

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації

(УкрІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТИВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР та ДКР

№ 10' 2017

Видається з квітня 2003 р.

Виходить 12 разів на рік

© Київ 2017

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер.КВ №22631-12531ПР, 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: В.С. Дмитришин, Т.А. Юрченко

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.
Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р 312 572 741 97044 в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998,
МФО 820172, ПІН 408149926502
Тел./факс:: 044 521-00-39; 044 521-09-48
E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:
УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних
інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.
Тел./факс: 044 521-00-68, тел. 521-00-39.
E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.01 Загальні питання філософії

02.10.17.0001/0417U000775

Коперльос Руслана Юрїївна. Концепт "складність" в сучасному науковому дискурсі: Дис... к.філос.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.03.2017.

УДК 122/129.

189 с. – Бібліогр.: 174 назви.

У дисертаційному дослідженні розкриті різні смислові навантаження концепту складності в сучасному науковому дискурсі. Обґрунтовано, що цілісне уявлення про концепт складності може бути забезпечено через методологічний ракурс дослідження. Розгляд різних наукових дискурсів дозволяє враховувати контекстуальні зміни застосовуваних у науці концептів. На основі аналізу низки досліджень вчених виявлено, що тлумачення концепту "складність" різняться в залежності від сфери його застосування. Проаналізовані основні філософські та методологічні особливості тих етапів розвитку науки, що передують усвідомленню складності як концепту в постнекласичній науці.

02.15 Загальнофілософські проблеми

02.10.17.0002/0517U000285

Загурська Наталія Віталіївна. Поліверсія постлюдського: Дис... д.філос.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 12.04.2017.

УДК 141.319.8.

383 с. – Бібліогр.: 397 назв.

Об'єкт - багатоманіття постантропологічних форм реалізації людського. Мета - осмислення концептуально-го поля поліверсії постлюдського з семіотичних і постмодерних позицій, співбуттєвості та подієвості постпостмодерну; аналіз і розкриття стаю людської істоти в цих умовах. Методи дослідження - аналоговий метод Ж. Дельоза - А. Бадью, трансдискурсивність, деконструкція, рух від перцепту до концепту та в зворотному напрямі. Теоретичні результати та їхня новизна. Здійснено осмислення "смерті смерті" та реанімації людини в її поліверсивності, у зв'язку з чим постлюдина постає як принципово множинна істота; встановлено та концептуалізовано поліморфні чинники форми-постлюдини, які задають поліверсію цієї форми. Проаналізовано можливість "постлюдини без властивостей" як умову поліверсивності з огляду на те, що безвластивісність становить умову множення властивостей, їх диверсифікації; обґрунтовано образ-концепт інверсивного постсуб'єкта-в-процесі. Постпостмодерн розглянуто як субверсивну деконструкцію бінарної опозиції "глибина / поверхня"; розроблено типологію версій постлюдського в спів буттєвості та по дієвості постпостмодерну. Розглянуто постглобаліста як концептуального персонажа спротиву через семантичне вислизання; запропоновано образ-концепт постлюдини як кіборга в сенсуальних версіях; обґрунтовано, що сенси кіборга мультиплікуються полісемантично. Практичне значення роботи: отримані результати дозволяють ґрунтовніше осмислити новітні тенденції у філософській антропології за допомогою образу-концепту постлюдини в аспекті її поліверсії. Висновки та теоретичні положення дисертації визначаються можливістю їх практичного застосування в розв'язанні актуальних проблем сьогодення, які пов'язані з необхідністю подолання апатичності, анестетичності та проблематичності особистісного висловлювання й, водночас, агресивності та деструктивності в сучасному суспільстві. Розробка поставлених у

дисертації проблем може допомогти формуванню плюралістичної настанови, сприяти усвідомленню можливості багатоманітних виявів культури і, таким чином, впливати на подальшу меритократизацію українського суспільства.

02.10.17.0003/0517U000317

Чорний Олександр Олексійович. Конструктивний потенціал національних смислів у становленні філософсько-освітньої думки в Україні: Дис... д.філос.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. – Захищена 04.04.2017.

УДК 141.12 : 172.15 + 371.

454 с. – Бібліогр.: 525 назв.

Об'єкт дослідження - історичний вимір філософії освіти в Україні; мета - розкрити функціональний потенціал національних смислів у становленні і розвитку філософії освіти в Україні; методи - культурно-історичний, феноменологічний, герменевтичний, структурно-функціональний, діалектичний і системно-теоретичний; результати - розроблено концепцію структурування смислового поля філософії освіти, де універсалістські настанови та цінності через збережені смисли національних культурних і світоглядних традицій стають конститутивними чинниками трансформації регіональних культурних та освітніх просторів; доведено, що розвиток філософії освіти як специфічної комунікації в Україні стимулюється збереженими смислами національної філософської традиції; обґрунтовано, що смисли національної культурної традиції задають напрям освітнім стратегіям і практикам, стверджуючи український варіант європейськості як єдності раціонального та ірраціонального у навчальних та виховних практиках; результати дисертаційного дослідження можна залучати при створенні державних і відомчих навчально-освітніх програм; галузь - філософія освіти.

02.10.17.0004/0217U002592

Цивілізаційний проект України: світоглядно-ціннісні основи й соціокультурні аспекти:

Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Хамітов Назіп Віленович. – ДР 0116U007057. УДК 316.722(477).

133 с.

У проведеному дослідженні розкривається поняття цивілізаційного проекту України. Доводиться, що кожна країна, яка є не об'єктом, а суб'єктом історії і геополітики, має свій цивілізаційний проект. Цивілізаційний проект осмислюється як образ майбутнього країни, що породжує стратегію її вільної, гідної та ефективної реалізації у світі. Цивілізаційний проект України - це проект демократичного відкритого суспільства, що має на меті гідну самореалізацію людини. Це означає партнерські відносини в правовій державі на основі інноваційного розвитку наукомісткої інформаційно-мережевої економіки, в процесі чого виникає атмосфера довіри, відповідальності та діалогу, а цивілізаційний поступ, поєднаний з духовно-культурною самобутністю, робить Україну суб'єктом геополітики й історії і, одночасно, надійним, стратегічно передбачуваним партнером, який може увійти у будь-які спільноти цивілізованих країн.

02.41 Соціальна філософія

02.10.17.0005/0517U000290

Сафонік Лідія Миколаївна. Концептуалізація сенсу життя у некласичних філософських підходах: соціально-антропологічний контекст: Дис... д.філос.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 11.04.2017.

УДК 111.12:124.2:[111.32:316.1]“19”.

398 с. – Бібліогр.: 375 назв.

Виявлено, що традиційна вертикальна модель осенсовування життя втратила свою загальну затребуваність, оскільки вносила тоталізуючу функцію в мислення. Обґрунтовано, що горизонтальний принцип осенсовування життя уможливило смислоконститууючу діяльність людини. Встановлено, що смислоконститування указує на вагомість мисленнєвого потенціалу людини у процесі осенсовування життя. Доказано, що сенс життя – інтегративний принцип смислів людського життя.

02.10.17.0006/0217U002674

Форми життєдіяльності людини і суспільства: міждисциплінарний підхід:

Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Лебідь Євген Олександрович. – ДР 0113U008110. УДК 316.34+316.62/.64.

80 с.

Об'єкт дослідження: методичний інструментарій податкових механізмів екологічного регулювання процесів використання біоінновацій у виробництві і споживанні. Метою роботи є удосконалення податкових механізмів регулювання процесів використання біоінновацій у виробництві і споживанні відповідно до вимог еколого-економічної безпеки та принципів сталого розвитку. Методами дослідження є: системно-структурний аналіз, порівняльний аналіз та метод логічного узагальнення, метод прогнозування. Результатом роботи є розробка інструментарію формування та реалізації податкових механізмів екологічного регулювання процесів використання біоінновацій, що сприятиме забезпеченню еколого-економічної безпеки при використанні біоінноваційних продуктів у виробництві і споживанні. Новизна результатів роботи: удосконалено науково-методичні підходи до податкового регулювання процесів використання біоінновацій з урахуванням екологічного навантаження на навколишнє природне середовище; розроблено показники оцінки екологічного навантаження при використанні біоінновацій та удосконалено систему вибору економічних інструментів екологічного регулювання процесів використання біоінновацій у виробництві та споживанні.

02.71 Філософія релігії й атеїзму

02.10.17.0007/0517U000365

Бродецький Олександр Євгенович. Антропологічно-ціннісні засади гуманістичного потенціалу релігійної етики:

Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 24.05.2017.

УДК 291.5:572.

404 с. – Бібліогр.: 433 назви.

Дисертація містить комплексне дослідження гуманістичних ідей етики релігій різних традицій. Виявляються зміст, умови та форми їхньої дієвості в контексті завдань толерантизації міжконфесійних стосунків, поєднання виховних і культуротворчих потенцій релігійної етики й світського гуманізму. Впроваджено в теоретичний і методологічний дискурс принцип гуманістичної синергії етичних ідей різних віросповідних традицій, а також обґрунтовано його функціональність в умовах глобалізованого, постінформаційного соціуму. Гуманістична синергія визначається як соціокультурно мотивована взаємодія сумірних за моральним змістом релігійних і філософських ідей різних традицій у контексті практик соціальної комунікації релігійних спільнот та вірян в умовах мультикультурного середовища і необхідності соціальної й ціннісної солідарності в ньому. Гуманістична синергія етичних ідей релігій аж ніяк не означає інтенцію чи

претензію на розмивання віросповідної ідентичності тієї чи іншої релігії або конфесії (що й відрізняє її як методологічний принцип від певної ідеології), але тільки мотивує пошук (на особистісному, спільнотному, життєво-практичному і світоглядно-концептуальному рівнях) дієвих можливостей координації, взаємодоповняльності та спільної культурно-виховної ролі етичних ідей різних традицій з акцентуацією їхнього антропологічного підґрунтя та гуманістичного, людинотворчого, особистісно- й комунікативно-розвиваючого впливу. Виявлено можливості світоглядної конвергенції на індивідуальному і культурно-спільнотному рівні філософських та релігійних контекстів обґрунтування гуманістичної етики. Доведено, що смисловий синтез, з одного боку, філософських, а з іншого, - релігійних гуманістичних етичних постулатів може мати продуктивний не лише теоретичний, а й практично-просвітницький потенціал, оскільки він надає орієнтири концептуально-інтегрованого бачення вірянами власної релігійної традиції, акцентує в ній смислові мотиватори для морального ентузіазму в соціально значущих ініціативах, заохочує до діалогу з носіями інших переконань й ідентичностей. Методологія гуманістичної синергії етичних ідей релігій може, зокрема, використовуватися в практиках оптимізації релігійної та релігійно-освітньої, культурно-естетичної комунікації вірян і спільнот різних традицій; збалансуванні загальногуманітарної і конфесійної компонент у змістовому наповненні богословської науки й освіти тощо.

02.91 Історія філософії

02.10.17.0008/0517U000421

Стрелкова Анастасія Юріївна. Генеза та сутність вчення про порожнечу в філософії буддизму:

Дис... д.філос.н. /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України. – Захищена 26.05.2017.

УДК 1(52)+294.3.

441 с. – Бібліогр.: 402 назви.

У дисертації запропоновано новий підхід до вивчення буддійської філософії, згідно з яким в основі буддизму всіх історичних періодів і напрямків лежить спільна філософська база – “філософія порожнечі”. Дослідження вивчає сутність та генезис ідей порожнечі, розкриває їх втілення у конкретному історико-філософському контексті і на конкретних прикладах демонструє ефективність застосування випрацьованого підходу до розв'язання низки філософських проблем.

02.10.17.0009/0217U003548

Трансформація розуміння людини в українській філософській думці XI-XVIII ст. та її вплив на становлення філософської антропології:

Заключний звіт /Інститут філософії ім. Г.С.Сковороди; Керівник Стратій Ярослав Михайлівна. – ДР 0117U001479. УДК 1 (092) (477):"10/17".

87 с.

Аналіз становлення та еволюції антропологічних ідей в українській філософській думці середньовічної і ранньомодерної епох у контексті міжкультурних комунікацій, зовнішнього й внутрішнього діалогу різних філософських напрямів і течій здійснено вперше.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.10.17.0010/0217U003678

Дослідження персональної історії та соціально-політичних структур в контексті суспільних перетворень нового та новітнього часу:

Заключний звіт

/Одеський національний університет імені І.І.Мечникова; Керівник Дьомін Олег Борисович. – ДР 0112U008013. УДК 811.161.2'282.2(477.7).

61 с.

Звіт з НДР: 61 стор., 194 джерела. Розробка теми дозволила виявити і встановити взаємні зв'язки у діяльності історичних осіб із функціонуванням соціальних та політичних структур в періоди найбільших соціальних пертурбацій нового та новітнього часу, що призвели до значних суспільних перетворень. В процесі роботи вивчалися різноманітні соціально-політичні структури країн Європи, Азії, Африки, Північної та Південної Америки періоду модерної доби. Найбільша увага приділялась історії країн Західної та Східної Європи, Російської імперії та СРСР, а також їх географічно найближчим сусідам - низки країн Латинської Америки, деяким країнам Азії (Османська імперія, Китай) та Африки. Головними історичними подіями для вивчення стали насамперед моменти соціально-політичних, економічних і культурних криз суспільств країн вказаних регіонів, насамперед епохи революційних потрясінь.

03.09 Загальна історія

03.10.17.0011/0517U000522

Тортіка Марія Валеріївна. Центризм у соціал-демократичному русі Болгарії в контексті східноєвропейської соціалістичної практики (кін. ХІХ - поч. ХХ ст.): Дис... д.і.н. /Дипломатична академія України. – Захищена 27.06.2017.

УДК [321.74:329.055.3/.4](091)(497.2)-18/19".

554 с. – Бібліогр.: 1300 назв.

У дисертаційному дослідженні здійснено розгорнутий аналіз етапів становлення та подальшого розвитку лівоцентристського руху в Болгарії в кінці ХІХ - на початку ХХ ст. Поставлене завдання автор вирішує за допомогою використання комплексної методології, у рамках якої елементи теорії модернізації поєднуються з позитивістськими висновками та становлять фундамент для ширших цивілізаційних паралелей (механізм "культурно-політичного посередництва"). Ретельно проаналізовано умови формування лівоцентристського руху, досліджено причини його організаційного відокремлення. При цьому особливу увагу приділено основним напрямам не тільки внутрішньої, але й зовнішньої політики лівоцентристської фракції, яка найяскравіше відбилася в македонській стратегії Союзу "Пролетар" (пізніше - центристської "лівиці" БРСДП (о)). З метою повнішого усвідомлення специфіки лівоцентристського руху в Східній Європі (зокрема в Болгарії) використано метод компаративного аналізу для порівняння динаміки розвитку болгарського соціалістичного центризму з аналогічними процесами в соціал-демократичному русі Росії.

03.10.17.0012/0417U000793

Покляцька Валерія Валеріївна. Еволюція "образу ворога" в американсько-радянських відносинах у 1979-1991 рр: Дис... к.і.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 12.04.2017.

УДК 94:71:316.75(73+47+57)"1979/1991".

271 с. – Бібліогр.: 699 назв.

Об'єкт дослідження: "образ ворога" в інформаційній політиці США та СРСР в часи Холодної війни. Мета дослідження: простежити еволюцію "образу ворога" в американсько-радянських відносинах у 1979-1991 рр., виділивши його спільні та відмінні риси в обох державах. Методи: контент-аналіз, графічний, періодизації, ретроспективний, проблемно-хронологічний, порівняльно-історичний. Наукова новизна: здійснено порівняльний аналіз "образу ворога"

в США та СРСР у контексті американсько-радянських відносин та розглянуто трансформацію цього образу упродовж останнього десятиліття Холодної війни.

03.19 Історія окремих країн

03.10.17.0013/0517U000326

Набока Олександр Вікторович. Політика США в Східній Азії в 30-70-х рр. ХІХ ст:

Дис... д.і.н. /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 94(73):94(5-11)«1830-1870».

358 с. – Бібліогр.: 569 назв.

Об'єкт: міжнародні відносини в Східній Азії в 30-70-х рр. ХІХ ст. Мета: на основі аналізу опублікованих джерел, враховуючи результати вивчення проблеми в українській та зарубіжній історіографії, дослідити спроби США затвердитися в східноазійському регіоні в 30-70-х рр. ХІХ ст. та простежити головні результати та наслідки цього курсу для подальшого розвитку американської світової та регіональної політики. Методи: аналіз і синтез, дедукція та індукція, узагальнення, історичний та логічний аналіз, історико-порівняльний, проблемно-хронологічний та системний. Результати: вперше показано вплив політики Вашингтону у Східній Азії в період вивчення на подальший розвиток американської зовнішньополітичної стратегії у регіональному та глобальному вимірі, виявлено причини відмови США від створення власної колоніальної імперії в Тихому океані на користь формування системи неформального геополітичного союзу з Великою Британією та Японією в другій половині ХІХ ст., удосконалено роль та місце зовнішніх і внутрішніх факторів на процес формування східноазійського курсу США в досліджуваній період, періодизацію історії міжнародних відносин в Східній Азії в 30 – 70-х рр. ХІХ ст. Сфера використання: у роботі державних структур, які відповідають за реалізацію зовнішньополітичного курсу України, зокрема на американському та східноазійському напрямках, дослідниками історії міжнародних відносин в Східній Азії та при підготовці курсів і спецкурсів з історії міжнародних відносин в новий час.

03.10.17.0014/0517U000412

Давидюк Руслана Петрівна. Українська політична еміграція в Польщі: склад, структура, громадсько-політичні практики на території Волинського воєводства: Дис... д.і.н. /Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 94(477)+94(438).

704 с. – Бібліогр.: 1940 назв.

Об'єкт: Міжвоєнна українська політична еміграція у Польщі. Мета: комплексний аналіз та критичне осмислення ідеології, складу, структури української політичної еміграції, її діяльності із захисту прав українців, внеску у збереження та примноження національної самосвідомості української нації, практики налагодження легальних форм і методів громадсько-політичної діяльності на території Волинського воєводства в контексті особливостей польської національної політики міжвоєнного періоду. Методи: історизм, багатфакторність, об'єктивність, системність, наступність, історичний антропологізм, опора на історичні джерела, універсальні загальнонаукові, спеціальні. Результати: вперше введено до наукового обігу й опрацьовано нові та недостатньо досліджені раніше архівні джерела, періодику міжвоєнного періоду, висвітлено процес формування, еволюцію, регіональні особливості емігрантських інституцій на території Волинського воєводства, розкрито взаємні української політичної еміграції із місцевим українським населе-

нням і взаємозв'язки із польською владою, визначено різні ідеологічні групи в середовищі української політичної еміграції у Волинському воєводстві, досліджено становлення та розвиток монархічного складника української еміграції, проведено комплексний аналіз діяльності емігрантів на території Волинського воєводства у сфері захисту національних прав української громади в умовах Другої Речі Посполитої, простежено форми, методи громадської діяльності емігрантів, висвітлено не досліджені в історіографії постаті представників еміграції, проаналізовано інтелектуальну спадщину українських емігрантів «волинського періоду» їхньої діяльності. Сфера використання: під час підготовки узагальнювальних праць із новітньої історії України, Польщі, в науково-краєзнавчій і музейній роботі.

03.10.17.0015/0517U000463

Гаврилів Ігор Омелянович. Військово-політична діяльність УВО-ОУН в боротьбі за Українську Державу (1920-1941 рр.):

Дис... д.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 24.05.2017.

УДК [94(477):325.83]“1920/1941”.

596 с. – Бібліогр.: 1353 назв.

Здійснено комплексне дослідження військово-політичної діяльності УВО-ОУН впродовж 1920-1941 рр. Аргументовано, що в нових політичних реаліях існування УСРР та Польщі сформувався український праворадикальний рух. Досліджено, що внаслідок поширення ідеології чинного українського націоналізму та військово-політичної діяльності УВО-ОУН, українство зуміло провести відповідну підготовку та здійснити дії силового характеру для захисту українського населення у прогнозованих викликах напередодні та в час розгортання Другої світової війни. Простежено, що завдяки сконсолідованим діям українські націоналісти зуміли проголосити Акт відновлення Української Держави, який став історичним етапом національного державотворення. Він сформував у свідомості українців переконання про реальну змогу досягнути державність шляхом збройного та ідеологічно-пропагандистського чину нації.

03.10.17.0016/0517U000478

Чепурда Ганна Миколаївна. «Великий план перетворення природи» (1948 – 1965 рр.): український вимір:

Дис... д.і.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 23.06.2017.

УДК 94 (477) «1948 – 1965».

426 с.: 26 табл. – Бібліогр.: 641 назва.

У дисертації досліджуються причини, хід і наслідки здійснення «Великого плану перетворення природи» – комплексу заходів, передовсім у лісовому та водному господарстві Української РСР, що здійснювалися протягом 1948 – 1965 рр. з метою оптимізації ведення сільсько-господарства, зменшення руйнівних наслідків стихійних лих, зміни кліматичних особливостей різних регіонів країни. Проаналізовано зміст і динаміку гідромеліоративних і лісгосподарських робіт згідно з «Великим планом перетворення природи». Встановлено причини невиконання початкових планів. Співставлено позитивні та негативні наслідки втручання радянського керівництва в екосистему. Обґрунтовано причини очевидного переважання останніх. Показано зв'язок екологічних проблем у сучасній Україні із заходами, накресленими «Великим планом перетворення природи».

03.10.17.0017/0417U000729

Шушкевич Юрій Олександрович. Народний Рух України на Рівненщині в 1989-1999 рр:

Дис... к.і.н. /Національний університет "Острозька академія". – Захищена 17.03.2017.

УДК 329 (477) НРУ.

158 с. – Бібліогр.: 433 назви.

У дисертації проведено комплексне дослідження діяльності Народного Руху України на Рівненщині. Простежено розгортання мережі осередків Руху в області. Охарактеризовано еволюцію його перетворення з громадської організації в політичну партію. Проаналізовано участь НРУ у виборчих перегонах до рад різних рівнів. Показано, яким чином здійснені Організацією заходи трансформувалися у її підтримку мешканцями області. З'ясовано роль і значення НРУ у політичних процесах, що відбувалися в Рівненській області в 1989-1999 рр.

03.10.17.0018/0417U000730

Іванов Сергій Сергійович. Становище населення Волині в період німецької окупації (1941-1944 рр.):

Дис... к.і.н. /Національний університет "Острозька академія". – Захищена 17.03.2017.

УДК 94 (477.82-2)"1941/1944".

186 с.: 2 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 423 назви.

У дисертації проведено комплексне дослідження становища населення Волині в період німецької окупації (1941-1944 рр.). Висвітлено суспільно-політичні настрої волинського соціуму, процес формування та функціонування органів української допоміжної адміністрації у розглядуваний період. Показано соціально-економічну ситуацію, що склалась у регіоні. З'ясовано, якими були життя і побут волинян в умовах окупації. Висвітлено політику гітлерівців у галузі культури та освіти. Проаналізовано релігійні процеси, що відбувалися на території Волині. Розглянуто нацистські репресії щодо цивільного населення. Описано політику Голокосту, а також становище радянських військовополонених.

03.10.17.0019/0417U000781

Хом'як Оксана Володимирівна. Репрезентація воєнного досвіду в пам'яті ветеранів дивізії "Галичина" (1943-2013 рр.):

Дис... к.і.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 12.04.2017.

УДК 947.084.8:355.311.5(477)"1943/2013".

261 с.: 5 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 518 назв.

Дослідження присвячене особливостям формування, репрезентації та інструменталізації воєнного досвіду в колективній та індивідуальній пам'яті ветеранів дивізії Ваффен СС "Галичина". У дисертації детально розглянуто, як під впливом різних чинників відбувалося становлення колективної ідентичності дивізійників в діаспорі та в радянському суспільстві, що підтвердило роль пам'яті та ідентичності як консолідуючих агентів для подолання зовнішніх загроз. Результатом стало, з одного боку, поєднання глорифікації свого воєнного досвіду як "борців за волю України" та його віктимізації як жертв радянського режиму, з іншого - замовчування чи забування незручного минулого. Досліджено інструменталізацію такого бачення минулого в рамках Братства колишніх вояків 1-ої УД УНА (в Україні - Галицького братства) через відповідну діяльність, меморіальні практики та церемонії вшанування спільної пам'яті. Індивідуальна пам'ять завжди багатша за спрощені образи колективної пам'яті. Відтак, через вписування індивідуальних мотивацій в загальний контекст на різних етапах набору вступ до дивізії розглядаємо як найважливішу стратегію виживання, якою керувалися в умовах війни. Крім того, відтворено повсякденне життя та чинники, які визначали морально-психологічний стан вояцтва.

03.10.17.0020/0417U000851

Македон Вікторія Валеріївна. Національно-культурні об'єднання Одеси в другій половині XIX – на початку XX століття: виникнення, склад та діяльність: Дис... к.і.н. /Одеський національний університет імені Іллі Мечникова. – Захищена 05.04.2017.

УДК 94(477.74-21):[061.22+061.235]"1851/1920"(043.5).
196 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 696 назв.

Об'єкт: історія національно-культурних об'єднань Одеси. Мета: встановити особливості процесу формування та організаційного оформлення НКО Одеси, виявити специфіку та напрями їх діяльності, визначити роль об'єднань в громадському та культурному житті певних національностей та міста загалом. Методи: системно-структурний, порівняльно-історичний, логічний, біографічний, класифікації, періодизації, формалізації, генералізації. Проаналізовано процес формування та організаційного оформлення НКО Одеси, виявлено специфіку та напрями їх діяльності, розглянуто роль об'єднань в громадському та культурному житті певних національностей та міста загалом. Визначено, що за весь досліджений період в Одесі було офіційно затверджено 165 громадських об'єднань 21 національності, трактованих як НКО, з огляду на задекларовані ними цілі та завдання. Відзначено, що проаналізований матеріал дозволяє твердити, що Одеса була не таким собі «плавильним тиглем», в якому поставала «національність одесит», як часто пропагується в краєзнавчій літературі та публіцистиці, а цілком розвиненим мультикультурним суспільством європейського типу, в якому кожна етномовна та етнорелігійна спільнота, навіть досить скромна за кількістю діаспори в Одесі, намагалася не лише зберегти, але й розвинути свої національні ознаки.

03.10.17.0021/0417U000852

Прокоп Юлія Віталіївна. Євреї-іноземці на півдні України (кінець XVIII – початок XX ст.): соціальний, правовий та культурний аспекти: Дис... к.і.н. /Одеський національний університет імені Іллі Мечникова. – Захищена 05.04.2017.

УДК 94(477.65/.7):[31+34+37]-054.62(=411.16)
"1786/1917"(043.5).

180 с. – Бібліогр.: 1400 назв.

Об'єкт: євреї-іноземці на півдні України наприкінці XVIII – на початку XX ст. з моменту їхнього приїзду до регіону і до затвердження їх у російському підданстві або до повернення на батьківщину. Мета: розкрити особливості соціально-правового становища, соціально-демографічного та професійного складу євреїв-іноземців й визначити їхню роль у економічному і культурному розвитку південноукраїнського регіону. Методи: проблемно-хронологічний, класифікації, історико-порівняльний, біографічний, просопографічний, статистичний. Досліджені соціальний, правовий та культурний аспекти перебування євреїв-іноземців на півдні України кінця XVIII – початку XX ст. Розглянуто причини переселення євреїв-іноземців до півдня України з кінця XVIII і до початку XX ст., розкрито їхнє правове становище у Російській імперії та його зміни з плином часу, проаналізовано їхні соціальні характеристики (демографічний склад та його динаміка, особливості соціальної й професійної структури). Визначено внесок євреїв іноземного походження (в першу чергу купців) у економічний розвиток півдня України. Виконано аналіз процесів культурної трансформації євреївства в Херсонській губернії протягом XIX ст. й обґрунтовано провідну роль у них євреїв іноземного походження.

03.10.17.0022/0417U000853

Левченко Галина Сергіївна. Газета «Одес-

ский Вестник» (1827–1894): внесок у розвиток історичного краєзнавства на півдні України: Дис... к.і.н. /Одеський національний університет імені Іллі Мечникова. – Захищена 26.04.2017.

УДК 908(477.7):070«1827/1894»(043.5).

181 с. – Бібліогр.: 2015 назв.

Об'єкт: газета «Одесский Вестник», її історія та зміст у контексті розвитку історичного краєзнавства на півдні України. Мета: відтворення й оцінка процесу розвитку історико-краєзнавчих досліджень, репрезентованих на шпальтах газети ОВ, та визначення ступеню впливу преси на історіографічну традицію на теренах Південної України. Методи: аналітичний, систематичний, емпіричний, описування, класифікації, типологізації, історико-генетичний, проблемно-хронологічний, історико-порівняльний, історико-типологічний, біографічний, квантитативний. У дисертації на прикладі періодичного видання проаналізовано внесок періодичної преси у становлення та розвиток регіоналістики. Досліджено процес зародження періодичних видань на півдні України. Розглянуто роль у зародженні газетної періодики місцевої адміністрації. Окреслено тенденції, які супроводжували розвиток періодичної преси в умовах функціонування суворої цензури. Встановлено, що тривалий час газета була єдиним друкованим органом в Одесі, який відіграв важливу роль в популяризації історико-краєзнавчих досліджень. Простежено еволюцію газети в умовах жорсткої конкуренції з іншими періодичними виданнями.

03.10.17.0023/0417U000854

Ложешник Аліса Сергіївна. Старшина козацьких військ на півдні України (кінець XVIII – перша половина XIX ст.): просопографічний портрет: Дис... к.і.н. /Одеський національний університет імені Іллі Мечникова. – Захищена 26.04.2017.

УДК 94[(477.64+(477.7)):355.332"1782/1868"(043.5).
193 с. – Бібліогр.: 370 назв.

Об'єкт: старшина південноукраїнських іррегулярних військ (Чорноморського, Катеринославського, Бузького, Усть-Дунайського Буджаського, Азовського, Дунайського (Новоросійського)). Мета: створення просопографічного портрета старшини іррегулярних формувань, які діяли на території Південної України кінця XVIII – першої половини XIX ст., визначення загальних тенденцій їх соціально-економічного становища та особливостей проходження ними служби для з'ясування ролі у формуванні та функціонуванні вищезазначених військ. Методи: статичний, динамічний, описування, класифікації, типологізації, історико-генетичний, проблемно-хронологічний, порівняльний. На основі використання нового джерельного матеріалу складено просопографічний портрет старшини іррегулярних військ півдня України, узагальнено особливості проходження служби, участь у бойових діях під час війн, які проходили на території Російської імперії, розглянуто роль в господарському та культурному розвитку південноукраїнського регіону.

03.10.17.0024/0417U000866

Медвідь Ігор Антонович. Характер та еволюція релігійних поглядів Івана Франка: на прикладі ставлення до Греко-Католицької Церкви: Дис... к.і.н. /Інститут українознавства ім.

І.Крип'якевича НАН України. – Захищена 04.04.2017.

УДК 94(477.8)"18/19":[82-92/-94-6.09:271.4-184]І.Франко.
151 с. – Бібліогр.: 454 назви.

Об'єкт: релігійні погляди Івана Франка. Мета: з'ясування релігійних поглядів Івана Франка та його взаємин з греко-католицьким духовенством. Методи: аналіз, синтез,

індукція, проблемно-хронологічний, порівняльно- історичний, просопографічний, контент-аналіз. Результати: вперше комплексно досліджено релігійність Івана Франка на прикладі його ставлення до Греко-Католицької Церкви (ГКЦ), взаємини Івана Франка з ГКЦ розглядаються як на доктринальному рівні (його ставлення до християнства взагалі), так й інституційному (його ставлення до Церкви та духовенства), та розкриває їхню динаміку і еволюцію у ширшому історично-порівняльному контексті. Сфера використання: для подальшого дослідження життєвого шляху та поглядів Івана Франка, а також взаємин ГКЦ з соціалістичним рухом на Галичині другої пол. XIX – поч. XX ст., у навчальному процесі з фахових дисциплін (укладання курсу лекцій із історії України XIX – поч. XX ст., релігієзнавства тощо).

03.10.17.0025/0217U003395

Модернізація Китаю в політичному дискурсі країн Азії та в Україні: Заключний звіт /Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України; Керівник Кіктенко Віктор Олексійович. – ДР 0115U002584. УДК 94(5):81'42:801.7.

172 с.

Вивчено історичні та соціокультурні аспекти формування образу модернізованого Китаю в політичному дискурсі країн Азії та в Україні, а також оцінювальні судження та інші експресивні засоби, що вживаються у відповідних текстах в країнах Азії та в Україні, які представлені в друкованих та електронних виданнях - матеріалах, присвячених економіці та політиці Китаю, його промисловості, культури та суспільному життю.

03.10.17.0026/0217U003396

Політичні та соціокультурні основи модернізаційних процесів у країнах Близького Сходу: виклики для України: Заключний звіт /Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України; Керівник Богомолів Олександр Вікторович. – ДР 0115U002902. УДК 32:31:94(5):94(477).

25 с.

Розглянуто питання ролі шаріатських концептів у дискурсі єгипетської «арабської весни» в перспективі когнітивної семантики. Акцентовано увагу на те, що тоді, як в західних ЗМІ єгипетська революція 25 січня подавалася як модерна та «демократична», центральну роль ній відігравали шаріатські поняття у дискурсі, що свідчить про глибоко консервативний характер її ідеології; акцентовано увагу на особливу значимість дослідження історичних витоків концепту необхідного зла для вивчення сучасних процесів у країнах Близького Сходу, спричинених подіями «арабської весни».

03.10.17.0027/0217U003397

Мусульманські етнокультурні спільноти в контексті окупації і перспектив реінтеграції Криму та Донбасу: Заключний звіт /Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України; Керівник Богомолів Олександр Вікторович. – ДР 0116U007175. УДК 94(477):328.1(297).

60 с.

Досліджено процеси у мусульманському середовищі України, що відбуваються на тлі поєднання загальнонаціональних викликів із специфічною ситуацією релігійної громади. Анексія Криму і окупація окремих районів Донецької і Луганської областей докорінно змінили мапу мусульманських організацій України. Результатом анексії Криму і війни на Донбасі стало фактичне зникнення з мусульманського

простору України найбільшого релігійного об'єднання, а разом і ще декількох менших духовних управлінь, абсолютне і відносне зменшення кількості мусульман серед громадян України, оскільки основна її частина проживала якраз в регіонах, які потерпають від агресії і окупації. Помітне посилення ролі Духовного управління мусульман Криму як основного інструменту контролю над кримськотатарською громадою з боку окупаційної влади супроводжувалося витісненням з півострова дисидентських груп, які російська влада з тих чи інших причин вважає небезпечними для себе.

03.10.17.0028/0217U003439

Донбас і Крим у суспільно-політичному та етнокультурному просторі України: історичний досвід, модерні виклики, перспективи:

Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Якубова Лариса Дмитрівна. – ДР 0116U004344. УДК 94(477).

59 с.

На широкому історичному тлі досліджені державні практики регулювання міжнародних взаємин на Сході України та в Криму, особливості та проблеми інтеграції регіональних ідентичностей в загальнонаціональний та загальнодержавний контекст, що дозволило встановити властиві регіонам форми міжетнічної та соціальної взаємодії, а також окреслити сучасні тенденції, перспективи й потенційні загрози.

03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності

03.10.17.0029/0517U000300

Кушлакова Надія Миколаївна. Громадсько-наукові об'єднання інженерів промислових регіонів України: друга половина XIX - початок XX ст: Дис... д.і.н. /Державний економіко-технологічний університет транспорту. – Захищено на 27.04.2017.

УДК УДК 061.6: 001.89: 330.341.1(477)"18-19".

563 с.: 42 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 831 назва.

У дисертації висвітлено історичні передумови та законодавчі основи виникнення й функціонування громадських науково-технічних об'єднань у промислових регіонах України другої половини XIX - початку XX ст. Із залученням широкого кола джерел розглянуто процес створення та визначено основні етапи розвитку й вектори діяльності інженерно-наукових товариств. На основі значної кількості документів, що розкривають організаційні форми комунікації в середовищі технічної інтелігенції промислових регіонів України, з'ясовано основні напрями та результати діяльності науково-технічних громадських об'єднань інженерів і техніків, їх роль у розвитку професійної освіти й розповсюдженні новітніх досягнень з різних галузей науково-технічного знання. Значну увагу приділено вивченню видавничої та інформаційно-технічної діяльності науково-технічних товариств і гуртків, доведено високий професійний рівень їх друкованих видань.

03.10.17.0030/0217U001819

Міста України модерної доби (кін. XVIII-поч. XX ст.): населення, господарство, культурне середовище, форми управління": Заключний звіт /Інститут історії України НАН України; Керівник Реєнт Олександр Петрович. – ДР 0113U007386. УДК 261.5:281.9(477) "18/19"; 902.

64 с.

Наукове дослідження здійснювалася із залученням різноманітних джерельних пластів - архівних документів, періодичної преси, та з використанням сучасних загальнонаукових принципів та історичних методів. Вивчено соціально-економічну і соціокультурну специфіку міст різних регіонів України наприкінці XVIII - на початку XX ст., уточнено їх типологію, висвітлено особливості повсякденного життя місцевості.

03.41 Археологія

03.10.17.0031/0517U000261

Бровендер Юрій Михайлович. Донецький гірничо-металургійний центр доби бронзи:

Дис... д.і.н. /Інститут археології. - Захищена 25.04.2017.

УДК 903.05 "637".

418 с.: 158 табл., 115 іл. - Бібліогр.: 1147 назв.

Джерельна база дисертації нараховує 294 поселення і 9238 поховань доби раннього металу які досліджені в Дніпро-Донському межиріччі. Базовими джерелами є пам'ятки виробничої діяльності. Вони розташовані на п'яти рудопроявах Бахмутської улоговини Донецького кряжа. Автором розроблена концепція генези Донецького гірничо-металургійного центру доби бронзи як результату еволюційного розвитку металургійного виробництва в епоху раннього металу в східноєвропейському степу та лісостепу. Донецький гірничо-металургійний центр як спеціалізована на крупномасштабному виробництві високоорганізована виробнича структура епохи пізньої бронзи розглядається в системі бережнівсько-маївської зрубної культури. Встановлено, що генеруючою основою культурогенези бережнівсько-маївської зрубної культури, була міднорудна територія Донецького кряжа. Виявлено особливості функціонування Донецького гірничо-металургійного центру, а також причини, що призвели до його занепаду.

03.10.17.0032/0217U003584

Історія української археологічної керамології XIX - початку XXI століття: етапи, особливості розвитку, здобутки:

Заключний звіт /Відділення керамології Інституту народознавства Національної академії наук України; Керівник Гейко Анатолій Володимирович. - ДР 0113U001052. УДК 902-033.6(477) "180/191".

15 с.

Зусилля науковців було спрямовано на вирішення теоретичних проблем дослідження української археологічної керамології. З'ясовано особливості розвитку української керамології наприкінці XVIII - на початку XXI ст. Науковий та освітній громадськості запропоновано нові дані з теорії керамології, історії дослідження гончарства, кераміки в Україні. На початку XXI сторіччя дослідження палеогончарства стало одним із провідних напрямків діяльності вчених-керамологів. У системі гуманітарних наук керамологія набуває дедалі більшої актуальності, адже глиняні вироби як визначальний складник та носій матеріальної культури й світогляду - універсальний засіб вираження ментальності, важливий чинник формування національної самосвідомості. Незважаючи на півторастолітню історію вивчення українського гончарства, багато аспектів давньої гончарної культури населення України залишаються мало- чи зовсім недослідженими. Здобуті в процесі дослідження результати дозволили отримати повну систематизовану картину становлення та розвитку української керамології. Науковцями також було прослідковано еволюцію поглядів на наймасовішу категорію археологічних знахідок - глиняні вироби. Історія вивчення глиняних виробів потребує не лише врахування теоретичних здобутків попередників, але й синтезу професійних знань і нових методологічних підходів. Надзвичайно

актуальним завданням постає спрямування здобутків у галузі керамології в навчально-освітнє русло з метою застосування потужного наукового потенціалу у вищих навчальних закладах, у сфері підготовки кадрів найвищої наукової кваліфікації через аспірантуру та докторантуру. Відтак зусилля науковців відділу палеогончарства були підпорядковані зазначеній меті

03.61 Етнографія й історична антропологія

03.10.17.0033/0517U000460

Швидкий Сергій Миколайович. Традиційні народні знання населення Слобожанщини: культуроохоронний та світоглядно-пізнавальний ракурс:

Дис... д.і.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. - Захищена 14.06.2017.

УДК 39(477.54.62).

520 с. - Бібліогр.: 788 назв.

У дисертації комплексно досліджено становлення та розвиток традиційних знань з агрономії, ботаніки, зоології, ветеринарії, метеорології, астрономії, медицини як сукупність поглядів, практик й уявлень населення Слобожанщини. Традиційні народні знання проаналізовано з позиції культурної адаптації людини до довкілля, як складника його пізнання, життєзабезпечення в певних природно-кліматичних умовах, а отже, - існування в локальній етноекосистемі, окресленій відповідними межами й маркованій певними екологічними ознаками. Обов'язковою рисою народних знань є синтез раціональних та ірраціональних елементів, останні взаємопов'язані з міфологічно-релігійними уявленнями. Визначено як загальнонаціональні вияви, так і регіональні особливості функціонування різногалузевих традиційних знань, їх трансформацій на тлі наукових досягнень, творчої інтелектуальної діяльності. Схарактеризовано правові, організаційні, соціальні взаємини у сфері їх охорони як об'єктів нематеріальної етнокультурної спадщини. Простежено досягнення народної та нетрадиційної медицини, зокрема в галузі лікарських рослин і спеціальних прийомів зцілення. Вони можуть бути маркерами економічної та соціальної характеристики соціуму на певному етапі його історичного розвитку. Закцентовано на актуальності застосування традиційних знань, насамперед з метою збереження природних і біокліматичних ресурсів для сільського господарства й тваринництва, забезпечення безпеки продовольства й харчування.

03.10.17.0034/0417U000768

Баглай Марія Василівна. Традиційна літня календарно-побутова обрядовість волинян: загальноукраїнські риси та локальні особливості:

Дис... к.і.п. /Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, Інститут народознавства НАН України. - Захищена 04.04.2017.

УДК 398.332.2(477.82)"18/20":930.2.

174 с. - Бібліогр.: 322 назви.

Об'єкт: літній цикл народного календаря волинян. Мета: комплексно дослідити та проаналізувати літню календарно-побутову обрядовість волинян. Методи: хронологічний, типологічний, порівняльний, реконструкції та етнолінгвістичний аналіз, спостереження, інтерв'ювання та фотофіксації. Результати: вперше комплексно досліджено літню календарно-побутову обрядовість волинян як невід'ємну частину народного календаря українців, у науковий обіг введено нові етнографічні матеріали, зібрані у процесі польових експедицій, та неопубліковані архівні матеріали дослідників Волині, реконструйовано звичаєво-обрядове наповнення літнього циклу народного календаря волинян, у межах досліджуваного історико-етнографічного району виділено три

ареали: східна, середня та західна частини Волині, удосконалено прийоми збору польових етнографічних матеріалів до теми "Літня календарно-побутова обрядовість українців", методику дослідження календарних звичаїв та обрядів українців. Сфера використання: під час підготовки монографії про літню календарну обрядовість українців чи спеціального історико-етнографічного дослідження про Волинь, для розробки лекційних курсів для студентів вищих навчальних закладів, навчально-методичних посібників з етнології, а також під час картографування явищ календарної обрядовості українців, слов'ян загалом.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.10.17.0035/0517U000335

Кущий Іван Петрович. Схід" і "Захід" в українській історіографії (кінець XVIII - початок XX ст.): генеза цивілізаційної ідентичності: Дис... д.і.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 28.04.2017.

УДК 930.1 (477) "17/19" (367+4).

503 с. – Бібліогр.: 965 назв.

У дисертації досліджено генезу цивілізаційної ідентичності українських істориків кінця XVIII - початку XX ст. Окреслено стан та перспективи наукового вивчення проблеми цивілізаційної ідентичності в українській історичній думці. Проаналізовано погляди та уявлення вчених про цивілізаційний поділ історичного процесу і цивілізаційну приналежність України. На основі історичних текстів провідних вчених простежено рецепцію образів "своїх" і "чужих" цивілізацій.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень

04.10.17.0036/0417U000844

Солодько Сергій Юрійович. Акторно-мережева теорія Бруно Латура як інструмент соціологічного аналізу: Дис... к.соц.н. /Інститут соціології НАН України. – Захищена 31.03.2017.

УДК 316.733.

198 с.: 5 іл. – Бібліогр.: 124 назв.

У дисертації вирішується наукова проблема дефіциту експлікації базових концептів АМТ, її принципів і аналітичних схем та визначення її евристичного потенціалу для її практичного застосування в соціологічних дослідженнях. Соціологічна специфіка акторно-мережевої теорії та її евристичні можливості були проаналізовані як теоретично, шляхом осмислення соціологічної складової інтелектуального проекту Бруно Латура, виокремлення базових концептів АМТ, її принципів та аналітичних схем, так і практично - в апробації даного інструментарію в дослідженні проблеми висвітлення війни на Донбасі в ЗМІ.

04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів

04.10.17.0037/0217U001811

Стан, проблеми і перспективи робітничого класу в системі соціально-економічних відносин сучасного українського суспільства:

Заключний звіт /Інститут соціології НАН України; Керівник Арсеенко Анатолій Григорович. – ДР 0114U003416. УДК 316.334.22.

88 с.

З'ясовано співвідношення між поняттями "робітничий клас", "пролетаріат" і "найманий працівник", доведена безпідставність тверджень про зникнення робітничого класу. Зроблено висновок, що він залишається головною рушійною силою у виробництві матеріальних благ і захисті інтересів трудящих. Проаналізовано вплив неоліберальної економіки на соціально-трудова відносини і становище трудящих, на підставі першого всеукраїнського опитування робітників отримано важливу інформацію про реальний стан робітничого класу в сучасній Україні.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.01 Загальні питання економічних наук

06.10.17.0038/0217U003514

Оцінка потенційних наслідків законодавчих новацій у сфері регулювання кредитних реєстрів та бюро кредитних історій в Україні:

Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Шелудько Наталія Михайлівна. – ДР 0117U002440. УДК 336.77 (477).

50 с.

Об'єкт дослідження - фінансовий сектор економіки України. Мета - науково-методичний супровід розробки і реалізації законодавчих новацій у сфері регулювання кредитних реєстрів та бюро кредитних історій в Україні. Методи дослідження - наукової абстракції; аналізу і синтезу; структурно-функціональний; статистичних порівнянь; методи узагальнення, вибірок, експертних оцінок, екстраполяції; історичний метод. Результати дослідження: узагальнено сучасну інституційну практику функціонування баз кредитних історій (кредитних реєстрів); досліджено особливості становлення і розвитку системи кредитних історій в Україні; здійснено оцінку потенційних наслідків законодавчих новацій у сфері регулювання кредитних реєстрів в Україні з урахуванням ризиків одержавлення функцій, які виконують суб'єкти ринку (бюро кредитних історій), а також монополізації послуг; обґрунтовано висновки і пропозиції щодо розробки і реалізації законодавчих новацій у сфері регулювання кредитних реєстрів та розвитку бюро кредитних історій в Україні. Новизна: з'ясування можливих переваг і ризиків імплементації нової редакції Проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України". Ефективність впровадження: результати роботи можуть бути використані при підготовці нормативних актів з питань регулювання кредитних відносин в Україні, зокрема при імплементації сучасної міжнародної практики. Галузь використання: фінансовий сектор економіки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.03 Економічні теорії

06.10.17.0039/0517U000299

Краус Наталія Миколаївна. Інституціоналізація інноваційної економіки: глобальні та національні тенденції: Дис... д.е.н. /Державна навчально-наукова установа "Академія фінансового управління". – Захищена 14.04.2017.

УДК 330.837:330.341.1.

554 с.: 29 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 496 назв.

Дисертація присвячена розробці теоретико-методологічних засад становлення інноваційної економіки та її інституційних одиниць крізь призму теорії інституціоналізму

06.10.17.0040/0417U000801

Алієва Ельвіра Ісретівна. Глобальний соці-

альний капітал як фактор антикризової динаміки господарських систем: Дис... к.е.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 31.03.2017.

УДК 330.144.2.

180 с.: 5 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт дослідження: соціальний капітал в динаміці сталого розвитку господарських систем. Мета дослідження: на основі аналізу змісту соціального капіталу, ідентифікації господарських криз як його похідних здійснити теоретико-методологічне обґрунтування ролі глобального соціального капіталу як умови переходу національної економіки на траєкторію сталого розвитку. Методи дослідження: методи теоретичного узагальнення і порівняння, системний аналіз, функціональний аналіз, логіко-історичний метод, принцип всезагального зв'язку, принцип перетворення можливого в дійсне. Результати, новизна: обґрунтовано, що система відносин і правил взаємодії історично і просторово розвинутих неформальних інститутів та цілеспрямовано вибудовуваних формальних інститутів обумовлює можливості досягнення сталого розвитку господарської системи та утворює глобальний соціальний капітал; розкрито механізм взаємодії глобального і національного соціального капіталів через виділення ефектів полісистемного і мультиплікативного зв'язків; удосконалено методологію дослідження соціального капіталу на основі застосування принципів складності та інституційно обумовлених дій із застосуванням синтезу інституційної, еволюційної і функціональної парадигм; класифікацію господарських криз на основі їх аналізу як похідних від структури соціального капіталу, яка розрізняється співвідношенням неформальних та формальних інститутів. Дістали подальшого розвитку: уявлення щодо процесу розвитку соціального капіталу на основі виокремлення етапів його перетворень і зміни форм за критерієм впливу на усталеність руху господарської системи; трактування функцій соціального капіталу, а саме: інтегруючої, стабілізаційної, трансформаційної та на цій основі висвітлення його дисфункцій; розуміння антикризової динаміки господарської системи за рахунок аналізу її потенціалу подолання криз і ймовірності виходу на траєкторію сталого розвитку на основі розрізнення абстрактно і конкретно можливих моделей соціального капіталу за взаємозв'язком видів криз. Сфера використання: науково-дослідна, викладацька робота, практична діяльність органів державного регулювання економіки.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.10.17.0041/0517U000264

Кононова Катерина Юріївна. Моделювання еволюційних процесів в інформаційній економіці: Дис... д.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 31.03.2017.

УДК 330.4: 330.34.01:004.

385 с.: 68 табл., 135 іл. – Бібліогр.: 506 назв.

Дисертація присвячена розробці концепції та комплексу взаємопов'язаних моделей еволюційних процесів в інформаційній економіці, обумовлених зміною характеру взаємодії між суспільством, бізнесом та державою в умовах структурно-технологічних зрушень, переходу від ієрархічних до мережових структур, впровадження ІКТ та технологій електронного управління. Розроблено концепцію моделювання еволюційних процесів в інформаційній економіці, яка поєднує положення економічної теорії еволюції, постсинтетичної теорії еволюції та теорії інформаційної економіки. Розроблено комплекс моделей еволюції макрорегенерацій, що дало можливість обґрунтувати періодизацію стадій ІЕ, ви-

явити особливості її розвитку в країнах світу та ідентифікувати проблеми формування в Україні. Розроблено еволюційну мультиагентну модель, що дозволило на основі аналізу чутливості еволюційного процесу до варіації параметрів розміру популяції, негативного та позитивного відбору, цінних факторів, описати еволюційні режими системи. Удосконалено метод аналізу індексів ІКТ, що дозволило обґрунтувати вибір індикаторів для моніторингу та побудови статистичних профілів ІЕ. Розроблено інструментарій аналізу статистичних профілів інформаційної економіки з використанням технологій штучного інтелекту, що дозволило ідентифікувати стадії її розвитку та обґрунтувати комплекс специфічних для кожної стадії пріоритетів. Удосконалено аналітичну модель взаємодії користувачів соціальних мереж, що дало змогу прогнозувати перспективи розвитку та оцінювати можливості їх капіталізації, а також мультиагентну модель динаміки користувачів, що дозволило оцінити вплив антагоністичної, конкурентної та змішаної взаємодії агентів на стратегію мереж. Побудовано комплекс моделей прогнозування індикаторів ринку, що дозволило суттєво підвищити якість прогнозу шляхом урахування мережових ефектів ІЕ.

06.10.17.0042/0517U000268

Міщук Ігор Пилипович. Формування і функціонування систем логістики підприємств торгівлі: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 06.04.2017.

УДК 658.7:061.5.

392 с.: 59 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 640 назв.

Об'єкт: процес формування і функціонування систем логістики підприємств торгівлі. Мета: обґрунтування теоретичних засад, концептуальних положень і розробка науково-методичних рекомендацій щодо формування та розвитку систем логістики підприємств торгівлі. Методи: абстрактно-логічний; гносеологічного аналізу; інституційно-еволюційний; класифікації та типології; теоретичного узагальнення, синтезу і системного аналізу; факторного та логічного аналізу; таксономічного аналізу; економіко-статистичного та порівняльного аналізу; кореляційного аналізу; моделювання; економіко-математичні та економіко-статистичні; графічні та матричні. Запропоновано: сутність і запропоновано структурно-функціональну модель системи логістики підприємства торгівлі; теоретико-методологічні положення та засади узгодження підходів формування та взаємодії логістичної системи і управління логістичною діяльністю; сутність та запропоновано організаційно-економічний механізм управління системою логістики підприємства торгівлі; удосконалено концептуальний підхід до процесів формування і функціонування системи логістики підприємства торгівлі. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, підприємства торгівлі.

06.10.17.0043/0517U000283

Краєвський Володимир Миколайович. Обліково-інформаційні системи формування національного багатства: Дис... д.е.н. /Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". – Захищена 19.04.2017.

УДК 657:330.101.52:504.

577 с.: 33 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 524 назви.

Об'єкт дослідження: обліково-інформаційний процес побудови системи відображення стану, формування та використання національного багатства, як інтегрального індикатора оцінки економічного потенціалу суб'єктів господарювання з урахуванням соціальної спрямованості пріоритетів сучасного економічного зростання при обмежених ресурсних джерелах його забезпечення. Мета роботи: удосконалення

теоретико-методологічних засад і поглиблення прагматичних положень організації та конвергентного функціонування систем обліково-інформаційного відображення формування і використання національного багатства у різномірній ієрархії управління реалізацією ознак сталості щодо розвитку суб'єктів господарювання. Методи дослідження: діалектичний метод пізнання, історичний, логічний, абстрактно-логічний, системно-комплексний підхід, структурного та порівняльного аналізів. Наукова новизна: вперше розроблено науково-синергічну композицію обліково-інформаційних систем відображення національного багатства; запропоновано концептуальні підходи побудови облікового стандарту, який регулює соціальну відповідальність ведення бізнесу; обґрунтовано методологічні положення трансрівневої конвергенції обліково-інформаційних систем активізації матеріальної складової національного багатства; структуровано національне багатство за концепцією "тривимірної" вартості з використанням організаційно-прагматичного підходу до оцінки економічних, соціальних та екологічних його складових.

06.10.17.0044/0517U000323

Діба В'ячеслав Михайлович. Облік та аналіз нематеріальних активів в умовах інституційних змін: теорія і методологія: Дис... д.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 20.04.2017.

УДК 657.421.3 (043.3).

390 с.: 60 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 425 назв.

Дисертацію присвячено науковому обґрунтуванню теоретико-методологічних та організаційно-методичних положень обліку та аналізу нематеріальних активів сучасних корпорацій, що функціонують в умовах інституційних змін в напрямку соціальної відповідальності бізнесу. Обґрунтовано методологічні положення бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів господарювання з урахуванням засад неінституціональної економічної теорії. Розроблено стратегічну інформаційно-аналітичну модель виміру соціальної відповідальності бізнесу сучасних корпорацій з урахуванням фаз інтелектуального виробництва нематеріальних активів. Запропоновано два підходи до облікової ідентифікації нематеріальних активів. Розроблено концептуальні засади фінансового обліку інтелектуальних активів. Сформовано методологічну модель аналізу нематеріальних активів корпорацій з урахуванням засад неінституціональної економічної теорії. Удосконалено концептуальний підхід до грошового вимірювання вартості нематеріальних активів з урахуванням "знаннєвої" теорії вартості та фаз інтелектуального виробництва. Обґрунтовано необхідність переходу до динамічної балансової теорії та фінансової концепції збереження капіталу у частині розкриття інформації про нематеріальні активи суб'єктів господарювання. Розвинуто класифікацію нематеріальних активів. Визначено дефініцію "інтелектуальні активи".

06.10.17.0045/0517U000458

Осадча Тетяна Станіславівна. Бухгалтерський облік та аналіз ренти: теорія та методологія: Дис... д.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 657.222:330.15.

368 с.: 72 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 351 назва.

Об'єктом дослідження є системи бухгалтерського обліку та аналізу ренти як інформаційна основа управління суб'єктом господарювання. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та організаційно-практичні положення бухгалтерського обліку та аналізу ренти. Дисертаційна робота

спрямована на вирішення проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління рентою на мікроекономічному рівні та її макроекономічного регулювання з урахуванням положень концепції сталого розвитку. У дисертації розвинуто теоретико-методологічні та організаційно-практичні положення бухгалтерського обліку та аналізу ренти як наддоходу підприємства, виникнення якого обумовлено впливом процесів глобалізації, інституційних змін відносин власності. Дослідження базуються на доведені визнання ренти об'єктом мікроекономічного управління та макроекономічного регулювання, що потребує адекватного запиту користувачів інформаційного забезпечення зі сторони обліково-аналітичної системи. Розроблено методологічні підходи до аналізу ренти шляхом формування методичних положень аналізу ренти з урахуванням її особливостей як одного з видів доходів підприємства в частині рентабельності ренти, її ефективності, синергетичного ефекту від взаємодії факторів впливу на результативний показник, що покладено в основу розробки методик аналізу ренти, які дозволяють характеризувати абсолютну ефективність господарювання підприємства. Основна частина положень, висновків та рекомендацій впроваджена у практичну діяльність Департаменту податкової, митної політики та методології бухгалтерського обліку Міністерства фінансів України, ПрАТ "Чумак", ТОВ "Тройка", Інституту обліку і фінансів НААН України, Житомирського державного технологічного університету.

06.10.17.0046/0417U000725

Маринченко Олексій Олександрович. Бухгалтерський облік в аграрних холдингових формуваннях: Дис... к.е.н. /Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки". – Захищена 29.03.2017.

УДК 657.6:347.93/94:631.11.

211 с.: 19 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 170 назв.

Дисертація присвячена теоретико-методологічному обґрунтуванню та розробці пропозицій щодо удосконалення обліково-інформаційного забезпечення діяльності холдингів в аграрному секторі економіки України. У роботі поглиблено теоретичні положення щодо економіко-правової сутності поняття агрохолдингу на теоретико-методологічній платформі бухгалтерської науки. Визначено напрями гармонізації інституціонального забезпечення бухгалтерського обліку і звітності в аграрних холдингових формуваннях. Здійснено комплексну оцінку сучасного стану методичного забезпечення бухгалтерського обліку в агрохолдингах. Обґрунтовано концептуальні засади побудови облікової політики холдингу, які дозволяють розглядати його як єдину облікову одиницю як внутрішніми так і зовнішніми користувачами. Доповнені методичні засади бухгалтерського обліку в холдингах та удосконалено порядок консолідації фінансової звітності з урахуванням особливостей сільськогосподарської діяльності. Розроблено облікове забезпечення формування інформації про діяльність холдингів в аграрному секторі економіки України.

06.10.17.0047/0417U000810

Дрозд Андрій Олександрович. Моделювання кредитно-депозитної діяльності комерційного банку із врахуванням несвоєчасного повернення кредитів: Дис... к.е.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 10.04.2017.

УДК 336.717.061.

246 с.: 3 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 168 назв.

У дисертації розглядається процес визначення оптимальних обсягів виданих кредитів та залучених депозитів, відповідних їм кредитної та депозитної ставок комерційно-

го банку, що максимізують капітал банку на кінець періоду керування. Для вирішення цієї задачі було використано модель банку, в якій депозити та кредити представляються як грошові потоки, що залежать від кредитної та депозитної ставок відповідно. Було дано опис моделі та перелік припущень, на яких вона базується. На основі моделі була поставлена задача максимізації капіталу за умови керування кредитною та депозитною ставкою. Для вирішення задачі було проведено чисельне моделювання та було знайдено, що оптимальні кредитна та депозитна ставки залежать від капіталу банку на початок періоду керування, параметрів функції попиту на кредити та пропозиції депозитів, тривалість періоду керування, величина запізнення при поверненні кредитів та депозитів, різниця між величиною запізнення при поверненні кредитів та депозитів, кредитні ставки та обсяги кредитів та депозитів до початку періоду керування, схема повернення кредиту. В результаті чисельного моделювання було отримано оптимальні кредитну та депозитну ставки, зроблено порівняння отриманих результатів з результатами діяльності банку за відомий період. Отримано результат, що за умови використання оптимального ціноутворення (оптимальних апріорних ставок чи оптимальних адаптивних ставок), банк міг би мати капітал банку на кінець періоду керування на 4% більший ніж мав у дійсності. На основі цього результату для максимізації капіталу банку на кінець періоду керування, так і для зменшення ризику втрати ліквідності рекомендується використовувати моделі із врахуванням запізнення при поверненні кредитів та оптимальні адаптивні ставки.

06.10.17.0048/0217U003525

Геолого-економічна переоцінка запасів сорту К233 Горишне-Плавнинського та Лавриківського родовищ залізистих кварцитів ВАТ "Полтавський ГЗК": Заключний звіт /ДВНЗ "Криворізький національний університет"; Керівник Плотніков Олександр Володимирович. – ДР 0115U003981. УДК 659.113.26:553.

297 с.

Виконано техніко-економічні розрахунки доцільності відпрацювання запасів третього технологічного сорту залізної руди покладу К233 та проведено геолого-економічну переоцінку супроводження експертизи. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.10.17.0049/0517U000436

Лук'яненко Ольга Дмитрівна. Інноваційний ресурс глобального економічного розвитку: Дис... д.е.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 06.06.2017.

УДК 330.341.1 - 026.15:339.9 (043.3).

362 с.: 49 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Об'єкт - процеси інтернаціоналізації національних інноваційних систем як ключової рушійної сили глобального економічного розвитку. Мета - розроблення методології системного дослідження інноваційного ресурсу глобального економічного розвитку та його імперативів, формулювання інтегративних концептуальних підходів щодо обґрунтування моделі генерації національних конкурентних переваг на інноваційній основі, а також конкретизація стратегічних пріоритетів підвищення ефективності інноваційної політики України з урахуванням інтегративних та глобалізаційних викликів. Методи - історико-логічні, факторного, структурно-та кластерного аналізу, класифікації та системного узагальнення, економіко-математичного моделювання, соціоло-

гічні. Виявлено глобальні мотивації і проаналізовано сучасні практики інноваційного бізнесу, визначено інноваційні фактори глобального конкурентного лідерства, показано еволюцію розвитку інноваційних корпоративних стратегій і моделей менеджменту в напрямі креативізації. Ідентифіковано структурно-функціональні параметри інноваційних систем різних рівнів, узагальнено фундаментальні основи створення і практики функціонування національних інноваційних систем, охарактеризовано модель європейської інноваційної системи, спрогнозовано композицію глобальної інноваційної системи. Здійснено критеріальне оцінювання та компаративний аналіз країнових інноваційних стратегій, проведено теоретичний та емпіричний аналіз кластерних форм динамізації інноваційного прогресу, позиціоновано університети в структурі інтелектуальної економіки та показано зростання їхньої інтегративної ролі у процесах інновації. Надано комплексну аналітичну оцінку інноваційно-інтелектуального потенціалу України та визначено секторальні й інституціональні пріоритети технологічної модернізації її економіки, проаналізовано кризові впливи на національну інноваційну конкурентоспроможність. Обґрунтовано мережево-кластерну інноваційну модель економічного розвитку. Сфера - функціонування національної інноваційної системи, розроблення законодавчого забезпечення діяльності університетів та наукових парків Комітетом Верховної ради України з питань науки і освіти, навчальний процес.

06.10.17.0050/0517U000499

Гайдуцький Іван Павлович. Формування глобальної системи мотивації сталого низьковуглецевого розвитку: Дис... д.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 08.06.2017.

УДК 339.9:[620.9:502.1](043.5).

395 с.: 37 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 437 назв.

У дисертації поглиблено теоретичні та методологічні засади синергетичної імплементації екологічної імперативності та глобалізаційної доміантності в національних і міжнародних системах і механізмах мотивації та інвестування сталого низьковуглецевого розвитку. Обґрунтовано недосконалість та контрпродуктивність національних, обмеженість та консервативність міжнародних систем мотивації та інвестування сталого низьковуглецевого розвитку, а також дуалістичність політики бюджетного субсидування енергетики та псевдоекологічність фіскальних механізмів мотивації енергоконверсії економіки. Сформульовано концептуальні положення авторської інституціональної моделі створення глобальної системи мотивації сталого низьковуглецевого розвитку, яка включає: глобальний антивуглецевий фонд, глобальний антивуглецевий податок, міжнародні антивуглецеві санкції, комплексну оцінку низьковуглецевості пріоритетності інвестування національних економік, мультиплікативний механізм енергоконверсійної мотивації приватного капіталу, проектні механізми співінвестування низьковуглецевого розвитку.

06.10.17.0051/0417U000735

Мамалига Олена Олексіївна. Вплив економічної дипломатії на діяльність суб'єктів міжнародного бізнесу: Дис... к.е.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.03.2017.

УДК 339.94:341.7(043.3).

196 с.: 37 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 142 назв.

У дисертаційній роботі на основі вивчення та узагальнення наукових джерел визначено основні дефініції поняття економічна дипломатія в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу, досліджено еволюцію економічної дипломатії

в системі міжнародних економічних відносин, проаналізовано комплексну систему управління портфелями стратегії маркетингових комунікацій, програм (проектів) підприємств при здійсненні економічної дипломатії та здійснено огляд основних світових моделей реалізації економічної дипломатії. Розглянуто сучасні тенденції розвитку економічної дипломатії в умовах глобалізації, проведено дослідження застосування економічної дипломатії у практичній діяльності українських підприємств та здійснено аналіз механізму застосування економічної дипломатії в міжнародному підприємстві. Також розроблено модель оптимального вибору стратегії інноваційного управління зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств, запропоновано напрями удосконалення економічної дипломатії українськими підприємствами та представлено модель ефективної економічної дипломатії для вітчизняних підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.

06.10.17.0052/0417U000808

Доскочинська Любов Семенівна. Світові ринки дорогоцінних металів в умовах фінансової глобалізації: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 30.03.2017.

УДК 336.742:336.743:339.9:339.722:339.743.

205 с.: 18 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 233 назви.

У дисертації досліджено еволюцію ролі дорогоцінних металів і досліджено кон'юнктуру ринку золота і срібла у світі за умов фінансової глобалізації. Проведено економетричний аналіз впливу економіки США та глобалізаційних процесів у світі на ціни золота і срібла. Обґрунтовано неможливість повернення до прив'язки валют до дорогоцінних металів. Окреслено тенденції й суперечності розвитку ринку дорогоцінних металів у світі та в Україні.

06.10.17.0053/0217U001843

Визначення інституціонального та фінансового тягаря процедури оцінки відповідності виробів медичного призначення в процесі запровадження нових технічних регламентів:

Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Козюк Віктор Валерійович. – ДР 0116U002627. УДК 339.5.

63 с.

Об'єкт дослідження - процес запровадження нових технічних регламентів на ринку виробів медичного призначення. Мета роботи - обґрунтування теоретико-методологічних засад та вироблення практичних рекомендацій щодо формування оптимальної моделі оцінки відповідності виробів медичного призначення в Україні на основі запровадження технічних регламентів, що розглядається як один із пріоритетних напрямків регулювання в контексті реалізації економічної частини Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Методи роботи - діалектичні та формально-логічні методи (аналізу і синтезу, абстрагування, узагальнення, індукції і дедукції, аналогії, моделювання); конкретно-наукові (вимірювання, порівняння, експерименту, формалізації, гіпотетико-дедуктивний, сходження від абстрактного до конкретного) та спеціально-наукові (економіко-математичні, статистичні, експертні) методи економічного дослідження. Узагальненим науковим результатом роботи є методичні рекомендації щодо оптимізації процедур оцінки відповідності виробів медичного призначення в процесі запровадження нових технічних регламентів. Наукова новизна роботи полягає у виробленні науково обґрунтованих підходів щодо формування оптимальної моделі оцінки відповідності виробів медичного призначення в Україні на основі запровадження технічних регламентів ЄС. Практичне

значення дослідження. Розроблені у ході дослідження науково обґрунтовані рекомендації щодо оптимізації процедур оцінки відповідності виробів медичного призначення в процесі запровадження нових технічних регламентів можуть бути використані операторами ринку виробів медичного призначення та органами регулювання цього ринку.

06.10.17.0054/0217U002625

Удосконалення управління міжнародною конкурентоспроможністю ТОВ "МПК Інжиніринг: Заключний звіт /Одеський національний економічний університет; Керівник Осипов Володимир Миколайович. – ДР 0115U004586. УДК 009.12:339.5.

20 с.

Проаналізовано сучасний стан ринку послуг в сфері кліматичного обладнання в світі, Європі та країнах СНД. Визначено привабливі міжнародні регіональні ринки для збуру продукції аналізованого підприємства. Підготовлений рамковий контракт на постачання послуг ТОВ "МПК Інжиніринг".

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.10.17.0055/0217U001844

Проблеми і перспективи розвитку консалтингового бізнесу в Україні: Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Ляхович Галина Іванівна. – ДР 0116U006791. УДК 338.46:061.66.

89 с.

Об'єкт дослідження - процес надання консалтингових послуг ПП "Консалтингова компанія "Парасоля". Метою науково-дослідної роботи є: поглиблення теоретико-методичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу здійснення господарської діяльності консалтингових компаній в Україні а також розробка пропозицій, щодо їх впровадження в практичну діяльність ПП "Консалтингова компанія "Парасоля". Методи роботи - Порівняння, аналіз та синтез; індукції й дедукції, абстрактно-логічний; економіко-статистичний; експертний; графічний; розрахунковий; аналогії, моделювання та ін. Узагальненим науковим результатом роботи є розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу роботи з клієнтами ПП "Консалтингова компанія "Парасоля" та представлення рекомендацій в сфері популяризації консалтингових послуг в Україні. Наукова новизна проведеного дослідження полягає в розробці методичного підходу до управління якістю консалтингових послуг на основі оцінки ступеня задоволеності споживачів, а також представлена методика управління ціннісним сприйняттям споживачів консалтингових послуг, що може бути апробована в діяльності ПП "Консалтингова компанія "Парасоля". Основні показники - ефективність, якість, динаміка, оперативність, критерії цінності. Ступінь впровадження - на рівні розробок. Запропоновані науково-практичні рекомендації можуть бути використані на підприємствах, котрі виступають суб'єктами консалтингового бізнесу.

06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес

06.10.17.0056/0217U001717

Управління інвестиційним процесом підприємств України: Заключний звіт /Приватний вищий навчальний заклад "Міжнародний університет фінансів";

Керівник Лапко Олена Олександрівна. – ДР 0114U001723. УДК 330.322.001.76.

117 с.

Об'єктом НДР є механізм управління інвестиційним процесом підприємств. Метою дослідження є узагальнення та вдосконалення концептуальних підходів до удосконалення механізму управління інвестиційним процесом підприємств України. В результаті виконання теми було отримано результати, які полягають у вдосконаленні теоретичних засад, розробці методичних підходів та практичних рекомендацій щодо управління інвестиційним процесом підприємств України. Одержані в процесі виконання науково-дослідної роботи результати можуть бути рекомендовані для використання в учбовому процесі при підготовці фахівців в сфері фінансів та кредиту, а також для практичного використання вітчизняними підприємствами.

06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут

06.10.17.0057/0517U000280

Трохимець Олена Іванівна. Державне регулювання ринку соціально-орієнтованих товарів та послуг в Україні: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 05.04.2017.

УДК 338.2:330.12.

517 с.: 99 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 455 назв.

Об'єкт: процес державного регулювання ринку соціально-орієнтованих товарів та послуг в Україні. Мета: обґрунтування теоретико-методологічних засад і концептуальних положень та розробки практичних рекомендацій щодо державного регулювання ринку соціально-орієнтованих товарів та послуг в Україні. Методи: аналізу і синтезу; узагальнення; порівняльного аналізу, статистичного аналізу; графічний; системного підходу; когнітивного моделювання; сценарне моделювання; кореляційно-регресійного аналізу; кластерного аналізу; структурно-логічний. Запропоновано: концепцію державного регулювання ринку соціально-орієнтованих товарів та послуг в Україні; сформовано базис державного регулювання ринку соціально-орієнтованих товарів на основі методології когнітивного моделювання та системного аналізу; обґрунтовано основні елементи державного регулювання соціально-орієнтованих послуг; методичні підходи щодо оцінювання ринку соціально-орієнтованих товарів та послуг. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України.

06.10.17.0058/0217U002671

Вдосконалення розміщення, використання та відтворення продуктивних сил Сумської області: Заключний звіт /Сумський національний аграрний університет; Керівник Строченко Наталія Іванівна. – ДР 0114U005304. УДК 332.142.

161 с.

Результатами даної науково-дослідної роботи є: аналіз використання продуктивних сил Сумської області та розробка пропозицій щодо вдосконалення їх розміщення, використання та відтворення.

06.10.17.0059/0217U002672

Вдосконалення розміщення, використання та відтворення продуктивних сил Сумської області: Заключний звіт /Сумський національний аграрний університет; Керівник Строченко Наталія Іванівна. – ДР 0114U005304. УДК 332.142.

161 с.

Результатами даної науково-дослідної роботи є: аналіз використання продуктивних сил Сумської області та розробка пропозицій щодо вдосконалення їх розміщення, використання та відтворення.

06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка

06.10.17.0060/0517U000286

Деркач Тетяна Вадимівна. Інтеграційні механізми трансформації територіальних економічних систем: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Одеська національна академія харчових технологій. – Захищена 29.03.2017.

УДК 353:332.135:001.8.

475 с.: 52 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 372 назв.

Дисертацію присвячено розробці теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій з формування інтеграційних механізмів трансформації територіальних економічних систем регіонів. Розроблено концепцію й сформовано механізм управління процесами регіональної економічної інтеграції, що забезпечує посилення цілісності, збалансованості й стабільності національного й регіональних економічних просторів. Запропоновано механізм формування й розвитку міжрегіональної корпорації з позиції активізації відносин між регіонами, що включає формування організаційно-інституціональної структури, розробку стратегії розвитку корпорації й заходів щодо її реалізації, моніторинг функціонування й розвитку в умовах міжрегіональної взаємодії.

06.10.17.0061/0517U000399

Холод Сергій Борисович. Інфраструктурне забезпечення саморозвитку на мезорівні: концепція та методологія: Дис... д.е.н. /Одеська національна академія харчових технологій. – Захищена 07.06.2017.

УДК 330.341.1:332.14.

413 с.: 20 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 347 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних засад, розробці і обґрунтуванню методичного інструментарію проектування процесів самоорганізації і самоуправління у складних саморегулюючих соціально-економічних системах на мезорівні; сформувані основні напрями відповідності організаційної структури і системі прогнозу розвитку регіону; розкриті методи проектування інноваційного розвитку на підставі багатокритеріальних підходів оцінки. Уточнено теоретико-методологічні підходи і розроблено практичні рекомендації щодо стратегії проектування та використання сукупного потенціалу регіону, як складної саморегулюючої соціально-економічної системи.

06.10.17.0062/0517U000400

Мехович Сергій Анатолійович. Інфраструктурне забезпечення саморозвитку на мезорівні: концепція та методологія: Дис... д.е.н. /Одеська національна академія харчових технологій. – Захищена 08.06.2017.

УДК 330.341.1:332.14.

413 с.: 20 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 347 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних засад, розробці і обґрунтуванню методичного інструментарію проектування процесів самоорганізації і самоуправління у складних саморегулюючих соціально-економічних системах на мезорівні; сформувані основні напрями відповідності організаційної структури і системі прогнозу розвитку регіону; розкриті методи проектування інноваційного розвитку

на підставі багатокритеріальних підходів оцінки. Уточнено теоретико-методологічні підходи і розроблено практичні рекомендації щодо стратегії проектування та використання сукупного потенціалу регіону, як складної саморегулюючої соціально-економічної системи.

06.10.17.0063/0517U000510

Куцаб-Бонк Катажина. Конвергенція у соціально-економічному просторі транскордонного регіону в умовах європейської інтеграції: Дис... д.е.н. /Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього Національної академії наук України". – Захищена 29.05.2017.

УДК 332.122.54:339.92.

361 с.: 30 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

Об'єкт дослідження: процеси конвергенції в соціально-економічному просторі транскордонного регіону. Мета: виявлення закономірностей і розробка теоретико-методологічних засад поширення транскордонної конвергенції в умовах європейської інтеграції, а також розробка практичних рекомендацій, спрямованих на зближення рівнів соціально-економічного розвитку суміжних прикордонних регіонів України та країн-членів ЄС. Методи: монографічний, порівнянь, соціологічних досліджень, аналіз та синтез, економічне моделювання, графічної візуалізації, наукових узагальнень. Новизна: вперше визначено сутність поняття «інституційна пастка транскордонної дивергенції», що трактується як квазі-ефективний самовідтворювальний інститут, запропоновано механізм нівелювання інституційної пастки транскордонної дивергенції, запропоновано систему кількісних та якісних показників соціально-економічної конвергенції в умовах розвитку транскордонного регіону, ідентифіковано важелі стимулювання транскордонної конвергенції та її ключові бар'єри, удосконалено методичний інструментарій моделювання процесів конвергенції у соціально-економічному просторі транскордонного регіону шляхом розробки моделей b-конвергенції та парної структурно-економічної конвергенції для українсько-польського транскордонного регіону, теоретичні основи дослідження конвергентних процесів у соціально-економічному просторі транскордонного регіону, класифікацію чинників стимулювання транскордонної конвергенції на основі їх групування за критеріями просторового поширення, функціонального походження та цільової орієнтації. Сфера використання: в діяльності Адміністрації Президента України при підготовці пропозицій до проекту Постанови КМУ «Про затвердження Державної програми розвитку транскордонного співробітництва на 2016-2020 роки», Секретаріату Кабінету Міністрів України при формуванні проекту середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року, департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації при розробці Стратегії розвитку Львівської області до 2020 року, департаменту міжнародної технічної допомоги та міжнародного співробітництва Львівської обласної державної адміністрації при реалізації заходів з активізації транскордонного співробітництва між Львівською областю та сусідніми прикордонними воеводствами Польщі, Львівської торгово-промислової палати при роботі з підприємствами-експортерами, Агенції місцевого економічного розвитку Яворівщини у процесі реалізації проекту «Міжсекторний діалог як інструмент формування спроможних громад та впровадження ефективного територіального управління», Магістрату м. Ярослава (Республіка Польща) при налагодженні співпраці в межах Карпатського єврорегіону.

06.10.17.0064/0517U000511

Прокопюк Александер. Регіональна політи-

ка структурної модернізації економіки України в умовах євроінтеграції: Дис... д.е.н. /Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього Національної академії наук України". – Захищена 06.06.2017.

УДК 330.341.4:[332/135:339.9].

344 с.: 31 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 471 назва.

Об'єкт дослідження: процеси структурних трансформацій в економіці регіонів в умовах активізації євроінтеграції. Мета: обґрунтування теоретико-методологічних засад формування регіональної політики структурної модернізації економіки України в умовах активізації євроінтеграційних процесів та визначення стратегічних імперативів і механізмів її реалізації з врахуванням досвіду країн-членів ЄС. Методи: логічне узагальнення, аналіз, порівняння та синтез, структурний, факторний, економіко-статистичний аналіз, декомпозиції, економіко-математичне моделювання, прогнозування, стратегічний і структурно-функціональний аналіз, графічні та картографічні. Новизна: вперше обґрунтовано концептуальні засади формування регіональної політики структурної модернізації економіки в контексті активізації євроінтеграційних процесів, розроблено індикативний методичний підхід до оцінювання структурних трансформацій економіки регіонів, запропоновано матрицю ринкових драйверів і чинників зростання в розрізі виділених груп секторів економіки України за критеріями їх конкурентоспроможності та інноваційності, удосконалено методологічні положення щодо дуальності регіональної політики структурної модернізації економіки, засади формування нової парадигми регіонального розвитку, організаційно-економічні підходи до формування неоіндустріальної моделі трансформації економіки регіонів України. Сфера використання: використані в діяльності підкомітету з питань регіонального та транскордонного співробітництва між Україною та країнами ЄС Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України, регіональних органів влади при розробці стратегій, середньострокових та щорічних, а також цільових програм економічного розвитку Львівської області, при формуванні механізмів структурної модернізації прикордонних територій Львівської області, реалізовані урядом Підляського воеводства Польщі, використані при підготовці науково-методичного забезпечення та викладання навчальних дисциплін у Вищій школі економічній в Білостоку (Польща).

06.10.17.0065/0217U001774

Перспективи економічного розвитку територіальних громад Закарпаття в умовах децентралізації влади: Заключний звіт /Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України; Керівник Мікловда Василь Петрович. – ДР 0114U006489. УДК 332.1.

432 с.

Досліджено теоретичні та прикладні аспекти економічного розвитку громад Закарпатської області. Розроблено концептуальні моделі громад та варіативні прикладні сценарії їх розвитку залежно від поточного стану організаційної спроможності та наявних людських, матеріальних та фінансових ресурсів.

06.10.17.0066/0217U001775

Потенціал розвитку територіальних громад регіону в контексті адміністративно-територіальної реформи: Заключний звіт /Закарпатський регіональний центр соціально-економічних і гуманітарних досліджень НАН України; Керівник Пітюлич Михайло Михайлович. – ДР 0115U001833. УДК 332.1.

Розроблено концептуальну модель розвитку територіальних громад регіону, що сприятиме раціональному використанню наявного потенціалу області в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи

06.10.17.0067/0217U002615

Науково-методичне забезпечення розробки принципів, алгоритмів та інформаційно-комунікаційних технологій формування і реалізації проблемно-орієнтованих стратегій та програм соціально-економічного розвитку (з апробацією на базі пілотних регіонів): Заключний звіт /Державна установа "Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України"; Керівник Маліцький Борис Антонович. – ДР 0112U002433. УДК 338.24.

259 с.

Звіт про НДР: 259 с., 13 рис., 7 табл., 95 джерел. Об'єкт дослідження: науково-методичне забезпечення розробки принципів, алгоритмів та інформаційно-комунікаційних технологій формування і реалізації проблемно-орієнтованих стратегій та програм соціально-економічного розвитку (з апробацією на базі пілотних регіонів). Актуальність роботи: В регіонах України відслідковується позитивна тенденція розвитку інноваційного підприємництва. Проте є ряд суттєвих проблем, зокрема: недостатній рівень конкурентоспроможності виробничо-господарського комплексу та інвестиційно-інноваційної активності; використання застарілих і малоефективних технологій; відсутність проблемно-орієнтованих багаторівневих інформаційних технологій забезпечення стратегії формування та управління розвитком інноваційного потенціалу, інноваційної інфраструктури та інвестиційної привабливості соціально-економічного середовища регіону; відсутність проблемно-орієнтованого багаторівневого інформаційно-аналітичного забезпечення розвитку пріоритетних галузей області; незначна кількість суб'єктів підприємництва розпочинає свою діяльність у виробничій сфері; недостатній рівень професійних знань і досвіду починаючих підприємців щодо ведення підприємницької діяльності у сучасних умовах. Отже, сфера управління соціально-економічним та інноваційним розвитком регіону потребує подальших змін, і суттєвою складовою підвищення інноваційної активності підприємств області повинна бути сучасна система інформаційно-аналітичної підтримки. Виходячи з цього сформульовано мету проектного дослідження, визначено основні завдання і методологічні підходи до їх вирішення. Метою досліджень за темою є розробка теоретико-методичних положень, принципів і алгоритмів побудови та функціонування інформаційно-аналітичної системи (ІАС) проблемно-орієнтованого управління регіональним розвитком на інноваційній основі. Завдання дослідження: Постановка задачі дослідження, аналітичний огляд підходів щодо вирішення проблеми. Розробка теоретико-методологічних підходів до визначення пріоритетів регіональних інноваційних стратегій розвитку з використанням кластерної форми їхньої територіально-виробничої організації та врахуванням особливостей регіону. Розробка концептуальних, методологічних, організаційних та програмних положень побудови та функціонування інформаційно-аналітичної системи формування і управління реалізацією інноваційних стратегій і програм соціально-економічного розвитку регіонів України. Порівняльний аналіз загального стану соціально-економічного розвитку, науково-технічного та інноваційного потенціалу України та пілотних регіонів з використанням СВОТ-аналізу. Визначення місця пілотних регіонів серед інших регіонів України, їх конкурентних переваг та слабких місць. Аналіз системи управління економікою

регіону та обґрунтування шляхів її модернізації на основі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Розробка принципів та механізмів індустріалізації сільського господарства та технологічної модернізації агропереробної галузі регіону на основі кластерного підходу. Визначення пріоритетності базових секторів регіонального господарського комплексу та аналіз конкретних промислових підприємств регіону з метою визначення основних факторів, що стримують використання об'єктів інтелектуальної власності для створення інноваційної продукції. Обґрунтування шляхів гармонізації рівня життя населення регіону. Визначення факторів впливу інноваційного розвитку на соціальний стан в області. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки

06.10.17.0068/0517U000230

Обиход Ганна Олександрівна. Інституціоналізація екологічної безпеки в системі формування політики сталого розвитку: Дис... д.е.н. /Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України". – Захищена 28.03.2017.

УДК 330.837 : 502.504.

411 с.: 22 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 428 назв.

Об'єкт - процес інституціоналізації екологічної безпеки в системі формування політики сталого розвитку; мета - розроблення й обґрунтування теоретико-методологічних засад інституціоналізації екологічної безпеки України та її регіонів у системі формування політики сталого розвитку; методи - абстрактно-логічний, узагальнення, системного аналізу, проблемно орієнтований, статистичного аналізу, економікоматематичного моделювання та прогнозування, інституціональний, графічний та картографічний; результати - розкрито концептуальні наукові підходи до інституціоналізації екологічної безпеки в контексті формування політики сталості, запропоновано й обґрунтовано принципи, засади, методи та механізми подолання інституціональних деформацій у системі гарантування екологічної безпеки сталого розвитку за визначеними стратегічними пріоритетами, розроблено пропозиції, модель та прогноз екологічної безпеки на основі концептуальних засад, принципів та сценаріїв, котрі можуть становити основу конкретних заходів щодо стратегічного управління безпекою; новизна - сукупність теоретичних, методологічних та прикладних результатів, висновків і пропозицій, котрі є новим розв'язанням важливої наукової проблеми – розробки теоретико-методологічних засад і науково обґрунтованих рекомендацій щодо інституціоналізації екологічної безпеки у системі формування політики сталого розвитку; упроваджено в економічну практику.

06.10.17.0069/0517U000233

Бабина Олена Євгенівна. Методолого-практичні основи формування та реалізації потенціалу транспортних підприємств:

Дис... д.е.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 05.04.2020.

УДК 658.5:005.336:656 (043.3).

493 с.: 48 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 456 назв.

У дисертаційній роботі розроблено теоретико-методологічні засади і практичні рекомендації щодо формування та реалізації потенціалу транспортних підприємств у контексті системно-гуманізаційної парадигми, яка передбачає імплементацію ідеології багатовимірної мультиелементної відповідальності суб'єктів господарювання та їх стейкхолдерів перед суспільством за наслідки економічної

діяльності й мотивує суб'єктів господарювання до реалізації намірів позитивних змін. Результатом використання сформованих положень є збалансоване формування потенціалу, екологізація діяльності транспортних підприємств, гармонізація економічних інтересів зацікавлених сторін, що в сукупності забезпечує позитивну спрямованість розвитку транспортних підприємств. Запропоновано методологію комплексної оцінки потенціалу транспортних підприємств, методичні підходи до оцінки ефективності реалізації потенціалу та обґрунтовано перспективи розвитку потенціалу транспортних підприємств

06.10.17.0070/0517U000390

Шарий Григорій Іванович. Інституційне забезпечення розвитку земельних відносин в аграрному секторі України: Дис... д.е.н. /Львівський національний аграрний університет. – Захищена 17.05.2017.

УДК 631.15:332.2.009(477).

518 с.: 46 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 402 назви.

У дисертації узагальнено теоретико-методологічні засади щодо інституційного забезпечення розвитку земельних відносин в аграрному секторі України. Обґрунтовано концептуальний підхід до трансформації інституційного середовища, проаналізовано історичний процес якісно-структурних зрушень в інституційному забезпеченні еволюції земельних відносин. Запропоновано методичний підхід до оцінки ефективного механізму економічного обороту земель, обігу земельних ділянок. Сформовано та узагальнено стратегічні напрями інституційного забезпечення розвитку земельних відносин. Форми розробок набули концептуальні й методичні підходи до проведення оцінки диференціальної ренти І роду за якістю земель, квазіренти, абсолютної ренти, ефективного й раціонального управління орендою земель, циклічного характеру прояву цінних коливань.

06.10.17.0071/0517U000405

Курильців Роман Михайлович. Інтегроване управління землекористуванням в контексті сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 332.5:332.36.

518 с.: 69 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 496 назв.

У дисертаційній роботі проведено системне дослідження з розв'язання наукової проблеми, пов'язаної з удосконаленням ефективності функціонування системи управління землекористуванням на основі інтегрованого підходу в контексті сталого розвитку. Розкрито теоретичну суть поняття інтегрованого управління землекористуванням із системних позицій забезпечення ефективного еколого-орієнтованого та соціально-економічного розвитку сільського простору. Сформовано теоретико-методологічні засади інтегрованого управління землекористуванням з використанням підходів концепції «governance» із визначенням цільових орієнтирів її складових. Розроблено пропозиції щодо методологічного процесу формування системи інтегрованого управління землекористуванням з урахуванням національних особливостей. Сформовано алгоритм визначення інтегрального індексу ефективності управління землекористуванням. Здійснено оцінку транзакційних витрат на реєстрацію прав на землю як критерію оцінки ефективності управління землекористуванням. Запропоновано методологічні підходи формування моделі суті еколого-економічного адміністрування як складової інтегрованого управління землекористуванням. Обґрунтовано інституційні складові системи еколого-економічного адміністрування землекористування в умо-

вах нових земельних відносин. Розроблено інфраструктуру системи адміністрування землекористуванням в рамках інформаційно-знаннєвої моделі управління. Доведено, що її розбудова вимагає створення національної інфраструктури геопросторових даних для забезпечення її здатності формувати геопросторові знання про землю, а також слугувати основою для створення інтегрованого геоінформаційного простору для надання геопросторових послуг. Розроблено структурну модель взаємофункціональної залежності сталого просторового розвитку та інтегрованого управління землекористуванням. Сформовано систему інтегрованого планування землекористування сільських територій, що передбачає взаємоузгоджений розподіл територіального капіталу за секторами економіки та стале використання капіталу конкретної території. Обґрунтовано методологічні підходи до формування мультифункціонального землекористування як передумови досягнення сталого територіального розвитку.

06.10.17.0072/0517U000434

Ажаман Ірина Анатоліївна. Соціально-економічний розвиток будівництва в сільській місцевості: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Миколаївський національний аграрний університет. – Захищена 01.06.2017.

УДК 332.122:338.49:332.83.

497 с.: 48 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 469 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичних основ і методологічних засад соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Проаналізовано стан і тенденції соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Визначені концептуальні основи та основні напрями соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Ідентифіковано категоріальний апарат щодо соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Визначено особливості соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Досліджено становлення системи державного управління сільським будівництвом. Визначена роль соціально-економічного розвитку будівництва в посиленні конкурентоспроможності сільської місцевості. Визначено методологічні основи дослідження соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості та сформовані його принципи. Запропоновано методичні підходи до визначення потреби в об'єктах промислового та цивільного будівництва в сільській місцевості. Проаналізовано соціально-економічний розвиток сільської місцевості. Визначено взаємозв'язки розвитку аграрного сектору економіки та будівництва в сільській місцевості. Досліджено розвиток промислового і цивільного будівництва та інженерно-технічної інфраструктури в сільській місцевості. Виявлені регіональні аспекти розвитку будівництва в сільській місцевості. Запропоновано інституціональне забезпечення соціально-економічного розвитку будівництва в сільській місцевості. Наведені напрями активізації впровадження в сільській місцевості світового досвіду щодо розвитку будівництва та заходи з розвитку інвестиційної політики у сфері будівництва на селі. Запропоновані заходи до забезпечення багатокладного розвитку сільського господарства. Визначені напрями розвитку екологічного менеджменту будівництва та ринкової інфраструктури сільської місцевості на основі розбудови агрологістичних центрів та інноваційного маркетингу.

06.10.17.0073/0517U000443

Ібатуллін Марат Ільдусович. Організаційно-економічний механізм формування та функціонування ринку продукції свиñarства України: Дис... д.е.н. /Миколаївський національний аграрний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 338.439.5:637.5'64.

360 с.: 49 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 288 назв.

У дисертації досліджено теоретико-методологічні засади організаційно-економічного механізму формування і розвитку ринку продукції свинарства. Розглянуто його сутність, зміст та особливості формування, удосконалено методологічні і методичні основи дослідження, розкрито особливості формування та тенденції виробництва та споживання продукції свинарства в зарубіжних країнах. Здійснено системний аналіз розвитку національного ринку продукції свинарства в умовах глобалізації економічних процесів, що містить оцінку попиту та пропозиції на живих свиней та продуктів їх забою, визначення тенденцій становлення його інфраструктури. На основі аналізу обґрунтовано зовнішньоекономічні напрями розвитку. Розроблено науковий підхід до реалізації принципів сталого розвитку свинарства через розрахунок показника щільності поголів'я свиней на 100 га сільськогосподарських земель та визначення на його основі екологічного податку для сільськогосподарських підприємств, прийняття Технічного регламенту з м'яса, передбачення обов'язкової державної екологічної експертизи проектів з будівництва нових свинарських комплексів та переробки гною, що забезпечить економіко-екологічну рівновагу галузі.

06.10.17.0074/0217U003693

Оцінка стану ринків фінансових послуг: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Бачо Роберт Йосипович. – ДР 0117U000430. УДК 338.46:336.76.

165 с.

Вперше розроблено методичний підхід до оцінювання дієвості інститутів регулювання на ринках небанківських фінансових послуг. Удосконалено: діагностичний інструментарій оцінювання дієвості політики Нацкомфінпослуг на ринках небанківських фінансових послуг; методичний підхід до оцінки фінансової безпеки страхового ринку. Дістало подальшого розвитку: склад системи показників-індикаторів дієвості політики Нацкомфінпослуг; концепція забезпечення капіталізації ринків фінансових послуг для зменшення впливу загроз їхній фінансовій безпеці; теоретичні та практичні підходи до вибору оптимальної моделі інституційного регулювання на вітчизняних ринках небанківських фінансових послуг.

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.10.17.0075/0517U000236

Колосова Вікторія Павлівна. Фінансові ресурси міжнародних інституцій у системі бюджетного планування України: Дис... д.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 12.04.2017.

УДК 369.7.336.144.

514 с.: 22 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 416 назв.

Розкрито сутність фінансових ресурсів міжнародних інституцій у економічному розвитку країни, яка полягає у використанні сукупності фінансових інститутів, у тому числі бюджетного, податкового, страхового, кредитного механізмів з метою створення належних умов розвитку соціально-економічного забезпечення як вагової функції державного управління з урахуванням динаміки показників соціально-економічного розвитку країни, у тому числі прожиткового мінімуму, середньої заробітної плати у реальному секторі економіки, бюджетній сфері, що надасть можливість підвищити якість бюджетного планування і доступність суспільних послуг. Розроблено інституційні засади щодо залучення фінансової

допомоги міжнародних фінансових інституцій, у тому числі відповідного інституційного забезпечення та розподілу повноважень органів державного управління, формування та реалізації єдиної державної фінансової політики у сфері співробітництва з іноземними державами, банками і міжнародними фінансовими організаціями та координації роботи, пов'язаної з ініціюванням, підготовкою та реалізацією проектів економічного і соціального розвитку країни. Обґрунтовано методологічні засади щодо підвищення результативності використання коштів міжнародних інституцій, у тому числі ефективності середньострокового планування видатків державного бюджету. Удосконалено положення до порядку підготовки, реалізації, моніторингу та завершення проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями.

06.10.17.0076/0517U000237

Бондаренко Олена Сергіївна. Розвиток фінансів підприємств в умовах логістизації економіки: Дис... д.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК 658.14.17.330.3.

572 с.: 57 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 475 назв.

Розроблено концептуальні засади управління фінансами підприємств в умовах логістизації економіки на основі поєднання елементів ціннісно- і вартісно-орієнтованого управління, які визначають комплексність поточкових підходів, характер управління фінансовими потоками у просторі й часі, наявність підсистем планування, організації, мотивації, контролю та передбачають розкриття орієнтирів і цілей реалізації фінансової стратегії. Обґрунтовано складові логістично-орієнтованого управління фінансами підприємств, які визначають цінність логістичних ланцюгів як інструмент зростання вартості підприємства. Запропоновано механізм управління фінансами підприємств в умовах логістизації економіки. Розроблено методологічний підхід до реалізації в мікрологістичних системах підприємств управління фінансами. Визначено інструментарій оцінки ефективності управління фінансами підприємств в умовах логістизації економіки. Удосконалено методологічні засади бюджетування фінансових потоків на основі формування системи логістично-орієнтованих бюджетів. Розкрито підходи до класифікації фінансових потоків у мікро- логістичних системах. Розвинуто положення щодо створення дієвих систем управління фінансами підприємств. Удосконалено інституційні засади формування ефективного управління фінансами підприємств в умовах логістизації економіки шляхом систематизації чинників впливу в розрізі фінансової, логістичної, соціальної, суспільної складових. Визначено підходи щодо підвищення ефективності управління фінансами підприємств, які ґрунтуються на оцінці та прогнозуванні можливостей покращення ліквідності, збалансованості, інтенсивності, достатності фінансових потоків. Розвинуто положення щодо формування вихідних фінансових потоків та визначено доцільність класифікації логістичних витрат у розрізі адміністративного, виробничого, збутового призначення. Обґрунтовано структурно-функціональну модель фінансового планування в мікрологістичних системах. Розкрито підходи до оцінки впливу логістичної інфраструктури на управління фінансами підприємств. Розвинуто принципи побудови інтегрального показника логістично-орієнтованого управління фінансами. Удосконалено підходи до формування мотиваційної основи управління фінансами підприємств в умовах логістизації економіки.

06.10.17.0077/0517U000311

Рошко Олександр Дмитрович. Державні фі-

нанси у забезпеченні макроекономічної стабільності в Україні: Дис... д.е.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 21.04.2017.

УДК 336.1:330.362.

565 с.: 55 табл., 98 іл. – Бібліогр.: 403 назви.

Дисертація присвячена вирішенню важливої наукової проблеми - дослідженню розвитку та обґрунтуванню теоретико-методологічних й удосконаленню науково-методичних засад функціонування державних фінансів в умовах забезпечення макроекономічної стабільності держави. У роботі проаналізовано основні еволюційні домінанти розвитку теорії державних фінансів, функціональну векторність та ієрархічну конфігурацію державних фінансів, удосконалено сутність поняття "державні фінанси", поглиблено понятійно-термінологічний апарат теорії державних фінансів.

06.10.17.0078/0517U000344

Демчишак Назар Богданович. Фінансове регулювання інноваційної діяльності в Україні: Дис... д.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 10.05.2017.

УДК 336.025.12:330.341.1(477).

452 с.: 25 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 390 назв.

Розроблено теоретичні й методологічні основи фінансового регулювання інноваційної діяльності. Сформульовано сучасну теоретичну парадигму фінансового регулювання та визначено його сутність. Оцінено ефективність бюджетного та податкового регулювання інноваційних процесів в Україні. Запропоновано стратегію фінансового регулювання інноваційної діяльності в умовах інтеграції.

06.10.17.0079/0517U000446

Поліщук Євгенія Анатоліївна. Небанківські фінансові установи на інвестиційному ринку: Дис... д.е.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 25.05.2017.

УДК 336.714+336.76+368.032.1]:330.322.16(043.3).

476 с.: 46 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 484 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене теоретико-методологічним засадам та розробці науково-методичних і практичних рекомендацій, спрямованих на розвиток діяльності небанківських фінансових установ на інвестиційному ринку України. Уточнено сутність небанківських фінансових установ як інститутів інвестиційного ринку. Визначено світові тенденції розвитку небанківських фінансових установ в структурних моделях організації фінансових ринків. Розроблено теоретико-методологічні підходи до НБФУ на засадах інституціональної теорії, ризик орієнтованого підходу та їх інвестиційного потенціалу. Визначено специфіку формування та використання їх інвестиційного потенціалу. З'ясовано вплив неекономічних чинників на формування та використання інвестиційного потенціалу небанківських фінансових установ.

06.10.17.0080/0417U000780

Апостолук Олеся Юріївна. Державна фінансова політика підтримки розвитку малого підприємництва: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 10.04.2017.

УДК 336.02.334.012.61.

209 с.: 27 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

Запропоновано структурно-функціональну модель державної фінансової підтримки малого підприємництва, що

ґрунтується на взаємодії та взаємодоповненні застосовуваних інструментів з урахуванням трансформації її інституційної та функціональної складових, гармонізації інтересів бізнесу та суспільства, підвищення результативності державних та регіональних програм розвитку малого бізнесу, імплементації позитивного зарубіжного досвіду, взаємозалежності інструментів підтримки та соціально-економічного розвитку держави. Розвинуто наукові підходи до розуміння сутності державної фінансової підтримки розвитку малого підприємництва як складової фінансової політики держави. Поглиблено положення щодо класифікації видів державної фінансової політики підтримки розвитку малого підприємництва. Обґрунтовано розвиток фінансової політики державної фінансової підтримки малого підприємництва в Україні у напрямі застосування фінансових інструментів прямої підтримки. Удосконалено інституційні засади державної фінансової підтримки малого підприємництва. Розкрито підходи до податкового регулювання малого підприємництва; положення щодо пріоритетних напрямів державної фінансової політики стимулювання розвитку малого інноваційного підприємництва в Україні з урахуванням особливостей інноваційної діяльності малого бізнесу, необхідності посилення зв'язку між державою, наукою та підприємницьким сектором.

06.10.17.0081/0417U000784

Шаповал Олексій Андрійович. Управління ризиками банківського споживчого кредитування: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК 336.77.067.

255 с.: 6 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

У дисертації розкрито теоретичні засади та розроблено науково-методологічні підходи до формування системи управління ризиками банківського споживчого кредитування. Запропоновано визначення категорії "споживчий кредит", яке враховує призначення кредиту та кредитоспроможність позичальника, що дозволило розширити класифікацію споживчих кредитів. Удосконалено визначення сутності поняття "кредитний ризик" споживчого кредитування та доведена необхідність його врахування як на рівні окремої позики, та і на рівні кредитного портфеля. Удосконалено визначення сутності та змісту поняття "система управління ризиками банківського споживчого кредитування", яку запропоновано розглядати як комплекс організаційних і методичних прийомів, автоматизованих засобів, що використовуються в процесі ідентифікації, вимірювання, регулювання, контролю та моніторингу ризиків споживчого кредитування. Розроблено науково-методологічні підходи до використання в практиці вітчизняних банків сек'юритизації споживчих кредитів за традиційною схемою, визначено головні напрями законодавчого врегулювання процесів боргового фінансування в Україні, розроблено механізми перерозподілу кредитних ризиків у разі використання різних валют кредиту і облігацій, запропоновано методологічні підходи до розрахунку ставки купона за сек'юритизованими облігаціями. Запропоновано методологічні підходи до вдосконалення регуляторних і наглядових функцій НБУ в процесі управління ризиками на основі інтеграції системи управління ризиками споживчого кредитування у загальнобанківську систему ризик-менеджменту, а також розроблено рекомендації щодо розвитку інституційних засад управління ризиками споживчого кредитування.

06.10.17.0082/0417U000785

Шаповал Станіслав Леонідович. Бюджетне планування у системі соціально-

економічного розвитку країни: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 10.04.2017.

УДК 336.144.330.34.

214 с.: 10 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

Розкрито сутність бюджетного планування у системі соціально-економічного розвитку країни, яка полягає у визначенні сукупності принципів, інструментів формування доходів бюджету і напрямів використання бюджетних видатків з врахуванням адаптивних механізмів бюджетної архітектури, що сприятиме забезпеченню збалансованості фінансових ресурсів держави, підвищенню ефективності бюджетної політики, прозорості бюджетного процесу, дієвому суспільному розвитку. Удосконалено підходи щодо визначення пріоритетних напрямів здійснення бюджетного планування як інструменту економічного розвитку, що полягає у підвищенні ефективності та результативності використання бюджетних асигнувань, забезпеченні достатнього рівня прозорості прийняття управлінських рішень у системі бюджетного регулювання. Розвинуто положення щодо розвитку інституційних засад бюджетного планування, в тому числі доходів та видатків бюджету, міжбюджетних трансфертів, що дозволить забезпечити стійкість державних фінансів, створити необхідні умови для підвищення рівня керованості економічних процесів у країні; підходи щодо застосування середньострокового планування бюджету, що сприятиме досягненню збалансованості бюджетної політики та реалізації стратегії суспільного розвитку. Удосконалено положення щодо використання програмно-цільового методу планування доходів і видатків бюджету, яке має поєднати, виходячи з положень фінансової архітектури, соціальні та інноваційні складові бюджетної системи, що сприятиме забезпеченню якісного рівня функціонування фінансово-економічної системи країни. Узагальнено та систематизовано досвід формування бюджетного планування у країнах з розвинутою та трансформаційною економікою, у тому числі використання середньострокового планування доходів і видатків бюджету, що сприятиме покращенню якісного рівня формування та використання бюджетних ресурсів та підвищенню ступеня економічного розвитку країни.

06.10.17.0083/0417U000787

Підгірна Віра Святославівна. Формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах відкритої економіки України: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 29.03.2017.

УДК 336.671:339(477).

266 с.: 39 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 284 назви.

Сформовано теоретико-методологічні та організаційні підходи (положення) щодо формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах зростання відкритості економіки України. З'ясовано, що формування прибутку відбувається на всіх етапах економічного процесу, як безпосередньо у сфері виробництва та обміну, так і опосередковано у сфері розподілу та виробничого споживання. Виявлено сучасні особливості, проблематику формування та використання прибутку у розрізі окремих напрямів діяльності суб'єктів господарювання України. Розроблено пропозиції щодо покращення планування на основі моніторингу окремих фінансових показників. Розроблено пропозиції щодо покращення планування на основі моніторингу окремих фінансових показників, поліпшення використання прибутку, а також ролі держави як активного учасника інвестиційного процесу.

06.10.17.0084/0417U000789

Кравець Роман Андрійович. Фінансове про-

гнозування розвитку реального сектору економіки України: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 30.03.2017.

УДК 336:338.27]:[338.4/.5+339.1](477)(043.5).

254 с.: 34 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Уточнено тлумачення сутності поняття «фінансове прогнозування». Удосконалено методику прогнозування фінансового потенціалу реального сектору економіки України на основі багатофакторної регресійної моделі. Розширено інституційні засади фінансового прогнозування розвитку реального сектору економіки України. Додовнено наукові підходи прогнозування фінансових показників діяльності суб'єктів господарювання реального сектору економіки.

06.10.17.0085/0217U001830

Дослідження формування інституціональних структур в умовах ринкової трансформації: Заключний звіт /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова; Керівник Горняк Ольга Василівна. – ДР 0112U002908. УДК 338.45.330.341.

233 с.

Розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення результативності фінансової системи України щодо створення умов економічного зростання, зростання добробуту. На основі наукового аналізу трансформацій ринкової інфраструктури побудовано макрофінансову модель економічного розвитку України. Оптимізовано механізм організації складових фінансової будови корпоративних форм бізнесу. Побудовано модель функціонування соціальних інституцій в контексті економічного розвитку України. Оптимізовано механізм організації соціальних інституцій. Розроблено практичні рекомендації щодо забезпечення результативності реалізації відповідних напрямів економічної політики держави щодо створення умов економічного зростання, підвищення добробуту в умовах глобальних перетворень. Представлено функціональну модель трансформованого співробітництва України з країнами ЄС в умовах глобалізації.

06.10.17.0086/0217U003431

Фінансове забезпечення структурної модернізації реального сектору економіки України: Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Зимовець Владислав Вікторович. – ДР 0113U005616. УДК 658.14.01.76(477).

350 с.

Звіт по НДР викладений на 350 стор. Об'єкт дослідження: фінанси реального сектору економіки України. Предмет дослідження: фінансові відносини між державою, суб'єктами економічної діяльності та фізичними особами у процесі фінансування структурної модернізації реального сектору економіки. Мета дослідження: поглиблення теоретичних основ фінансового забезпечення структурної модернізації реального сектору економіки, визначення на цій основі напрямів державної фінансової політики та розробка рекомендацій щодо забезпечення модернізаційних процесів стійкими і прогнозованими джерелами фінансування. Методи дослідження: системний, порівняльний, структурно-функціональний аналіз, економіко-математичного моделювання, статистичних порівнянь та ін. Проведене дослідження охоплює вирішення завдань щодо: розвитку теоретико-методологічних засад фінансового забезпечення структурної модернізації реального сектору економіки України; обґрунтування методологічних і методичних основ формування, розподілу і використання фінансових ресурсів в умовах переходу до управління економікою на основі національних проєктів; розкриття змісту практики застосування ме-

ханізмів бюджетного фінансування інвестицій та розробки підходів щодо концентрації державних інвестицій для структурної модернізації реального сектора економіки; розробки інструментарію податкового стимулювання діяльності у сфері здійснення фінансових інвестицій у підприємства реального сектора економіки; оцінювання рівня та ролі банківського кредиту у фінансовому забезпеченні структурної модернізації реального сектора економіки України; оцінювання впливу фінансово-інвестиційних ризиків на ціну капіталу, необхідного для структурної модернізації реального сектору економіки України; розробки підходів щодо стимулювання процесів концентрації власних коштів підприємств на пріоритетних напрямках структурної модернізації реального сектору економіки. Результати: розвинуто концептуальний підхід до фінансового забезпечення структурної модернізації реального сектора економіки в умовах макрофінансових диспропорцій в Україні. Розроблено пропозиції щодо запровадження механізмів співфінансування державою і бізнесом пріоритетних модернізаційних проектів; усунення дискримінаційних умов оподаткування фінансових інвестицій; застосування кредитних механізмів для структурної модернізації реального сектора економіки; стимулювання концентрації капіталу у високотехнологічних видах економічної діяльності. Ступінь впровадження: окремі результати запропоновані органам державної влади для використання в управлінській та законотворчій діяльності у сфері фінансового забезпечення структурної модернізації реального сектора економіки. Сфера використання: фінансова політика у сфері структурної модернізації реального сектора економіки. Ключові слова: реальний сектор економіки, капітал, бюджетне фінансування інвестицій, процентна ставка, оподаткування, кредит, структурна модернізація. Умови одержання звіту: за договором. 03680, Київ - 680, вул. Антоновича 180, УкрІН-ТЕІ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.10.17.0087/0517U000234

Штулер Ірина Юріївна. Гомеостазис національної економічної системи в умовах її трансформації: Дис... д.е.н. /Вищий навчальний заклад "Національна академія управління". – Захищена 11.04.2017.

УДК 338.242:42.

372 с.: 13 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 487 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню проблем розробки механізму гомеостазису національної економічної системи. Досліджено генезис наукових теорій та поглядів вітчизняних і зарубіжних вчених стосовно економічного розвитку та обґрунтовано нову парадигму досліджень. Систематизовано та узагальнено понятійно-категоріальну базу дослідження трансформації національної економічної системи шляхом розмежування системи понять, принципів та функцій стосовно гомеостазису. Досліджено конвергенцію неокласичної та альтернативної парадигми розвитку країн з перехідною економікою. Розкрито роль держави та доцільність використання субстанціональних та функціональних елементів в механізмі державного регулювання економічною системою в умовах трансформації. Узагальнено досвід розвитку зарубіжних національних економічних систем, функціонуючих на основі теорій макроекономічного регулюва-

ння, визначено особливості та напрями їх модифікацій, а також можливість застосування в трансформаційних процесах економіки України. Структуровано компоненти концепції гомеостазису та визначено їх функції в системі стратегічного управління економікою. Розкрито роль та значення інформації та інновацій в забезпеченні гомеостазису економічної системи. Охарактеризовано інституційні засади зміни концепції гомеостазису в дослідженні зарубіжних національних економічних систем з позицій ієрархічного підходу. Запропоновано концепцію гомеостазису національної економічної системи, її складові та структурні компоненти. Окреслено існуючі методики прогнозування гомеостатичного механізму розвитку національної економіки та на цій основі визначено стратегічні напрями подальшого дослідження. Виявлено та систематизовано екзогенні впливи на національну економічну систему з метою подальшого обґрунтування гомеостатичної моделі розвитку у процесі інтеграції до Європейського Союзу. Визначено напрями забезпечення гомеостатичного розвитку національної економіки для обґрунтування та узгодження її подальших перспектив. Здійснено оцінювання параметрів та індикаторів позиціонування національної економіки в умовах трансформування і циклічних коливань. Обґрунтовано лінійну парадигму неокласичної економіки та необхідність переходу до нових методів моделювання та прогнозування гомеостазису національної економічної системи. Запропоновано альтернативу існуючим методам моделювання та прогнозування. Доведено необхідність забезпечення гомеостазису національної економічної системи та виділено теоретико-методологічні положення щодо її інноваційного спрямування. Запропоновано засади формування моделі гомеостазису національної економічної системи. Розроблено структурно-логічну схему організації та регулювання інноваційної діяльності в межах моделі гомеостазису національної економічної системи. Структуровано механізм стабілізації економіки України з обґрунтуванням інноваційного підходу.

06.10.17.0088/0517U000235

Колісник Галина Миколіївна. Державне регулювання витратами підприємницького сектору України: Дис... д.е.н. /Вищий навчальний заклад "Національна академія управління". – Захищена 28.03.2017.

УДК 338.22(477):338.512.

416 с.: 25 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 321 назва.

З'ясовано теоретичні засади державного регулювання витратами підприємницького сектору, зокрема, сутність підприємництва, умови і чинники розвитку підприємницького сектору, економічну природу витрат підприємництва, види витрат на здійснення підприємницької діяльності. Розкрито сутність системи державного управління витратами підприємницького сектору, види методів державного регулювання витратами підприємництва, роль державних регуляторів в управлінні витратами підприємницького сектору, методологію оцінювання витрат підприємницького сектору. Досліджено вибір методів державного регулювання витратами підприємницького сектору, особливості регулювання витратами підприємницького сектору промисловості, структурне балансування витрат, зарубіжний досвід державного регулювання витратами підприємництва та його адаптації в Україні. Виокремлено ринкові чинники розвитку регулювання витратами, інституційні умови та ризики розвитку управління витратами суб'єктів підприємництва, проведено функціональний аналіз регулювання трансакційними витратами підприємництва. Визначено особливості державного регулювання витратами у фінансовому підприємстві. Розкрито застосування системи збалансованих показників в регулюванні витратами підприємства та обґрунтовано

розробку концептуальної стратегії мінімізації витрат підприємницького сектору і систему формування ефективного регулювання економічної безпеки підприємництва. Здійснено оцінювання ефективності удосконалення державного регулювання витратами підприємницького сектору.

06.10.17.0089/0517U000260

Гуменюк Володимир Володимирович. Державне регулювання ринку курортно-рекреаційних послуг: Дис... д.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 21.04.2017.

УДК 338.246:[614.215+338.487].

342 с.: 30 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 508 назв.

У дисертації подано результати дослідження теоретико-методологічних та практичних підходів до формування концепції державного регулювання ринку курортно-рекреаційних послуг. Досліджено методологічні аспекти еволюції курортно-рекреаційної сфери, генезис, соціальні детермінанти розвитку курортної рекреації, передумови становлення ринку курортно-рекреаційних послуг в Україні, окреслено стратегічні пріоритети його регулювання в контексті реалізації доктрини сталого розвитку і соціальної політики держави. Проаналізовано теоретико-методологічні засади, системно впорядковано класифікацію важелів державного регулювання ринку курортно-рекреаційних послуг. Сформульовано концепцію курортної ренти, подано методичні рекомендації з оцінювання її фінансового потенціалу, запропоновано напрями вдосконалення рентного регулювання, що ґрунтуються на зменшенні застосування фіскальних важелів та адміністративних методів на користь ринково-інструментарію роялті. Розкрито теоретичні й практичні аспекти функціонування ринку курортно-рекреаційних послуг, його структурної організації, проведено економічну діагностику попиту і пропозиції, здійснено моніторинг ціноутворення і конкуренції. Досліджено методологічні й прикладні аспекти оцінювання динаміки емоції ринку курортно-рекреаційних послуг, розкрито передумови та чинники економічної безпеки курортно-рекреаційної діяльності. Значна увага приділяється розробці узгоджених заходів фіскального регулювання, питанням акціонування, використання кредитних важелів, інвестиційного інструментарію. Розкрито інструментарій бюджетно-податкових та кредитних важелів регулювання ринку курортно-рекреаційних послуг, активізації публічно-приватного партнерства, розроблено методичні рекомендації оцінювання ефективності державного регулювання курортно-рекреаційних кластерів.

06.10.17.0090/0517U000351

Романова Тетяна Володимирівна. Методологія формування структурної політики економічного розвитку в умовах світових інтеграційних процесів: Дис... д.е.н. /Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. – Захищена 05.05.2017.

УДК 338:330.341.4.

570 с.: 55 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 490 назв.

Об'єкт - процес формування структурної політики економічного розвитку; мета - обґрунтування теоретико-методологічних засад і розроблення практичних рекомендацій щодо формування і реалізації структурної політики економічного розвитку в умовах світових інтеграційних процесів; методи - агрегований історично-логічний підхід, логічного узагальнення та наукової абстракції, аналізу, синтезу та класифікації, економіко-статистичні методи, системного аналізу та порівняння, топологічний метод графів-зв'язків, методи структурного та функціонального аналізу, економіко-математичного моделювання; новизна - вперше

розроблено методологічний підхід до формування структурної політики економічного розвитку у вигляді інтегрального методу, сутність якого полягає в системному поєднанні запропонованої методологічної моделі, яка створює теоретико-концептуальне підґрунтя формування структурної політики економічного розвитку, функціональних напрямів та інструментарію структурної політики в організаційно-економічному механізмі, що забезпечить підвищення ефективності управління національною економікою в умовах інтеграційних процесів та зростання якісного рівня її взаємодії з глобальним економічним простором; обґрунтовано функціональні напрями структурної політики, які забезпечують системний вплив на структуру економіки на основі реалізації детермінант її розвитку; сформовано й обґрунтовано таксономічну систему інструментів структурної політики за структурно-функціональними критеріями, яка включає такі групи: макроекономічну, селективну, регіональну, інвестиційну, інноваційну, інтеграційну та інституційну; результати - розроблені теоретичні, методологічні, методичні та практичні положення у сукупності створюють комплекс заходів, спрямованих на підвищення рівня ефективності структури національної економіки та покращення її інтеграційних можливостей і які мають практичну цінність для державних і місцевих органів влади при формуванні стратегічних і програмних документів щодо структурної модернізації економіки; галузь - економіка та управління національним господарством

06.10.17.0091/0517U000366

Матюшенко Ігор Юрійович. Теоретичні аспекти розвитку конвергентних технологій в Україні в умовах нової промислової революції: Дис... д.е.н. /Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України. – Захищена 12.05.2017.

УДК 338:242.4.025.2(477).

660 с.: 43 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 607 назв.

У дисертаційній роботі з позиції синергетичної парадигми обґрунтовано концепцію розвитку конвергентних технологій в Україні для вирішення глобальних проблем в умовах нової промислової революції. Сформовано методичний підхід до оцінки інноваційного потенціалу як передумови впровадження конвергентних технологій в Україні. Розроблено інтегральний показник умов створення та рівня інноваційного потенціалу країни, інтегральний показник умов і реалізації інноваційного потенціалу країни, а також проведено зіставлення компонент цих інтегральних показників для країн ЄС і України визначити відносні переваги інноваційного потенціалу України. Розроблено сценарії науково-технічного й інноваційного розвитку України для визначення рівня її науково-технічного розвитку. Доведено доцільність форсайт-досліджень науково-технологічного розвитку країн світу й обґрунтовано методичний підхід до вибору пріоритетних тематичних напрямів науково-технологічного розвитку країни. Сформовано науково-методичне забезпечення з обґрунтування пріоритетів розвитку нанотехнологій як складової конвергентних технологій в Україні. Доведено наявність потенціалу розвитку конвергентних технологій в Україні у таких пріоритетних галузях, як: медицина й агропромисловий комплекс; нанотехнології та нові матеріали; інформаційно-комунікаційні технології; енергетичний та авіакосмічний комплекси. Обґрунтовано напрями інституційної підтримки конвергенції знань, технологій і суспільства в умовах формування спільного національного та європейського дослідницьких просторів, розроблені пропозиції щодо впровадження дорожньої карти формування національного дослідницького простору, сформовано організаційне забезпечення створення кластерно-мережової

інфраструктури розвитку конвергентних технологій на базі науково-освітніх центрів. Ключові слова: конвергентні технології, інноваційний потенціал, форсайт-прогнозування науково-технічних пріоритетів, високотехнологічні галузі, єдиний дослідницький простір, науково-освітні центри.

06.10.17.0092/0517U000447

Стоянова-Коваль Світлана Савівна. Інституційне регулювання інвестиційних процесів у харчовій промисловості: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 26.05.2017.

УДК 338.518(477.51).

425 с.: 24 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 262 назви.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методологічних засад і розробці практичних рекомендацій щодо функціонування інституціонального регулювання інвестиційних процесів у харчовій промисловості. Розроблено концепцію інституціонального регулювання інвестиційних процесів у харчовій промисловості, яка є передумовою визначення основних пріоритетів і напрямів державної політики і включає такі елементи, як: визначення основних термінів; мета та напрями розвитку інвестиційного процесу; організаційно-економічне забезпечення. Запропоновано організаційно-економічний механізм реалізації ефективної державної політики інституціонального регулювання інвестиційних процесів у харчовій промисловості України, функціонування якого передбачає досягнення визначених у стратегії розвитку інституціонального регулювання інвестиційних процесів харчової промисловості стратегічних імперативів та тактичних заходів щодо їх реалізації на основі застосування відповідного інструментарію.

06.10.17.0093/0417U000779

Яциковський Богдан Ігорович. Еколого-економічний розвиток у системі національного господарства: Дис... к.е.н. /Вищий навчальний заклад "Національна академія управління". – Захищена 28.03.2017.

УДК 338.24: [330.34 : 502.11].

206 с.: 16 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертація містить наукове обґрунтування концептуальних засад формування та реалізації національної політики гармонійного еколого-економічного розвитку України. В дисертаційній роботі досліджено теоретико-методологічні та практичні аспекти регулювання збалансованого співіснування людського і природного навколишнього середовища, узагальнено концептуальні підходи щодо гармонійного розвитку людини та довкілля. У дисертації обґрунтовано методологічні підходи до дослідження проблем узгодженості, взаємовпливу та взаємообумовленості процесів формування, розподілу та використання людського і технологічного потенціалів. Виявлено суперечності людського існування і розвитку навколишнього природного середовища в умовах глобалізації. Обґрунтовано проблеми інноваційно-технологічної модернізації національної економіки, використання практики оцінки впливу виробництва на навколишнє середовище згідно зі стандартами ЄС, впровадження вироблених міжнародним співтовариством засад сталого розвитку. Окреслено перспективні напрями підвищення гармонізації взаємовідносин людини і довкілля та формування інноваційної моделі збалансованого соціально-економічного розвитку України.

06.10.17.0094/0417U000788

Грабовенська Софія Петрівна. Конкурентоспроможність територіальних ринків туристичних послуг в Україні: Дис... к.е.н. /Львів-

ський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.03.2017.

УДК 332.14(477).

241 с.: 42 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 216 назв.

Розроблено модель матриці позиціонування туристичних територій на основі факторного аналізу головних компонент, яку застосовано для оцінювання конкурентної позиції територіальних ринків туристичних послуг Західного регіону України. Удосконалено структурно-функціональну модель туристичного кластера території як систему вертикальних і горизонтальних зв'язків, що виникають між суб'єктами, які за своїм призначенням належать до однієї з груп – виробників, посередників, помічників, управлінців, сукупна дія яких спрямована на максимальне задоволення потреб споживача. Досліджено проблеми туристичних територій Західного регіону України, що дало змогу виокремити найпроблемніші аспекти забезпечення конкурентоспроможності територіальних ринків туристичних послуг для побудови механізмів управління ними.

06.10.17.0095/0217U002616

Дослідження й моделювання інноваційної діяльності як оптимізаційного фактору економіки знань: Заключний звіт /Державна установа "Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України"; Керівник Соловйов В'ячеслав Павлович. – ДР 0112U002434. УДК 330.341.1.

361 с.

Звіт про НДР: 361 с., 5 рис., 24 табл. Об'єктом дослідження є процес формування інвестиційно-привабливого та конкурентоспроможного національного соціально-економічного середовища у контексті інноваційного розвитку економіки. Актуальність дослідження підтверджується тим, що конкурентоспроможність національних та регіональних економік країни визначається в основному інноваційними факторами. Україна володіє суттєвим науковим потенціалом. Проте його ефективність включення у міжнародну конкуренцію за світові потоки іноземних інвестицій досить низька. Національна економіка, на противагу світовій тенденції нарощування потенціалу інноваційної сфери та за рахунок цього поліпшення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності, постійно його втрачає. В Україні ще не сформовані соціально-економічні умови, необхідні для активних технологічних трансформацій подальшого інноваційного розвитку вітчизняного господарського комплексу в умовах глобального характеру інноваційної економіки. Сучасна державна політика не спрямована на пріоритетний розвиток інноваційної сфери. Означене негативно відбивається на інвестиційній привабливості соціально-економічного середовища національної економіки. Метою та завданням дослідження за темою є розвиток теоретико-методологічних і методичних підходів до моделювання процесів управління інноваційною діяльністю національного господарства в умовах глобалізації на основі статистичної та експертної інформації як механізму оптимального поєднання екстенсивних та інтенсивних факторів розвитку економіки, вдосконалення методів інноваційної модернізації економічної системи. План дослідження: 1) постановка задачі дослідження; 2) аналітичний огляд підходів щодо вирішення проблеми у світі; 3) розробка концептуальних та теоретичних положень щодо дослідження інноваційної діяльності як об'єкту управління в економіці знань; виявлення її специфіки як об'єкту управління, формулювання критеріїв оптимізації розвитку економіки знань; 4) розробка теоретико-методологічного обґрунтування й практичних підходів до формування інституціональної платформи для використання інструментарію управління інноваційними процесами

в базових секторах економіки країни; 5) розробка методологічних підходів до визначення пріоритетів регіональних стратегій розвитку з використанням кластерної форми їхньої територіально-виробничої організації, урахування впливу регіональних наукових центрів НАН України на інноваційно-інвестиційну привабливість регіонів та взаємодію науки й бізнесу в регіональних економіках; 6) розробка комплексу теоретико-методологічних, методичних і практичних рекомендацій для формування системи державної підтримки регіональних кластерів на загальнодержавному та регіональному рівнях з метою активізації процесів кластеризації виробничо-технологічних і соціально-економічних процесів на рівні регіонів та забезпечення їхнього стійкого інноваційного розвитку. Ідея дослідження полягала в напрацюванні теоретико-методологічних та методичних підходів щодо використання кластерних механізмів і методів формування проблемно-орієнтованого інноваційного потенціалу соціально-економічного середовища національної економіки для розвитку теорії і практики оптимізації її зростання на основі інноваційно-інвестиційної моделі. Звіт складається із вступу, п'яти розділів, найважливіших наукових результатів, отриманих в результаті виконання теми та їх практичної реалізації, використання результатів досліджень у народному господарстві, додатку. У розділі "Методологічні основи формування інноваційного соціально-економічного середовища" досліджуються особливості вибіркового сприйняття й використання суспільством результатів науки в своїх інтересах. У розділі "Світовий контекст інноваційності українського соціально-економічного середовища" вивчаються особливості розвитку науково-інноваційного потенціалу української та світової економік, а також економік країн ЄС у спільному соціально-економічному вимірі, щоб знайти вузькі місця його зростання й на цій основі оптимізувати механізми інтеграції в соціально-економічне середовище європейського співтовариства. У розділі "Інституційні аспекти інноваційності соціально-економічного середовища" досліджуються особливості впливу інституційних чинників, політичних ризиків, партнерства, технологічних парків, віртуальних науково-інноваційних центрів та технологічних платформ на розвиток інноваційних процесів українського соціально-економічного середовища. У розділі "Соціальна складова інноваційності соціально-економічного середовища" вивчаються тенденції впливу принципів концепції нососфери на зростання ролі інноваційних факторів розвитку економіки. У розділі "Інноваційність та конкурентоспроможність соціально-економічного середовища регіональних економік" досліджуються регіональні особливості інноваційного розвитку української економіки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.10.17.0096/0217U003443

Розробка методу підвищення конфіденційності і вірогідності банківської інформації в автоматизованих банківських системах: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Євсєєв Сергій Петрович. – ДР 0117U000136. УДК 336.717.113:004.

128 с.

Мета дослідження - підвищення рівня конфіденційності і достовірності банківської інформації в АБС на основі використання МККС Мак-Еліса і Нідеррайтера на еліптичних кодах. В роботі проведено аналіз засобів і механізмів забезпечення інформаційної скритності та достовірності інформації в банківських системах. Проведений аналіз умов функціонування і законодавчої бази інформаційної безпеки банківських систем. Основні вимоги національних стандартів до функцій системи управління інформаційною безпекою (СУІВ). Запропонована несиметрична крипто-кодова систе-

ма (НККС) Нідеррайтер на еліптичних кодах (ЕК), модифікована несиметричною крипто-кодова система (МНККС) на теоретико-кодова схема (ТКС) Мак-Еліса на модифікованій ЕК, формальна математичному опис цього МНККС Мак-Еліса, а також практичні алгоритми, по впровадженню в Програмне забезпечення автоматизованої банківської системи (АБС). Розроблено програмний продукт, який дозволяє інтегровано забезпечити вимоги щодо вірогідності й інформаційної скритності в протоколах з автоперезапітом або з прямим виправленням помилок на основі МККС Мак-Еліса і / або НККС Нідеррайтера. Об'єкт дослідження - процеси підвищення конфіденційності та достовірності банківської інформації в автоматизованих банківських системах на основі модифікованих крипто-кодових системах Мак-Еліса і Нідеррайтера. Предмет дослідження - методи підвищення конфіденційності та достовірності банківської інформації в автоматизованих банківських системах на основі модифікованих крипто-кодових системах Мак-Еліса і Нідеррайтера. Наукова новизна роботи полягає в наступному: вперше запропоновані МНККС Мак-Еліса на ЕК, практичні алгоритми їх реалізації щодо забезпечення конфіденційності і достовірності банківської інформації (БІН) в АБС; НККС Нідеррайтера на ЕК, алгоритми підвищення достовірності та конфіденційності переданих бін в АБС. Отримав подальший розвиток математичного апарату кодування на основі використання модифікованого еліптичних кодів в МККС Мак-Еліса і НККС Нідеррайтер. Основні результати отримані в ході проведеного дослідження впроваджені в діяльність ФОП Сірик, реалізовані в навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Коваль в навчальній дисципліні: "Технологія захист інформації".

06.10.17.0097/0217U003558

Основні напрямки удосконалення відтворення інтелектуального капіталу підприємств будівельного комплексу України: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Лич Володимир Миколайович. – ДР 0114U002730. УДК 331.2; 658.32.

25 с.

В науково-дослідній роботі проведено комплексне дослідження питань пов'язаних з відтворенням інтелектуального капіталу будівельного комплексу України. Проаналізовано вплив кризового стану економіки України на ситуацію з розвитком та відтворенням інтелектуального капіталу будівельного комплексу України. Будівельний комплекс має здатність швидко реагувати на негативні тенденції в економіці України. Як наслідок - зменшення кількості зайнятих, зменшення об'єктів будівельних робіт, банкрутство підприємств - як малих, так і великих. Неоднозначна обстановка в країні, низький рівень фінансової підтримки будівельної галузі державою, зменшення рівня зайнятості стали негативними факторами, що руйнують інтелектуальний капітал будівельного комплексу України в умовах зниження попиту на будівельну продукцію. Ефективне впровадження інвестицій в інновації у будівництві має стати першочерговим завданням для подальшого розвитку галузі. Головним джерелом економічного зростання будівельних підприємств в недалекому майбутньому мають стати наукові знання та їх використання, оскільки інші ресурси є вичерпними. Інтелектуальний капітал є основою економічного підвищення зростання будівництва, а також найбільш важливим фактором конкурентоспроможності вітчизняного будівництва. Основними напрямками розширеного відтворення інтелектуального капіталу підприємств будівельного комплексу України є: 1. Створення на підприємствах окремого відділу (наприклад, патентування та раціоналізаторства), діяльність якого буде зосереджена на процесах створення, використання

та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності. 2. Постійний моніторинг процесів формування та використання об'єктів інтелектуальної власності будівельного підприємства (перевірка стану, діагностика та забезпечення необхідними кадровими, інформаційними, науковими, матеріальними ресурсами). 3. Удосконалення системи обліку нематеріальних активів будівельного підприємства та розробка механізму врахування об'єктів інтелектуальної власності у діяльності підприємства. 4. Створення бази даних об'єктів інтелектуальної власності, які залучені в господарську діяльність будівельного підприємства. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.10.17.0098/0217U002626

Розробка грейдової системи оплати праці:

Заключний звіт /Одеський національний економічний університет; Керівник Никифоренко Валерій Григорович. – ДР 0117U002959. УДК 331.2.

29 с.

Науково-дослідну роботу присвячено проблемам розробки грейдової системи формування основної заробітної плати працівників з метою забезпечення об'єктивної диференціації основної заробітної плати залежно від складності праці, цінності посад і робіт, внеску посади та роботи в результати діяльності підприємства, справедливості, прозорості й конкурентоспроможності оплати праці.

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.10.17.0099/0517U000216

Крилов Денис Валерійович. Розвиток організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах:

Дис... д.е.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 05.04.2017.

УДК 338.45:005:330.322:005.8(043.5).

490 с.: 99 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 415 назв.

Об'єкт: процеси забезпечення розвитку організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах. Мета: розроблення теоретико-методологічних і методико-прикладних засад щодо розвитку організаційно-економічного механізму реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах. Методи дослідження: групування, системний підхід, абстрактно-логічний, математичного моделювання, регресійного та кореляційного аналізу, морфологічний аналіз. Вперше: розроблено модель реалізації інвестиційних проектів на підставі розвитку організаційно-економічного механізму; розроблено методичний підхід до оцінки синергетичного ефекту процесів розвитку організаційно-економічного механізму інвестиційних проектів; удосконалено: організаційно-економічний механізм реалізації інвестиційних проектів на промислових підприємствах; методологічний підхід до комплексної оцінки ефективності інвестиційних проектів; дістало подальшого розвитку: класифікація інвестиційних проектів; етапи процесу управління інвестиційним проектом на підприємстві. Сфера використання: промислові підприємства.

06.10.17.0100/0517U000217

Вініченко Олена Миколаївна. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства Об'єкт: процес:

Дис... д.е.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 04.04.2017.

УДК 658.562:316.323.

575 с.: 94 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 485 назв.

Об'єкт: процес динамічного контролю соціально-економічного розвитку підприємства. Мета: обґрунтування і розробка теоретико-методологічних положень, методичних підходів та науково-практичних рекомендацій щодо формування системи динамічного контролю соціально-економічного розвитку машинобудівних підприємств. Методи дослідження: термінологічного аналізу, діалектичний, абстрактно-логічний, математико-статистичний, регресійно-кореляційний, методи моделювання. Вперше: запропоновано цілісну концепцію системи динамічного контролю соціально-економічного розвитку підприємства; розроблено науково-методологічний підхід до оцінки стану соціально-економічного розвитку підприємства; удосконалено: науковий підхід до оцінки динаміки соціально-економічного розвитку підприємств; методика визначення ступеня важливості та частоти застосування критеріїв ефективності системи динамічного контролю соціально-економічного розвитку на основі ABC- і XYZ-аналізу; дістало подальшого розвитку: класифікаційні ознаки видів контролю соціально-економічного розвитку підприємства; підходи до виявлення сутності основних складових системи динамічного контролю соціально-економічного розвитку підприємства. Сфера використання: промислові підприємства.

06.10.17.0101/0517U000221

Ущатовський Костянтин Валерійович. Стратегія розвитку державних інфраструктурних електроенергетичних підприємств України:

Дис... д.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 28.03.2017.

УДК 65.011.8:330.341.2:621.316.1(043.3/5).

564 с.: 68 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 482 назви.

Об'єкт - соціально-економічні відносини з приводу функціонування державних інфраструктурних електроенергетичних підприємств, а також комплекс економічних процесів та явищ, що виникають у процесі лібералізації національного ринку електроенергії; мета - обґрунтування теоретико-методологічних засад концепції формування та реалізації стратегії розвитку державних інфраструктурних електроенергетичних підприємств в умовах лібералізації ринку електроенергії України; методи - наукової абстракції, узагальнення та порівняння; аналізу та синтезу; діалектичні; кореляційного аналізу; економіко-статистичні - абсолютних, відносних та середніх величин, індексний, стандартизації, графічний, табличний, опитування та анкетування; системний підхід; сценарний підхід; новизна - розроблення теоретико-методологічних засад, методичних підходів та рекомендацій щодо формування і реалізації стратегії розвитку державних інфраструктурних електроенергетичних підприємств в умовах лібералізації ринку електроенергії України; результати - створення необхідної теоретико-методологічної бази формування та реалізації стратегії розвитку державних інфраструктурних електроенергетичних підприємств в умовах лібералізації ринку електроенергії; впроваджено - у діяльність: Міністерства енергетики та вугільної промисловості України (довідка № 16 від 02.02.2016 р.); Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (довідка № 3222-06/2924-07 від 04.02.2016 р.); Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (довідка № 926/0117-16 від 04.02.2016 р.); Північної електроенергетичної системи ДП "НЕК "Укренерго" (довідка № 41/18 від 30.12.2015 р.); ТОВ "Північно-східна енергетична компанія "СВЕКО" (довідка № 25/1 від 25.01.2016 р.); Інституту загальної енергетики НАН України (довідка № 268-49-20 від 09.02.2016 р.); у навчальний процес Харківського національного університету радіоелектроніки (акт № 1 від 02.02.2016 р.).

06.10.17.0102/0517U000241

Новаківський Ігор Іванович. Система управління підприємства в інформаційному суспільстві:

Дис... д.е.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 05.04.2017.

УДК 658.5:005.3:330.47.

401 с.: 44 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 419 назв.

Об'єктом дослідження є система управління промислового підприємства в інформаційному суспільстві. Метою дослідження є розроблення концептуальних теоретико-методологічних і методико-прикладних засад розвитку організаційних структур системи управління підприємства шляхом модернізації їх функціонального наповнення в умовах інтенсивного удосконалення мережевого середовища інформаційного суспільства. Автором використано методи: конкретизації, узагальнення, формалізації, систематизації, системний, процесний, проектний і ситуаційний методи, метод групування, ранжування, прогнозування, аналізу та синтезу, логіко-семантичного аналізу, морфологічного аналізу, графічний метод, метод статистичного обстеження, нечіткого логічного моделювання, кореляційно-регресійний аналіз, методів структурно-логічного моделювання сіткових графів, фрактального аналізу, методи індукції та дедукції, імітаційного моделювання, динамічного програмування, математичного програмування. Теоретична цінність результатів дисертаційної роботи полягає у дослідженні теоретичних засад розвитку організаційних структур системи управління підприємства шляхом модернізації їх функціонального наповнення в умовах інтенсивного удосконалення мережевого середовища інформаційного суспільства. Наукова новизна одержаних результатів: вперше розроблено теоретичні положення щодо урахування особливостей модернізації системи управління підприємства в умовах становлення інформаційного суспільства, інноваційний підхід щодо формування системи управління підприємства в умовах мережевої економіки, теоретичні засади вибору й обґрунтування економічних моделей формування системи управління підприємства з урахуванням рівня суспільного розвитку, удосконалено теоретико-прагматичні засади управління раціональним розвитком інформаційної інфраструктури системи управління підприємства, теоретико-методичний підхід щодо формування інструментарію моделювання системи управління підприємства, механізм оцінювання ефективності функціонування системи управління підприємства та її організаційних структур, теоретичні засади модернізації системи управління підприємства в умовах інтенсифікації науково-технічного прогресу, розвинуто засади підвищення ефективності функціонування промислового підприємства, механізм управління взаємодією елементів мережевих організаційно-виробничих структур на базі структурної оболонки бізнесу системи управління підприємства, напрями підвищення економічної безпеки функціонування підприємства через збалансоване функціонування його організаційно-виробничої системи, системний підхід до підвищення стійкості функціонування системи управління підприємства. Предметом дослідження є розроблення теоретико-методичних та науково-практичних положень модернізації системи управління підприємства та її функціонального простору в умовах інформаційного суспільства. Рекомендації автора застосовуються щодо розвитку системи управління підприємства в інформаційному суспільстві. Сферою використання авторських рекомендацій є машинобудівні підприємства.

06.10.17.0103/0517U000259

Луцяк Віталій Васильович. Маркетинг малого виробничого підприємства:

Дис... д.е.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 11.04.2017.

УДК 339.108: 65.017.3: 338.4.

473 с.: 51 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 491 назва.

Дана дисертація присвячена розробці теоретико-методологічних основ управління маркетингом малого виробничого підприємства і обґрунтування напрямків його розвитку в контексті системи управління конкурентоспроможністю підприємства на основі динамічних здібностей, інновацій та якості. Вивчення управління маркетингом малого виробничого підприємства здійснювалось на основі функціонального та процесного підходів. Метод порівнянь використано для аналізу діяльності, методи стратегічного аналізу та теорії потенціалу використовувались при визначенні стану конкурентоспроможності. Аналіз ефективності діяльності підприємства здійснено на основі ресурсного підходу та конденсації динамічних здібностей. Запропоновано маркетинговий механізм управління інноваційним розвитком малого виробничого підприємства. Розроблено основні принципи управління маркетингом в малому виробничому підприємстві. Обґрунтована методологія управління конкурентоспроможністю малих виробничих підприємств за рахунок використання інтегрованої систем, функціонування якої базується на маркетинговому підході до управління підприємством і складається з трьох основних компонентів: динамічності здібності (Д), інновації (І), якості (Я). Управління конкурентоспроможністю з використанням маркетингового механізму реалізується за допомогою розвитку методології розгортання функції якості і розвитку додаткових форм для опису зв'язку комплексу маркетингу підприємства з очікуваннями споживачів. Це дозволяє здійснювати управлінський вплив з боку малого виробничого підприємства на цільовий ринок і визначати шляхи оптимізації виробництва відповідно до вимог ринку. Комплексний аналіз, за допомогою методології розгортання функції якості, може здійснюватися для груп ознак або для кожної характеристики індивідуально, в залежності від вимог точності та рівня аналізу. Аналогічним чином, для виробничих ліній, комплексний аналіз можна здійснити окремо та для товарних груп або в цілому. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання у вигляді рекомендацій для підвищення ефективності маркетингової діяльності шляхом набуття конкурентних переваг та підвищення конкурентоспроможності малого виробничого підприємства на основі вибору стратегічних напрямів маркетингової діяльності в умовах високого динамізму ділового середовища з урахуванням системних зв'язків. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні підприємства харчової промисловості, вищі навчальні заклади, органи влади.

06.10.17.0104/0517U000270

Ягельська Катерина Юріївна. Теоретико-методологічні засади випереджаючого національного економічного розвитку:

Дис... д.е.н. /Донбаська державна машинобудівна академія. – Захищена 31.03.2017.

УДК 330.34.014.2:332.146.2.

534 с.: 26 табл., 70 іл. – Бібліогр.: 530 назв.

Об'єкт дослідження - процес розвитку національної економіки в умовах глобальної конкуренції. Метою роботи є розробка теоретико-методологічних засад, методичних підходів і організаційних положень забезпечення випереджаючого національного економічного розвитку в умовах глобальної конкуренції. Методи дослідження: систематизація, узагальнення, діалектичний метод, конкретизація, монографічний, історичний, системний підхід, аналіз, синтез, дедукція, декомпозиція, структурний аналіз і синтез, структурно-функціональний синтез, концептуалізація, структурне моделювання, економіко-статистичний метод, порівняльний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, сценарне

і трендове моделювання. Наукова новизна роботи полягає в розробці теоретичних і методологічних основ, концептуальних засад, організаційно-методичних підходів до забезпечення випереджаючого національного економічного розвитку на засадах енергетичного підходу. Вперше сформовано методологію дослідження випереджаючого національного економічного розвитку на основі енергетичного підходу; запропоновано й обґрунтовано генон-фактор випереджаючого національного економічного розвитку; розроблено концепцію випереджаючого національного економічного розвитку; запропоновано організаційний механізм реалізації концепції випереджаючого національного економічного розвитку. Удосконалено: методичні засади визначення темпоральних характеристик динаміки економічних систем; методичний підхід до аналізу розвитку національної економічної системи; організаційно-методичний підхід до формування комплексу стратегічних цілей випереджаючого національного економічного розвитку; інформаційно-аналітичне забезпечення випереджаючого розвитку економіки країни; систему державного прогнозування показників випереджаючого національного економічного розвитку.

06.10.17.0105/0517U000277

Кленін Олег Володимирович. Стратегічний консалтинг в системі управління інноваційним розвитком промислових підприємств:

Дис... д.е.н. /ДВНЗ "Приазовський державний технічний університет". – Захищена 31.03.2017.

УДК 65:334.716.001.76(043.3).

412 с.: 86 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 476 назв.

Об'єкт: процеси консалтингу в системі управління інноваційним розвитком промислових підприємств. Мета: формування теоретико - методологічних основ і науково-практичних рекомендацій щодо застосування стратегічного консалтингу в системі управління інноваційним розвитком (СУР) промисловими підприємствами. Методи: історичний; діалектичний, теоретичного узагальнення; абстрактно-логічний, системного та процесного аналізу; статистично-економічний; методи аналізу, синтезу, дедукції; метод ієрархій та пріоритетів; економіко-математичне моделювання та прогнозування. Вперше: здійснено ідентифікацію стратегічного консалтингу на ринку послуг України у межах статистичних даних за видами економічної діяльності; запропоновано концептуальний підхід до реалізації стратегічного консалтингу в системі управління інноваційним розвитком промислових підприємств у межах ресурсної концепції; розроблено організаційно-економічний механізм реалізації діяльності стратегічного консалтингу в системі управління інноваційним розвитком; запропоновано складові інституту консалтингу в Україні; побудовано концептуальну бізнес-модель стратегічного консалтингу в системі управління інноваційним розвитком; удосконалено: онтологію понятійно-категорійного апарату дефініції "стратегічний консалтинг"; наукове обґрунтування бінарної ролі стратегічного консалтингу як наукової парадигми та підприємницької діяльності; тлумачення сутності стратегічного консалтингу в системі управління інноваційним розвитком; науково-методичний підхід до побудови структурної моделі "портфеля компетенцій" стратегічного консалтингу в інфраструктурі Національної інноваційної системи "Стратегічний консалтинг"; науково-методичний підхід до формування життєвого циклу проекту стратегічного консалтингу в межах його універсальної бізнес-моделі за ланцюгом створення цінності, дістало подальшого розвитку: обґрунтування тенденцій і особливостей структурної трансформації консалтингу; характеристика передумов та перспектив розвитку консалтингової діяльності на ринку послуг України; теоретичні засади інституціональної архітектури-

ки; характеристика складових інтелектуального капіталу та їхньої ролі у формуванні конкурентних переваг і реалізації стратегії інноваційного розвитку; обґрунтування адаптаційних інституційних механізмів на основі практичного аналізу інноваційної політики та програм впровадження нових технологічних процесів. Практична значущість роботи виражається запровадженням її результатів у діяльність промислових підприємств.

06.10.17.0106/0517U000327

Сенишин Оксана Степанівна. Соціально-економічне прогнозування розвитку продовольчого комплексу України:

Дис... д.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 338.43:330.35.01(477).

531 с.: 98 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 364 назви.

Досліджено сутність та структурно-функціональну характеристику продовольчого комплексу, з'ясовано місце соціально-економічного прогнозування у функціональній структурі механізму розвитку вітчизняного продовольчого комплексу. Розглянуто продовольчий комплекс України у системі агропромислового виробництва, проведено аналіз вітчизняних продовольчих ринків рослинницької та тваринницької продукції. Здійснено прогностичну оцінку нарощування експортного потенціалу продовольчого комплексу України та побудовано соціально-економічний прогноз місця продовольчого комплексу в забезпеченні споживчих потреб населення України у продуктах харчування.

06.10.17.0107/0517U000413

Гавловська Наталія Іванівна. Економічна безпека зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств:

Дис... д.е.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 16.05.2017.

УДК 658.012.8:339.944.

528 с.: 100 табл., 86 іл. – Бібліогр.: 465 назв.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств. Предмет дослідження складають теоретичні, методологічні, науково-методичні засади та прикладний інструментарій забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств. Дослідження виконувалися на основі використання методів: морфологічний аналіз, монографічний аналіз, упорядкування, експертне опитування та рейтинговий аналіз, порівняння, структурний аналіз, програмно-цільовий підхід, сценарний аналіз, графічний, табличний, теорія ігор. Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню теоретико-методологічних і прикладних засад забезпечення економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств. Запропоновано концептуальні засади безпекоорієнтованого управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств та визначено його основні складові. Розроблено модель взаємодії суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності з потенційними контрагентами. Сформовано науково-методологічний підхід щодо вибору ринків підприємством - суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності та його поведінки на визначених ринках на основі критеріїв доступності, безпеки та доходності ринку. Наукові результати дослідження використані в діяльності підприємств, установ та організацій: Державна фіскальна служба України (Департамент розвитку митної справи, Департамент аналізу ризиків та протидії митним правопорушенням, Хмельницька митниця (ДФС), ТОВ "Гілея", ТОВ "Європа Експорт плюс".

06.10.17.0108/0517U000422

Попова Надія Василівна. Розвиток підприємств транспортно-логістичної системи та його маркетингова підтримка:

Дис... д.е.н. /Український державний університет залізничного транспорту. – Захищена 26.05.2017.

УДК 656.079.

480 с.: 23 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 481 назва.

Об'єкт - процес розвитку підприємств транспортно-логістичної системи (ТЛС) України в сучасних умовах. Мета - розроблення теоретико-методологічних та методико-прикладних засад розвитку підприємств ТЛС України та його маркетингової підтримки в сучасних умовах. Методи - системний, порівняння статистичних рядів, аналізу і синтезу, анкетування, матричний, структурно-логічного аналізу, економіко-математичні, вибіркової сукупності, графічний. Наукова новизна - вперше розроблено концепцію розвитку підприємств ТЛС та його маркетингової підтримки в умовах VUCA-світу; концептуальні засади розвитку маркетингу довіри та теоретико-методологічні та методичні засади розвитку маркетингу стейкхолдерів на підприємствах ТЛС в умовах VUCA-світу. Результати - удосконалено теоретико-методологічний підхід щодо формування транспортно-логістичного кластеру, методичний підхід щодо комплексної оцінки сильних та слабких сторін підприємств ТЛС, метод формування стратегії розвитку підприємств ТЛС в умовах VUCA-світу, методичний підхід щодо розвитку персоналу підприємств ТЛС, модель комунікаційного процесу між підприємством і стейкхолдерами, механізм застосування діджитал-комунікацій як інструменту маркетингової підтримки розвитку підприємств ТЛС; розвинуто понятійно-термінологічний апарат ТЛС, теоретико-методологічні аспекти маркетингової підтримки розвитку підприємств у транспортно-логістичному кластері, методичний підхід до вертикальної інтеграції підприємств ТЛС на основі створення холдингів та їх клієнтоорієнтованості, механізм адаптації розвитку підприємств ТЛС до умов VUCA-світу, методичний підхід до застосування крос-культурного менеджменту на підприємствах ТЛС в умовах міжнародної інтеграції, механізм використання інтегрованих маркетингових комунікацій на підприємствах ТЛС в умовах VUCA-світу. Впроваджено - на підприємствах автомобільного транспорту. Галузь - транспорт.

06.10.17.0109/0517U000575

Пономаренко Тетяна Вадимівна. Забезпечення економічної стійкості підприємств та її оцінювання:

Дис... д.е.н. /ДВНЗ "Криворізький національний університет". – Захищена 30.06.2017.

УДК 338.246.8:658-5-044.3.

427 с.: 43 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 350 назв.

Об'єкт дослідження - процеси забезпечення економічної стійкості підприємств як цільової моделі управління в умовах постіндустріальної економіки та її оцінювання. Дисертацію присвячено розв'язанню теоретичних, методологічних і практичних проблем забезпечення економічної стійкості підприємств та її оцінювання. На основі синтезу системно-синергетичної методології та теорії стратегічного менеджменту обґрунтований стратегічно-орієнтований підхід до онтології економічної стійкості підприємства. Запропоновано логіку оцінювання економічної стійкості на основі: внутрішніх системних характеристик; результатів функціонування підприємства. Удосконалено методіку здійснення багатofакторного VBM-аналізу, на підставі якої обґрунтовано систему аналітичних індикаторів для формальної деталізації станів економічної стійкості/нестійкості. Розроблено методичний підхід до оцінювання станів економічної стійкості на основі розробки системи пруденціальних індикаторів.

рив. Здійснено впорядкування інформаційного базису, процедур, методів та інструментів стейкхолдерського аналізу. Для практичного розв'язання проблем забезпечення економічної стійкості на промислових підприємствах імплементований інструментарій: для оцінювання рівня якості забезпечення економічної стійкості - коефіцієнт варіації остаточного прибутку; для вибору пріоритетних напрямів використання можливостей середовища господарювання - логіко-лінгвістичне моделювання; для прогнозування змін стану стійкості - моделювання прогнозних фінансових часових рядів на основі фрактальної теорії.

06.10.17.0110/0417U000731

Покуль Ольга Володимирівна. Інфраструктурно-інституційне забезпечення раціонального використання водних ресурсів підприємствами України:

Дис... к.е.н. /Національний університет водного господарства та природокористування. – Захищена 31.03.2017.

УДК 338.2:504.4.062.2(477)(043.3).

186 с.: 37 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

Об'єктом дослідження є процес інфраструктурно-інституційного забезпечення використання водних ресурсів підприємствами України. Предмет дослідження - теоретичні та практичні аспекти поліпшення інфраструктурно-інституційного забезпечення з метою досягнення раціонального використання водних ресурсів вітчизняними підприємствами. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій, спрямованих на прискорення раціоналізації використання водних ресурсів підприємствами шляхом вдосконалення їх інфраструктурно-інституційного забезпечення. Практичне значення одержаних результатів полягає у подальшому розвитку науково-теоретичних засад інфраструктурно-інституційного забезпечення раціонального використання водних ресурсів підприємствами України. У процесі роботи використано такі методи: аналізу і синтезу, економіко-математичне моделювання, графічний, метод аналогій. Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на прискорення раціоналізації використання водних ресурсів підприємствами України через удосконалення їх інфраструктурно-інституційного забезпечення. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні підприємства.

06.10.17.0111/0417U000753

Щербакова Ірина Борисівна. Залучення інвестицій промисловим підприємством на засадах проектного бізнес-партнерства:

Дис... к.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 28.03.2017.

УДК 658.152.008.8(043.3/.5).

321 с.: 67 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Об'єкт - процес залучення інвестицій промисловими підприємствами; мета - розроблення та обґрунтування теоретичного базису і методичних підходів до залучення інвестицій промисловими підприємствами шляхом проектного бізнес-партнерства, рекомендацій щодо оцінювання доцільності та ефективності залучення; методи - систематизації та емпіричного дослідження; класифікаційно-аналітичний; статистичного та порівняльного аналізу, експертних оцінок, інструментів аналізу Microsoft Excel, кластерний аналіз; діалектичного і порівняльного; системний, логічний і проблемно-цільовий; економіко-статистичний; новизна - полягає у розробленні теоретико-методичного підґрунтя цільового залучення промисловими підприємствами інвестицій на засадах проектного бізнес-партнерства, та рекомендацій щодо економічного ефекту залучення інвестицій.

мічного оцінювання залучення; результати - розробка наукових методично завершених рекомендацій щодо застосування промисловим підприємством економічних та організаційних інструментів проектного бізнес-партнерства у процесі залучення інвестицій; впроваджено - ТОВ "АГРО КС" (довідка № 418 від 19.01.2016 р.), ТОВ "Бізнес проджект" (довідка № 798 від 28.05.2015 р.), в навчальному процесі Одеського національного політехнічного університету (довідка № 575/05-06 від 04.03.2016 р.).

06.10.17.0112/0417U000830

Омельяненко Оксана Андріївна. Механізм забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств: Дис... к.е.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 20.04.2017.

УДК 629.73:658.26(043.5).

245 с.: 42 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

Об'єкт - процес формування механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств. Мета - розроблення теоретико-методичних, прикладних і наукових основ механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств. Методи - узагальнення та системного аналізу, аналізу та синтезу, фінансово-економічного та статистичного аналізу, кореляційно-регресійного аналізу, таксономії, графічний. Результати - удосконалено: теоретико-методичний підхід до формування ефективного механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових підприємств, алгоритм методичного підходу щодо оцінки складових забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств, методичне забезпечення планування паливно-енергетичних витрат промислових авіаційних підприємств. Набуло подальшого розвитку: науково-практичні засади формування механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств, диференційний підхід до обґрунтування величин виплат працівникам промислових авіаційних підприємств, методичні основи планування енерговитрат промислових авіаційних підприємств. Упроваджено - на промислових підприємствах. Галузь - машинобудування.

06.10.17.0113/0417U000831

Омельяненко Оксана Андріївна. Механізм забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств: Дис... к.е.н. /Українська інженерно-педагогічна академія. – Захищена 20.04.2017.

УДК 629.73:658.26(043.5).

245 с.: 42 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

Об'єкт - процес формування механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств. Мета - розроблення теоретико-методичних, прикладних і наукових основ механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств. Методи - узагальнення та системного аналізу, аналізу та синтезу, фінансово-економічного та статистичного аналізу, кореляційно-регресійного аналізу, таксономії, графічний. Результати - удосконалено: теоретико-методичний підхід до формування ефективного механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових підприємств, алгоритм методичного підходу щодо оцінки складових забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств, методичне забезпечення планування паливно-енергетичних витрат промислових авіаційних підприємств. Набуло подальшого розвитку: науково-практичні засади формування механізму забезпечення енергоефективності діяльності промислових авіаційних підприємств, дифе-

ренційний підхід до обґрунтування величин виплат працівникам промислових авіаційних підприємств, методичні основи планування енерговитрат промислових авіаційних підприємств. Упроваджено - на промислових підприємствах. Галузь - машинобудування.

06.10.17.0114/0217U001822

Формування організаційно-економічного механізму сталого розвитку підприємства: Заключний звіт /Хмельницький національний університет; Керівник Стадник Валентина Василівна. – ДР 0116U007215. УДК [658.589:330.3]:621(477.43).

155 с.

Об'єкт дослідження - процеси формування організаційно-економічного механізму сталого розвитку промислового підприємства. Мета роботи - обґрунтування теоретичних положень, визначення методичних підходів і розробка прикладних рекомендацій для формування ефективного організаційно-економічного механізму сталого розвитку промислового підприємства. Методи дослідження: соціологічні методи, економіко-статистичний аналіз, економіко-математичні методи, метод експертних оцінок. Обробка даних здійснювалась шляхом використання комп'ютерних технологій і програмного забезпечення Microsoft Excel. Результати НДР: розроблено концептуальні підходи до побудови організаційно-економічного механізму сталого розвитку промислового підприємства. Сформовано науково-методичні рекомендації для організаційного забезпечення сталого розвитку промислового підприємства згідно концепції "менеджменту різноманітності". Наукова новизна: розроблено нові науково-методичні підходи до управління інноваційним потенціалом підприємства, які опираються на мотиваційне підґрунтя поведінки персоналу з виділенням двох складових мотиваційного спрямування - формування інноваційного потенціалу і реалізації інноваційного потенціалу; розроблено науково-методичну основу управління інноваційною діяльністю промислового підприємства, яка опирається на принципи TQM; виділено пріоритети інноваційної діяльності в контексті євроінтеграції і сталого розвитку промислового підприємства; сформовано науково-методичні рекомендації для організаційного забезпечення сталого розвитку промислового підприємства згідно концепції "менеджменту різноманітності"; запропоновано науково-методичні підходи до обґрунтування рішень про інтеграцію промислових підприємств в межах технологічного ланцюжка за власною ініціативою або входження до існуючих інтеграційних об'єднань за ініціативою держави чи в межах державних програм, що розширює сценарії їх сталого розвитку. Ефективність упровадження: підвищить ефективність обґрунтування і реалізації управлінських рішень щодо організаційного і мотиваційного забезпечення сталого розвитку промислових підприємств. Сфера використання: управління промисловими підприємствами.

06.10.17.0115/0217U001845

Удосконалення обліково-фінансової діяльності ПАТ "Тисмениця-риба": Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Ляхович Галина Іванівна. – ДР 0115U004824. УДК 657.1+658.15.

59 с.

У сучасних умовах неможливо забезпечити стабільний розвиток українського ринку житлової нерухомості, який неодноразово переживав спади і підйоми. Доведено необхідність інтенсифікації маркетингових зусиль організаціями, і зокрема, маркетингових досліджень. Визначено, що особливості формування попиту на нерухомість, обумовлені чинниками доступності нерухомості як товару, дозволяють

акцентувати увагу на проблемах розвитку технології маркетингових досліджень у відношенні не тільки власне житла, але і послуг, що забезпечують його покупку. Об'єктом дослідження науково-дослідної роботи є теоретичні та практичні аспекти формування обліково-фінансового забезпечення. Метою науково-дослідної роботи є поглиблення теоретичних основ дослідження і розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо ефективної організації формування обліково-фінансового забезпечення, яка дозволить в короткі терміни і з найменшими витратами отримувати своєчасну і достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень. Методи дослідження: порівняння, аналізу та синтезу, індукції та дедукції, розрахунковий, монографічний, аналогії, формалізації та логічного підходу до вивчення відповідних процесів, емпіричного пізнання, методи статистичного, логічного аналізу, групування, порівняння, спостереження і графічного аналізу, методи аналізу експертної інформації, узагальнення, формально-логічний та інші. Узагальненим науковим результатом роботи є розробка методичних рекомендацій щодо використання досліджень в роботі ПАТ "Тисмениця-риба" для розвитку діяльності та завоювання нових ринків. Проведені дослідження дозволили отримати нові наукові результати, які полягають в наступному: обґрунтовано напрямки удосконалення формування обліково-фінансового забезпечення через інформацію представлену управлінським обліком. Ступінь впровадження - на рівні розробки. Пропозиції і науково-методичні рекомендації щодо теоретико-методологічних аспектів формування обліково-фінансового забезпечення на ПАТ "Тисмениця-риба".

06.10.17.0116/0217U002628

Аналітичне оцінювання конкурентоспроможності економічного потенціалу підприємства: Заключний звіт /Одеський національний економічний університет; Керівник Чернишова Людмила Вікторівна. – ДР 0117U002960. УДК 631.145.003.13.

43 с.

Досліджено теоретичні та методичні аспекти аналітичного забезпечення підвищення конкурентоспроможності економічного потенціалу підприємства.

06.10.17.0117/0217U003552

Організаційно-економічні аспекти якості функціонування підприємств: Заклучний звіт /Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»; Керівник Строкович Ганна Віталіївна. – ДР 0112U005094. УДК 658(477).

20 с.

Визначено місце та роль системи розвивального навчання (РН) Д.Б. Ельконіна - В.В. Давидова в побудові інноваційного середовища сучасної початкової школи; розроблено завдання реалізації системи РН в умовах впровадження нового Державного стандарту загальної початкової освіти; розроблено нові підходи до проведення стажування учителів в умовах забезпечення нової якості початкової освіти; створено умови для професійного самовдосконалення учителів кафедри початкової освіти; системно і послідовно здійснюється сайентифікація навчального процесу; результати наукових розробок впроваджуються в навчальну практику.

06.10.17.0118/0217U003658

Удосконалення діяльності промислових підприємств на основі підвищення їх конкурентоспроможності: Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Паршина Олена Анатоліївна. – ДР 0111U008605. УДК 658 + 338.31 + 338.45.01

+ 330.341.

129 с.

Об'єкт дослідження – виробничо-господарська діяльність промислових підприємств. Мета роботи – пошук резервів удосконалення діяльності промислових підприємств та підвищення їх ефективності для вирішення проблеми управління їх конкурентоспроможністю. Методи дослідження – діалектичний, історичний підхід, метод аналізу та синтезу, статистичний, фінансовий, метод класифікації і порівняння, а також методи економіко-математичного моделювання. Сформульовано концепцію управління конкурентоспроможністю промислового підприємства. Запропоновано синергетичний підхід до управління функціонуванням виробничо-економічної системи промислового підприємства при створенні конкурентоспроможної продукції. Виявлено головні складові підвищення конкурентоспроможності продукції: за технічними та за економічними параметрами, що дозволяє створити організаційно-економічний механізм підвищення ефективності впровадження науково-обґрунтованих управлінських рішень з конкурентоспроможності. Обґрунтовано рекомендації з удосконалення діяльності промислових підприємств, які враховують ризики господарської діяльності сучасного періоду та спрямовані на удосконалення економічного механізму підвищення конкурентоспроможності промислового підприємства за рахунок: вибору організаційної форми здійснення господарської діяльності, адекватного нормування праці, розвитку інноваційного потенціалу підприємств, удосконалення інформаційно-облікового забезпечення, підвищення економічної ефективності і наукоємності технологічних процесів. Галузі застосування результатів роботи: М 72.20 – дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; Р 85.42 – вища освіта; О 84.13 – регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.01 Загальні питання

10.10.17.0119/0517U000352

Гураленко Наталія Анатоліївна. Ціннісно-смыслові константи суддівського пізнання: Дис... д.ю.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 29.04.2017.

УДК 340.12; 340.132;34.033; 347.93.

388 с. – Бібліогр.: 615 назв.

У дисертації виконаний комплексний аналіз суддівського пізнання через концептуальне філософсько-правове осмислення його ціннісно-епістемологічного, екзистенційно-смыслового, логіко-технічного, досвідно-імплікаційного константних рівнів. Визначено суддівське пізнання у ціннісно-деонтологічному спрямуванні як прояв світоглядних, духовних, моральних орієнтацій судді; в ідентифікаційно-констатувальному спрямуванні - як показник забезпечення синергії результативності встановлення узаконених пріоритетів суддівської діяльності; у перспективно-орієнтувальному спрямуванні - як чинник встановлення максимум вільнодемократичного правосуддя. Охарактеризовано суддівську пізнавальну діяльність як таку, що поєднує в собі соціально зумовлені й суб'єктивно-особистісні, раціонально-логічні й проєктивно-рефлексивні начала, зумовлює необхідність високого рівня особистісної зрілості і ставить вимоги до розвитку в судді як спеціаліста професійно-значимих й морально-етичних якостей.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.10.17.0120/0517U000355

Косінов Станіслав Анатолійович. Контроль у демократичній державі: загальнотеоретична характеристика: Дис... д.ю.н. /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Захищено 26.05.2017.

УДК 340.1.

435 с. – Бібліогр.: 627 назв.

У роботі доводиться, що контроль за владою в умовах демократії вирішує подвійне завдання - щодо забезпечення і захисту прав людини та забезпечення (збереження) легітимності самої влади. Підкреслюється, що контроль (як внутрішній, так і зовнішній) є важливим засобом, що характеризує притаманний сучасним державам "легітимізаційний кругообіг" (народ ? законодавча влада ? виконавча влада ? народ), посилюючи легітимізацію на кожній його стадії і дозволяючи долучити до нього судову владу.

10.10.17.0121/0517U000387

Цесарський Фелікс Анатолійович. Еволюція правової доктрини з питань договірної регламентації оплачуваної праці: Дис... д.ю.н. /Інститут законодавства Верховної ради України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 347.453: 349.222.

454 с. – Бібліогр.: 951 назва.

Дисертацію присвячено аналізу становлення юридичної доктрини щодо договірної забезпечення найму праці в доіндустріальному, індустріальному та постіндустріальному суспільствах. Висвітлені позиції античних авторів, середньовічних дослідників, вказано на становлення вітчизняної політичної та правової думки щодо договірної забезпечення праці. Автором досліджено аспекти еволюції доктринальних поглядів на питання договорів про працю в суспільстві XIX – XX ст.

10.10.17.0122/0517U000489

Кучук Андрій Миколайович. Феномен правового поліцентризму: загальнотеоретичний і методологічний аспекти: Дис... д.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 30.06.2017.

УДК 34.01+340.115.7.

436 с. – Бібліогр.: 545 назв.

Здійснено розв'язання наукової проблеми, що полягає у висвітленні фактично недосліджених вітчизняною юридичною наукою загальнотеоретичного і методологічного аспектів феномену правового поліцентризму. У дисертації переосмислюється парадигма розуміння права та методологія його наукового пізнання, при цьому вказується на неможливість осягнути право, враховуючи його соціокультурну природу, суто науковими засобами. Розкриваються основні підходи до розуміння права: науковий і соціокультурний. Висвітлюються основні концепції розуміння права - в ідеалістичній та емпіричній епістемології. Досліджується правовий поліцентризм в умовах правової інтеграції і глобалізації. Доводиться, що неуніверсальність права є фактором існування різних правових культур, тому основним принципом міжнародної комунікації буде толерантність.

10.10.17.0123/0417U000770

Чан Бінь Лін. Принципи права Китайської Народної Республіки: Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 01.04.2017.

УДК 340.114.

213 с. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню принципів права КНР як стрижневого елемента сучасного китайського права і концептуального виразу його сутності. Доведено, що принципи права КНР тісно пов'язані з морально-етичними вченнями даосизму, конфуціанства, легізму та політико-ідеологічними концепціями Гоміндану та маоїзму. Відзначено, що китайське право надзвичайно динамічно розвивається, що зумовлено китайським "економічним дивом", і водночас продовжує жити власною традицією.

10.10.17.0124/0417U000771

Гавінська Олена Андріївна. Підгалузі права в системі права сучасної України : Дис... к.ю.н. /Міжнародний гуманітарний університет. – Захищена 01.04.2017.

УДК 34.01.

200 с. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертацію присвячено проблематиці формування та розвитку підгалузей права. Їх розгляд пов'язується з динамічними характеристиками системи права, оскільки на відміну від інститутів та галузей права поява підгалузі є свідченням динамічного розвитку певної сфери правового регулювання. Розглядаються особливості предмету, методу та правових режимів підгалузей права.

10.09 Історія держави і права

10.10.17.0125/0517U000374

Долинська Марія Степанівна. Становлення та розвиток законодавства про нотаріальну діяльність в Україні: Дис... д.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 04.05.2017.

УДК 347.65/68 (091).

465 с.: 3 табл. – Бібліогр.: 658 назв.

У дисертаційній роботі проведено комплексний науково-теоретичний аналіз історії законодавства про нотаріальну діяльність в Україні як окремого історико-правового процесу, безпосередньо пов'язаного з історико-правовими процесами становлення нотаріальної діяльності як специфічного виду юридичної діяльності, професіоналізації нотаріальної діяльності, організації, самоорганізації, самоврядування та саморегулювання професійних корпорацій нотаріусів, опосередковано пов'язаного зі становленням правових засад та цінностей нотаріальної діяльності, уявлень про місце та роль нотаріусів, їх професійних об'єднань у суспільстві та державі, правової традиції українського народу. Виокремлено дві історичні лінії у розвитку інституту нотаріату на українських землях, які формували його два типи: публічний (державний) та латинський (вільний) нотаріат; а також виконано періодизацію розвитку законодавства про нотаріальну діяльність в Україні з виділенням чотирьох етапів – церковно-партикулярного, державно-правового, радянського, сучасного (публічно-саморегулюючого).

10.10.17.0126/0517U000464

Бурдін Михайло Юрійович. Регулювання земельних відносин в Україні (друга половина XVII - XX ст.): історико-правовий та інституційний вимір: Дис... д.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищено 21.06.2017.

УДК 332.2.021 (477).

473 с. – Бібліогр.: 1052 назв.

Роботу присвячено системному аналізу генези змісту поняття "земельні відносини", його впливу на розвиток сучасних державотворчих процесів в Україні. У контексті аналізу напрацьовані істориків права минулих поколінь та су-

часної наукової думки досліджено еволюцію галузевої належності норм, що регулювали земельні відносини, на підставі чого визначено особливості правового режиму землі як об'єкту публічно-правових та приватноправових (майнових) відносин. В контексті сучасних уявлень та надбань загальної концепції правового становища охарактеризовано статус суб'єктів владних повноважень, які упорядковували земельні відносини на теренах України з часів формування Української козацької держави до розпаду Союзу РСР та відродження незалежної України. Показано в історико-правовій площині динаміку розвитку юридичного, соціального та іншого становища власників та користувачів земельної власності на теренах України протягом означеного в дослідженні періоду. Продемонстровано тенденції й особливості, а також виявлено відмінності у проведенні земельної політики та практики правового впливу на аграрні відносини в українських землях.

10.10.17.0127/0417U000815

Павленко Валентина Валеріївна. Еволюція виборчої системи в Україні (1917-1939 рр.):

Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 11.04.2017.

УДК [342.8:303.4] (477) "1917/1939".

230 с. – Бібліогр.: 338 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню процесу еволюції виборчої системи в Україні впродовж 1917-1939 рр., етнічні території якої не були консолідовані у межах єдиної держави, а перебували у складі як радянської федерації (СРСР), так й інших європейських держав (Австро-Угорщини, Румунії, Польщі, Чехословаччини). У просторових і хронологічних межах, визначених темою дослідження, авторка з'ясовує організаційно-правові засади становлення та політико-правові умови функціонування виборчої системи в Україні у міжвоєнний період, виявляє спільне і відмінне, загальне та особливе у процесі її еволюції як на теренах радянської України, так і в конституційно-правовому просторі інших держав, до складу яких входили українські землі. Завдяки типологізації виборчої системи за прийнятими у теоретико- та конституційно-правовій науці ознаками продемонстровано динаміку, здійснено стратифікацію виборчих систем, що використовувалися в Україні у 1917-1939 рр., з'ясовано причини, які зумовили той чи інший вибір вітчизняного законодавця.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.10.17.0128/0517U000209

Дробуш Ірина Вікторівна. Соціальна функція місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики: Дис... д.ю.н. /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – Захищена 31.03.2017.

УДК 342.5; 342.7.

478 с. – Бібліогр.: 864 назви.

У дисертації досліджується соціальна функція місцевого самоврядування, визначаються проблеми теорії та практики її реалізації. Аналізується стан розробленості конституційно-правових проблем теорії соціальної функції місцевого самоврядування. Розглядаються теоретико-методологічні підходи до дослідження соціальної функції місцевого самоврядування. Зосереджено увагу на розвитку уявлень про соціальну функцію місцевого самоврядування в аспекті теоретико-методологічного розуміння вчення про місцеве самоврядування.

10.10.17.0129/0517U000485

Дешко Людмила Миколаївна. Конституційне право на звернення до міжнародних судових установ та міжнародних організацій: порівняльно-правове дослідження: Дис...

д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.06.2017.

УДК 342.7.

479 с. – Бібліогр.: 570 назв.

Дисертація присвячена дослідженню конституційного права на звернення до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій. Досліджено еволюцію поглядів на зазначене конституційне право, генезу його ідеї, виділено основні періоди становлення та розвитку цього права в контексті генези національної системи конституційного права. Надано визначення поняття конституційного права звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, виявлено його сутність, ознаки, зміст та місце в системі конституційних прав людини і громадянина. Визначено й охарактеризовано наявний конституційно-правовий механізм його забезпечення, а також систему нормативно-правових та організаційно-правових гарантій цього конституційного права, шляхи їх розвитку в Україні. Вироблено пропозиції щодо вдосконалення його конституційно-правового регулювання.

10.17 Адміністративне право

10.10.17.0130/0517U000252

Бриль Костянтин Іванович. Адміністративно-правове забезпечення децентралізації державної влади в Україні: Дис... д.ю.н. /Міжрегіональна Академія управління персоналом. – Захищена 30.03.2017.

УДК 342.9.

413 с. – Бібліогр.: 337 назв.

Досліджено концептуальні засади адміністративно-правового забезпечення децентралізації державної влади в Україні. Визначено поняття децентралізації державної влади як об'єкта адміністративно-правового забезпечення, проведено історико-правовий аналіз, проаналізовано співвідношення централізації та децентралізації державної влади в Україні, розкрито види вказаної децентралізації. З'ясовано мету, завдання і принципи адміністративно-правового забезпечення децентралізації державної влади, а також виокремлено його рівні та напрями.

10.10.17.0131/0517U000313

Бережна Катерина Вікторівна. Імплементация принципів організації і діяльності інститутів Європейського Союзу в адміністративне законодавство України: Дис... д.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 22.04.2017.

УДК 342.92(477): 340.134 + 341.171 (4-011).

435 с. – Бібліогр.: 447 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню проблем теорії, методології і практики імплементції принципів організації і діяльності інститутів ЄС в адміністративне законодавство України. Виявлено особливості доктринальних підходів європейських учених до проблематики організаційних та функціональних принципів інститутів ЄС.

10.10.17.0132/0517U000314

Легеза Євген Олександрович. Концепція публічних послуг: адміністративно-правовий аспект: Дис... д.ю.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 24.04.2017.

УДК 342.922.

511 с. – Бібліогр.: 477 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової проблеми - розроблено концепцію публічних послуг в Україні, виокремлено проблеми її нормативного закріплення та практичної реалізації, сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у цій сфері і практики його застосування.

10.10.17.0133/0517U000381

Прокопенко Олексій Юрійович. Адміністративно-правові засади діяльності органів Національної поліції України як суб'єкта забезпечення правопорядку у регіоні: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 24.05.2017.

УДК 351.74 (477).

449 с. – Бібліогр.: 588 назв.

Дисертацію присвячено аналізу адміністративно-правових засад діяльності органів Національної поліції України як суб'єкта забезпечення правопорядку у регіоні. Визначено методологічні засади діяльності органів Національної поліції як суб'єкта забезпечення правопорядку в регіоні, в тому числі закономірності становлення та розвитку цієї діяльності. Охарактеризовано систему та особливості забезпечення правопорядку на регіональному рівні, місце та роль регіональних органів Національної поліції у цій системі, правові засади їх діяльності.

10.10.17.0134/0517U000472

Муравйов Кирило Володимирович. Адміністративно-правове забезпечення реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань: Дис... д.ю.н. /Міжрегіональна Академія управління персоналом. – Захищена 31.05.2017.

УДК 342.951:341.827(477).

440 с. – Бібліогр.: 480 назв.

Охарактеризовано сучасний стан дослідження проблем реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань. Проаналізовано особливості становлення та розвитку державної політики у розгляданій сфері. Розкрито її мету, завдання та принципи реалізації. Окреслено форми, методи та визначено правові засади реалізації державної політики в означеній сфері. Запропоновано поняття юридичних елементів механізму реалізації державної політики у сфері виконання кримінальних покарань. Окреслено напрями вдосконалення системи управління органів та установ виконання покарань, їхнього кадрового забезпечення, соціального та правового забезпечення працівників, а також забезпечення дотримання прав осіб, які відбувають кримінальне покарання. Розглянуто відповідний зарубіжний досвід та можливості його використання в Україні. Розкрито концептуальні засади вдосконалення реалізації державної політики в означеній сфері.

10.10.17.0135/0417U000747

Андрієвська Юлія Ігорівна. Адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури України: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 21.03.2017.

УДК 342.5(477).

166 с. – Бібліогр.: 290 назв.

Здійснено правовий аналіз поняття та значення адміністративних процедур у діяльності органів прокуратури України. Класифіковано види адміністративних процедур у діяльності органів прокуратури України. Узагальнено наукові підходи до розуміння адміністративних процедур під

час прийняття на службу до органів прокуратури в сучасних умовах. Охарактеризовано окремі процедури проходження служби в органах прокуратури. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення адміністративних процедур припинення служби в органах прокуратури. Встановлено основні юрисдикційні адміністративні процедури в діяльності органів прокуратури та запропоновано шляхи їх удосконалення. Розкрито процедури прийняття та реалізації управлінських рішень в органах прокуратури.

10.10.17.0136/0417U000748

Грітчина Вікторія Юріївна. Адміністративно-правове забезпечення кадрових процедур в Національній поліції України: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 22.03.2017.

УДК 342.5(477).

169 с. – Бібліогр.: 202 назви.

Досліджуються сутність поняття кадрових процедур у Національній поліції, значення і правові засади проведення кадрових процедур як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Аналізуються історичний генезис становлення й розвитку кадрових процедур. Обґрунтовуються основні критерії розмежування правовідносин, які виникають під час кадрових процедур в Національній поліції України. Особлива увага приділена дослідженню адміністративно-правового статусу суб'єктів кадрових правовідносин в Національній поліції України, контролю та нагляду за проведенням кадрових процедур, адміністративно-правових форм оцінювання ефективності їх реалізації. Здійснюється класифікація кадрових процедур, форм і методів їх проведення.

10.10.17.0137/0417U000749

Савицький Олександр Вікторович. Адміністративна відповідальність у сфері архітектурно-будівельної діяльності: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 22.03.2017.

УДК 342.95.

163 с. – Бібліогр.: 200 назв.

Здійснено загальноправову характеристику адміністративних правопорушень у сфері архітектурно-будівельної діяльності, досліджено окремі елементи їх складу, розглянуто сутність та різновиди стягнень за правопорушення у зазначеній сфері. Досліджується проблематика вдосконалення взаємодії суб'єктів, які мають право розглядати справи та застосовувати стягнення за правопорушення у зазначеній сфері, а також розглядаються заходи забезпечення провадження у справах про дані правопорушення.

10.10.17.0138/0417U000816

Попов Роман Віталійович. Процесуальні способи захисту прав відповідачів в адміністративному процесі: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 11.04.2017.

УДК 347.998.85 (447).

224 с. – Бібліогр.: 267 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню процесуальних способів захисту прав відповідачів в адміністративному процесі. Виявлено, систематизовано й класифіковано потенційні відповідачів в адміністративному процесі. Розкрито види способів захисту прав відповідача, до яких належать заперечення проти позову, зустрічний позов, перегляд та виконання судових рішень. З'ясовано, що пріоритетною метою стратегії поведінки відповідача є не допустити задоволення адміністративним судом позовних вимог позивача; формування єдиної практики застосування матеріального адміні-

стративного законодавства суб'єктами публічної адміністрації; уникнення грошових витрат у зв'язку із застосованими санкціями чи покладанням обов'язку. Встановлено можливі загальні (спільні) для всіх адміністративних справ підстави для матеріально-правового заперечення відповідача. З'ясовано, що примирення сторін в адміністративному процесі має досягатися з урахуванням практичної реалізації повноважень сторін. Доведено, що правовідносини як підстава зустрічного позову можуть бути ті самі, що й підстава первісного позову, або можуть виникати як похідні правовідносини щодо первісних спірних правовідносин.

10.10.17.0139/0417U000845

Ковальов Ігор Миколайович. Адміністративно-правові засади фізичної підготовки у правоохоронних органах: Дис... к.ю.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК 342.9.796.

215 с. – Бібліогр.: 227 назв.

В роботі досліджено фізичну підготовку у правоохоронних органах як складову фізичної культури і спорту та предмет адміністративно-правового регулювання. Охарактеризовано нормативно-правове регулювання фізичної підготовки у правоохоронних органах, встановлено його недоліки та шляхи удосконалення та визначено основні напрями фізичної підготовки у правоохоронних органах. Сформульовано пріоритетні напрями розвитку адміністративно-правового регулювання організації та здійснення фізичної підготовки в правоохоронних органах, запропоновано конкретні пропозиції та рекомендації щодо удосконалення законодавства України, яке стосується цих питань.

10.10.17.0140/0217U003362

Правове та організаційне забезпечення реалізації сталого розвитку в Україні : Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Керівник Шемшученко Юрій Сергійович. – ДР 0114U000751. УДК 342.9.

84 с.

Проаналізовані з правової точки зору причини недостатнього впровадження в Україні принципів сталого розвитку, міжнародний досвід забезпечення вирішення цього завдання, узагальнено відповідні розробки вітчизняних та іноземних вчених, розроблені наукові рекомендації щодо правового та інституційного забезпечення реалізації принципів сталого розвитку в Україні

10.10.17.0141/0217U003555

Проблеми адміністративно-правового регулювання відносин органів публічної адміністрації з громадянами в Україні: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Керівник Андрійко Ольга Федорівна. – ДР 0113U0007856. УДК 342.9.

63 с.

Основною метою роботи було дослідження проблем адміністративно-правового забезпечення відносин органів публічної адміністрації з громадянами в Україні з урахуванням процесів оновлення Конституції, політичної, адміністративної та адміністративно-територіальної реформи. Одним з найважливіших напрямів українського державотворення в сучасних умовах є гарантування, забезпечення та захист прав громадян у відносинах з органами публічної адміністрації. Це висуває особливі вимоги до правового, зокрема, адміністративно-правового регулювання цих відносин. Дослідження і висвітлення адміністративно-правових проблем відносин громадян з органами публічної адміністрації слід

визначити як важливе завдання науки адміністративного права та державного управління, що дозволило визначити основні шляхи удосконалення законодавства в цій сфері.

10.27 Цивільне право

10.10.17.0142/0517U000231

Пленюк Мар'яна Дмитрівна. Юридичні факти як підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань (теоретичні та практичні засади): Дис... д.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 347 [131+44].

426 с. – Бібліогр.: 500 назв.

Мета дисертації полягає у виявленні особливостей та закономірностей теоретичних засад і практичних проблем юридичних фактів як підстав виникнення цивільно-правових зобов'язань. У роботі визначено особливості історичного розвитку правового регулювання зобов'язальних правовідносин на українських землях, виявлено основні доктринальні підходи розуміння поняття та юридичної природи цивільно-правових зобов'язань у сучасний період. З'ясовано поняття та ознаки юридичного факту (складу) у доктрині цивільного права в цілому та зобов'язальному зокрема. Розкрито специфіку цивільно-правового договору та односторонніх правочинів як підстав виникнення зобов'язань. Надано правову характеристику юридичним фактам, які є підставою виникнення недовірливих зобов'язальних відносин. З'ясовано особливості судових рішень та рішень Європейського суду з прав людини як юридичних фактів у зобов'язальних правовідносинах. Охарактеризовано специфіку події як підстави виникнення зобов'язальних правовідносин. Розроблено пропозиції щодо удосконалення теоретичних та практичних засад зобов'язальних правовідносин, підставами виникнення яких виступають юридичні факти (склади).

10.10.17.0143/0517U000357

Кучер Тетяна Миколаївна. Теорія доведення у цивілістичному процесі: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 16.05.2017.

УДК УДК 347.949:961.4:952.

510 с. – Бібліогр.: 510 назв.

Дисертацію присвячено комплексному, ґрунтовному, всебічному дослідженню сутності доведення у цивілістичному процесі як науковому об'єднанні нотаріального, цивільного та виконавчого процесів з виділенням притаманних йому елементів (доказів, засобів доказування, доказування, доводів, мотивів тощо). З'ясовано квінтесенцію таких елементів доведення, їх характерні ознаки, кореляційні взаємозв'язки, що дозволило як виробити понятійний апарат досліджуваних елементів, так і виокремити систему доведення з притаманними їй підсистемами: формальна, ментальна, підсумкова, остаточна та перевірна. Обґрунтовано місце доведення у системі права України як комплексного міжгалузевого інституту. Встановлення передумов доведення стало підставою для формування абсолютно нового рівня його пізнання - теорії з виділенням її компонентів (зміст, методологія, функції, принципи), розкриттям їх інтенції, взаємозв'язків. Розроблено універсальну модель доведення в цивілістичному процесі, яка підлягає застосуванню і в межах окремих його складових. Розкрито специфічні особливості доведення у нотаріальному, цивільному і виконавчому процесах для широкого, повного та адекватного застосування його на практиці. Сформульовано конкретні пропозиції що-

до вдосконалення законодавства України, зокрема цивільно-процесуального, нотаріального та законодавства про виконавче провадження.

10.10.17.0144/0517U000424

Кот Олексій Олександрович. Проблеми здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав: Дис... д.ю.н. /Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 347.122.

550 с. – Бібліогр.: 781 назва.

Дисертація присвячена дослідженню проблем здійснення суб'єктивних цивільних прав, зловживання матеріальними та процесуальними правами, поняття, форм і способів захисту суб'єктивних цивільних прав, а також особливостей захисту окремих видів суб'єктивних цивільних прав у судовій практиці. В дисертації проаналізовано системні засади здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав з метою формування цілісного уявлення про ці категорії в науці цивільного права, що ґрунтується на теоретичних засадах та судовій практиці застосування цивільного законодавства України. Встановлено, що здійсненням суб'єктивного права вважається фактичне вчинення дій, можливість вчинення яких надана цій особі шляхом закріплення за нею (набуття) суб'єктивного цивільного права. Визначено, що захист суб'єктивних цивільних прав є важливою стадією цивільно-правового регулювання, яка пов'язана нерозривними системними зв'язками з іншими стадіями. Надання праву поведінки загальнообов'язкового характеру зумовлює необхідність визначення способів приведення фактичної поведінки зобов'язаної особи до моделі, встановленої у відповідній нормі права. Особливість стадії захисту полягає в тому, що він завжди реалізується в конкретному способі захисту.

10.10.17.0145/0417U000846

Касап Віктор Миколайович. Заміна сторін у цивільно-правовому зобов'язанні: Дис... к.ю.н. /Тернопільський національний економічний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК 347.415:347.416.

229 с. – Бібліогр.: 218 назв.

У дисертації проведено наукове дослідження поняття та особливостей заміни сторін у цивільно-правовому зобов'язанні. Визначено способи та підстави заміни сторін у зобов'язанні, виокремлено різноманітні критерії для їх класифікації. У роботі аргументовано доцільність визначення такого способу заміни сторін у зобов'язанні, як передача місця в зобов'язанні. Визначено особливості розірвання договору про відступлення права вимоги, а також наслідки для такого договору розірвання чи визнання недійсним основного або забезпечувального основного зобов'язання.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.10.17.0146/0517U000312

Хотинська-Нор Оксана Зіновіївна. Теоретико-правові та праксеологічні засади судової реформи в Україні: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 27.04.2017.

УДК УДК 347.97/99.

472 с. – Бібліогр.: 538 назв.

Дисертація присвячена науковому дослідженню теоретичних та практичних засад реформування судової системи

України, що зумовило необхідність з'ясування сутності судової реформи, методології її реалізації, закономірностей і особливостей її перебігу, історичного розвитку судової системи та впливу на цей процес міжнародних стандартів, а також дослідження значення судової реформи у механізмі формування громадянського суспільства. Сформульовано та розкрито зміст вимог, яким повинна відповідати судова реформа. Охарактеризовано технологію її проведення та визначено основні складові стратегії реформування судової системи. З'ясовано значення судової реформи у забезпеченні стабільності судової системи. Особливу увагу приділено вивченню історичного розвитку вітчизняної судової системи. Окремо проаналізовано вплив міжнародних стандартів на процес реалізації судової реформи в Україні, чільне місце серед яких посідають конвенційно-правові позиції ЄСПЛ. Також з'ясовано роль судової реформи в процесі розвитку громадянського суспільства.

10.51 Аграрне право

10.10.17.0147/0217U001727

Правові проблеми розвитку сільських територій України: Заключний звіт /Інститут держави і права ім.В.М.Корецького; Керівник Семчик Віталій Іванович. – ДР 0113U007855. УДК 343.24.10: 349.231; 351.82; 631.1.351.

111 с.

Запропоновані конкретні теоретичні положення, висновки та пропозиції щодо удосконалення правового регулювання розвитку сільських територій України, зокрема: 1. Обґрунтоване поняття сільських територій як об'єкта відповідних правовідносин, під якими пропонується розуміти просторово-географічне середовище проживання і виробничої діяльності населення, яке у переважній більшості займається сільськогосподарським виробництвом і організоване переважно у межах окремого сільського населеного пункту з територіальним органом управління на рівні сільської ради, а також - середовище розміщення виробничих і рекреаційних ресурсів, необхідних для забезпечення життєдіяльності сільського населення і сільськогосподарської діяльності на цій території. 2. Доведено, що метою правового регулювання суспільних відносин щодо сільських територій має бути забезпечення їх сталого розвитку. Запропоновано розглядати категорію "сталий розвиток сільських територій" як систему організаційних, економічних, політичних і правових заходів, спрямованих на забезпечення пропорційних і одночасних, незворотних і стабільних прогресивних змін у виробничій, соціальній і екологічній сферах, які відбуваються пропорційно й одночасно у кожній зі складових сільської території.

10.10.17.0148/0217U001826

Правова ідеологія як чинник розвитку демократичного суспільства: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького; Керівник Оніщенко Н.М., – ДР 0114U003870. УДК 349.231.; 351.82; 631.1.351.

30 с.

Метою дослідження є теоретико-методологічні проблеми аналізу правової ідеології як явища, що характеризується, на відміну від політичної ідеології, рисами моністичного характеру, є феноменом соціального консенсусу. Правова ідеологія обґрунтовує та оцінює правовідносини, що склалися, або такі, що перебувають на етапі становлення. У розробці правової ідеології приймають участь фахівці різної спеціалізації: юристи, політологи, економісти, проте провідна роль все ж таки належить науковцям. Саме вони покликані формувати доктринальні засади правової ідеології, що враховуватимуть конкретно-історичні умови життя суспіль-

ства, розстановку сил, рівень суспільної свідомості, соціальну психологію, волю й інтереси як більшості, так і меншості, а також інші фактори.

10.10.17.0149/0217U001840

Організаційно правове забезпечення діяльності та перспективи розвитку приватного сільськогосподарського підприємства "Ягільниця-В": Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Возьний Володимир Іванович. – ДР 0115U007202. УДК 349.422.

80 с.

Об'єкт дослідження - функціонування приватного сільськогосподарського підприємства "Ягільниця - В" в умовах ринкового середовища. Основною метою науково-дослідної роботи є розробка методичних і практичних рекомендацій щодо удосконалення організаційно-правового забезпечення діяльності приватних сільськогосподарських підприємств. Методами дослідження є порівняння, аналіз, синтез, діалектичний, статистико-економічний, розрахунково-конструктивний, порівняльний аналіз. Результатом роботи є обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-правового забезпечення досліджуваного підприємства на основі проведеної оцінки його економічної ефективності, дослідження нормативно-правового забезпечення та тенденцій розвитку приватних сільськогосподарських підприємств України у ринковій системі аграрного бізнесу. Новизна результатів роботи: запропоновано підхід, який дасть можливість створити науково обґрунтовані комплексні методичні та практичні рекомендації для удосконалення діяльності приватних сільськогосподарських підприємств в умовах конкурентного середовища. Взаємозв'язок з іншими роботами: окремі результати доповідалися на науково-практичних конференціях, публікувалися в наукових виданнях. Рекомендації по використанню результатів роботи: в результаті проведеного дослідження розроблені методичні рекомендації щодо діяльності, функціонування та оптимізації стратегії ефективного розвитку приватного сільськогосподарського підприємства "Ягільниця-В".

10.10.17.0150/0217U003554

Правова охорона навколосемного космічного простору від засмічення: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Керівник Малишева Наталія Рафаелівна. – ДР 0115U002135. УДК 349.231.; 351.82; 631.1.351.

98 с.

Проаналізовано існуючий масив норм міжнародного космічного права та міжнародного права навколишнього середовища, а також національного космічного та екологічного законодавства на предмет виявлення норм, які регулюють відносини у сфері охорони навколосемного космічного простору від засмічення, визначено ефективність їхнього застосування. Визначено коло об'єктів правової охорони від загроз (ризиків), з якими пов'язане дослідження та використання космічного простору.

10.10.17.0151/0217U003556

Політико-правові засади трансформації партійної системи України: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Керівник Кресіна Ірина Олексіївна. – ДР 0115U002138. УДК 349.231.; 351.82; 631.1.351.

122 с.

Вперше комплексно досліджено зміни в партійній системі України, зумовлені проведенням виборів за пропорційною, змішаною системами, впровадженням державного фінансування діяльності політичних партій, перехо-

дом до парламентсько-президентської республіки. Проведено аналіз сучасної партійної системи України та розробка політико-правових механізмів її удосконалення та приведення у відповідність до вимог демократії, змін у формі державного правління.

10.53 Правові проблеми охорони навколишнього середовища

10.10.17.0152/0417U000835

Павлова Ольга Володимирівна. Правові засади формування екологічної держави за участю громадськості: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 31.03.2017.

УДК 349.6.

222 с. – Бібліогр.: 336 назв.

У дисертації на підставі аналізу наукової літератури, законодавчих та інших нормативно-правових актів здійснено комплексне дослідження правових засад формування екологічної держави за участю громадськості. Визначено історико-правові засади екологізації громадянського суспільства як передумови формування екологічної держави та здійснено її наукову періодизацію. Розкрито правовий зміст поняття "екологічна держава", її основні ознаки та сформульовано юридичне визначення поняття "екологічна держава". Охарактеризовано сучасний стан екологічної демократії у взаємозалежному зв'язку з концепцією сталого розвитку та її значимість для екологічної держави. Проаналізовано національний і міжнародний досвід розвитку інституту участі громадськості у формуванні екологічної держави з метою його використання у правотворчій і правозастосовній практиці в Україні. Розкрито поняття "громадський екологічний інтерес" та його роль у формуванні екологічної держави, що прямо залежить від правового розуміння екологічної свідомості. Надано правову характеристику ролі громадськості у формуванні екологічного законодавства та екологічної політики держави. Визначено зміст національного й міжнародного правового розуміння ролі громадськості в екологічному управлінні та його місце у формуванні екологічної держави. З'ясовано особливості правового регулювання участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці на прикладі зарубіжних країн та можливості використання позитивного досвіду для України.

10.55 Земельне право

10.10.17.0153/0517U000222

Костяшкін Іван Олександрович. Проблеми правового забезпечення соціальної функції права власності на землю в Україні: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 05.04.2017.

УДК УДК: 349.412 (477).

451 с. – Бібліогр.: 514 назви.

Дисертація є першим в українській доктрині земельно-го права комплексним монографічним дослідженням методологічних, теоретичних основ, конституційних засад і практичних проблем правового забезпечення соціального змісту здійснення права власності на землю, використання і охорони землі як основного національного багатства Українського народу. У дисертації досліджується правова природа соціальної функції права власності на землю в контексті конституційних положень щодо пріоритету прав і свобод людини та громадянина, зобов'язального характеру права власності, соціальної спрямованості економіки. Критично аналізуються законодавчі механізми набуття права власності на землю та здійснення відповідних суб'єктивних прав, пропонується авторський підхід щодо процесу розподілу та

перерозподілу земель, їх охорони та раціонального використання. Зміст соціальної функції права власності на землю розкривається через призму поєднання суспільних і приватних інтересів у процесі використання землі як об'єкта права власності Українського народу та основного національного багатства, що гарантує сталі соціально-економічний розвиток держави та може бути покладено в основу формування концептуальних засад завершення земельної реформи в Україні.

10.10.17.0154/0517U000223

Духневич Андрій Вікторович. Організаційно-правове забезпечення реалізації угод Світової організації торгівлі у сільському господарстві України: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 04.04.2017.

УДК 349.42(477):339.52СОТ.

389 с. – Бібліогр.: 543 назви.

Дисертація є першим у вітчизняній аграрно-правовій науці комплексним монографічним дослідженням методологічних, теоретичних, законодавчих основ і практичних проблем організаційно-правового забезпечення реалізації угод Світової організації торгівлі у сільському господарстві України. У роботі розкрито юридичну природу Угоди про сільське господарство та інших багатосторонніх угод СОТ, досліджено особливості норм Угоди про сільське господарство СОТ, проведено їх класифікацію, проаналізовано їх зміст та визначено функціональне призначення в механізмі правового регулювання аграрних відносин. Сформульовано визначення понять "доступ до ринку", "внутрішня державна підтримка сільського господарства" як аграрно-правових категорій та розкрито їх суть. Досліджено інституційно-функціональне забезпечення реалізації Угоди про сільське господарство та інших багатосторонніх угод СОТ в організаційній структурі СОТ та органами державної влади України. У дисертації сформульовано наукові висновки й зроблено рекомендації спрямовані на розвиток системи та структури аграрного права, удосконалення аграрного законодавства, механізму правового регулювання аграрних відносин в умовах членства України в СОТ.

10.10.17.0155/0517U000385

Хрімлі Олександр Геннадійович. Інститут захисту прав інвесторів: Дис... д.ю.н. /Інститут економіко-правових досліджень. – Захищена 02.06.2017.

УДК 346.9.

370 с.: 2 іл. – Бібліогр.: 583 назви.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини щодо захисту прав інвесторів у сфері господарювання. Мета дослідження: розробка й доктринальне обґрунтування юридичної конструкції інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання. Методи дослідження: діалектичний, історичний, формально-логічний, порівняльно-правовий, логіко-юридичний, аналітико-систематичний, системно-структурний. Теоретичне та практичне значення: розширено методологічну базу господарсько-правових досліджень, у тому числі у підході до пізнання сутності юридичної конструкції інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання. Пропозиції, щодо удосконалення чинного законодавства України з питань поліпшення інвестиційного іміджу України, модернізації процесу захисту прав інвесторів у сфері господарювання прийнято до використання у правотворчій діяльності Народного депутата України Левченка Ю.В.; у роботі Київського апеляційного господарського суду при розгляді спорів за участю інвесторів; використовуються у практичній діяльності Державної компанії "Укрспецспорт"; у навчальному процесі ПВНЗ "Івано-

Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького". Наукова новизна: вирішено наукову проблему розробки комплексного, всебічного інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання. Визначено поняття та сукупність особливостей інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання, класифіковано форми захисту прав інвесторів у цій сфері. Запропоновано класифікацію способів захисту прав і законних інтересів інвесторів у частини їх поділу на загальні та спеціальні способи. Обґрунтовано доцільність перерахування форм і спеціальних способів захисту прав інвесторів в одній нормі права спеціального інвестиційного законодавства. Запропоновано визначення терміна "ефективність адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері захисту прав інвесторів" та виокремлено фактори, від яких залежить ефективність адаптації законодавства України до законодавства ЄС у сфері захисту прав інвесторів. Обґрунтовано напрями модернізації інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання. Сфера використання: суб'єкти законодавчої ініціативи, судові та державні органи, суб'єкти інвестиційної діяльності; вищі навчальні заклади.

10.10.17.0156/0417U000762

Поліщук Василь Анатолійович. Правове регулювання сільськогосподарського садівництва в Україні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 04.04.2017.

УДК 349.42.

169 с. – Бібліогр.: 256 назв.

Дисертація присвячена комплексному науковому дослідженню теоретичних і практичних питань правового регулювання аграрних відносин у сфері сільськогосподарського садівництва в Україні. В роботі розкрито юридичну природу сільськогосподарського садівництва як окремої підгалузі сільського господарства, проведено науково-теоретичний аналіз законодавчого забезпечення розвитку сільськогосподарського садівництва у промислових масштабах в умовах реформування аграрних і земельних відносин, розглянуто особливості об'єктного, суб'єктного складу, змісту аграрних правовідносин, що виникають, змінюються і припиняються у зв'язку з веденням сільськогосподарськими товаровиробниками садівництва у промислових масштабах (промислове садівництво). У дисертації досліджено організаційно-правові питання державної підтримки сільськогосподарського садівництва, захисту рослин, а також проведено дослідження окремих аспектів організаційно-правового забезпечення виробництва органічної продукції сільськогосподарського садівництва в Україні. На підставі проведеного дослідження сформульовано теоретичні висновки з питань правового регулювання аграрних відносин у сфері сільськогосподарського садівництва та розроблено пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері здійснення сільськогосподарського садівництва в Україні.

10.63 Трудове право

10.10.17.0157/0517U000238

Кучма Ольга Леонідівна. Соціальне страхування в Україні: проблеми теорії та практики: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.03.2017.

УДК 349.3.

439 с. – Бібліогр.: 486 назв.

У дисертації досліджено сутність соціального страхування, виокремлено чинники, які впливають на зобов'язання учасників правовідносин загальнообов'язкового державного соціального страхування, визначено місце соціального стра-

хування в праві та законодавстві, обґрунтовано, що соціальне страхування є підгалуззю права соціального забезпечення, запропоновано прийняти Кодекс соціального забезпечення України та зазначено його структуру, окреслено коло проблем в сфері соціального страхування та запропоновано шляхи їх вирішення.

10.10.17.0158/0517U000329

Дрозд Олексій Юрійович. Правове регулювання проходження державної служби в Україні: проблеми співвідношення норм трудового та адміністративного права: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.04.2017.

УДК 35.075.3:349.23.

438 с. – Бібліогр.: 530 назв.

У дисертації запропоновано нове вирішення наукової проблеми узгодження та розмежування норм трудового і адміністративного права в правовому регулюванні проходження державної служби. Досліджено стан наукового опрацювання проблематики правового регулювання проходження державної служби в теорії трудового і адміністративного права. Розкрито зміст інституту проходження державної служби в Україні як складової предмета адміністративного права, досліджено окремі різновиди відносин проходження державної служби, які регламентуються нормами адміністративного законодавства, а також систематизовано ознаки цих відносин. Здійснено аналіз системи та змісту адміністративного законодавства у сфері проходження державної служби. Окрему увагу приділено дослідженню змісту інституту проходження державної служби в Україні як складової предмета трудового права, визначенню правового статусу державного службовця як спеціального суб'єкта трудового права, аналізу окремих аспектів проходження державної служби, які регулюються нормами трудового права України, а також розкриттю змісту трудо-правових гарантій проходження державної служби та її договірному регулюванню.

10.10.17.0159/0517U000416

Вахонєва Тетяна Миколаївна. Теоретичні та практичні засади реалізації прав на результати інтелектуальної (творчої) праці в трудових правовідносинах: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 02.06.2017.

УДК 349.2.

403 с. – Бібліогр.: 405 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню правовідносин з реалізації прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності в трудових правовідносинах. У роботі здійснено комплексний аналіз теоретичних та практичних засад реалізації прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності, визначено поняття, ознаки та значення інтелектуальної (творчої) діяльності як складової трудового права, проаналізовано зарубіжний досвід організації творчої діяльності у високорозвинених країнах, розглянуто критерії визначення видів робіт, виконання яких передбачає здійснення інтелектуальної (творчої) діяльності. У дисертації визначено правовий статус творчих працівників як суб'єктів трудового права та трудових правовідносин, охарактеризовано особисті немайнові та майнові права на результати інтелектуальної (творчої) праці з реалізації прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності в трудових правовідносинах та розглянуто загальні засади використання об'єктів інтелектуальної власності, створення яких пов'язане з реалізацією здібностей людини до творчої праці. Розглянуто поняття службового твору, практику договірного регулювання

розподілення прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності та механізми забезпечення виконання договорів про розподілення прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності. Надано авторське визначення матеріальних та процесуальних гарантій у правовідносинах з реалізації здібностей людини до продуктивної і творчої праці, юридичного механізму забезпечення реалізації прав на результати інтелектуальної (творчої) діяльності, виділено та охарактеризовано їх конкретні види.

10.10.17.0160/0517U000417

Бурлака Ольга Станіславівна. Проблеми соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні: Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 01.06.2017.

УДК 349.3 (477).

419 с. – Бібліогр.: 379 назв.

Дисертацію присвячено актуальним теоретичним та практичним проблемам соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства в Україні. Окреслено розвиток як національного законодавства у сфері соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства, так і особливості його міжнародно-правового регулювання. У роботі удосконалено понятійно-категоріальний апарат у сфері соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства, а саме: "принципи соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства", "міжнародно-правові стандарти соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства", "державна соціальна допомога як один із видів соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства", "соціальні послуги, які надаються сім'ям з дітьми, багатодітним, неповним та малозабезпеченим сім'ям, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам", "соціальні пільги в системі соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства" тощо. Охарактеризовано окремі види соціального захисту сім'ї, дитинства, материнства та батьківства. Досліджено особливості соціального захисту окремих категорій громадян: сімей з дітьми, багатодітних, неповних та малозабезпечених сімей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів в Україні.

10.10.17.0161/0417U000838

Курова Аліна Анатоліївна. Правове регулювання розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 31.03.2017.

УДК 349.227.

274 с. – Бібліогр.: 184 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню правового регулювання розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб. У роботі здійснено загальноправовий аналіз питань щодо розірвання трудового договору з посадовими особами, що дозволило визначити роль та місце такої підстави як припинення повноважень посадових осіб у класифікації підстав розірвання трудового договору з ініціативи власника, а також досліджено особливості умов та порядку розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб як в українському законодавстві, так і в законодавстві іноземних країн. Розкрито та вдосконалено категоріально-понятійний апарат відносно досліджуваної проблематики: "посадова особа", "порядок розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб", "умови розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням

нням повноважень посадових осіб", "трудові спори з приводу розірвання трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб", "юридичні гарантії при розірванні трудового договору у зв'язку з припиненням повноважень посадових осіб".

10.10.17.0162/0417U000839

Фартушок Тарас Богданович. Захист права працівників на оплату праці: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 30.03.2017.

УДК 349.2.

194 с. – Бібліогр.: 203 назви.

Дисертацію присвячено теоретичним та правовим проблемам захисту прав працівників на оплату праці. У роботі визначено такі поняття як захист права працівника на оплату праці, механізм, форма, засіб та спосіб захисту прав працівника на оплату праці, самозахист права працівника на оплату праці тощо. Особлива увага приділяється дослідженню міжнародних стандартів у сфері захисту прав працівників на оплату праці та практики їх застосування Європейським судом з прав людини. Проаналізовано положення національного законодавства у сфері регулювання прав працівників на оплату праці, на підставі чого визначено основні його недоліки, а також тенденції та перспективи розвитку нормативно-правового регулювання окремих аспектів захисту прав працівників на оплату праці. З метою подальшого вдосконалення національного законодавства і практики його застосування сформульовано пропозиції щодо необхідності внесення відповідних змін та доповнень у КЗпП України, проект Трудового кодексу України, а також в інші законодавчі акти.

10.10.17.0163/0417U000840

Мотрич Андрій Іванович. Правове регулювання повної матеріальної відповідальності працівників: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 31.03.2017.

УДК 349.233.

199 с. – Бібліогр.: 170 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню правового регулювання повної матеріальної відповідальності працівників. У роботі здійснено аналіз чинного законодавства України в сфері регулювання зазначеного виду матеріальної відповідальності працівників та обґрунтовується можливість його удосконалення. Визначено випадки притягнення працівника до повної матеріальної відповідальності, а також підстави та умови її застосування. Надано визначення категоріально-понятійного апарата: "повна матеріальна відповідальність працівників", "підстави повної матеріальної відповідальності працівників", "умови повної матеріальної відповідальності працівників", "договір про повну матеріальну відповідальність працівників", "школа, заподіяна працівником", "правове регулювання повної матеріальної відповідальності працівників". Внесено конкретні пропозиції й рекомендації щодо удосконалення правового регулювання повної матеріальної відповідальності працівників.

10.71 Правоохоронні органи

10.10.17.0164/0517U000408

Бакаянова Нана Мезенівна. Функціональні та організаційні основи адвокатури України:

Дис... д.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 29.05.2017.

УДК 347.965.

487 с. – Бібліогр.: 695 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню функціональних та організаційних основ адвокатури України. Обґрунтовано необхідність виокремлення науки про адвокатуру, визначено її предмет, структуру, систему та методологію. Досліджено поняття та структуру основ адвокатури, проаналізовано функціональні та організаційні аспекти цих основ. Визначено первинність функціональних основ адвокатури перед організаційними її основами. Надано авторське визначення принципів адвокатури, показано їх систему та співвідношення з основами адвокатури України.

10.77 Кримінальне право

10.10.17.0165/0517U000202

Федотова Ганна Валеріївна. Теоретичні та прикладні засади упровадження інституту кримінального проступку в кримінальне право України: Дис... д.ю.н. /Державний науково-дослідний інститут МВС України. – Захищена 31.03.2017.

УДК 343.232(477).

457 с. – Бібліогр.: 468 назв.

Дисертація є монографічним дослідженням, в якому здійснено комплексний аналіз правової природи інституту кримінального проступку, його соціального призначення, притаманних йому ознак, докладно розкрито онтологічні, гносеологічні та аксіологічні характеристики цього інституту. Оцінено історію становлення і розвитку інституту кримінального проступку, визначено особливості запозичень, спадкоємність і його новизну. Висвітлено досвід із формування інституту кримінального проступку в зарубіжних країнах. Охарактеризовано соціальні, правові та кримінологічні передумови, визначено поняття та розкрито основні ознаки й елементи складу кримінального проступку, проаналізовано види діянь, які можуть бути віднесені до кримінального проступку, здійснено їх класифікацію.

10.10.17.0166/0517U000348

Павликівський Віталій Іванович. Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 27.04.2017.

УДК 343.412.

470 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 533 назви.

Дисертація є першим комплексним, монографічним дослідженням, у якому з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням новітніх досягнень науки здійснено аналіз кримінально-правового забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів. Сформульовано низку інноваційних положень, висновків і пропозицій, які можуть слугувати подальшому розвитку вітчизняної кримінально-правової політики у сфері захисту свободи слова та удосконаленню законодавчої бази. На підставі аналізу практики застосування норм кримінального закону у сфері захисту професійної діяльності журналістів пропонуються основні шляхи оптимізації та удосконалення чинного законодавства.

10.10.17.0167/0517U000383

Дорохіна Юлія Анатоліївна. Теоретичні проблеми кримінально-правової охорони власності в Україні: Дис... д.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 347.23.

527 с. – Бібліогр.: 903 назви.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретичних проблем кримінально-правової охорони власності

в Україні. У роботі розкрито поняття власності як особливого інституту в теорії кримінального права. Акцентовано увагу на тому, що реалізація сучасних ліберальних реформ, безумовно, залежить від закону, від правових регуляторів, спрямованих на захист прав і свобод людини і громадянина у сфері охорони прав власності. Відзначено, що на сучасному етапі розвитку кримінального законодавства зростання кількості традиційних злочинів проти власності та виникнення нових видів протиправних посягань, зумовлених розвитком неоліберальних суспільних відносин у майновій сфері, є не тільки проблемою практиків, які стикаються зі значними труднощами в кваліфікації злочинних посягань на власність, а й серйозною загрозою економічному та соціальному розвитку нашої країни.

10.10.17.0168/0417U000685

Лубенець Ірина Григорівна. Насильство серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів: кримінологічна характеристика та заходи запобігання: Дис... к.ю.н. /Державний науково-дослідний інститут МВС України. – Захищена 31.03.2017.

УДК 343.915, 343.851.5.

281 с. – Бібліогр.: 224 назви.

Дисертація присвячена комплексному кримінологічному дослідженню явища насильства серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Розглянуто ознаки, види та основні тенденції насильства серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів, кримінологічну характеристику учнів - учасників насильства.

10.10.17.0169/0417U000715

Вербицька Ніна Володимирівна. Кримінально-правова характеристика погрози або насильства щодо захисника чи представника особи: Дис... к.ю.н. /Академія адвокатури України. – Захищена 04.04.2017.

УДК 343.36.

244 с. – Бібліогр.: 293 назви.

Дисертація присвячена дослідженню проблем кримінально-правової характеристики погрози або насильства щодо захисника чи представника особи. Захищаються теоретичні положення, що стосуються кримінальної відповідальності за погрозу або насильство щодо захисника чи представника особи. Досліджуються об'єктивні та суб'єктивні ознаки цього злочину. З нової точки зору автором стверджується необхідність на законодавчому рівні закріпити положення про кримінально-правову охорону не тільки захисників, представників особи (як фізичної, так і юридичної), але й законних представників, незалежно від галузі (кримінальний, адміністративний, цивільний чи господарський), в якій здійснюється діяльність з надання правової допомоги. Уточнюється і по-новому формулюється зміст поняття погрози щодо захисника чи представника особи. Автором по-новому сформульовано зміст поняття насильства (фізичного) в кримінально-правовому значенні. Автором стверджується, що в якості мотиву погрози або насильства щодо захисника чи представника особи може виступати також помста за виконання діяльності, пов'язаної з наданням правової допомоги у минулому. Аналізуються проблемні питання співвідношення погрози або насильства щодо захисника чи представника особи з суміжними злочинами КК України. Пропонується внесення змін до КК України з метою його удосконалення. Зокрема, запропоновано нову редакцію статті про погрозу або насильство щодо захисника чи представника особи у КК України та інших кримінально-правових норм.

10.10.17.0170/0417U000716

Єрмак Олексій Вікторович. Конфіскація як захід кримінально-правового характеру:

Дис... к.ю.н. /Академія адвокатури України. – Захищена 04.04.2017.

УДК 343.135.

261 с. – Бібліогр.: 262 назви.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням теоретичних і практичних проблем конфіскації як заходу кримінально-правового характеру в кримінальному праві України. Визначено методологічні засади дослідження. Розглянуто інститут конфіскації в міжнародних нормативно-правових актах та кримінальному законодавстві держав-членів Європейського Союзу. Охарактеризовано сучасний стан кримінально-правової забезпеченості конфіскації в Україні, зокрема здійснено класифікацію різних видів конфіскації. Здійснено кримінально-правову характеристику конфіскації майна як форми кримінальної відповідальності, спеціальної конфіскації і конфіскації майна юридичних осіб. Встановлено, що спеціальна конфіскація і конфіскація майна юридичних осіб - це інші засоби кримінально-правового характеру стосовно кримінальної відповідальності. Використано кримінально-правовий склад застосування конфіскації, що є пізнавальною кримінально-правовою конструкцією, різних видів конфіскації. Проведено відмежування конфіскації як покарання та спеціальної конфіскації від суміжних явищ. Окреслено перспективи розвитку інституту конфіскації. Запропоновано змінити та доповнити відповідні положення чинного Кримінального кодексу України.

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.10.17.0171/0517U000219

Коовайко Олександр Іванович. Реалізація міжнародних стандартів кримінального судочинства в судовому провадженні України:

Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 30.03.2017.

УДК 343.1.

471 с. – Бібліогр.: 572 назви.

Дисертаційне дослідження присвячено комплексному аналізу актуальних теоретико-методологічних, нормативно-правових і практичних аспектів реалізації міжнародних стандартів кримінального судочинства в судовому провадженні. У роботі надається характеристика сутності, змісту та особливостей реалізації закріплених у міжнародно-правових актах стандартів кримінального судочинства, їх ролі у забезпеченні прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження

10.10.17.0172/0517U000380

Сімонович Давид Володимирович. Доктринальні засади структури та системності кримінального процесу України: стадії та окремі провадження: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 25.05.2017.

УДК 343.1 (477).

490 с. – Бібліогр.: 596 назв.

Дисертацію присвячено комплексному аналізу структури та системності кримінального процесу України. Висвітлено історичний процес формування системи кримінального процесу України. Охарактеризовано нормативну регламентацію завдань та мети кримінального провадження. Визначено роль та значення кримінальної процесуальної форми та її диференціації. Вивчено історію та сучасний стан регламентації досудового розслідування як стадії кримінального

провадження. З'ясовано специфіку початку досудового розслідування. Охарактеризовано досудове слідство та дізнання як форми досудового розслідування.

10.10.17.0173/0517U000449

Трофименко Володимир Михайлович. Теоретичні та правові основи диференціації кримінального процесу України: Дис... д.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 20.06.2017.

УДК 343.13.

437 с.: 6 іл. – Бібліогр.: 361 назва.

Вперше в Україні комплексно розглянуто теоретичні та правові основи диференціації кримінального процесу України у формально-структурному аспекті. Прослідковано генезу теоретичних уявлень щодо кримінальної процесуальної форми та охарактеризовано систему її детермінантів. Сформульовано поняття диференціації кримінальної процесуальної форми; з'ясовано її мету, значення та функції. Обґрунтовано наявність двох видів диференціації - функціональної та структурної, які знаходяться в нерозривному зв'язку і безпосередньо впливають на систему кримінального процесу. Встановлено та охарактеризовано критерії функціональної і структурної диференціації кримінального процесу. Доведено, що система кримінального процесу як діяльність суду, сторін та інших учасників кримінального провадження є багаторівневою і складається з низки елементів, що утворюють її горизонтальну та вертикальну структуру. У результаті проведеного дослідження теоретичних та правових основ диференціації кримінального процесу України сформульовано пропозиції щодо внесення змін і доповнень до кримінального процесуального закону, спрямовані на його удосконалення.

10.10.17.0174/0417U000733

Побережник Альона Олександрівна. Гарантії забезпечення права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному провадженні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.03.2017.

УДК 343.13.

272 с. – Бібліогр.: 297 назв.

У дисертаційному дослідженні з'ясовано місце гарантій забезпечення права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному провадженні в системі кримінальних процесуальних гарантій. На підставі аналізу наукових джерел та нормативно-правових актів, автором визначено поняття та ознаки правомірного обмеження права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному провадженні, встановлено підстави його застосування. Сформульовано поняття порядку правомірного обмеження права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному провадженні та виокремлено його етапи реалізації. У роботі запропоновано систему процесуальних гарантій захисту права на свободу та особисту недоторканність в кримінальному провадженні та охарактеризовано механізм реалізації таких гарантій.

10.10.17.0175/0417U000751

Лепей Михайло Васильович. Арешт майна у кримінальному процесі: Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 16.02.2017.

УДК 343.12.

200 с. – Бібліогр.: 153 назви.

У дисертації розглянуто питання про сутність, підстави, мету та предмет арешту майна. З'ясовано, на майно яких фізичних та юридичних осіб він може накладатися. Досліджений порядок прийняття та виконання рішення про арешт майна. Проаналізована процедура його скасування під час

досудового розслідування та судового розгляду. Розроблені пропозиції про внесення змін та доповнень до КПК України щодо удосконалення регламентації застосування арешту майна.

10.10.17.0176/0417U000871

Нікітіна-Дудікова Ганна Юріївна. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи: Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 20.04.2017.

УДК 343.98:343.137.5.

303 с. – Бібліогр.: 403 назви.

Дисертацію присвячено формуванню теоретичних положень та криміналістичних рекомендацій розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи. Сформовано криміналістичну характеристику злочину відповідно до елементів: способу вчинення злочину, обстановки та слідової картини, особи злочинця та потерпілого, визначено кореляційні зв'язки між ними. З'ясовано особливості внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, сформовано типові слідчі ситуації та версії початкового етапу розслідування. Розкрито тактику вербальних, невербальних, змішаних слідчих (розшукових) дій.

10.10.17.0177/0417U000872

Білецька Катерина Костянтинівна. Особиста порука як запобіжний захід: Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 30.03.2017.

УДК 343.125.

237 с. – Бібліогр.: 253 назви.

У дисертації на основі аналізу вітчизняних та зарубіжних учених, законодавства та практики його застосування, узагальнення емпіричних даних здійснено комплексне дослідження особистої поруки як запобіжного заходу. Розглянуто стан наукового дослідження проблем застосування запобіжних заходів, не пов'язаних з тимчасовою ізоляцією особи, визначено поняття та зміст особистої поруки в системі запобіжних заходів, показано історичний розвиток та особливості її використання в кримінальному провадженні зарубіжних країн.

10.81 Криминологія

10.10.17.0178/0517U000347

Юзікова Наталія Семенівна. Злочинність неповнолітніх: закономірності розвитку, теорія та практика запобігання і протидії їй в Україні: Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 26.04.2017.

УДК 343.915.

536 с.: 34 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 801 назва.

Здійснено науково-теоретичний, історичний, методологічний аналіз пізнання злочинності неповнолітніх, запобігання і протидії їй. Визначено сучасний рівень пізнання злочинності неповнолітніх в Україні, її особливостей, детермінації та запобігання. Виходячи з криминологічного аналізу показників злочинності неповнолітніх та їх прояву в окремих видах злочинів, з'ясовано її особливості, сучасні тенденції, закономірності. На підставі аналізу міжнародних та вітчизняних правових актів, дослідження зарубіжної теорії і практики запобігання злочинності у роботі сформовано цілісну концепцію державної політики і представлено типову програму запобігання злочинності неповнолітніх.

10.85 Криміналістика

10.10.17.0179/0517U000218

Євдокіменко Світлана Вікторівна. Судово-економічна експертиза: теоретико-методологічні засади і практика реалізації:

Дис... д.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 31.03.2017.

УДК 343.983 (477).

400 с. – Бібліогр.: 527 назв.

У дисертації запропоновано сучасну концепцію розвитку судово-економічної експертизи та її окремих пріоритетних напрямів. Розроблено нову спеціалізацію судово-економічної експертизи "Оцінка цілісних майнових комплексів чи бізнесу" та авторську методику щодо вирішення експертних завдань з питань визначення вартості об'єктів у формі єдиних (цілісних) майнових комплексів при проведенні комплексної економіко-будівельно-автотоварознавчої та товарознавчої експертизи відповідно до чинного законодавства.

10.10.17.0180/0517U000304

Гринюк Володимир Олексійович. Функція обвинувачення в кримінальному судочинстві України: правові, теоретичні та практичні проблеми реалізації:

Дис... д.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 343.101 (477).

364 с. – Бібліогр.: 489 назв.

Дисертацію присвячено комплексному аналізу правових, теоретичних та практичних проблем реалізації функції обвинувачення в кримінальному судочинстві України. Проаналізовано стан наукового дослідження функції обвинувачення в кримінальному процесі. Сформульовано поняття функції обвинувачення та визначено її зміст у кримінальному провадженні. Наведено поняття та виділено структурні елементи механізму функції обвинувачення. Виокремлено історичні періоди становлення та розвитку функції обвинувачення у кримінальному провадженні. Сформульовано поняття, ознаки та систему суб'єктів сторони обвинувачення. Розкрито матеріальний і процесуальний (функціональний) зміст обвинувачення. Уточнено поняття та систематизовано положення міжнародно-правових стандартів у контексті здійснення функції обвинувачення. Охарактеризовано формування обвинувачення на стадії досудового розслідування. Виокремлено особливості реалізації публічного обвинувачення у процесі підготовчого провадження, а також судового розгляду. Проаналізовано участь прокурора у перегляді судових рішень. Охарактеризовано процедуру реалізації обвинувачення у кримінальному провадженні на підставі угод. Досліджено процесуальний порядок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Виокремлено особливості реалізації функції обвинувачення щодо окремої категорії осіб і здійснення спеціального досудового та судового провадження.

10.10.17.0181/0417U000750

Коропецька Сніжана Орестівна. Відібрання зразків біологічного походження під час досудового розслідування:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 31.03.2017.

УДК 343.983.

258 с. – Бібліогр.: 273 назви.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню проблематики отримання біологічних зразків для експертизи у кримінальному провадженні. У роботі розкриті теоретичні основи отримання зразків для експертизи у кримінальному процесі. З'ясовані поняття, сутність та юридична природа

зразків для проведення експертизи та їх отримання у кримінальному провадженні. Показані стан та основні напрями дослідження проблем отримання зразків для експертизи. Узагальнені конституційні основи та зарубіжний досвід з цього питання.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.07 Методологія політичних досліджень

11.10.17.0182/0517U000243

Докаш Оксана Юріївна. Політико-культурна трансформація західних областей України в контексті утвердження ідеології радянського тоталітаризму (1930 – 1950-ті роки):

Дис... д.політ.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 04.04.2017.

УДК 321.74:316.72 (477.8) «193/195».

438 с. – Бібліогр.: 630 назв.

У дослідженні вперше у вітчизняній політичній науці здійснено концептуалізацію напрямів та тенденцій політико-культурної трансформації західних областей України в контексті утвердження ідеології радянського тоталітаризму (1930 – 1950-ті роки). Попри певні відмінності в досвіді національно-політичного життя, політико-культурній специфіці українських західних етнічних земель, що в міжвоєнний період входили до складу Польщі та Румунії, процес радянзації в новоутворених Волинській, Львівській, Рівненській, Станіславській, Тернопільській та Чернівецькій областях Української РСР був спрямований на нівелювання національно-політичного колориту регіону, насадження уніфікованих стандартів політичної поведінки в реаліях тоталітарної комуністичної дійсності та акцентуалізацію з виразною маніпулятивно-пропагандистською метою на асиміляторській національній політиці попередніх авторитарних політичних режимів. Водночас об'єднання західноукраїнських земель з УРСР мало і позитивне значення, адже вперше за кілька століть своєї історії українці були в одній державі. Проте репресивний режим остаточно переконав західноукраїнське населення в тому, що його майбутнє – в творенні незалежної соборної Української держави.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.10.17.0183/0517U000225

Стойко Олена Михайлівна. Трансформація політичних інститутів у сучасних перехідних суспільствах:

Дис... д.політ.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 10.04.2017.

УДК 321(477)+321.7.

416 с. – Бібліогр.: 870 назв.

Концептуалізовано комплексний підхід до трансформації політичних інститутів у перехідних суспільствах, в якому акцент робиться на формі державного правління та партійній системі з урахуванням дієздатності держави та особливостей конституційного процесу. Виділено та проаналізовано чотири основних підходи до дослідження політичних інститутів у рамках неінституціоналізму (економічний, теорія раціонального вибору, історичний (культурологічний), соціально-політичний та структурний); з'ясовано їх розуміння джерел зміни інститутів.

11.10.17.0184/0517U000303

Осіпова Світлана Анатоліївна. Формування сучасної системи влади в країнах Центральної та Східної Європи: принципи, механізми та перспективи розвитку:

Дис... д.політ.н.

/Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 28.03.2017.

УДК 316.334.

364 с. – Бібліогр.: 421 назва.

Об'єкт - процес державотворення як одна із ключових функціональних характеристик соціально-політичного простору; мета - обґрунтування сучасних практик державотворення як системного елементу політичного простору і виявлення основних соціально-політичних і інституційно-правових / неправових сценаріїв утворення нових держав; методи - системний, історичний, інституційний; новизна - дана робота є першим цілісним, системним дослідженням теоретичних та політико-правових сучасних практик державотворення в світовому політичному просторі; результати - можуть бути застосовані в науково-дослідній діяльності при розробці нових підходів до оцінки соціально-політичних процесів в тій чи іншій країні і в світі, в прогнозуванні подальших шляхів розвитку держави як соціально-політичного інституту в складних геополітичних умовах, при розробці навчальних курсів з політології, політичної теорії.

11.10.17.0185/0517U000321

Співак Марина Вікторівна. Державна політика здоров'язбереження: світовий досвід і Україна: Дис... д.політ.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 15.05.2017.

УДК 323; 342.6.

536 с.: 6 табл. – Бібліогр.: 984 назви.

На основі ціннісного підходу до розуміння здоров'я людини і громадського здоров'я розглянуто стан, тенденції та перспективи державної політики здоров'язбереження, в центрі якої має бути не лише хвора, а й відносно здорова людина. Проаналізовано наукові визначення і підходи до поняття "здоров'язбереження", на основі яких обґрунтовано необхідність запровадження його у політологічний дискурс. Визначено мету, завдання, функції, принципи державної політики здоров'язбереження.

11.10.17.0186/0517U000356

Гримська Марта Ігорівна. Крайні праві політичні партії в країнах Європи: ідеологічний та електоральний виміри: Дис... д.політ.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 22.05.2017.

УДК 329.055.1(4):342.845.

418 с. – Бібліогр.: 347 назв.

У дисертації комплексно охарактеризовано крайні праві політичні партії в країнах Європи. Окреслено понятійно-категоріальний апарат, який

використовується для позначення даної групи політичних партій та обґрунтовано доречність застосування терміну "крайні праві". Висвітлено історію становлення крайніх правих політичних партій в Німеччині, Австрії, Франції, Швеції, Угорщині, а також Україні. Виокремлено дві групи чинників, які сприяють радикалізації електоральних преференцій та зростанню підтримки крайніх правих. Вперше у вітчизняній науці представлено сутність крайніх правих політичних партій через розкриття ідеологічного та електорального виміру. Розкрито специфіку ідеології крайніх правих політичних партій та висвітлено їх погляди на внутрішню політику, економіку, суспільні відносини, зовнішню політику та євроінтеграцію. Наголошено, що центральним поняттям для них є народ, інтереси якого мають слугувати основою для прийняття рішень у всіх сферах суспільного життя. Охарактеризовано сучасний стан крайніх правих у низці європейських країн з погляду їх електоральних успіхів. Визначено проблеми та перспективи подальшого розвитку крайніх правих в означених країнах Європи. Розкрито специфіку

формування загальноєвропейської транснаціональної крайньої правої політичної партії та політичної групи в Європейському Парламенті. Охарактеризовано крайні праві політичні партії сучасної України. Виокремлено два етапи їх історії та розкрито сутність кожного з них. Висвітлено ідеологію та електоральні успіхи Української національної асамблеї, Конгресу українських націоналістів, ВО "Свободи", Правого сектору та УНА-УНСО. Окреслено два основні шляхи здобуття українськими крайніми правими впізнаваності та електоральної популярності - вулична діяльність та законотвірчість.

11.10.17.0187/0417U000802

Мельник Віра Вячеславівна. Розвиток політичного процесу в Україні (на прикладі Волинської області): Дис... к.політ.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 24.03.2017.

УДК 323(477.82)(043.5).

210 с. – Бібліогр.: 551 назва.

Здійснено політологічний аналіз політичного процесу в Україні на прикладі Волинської області. Визначено основні напрями наукової розробки поняття «політичний процес» у зарубіжній і вітчизняній політичній науці. Розкрито динаміку розбудови мережі первинних партійних осередків, кореляцію політичної активності громадян з електоральними циклами. Виявлено форми масової політичної участі громадян у подіях Помаранчевої революції та Революції гідності в період 2004/2013–2014 рр. в усіх районах області.

11.10.17.0188/0417U000803

Михальчук Світлана Олександрівна. Інтернет-комунікації як чинник демократизації електоральної участі громадян України: Дис... к.політ.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 24.03.2017.

УДК 324:004.4(477)(043.3).

248 с.: 13 табл. – Бібліогр.: 355 назв.

У дисертації здійснено комплексне політологічне дослідження проблеми Інтернет-комунікацій як чинника демократизації електоральної участі громадян України. Розкрито інституційну структуру та електронні засоби демократизації електоральної участі. З'ясовано роль Інтернет-комунікацій у демократизації електоральної участі в президентських і парламентських виборах 2010–2014 рр. Визначено перспективи запровадження електронних виборів в Україні.

11.10.17.0189/0217U001725

Реформа трудового та пенсійного законодавства в умовах європейської інтеграції України: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Керівник Хуторян Наталія Миколаївна. – ДР 0115U002139. УДК 347: 321.01, 323.1.

79 с.

Встановлено відповідність трудового та пенсійного законодавства України законодавству Європейського Союзу та формулювання на цій основі пропозицій щодо внесення змін і доповнень до національного трудового та пенсійного законодавства. У процесі дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ: діалектичний метод, формально-логічний, історичний, метод нормативно-порівняльного аналізу, конкретно-соціологічний метод збору, узагальнення та аналізу інформації, системно-структурний та ін.

11.10.17.0190/0217U001726

Проблеми гармонізації цивільного законо-

давства України із законодавством Європейського Союзу: Заключний звіт /Інститут держави і права ім.В.М.Корецького; Керівник Венецька Марина Віталіївна. – ДР 0115U002136. УДК 347: 321.01, 323.1. 92 с.

Розвиток теорії цивільних та цивільних процесуальних відносин, удосконалення правового регулювання законодавства України в напрямку його гармонізації з законодавством Європейського Союзу; здійснення аналізу чинного цивільного та цивільного процесуального законодавства України в аспекті його відповідності основним засадам цивільного законодавства Європейського Союзу в цілому та країн Європейського Союзу, зокрема, за основними підгалуззями цивільного права: регулювання права власності, зобов'язального права, спадкового права, права інтелектуальної власності, регулювання фінансових послуг, порядку та процедур захисту порушеного права та відповідальності за вчинені правопорушення.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.10.17.0191/0517U000475

Фесенко Микола Васильович. Консолідація міжнародного порядку в умовах глобальних політичних трансформацій: Дис... к.політ.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.05.2017.

УДК УДК 327.8(100):327.7:327.39.

481 с. – Бібліогр.: 818 назв.

У дисертації досліджено концептуальні засади консолідації міжнародного порядку в умовах глобальних політичних трансформацій. Досліджено понятійно-категоріальний апарат проблеми консолідації міжнародного порядку. Проаналізовано концепції консолідації громадянського суспільства, національної консолідації, консолідації демократії, консолідації міжнародного порядку. Необхідність консолідації міжнародного порядку обумовлена наявністю соціокультурних, політичних, соціально-економічних, демографічних, міграційних, кліматичних, ресурсних, екологічних проблем, політичних та цивілізаційних конфліктів. Усі глобальні проблеми взаємопов'язані і протягом кількох десятиліть перестали бути лише економічними, політичними або екологічними і набули системного характеру. Розглядаються проблеми та перспективи формування нового міжнародного порядку в умовах трансформації міжнародної системи. Досліджено концептуальні підходи до інтерпретації сутності глобально-політичних трансформацій. Показана різниця між світовим і міжнародним порядком. Визначено передумови для створення нових механізмів регулювання міжнародних відносин. Розглядаються проблеми і перспективи реформування ООН у контексті глобальної системної кризи та формування нового міжнародного порядку. Доводиться необхідність у комплексному дослідженні складових глобальної системної кризи і пошуку механізмів її подолання за рахунок консолідації учасників міжнародної системи. Показано, що глобальна економічна криза є частиною глобальної системної кризи, яка має свої особливості та відмінні риси, пов'язані з процесами глобалізації, регіональної політичної та економічної інтеграції, глобальної міграції тощо. Міжнародно-політична конкуренція між США та КНР за лідерство в межах "Групи двох" впливає на формування нового міжнародного порядку і є причиною глобальних політичних трансформацій. Доведено, що події в Україні впливають на трансформацію сучасного міжнародного порядку.

11.10.17.0192/0417U000814

Ткач Тетяна Ярославівна. Гуманітарна ді-

яльність ООН з подолання наслідків стихійних лих: Дис... к.політ.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.03.2017. УДК 327.7:341.123.

248 с. – Бібліогр.: 401 назва.

В дисертації здійснено комплексний аналіз концептуальних та прикладних аспектів гуманітарної діяльності ООН з подолання наслідків стихійних лих. Дослідження ґрунтується на дунантистському підході до розуміння гуманітарної діяльності, що дозволило розкрити теоретичні підходи до визначення поняття "гуманітарної діяльності", запропонувати авторську періодизацію розвитку гуманітаризму й проаналізувати особливості здійснення гуманітарної діяльності ООН після стихійних лих. Особливу увагу приділено вивченню механізмів координації дій гуманітарних акторів під час проведення гуманітарних операцій та ролі ООН у них. Розглянута проблема залучення військових ресурсів міжнародних організацій та інших держав до гуманітарних операцій після стихійних лих; аргументована тенденція до формування міжнародної гуманітарної системи, визначений її елементарний склад, внутрішній режим та роль ООН у її формуванні. На прикладі гуманітарних операцій з подолання наслідків цунамі в Індійському океані у 2004 р. та землетрусу на Гаїті у 2010 р. досліджені практичні аспекти здійснення гуманітарної діяльності ООН і проаналізовані особливості функціонування її механізмів з координації, виявлені недоліки та прогалини у цих механізмах, сформульовані рекомендації щодо їх покращення

11.10.17.0193/0217U001803

Розробка проекту Настанови з цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Хміль Володимир Володимирович. – ДР 0116U000012. УДК 327.56:355+355.357+341.215.2] (047.31).

320 с.

Об'єктом дослідження НДР є цивільно-військове співробітництво Збройних Сил України (ЦВС ЗСУ). Мета роботи полягає у розробці проекту Настанови з цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України (далі - проект Настанови). Методи досліджень - системний, порівняльний, ретроспективний, аналізу та синтезу. Основними науковими результатами науково-дослідної роботи є систематизація досвіду структур CIMIC (Civil-Military Cooperation) ООН, НАТО, ЄС та країн-партнерів в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки та оцінка можливості його використання в ЗС України під час проведення антитерористичної операції на Сході України. Вперше проведено дослідження з удосконалення науково-методичних засад діяльності ЦВС в умовах міжнародного збройного конфлікту на території України. Це стосується таких напрямів науково-методичного апарату як координації діяльності з цивільним населенням, місцевими органами влади, міжнародними урядовими і неурядовими організаціями, а також релігійними та іншими організаціями в районах, де виконання функцій державними структурами є неможливим або ускладненим з метою забезпечення стабільності і безпеки в питаннях відновлення критичної інфраструктури, координації надання гуманітарної допомоги місцевому населенню, виконання норм міжнародного гуманітарного права та гендерної політики, дотримання вимог із захисту дітей, жінок, внутрішньо переміщених осіб в зоні конфлікту; створення системи ЦВС ЗСУ; аналізу суспільно-політичної ситуації в регіоні та донесення її до керівництва Збройних Сил України та військових частин; засад ведення переговорів як на підконтрольній території, так і на території, що контролюється проросійсько-терористичними елементами; уча-

сті в заходах стратегічних комунікацій ЗСУ; шляхів інтеграції до системи логістичного забезпечення ЗСУ та підготовки персоналу ЦВС. Практичним результатом НДР є розробка проекту Настанови з цивільно-військового співробітництва ЗСУ. Впровадження положень Настанови дозволить наряду з унормуванням діяльності структур ЦВС підвищить ефективність формування позитивної громадської думки про діяльність ЗСУ та зростання довіри до них. Галузь застосування - підготовка та застосування збройних сил, співробітництво з цивільним оточенням у районі відповідальності військових угруповань. Робота передається за кордон за договірною ціною.

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.41 Організація науки. Політика в галузі науки

12.10.17.0194/0217U001763

Створення бази даних інформаційних ресурсів системи підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Васильєв Ігор Олександрович. – ДР 0116U002991. УДК 351.862.

159 с.

Об'єкт дослідження: інформаційні ресурси щодо підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій, використання новітніх засобів інформаційного забезпечення. Мета роботи: удосконалення інформаційного забезпечення та навчання населення до дій у надзвичайних ситуаціях. Методи дослідження: системний аналіз, синтез, компаративний метод. Основні результати: база даних інформаційних ресурсів системи підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях, методичні рекомендації щодо впровадження розробленої бази даних інформаційного забезпечення системи підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

13 КУЛЬТУРА

13.01 Загальні питання культури

13.10.17.0195/0217U003419

Традиційна культура України XXI століття як складова культурної політики: стан та перспективи розвитку: Заключний звіт /Український центр культурних досліджень МКІМУ; Керівник Босик Зоя Олександрівна. – ДР 0115U003545. УДК 008(477) : 321.02.

1080 с.

В науково-дослідній роботі, з метою практичної реалізації Конвенції ЮНЕСКО про охорону нематеріальної культурної спадщини в Україні, підвищення обізнаності про нематеріальну культурну спадщину та наукового аналізу загроз, тенденцій і перспектив функціонування традиційної культури України як складової культурної політики держави зроблено акцент на облік, систематизацію та упорядкування інформації (управління культури ОДА, ОЦНТ) про існуючі елементи нематеріальної культурної спадщини України, розробку з науковим супроводом проектів оновлення Національного реєстру з елементами нематеріальної культурної спадщини України, Положення про порядок включення до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України, Закону "Про охорону нематеріальної культурної спадщини" та наукових рекомендацій щодо виявлення, ідентифікації, документування, звітності про нематеріальну культурну спадщину й заповнення Облікової картки

для просування елемента до Національного реєстру України й Міжнародних списків, дослідження Сучасного стану, загроз, тенденцій і перспектив функціонування традиційної культури України з визначенням пріоритетних напрямків і форм збереження нематеріальної культурної спадщини України, моніторингу Діяльності ОЦНТ та клубних закладів в регіонах України з рекомендаціями щодо вдосконалення їх роботи, Життєдіяльності та зміни елементів нематеріальної культурної спадщини, наукових рекомендацій щодо діяльності обласних центрів народної творчості, клубних закладів як центрів місцевої активності щодо збереження та популяризації. Визначаються пріоритетні напрями роботи науковців й працівників інституцій сфери культури, освітніх закладів та наукові рекомендації щодо практичної реалізації положень Конвенції про охорону, заохочення розмаїття сфери культурного самовираження, вдосконалення роботи ОЦНТ та клубних закладів в регіонах України, функціонування традиційної культури України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

13.10.17.0196/0217U003423

Розробка, запровадження та моніторинг інноваційних стратегій регіонального і місцевого культурного розвитку: Заключний звіт /Український центр культурних досліджень МКІМУ; Керівник Буценко Олександр Алімович. – ДР 0114U003446. УДК 361.85.

160 с.

В рамках науково-дослідної роботи було здійснено огляд міжнародної практики інноваційно-творчого розвитку, яку можна успішно застосувати в Україні – міжнародні програми та проекти, стратегії та інструменти оцінки, які довели свою ефективність, інноваційність чи творче ставлення, відповідаючи сучасним викликам суспільного розвитку на рівні місцевих громад і/чи територій: Творчі (креативні) міста, Європейські культурні столиці, Інтеркультурні міста та СОМУS; проведено опис методики оцінки комунікаційного індексу галузі культури в межах певного регіону, на основі якої проведено моніторинг культурної політики Дніпропетровської обл. у регіональних ЗМІ; зібрано та проаналізовано кращі практики вітчизняних організацій культури та створити добірку навчальних зразків (компендіум) для проведення освітньо-тренінгових програм; розглянуто та проаналізовано сучасні принципи світового фестивального руху (театральні фестивалі) та його вплив на розвиток театральної справи України в цілому і на соціокультурний розвиток місцевих громад зокрема; проведено підготовчий етап для наукового супроводу розроблення проекту Стратегії розвитку культури на період до 2025 року. Розглянуто моделі розвитку місцевих громад шляхом використання культурної спадщини та нових методів самоврядування із залученням громадянського суспільства до прийняття політичних рішень; поширено досвід участі в міжнародних проектах і програмах, зокрема, в програмі "Креативна Європа" та інш.; запроваджено систему моніторингу впливу культури на соціально-економічний розвиток. Робота розповсюджується за договірною ціною.

13.07 Теорія, методологія і філософія культури

13.10.17.0197/0517U000468

Рябуха Наталія Олександрівна. Трансформація звукового образу світу у фортепіанній культурі: онто-сонологічний підхід: Дис... д.мист. /Харківська державна академія культури. – Захищена 15.06.2017.

УДК [781.22:760.616.432] (043.3).

456 с. – Бібліогр.: 538 назв.

Об'єкт дослідження - звуковий образ світу як спосіб моделювання дійсності в музичній культурі. Здійснено системне культурологічне дослідження трансформації звукового образу світу у фортепіанній культурі, зорієнтоване на осмислення звукоцентричної парадигми музичного мистецтва Новітнього часу. Розроблено онто-сонологічну концепцію звукового образу світу, що розкриває трансформацію концептуальних засад звукообразного мислення митців в системі "ontos - sonos - logos" (буття - звук/звучання - смисл). Розкрито історико-культурне значення фортепіано в оновленні інструментально-виконавської репрезентації онто-сонологічної рефлексії. Галузь науки - теорія та історія культури, мистецтвознавство.

13.10.17.0198/0417U000822

Матвійчук Богдана Сергіївна. Культуротворчий потенціал реклами: естетичні виміри: Дис... к.культурол.н. /Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – Захищена 06.04.2017.

УДК 659.1:008(477).

223 с. – Бібліогр.: 206 назв.

У дисертації розглядається культуротворчий потенціал реклами за допомогою персоналізованого підходу, відтворюються основні етапи розвитку реклами, зазначаються естетичні засади сучасної реклами в українському культурному просторі. Реклама і мистецтво мають потенціал творчої взаємодії, який розуміється як відносно унікальне поєднання виразних форм. У рекламі важливе навантаження несе утилітарно-прагматичний аспект естетичного. Підкреслено, що художнє сприйняття реклами - це творчий процес, обумовлений індивідуально-емоційними особливостями свідомості реципієнта, об'єктивними якостями твору, закладеними смислами, які актуалізуються у свідомості суб'єкта. Встановлено, сучасна реклама використовує "проекти" постмодернізму. Естетосфера сучасної української культури взагалі, і реклами зокрема, відіграє роль "осколків дзеркала" в художньому освоєнні світу. "Осколковість" дає різоматичність його відображення та сприймання, що передбачає множинність інтерпретацій. Реклама визначає ідентичність людини і одночасно створює умови для міжкультурних обмінів, реклама має культуротворчий потенціал.

13.09 Історія культури. Історія вивчення культури

13.10.17.0199/0417U000821

Павліченко Надія Валеріївна. Художній ринок Києва (кінець XIX - початок XXI століть): особливості функціонування та типологічні характеристики: Дис... к.культурол.н. /Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. – Захищена 28.03.2017.

УДК 339.1:316.7(477-25)"18/20".

254 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертацію присвячено аналізу структурних складових та типології художнього ринку України в умовах розгортання ранніх капіталістичних відносин та посилення автономії культурного поля. Завдяки використанню архівних джерел показано актуальний стан мистецького ринку кінця XIX - початку XX ст., продемонстровано значний вплив капіталізму на розвиток окремих митців та популярності мистецьких стилів. Виявлено структурні складові сучасного українського художнього ринку у порівнянні з досвідом США та Європи у історичному розрізі. Показано типологічну характеристику цих складових та індивідуальні стратегії учасників мистецького ринку, результатом чого є популяризація

та розвиток сучасних українських художників та залучення України до світових мистецьких процесів.

13.10.17.0200/0217U003610

Будинок митрополита Софії Київської - осередок духовної культури України XVIII - початку XX ст: Заключний звіт /Національний заповідник "Софія Київська"; Керівник Абрамова Ірина Валентинівна. – ДР 0113U005406. УДК 069 (091).

278 с.

Об'єкт дослідження - пам'ятка архітектури XVIII - початку XX ст. Будинок митрополита Національного заповідника "Софія Київська", побутування пам'ятки в якості резиденції київських митрополитів, життя і діяльність київських митрополитів у XVIII - на початку XX ст. Результати досліджень по науковій темі знайшли відображення в 11 публікаціях у фахових наукових виданнях, та пройшли апробацію шляхом 8 виступів на міжнародних наукових конференціях. В рамках роботи над темою було організовано та проведено 5 міжмузейних виставкових проєктів, що були покликані проілюструвати різні періоди функціонування митрополичої резиденції на подвір'ї Софійського монастиря. Вищезазначені результати були впроваджені в музейній галузі України, як основа для створення та розвитку постійно діючої експозиції музею "Будинок митрополита" Національного заповідника "Софія Київська" Робота передається за кордон за договірною ціною.

13.11 Культура в сучасному світі

13.10.17.0201/0217U001750

Комплексне дослідження народної культури постраждалих сіл Любешівського району Волинської області: Заключний звіт /Державний науковий центр захисту культурної спадщини від техногенних катастроф; Керівник Боряк Олена Олександрівна. – ДР 0115U005755. УДК 39 (477.82):316.334.55.

546 с.

Звіт про НДР: 546 с., 3 додатки, 6 таблиць, 18 фото, 14 рис. Об'єкт дослідження - предмети і явища традиційної народної культури сіл Любешівського р-ну Волинської обл., які зазнали радіоактивного впливу внаслідок Чорнобильської катастрофи. Мета науково-дослідної роботи - дослідження традиційної духовної та матеріальної культури Любешівського району Волинської області, виявлення архаїчних її елементів, з'ясування стану побутування традиційної культури у сучасний період та змін, які відбулися в ній протягом останніх десятиліть. У кінцевому підсумку йдеться про формування багатопрофільного науково-інформаційного фонду етнокультурної спадщини уражених унаслідок Чорнобильської катастрофи районів. Збір матеріалів здійснювався за 20 напрямів дослідження, зокрема в галузі етнології, фольклористики, мистецтвознавства, філології. Отримана джерельна база стане підґрунтям для подальшого розвитку народознавчої науки й слугуватиме соціально-культурній реабілітації постраждалих мешканців Українського Полісся. Методи дослідження - польовий збір етнографічної, фольклорної, мистецтвознавчої й лінгвістичної інформації, зокрема, опитування, спостереження, аудіо-, фото-, відеофіксація; аналітичний опис. У 2015 р. було проведено комплексне дослідження матеріальної і духовної культури постраждалих сіл Любешівського р-ну Волинської обл. Під час експедиції комплексно обстежено 23 населені пункти, за окремими тематичними напрямами - 7 населених пунктів Любешівського р-ну Волинської обл., опитано 1127 респондентів, зроблено 512 год. аудіозаписів та 35 год. відео-записів історико-етнографічної інформації, відзнято близько 10000 фото. У 2016 р. здійснено розшифрування, систе-

матизацію та аналітичне опрацювання зібраної інформації. За результатами дослідження підготовлено заключний звіт.

13.10.17.0202/0217U001751

Наукове дослідження "Географічне поширення народних метеорологічних знань і вірувань на Середньому Поліссі (за матеріалами картографування)": Заключний звіт /Державний науковий центр захисту культурної спадщини від техногенних катастроф; Керівник Васянович Олександр Олександрович. – ДР 0115U005760. УДК 398.3 (477.41/.42)(084.3).

251 с.

Звіт про НДР: 251 с., 33 картосхеми, 1 додаток. Об'єктом дослідження є народні метеорологічні знання та вірування жителів Середнього Полісся України, яке займає межиріччя Дніпра та Горині північніше лінії Рівне - Новоград-Волинський - Житомир - Київ. Мета науково-дослідної роботи - створення наукової монографії на основі систематизації, класифікації та картографування фактичного матеріалу традиційних метеорологічних знань і вірувань на теренах Середнього Полісся у кінці ХІХ - на початку ХХ ст., висвітлення їх загально регіональних та локальних рис. Методи дослідження - збір польового матеріалу з означеної теми за допомогою опитування респондентів за тематичним запитальником, який дає можливість комплексно зафіксувати інформацію у кожному населеному пункті, шляхом аудіо-та фото фіксації. Проведення первинної обробки зібраного матеріалу, класифікація та типологізація зібраних відомостей з метою підготовки їх картографування. Проведено картографування народних метеорологічних знань і вірувань, аналітичне опрацювання картографованих матеріалів та написання монографічного дослідження. На основі 35 структурно-типологічних таблиць було складено 31 картосхему, де відбито структурні компоненти досліджуваного явища, які відображають його територіальну диференціацію. Наукова новизна роботи полягає у спробі дослідження географічного поширення народних метеорологічних знань та вірувань на Середньому Поліссі за допомогою картографічного методу. До наукового обігу вводяться нові фактографічні дані, отримані під час польових етнографічних досліджень, аналіз та узагальнення яких дозволить дати наукову класифікацію метеорологічних знань, здійснити картографування народних погодних прикмет, визначити місце окреслених знань у системі традиційної культури досліджуваного регіону.

13.51 Музейна справа. Музеєзнавство

13.10.17.0203/0217U003635

Археологічні пам'ятки Національного заповідника "Софія Київська": Заключний звіт /Національний заповідник "Софія Київська"; Керівник Бобровський Тимур Анатолійович. – ДР 0113U005666. УДК 069 (091).

275 с.

Об'єкт дослідження - нерухомі та рухомі об'єкти археологічної спадщини на території Національного заповідника "Софія Київська". Результати досліджень з наукової теми знайшли відображення у 25 публікаціях у фахових наукових виданнях та пройшли апробацію шляхом 17 виступів на 16 міжнародних наукових конференціях (див. продовження). Робота передається за кордон за договірною ціною.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.10.17.0204/0517U000258

Поліщук Наталія Володимирівна. Освітні стратегії формування духовності молоді у контексті інформаційно-високотехнологічного прогресу: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 30.03.2017.

УДК 130.123.4:008.

466 с. – Бібліогр.: 595 назв.

У дисертації досліджена концептуалізація соціокультурних та екзистенціальних вимірів освітніх стратегій формування духовності у контексті інформаційно-високотехнологічного прогресу. Проведено аналіз становлення концепту "інформаційно-високотехнологічний прогрес" у сучасному соціогуманітарному знанні, що дозволило розкрити його суперечності й наслідки у контексті духовного самоствердження молоді та проникнути у природу високої духовності в проблемному полі філософії освіти і суспільства на початку ХХІ ст. в епоху інформаційно-високотехнологічної революції і сформулювати визначення традиційної духовності та новітнє - високої духовності. Впровадження високої духовності в освітній процес слугуватиме вирішенню як глобалізаційних викликів, так і проблем вибору життєвих та освітніх стратегій людства, пошуку нових шляхів цивілізаційного розвитку людства. Проаналізовано ключові детермінанти високої духовності молоді епохи інформаційно-високотехнологічного прогресу. Прояснено аксіологічні та екологічно-кліматичні аспекти формування відповідальності молоді за природно-суспільні зміни. Виявлено прогностичні перспективи майбутнього людства в добу інформаційно-високотехнологічного розвитку цивілізації і, як наслідок, обґрунтовано потребу становлення ноосферної космічно-орієнтованої свідомості та світогляду молоді й відповідних освітніх механізмів утвердження високодуховної картини світу, а також правомірність філософської концептуалізації ідеального образу людини майбутнього та узагальнено визначення майбутньої ноосферної космічно-орієнтованої цивілізації. Аналіз існуючих освітніх стратегій на предмет виховання високої духовності молоді у контексті інформаційно-високотехнологічного прогресу виявив відсутність останніх, що зумовило створення принципово нової освітньої стратегії формування фундаментальних складових високої духовності молоді в епоху інформаційно-високотехнологічного прогресу, яка базується на категоріях запропонованої в дисертації ноосферної космічно-орієнтованої педагогіки.

14.10.17.0205/0517U000295

Тимчук Лариса Іванівна. Теоретико-методичні засади проектування цифрових наративів у навчанні майбутніх магістрів освіти: Дис... д.пед.н. /Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 378.091.31:004.9.

468 с.: 2 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 430 назв.

У дисертації обґрунтовано теоретичні основи проектування цифрових наративів і методичну систему проектування біографічних цифрових наративів у навчанні майбутніх магістрів освіти, визначено сутність категорії "цифровий наратив" і проаналізовано його властивості, види, функції і форми функціонування в сучасному інформаційному суспільстві, вивчено зарубіжний досвід наративно-цифрового навчання та визначено етапи його поширення у вищій освіті.

Розроблено концепцію проектування цифрових нарративів у навчанні майбутніх магістрів освіти на основі обґрунтування базових категорій та методологічних підходів дослідження. Розроблено педагогічну технологію проектування цифрових нарративів, обґрунтовано й розроблено модель проектування цифрових нарративів у навчанні майбутніх магістрів освіти, визначено критерії і показники сформованості цифрової компетентності майбутніх магістрів освіти з проектування біографічних цифрових нарративів. Обґрунтовано й експериментально перевірено методичну систему проектування цифрових біографічних нарративів у навчанні майбутніх магістрів освіти.

14.10.17.0206/0517U000307

Колос Катерина Ростиславівна. Теоретико-методичні засади проектування і використання комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти: Дис... д.пед.н. /Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 378.147.33.004 (043.3).

453 с.: 55 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 279 назв.

У дисертації з системних позицій обґрунтовано теоретико-методичні засади проектування і використання комп'ютерно орієнтованого навчального середовища закладу післядипломної педагогічної освіти (КОНС ЗППО). На основі методологічних підходів, прогресивних, перспективних тенденцій українського та зарубіжного досвіду в залученні комп'ютерно орієнтованих засобів навчання і визначеного теоретико-методологічного апарату системного подання й дослідження проектування та використання КОНС ЗППО подано прогностичні аспекти проектування зазначеного середовища: дидактичні вимоги до КОНС ЗППО, педагогічні моделі інтеграції цього середовища в навчально-пізнавальний процес ЗППО, факторно-критеріальну модель оцінювання ефективності КОНС ЗППО; спроектовано систему моделей КОНС ЗППО; модель процесу і критерії добору компонентів, структурно-функційна і процедурна моделі; здійснено типологію складу цього середовища та визначено характеристики взаємозв'язків між його компонентами; описано й розроблено методичні засади використання КОНС ЗППО в процесі підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

14.10.17.0207/0517U000367

Троїцька Олена Михайлівна. Принципи діалогу і толерантності у розгортанні сучасного культурно-освітнього простору: Дис... д.філос.н. /Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 378.06:316.647.5.

431 с.: 4 іл. – Бібліогр.: 521 назва.

У дисертації здійснено філософське обґрунтування діалогу і толерантності як концептуально-методологічних принципів розгортання сучасного культурно-освітнього простору і розкрито їх конструктивний потенціал на інституційному та особистісному рівнях освітньої практики. На цих підставах розроблено метатеоретичну концепцію діалогічного конструювання сучасного культурно-освітнього простору на основі системної інтеграції принципів діалогу і толерантності у його розгортання та використання конструктивного потенціалу інформативної і екзистенціальної взаємодії суб'єктів простору у становленні культурно-освітнього континууму.

14.07 Загальна педагогіка

14.10.17.0208/0517U000240

Шелестова Людмила Володимирівна. Дидактичні засади формування картини світу у дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку: Дис... д.пед.н. /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. – Захищена 10.04.2017.

УДК 373.29/.3.02(07).

441 с.: 26 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 798 назв.

Об'єкт: навчально-виховний процес у дошкільному навчальному закладі та початковій школі. Мета: обґрунтувати дидактичні засади формування картини світу у дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. Практичне значення: розроблення дидактико-методичного забезпечення процесу формування картини світу у старших дошкільників і молодших школярів; методики дослідження картини світу дітей; впровадженні в навчально-виховний процес дидактичної моделі системи формування у них картини світу. Методи: теоретичні, емпіричні, статистичні.

14.10.17.0209/0517U000376

Павленко Олена Олексіївна. Теоретико-методологічні засади формування методичної культури викладача економіки в системі університетської освіти: Дис... д.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.126 : 33 – 057.875 (043.3).

551 с.: 43 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 682 назви.

У дисертації висвітлено теоретико-методологічні аспекти формування методичної культури викладача економіки в системі університетської освіти. Обґрунтовано методологічні та концептуальні засади формування методичної культури викладача економіки в процесі методичної підготовки. Теоретично аргументовано та експериментально перевірено структурну модель системи формування методичної культури викладача економіки, яка функціонує у спеціально створених педагогічних умовах. Досліджено динаміку рівнів сформованості методичної культури викладачів економіки в процесі методичної підготовки.

14.10.17.0210/0517U000572

Янченко Тамара Василівна. Витоки та засади наукового розвитку та практичного втілення педології в Україні: Дис... д.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 29.06.2017.

УДК 159. 922.7(043.3).

529 с.: 5 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 893 назви.

У дисертації здійснено комплексний аналіз витоків і засад науково-практичного розвитку педології в Україні. Визначено вплив на її наукове становлення теорії рекапітуляції, досягнень фізіології стосовно формування рефлексів, рефлексології, біхевіоризму, експериментальної педагогіки та педагогічної антропології. Доведено, що генеза педології як біосоціальної синтетичної науки про закономірності та специфіку розвитку дитини відбувалася у міжнародному вимірі. З'ясовано, що педологія з однієї з течій педагогіки, невизнаної в західних країнах і Російській імперії, перетворилася на провідну радянську науково-практичну галузь, на засадах якої відбувалася організація освітньо-виховної системи та розроблявся зміст освіти. Виявлено, що сутнісними характеристиками розвитку педології в радянській Україні були дослідження дитини та дитячих колективів, створення педологічних установ і налагодження міжнародних наукових зв'язків. Заборона педології в СРСР була зумовлена соціально-політичною ситуацією середини 30-х років ХХ ст., що характеризувалася утвердженням тоталітаризму,

та спричиненою цим її внутрішньою переорієнтацією. Висвітлено вектори розвитку ідей педології у науково-методичній думці другої половини ХХ ст.

14.10.17.0211/0217U003680

Використання медіа технологій у викладанні іноземних мов у немовному вищому навчальному закладі: Заключний звіт /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"; Керівник Сергєєва Вікторія Євгенівна. – ДР 0110U000758. УДК 338.48.378.

15 с.

Об'єкт дослідження - досвід впровадження медіа технологій як ефективної складової у викладанні іноземних мов у немовному вищому закладі. Предмет дослідження - специфіка використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні іноземної мови у немовному вищому закладі. Мета дослідження - виявити можливості мультимедійних технологій, а саме освітніх Інтернет-ресурсів, у подолання нестачі часу та підвищення ефективності викладання та засвоєння іноземної мови студентами немовного вузу. Методи дослідження - для вирішення поставлених завдань, досягнення поставленої мети було використано комплекс наукових методів дослідження: теоретичних - метод аналізу філософської, педагогічної, психологічної і навчально-методичної літератури; метод структурно-системного аналізу з метою впровадження педагогічних умов у навчально-виховний процес; емпіричних - опитування, анкетування, тестування, бесіди, з метою обробки результатів експериментальної роботи. Наукова новизна полягає в тому, що обґрунтовано й розроблено теоретичні та методичні (практико-орієнтовані) засади використання мультимедійних технологій у викладанні іноземних мов у немовному вищому закладі. Наукові дослідження викладачів кафедри органічно впроваджують у навчальний процес викладання іноземної мов у немовному вищому закладі властивості мультимедійних програм, які формують у студентів стійку комунікативну компетенцію. Використовуючи надбання філософії, психології, педагогіки та комунікативної лінгвістики - чинники, які зумовлюють теоретичне значення комплексної кафедральної теми. Взаємозв'язок з іншими роботами: "Теоретичні та методологічні засади формування професійних цінностей вчителя іноземної мови" (державний реєстраційний номер 0110U000758). Рекомендації щодо використання результатів роботи: результати дослідження використання медіа технологій у викладанні іноземної мови у немовному вищому закладі як засобу реалізації ефективної мовленнєвої компетенції студентів, так і для формування умінь приймати колективні та індивідуальні рішення з метою виховання активних громадян суспільства, можна успішно впроваджувати під час підготовки теоретичних та практичних курсів викладачами кафедри. Галузь застосування: навчальний процес ВНЗ, що готують вчителів та фахівців немовних спеціальностей. Значущість роботи полягає в досягненні мети у висвітленні можливостей мультимедійних технологій, освітніх Інтернет-ресурсів, у подолання нестачі часу та підвищення ефективності самостійного засвоєння англійської мови студентами немовного вузу. Найефективніше мультимедійні засоби використовуються саме в сфері викладання іноземної мови. Ключові слова: медіа-освіта, медіаосвітні технології, мотивація, самостійна робота, немовний вищий навчальний заклад.

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.10.17.0212/0517U000246

Васильєва Світлана Олександрівна. Розви-

ток професійного статусу вчителя у вітчизняній педагогічній теорії та практиці (друга половина ХХ ст. - початок ХХІ ст.): Дис...

д.пед.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 29.03.2017.

УДК 37 (091): 37.011.31.

629 с.: 26 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 1021 назв.

Об'єкт - розвиток професійного статусу вчителя як педагогічний феномен; мета - систематизувати теоретичні питання й узагальнити досвід із розвитку професійного статусу вчителя, накопичений у системі вітчизняної середньої та вищої педагогічної освіти в другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст., для творчого використання прогресивних здобутків у сучасній практиці підготовки й перепідготовки педагогічних кадрів; методи - загальнонаукові, історико-структурний, історико-генетичний, історико-порівняльний, ретро-праксиметричний, персоналістично-біографічний, історико-актуалізаційний; новизна - уперше із сучасних методологічних позицій здійснено цілісний ретроспективний аналіз проблеми розвитку професійного статусу вчителя у вітчизняній педагогіці другої половини ХХ ст. - початку ХХІ ст.; уточнено суть поняття "професійний статус вчителя" з погляду його складових; зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на розвиток професійного статусу вчителя; обґрунтовано притаманну конкретно-історичному періоду систему пріоритетних традиційних і специфічних професійних та особистісних якостей учителя, що формують його професійний статус; подальшого розвитку набуло уявлення щодо соціально-політичних та організаційно-педагогічних передумов вирішення проблеми розвитку професійного статусу вчителя, а також форм, методів, засобів формування й розвитку професійного статусу вчителів в освітніх закладах України на різних етапах досліджуваного періоду. До наукового обігу введено невідомі та маловідомі архівні документи (94 одиниці); результати - сформульовані в дослідженні положення та висновки дають нову об'єктивну інтерпретацію розвитку професійного статусу вчителя у вітчизняній педагогічній теорії та практиці в другій половині ХХ ст. - на початку ХХІ ст. і можуть слугувати основою підвищення якості підготовки й перепідготовки педагогічних кадрів на основі врахування педагогічно цінні надбання в сучасних умовах. Фактичний матеріал і теоретичні висновки дисертаційної роботи, а також методики історико-педагогічного дослідження можуть бути використані педагогами-науковцями, яких цікавить історико-педагогічна наука, історія України в другій половині ХХ ст., для підготовки комплексних історико-педагогічних праць; галузь - педагогіка.

14.10.17.0213/0517U000247

Єрмакова Тетяна Сергіївна. Теорія і практика формування культури здоров'я школярів у Польщі (друга половина ХХ - початок ХХІ століття): Дис...

д.пед.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 28.03.2017.

УДК 371.71 (438).

547 с.: 2 табл. – Бібліогр.: 1085 назв.

Об'єкт - процес формування культури здоров'я школярів у Польщі (друга половина ХХ - початок ХХІ століття); мета - на основі вивчення теоретико-педагогічних ідей формування культури здоров'я школярів у Польщі, узагальнення досвіду їх реалізації в досліджуваній період окреслити перспективи використання прогресивних здобутків польського шкільництва в сучасній освітній практиці України для збереження здоров'я підростаючого покоління; методи - аналіз, порівняння, узагальнення, синтез, загальнонаукові; новизна - уперше на підставі наукових підходів із

урахуванням суспільно-політичних, соціально-економічних, культурно-освітніх чинників цілісно досліджено розвиток проблеми формування культури здоров'я школярів у Польщі (друга половина ХХ - початок ХХІ століття); науково обґрунтовано етапи розвитку проблеми формування культури здоров'я школярів у визначених хронологічних межах; узагальнено досвід формування культури здоров'я школярів на кожному з визначених етапів; визначено тенденції розвитку проблеми формування культури здоров'я польських школярів упродовж досліджуваного періоду; окреслено перспективи використання узагальненого теоретико-практичного досвіду формування культури здоров'я польських школярів (друга половина ХХ - початок ХХІ століття) у сучасній вітчизняній освітній практиці. Основні результати і висновки дослідження використано у процесі підготовки навчальних посібників для студентів вищих навчальних закладів "Формування здоров'я особистості в умовах навчального закладу" та "Формування рекреаційної культури здоров'я". Матеріали дослідження можуть бути використані в педагогічних коледжах, інститутах, університетах, закладах післядипломної освіти й удосконалення кваліфікації вчителів; галузь - педагогіка.

14.10.17.0214/0517U000459

Венцева Надія Олександрівна. Розвиток вищої історичної педагогічної освіти України в першій половині ХХ століття: Дис... д.пед.н. /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Захищена 26.05.2017.

УДК 378.1(477)"19"(091)(043.5).

489 с.: 7 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 544 назви.

У роботі досліджено становлення й розвиток вищої історичної педагогічної освіти України (перша половина ХХ століття) як підсистеми вищої педагогічної освіти, що мала власну організацію, зміст, форми й методи з точки зору сучасних методологічних підходів; на основі авторських критеріїв розроблено й обґрунтовано періодизацію процесу розвитку вищої історичної педагогічної освіти України у визначених хронологічних межах (I етап (1905-1917 рр.) - імперський; II етап (1917-1920 рр.) - української революції; III етап (1920-1932 рр.) - радянського новаторства; IV етап (1932-1959 рр.) - радянсько-тоталітарний); визначено основні закономірності, суперечності й провідні тенденції розвитку вищої історичної педагогічної освіти України в першій половині ХХ століття; окреслено перспективи використання надбань вищої історичної педагогічної освіти України першої половини ХХ століття в сучасних умовах.

14.10.17.0215/0417U000734

Шикітка Галина Миколаївна. Освітньо-просвітницька діяльність крайових педагогічних товариств Закарпаття (1919-1944 рр.): Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 37(477.87)(091)"1919/1944":061.22.

237 с.: 4 табл. – Бібліогр.: 353 назви.

У дисертації висвітлено соціокультурні умови становлення та розвитку крайових педагогічних товариств Закарпаття (друга половина ХІХ - перша половина ХХ ст.). Проаналізовано й систематизовано історіографію та джерельну базу з проблеми дослідження. Розкрито напрями, методи, форми та періоди освітньо-просвітницької діяльності крайових педагогічних товариств Закарпаття (1919-1944 рр.), основні напрями та форми їх організаційної діяльності. Класифіковано крайові педагогічні товариства Закарпаття (1919-1944 рр.) за групами: науково-педагогічні товариства, товариства структурних підрозділів освіти, фахові організації національних меншин; товариства, засновані політичними

ми партіями; товариства, засновані релігійними громадами; відділення державних фахових учительських товариств. Визначено вплив педагогічних товариств на процеси становлення громадянського суспільства на території Закарпаття. Доведено, що творчі надбання педагогічних товариств 20-30 рр. ХХ ст. на Закарпатті є актуальними і можуть використовуватися як в сучасному навчально-виховному процесі, так і в діяльності фахових педагогічних товариств України, таких, як: Педагогічне Товариство України, Всеукраїнське Педагогічне Товариство імені Г. Ващенка. Актуальними у наш час змістовими напрямами, виробленими педагогічними товариствами Закарпаття, є ті, що стосуються формування національної свідомості та самосвідомості учня, його духовного світу, формування особистісної самостійності, моральних чеснот за шкалою європейських цінностей.

14.10.17.0216/0217U002731

Використання здоров'язберігаючих технологій в навчально-виховній сфері освітніх закладів: Заключний звіт /Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського; Керівник Грицай Юрій Олександрович. – ДР 0115U001208. УДК 37.011.32(091).

69 с.

У дослідженні окреслені шляхи організаційних і педагогічних умов впровадження здоров'язберігаючих технологій у сучасний освітній процес. Розроблені рекомендації можуть стати основою раціональної організації рухового режиму учнів, дозволять підвищити працездатність школярів загальноосвітніх закладів. Теоретично обґрунтовано сутність здоров'язберігаючої компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. Проведено моніторинг щодо готовності студентів до впровадження здоров'язберігаючих технологій у майбутній професії. Розроблено й теоретично обґрунтовано модель формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до використання здоров'язберігаючих педагогічних технологій.

14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка

14.10.17.0217/0217U003550

Компетентнісний підхід до організації освітнього процесу в початковій школі як основа утворення інноваційного середовища: Заключний звіт /Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»; Керівник Шилкунова Зоя Ігорівна. – ДР 0112U003011. УДК 373.2/.3(477).

25 с.

Визначено місце та роль системи розвивального навчання (РН) Д.Б. Ельконіна - В.В. Давидова в побудові інноваційного середовища сучасної початкової школи; розроблено завдання реалізації системи РН в умовах впровадження нового Державного стандарту загальної початкової освіти; розроблено нові підходи до проведення стажування учителів в умовах забезпечення нової якості початкової освіти; створено умови для професійного самовдосконалення учителів кафедри початкової освіти; системно і послідовно здійснюється сайєнтифікація навчального процесу; результати наукових розробок впроваджуються в навчальну практику.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.10.17.0218/0517U000415

Редько Валерій Григорович. Теорія і практика конструювання змісту шкільних під-

ручників з іноземних мов: Дис... д.пед.н. / Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 373.3/.5.091.64:81'243.

626 с.: 37 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 737 назв.

У дисертації досліджено науково-теоретичні підходи до конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов. Розглянуто змістові компоненти теорії підручника у контексті тенденцій розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти. Здійснено ретроспективний аналіз вітчизняної галузі підручникотворення та визначено її взаємозв'язок із соціальними потребами держави у рівнях володіння іноземною мовою випускниками ЗНЗ. Визначено концептуальні засади побудови змісту підручників та схарактеризовано його компоненти. Розкрито феномен сучасного шкільного підручника з іноземної мови, окреслено його роль як інформаційної моделі педагогічної системи, що ґрунтується на компетентнісному, комунікативному, діяльнісному, особистісно орієнтованому та культурологічному підходах. Визначено функції, що забезпечують процес взаємопов'язаного навчання іноземної мови і культури, сприяють формуванню в учнів готовності до іншомовної комунікативної міжкультурної взаємодії у визначених навчальною програмою сферах, темах і ситуаціях спілкування, дотримання норм комунікативної поведінки відповідно до особливостей соціального оточення, слугують методичною підтримкою професійної діяльності вчителя. Визначено та схарактеризовано предметний, процесуальний, мотиваційний аспекти змісту підручників з іноземних мов. Окреслено та обґрунтовано принципи добору навчального матеріалу, вказано методи, форми і способи його впровадження у зміст підручників. Розроблено дидактичні моделі формування іншомовної комунікативної компетентності, обґрунтовано та упроваджено у зміст підручників систему засобів оволодіння навчальним матеріалом. Спроектовано структуру підручників, обґрунтовано якісний та кількісний склад їх структурних компонентів. Розкрито сутність сучасного підручника з іноземної мови як поліфункціонального засобу навчання іншомовного спілкування. Визначено об'єкти та критерії оцінювання ефективності підручників, описано процедуру і технології перевірки їх змісту, представлено та інтерпретовано результати незалежного експертного оцінювання.

14.10.17.0219/0517U000444

Яценко Таміла Олексіївна. Тенденції розвитку методики навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах (друга половина ХХ - початок ХХІ століття): Дис... д.пед.н. / Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 02.06.2017.

УДК 373.5.016:821.161.2.09(09)"195/...".

508 с. – Бібліогр.: 474 назви.

У дисертації висвітлено становлення й тенденції розвитку методики навчання української літератури як системи наукового знання, процес функціонування якої супроводжується еволюцією наукового змісту методичних знань і продуктивним використанням їх у шкільному літературному навчанні. З'ясовано сутність поняття "тенденції розвитку методики навчання української літератури", яке трактується як системна сукупність якісних змін у змісті, методах і формах, що є характерними для предметної дидактики конкретного історичного періоду. Розкрито філософсько-культурологічні, літературознавчі й психолого-педагогічні фактори впливу на розвиток шкільної літературної освіти в різні історичні часи. Запропоновано періодизацію предметної методики з урахуванням культурно-історичних, соціально-політичних і педагогічних чинників. Проаналізовано внесок прогресивних діячів освіти і культури різних періодів у формування української методичної думки. Окре-

слено здобутки й суперечності методики навчання літератури в радянський період і в умовах утвердження національної школи. Визначено й схарактеризовано основні тенденції розвитку методики навчання української літератури другої половини ХХ - початку ХХІ ст. На основі системного аналізу методичних надбань вітчизняної предметної методики в різні історичні періоди, як у змістовому, так і в процесуальному аспектах засвідчено тенденційний характер її розвитку. Ключові слова: методика навчання, українська література, загальноосвітні навчальні заклади, тенденція, шкільна літературна освіта, системний підхід, стандартизація шкільної літературної освіти, особистісно орієнтоване навчання, компетентнісна парадигма шкільної літературної освіти, інформаційно-комунікаційні технології навчання, профілізація шкільної літературної освіти, аналіз художнього твору, учень-читач, читацька компетентність.

14.10.17.0220/0517U000457

Іващенко Ольга Віталіївна. Теоретико-методичні основи моделювання процесу навчання та розвитку рухових здібностей у дітей: Дис... д.пед.н. / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка. – Захищена 25.05.2017.

УДК 303.094+796.012.1+372.879.6.

436 с.: 205 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 412 назви.

Дисертація присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних основ моделювання процесу навчання та розвитку рухових здібностей у дітей. На основі теоретичного аналізу й експериментальної перевірки розроблені методологічні підходи до моделювання фізичного виховання дітей. За результатами проведених досліджень обґрунтовані: методологічні підходи до моделювання процесу педагогічного контролю навчання фізичних вправ та розвитку рухових здібностей у дітей; методологічні підходи до моделювання процесу розвитку силових здібностей дітей; методологічні підходи до моделювання процесу навчання фізичних вправ дітей; концепція фізичного виховання.

14.29 Спеціальні школи. Дефектологія

14.10.17.0221/0517U000360

Мартиненко Ірина Володимирівна. Психологічні засади формування комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку з системними порушеннями мовлення: Дис... д.психол.н. / Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 23.05.2017.

УДК 159.923.33-056.264-053.4(043.3).

500 с.: 20 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 573 назви.

У дослідженні здійснено теоретичний аналіз сучасних теоретико-методологічних підходів до вивчення комунікативної діяльності дітей із системними порушеннями мовлення у психології, узагальнення яких дозволило визначити психологічні механізми та розробити структурно-функціональну модель зазначеної діяльності. Визначені методологічні засади та здійснено емпіричне дослідження комунікативної діяльності дітей старшого дошкільного віку із системними порушеннями мовлення за результатами якого виокремлені типи комунікативної діяльності дітей досліджуваної категорії (пасивно-стереотипний, операційно-дефіцитарний, експресивно-прогностичний, структурно-дефіцитарний), інтер- й інтрапсихічні чинники їхнього формування, комунікативні труднощі на різних етапах реалізації комунікативної діяльності (змістові, операційні, рефлексивні). У дослідженні теоретично обґрунтовано психологічні засади формування комунікативної діяльності дітей із системними порушеннями мовлення, які становили підґрунтя для розробки та апробації системи психокорекційного

впливу на розвиток зазначеної діяльності в старшому дошкільному віці, трьохкомпонентна модель якої передбачає інформативно-активізаційний, мотиваційно-розвивальний, продуктивно-діяльнісний, вербально-репродуктивний та креативно-перетворювальний етапи реалізації з уточненням змістових та організаційних особливостей роботи з педагогами, батьками, дітьми.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.10.17.0222/0517U000200

Архипова Світлана Петрівна. Теоретико-методичні основи освіти соціально незахищених категорій дорослих: Дис... д.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 29.03.2017.

УДК 37.013.83.

597 с.: 16 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 717 назв.

Робота є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми освіти соціально незахищених категорій дорослих та професійної підготовки до неї майбутніх соціальних педагогів і соціальних працівників у контексті цілісного міждисциплінарного й інтегративного аналізу та андрагогічного підходу.

14.10.17.0223/0517U000239

Фрицюк Валентина Анатоліївна. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх педагогів до безперервного професійного саморозвитку: Дис... д.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 18.04.2017.

УДК 378.015.31.041:37.011.3 - 052(043.3).

532 с.: 29 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 735 назв.

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано й розроблено науково-методичну систему підготовки майбутніх педагогів до безперервного професійного саморозвитку, що ґрунтується на положеннях акмеологічного, аксіологічного, антропоцентричного, діяльнісного, компетентнісного, культурологічного, особистісного, синергетичного, системного підходів, враховує структуру готовності майбутніх педагогів до професійного саморозвитку, тенденції розвитку сучасної освіти.

14.10.17.0224/0517U000248

Буданова Ліана Георгіївна. Дидактичні засади моніторингу якості навчальних досягнень студентів за спеціальністю "Фармація" в університетах країн Східної Європи: Дис... д.пед.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 04.04.2017.

УДК 615.1:378.4:37.015:37.026 (4-11).

501 с.: 66 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 439 назв.

Об'єкт - професійна підготовка студентів за спеціальністю "Фармація" у вищих навчальних закладах Східної Європи; мета - полягає в обґрунтуванні дидактичних засад моніторингу якості навчальних досягнень майбутніх фармацевтичних працівників у вищих навчальних закладах країн Східної Європи для імплементації інноваційних ідей до національної системи фармацевтичної освіти; методи - теоретичний, контент-аналіз, історичний, проблемно-хронологічний, порівняння, узагальнення, систематизації даних, математичні; новизна - вперше визначено і розкрито дидактичні засади моніторингу якості навчальних досягнень студентів спеціальності "Фармація" в університетах країн Східної Європи; мета, завдання, функції, засоби отримання і обробки інформації, засоби, які інтегрують дії

учасників моніторингу, його етапи і специфіку; узагальнено досвід проведення та організації моніторингу якості навчальних досягнень студентів фармацевтичного спрямування в університетах країн Східної Європи; уточнено комплекс методів та методологічних підходів, які дозволяють дослідити проведення моніторингу якості навчальних досягнень студентів за спеціальністю "Фармація" в університетах країн Східної Європи; науково-педагогічний інструментарій проведення внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості підготовки студентів для фармацевтичної галузі східноєвропейських країн; подальшого розвитку набули перспективи творчого використання досвіду східноєвропейських країн в умовах інтеграції у європейський простір. У науковий обіг уведено значну кількість (28) невідомих і маловідомих документів; результати - полягає у розробці методичних рекомендацій для наукових працівників, які досліджують проблеми організації та здійснення процесу професійної підготовки студентів засобами педагогічного моніторингу, науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів медичних та фармацевтичних ВНЗ України; Узагальнений досвід моніторингу якості навчальних досягнень студентів спеціальності "Фармація" в університетах країн Східної Європи, основні положення й висновки можуть стати науково обґрунтованими рекомендаціями для розробки концептуальних основ і стратегії розвитку фармацевтичної освіти України у сучасних умовах; галузь - педагогіка.

14.10.17.0225/0517U000320

Коробова Ірина Володимирівна. Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізики на засадах індивідуального підходу: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.04.2017.

УДК 371.134 : 372.853.

460 с.: 62 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 407 назв.

У дисертації вперше запропоновано теоретико-методологічні та методичні засади формування методичної компетентності майбутніх учителів фізики в освітньому процесі з фізики та методики навчання фізики. Запропоновано теоретичні та методичні засади інтеграції дисциплін "Загальна фізика" та "Методика навчання фізики" з навчальним предметом "Фізика" у загальноосвітніх навчальних закладах. Вперше створено навчально-методичний комплекс з дисциплін "Загальна фізика" та "Методика навчання фізики". Розроблено технології формування методичної компетентності майбутніх учителів фізики. Запропоновано методи персонального методичного супроводу студентів. Вперше запропоновано стадіальну модель формування методичної компетентності майбутнього учителя фізики як інтегративної характеристики професійної діяльності фахівця, а також параметричну модель змісту методичної діяльності та досвідно-діялісну модель методичної компетентності учителя фізики. Вперше запропоновано систему формування методичної компетентності на засадах індивідуального підходу, сутність якого полягає у формуванні суб'єктного досвіду цілісної методичної діяльності майбутнього вчителя фізики у процесі його просування за індивідуальною освітньою траєкторією.

14.10.17.0226/0517U000325

Попова Олександра Володимирівна. Теоретико-методичні засади професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти: Дис... д.пед.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського". – Захищена 29.04.2017.

УДК 378+81'253=581=161.2.

427 с.: 15 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 530 назв.

Об'єкт - професійно-мовленнева підготовка майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти. Мета - теоретично обґрунтувати методологічні концепти, педагогічні умови та експериментально перевірити методику професійно-мовленневої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти. Методи дослідження - теоретичні, емпіричні, статистичні. Новизна - уперше науково обґрунтовано методологічні і науково-теоретичні концепти професійно-мовленневої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти. Виявлено критерії (мовна, комунікативно-мовленнева, перекладацько-дискурсивна, лінгвосоціокультурна, специфічно-технологічна компетенція), показники та схарактеризовано рівні сформованості перекладацької компетентності у майбутніх перекладачів китайської мови (високий, достатній, задовільний, низький). Визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови професійно-мовленневої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти (наявність позитивної мотивації студентів до перекладацької діяльності в царині китайської мови; інтеграція дисциплін гуманітарного, мовознавчого циклів та фахових методик у процесі формування перекладацької компетентності в майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти; занурення студентів в активну самостійну професійно-мовленневу (перекладацьку) діяльність з китайськомовними текстами та іншомовними мовцями; актуалізація інтерактивних форм організації професійно-мовленневої перекладацької діяльності студентів в умовах університетської освіти; усвідомлення майбутніми перекладачами на рівні переконань значущості перекладацької діяльності в освітньому просторі активізації україно-китайських взаємовідносин). Розроблено й обґрунтовано модель професійно-мовленневої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови (когнітивно-збагачувальний, операційно-репродуктивний, креативно-продуктивний, оцінно-рефлексивний етапи) в умовах університетської освіти. Уточнено поняття "професійно-мовленнева підготовка", "перекладацька діяльність", "компетенція", "компетентність", "перекладацька компетентність". Набули подальшого розвитку зміст і методика навчання майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти. Результати: розроблено діагностувальну та експериментальну методики професійно-мовленневої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти, навчальні програми з дисциплін "Теорія і практика перекладу (китайська мова)" для студентів I - IV курсів напряму підготовки "Філологія. Переклад", спецкурс "Теоретичні засади перекладознавства та професійної підготовки майбутніх перекладачів" для студентів IV курсу, систему вправ, тренінгів, ділових ігор, різногалузевих словників тощо. Ступінь упровадження - високий. Галузь - педагогічна, ВНЗ.

14.10.17.0227/0517U000338

Семчук Світлана Іванівна. Теоретико-методичні засади формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти: Дис... д.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 12.05.2017.

УДК 378:373.2.011.3-051(043.3).

497 с.: 13 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 674 назви.

У дисертації визначено й науково обґрунтовано теоретико-методичні та концептуальні засади формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти у процесі їхньої фахової підготовки

у вищому навчальному закладі; визначено сутність феномену "інформаційно-комунікативна компетентність майбутніх фахівців дошкільної освіти"; з'ясовано позитивні та негативні особливості впливу інформаційних технологій на дітей дошкільного віку. Визначено критерії, показники та схарактеризовано рівні інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти; обґрунтовано педагогічні умови, розроблено й апробовано структурно-процесуальну модель та експериментальну методику формування інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти; удосконалено відповідне навчально-методичне забезпечення та впроваджено у навчально-виховний процес вищих педагогічних навчальних закладів.

14.10.17.0228/0517U000363

Бойчук Віталій Миколайович. Теоретичні і методичні основи художньо-графічної підготовки майбутнього вчителя технологій:

Дис... д.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.147:331:76(043.3).

874 с.: 17 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 747 назв.

У дисертаційній роботі науково обґрунтовано й розроблено науково-методичну систему художньо-графічної підготовки майбутнього вчителя технологій як функціональний комплекс діалектично пов'язаних компонентів та елементів, що створюють оптимальні обставини і можливості для розв'язання поставлених освітніх завдань. Система є цілеспрямованою, динамічною, відкритою для взаємодії із зовнішнім середовищем, зорієнтованою на комплексне формування особистості майбутнього вчителя технологій з належним рівнем художньо-графічної компетентності, готового до професійно-педагогічної діяльності.

14.10.17.0229/0517U000378

Муковіз Олексій Павлович. Теоретичні та методичні засади дистанційного навчання у системі неперервної освіти вчителів початкової школи: Дис... д.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної Академії педагогічних наук України. – Захищена 24.05.2017.

УДК [(371.134+378.147)](043.3).

576 с.: 29 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 510 назв.

З'ясовано та уточнені дефініції таких основних понять дослідження: "дистанційне навчання у системі неперервної освіти вчителів початкової школи", "структура готовності вчителя початкової школи до дистанційного навчання". Спроєктовано модель, що відображає сукупність взаємопов'язаних блоків-компонентів: методологічного, теоретичного, навчально-методичного, результативного. Обґрунтовано теоретичні засади: закономірності, принципи, структурні компоненти змісту дистанційного навчання як засобу професійного становлення і розвитку вчителя, організаційно-педагогічні умови, матриця комунікативних зв'язків організатора дистанційного навчання з суб'єктами освітнього процесу та ін. Розроблено навчально-методичну систему підготовки вчителів початкової школи до дистанційного навчання.

14.10.17.0230/0517U000403

Хижняк Інна Анатоліївна. Теорія і практика підготовки майбутніх учителів початкової школи до використання засобів електронної лінгвометодики в професійній діяльності: Дис... д.пед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет". – Захищена 01.06.2017.

УДК 378.147:[373.3.016:81.004].

572 с.: 13 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 569 назв.

Об'єкт: професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи у вищих педагогічних навчальних закладах; мета: розроблення, наукове обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності системи підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування засобів електронної лінгвометодики в професійній діяльності; методи: системний аналіз наукової літератури, моделювання, структуроване спостереження, бесіда, педагогічний експеримент, анкетування, тестування, квазіпрофесійна діяльність, аналіз, ранжювання, кореляційний аналіз, експертне оцінювання; новизна: уперше розроблено й теоретично обґрунтовано систему підготовки майбутніх фахівців початкової освіти до застосування засобів електронної лінгвометодики в професійній діяльності, визначено організаційно-педагогічні умови її впровадження, сформульовано й обґрунтовано визначення та структуру понять "лінгвометодична компетентність", "лінгвометодична культура", "лінгвометодична готовність", "готовність до застосування засобів електронної лінгвометодики" вчителя початкової школи та понять "електронна лінгвометодика", "електронна лінгводидактика", "засоби електронної лінгвометодики", розроблено класифікації засобів електронної лінгвометодики для початкової школи та для вишу, сформовано теоретичні підвалини впровадження в практику професійної освіти авторського е-лінгвометодичного контенту, класифіковано методи навчання майбутніх учителів початкової школи на основі застосування засобів електронної лінгвометодики, визначено критерії оцінювання якості електронної лінгвометодичної продукції для початкової школи, розроблено компонентно-рівневу матрицю вимірювання готовності майбутнього вчителя початкової школи до застосування засобів електронної лінгвометодики в професійній діяльності; підготовлено складники е-лінгвометодичного контенту: посібник "Засоби електронної лінгвометодики в початковій школі", електронний навчально-методичний комплекс (ЕНМК) із дисципліни "Методика навчання української мови в початковій школі", підручник "Електронна лінгвометодика у ВНЗ", дистанційні курси "Методика навчання у ВНЗ методики мови початкової школи", "Електронна лінгвометодика у ВНЗ", ЕНМК "Електронна лінгвометодика".

14.10.17.0231/0517U000404

Юр'єва Катерина Анатоліївна. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи на засадах порівняльної етнопедагогіки: Дис... д.пед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет". – Захищена 02.06.2017.

УДК [378:147.011.3-051]:39.

555 с.: 32 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 652 назв.

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у педагогічних вищих навчальних закладах; мета: наукове обґрунтування теоретичних і методичних основ формування готовності майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності в етнокультурно-строкатому сучасному суспільстві в процесі професійної підготовки на засадах порівняльної етнопедагогіки, розробка відповідної моделі підготовки та експериментальна перевірка педагогічних умов її реалізації; методи: ретроспективний, зіставний, генетичний аналіз, систематизація, узагальнення, методи міжгалузевого синтезу, теоретичне моделювання та проектування, спостереження, бесіди, анкетування, інтерв'ювання, педагогічний експеримент, статистичні методи; новизна: вперше обґрунтовано й уведено в науковий обіг концепцію порівняльної етнопедагогіки як самостійної субдисципліни в межах педагогічної науки; уведено в на-

уковий обіг поняття "порівняльна етнопедагогіка?"; визначено засади порівняльної етнопедагогіки як навчальної дисципліни в системі професійної підготовки майбутніх учителів; виокремлення загальнолюдських універсалій у спадщині народної педагогіки різних етносів, порівняльно-зіставне ознайомлення із виховними поглядами і практиками різних народів, дослідження генези традиційних педагогічних феноменів, притаманних народу на різних етапах його існування, пошук шляхів використання прогресивних надбань народної педагогіки в сучасних умовах; розроблено модель формування в майбутніх учителів початкової школи готовності до професійної діяльності в умовах етнокультурного різноманіття сучасного суспільства на засадах порівняльної етнопедагогіки в процесі професійної підготовки, що складається з комплексу субмоделей: концептуальної, структурно-функціональної, організаційної, організаційно-змістової; теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови реалізації досліджуваної моделі; галузь - теорія і методика професійної освіти.

14.10.17.0232/0517U000409

Жданова-Неділько Олена Григорівна. Дидактичні основи навчальної взаємодії викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін: Дис... д.пед.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.02.011.3-051-057.875(043.3).

483 с.: 15 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 602 назв.

Об'єкт - навчальна взаємодія викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін у сучасній вищій школі; мета - полягає в обґрунтуванні дидактичних основ навчальної взаємодії викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін та розробці й експериментальній перевірці ефективності дидактичної системи оптимізації навчальної взаємодії викладача і студента в зазначеному процесі, створеній у відповідності з цими основами; методи - теоретичні, емпіричні, математичної статистики; новизна - уперше розроблено концептуальні засади навчальної взаємодії викладача і студента при вивченні педагогічних дисциплін; визначено педагогічні умови успішної навчальної взаємодії викладача і студента при вивченні педагогічних дисциплін; уточнено поняття "педагогічна взаємодія", "навчальна взаємодія", "навчальна взаємодія викладача і студента при вивченні педагогічних дисциплін", "педагогічні дисципліни", що дало змогу підсилити понятійний апарат педагогічної науки; подальшого розвитку набули ідеї щодо змісту і структури міжособистісної взаємодії у навчальному процесі вищої школи та її ролі в забезпеченні ефективної підготовки студента з дисциплін педагогічного циклу; щодо можливостей опосередкування навчальної взаємодії електронними засобами обміну інформацією; щодо специфіки вивчення педагогічних дисциплін в умовах магістратури; щодо особливостей вивчення педагогічних дисциплін у вищій не педагогічного профілю в контексті підготовки студента магістратури до викладацької діяльності; результати - з'ясування суті успішної навчальної взаємодії викладача і студента в процесі вивчення педагогічних дисциплін та визначенні значущих для педагогічного моніторингу динамічних характеристик студентів як суб'єктів навчальної взаємодії з викладачем у зазначеному процесі; розробці критеріально-діагностичного апарату для перевірки ефективності дидактичної системи оптимізації навчальної взаємодії викладача і студента при вивченні педагогічних дисциплін. Матеріали монографії, навчальних і практичних посібників доцільно використовувати в системі неперервної педагогічної освіти: під час вивчення дисциплін педагогічного циклу, для розробки електронних версій навчальних курсів, семінарів за

кредитно-модульною системою організації навчального процесу, організації дистанційної освіти, проведення діагностики й самодіагностики студентів, учителів шкіл, викладачів вишу з метою підвищення рівня загальнопедагогічної та дидактичної підготовки; галузь - педагогіка.

14.10.17.0233/0517U000432

Шехавцова Світлана Олександрівна. Теоретичні і методичні засади формування суб'єктності майбутніх учителів у процесі фахової підготовки: Дис... д.пед.н. /Державний заклад

„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”. – Захищена 26.05.2017.

УДК 378.147:159.923.2.

476 с.: 20 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 538 назв.

Об'єкт: процес фахової підготовки майбутніх учителів; мета: обґрунтування теоретичних і методичних засад, розробка та експериментальна перевірка системи формування суб'єктності майбутніх учителів у процесі фахової підготовки; методи: аналіз, синтез, узагальнення, контент-аналіз, моделювання, анкетування, тестування, експертна оцінка, самооцінювання; педагогічний експеримент, методи математичної статистики; новизна: визначено теоретичні й методичні засади формування суб'єктності майбутніх учителів у процесі фахової підготовки; створено систему формування суб'єктності майбутніх учителів на засадах інтеграції концептуальних ідей психологічного й педагогічного напрямів; результати: розробка змістовних та технологічних складників науково-методичного супроводу; програма та навчально-методичне забезпечення спецкурсу „Суб'єктно-професійне становлення майбутнього вчителя”; факультативний дистанційний курс з оптимізації іншомовної підготовки майбутніх учителів на основі інформаційно-комунікативних технологій; галузь – теорія і методика професійної освіти

14.10.17.0234/0517U000435

Кравченко Володимир Миколайович. Теоретичні і методичні засади модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: Дис... д.пед.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 23.05.2017.

УДК 37.091.12.011.3-051:005.336.5-043.61-048.35:378.22 (043.3/5).

473 с.: 53 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 615 назв.

Дисертаційна робота є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури. Експериментально перевірено ефективність запропонованого науково-методичного забезпечення модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури та засобів діагностики сформованості в них професіоналізму за рахунок модернізації професійної підготовки. Вказано на переваги електронної підтримки освітнього процесу на основі дистанційних технологій навчання в межах інформаційного освітньо-професійного середовища університету.

14.10.17.0235/0517U000438

Арістова Наталія Олександрівна. Теоретичні і методичні засади формування професійної суб'єктності майбутніх філологів: Дис... д.пед.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 15.06.2017.

УДК 378.147:811.111.

554 с.: 35 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 488 назв.

У дисертації вперше системно обґрунтовано теоретичні та методичні засади формування професійної суб'єктності майбутніх філологів. Розкрито сутність концепції

формування професійної суб'єктності майбутніх філологів. Представлено розроблену й обґрунтовану теоретичну модель педагогічної системи цілеспрямованого формування професійної суб'єктності майбутніх філологів. Розкрито сутність професійної суб'єктності майбутніх філологів як професійно інтегративної якості, що виявляється у сформованості переконання щодо власної готовності та здатності активно, самостійно, незалежно, творчо й автономно організувати та розв'язувати професійні завдання, приймати творчі рішення в нестандартних ситуаціях, передбачати позитивні й негативні наслідки відповідно до прийнятих рішень задля отримання нового досвіду продукування важливого функціонального результату, необхідного для успішного збереження та вивчення різних мов для їх розвитку та збагачення, пізнання духовної культури людства, духовної спадщини попередніх поколінь, розповсюдження здобутків національної та світової культури. Обґрунтовано педагогічну систему цілеспрямованого формування професійної суб'єктності майбутніх філологів, що ґрунтується на системно-синергетичному, компетентнісному, аксіологічному, акмеологічному, особистісно-орієнтованому, партисипативно-інтерактивному підходах; містить концептуально-пропедевтичний, змістово-процесуальний, результативно-оцінний та верифікаційний компоненти. Експериментально підтверджено ефективність педагогічної системи цілеспрямованого формування професійної суб'єктності майбутніх філологів, доцільність її практичного впровадження у процес професійної підготовки майбутніх філологів.

14.10.17.0236/0517U000454

Максимчук Борис Анатолійович. Теоретичні та методичні основи формування валеологічної компетентності майбутніх учителів у процесі фізичного виховання: Дис... д.пед.н.

/Хмельницький національний університет. –

Захищена 08.06.2017.

УДК УДК [378:613-047.22]:796.011.3 (043.3).

548 с.: 22 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 454 назви.

У дослідженні обґрунтовано теоретичні та методичні основи формування валеологічної компетентності майбутніх учителів у процесі фізичного виховання. Розроблена в дослідженні сукупність теоретичних положень, висновків і рекомендацій містить вирішення важливої наукової, соціально-педагогічної проблеми - формування валеологічної компетентності майбутніх учителів у процесі фізичного виховання студентів: розроблені концептуальні засади формування валеологічної компетентності студентів у процесі фізичного виховання; теоретично обґрунтовані й експериментально підтверджені тенденції та принципи формування валеологічної компетентності майбутніх учителів у процесі фізичного виховання; розроблені технологічні основи формування валеологічної компетентності студентів у процесі фізичного виховання.

14.10.17.0237/0517U000455

Гвоздів Світлана Петрівна. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності: Дис... д.пед.н.

/Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 06.06.2017.

УДК 378.147.011.32:614.8.

525 с.: 13 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 650 назв.

Об'єкт - професійна підготовка майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей у вищих навчальних закладах. Мета - науково обґрунтувати й апробувати методологічні

концепти, теоретико-методичні засади та модель підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності. Методи - теоретичні, емпіричні, статистичні. Новизна - науково-обґрунтовано й апробовано концептуальні теоретичні і методичні засади та модель підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності. Подальшого розвитку набули теорія і методика професійної підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей у вищих навчальних закладах. Результати - розроблено й апробовано діагностувальну й експериментальну методику підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності. Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі навчальні заклади соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності.

14.10.17.0238/0517U000467

Корчевський Дмитро Олександрович. Теоретико-методичні основи інтеграції змісту практично-технічної підготовки фахівців з комп'ютерної графіки і дизайну: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 25.05.2017.

УДК 378.147:004.92:7.017 (043.3).

550 с.: 13 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 588 назв.

У дисертації запропоновано авторську модель методичної системи практично-технічної підготовки фахівців з комп'ютерної графіки і дизайну. Відповідно до поставленої мети та задач здійснено теоретичне узагальнення та практичне вирішення наукової проблеми обґрунтування системи підготовки фахівців з КГІД, що враховує практичні вимоги інформаційного суспільства та потреби ВНЗ відповідних профілів до організації навчально-виховного процесу та отримано такі основні результати: систематизовано вітчизняний і зарубіжний досвід з проблеми розроблення системи підготовки фахівців з КГІД; уточнено термінологічний апарат; уточнено генезу змісту практично-технічної діяльності фахівців у галузі інформаційних технологій; виявлено та окреслено теоретичні засади розробленої методичної системи практично-технічної підготовки фахівців з комп'ютерної графіки і дизайну; виокремлено теоретико-методологічні основи інтеграції змісту практично-технічної підготовки майбутніх фахівців з КГІД; розроблено модель методичної системи підготовки фахівців з КГІД на засадах інтеграції змісту навчального матеріалу та експериментально підтверджено ефективність застосування запропонованої авторської моделі методичної системи практично-технічної підготовки фахівців з КГІД. У ході дослідження поставлена мета досягнута, всі завдання виконано, загальна та часткові гіпотези дістали підтвердження.

14.10.17.0239/0517U000479

Бодненко Тетяна Василівна. Теоретико-методичні засади навчання дисциплін з автоматизації виробництва майбутніх фахівців комп'ютерних систем: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 20.06.2017.

УДК 378.147:004 (043).

453 с.: 23 табл., 143 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

У дисертації вперше розроблена методична система навчання дисциплін з автоматизації виробництва майбутніх фахівців комп'ютерних систем, яка відповідає рівню розвитку сучасних технологій навчання та спрямована на формування професійної компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних систем. Запропоновано авторську модель навчання дисциплін з автоматизації виробництва майбутніх фа-

хівців комп'ютерних систем. Представлено практичний досвід створення та виконання лабораторних робіт дисциплін з автоматизації виробництва у процесі застосування динамічного навчального середовища Moodle. Його упровадження під час занять та самостійної роботи студентів для набуття практичних навичок. Основним елементом методичної системи є мета, за допомогою якої визначається структура, компоненти та взаємовплив всіх її частин, існування початкових та кінцевих властивостей, змістоформувань особливостей, що є і самими її ознаками, які складаються з присутності суб'єктивних і об'єктивних цілей, означеності якостей, її цілісності, неоднорідності та структурованості, взаємовплив частин системи одна на одну, залежність кожної частини системи одна від одної, її взаємодія системи з навколишнім світом, інтегративність, практичність. Експериментально доведена ефективність теоретичних і методичних засад розробленої системи навчання дисциплін з автоматизації виробництва майбутніх фахівців комп'ютерних систем для формування технічних знань, формування професійної компетентності майбутніх фахівців комп'ютерних систем; активізації навчально-пізнавальної діяльності дослідницького творчого характеру; спрямування процесу навчання з пояснювально-ілюстративного типу навчання дисциплін з автоматизації виробництва на розвиваюче; зростання значимості методичного, контрольного, консультативного спрямувань діяльності викладача

14.10.17.0240/0417U000827

Кузьмич Вячеслав Кузьмович. Виховання гуманного відношення до людини у студентів педагогічних університетів: Дис... к.пед.н. /Академія педагогічних наук України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 378.4.015.31:17.022.1-057.875-053.9(043.5).

231 с.: 17 табл. – Бібліогр.: 303 назви.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню проблеми виховання гуманного відношення до людини у студентів педагогічних університетів. У дисертації здійснено теоретичний аналіз принципу людиноцентризму як домінуючого принципу сучасної педагогічної науки. Визначено та охарактеризовано методологічні підходи до проблеми виховання гуманного відношення до людини у студентів педагогічних університетів на основі аналізу філософської та психолого-педагогічної літератури. Теоретично обґрунтовано сутність структурних компонентів гуманного відношення до людини. Уточнено сутність понять "гуманізм", "гуманність", "відношення". Надано авторське визначення поняття "гуманне відношення", яке розглядається нами як система моральних, світоглядних і ділових якостей особистості, що виражаються в прагматичному, відповідальному, дбайливому відношенні до оточуючих та реалізуються в цілеспрямованій діяльності, виявляються у свідомому дотриманні моральних принципів і правових норм. Уточнено зміст поняття "виховання гуманного відношення до людини" як процесу набуття студентами педагогічних університетів знань і навичок побудови гуманних відношень з людьми похилого віку, застосування та вміння їх передавати, сприяючи вихованню у майбутніх поколінь позитивного відношення до означеної категорії населення як невід'ємного етапу онтогенезу особистості. Визначено критерії (когнітивний; емоційно-ціннісний; поведінково-дієвий) та рівні вихованості гуманного відношення до людини у студентів педагогічних університетів (високий, середній, низький). Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено ефективність впровадження моделі організаційно-методичної системи, змісту, форм, методів, засобів і педагогічних технологій (дискусійні; ігрові; психологічні; рефлексивні; інтегральні) виховання гуманного відношення до людини у студентів

педагогічних університетів. Розкриті форми роботи зі студентами, спрямовані на виховання в них гуманного відношення до людини: бесіди, тренінги, творчі завдання, розвивальні вправи, колективні дискусії, студентські науково-практичні конференції, круглі столи, групові консультації, сюжетно-рольові та ділові ігри, театралізація, кураторські години, благодійні акції, волонтерство. Розроблено спецкурс "Виховання гуманної особистості", який покликаний виховати у студентів розуміння значущості прояву гуманного відношення до людини, спрямований на розвиток у них гуманних почуттів і гуманних якостей, а також на оволодіння ними гуманних цінностей і подальшу їх імплементацію у повсякденному житті у поведінці та вчинках, як результат, виховання гуманної особистості студента. Програма спецкурсу складається з одинадцяти занять. Форми роботи: лекції і практичні заняття, самостійна робота та індивідуальна робота, виконання творчих завдань. Ключові слова: гуманізм, гуманність, людиноцентризм, гуманне відношення до людини, виховання гуманного відношення до людини, гуманізація освіти, гуманна особистість, студенти педагогічних університетів.

14.10.17.0241/0417U000828

Бобро Артур Анатолійович. Формування соціального здоров'я студентської молоді у позааудиторній виховній роботі вищого навчального закладу: Дис... к.пед.н. /Академія педагогічних наук України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 378.147:37.035.

227 с.: 15 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 257 назв.

У дисертації запропоновано узагальнення теоретичних відомостей та розроблення практичних шляхів вирішення проблеми формування соціального здоров'я студентської молоді в позааудиторній виховній роботі вищого навчального закладу. На основі аналізу наукової літератури з'ясовано стан сучасного вивчення проблеми формування соціального здоров'я студентської молоді у виховній теорії та практиці, а також уточнено й конкретизовано основні поняття дослідження: "здоров'я", "соціальне здоров'я", "соціальне здоров'я студента", "технологія формування соціального здоров'я студентської молоді в позааудиторній виховній роботі ВНЗ". Виокремлено й обґрунтовано структуру соціального здоров'я студентської молоді, що включає когнітивний, мотиваційно-потребовий, емоційно-вольовий, рефлексивний та діяльнісно-поведінковий компоненти, визначено їх критерії, показники та охарактеризовано високий, середній і низький рівні його сформованості. Розроблено структурно-функціональну модель технології формування соціального здоров'я студентства, яка ґрунтується на визначених структурі, підходах та принципах. Визначено сутність, розроблено та апробовано технологію формування соціального здоров'я студентської молоді в позааудиторній виховній роботі вищого навчального закладу. Ця технологія має три етапи: стимулювально-мотиваційний, змістовно-процесуальний та аналітико-коригувальний. Визначена сутність технології формування соціального здоров'я студентської молоді як опис планомірної педагогічної діяльності, що ґрунтується на законах навчання, виховання й розвитку особистості та забезпечує передбачувані результати, яка має такі етапи: - стимулювально-мотиваційний - включав проведення інформування студентів про створення студентського клубу "Компас" та запрошення до участі в його роботі, розробка та розповсюдження плакатів, на яких зазначено коротко основну інформацію про діяльність клубу, створення групи "Соціальне здоров'я молоді" у соціальній мережі "ВКонтакті" через яку надавалась інформація для учасників про час зібрання та заходи, що плануються, допомога студентам в усвідомленні потреби набуття навичок гар-

монійної взаємодії; - змістовно-процесуальний - передбачав впровадження у виховний процес вищого навчального закладу студентського клубу "Компас", структуру якого складають дві програми спрямовані на формування соціального здоров'я студентської молоді. Перша програма - "Основи соціального здоров'я". Друга комплексна виховна програма - "Гармонійна взаємодія - запорука соціального здоров'я"; - аналітико-корегувальний - передбачав аналіз і корекцію рівня сформованості соціального здоров'я студентської молоді. Реалізація зазначених програм сприяла підвищенню рівня теоретичних знань про основи соціального здоров'я студентів, формуванню мотивації на соціальне здоров'я, позитивних моральних якостей, стійкості цінностей соціального здоров'я, соціальної активності, громадянської відповідальності, емпатії, культури спілкування, рефлексивних умінь, взаємоповаги, взаєморозуміння, безконфліктності, а також допомогла провести ефективну профілактику девіантної поведінки. Ключові слова: здоров'я, соціальне здоров'я, соціальне здоров'я студента, студентська молодь, технологія, позааудиторна виховна робота, технологія формування соціального здоров'я.

14.10.17.0242/0417U000842

Гавриленко Катерина Миколаївна. Професійна підготовка фахівців аграрної галузі в Україні (кінець XIX - початок XX ст.): Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної Академії педагогічних наук України. – Захищена 18.04.2017.

УДК 377/378:63 (477) (-25?18?/10 -?19?).

296 с.: 4 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 483 назви.

У дисертації здійснено науково-педагогічне осмислення проблеми професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні в кінці XIX - на початку XX ст. Виявлено провідні чинники, що зумовили становлення і розвиток професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні протягом досліджуваного періоду. Визначено, що професійна підготовка фахівців аграрної галузі пройшла досить тривалий шлях історичного розвитку і заклала підвалини сучасної аграрної освіти в нашій країні.

14.10.17.0243/0417U000860

Варданян Анаїт Оганесівна. Формування професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів: Дис... к.пед.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК УДК 81'24:61-057.87+378.661(043.3).

282 с.: 8 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 265 назв.

Дисертаційна робота присвячена проблемі формування професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів. У роботі проаналізовано стан досліджуваної проблеми у науковій літературі. Уточнено сутність професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів та складові професійної діяльності лікаря (гностична, проектувальна, конструктивна, комунікативна, організаторська). Обґрунтовані компоненти професійно-мовленнєвої компетентності (ціннісно-мотиваційний, змістовий, особистісний), критерії (ціннісно-мотиваційний, когнітивний, професійно-діяльнісний), показники і рівні (низький, середній, високий) її сформованості. Визначено, обґрунтовано та експериментально перевірено, що успішне і результативне формування професійно-мовленнєвої компетентності майбутніх лікарів під час навчання можливе при дотриманні педагогічних умов.

14.10.17.0244/0417U000861

Максимчук Ірина Анатоліївна. Розвиток педагогічної майстерності майбутніх учителів

фізичної культури в процесі професійної підготовки: Дис... к.пед.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 11.04.2017.

УДК УДК [378.016:796.011.3]:37.013(043.3).

285 с.: 14 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

Дисертацію присвячено розвитку педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури у процесі професійної підготовки. Уточнено поняття "педагогічна майстерність майбутніх учителів фізичної культури". Визначено компоненти (мотиваційний, знаннєвий, діяльнісний, ціннісний, особистісний), критерії (мотиваційний, когнітивний, поведінковий, ціннісний, особистісний) та рівні (творчий, продуктивний, репродуктивний, елементарний). Обґрунтовано педагогічні умови розвитку означеної якості й експериментально доведено їх ефективність.

14.10.17.0245/0217U002600

Освітні технології навчально-виховного процесу в сучасних закладах освіти: Заключний звіт /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"; Керівник Савченко Сергій Вікторович. – ДР 0110U000751. УДК 37.011.33 : 37.091.

18 с.

Об'єкт дослідження - освітній процес у вищих навчальних закладах. Предмет дослідження - освітні технології навчально-виховної роботи у закладах освіти. Мета дослідження - наукове обґрунтування, розробка та дослідна апробація освітніх технологій навчально-виховної роботи у закладах освіти на діяльнісних та діалогових засадах. Методи дослідження: теоретичні: аналіз наукової літератури, прогнозування й проектування, емпіричні: діагностичні, обсерваційні (включене та опосередковане спостереження); статистичні; дослідна апробація. Новизна результатів полягає в тому, що обґрунтовано й розроблено теоретичні та методичні засади технологічного підходу в освіті, систему принципів відбору освітніх технологій, які використовуються у масовій педагогічній практиці, для вирішення завдань у локальних педагогічних ситуаціях; розроблено навчально-методичне забезпечення освітніх технологій; розроблено науково-методичне забезпечення використання освітніх технологій у межах навчальних дисциплін підготовки майбутніх учителів та магістрантів спеціальності "Педагогіка вищої школи". Ступінь упровадження визначається охопленням науково-дослідною роботою науково-педагогічних працівників ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", в тому числі й відокремлені підрозділи. Взаємозв'язок з іншими роботами: "Моніторинг якості навчального процесу у вищих навчальних закладах України" (державний реєстраційний номер 0114U004317). Рекомендації щодо використання результатів роботи: досягнення ефективності використання освітніх технологій у навчально-виховній роботі у сучасних закладах освіти можлива за умови проектування освітніх технологій на основі методологічних засад технологічного підходу в освіті. Галузь застосування: неперервна професійна підготовка майбутніх педагогічних та науково-педагогічних працівників у вищих навчальних закладах, система післядипломної педагогічної освіти. Економічна ефективність: досягнення мети навчально-виховного процесу у закладах освіти без додаткових капіталовкладень за рахунок інтенсифікації, раціоналізації форм та методів навчальної та виховної діяльності. Значущість роботи полягає в досягненні мети процесу підвищення ефективності та якості освітнього процесу у ВНЗ внаслідок упровадження сучасних освітніх технологій на діяльнісних та діалогових засадах. Прогнози припущення про розвиток об'єкта дослідження: підвищення ролі технологізації навчально-виховного процесу в умовах інформатизації усіх сфер життєдіяльності суспільства.

14.10.17.0246/0217U003659

Дослідження впровадження сучасних інноваційних технологій в навчальний процес ВНЗ: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Волкова Світлана Анатоліївна. – ДР 0111U008133. УДК 618.3:37:007.

64 с.

Об'єкт дослідження - сучасні методики впровадження інноваційних технологій в навчальному процесі. Мета дослідження - розробка та аналіз нових методик впровадження сучасних інноваційних технологій в навчальний процес, виявлення та вивчення особливостей впровадження новітніх технологій навчання. Методи дослідження - статистичний аналіз рубіжних контролів знань та опитувань студентів та викладачів. Виконано аналіз існуючих методик впровадження інноваційних технологій. Досліджено напрями застосування інформаційних технологій в забезпеченні навчального процесу та при управлінні підготовкою фахівців. Розроблено методику застосування ланцюгів Маркова в забезпеченні навчального процесу, запропоновані рекомендації для адміністрації університету щодо поліпшення стану інформатизації навчального процесу. Галузь застосування - Р 85.42 Вища освіта.

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.10.17.0247/0517U000337

Микитюк Оксана Михайлівна. Теоретичні і методичні засади формування соціоекологічної компетентності учителів у системі післядипломної педагогічної освіти: Дис... д.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 28.04.2017.

УДК 371.14:504.

539 с.: 30 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 649 назв.

У дисертації розроблено, теоретико-методологічно обґрунтовано концепцію, експериментальну модель і технологію формування соціоекологічної компетентності учителів у системі післядипломної педагогічної освіти. Схарактеризовано еколого-орієнтований зміст сучасної системи педагогічної освіти, розкрито зміст та компонентну структуру феномену "соціоекологічна компетентність", уточнено зміст понять "екологічна компетентність", "здоров'язбережувальна компетентність", "фасилітативне середовище", "екосередовище "здорова школа - сприятливе екосередовище". Визначено критерії (функціонально-інформаційний, компетентнісно-орієнтований, діяльнісно-технологічний), показники та рівні сформованості соціоекологічної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти (пасивно-репродуктивний, пошуково-активний і усвідомлено-діяльнісний). Обґрунтовано модель формування соціоекологічної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти та технологію, що містить концептуальну основу, змістову і процесуальну складові та комплексно-методичне забезпечення. Визначено педагогічні умови формування соціоекологічної компетентності учителів у системі післядипломної педагогічної освіти: актуалізація соціоекологічних потреб і мотивів учителя в контексті еколого-орієнтованої діяльності; створення фасилітативного середовища у закладах післядипломної педагогічної освіти; активізація діяльності учителя щодо саморегулювання, самопроекування, саморефлексії професійної соціоекологічної діяльності. Експериментально перевірено ефективність моделі та технології формування соціоекологічної компетентності вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти.

14.10.17.0248/0417U000841

Волик Олена Юрївна. Післядипломна підготовка вчителів до розвитку творчого потенціалу молодших школярів:

Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної Академії педагогічних наук України. – Захищена 18.04.2017.

УДК 37.018.46:37.015.31:373.3.

287 с.: 12 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

У дисертації проаналізовано проблему післядипломної підготовки вчителів до розвитку творчого потенціалу молодших школярів. Здійснено теоретичний аналіз проблеми післядипломної підготовки вчителів до розвитку творчого потенціалу молодших школярів у педагогічній теорії і практиці. Визначено зміст, умови післядипломної підготовки вчителів, виокремлено складові готовності вчителів до розвитку творчого потенціалу молодших школярів.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.10.17.0249/0517U000336

Мединський Сергій Володимирович. Теорія і практика професійної підготовки фахівців із фізичного виховання і спорту в Сполучених Штатах Америки:

Дис... д.пед.н. /Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. – Захищена 27.04.2017.

УДК 378.091.12:796.011(73)(043.3).

559 с.: 10 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 531 назва.

У дослідженні на основі теоретичного узагальнення результатів порівняльно-педагогічного аналізу виявлено особливості професійної підготовки фахівців із фізичного виховання й спорту в системі вищої освіти в США та науково-теоретично узагальнено систему такої підготовки. Охарактеризовано систему професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту як таку, що має цілісний, неперервний та диференційований характер у рамках університетської освіти. Виокремлено за змістовим наповненням та охарактеризовано дванадцять академічних спеціалізацій підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в університетах США, які поєднані у чотири основні напрями. Досліджено, що у навчальних закладах США практикується як традиційні форми організації навчання, так і сучасні інтерактивні технології; поточний контроль та відбір забезпечують якість підготовки фахівців. На основі порівняльного аналізу системи професійної підготовки фахівців із фізичного виховання і спорту у США й Україні окреслено перспективні напрями використання прогресивних ідей американського досвіду в українській системі професійної освіти на законодавчому, загальнодержавному, регіональному та інституційному рівнях.

14.10.17.0250/0517U000480

Бялик Оксана Василівна. Сучасні тенденції статевого виховання учнівської молоді в країнах Євросоюзу:

Дис... д.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 27.06.2017.

УДК 37.017:176.5](4) (043.3).

547 с.: 4 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 669 назв.

Розкрито суспільно-історичні передумови та визначено періоди становлення та розвитку системи статевого виховання. Узагальнено концепції та сучасні моделі статевого виховання учнів країн Євросоюзу; проаналізовано мету та завдання, виділено провідні принципи статевого виховання учнівської молоді в закладах освіти досліджуваних країн; виокремлено характерні ознаки стандартизації сексуальної освіти в Європі; з'ясовано особливості відображення змісту

статевого виховання у шкільних програмах; форми організації, методи і засоби здійснення статевого виховання в закладах освіти країн Євросоюзу; особливості здійснення статевого виховання в досліджуваних країнах; проаналізовано статево виховання учнів у позакласній та позашкільній діяльності; з'ясовано особливості статевого виховання молодого покоління в сім'ї; охарактеризовано біполярні позиції виховних впливів громади, релігії та ЗМІ в питаннях статевого виховання зростаючої особистості й окреслено можливість використання позитивного науково-практичного досвіду країн Євросоюзу в системі статевого виховання учнівської молоді України.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.21 Загальна психологія

15.10.17.0251/0517U000251

Савченко Олена Вячеславівна. Мотиваційно-когнітивні кореляти психологічної суверенності особистості програміста:

Дис... д.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 23.03.2017.

УДК 159.923.2.

518 с.: 86 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 696 назв.

В дисертації присвячено дослідженню проблеми психологічної суверенності особистості програміста, а саме її мотиваційним та когнітивним корелятам. Представлено підходи зарубіжних і вітчизняних вчених до трактування сутності психологічної суверенності особистості. Розкрито її зміст, структуру та основні кореляти. Встановлено, що особи з оптимальним рівнем психологічної суверенності мають вищі показники продуктивності (академічної успішності, кваліфікаційного рівня, зовнішньої оцінки та самооцінки професійної успішності) та мотиваційно-когнітивних властивостей особистості. Визначено, що оптимальний рівень розвитку психологічної суверенності є важливою умовою підтримання функціонального стану особистості. Поглиблено уявлення про чинники, що визначають продуктивність і успішність особистості програміста. Доведено, що провідна діяльність є чинником який видозмінює структурно-рівневі характеристики суверенності психологічного простору. Розроблено типологію програміста залежно від психологічної суверенності особистості, з визначенням показників продуктивності, мотиваційно-когнітивних властивостей і ціни діяльності для кожного з п'яти типів.

15.10.17.0252/0517U000273

Максименко Олена Георгіївна. Психологія самодепривації особистісного розвитку суб'єкта:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 29.03.2017.

УДК 159.923.2 + 159.964.21.

442 с.: 33 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 583 назви.

У дисертації подано результати теоретико-експериментального дослідження сутності, форм прояву, чинників і механізмів самодепривації особистісного розвитку суб'єкта, специфіки, механізмів та умов психологічної корекції її наслідків, забезпечення яких сприятиме особистісному розвитку суб'єкта в бік самоактуалізації. На основі теоретичного аналізу проблеми депривації та самодепривації особистісного розвитку суб'єкта (в єдності психодинамічного, гуманістичного, екзистенційного і генетико-моделюючого аспектів вивчення) визначено психологічний зміст поняття самодепривації, систематизовано психічні явища, що опосередковано розкривають структурно-функціональні особливості самодепривації. Розроблено та обґрунтовано теоретичну модель самодепривації особистісного розвитку суб'єкта, розкрито сутність

і взаємозв'язок соціально-психологічних і глибинних детермінант самодепривації тощо. Емпірично досліджено змістовно-процесуальні компоненти феномена самодепривації, фактори формування, механізми функціонування та форми прояву в онтогенезі. Обґрунтовано методологічні передумови здійснення корекції проявів самодеприваційних тенденцій особистісного розвитку через відновлення ресурсу суб'єкта. Розроблено програму глибинної психокорекції самодепривації особистісного розвитку суб'єкта, відновлення його суб'єктності, доведено ефективність її використання у системі вищої освіти та підвищення кваліфікації практичних психологів.

15.10.17.0253/0517U000284

Шебанова Віталія Ігорівна. Психологія харчової поведінки: Дис... д.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 13.04.2017.

УДК УДК 159.9.019.4.

561 с.: 20 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 680 назв.

У дисертації запропоновано нове вирішення проблеми психології харчової поведінки з позиції психосоматичної єдності; виявлено сутність, специфіку і психологічні закономірності розвитку харчової поведінки у континуумі "норма - патологія". Показано, що харчова поведінка як феноменологічне явище тілесності є метасиндромним системно-процесуальним утворенням метакаузальної природи, що здатне до самоорганізації нелінійних зворотних зв'язків і саморозвитку в умовах хаотичного спонтанного структурування. Запропоновано концептуальну модель біо-психо-соціо-духовного розвитку харчової поведінки у континуумі "норма - патологія", яка позиціонується багатовекторністю онтогенетичного розвитку та масштабністю фракталів, що визначають варіативність динамічного нелінійного розвитку. Модель містить чотири вектори онтогенетичного розвитку (сомато-, психо-, соціо-, екзистенціал-генез) та чотири фрактали, що відображують послідовні етапи формування проблемних стратегій харчової поведінки у спектрі "переїдання - обмеження в їжі" від фракталу предиспозицій (створення сприятливих передумов для виникнення несистематичних ексцентричних відхилень) до фракталу розгорнутої клінічної картини певних нозологічних форм (ожиріння, психогенного переїдання, анорексії, булімії), що свідчить про перехід до атрактора хвороби-хаосу через каскад біфуркацій у системі тілесності. Визначено психологічні передумови та наслідки проблемної харчової поведінки. Обґрунтовано концептуальні основи формування здоров'язбережувальної компетентності щодо харчової поведінки. Розроблено програму з нормалізації харчової поведінки та здійснено її апробацію.

15.10.17.0254/0517U000451

Бреусенко-Кузнецов Олександр Анатолійович. Метафізична традиція в системі засад психології особистості: Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 159.923.01.

333 с.: 1 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 1364 назв.

У дисертації подано вирішення проблеми реконструкції конкретно-психологічного змісту теорій особистості, які належать до штучно перерваної метафізичної традиції, з метою відтворити систему теоретико-методологічних засад психології особистості з урахуванням її досягнень. Систему засад психології особистості розглянуто на методологічному, теоретичному, історико-психологічному рівнях, у рефлексії над якими послідовно застосовано принцип методологічного плюралізму. Запропоновано оригінальну модель загаль-

ної будови теорії особистості. Виявлено світоглядний фундамент і особливості загального розуміння особистості теоретиками, що належать до вітчизняної метафізичної традиції. Розглянуто особливості розуміння структури особистості, її динаміки, розвитку і патології у вітчизняних метафізичних теоріях особистості.

15.10.17.0255/0517U000452

Іванченко Андріяна Олексіївна. Психологія креативності особистості: теоретико-методологічний та прикладний аспекти:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК УДК 159.923.5.

440 с.: 5 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 699 назв.

Дисертація присвячена теоретико-експериментальному дослідженню креативності як особистісного феномена, що проявляється як інтегральна перманентна спрямованість людини. Проведено історико-психологічний аналіз "творчості" і "креативності" у паралелі з конструктом "creativity". Здійснено розведення понять "креативність", "творчість" і доведена доцільність введення двох термінологічних пар для цих понять (тобто "творчість=creativity" і "креативність=creative life-orientation") з метою розмежування закладеної в них психологічної сутності й поняттєво-термінологічного контексту. Створено концептуальну модель життєздійснювальної креативності (ЖЗК), доведена пріоритетна роль духовності в процесі її розкриття. Визначені її функціональні компоненти, умови прояву, закономірності функціонування, позитивний рекреаційний і життєперетворювальний вплив на екзистенцію: ЖЗК

визначена як антистресор з довгостроковим сануючим ефектом. На базі універсального синергетичного культурологічно-екзистенційного системного підходу створена психолого-педагогічна технологія прояву ЖЗК у лінгвонавчанні. Лонгітюдні експерименти підтвердили факт розкриття ЖЗК та інтенсифікацію навчального процесу: підвищення мотивації, соціальної активності, психоемоційної стабільності, психофізіологічної стресорезистентності та показників *modus vivendi*.

15.10.17.0256/0417U000812

Божко Юлія Петрівна. Мотиваційно-когнітивні кореляти психологічної суверенності особистості програміста: Дис...

к.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.03.2017.

УДК 159.923.5.

187 с.: 17 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 294 назви.

В дисертації присвячена дослідженню проблеми психологічної суверенності особистості програміста, а саме її мотиваційним та когнітивним корелятам. Представлено підходи зарубіжних і вітчизняних вчених до трактування сутності психологічної суверенності особистості. Розкрито її зміст, структуру та основні кореляти. Встановлено, що особи з оптимальним рівнем психологічної суверенності мають вищі показники продуктивності (академічної успішності, кваліфікаційного рівня, зовнішньої оцінки та самооцінки професійної успішності) та мотиваційно-когнітивних властивостей особистості. Визначено, що оптимальний рівень розвитку психологічної суверенності є важливою умовою підтримання функціонального стану особистості. Поглиблено уявлення про чинники, що визначають продуктивність і успішність особистості програміста. Доведено, що провідна діяльність є чинником який видозмінює структурно-рівневі характеристики суверенності психологічного простору. Розроблено типологію програміста залежно від психологічної суверенності особистості, з визначенням показників продуктивності,

мотиваційно-когнітивних властивостей і ціни діяльності для кожного з п'яти типів.

15.10.17.0257/0417U000813

Ягіяєв Ілля Ігорович. Чинники психологічного благополуччя особистості атеїста:

Дис... к.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 23.03.2017.

УДК 159.923.32.

165 с.: 37 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню психологічного благополуччя особистості атеїста. У роботі розкрито чинники психологічного благополуччя особистості атеїста у співвіднесенні з чинниками психологічного благополуччя релігійних та індивідуальних стосовно релігії осіб. Розроблено теоретичну модель суб'єктивних чинників психологічного благополуччя, яку складають: конгруентність особистих та групових цінностей; соціальна залученість та підтримка з боку спільноти; почуття соціальної та екзистенційної безпеки; впевненість в істинності переконань щодо релігії; цілі та смисл життя. З'ясовано, що релігійні досліджувані мають вищі показники за наступними складовими психологічного благополуччя: позитивні стосунки, управління середовищем, цілі в житті, самоприйняття, а також задоволеність життям, але нижчу ніж у атеїстів автономію. Загалом, ціннісні профілі релігійних досліджуваних більшою мірою пов'язані з показниками психологічного благополуччя, яке пов'язане з мірою подібності особистих ціннісних профілів досліджуваних та їхніх груп. Суб'єктивні цінності атеїстів та релігійних осіб істотно відрізняються. Пріоритетними для атеїстів є цінності грошей, успіху та, особливо, інтелектуальних занять, тоді як цінності родини та допомоги іншим людям є другорядними, що відрізняє їх від релігійних. Цінності міжособистісних стосунків у атеїстів позитивно пов'язані з психологічним благополуччям, а пізнання світу - не пов'язане взагалі. Група осіб, що ідентифікують себе як атеїстів є неоднорідною. Визначально для психологічного благополуччя відмінність полягає у наявності чи відсутності матеріалістичних переконань. Рівень складових психологічного благополуччя матеріалістів є вищим за аналогічний рівень у нематеріалістів.

15.10.17.0258/0417U000865

Півень Маргарита Анатоліївна. Структурні особливості емоційної зрілості особистості:

Дис... к.психол.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 06.04.2017.

УДК 159.923.2:159.942.5.072.

244 с.: 30 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

Об'єкт дослідження: емоційна зрілість особистості. Мета роботи: на основі визначення структурних особливостей емоційної зрілості особистості розробити методику її діагностики та програму психологічної корекції. Методи: теоретичні (аналіз, систематизація, порівняння та узагальнення даних), емпіричні (інтерв'ю, тестування, метод експертних оцінок), методи математико-статистичної обробки. Наукова новизна: визначено структуру емоційної зрілості особистості, що складається з п'яти компонентів: рефлексії емоцій, емоційної саморегуляції, емпатії, емоційної експресивності та прийняття власних емоцій; створено методику діагностики емоційної зрілості особистості; визначено особливості структури емоційної сфери залежно від рівня емоційної зрілості особистості; визначено співвідношення емоційної зрілості особистості з загальною зрілістю особистості на рівні характерологічних рис, соціально-психологічної адаптації, «Его»-захистів, психосемантичних особливостей «Его»-системи; розроблено програму психологічної корекції емоційної зрілості особистості. Практичне значення досліджен-

ня полягає в розробці психометрично обґрунтованої методики діагностики емоційної зрілості особистості, яка спрямована на виявлення загального рівня емоційної зрілості особистості та її структурних компонентів; у створенні програми психологічної корекції, спрямованої на підвищення рівня емоційної зрілості особистості. Ефект впровадження – високі. Сфера використання: вищі навчальні заклади освіти, психологічні служби.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.10.17.0259/0517U000470

Павлик Наталія Василівна. Психологія гармонізації характеру в юнацькому віці:

Дис... д.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2017.

УДК 159.923.2 - 053.57.

527 с.: 11 табл., 115 іл. – Бібліогр.: 465 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено дослідженню особливостей гармонійності характеру сучасного юнацтва, встановленню психологічних закономірностей та розробці психолого-педагогічних методів гармонізації характеру юнаків та дівчат. Автором теоретично проаналізовано поняття "характер особистості" у філософських, духовно-релігійних і науково-психологічних підходах; визначено компоненти (духовно-моральний, морально-комунікативний, інтелектуально-креативний, емоційно-почуттєвий, вольовий, психосома-тичний) структури характеру та їх змістові конструкти (альтруїзм - егоїзм, чесність - лицемірство, терплячість - слабовілля та ін.), критерії гармонійності (моральна вихованість - невихованість; урівноваженість - неурівноваженість; сила характеру - безхарактерність, цілісність - неповнота), типи (духовно-гармонійний, м'яко-дисгармонійний, жорстко-дисгармонійний, глибоко-дисгармонійний) і рівні (низький, нижче від середнього, вище від середнього, високий) гармонійності характеру. Обґрунтовано духовно-моральнісний науковий підхід до гармонізації характеру і напрями духовно-моральної самоактуалізації особистості в юнацькому віці. В дисертації наведено результати дослідження особливостей гармонійності характеру сучасної молоді, встановлено психологічні закономірності гармонізації характеру в юнацькому віці. Експериментально доведено, що духовно-моральний розвиток особистості зумовлює гармонійність її характеру. Розроблено та експериментально перевірено авторську програму гармонізації характеру старшокласників і студентів ВНЗ шляхом духовно-моральної самоактуалізації особистості, обґрунтовано методичні рекомендації для практичних психологів і педагогів щодо гармонізації характеру молоді в системі сучасної освіти.

15.41 Соціальна психологія

15.10.17.0260/0517U000358

Кононенко Оксана Іванівна. Соціально-психологічні основи розвитку перфекціонізму особистості:

Дис... д.психол.н. /Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Захищена 29.05.2017.

УДК 159.923.2:17.036.2(043.5).

464 с.: 22 табл., 86 іл. – Бібліогр.: 517 назв.

Об'єкт: перфекціонізм особистості; мета: теоретично обґрунтувати та емпірично визначити соціально-психологічні засади перфекціонізму особистості; методи: аналіз, синтез, моделювання, експеримент; новизна: визначено концептуальні засади створення інтегрованої моделі перфекціонізму особистості та проведена її операціоналізація; результати дослідження: розроблено соціально-психологічну систему

подолання негативних наслідків перфекціонізму особистості; галузь: психологія.

15.10.17.0261/0417U000837

Крайлюк Анна Ігорівна. Вплив батьківських настанов на вибір шлюбного партнера:

Дис... к.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 14.04.2017.

УДК 316.614.5.

160 с.: 24 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 263 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню батьківських настанов, які є чинником вибору шлюбного партнера. У роботі здійснено теоретичний аналіз наукових підходів до розгляду соціально-психологічних чинників вибору шлюбного партнера, проаналізовано поняття вибору як психологічного феномену та поняття настанов в контексті їх впливу на вибір шлюбного партнера. Виявлено зв'язки між батьківськими настановами та особливостями вибору подружнього партнера як у чоловіків, так і в жінок; між особливостями взаємодії у батьківській сім'ї та міцністю і тривалістю взаємин, задоволеністю шлюбним партнером. Виокремлено моделі співвідношення батьківських настанов та особливостей вибору шлюбного партнера: у жінок - взаємодоповнення, повтору за протипом батька, наслідування обох батьків, часткового відтворення, передачі негативного досвіду, імітації з позитивною динамікою; у чоловіків - повтору негативного досвіду, передачі позитивного досвіду, взаємодоповнення, відтворення внутрішнього конфлікту, наслідування конструктивності стосунків.

15.10.17.0262/0217U001829

Соціально-психологічні, політико-правові та культурно-історичні аспекти розвитку сучасного суспільства:

Заключний звіт /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова; Керівник Дунаєва Лариса Миколаївна. – ДР 0114U001792. УДК 30:159,9:316.37.

102 с.

Об'єктом дослідження є тенденції розвитку сучасного суспільства. Зокрема ті напрями, які детерміновані людським фактором. Предмет дослідження включає властивості і прояви соціально-психологічних, політико-правових та культурно-історичних аспектів розвитку сучасного суспільства, процеси змін та тенденцій подальших перетворень у різних напрямках соціальної активності людини. Метою роботи є розробка фундаментальної моделі яка допоможе спрогнозувати подальший напрям соціально-психологічного, політико-правового та культурно-історичного аспектів розвитку сучасного суспільства. Передбачається створення послідовної, заснованої на фундаментальних принципах моделі прогнозування та аналізу тенденцій та напрямів розвитку сучасного суспільства. Дослідження соціально-психологічних, політико-правових та культурно-історичних аспектів розвитку сучасного суспільства та трансформаційних процесів, що відбуваються в Україні, вимагають чіткої координації дій в усіх сферах системи, що і є концептуальною основою стратегії всебічного розвитку нашої держави. Результати теоретичного дослідження соціально-психологічних, політико-правових та культурно-історичних аспектів розвитку сучасного суспільства були упроваджені в навчальний процес Одеського національного університету імені І.І.Мечникова і Навчально-науковому інституту інформаційних та соціальних технологій напряму підготовки 6.130102 "Соціальна робота". Результати упроваджені при створенні нових навчальних курсів з проблем інноваційних змін в освітньому просторі.

15.81 Прикладна психологія

15.10.17.0263/0517U000272

Власов Петро Костянтинович. Психологічні основи проектування організацій на етапі задуму:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 316.6:061.

415 с.: 7 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 472 назви.

У дисертації обґрунтовано теоретико-методологічні основи дослідження психологічних основ проектування організацій на етапі задуму. Побудовано ресурсну модель діяльності організацій, виділено критерії та здійснено типологію ресурсних моделей організацій. Визначено зміст проектування організацій, розкрито її структуру, показано місце задуму. Розкрито особливості позаорганізаційного середовища в перехідних умовах розвитку суспільства. Визначено місцезнаходження людини-ініціатора в діяльності із проектування організацій. Проаналізовано зміст таких факторів позаорганізаційного середовища, як економічний світогляд, економічна культура, економічна активність і діяльність та розкрито їхній вплив на задум організацій. Визначено зміст задуму організацій як продукту економічної діяльності. Розроблено типологію цінностей, які лежать в основі задуму. Представлено результати емпіричного дослідження впливу індивідуальних цінностей на прийняття управлінських рішень у ситуації невизначеності власниками (ініціаторами) і менеджерами. Наведено емпіричні дані, які стосуються морфології та онтології задуму організацій, що конституюють структуру інтенцій ініціаторів. Виявлено суттєві відмінності в морфології задуму та в інтенційному патерні у групі власників (ініціаторів) і менеджерів організацій. Розкрито зміст та види психолого-організаційних технологій зміни організацій та їхнє місце в процесі проектування організацій. Представлено результати порівняльного емпіричного дослідження ефективності використання соціально-психологічного тренінгу, психодинаміки і балінтовського семінару в якості психолого-організаційної технології зміни організацій на соціальному рівні.

15.10.17.0264/0517U000369

Сняданко Ірина Ігорівна. Психологічні засади підготовки студентів технічних університетів до професійно-управлінської діяльності:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 16.05.2017.

УДК 159.923.2:378.048.

558 с.: 56 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 408 назв.

У дисертації розкрито психологічні засади підготовки студентів технічних університетів до професійно-управлінської діяльності. Розроблено та обґрунтовано модель психологічної підготовки студентів технічних університетів до здійснення професійно-управлінської діяльності. Розкрито зміст професійно-управлінської діяльності в широкому та вузькому значеннях. Виділено види професійно-управлінських компетенцій студентів технічних університетів для підготовки та здійснення професійно-управлінської діяльності (особистісну, навчальну, навчально-професійну, ціннісну та управлінську). Розроблено діагностичний інструментарій, у тому числі авторські методики, для дослідження рівня розвитку компетенцій студентів технічних університетів до професійно-управлінської діяльності та організаційно-психологічних чинників їхнього розвитку. У результаті емпіричного дослідження показано недостатній рівень розвитку професійно-управлінських компетенцій студентів технічних університетів. Виокремлено типи студентів технічних університетів за рівнем розвитку в них професійно-управлінських компетенцій. Здійснено аналіз зв'язку між типами студентів за рівнем розвитку в них

професійно-управлінських компетенцій та організаційно-психологічними чинниками, які стосуються макрорівня (особливості діяльності технічних університетів), мезорівня (особливості діяльності студентської групи), мікрорівня (характеристики студентів). Проаналізовано психолого-організаційні умови психологічної підготовки студентів технічних університетів до професійно-управлінської діяльності. Представлено зміст, структуру та результати впровадження навчального курсу та програму психологічного консультування студентів, які спрямовані на розвиток компетенцій для здійснення професійно-управлінської діяльності. Визначено, що ефективність психологічної підготовки студентів забезпечується самоефективним підходом та когнітивно-поведінковим методом. Гіпотези, що були висунуті на початку дисертаційного дослідження, знайшли своє підтвердження в ході емпіричного дослідження.

15.10.17.0265/0517U000465

Кіосева Олена Вікторівна. Медико-психологічна характеристика та психопревенція адаптаційних порушень у студентській молоді (симптоматологія, патоперсоналія, адиктивний фон, копінг-стратегії, генодиспозиційна комунікація): Дис... д.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 616.89-008:378-057.875]-036-037-084.

445 с.: 70 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 401 назва.

З позицій біопсихосоціального та міждисциплінарного підходів проведено клініко-епідеміологічне дослідження розповсюдженості, структури адаптаційних порушень та розладів, поширеності та характеру вживання ПАР особами молодого віку, які навчаються на перших курсах. Визначено, що адаптаційні порушення мають місце в 19,5% студентів, з яких 88,6% вживає ПАР (72,0% дівчат та 28,0% юнаків). Адаптаційні розлади виявлено у 8,2% студентів, з яких 83,0% вживає ПАР (56,2% дівчат та 43,8% юнаків). Вживання ПАР має місце у 80,9% студентської молоді (з них 59,6% - дівчата, 21,4% - юнаки) та характеризується полісубстантним типом (сукупність напоїв із низьким вмістом алкоголю і тютюнопаління), домінуванням відносно безпечного стилю вживання ПАР, як субклінічної форми адиктивного стану. Визначено маркери ризику, предиктори формування адаптаційних порушень та розладів у обстеженого контингенту, домінуючі індивідуально-психологічні диспозитивні чинники вживання ПАР студентами ВНЗ. Доведено достовірний взаємозв'язок між психосоціальними факторами, ступенем дезадаптації, виразністю супутніх психопатологічних радикалів, вживанням ПАР та психоемоційними особливостями у студентів. Розроблено, апробовано та оцінено ефективність моделі індивідуального прогнозу розвитку адаптаційних розладів та адиктивної поведінки у молоді з аналізом та оцінкою впливу як окремих найбільш значущих факторних ознак, так і їх унікального поєднання, які є предикторами формування зазначеної патології та впливають на прилучення до вживання ПАР. Науково обґрунтована та розроблена модель медико-соціальної допомоги особам молодого віку з адаптаційними порушеннями та розладами, які вживають ПАР, впровадження якої довело її ефективність.

15.10.17.0266/0417U000790

Кабанцева Анастасія Валеріївна. Психодіагностика надійності професійної діяльності водіїв пасажирського автотранспорту: Дис... к.психол.н. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 159.9-079+612.821:656.13-051.

200 с.: 36 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

Емпіричним шляхом визначені індивідуально-типологічні якості, які впливають на надійність професійної діяльності водія. Розроблено та апробовано модель психодіагностики професійної надійності водіїв пасажирського автотранспорту, складовими якої є такі блоки: індивідуально-типологічний, психофізіологічний, функціональний, когнітивно-перцептивний та мотиваційний. Запропоновано технологію перспективного застосування моделі психодіагностики надійності водіїв пасажирського автотранспорту, реалізація якої відбувається через впровадження системи медико-психологічного контролю на державному рівні.

15.10.17.0267/0417U000791

Кравченко Катерина Олексіївна. Соціально-психологічні детермінанти виникнення бойового стресу у військовослужбовців - учасників антитерористичної операції: Дис... к.психол.н. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 159.9:15994.

219 с.: 21 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо визначення соціально-психологічних детермінант виникнення бойового стресу у військовослужбовців - учасників антитерористичної операції. Доведено, що соціально-психологічні детермінанти виникнення бойового стресу являють собою консорціум ситуаційно-середовищних, соціально-політичних, супутніх та власне психологічних чинників.

15.10.17.0268/0417U000811

Бастракова Анастасія Сергіївна. Вплив стилю батьківського виховання на розвиток особистісного потенціалу підлітків: Дис... к.психол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.03.2017.

УДК 177:159.92.

166 с.: 13 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Дисертація присвячена дослідженню впливу стилю батьківського виховання на розвиток особистісного потенціалу у підлітковому віці. Особистісний потенціал розуміється як внутрішньоінтегрована сукупність психологічних здібностей і властивостей, що зумовлює здатність людини до самодетермінації і саморегуляції, до діяльності відповідно до власного цілепокладання. Теоретично розроблено та емпірично перевірено його модель, визначено вплив батьківського виховання на його формування. В ході емпіричного дослідження виявлено та описано типи особистісного потенціалу (дезадаптивний, імпульсивний, детермінований, автономний, відчужений, інтерналізований) та чинники батьківського виховання (підтримання/не підтримання особистісної автономії та відповідальності, емоційно тепле/холодне ставлення батьків), а також визначено їх співвідношення. На основі результатів дослідження розроблено програму тренінгу розвитку особистісного потенціалу осіб підліткового віку. Результати участі у тренінговій роботі для експериментальної групи констатували підвищення показників рівня автономії, суб'єктивного контролю (зокрема, у сфері досягнень та невдач), життєстійкості та у сфері особистісних смислів підлітків, що свідчить про ефективність запропонованої програми особистісного розвитку.

15.10.17.0269/0217U003682

Досвід організації психологічного забезпечення у збройних силах провідних країн світу та напрями його використання в системі

психологічного забезпечення Збройних Сил України з урахуванням завдань антитерористичної операції: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського; Керівник Невмержицький Володимир Максимович. – ДР 0116U004564. УДК 159.9.

328 с.

Об'єкт дослідження - психологічне забезпечення у збройних силах провідних країн світу. Мета роботи полягає в удосконаленні системи психологічного забезпечення Збройних Сил України на підставі використання досвіду організації психологічного забезпечення у збройних силах провідних країн світу. В дослідженні були використані методи теоретичного характеру (аналіз, синтез, класифікація та оглядово-аналітичний метод) - дозволили вивчити напрацювання в зазначеній галузі, провести огляд та аналіз науково-теоретичного доробку, який сформувався на цей час в межах психології ризиконебезпечних професій, психологічної підготовки та психологічної допомоги. Науковою новизною роботи є обґрунтування науково-методичних напрямів удосконалення системи психологічного забезпечення Збройних Сил України на підставі використання досвіду організації психологічного забезпечення у збройних силах провідних країн світу. Визначено ключові аспекти психологічної роботи в бойових умовах, показано практичні шляхи ефективного вирішення проблем у сфері психічного здоров'я військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань України, розкрито окремі положення щодо психологічної підготовки до дій в бойових умовах, шляхи попередження негативного впливу бойових обставин на психіку особистості та можливі підходи соціально-психологічного супроводження учасників бойових дій. Робота передається за кордон за договірною ціною.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.01 Загальні питання мовознавства

16.10.17.0270/0217U003559

Віртуальна лексикографічна лабораторія "Українсько-кримськотатарський словник": Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0116U008633. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови.

80 с.

Досліджено теоретичні та науково-технічні засади реалізації інфраструктури лексикографічної системи. Побудовано модель віртуалізації лексикографічної лабораторії «Українсько-кримськотатарський словник» із застосуванням онтологічного підходу та технології лексикографічних агентів. Розроблено технології для створення інфраструктури лексикографічної системи «Українсько-кримськотатарський словник». Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.21 Загальне мовознавство

16.10.17.0271/0517U000227

Білоконенко Людмила Анатоліївна. Українськомовна репрезентація міжособистісного конфлікту: Дис... д.філол.н. /Інститут української мови НАН України. – Захищена 20.03.2017.

УДК 811.161.2'27:316.48.

454 с.: 16 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 90 назв.

У дисертації запропоновано комплексний аналіз комунікативного потенціалу української мови для експлікації міжособистісних конфліктів, умотивовано наукове трактування конфліктного спілкування як комунікативного й когні-

тивного явища, що становить певний сегмент української лінгвокультури. Уперше у вітчизняній лінгвістиці схарактеризовано природу конфліктно маркованої комунікації, з'ясовано механізми її репрезентації. Простежено особливості функціонування мовних маркерів, пояснено моделі мовної поведінки осіб на різних стадіях конфлікту. Уведено до наукового обігу поняття "надтекст міжособистісного конфлікту", обґрунтовано його ознаки як типової сфери, де сконцентровані українські мовноментальні знання про конфліктну комунікацію. Окреслено засади формування текстів міжособистісних конфліктів. Установлено комунікативні конфліктні преференції українців (на підставі соціолінгвістичного опитування). Досліджено вплив соціальних звичок індивідів на конфліктне спілкування, описано мовні маркери й тактики, обрані респондентами. Запропоновано рекомендації щодо принципів кооперативної комунікації.

16.10.17.0272/0517U000228

Купчинська Зоряна Олегівна. Стратиграфія архаїчної ойконімії України: Дис... д.філол.н. /Інститут української мови НАН України. – Захищена 21.03.2017.

УДК 811.161.2'373.21.

1278 с. – Бібліогр.: 261 назва.

У дисертації у формі монографії вперше в українському мовознавстві встановлено стратиграфію архаїчних типів ойконімів України (назви на *-ьскъ (Буськ), *-ьп (Дубно), *-itji (Мислятичі), *-апу/*-јапу (Вижняни), *-j(ь) (Доброміль), *-овъ/*-евъ (Ожидів), *inъ (Малин)). Досліджено ойконімі, зафіксовані в історичних джерелах, сформовано їхній перелік із діахронними засвідченнями, проведено семасіологічний та структурний аналіз твірних основ, з'ясовано мовні та позамовні чинники, які посприяли зародженню та розвитку цих загальнослов'янських типів географічних назв. Укладені картосхеми репрезентують ареали назв на *-ьскъ, *-ьп, *-itji, *-апу/*-јапу, *-j(ь), *-овъ/*-евъ, *inъ на вісьмох хронологічних зрізах: 1 - до XIV ст., 2 - XV ст., 3 - XVI ст., 4 - XVII ст., 5 - XVIII ст., 6 - XIX ст., 7 - XX ст., 8 - XXI ст.

16.10.17.0273/0517U000322

Бистров Яків Володимирович. Біографічний нарратив у лінгвокогнітивному вимірі (на матеріалі англomовної прози ХХ - початку ХХІ століть): Дис... д.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 20.04.2017.

УДК 81.111:81'42:82-94.

460 с.: 5 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 530 назв.

У дисертації обґрунтовано доцільність виокремлення нового напрямку мовознавчих студій - когнітивної лінгвоаратології, теоретичні засади якої скеровано на встановлення когнітивної макроструктури біографічного нарративу і вербальної репрезентації життєвого досвіду біографічних суб'єктів в англomовній прозі ХХ - початку ХХІ століть. З урахуванням інтеграції лінгвокогнітивних параметрів тексту і процесу наратотворення біографічний нарратив витлумачено як тематично єдиний прозовий текст або його фрагмент, що корелює з певним типом наратора, репрезентує інформацію про певний сегмент оповідної реальності і характеризується когнітивно-нарративними структурами, які концептуалізують життєвий досвід біографічного суб'єкта. Можливість використання - лінгвостилістичний аналіз та інтерпретація тексту, лінгвістична паралогія, стилістика. Сфера вживання - вища школа.

16.10.17.0274/0517U000393

Козлова Тетяна Олегівна. Принцип іконічності та його реалізація в лексиці індоєвропейської та його реалізація в лексиці індоєвропейської та його реалізація в лексиці індоєвропейської прамови: Дис... д.філол.н. /Київський націо-

нальний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 01.06.2017.

УДК УДК 811.1/2'20'373(049).

501 с.: 37 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 942 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню мовної іконічності в діячності. Обґрунтовано доцільність інтеграції діячності й синхронічної типологій, доповненої лінгвокогнітивним та лінгвокультурологічним аспектами з метою семіотичної інтерпретації мовної еволюції. Доведено релевантність загальномовного принципу іконічності, виявлено особливості його реалізації в лексичі індоєвропейської прамови. Визначено роль іконічних знаків на ранніх етапах лінгвогенезу, яка полягає у спрямуванні коєволюції мови й пізнання, забезпеченні переходу від стратегії відтворення перцептивного сприйняття дійсності до стратегії її концептуальної репрезентації. Проаналізовано структуру й семантику індоєвропейських коренів, встановлено відповідності між їх матеріальною оболонкою та внутрішнім наповненням, розкрито еволюційно-адаптивну роль іконічності у процесах мовної еволюції, висвітлено мотивованість фонологічного контрасту кентум сатем. Виявлено важливість звукозображення в системній організації мовної картини світу.

16.10.17.0275/0517U000418

Семашко Тетяна Федорівна. Мовна стереотипізація сенсорного сприйняття в українській лінгвокультурі: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 25.05.2017.

УДК 811.161.2'42:316.642.3(043.3).

649 с.: 14 іл. – Бібліогр.: 672 назви.

Робота присвячена дослідженню мовної стереотипізації сенсорного сприйняття, розвиток якої в українському мовно-культурному просторі зафіксовано лексикографічними практиками "Словника української мови XVI - першої половини XVII ст.", "Словаря української мови Б. Грінченка" (XIX ст.), "Словника української мови: в 11-ти томах (XX ст.) й актуалізовано в сучасному дискурсі. Реалізований у дисертації комплексний підхід до розгляду мовних стереотипів, заґрунтованих на чуттєвих реакціях, базується на інтегрованих теоретичних положеннях і методологічних принципах когнітивної лінгвістики та лінгвокультурології, спроектованих на нове бачення предмета лінгвістичного дослідження, де на перший план висувається проблема мовної свідомості.

16.10.17.0276/0517U000431

Масицька Тетяна Євгенівна. Семантико-синтаксичні реченнєві залежності в сучасній українській літературній мові: Дис... д.філол.н. /Інститут української мови НАН України. – Захищена 25.05.2017.

УДК 811.161. 2'367. 5.

444 с. – Бібліогр.: 594 назви.

Дисертація є першим комплексним дослідженням семантико-синтаксичних залежностей у сучасному українському мовознавстві. Із позицій функційно-категорійної граматики обґрунтовано теоретичні засади вивчення синтаксичних залежностей. Цілісно проаналізовано семантико-синтаксичні залежності в реченні як основній синтаксичній одиниці. На основі класів предикатів визначено предикатно зумовлені субстанційні семантико-синтаксичні залежності в базових простих елементарних реченнях. З'ясовано вихідні предикатні семантико-синтаксичні залежності у складнопідрядних конструкціях із детермінантними підрядними частинами та систематизовано прислівні семантико-синтаксичні залежності у складнопідрядних реченнях із

прислівними підрядними частинами. Схарактеризовано похідні предикатні семантико-синтаксичні залежності у простих семантично неелементарних реченнях, що сформовані внаслідок згортання детермінантної підрядної частини складнопідрядного речення. Простежено особливості семантико-синтаксичних взаємозалежностей у складносурядних конструкціях із семантичними й асемантичними сполучниками.

16.10.17.0277/0217U003551

Мовна семантика як відображення етнічної та мовної картини світу: Заключний звіт /Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»; Керівник Тимошенко Тамара Михайлівна. – ДР 0112U005093. УДК 81'37:39.

43 с.

Теоретичні результати досліджень є певним внеском у лінгвістику тексту, теорію дискурсу, теорію мовних жанрів, когніолінгвістику, транслятологію. Конкретні проблеми, що розроблялися школою, до того не були об'єктом спеціального дослідження. Практичні результати досліджень. Результати досліджень широко використовуються у практичних курсах англійської мови та перекладу, компаративних курсах граматики, лексикології та стилістики англійської та української мов, в науково-дослідницьких роботах студентів.

16.10.17.0278/0217U003677

Дослідження усно-розмовних форм існування української мови: Заключний звіт /Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; Керівник Семененко Лариса Анатоліївна. – ДР 0112U002909. УДК 811.161.2'282.2(477.7).

29 с.

Роботу присвячено опису лексико-семантичної системи говорів, спрямовану на зв'язування особливостей і тенденцій у розвитку говіркових систем у порівнянні з українською літературною мовою. Розроблено методи і прийоми аналізу зібраного ілюстративного матеріалу. Створено електронний варіант додаткових матеріалів до "Словника українських говорів Одещини", оновлено список наукової та довідкової літератури, а також запропоновано варіант питальника.

16.31 Прикладне мовознавство

16.10.17.0279/0217U003560

Інтеграційні процеси в лексикографічній системі української мови: Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0112U004482. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови. 316 с.

Узагальнено поняття інтегрованої лексикографічної системи (ІЛС), сформульовано загальний інтеграційний процес для довільної ІЛС та стратегію її цілеспрямованого розвитку на базі Національної словникової бази, що дозволяє забезпечувати можливість визначати, аналізувати, синтезувати, прогнозувати та оцінювати в явному вигляді ієрархії комбінацій об'єктів і задач інтегрованої лексикографічної системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.10.17.0280/0217U003561

Лінгвістичні принципи побудови спеціалізованих лексико-, терміно- та онтографічних систем: Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0112U004484. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови.

282 с.

Побудовано інформаційно-лінгвістичну теорію та сформульовано принципи системної семантики фундаментальних лексикографічних об'єктів; досліджено особливості автоматизованого видобування знань на основі онтологій та сформульовано принципи концептуального моделювання предметної галузі за допомогою лінгвістичної онтології з нечіткими семантичними станами термінів; розбудовано архітектурні компоненти спеціалізованих лексикографічних систем та принципів їхньої реалізації на інформаційних масивах спеціальних текстів з акцентом на термінолексику та терміносистеми. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.10.17.0281/0217U003562

Когнітивно-комунікативні аспекти функціонування колекцій електронних текстів: Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0112U004483. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови.

186 с.

Розроблено концептуальні моделі лексикографічного середовища та лексикографічних агентів для ідентифікації когнітивно-комунікативних структур в природномовних текстах; створено концептуальні моделі віртуалізованих лексикографічних систем для моделювання когнітивно-комунікативних структур природномовного тексту у системах корпусної лінгвістики; досліджено системотехнічні принципи створення та функціонування віртуалізованих лексикографічних систем для інтерпретації когнітивно-комунікативних структур у лінгвістичних корпусах з використанням хмаринних, GRID- та суперкомп'ютерних технологій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.10.17.0282/0217U003563

Концептуальний та технологічний інструментарій формування цифрового лексикографічного простору: Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0112U006348. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови.

288 с.

Сформульовано науково обґрунтоване та технологічно осмислене поняття цифрового лексикографічного простору як базового елемента Національної системи лінгвістичних ресурсів та Національної лінгвістичної інфраструктури; визначено теоретичні засади побудови цифрових лексикографічних систем на основі застосування теорії семантичних станів, теорії лексикографічних систем та корпусних технологій; досліджено процеси віртуалізації лексикографічних систем. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.10.17.0283/0217U003564

Сучасна лексикографія та актуальні проблеми дослідження граматичної і лексичної семантики: Заключний звіт /Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України; Керівник Широков Володимир Анатолійович. – ДР 0112U006349. УДК 81 Лінгвістика. Мовознавство. Мови.

409 с.

Розроблено концептуальні принципи трансформування комп'ютерної версії тлумачного словника в головний інтегративний компонент – Інтегровану лексикографічну систему; забезпечено лексико-граматичний лексикографічний ефект в процесі інтеграції семантичних і синтаксичних словників; розроблено принципи операційного визначення значення слова та визначення семантичної подібності значень

різних слів за допомогою апарату, розробленого в теорії семантичних станів; розроблено концепції електронних синтаксичних словників (концептуальну модель електронних синтаксичних словників); розроблено принципи побудови електронного словника дієслівного керування, словника граматичних омонімів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

16.41 Мови світу

16.10.17.0284/0517U000212

Покровська Ірина Леонідівна. Діалектика релігійного і світського в турецькій лінгвокультурі: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 04.04.2017.

УДК 811.512.161:130.123.1.

458 с. – Бібліогр.: 664 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню діалектики релігійного і світського у сучасній турецькій лінгвокультурі. Увагу зосереджено на з'ясуванні взаємозв'язку мови і мислення, що дозволяє проаналізувати семантику лексем, детерміновану культурою етносу. Осмислення дихотомії релігійне / світське в турецькій лінгвокультурі здійснено в аспекті ментальних репрезентацій понять „сакралізація” / „десакралізація”, що характеризують психологію та когнітивні процеси мовців. У дисертації з'ясовано особливості сакралізації в коранічних та суфійських текстах, десакралізації релігійної лексики в турецькомовних художніх, фольклорних і публіцистичних текстах, а також – у терміносистемах різних галузей знань. Найпродуктивнішими засобами семантичних змін у лексемах і словосполученнях турецької мови, пов'язаних з релігійною сферою, визначено метафоризацію та метонімізацію. Антономазія найбільш часто використовується у процесі сакралізації лексичних одиниць у турецькомовному релігійному дискурсі.

16.10.17.0285/0417U000867

Алі Оздемір Дурсун. Іноземні запозичення в турецькій мові: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 03.04.2017.

УДК 81'373=811.512.161.

229 с. – Бібліогр.: 207 назв.

У дисертації розглядаються іноземні запозичення французького походження в турецькій мові. Автором роботи виявлені та класифіковані іноземні запозичення в мові-донорі; охарактеризовані особливості взаємодії і взаємовпливу мов; наведені етнографізми, регіоналізми, екзотизми, варваризми, інтернаціональна лексика, кальки, проникнення, класифіковані іноземні запозичення французького походження залежно від номінації за тематичними групами. Автор відзначає, що головною закономірністю французько-турецьких контактів є запозичення термінології і інтернаціональної загальноживованої лексики. Відкритість турецької мови для входження галліцизмів обумовлена такими екстралінгвістичними факторами: мода, інтенсивний розвиток науки і техніки, інформаційних технологій, сфер телебачення і комунікації, мовні контакти, інтеграція в світову науку і культуру. Фонетичні засоби турецької мови дозволили загалом достатньо точно передати вимову запозичених слів. Закон гармонії голосних та закон асиміляції приголосних, протези, епентези, субституції, апокопи, редукція вплинули на зміну фонетичного образу французьких запозичень.

16.10.17.0286/0417U000868

Руда Наталія Вікторівна. Структурно-семантичні особливості багатоконпонентних складних речень у сучасній китайській мові:

Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 03.04.2017.

УДК 81'367. 335'581.11.

194 с. – Бібліогр.: 239 назв.

Дисертацію присвячено вивченню синтаксичного статусу багатокомпонентних складних речень у сучасній китайській мові та визначенню їх специфіки у системі складного речення. Досліджено традиційні та специфічні засоби зв'язку між предикативними одиницями у БСР, пов'язані з особливостями організації складного речення у СКМ. Проаналізовано деякі аспекти інтонавання БСР, пов'язані з особливостями тональної фонетичної системи СКМ. Вперше у вітчизняній синології створено типологію БСР, що об'єднує десять моделей і свідчить не тільки про досить частотне використання БСР у художній прозі китайських авторів, але й про різноманітність їх структур. Визначено довжину кожної моделі БСР а також ефективність впливу існуючих теорій гнучкості/негнучкості, відкритості/закритості структури БСР на можливість предикативного ускладнення БСР та зміни порядку розташування предикативних частин у китайському складному реченні. Також досліджено особливості взаємозалежності структури та семантики БСР у СКМ.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.07 Теорія літератури

17.10.17.0287/0517U000250

Бойницька Ольга Сергіївна. Англійський історіографічний роман помежів'я ХХ-ХХІ ст.: генеза та жанрові модифікації: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 06.04.2017.

УДК 821.111'06-311.6.09"195/200".

417 с. – Бібліогр.: 503 назви.

Дисертація присвячена дослідженню історіографічного роману - сучасного жанру, який набув найбільшого розвитку в літературі Великої Британії. Обґрунтовується концепт англійського історіографічного роману як нової форми звернення до історичного матеріалу. З'ясовується теоретична, методологічна та культурологічна основа жанру, вивчаються проблеми його генези, проводиться типологічне зіставлення історичного та історіографічного романів. У роботі особливо увагу приділено осмисленню філософії жанру. Розглядаються причини актуалізації історичного дискурсу в англійській літературі періоду помежів'я століть. На матеріалі творів провідних англійських письменників кінця ХХ - початку ХХІ ст. (Дж. Барнса, К. Ішігуро, Г. Свіфта, А. Байєт, І. Мак'юена, П. Акройда), а також нових для українського наукового дискурсу авторів (М. Ніла, Ф. Геншера, П. Баркер, Б. Бейнбрідж, М. Робертс, Г. Кунзру, М. Джексона, Ч. Паллісера) здійснено аналіз поетики, визначено художню своєрідність окремих жанрових модифікацій, як-от ретроспективного, псевдовікторіанського, "архівного" історіографічних романів; виявлено основні ідейно-темагічні центри англійської історіографічної романістики. У контексті англійського історіографічного роману вивчаються такі проблеми, як феномен поновлення пам'яті, традиції та історії, поєднання минулого й теперішнього планів, взаємодія постмодернізму з традицією, політика історіографії.

17.10.17.0288/0517U000474

Янковська Жанна Олександрівна. Фольклоризм української літературної прози доби

романтизму: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 22.06.2017.

УДК УДК 821.161.2.09:398.

465 с. – Бібліогр.: 366 назв.

У дисертації досліджено основні етапи вивчення взаємозв'язків української літературної прози доби романтизму з усною словесністю; висвітлено теоретико-методологічні засади та класифікаційні характеристики понятійної категорії "фольклоризм літератури"; окреслено основні рівні та ідейно-художні смисли фольклоризму української романтичної прози у процесі становлення нової української літератури. На прикладі творчості М. Гоголя, Г. Квітки-Основ'яненка, Ганни Барвінок, М. Шашкевича, О. Стороженка, П. Куліша та інших письменників цього часу досліджено різноманітні форми взаємин літератури зазначеного періоду із фольклором, включаючи не лише мовленнєвий аспект, але й естетичну трансформацію міфологем, архетипів, народносвітоглядних конструктів і т. п. Це дало можливість фактично нового прочитання творів цих авторів. Результати дисертації можна застосовувати при читанні фольклористичних, літературознавчих курсів та при виконанні філологічних, культурологічних, етнофілософських й інших студій, які стосуються висвітлення питань української культури доби романтизму.

17.10.17.0289/0517U000476

Рарицький Олег Анатолійович. Художньо-документальна проза українських шістдесятиників: жанрова специфіка і поетика: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 23.06.2017.

УДК 821.161.2-3.09'06(043.3).

412 с. – Бібліогр.: 550 назв.

У дисертаційній роботі здійснено системно - аналітичний аналіз метажанру художньо- документальної прози українського шістдесятиництва як сегмента цілісного літературного процесу другої половини ХХ-початку ХХІ століття. Сфокусовано увагу на генезі, генетичній типології та модифікаційних тенденціях, оригінальній поетиці нефікційної літератури. Систематизовано й узагальнено художньо-естетичні критерії її творення, засади реценсії й інтерпретації; водночас зацентровано особливості художньо - документальної прози шістдесятиників на рівні змісту і форми творів, жанрових експериментів та модифікацій. Запропоновано її поділ за етапами розвитку: ранній -це тексти, написані безпосередньо в роки зародження і активного становлення руху. Пізній етап починається із утвердження української державності та означається вільним творчим самовиявом письменників-шістдесятиників.

17.10.17.0290/0417U000817

Война Марина Олексіївна. Художня проза Цань Сюе: психоаналітична інтерпретація:

Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 06.04.2017.

УДК 821.581-3:159.964.28 Цань Сюе.

237 с. – Бібліогр.: 213 назви.

Дисертація присвячена психоаналітичній інтерпретації авангардної прози сучасної китайської письменниці Цань Сюе крізь призму класичного, аналітичного, гуманістичного психоаналізу та, почасти, провідних положень феміністичної критики. Окреслено основні етапи становлення психоаналізу у Китаї, рівень та якість залучення вчення у літературну творчість. Розглянуто джерела формування, розвитку та становлення авангардизму в китайській літературі, виявлено провідні риси напрямку та особливості їх репрезентації в індивідуальній творчості Цань Сюе. Досліджено ключові

чові прийоми організації художньої дійсності, за допомогою яких відбувається взаємодія свідомого і несвідомого у структурі особистості, як-от через оніричний хронотоп стани божества і неврозів, архетипно-символічну образність тощо. У роботі визначено ряд архетипних образів-символів, які дають змогу по-новому розглянути низку оповідань Цань Сюе - з одного боку, як проєкцію її психобіографії, а з іншого, як синтез художнього втілення низки архетипів у притаманній Цань Сюе образно-символічній системі.

17.10.17.0291/0417U000870

Угляр Людмила Вікторівна. Психологізм прози Тоні Моррісон: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена на 07.04.2017.

УДК 821.111(73):82.09.

231 с. – Бібліогр.: 249 назв.

Дисертація присвячена дослідженню творчості сучасної афро-американської письменниці Тоні Моррісон, зокрема психологізму її прози, з'ясуванню специфіки її світобачення та визначення її місця у світовому літературному процесі. В роботі здійснено спробу системного аналізу психологізму в текстах Тоні Моррісон, окреслено визначальні жанрово-тематичні підвалини її великої прози, осмислено специфіку художнього зображення персонажів певного історичного періоду у кризових ситуаціях, розкрито філософсько-ідейний зміст її романів. Особливості психологізму творчості Тоні Моррісон ("Найблакитніші очі", "Сула", "Пісня Соломона", "Смоляне опудалко", "Улюблена", "Джаз", "Рай", "Любов", "Милосердя", "Дім", "Боже, допоможи дитині") розкриті у ключі естетичного вираження еволюції образів в умовах кризового стану, символики та взаємодії реального та ірреального, інтертекстуальних зв'язків її романів між собою та між романами провідних письменниць-феміністок США Г. Бічер-Стоу та Е. Вокер. При вивченні й характеристиці явища психологізму в прозі Тоні Моррісон особливу увагу приділено нарративній техніці письма та символіко-філософському наповненню ідейно-образних елементів як основним засобам психологізації її романів.

17.09 Історія літератури

17.10.17.0292/0517U000274

Клевчук Іван Іванович. Дослідження асимптотичної поведінки розв'язків диференціально-функціональних рівнянь:

Дис... д.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 10.04.2017.

УДК 517.9.

308 с. – Бібліогр.: 240 назв.

Дисертація присвячена розвитку методу інтегральних многовидів для дослідження регулярно та сингулярно збурених диференціально-функціональних рівнянь. У дисертаційній роботі доведено нові теореми існування інтегральних многовидів. Встановлено принцип зведення для дослідження стійкості нульового розв'язку диференціально-функціонального рівняння у критичному випадку. Задача зводиться до дослідження стійкості нульового розв'язку відповідної системи звичайних диференціальних рівнянь, побудованої за допомогою інтегральних многовидів. Доведена динамічна еквівалентність системи нелінійних диференціально-функціональних рівнянь і деякої простішої системи рівнянь, побудованої за допомогою інтегральних многовидів. Побудована заміна змінних, яка здійснює розщеплення системи лінійних диференціально-функціональних рівнянь на дві незалежні підсистеми. Одержано зображення інтегрального многовиду системи сингулярно збурених диференціально-різницевих рівнянь.

Досліджена біфуркація інваріантного тора із стану рівноваги періодичної системи. Показано, що при відповідних умовах на праву частину відображення Пуанкаре для сингулярно збуреної системи має трансверсальну гомоклінічну точку. Доведено існування інтегральних многовидів нелінійної параболічної системи з перетвореним аргументом та досліджена біфуркація інваріантного тора із стану рівноваги. Вивчаються питання існування і стійкості зліченного числа циклів гіперболічних систем диференціальних рівнянь з періодичною умовою.

17.10.17.0293/0517U000275

Сухарева Світлана Володимирівна. Польська та українська польськокомовна проза XVII ст.: риторика, жанри, інтертекст:

Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 07.04.2017.

УДК 821.162.1-3.09"16"+821.161.2(=162.1)-3.09"16".

462 с. – Бібліогр.: 596 назв.

Дисертація є першим літературознавчим комплексним дослідженням польськокомовної прози XVII ст. України та Польщі у межах єдиної субкультури давньої Речі Посполитої. На основі принципів біблійної герменевтики західного і східного спрямувань представлено макротекст прозової літератури раннього та зрілого бароко, створеної польською мовою. Проблематика роботи зосереджена на представленні жанрової своєрідності вибраного для аналізу прозового текстового масиву, його тематичної інтерференції та полемічної варіативності, а також художньої амбівалентності, вираженої за посередництвом концептичних структур та інших риторичних засобів.

17.10.17.0294/0517U000346

Перович Ігор Львович. Кадастр в системі адміністрування земельних ресурсами: теорія і практика:

Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 17.05.2017.

УДК 332.54.

297 с.: 30 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 259 назв.

Метою проведених досліджень є проблема імплементації достовірної кадастрової інформації в систему адміністрування земельними ресурсами. З цією метою здійснено: визначення перспектив розвитку кадастру України в контексті світового та європейського досвіду; розроблення методів та технологій вдосконалення складових кадастру. На основі аналітичних досліджень визначено, що майбутній кадастр України - це багатоцільова функціональна система формату 3D або 4D, тісно пов'язана з різними реєстраційними системами, яка публічна і доступна в режимі on-line. Важливою складовою частиною Державного земельного кадастру є оцінка вартості земель, алгоритм якої запропоновано удосконалити за допомогою методики, що передбачає оцінку експертних суджень, врахування фізичного зносу інженерних комунікацій та індексів цінності території. У зв'язку з вдосконаленням системи адміністративно-територіального управління, запропоновані шляхи модернізації кадастрового зонування та моделі трансформації земель. Відповідно до вимог створення Генеральної схеми планування території України розроблена технологія інтегрування в єдину систему картографічних матеріалів різноманітного спрямування, виконаних в різні періоди та в різних системах координат. У зв'язку з цим, виконані експериментальні дослідження з використанням картографічних WEB-серверів ПКК, Yandex-maps та Google-maps, а також досліджена достовірність інформації, представленої на ПКК. Теоретичні розробки, експериментальні дослідження знайшли своє застосування в організаціях, які займаються виробничими роботами

із землеустрою і кадастру.

17.10.17.0295/0517U000361

Матвеева Тетяна Степанівна. Романний дискурс української літератури другої половини XIX століття як метатекст: модель світу, жанрові трансформації: Дис... д.філол.н. /Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 821.161.2-31.09.

443 с. – Бібліогр.: 416 назв.

Об'єкт: романний дискурс української літератури другої половини XIX ст. Мета: вивчення жанрових трансформацій та їхнього впливу на вибудовувану українською романістикою другої половини XIX ст. модель світу. Методи: культурно-історичний, порівняльно-історичний, біографічний. Наукова новизна: вперше у вітчизняному літературознавстві здійснено комплексне дослідження українського романного дискурсу другої половини XIX ст., представленого як трирівнева модель світу. Вивчено процес жанрових трансформацій в українській великій епіці вказаного періоду. Апробована в 44 публікаціях. Сфера використання: літературознавча і вивіська практика.

17.10.17.0296/0217U003451

Українська література: теоретичний, історико-літературний та герменевтичний дискурс: Заключний звіт /Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України; Керівник Жулинський Микола Григорович. – ДР 0112U001725. УДК 821.161.2(09).

85 с.

Виконавцями висвітлено й інтерпретовано теоретичний, історико-літературний та герменевтичний дискурси таких літературних явищ, як українська давня література, творчість Т. Г. Шевченка, І. Я. Франка, Лесі Українки, М.Старицького, література 1920-30-х рр., доробок письменників-шістдесятників, письменників діаспори, українських письменників, що прийшли в літературу в кінці 1980-х рр. та в 2000-х рр.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.31 Образотворче мистецтво

18.10.17.0297/0217U003636

Дослідження монументального живопису Софійського собору у Кирилівській церкві в Києві: Заключний звіт /Національний заповідник "Софія Київська"; Керівник Коренюк Юрій Олександрович. – ДР 0113U005402. УДК 069 (091).

78 с.

Об'єкт дослідження по науково-дослідній роботі за темою "Дослідження монументального живопису Софійського собору і Кирилівської церкви в Києві" - монументальний живопис XI-XII ст. (див. продовження) Робота передається за кордон за договірною ціною.

18.10.17.0298/0217U003637

Дослідження давньоруського монументального живопису Михайлівського Золотоверхого собору. Каталог збережених мозаїк та фресок: Заключний звіт /Національний заповідник "Софія Київська"; Керівник Коренюк Юрій Олександрович. – ДР 0113U005404. УДК 069 (091).

78 с.

Досліджено техніко-технологічні особливості монументального живопису XII ст. Михайлівського Золотоверхого

собору у Києві. Оpubліковано науковий каталог "Мозаїки Михайлівського Золотоверхого собору", автор каталогу - Ю.О. Коренюк (Київ, Видавничий дім "АДЕФ-Україна", 2013. - 204 с.: іл. (укр. та англ. мовами)) та 5 статей у наукових фахових журналах. Здійснено 4 виступи на 2 міжнародних наукових конференціях. Розширено та доповнено тематичну виставку "Мозаїки та фрески Михайлівського Золотоверхого собору XII ст." у Софійському соборі (2-ий поверх, південна галерея), яку відкрито для відвідувачів 10.07.2013 р. /постійнодіюча/, підготовлено та прочитано тематичні лекції по темі дослідження. Робота передається за кордон за договірною ціною.

18.41 Музика. Музикознавство

18.10.17.0299/0517U000372

Грищенко Ірина Василівна. Фольклорні когнітивні патерни: міжетнічний полілог у народній прозі України: Дис... д.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.05.2017.

УДК 801.81:82-3:572.9(=11/8):165.194(477).

447 с. – Бібліогр.: 365 назв.

Дисертація є першим системним дослідженням фольклорної прози України із залученням напрацьованих когнітивістики. Вибір теми продиктовано значною увагою гуманітарних наук загалом та фольклористикою зокрема до дослідження проблеми міжетнічної комунікації. Дослідження творів народної словесності із залученням когнітивістики дає змогу розширити методологічну базу фольклористики й дослідити глибинні механізми творення, збереження й передачі когнітивних структур, які зафіксовані у фольклорі. Залучення когнітивного підходу в дослідження фольклорного тексту збільшує можливості фольклористики щодо вивчення процесів акумуляції, конверсії, ретрансляції і продукування фольклорних знань у всіх його виявах. Фольклорна проза як когнітивний конструкт дає можливість реконструвати специфіку міжетнічної фольклорної комунікації, соціальний аспект побутування, функції та значення міжетнічного полілогу в народних творах. До важливих концептуальних компонентів міжетнічної комунікації належить міжетнічний полілог як спосіб осмислення іноетнічної Інакшості.

18.10.17.0300/0517U000406

Гуменюк Ольга Миколаївна. Кримськотатарська народна емігрантська пісня кінця XVIII - XIX століть в контексті національних фольклорних традицій: Дис... д.філол.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 398.81 (=512.145).

425 с. – Бібліогр.: 437 назв.

Народна емігрантська пісня є жанром суспільно-побутової лірики, близьким до історичної пісні. Відтак у її стильовій структурі, де домінують емоційна інтенсивність, суттєву роль відіграють епічні, а також драматичні аспекти (фабульність, панорамність, конфліктність тощо). Емігрантська пісня кримських татар пов'язана з давніми жанрами національного фольклору, передусім з такими як епічна оповідь (дестан) та пройнятий відчуттям драматизму буття ліричний спів (макам). Соціально-побутова конкретика, документальність, притаманна кримськотатарській емігрантській пісні, гармонійно узгоджується з традиційними поетичними засобами.

18.10.17.0301/0517U000494

Довгалюк Ірина Сергіївна. Фонографування

народної музики в Україні: історія, методологія, тенденції: Дис... д.мист. /Національна музична академія України ім. п. і. Чайковського. – Захищена 21.06.2017.

УДК 784.4.026.01(477).

650 с. – Бібліогр.: 756 назв.

Дисертація є першим аналітичним дослідженням фонографічного періоду в історії звукового документування музичного фольклору в Україні. На тлі фонографічних досягнень визнаних світових народознавчих дослідницьких центрів та, насамперед, сусідніх центрально-східних європейських народів показано, як рекордування музичного фольклору проходило в українців. У роботі окреслено та схарактеризовано три періоди в історії фонографування: пробний, тематичний і репрезентативний. Ці етапи проаналізовано на прикладі фонографічних народомузичних проєктів, які виконували українські музичні етнографи. Зокрема представлено фонографічну працю Ф. фон Штейнгеля, В. Шухевича, О. Роздольського, Ф. Колесси, К. Квітки, В. Харківа, Лесі Українки й інших, охарактеризовано їхні дослідницькі методики, оцінено фонографічний доробок, визначено лідерські позиції українських фонографістів та їхньої спадщини у Європі та світі. У дослідженні також представлено початки українського народомузичного архівування та з'ясування місцезнаходження і стан колекцій валиків зі записами народної музики в Україні й українських збірок за кордоном.

18.10.17.0302/0417U000782

Баланко Оріся Миколаївна. Баланко О. М. Українська камерно-вокальна музика кінця ХХ - початку ХХІ ст. як виконавський феномен: Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 19.04.2017.

УДК 070:78:654 (477. 83-25).

189 с. – Бібліогр.: 334 назви.

Дисертація присвячена дослідженню процесів, що відбуваються у сучасному вітчизняному камерно-вокальному мистецтві, через осмислення камерно-вокальної музики як єдиної художньо-творчої системи композиторського та виконавського мислення в контексті історичних витоків, шляхів її розвитку та стилевих характеристик у європейській композиторській практиці. Сформульоване авторське визначення камерного співу як виконавської презентації голосу, що вимагає від виконавця особливих якостей, які дозволяють найточніше відтворити градації звукового вираження, внутрішній психологізм та лапідарність драматургії (концентрованої або розосередженої) камерно-вокальних творів.

18.10.17.0303/0417U000783

У Хуймінь. Оперне інтонування як семантичний феномен: вокально-виконавський аспект: Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 19.04.2017.

УДК УДК 78.01/.071.2/.072.2+782.1.

167 с. – Бібліогр.: 201 назва.

У дисертації розкривається специфічний зміст вокально-виконавського інтонування, його значення в формуванні цілісної жанрової семантики опери. Виявляються понятійні основи і теоретичні тенденції оперної семантики як напрямки сучасного оперознавства, характеризуються системні передумови вивчення оперної семантики з їх музикознавчої та художньо-текстової сторін. Виявлення інтерпретативних факторів оперного вокального інтонування дає можливість розкрити значення образно-рольового інтонування в його взаємозумовленості з процесами розуміння - інтерпретації.

18.10.17.0304/0417U000823

Палкіна Ірина Ігорівна. Жанроутворення у рок-мистецтві: міжвидові та внутрьовидові взаємодії: Дис... к.мист. /Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. – Захищена 06.04.2017.

УДК 782.9.

214 с. – Бібліогр.: 390 назв.

У дисертації вперше розглянуто поняття "рок-мистецтво", що є середньою ланкою трирівневої системи "рок-культура - рок-мистецтво - рок-музика", і дано йому визначення. Доведено, що внаслідок інтегративних процесів у рок-мистецтві, загальної його еволюції, первинний інтуїтивний синкретизм був замінений на усвідомлений синтетизм, завдяки якому виникли нові жанри. Визначено два рівні жанроутворюючих процесів у рок-мистецтві, що відбуваються в інтегративній площині. Міжвидовий рівень інтеграції пов'язаний з процесами взаємопроникнення різних видів мистецтва. На внутрьовидовому рівні відбувається залучення елементів академічної музики і світового фольклору до музичної тканини рок-твору. На основі аналізу українських рок-творів запропоновано класифікацію жанрів рок-мистецтва за ознакою домінування елементів того чи іншого виду мистецтва. Відповідно до даної класифікації, новими складними жанрами рок-мистецтва визначено рок-оперу, рок-виставу, концептуальний альбом. Здійснено компаративний аналіз жанрів мюзиклу, рок-опери і рок-вистави; доведено їхню відмінність (насамперед, завдяки різному походженню). Проведено класифікацію концептуальних альбомів - циклічної форми у рок-музиці. Запропоновано диференціювати концептуальні альбоми за виконавським складом та рівнем цілісності. Доведено, що інтегративний потенціал, закладений у синкретичній природі рок-мистецтва, є чинником процесів жанроутворення. Позитивними результатами розвитку рок-мистецтва стало стилістичне оновлення жанрів (рок-мелодекламація, рок-опера, рок-вистава та концептуальний альбом).

18.10.17.0305/0417U000832

Овчар Олександр Павлович. Духове виконавство у Харкові ХVІІІ - початку ХХ століття: етапи еволюції: Дис...

к.мист. /Харківський національний університет мистецтв ім.І.П.Котляревського. – Захищена 27.03.2017.

УДК 788(477.54).

217 с. – Бібліогр.: 186 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню класифікації і характеристики етапів еволюції виконавства на духових інструментів у Харкові ХVІІІ - початку ХХ століття як системного процесу його професіоналізації і академізації. Шляхом системного узагальнення і ціннісного обґрунтування специфіки і наслідків історичного процесу академізації виконавського духового мистецтва у Харкові ХVІІІ - початку ХХ століття класифіковано сутнісні характеристики виконавства на духових інструментах як соціокультурного і художнього явища музично-виконавської культури в Україні і Харкові.

19 МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

19.21 Масова комунікація

19.10.17.0306/0517U000330

Корнеєв Віталій Михайлович. Соціальнокомунікаційний підхід в українській науці:

Дис... д.соц.комунік. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.04.2017.

УДК 007:001.8.

422 с. – Бібліогр.: 932 назви.

Роботу присвячено системному й комплексному вивченню соціальнокомунікаційного підходу як основної методології дослідження соціальних процесів та явищ в межах нової наукової галузі 27.00.00 - "Соціальні комунікації". У дисертації, на основі аналізу наукових праць, в яких вирішуються важливі проблеми соціальнокомунікаційної науки за період 2008 - 2015 рр., визначено сутність та специфіку соціальнокомунікаційного підходу, обґрунтовано методологію та з'ясовано доречність і ефективність використання окремих методів наукового пізнання у межах визначеного підходу. У дослідженні проаналізовано тематичні та змістові особливості дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук, встановлено особливості використання соціальнокомунікаційної методології в різних наукових спеціальностях та тематичних групах наукових праць. Основним результатом роботи є кваліфікація соціальнокомунікаційного підходу як спеціальної методології наукового пошуку в науці про соціальні комунікації, обґрунтування обов'язковості використання цього підходу науковцями, визначення тенденцій та перспектив дослідницької практики в галузі.

20 ІНФОРМАТИКА

20.01 Загальні питання інформатики

20.10.17.0307/0217U003429

Оцінка трудомісткості розробки програмного забезпечення "Державного реєстру актів цивільного стану громадян": Заключний звіт /Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України; Керівник Мелашенко Андрій Олегович. – ДР 0116U008956. УДК 002:002:338.2.

23 с.

Проведено дослідження та зроблена оцінка трудомісткості розробки програмного забезпечення "Державного реєстру актів цивільного стану громадян" Робота розповсюджується за договірною ціною.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.01 Загальні питання наукового атеїзму і релігієзнавства

21.10.17.0308/0217U002666

Трансформація функцій релігійних інституцій в процесах суспільних перетворень України: Заключний звіт /Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України; Керівник Филипович Людмила Олександрівна. – ДР 0114U007289. УДК 2 - 67(477).

20 с.

З'ясовано, що внаслідок десакаралізації релігійних спільнот вони все більше і у великому різноманітті цього входять у світську сферу суспільного буття, що зумовлює втрату ними низки чисто конфесійних функцій, зближення функцій різноконфесійних організацій і появу на цій основі можливості їх співпраці, перебирання на себе релігійними організаціями низки власне світських функцій, подальше витіснення релігійних чинників із повсякденності вірянина

21.15 Окремі релігії, церкви і культури

21.10.17.0309/0517U000318

Шкіль Світлана Олександрівна. Трансформації ідейно-політичної риторики Російської Православної Церкви на початку ХХІ століття: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.04.2017.

УДК 281.93 : 261.7.

420 с. – Бібліогр.: 520 назв.

У дослідженні здійснено філософсько-релігієзнавчий аналіз трансформацій ідейно-політичної інституціалізованої риторики сучасного російського православ'я, пропонує у її межах оновлених наративів, ідеологічних міфологем та геополітичних стратегій. Доведено, що ідейно-політична риторика сучасного російського православ'я як єдиний дискурс сформована патріархом Кирилом під час його керівництва Відділом зовнішніх церковних відносин РПЦ та у перші роки правління (2009-2011) на хвилі переходу від консервативної до фундаменталістської ідеології. Сформована ідейно-політична риторика є, за своїм характером, постмодерним маніпулятивним симулякром, який абсолютизує Росію з усіма її культурно-цивілізаційними особливостями як мета-цінність. Засобом розвитку цього світу є риторична та ідеологічна мобілізація, спрямована на неоконсервативну революцію та встановлення "м'якої теократії". Виправданям для цього утопічного проекту стають потреби збереження Росії як центру "руського світу", стрижня православ'я та майбутнього центру всього християнського світу, у протистоянні Заходу з його моделями релігійного і світського життя. Для країн ближнього зарубіжжя ідейно-політична риторика сучасного російського православ'я нав'язує реваншистський проект "руського світу", який пропонується як актуалізація загального простору вживання російської мови і культури, панування російського типу православ'я, поширення російських традицій державності і суспільного життя. Обґрунтовано, що сьогодні втіленням абсолютного добра в риторичі РПЦ стає російський народ як носій особливих моральних і культурних якостей, втіленням зла стають Захід та Україна. Кульмінацією боротьби добра і зла речники РПЦ вбачають у "геноциді" російського народу в сусідніх із Росією країнах. У ролі спасителя у риторичі спікерів РПЦ виступає сам російський народ, перемога якого можлива тоді, коли Європа прийме ідеали російського "солідаризму" в якості єдиного можливого шляху розвитку в майбутньому. Таким чином, політизація релігійного дискурсу в РПЦ досягає свого завершення в етнофілетизмі та націоналістичній версії імперіалізму, оскільки у межах цього дискурсу релігійне повністю розчиняється у національному.

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.19 Топологія

27.10.17.0310/0517U000296

Карлова Олена Олексіївна. Класифікація і продовження аналогів неперервних відображень: Дис... д.ф.-м.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 515.12.

345 с. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертаційна робота присвячена класифікації Бера і Лебеґа відображень як однієї, так і декількох змінних, а також задачам продовження відображень з різних функціональних класів. Узагальнено класичний результат Лебеґа-Гаусдорфа-Банаха. Наведено характеристику правих і лівих композиторів. Введено поняття майже сильно нульвимірного простору і дано опис таких просторів в термінах берівських і лебеґівських класів. Отримані загальні теореми про берівську і лебеґівську класифікації вертикально майже нарізно неперервних відображень та їх аналогів. Охарактеризовано множину точок розриву і вивчено берівську класифікацію сильно нарізно неперервних функцій. Узагальнено теорему Куратовського про продовження лебеґівських відображень. Узагальнено теорему Куратовського

Серпінського про функції першого класу зі зв'язним графіком. Отримано результати про залежність від зліченного числа координат неперервних функцій, визначених на інваріантних підмножинах незлічених добутків. Досліджено поточкові границі неперервних функцій, що залежать від скінченного числа координат.

27.21 Геометрія

27.10.17.0311/0217U002645

Розробка методів геометричного моделювання на дискретних елементах у 3D: Заключний звіт /Херсонський національний технічний університет; Керівник Тулущенко Галина Яківна. – ДР 0111U007990. УДК 514.18.

27 с.

Побудовано кілька різних систем вузлових координатних функцій для СЕ у формі октаедра із 6 вузлами інтерполяції; досліджено апроксимаційні якості поліноміальних та кусково-лінійних базисів октаедра з 6 та 7 вузлами; встановлено степені апроксимації шести вузлового октаедра з лінійними та квадратичними функціями; доведено, що кусково-лінійна та квадратична апроксимація методом скінчених елементів функцій температурного поля та поля переміщень на решітках тетрадрально-октадральної структури збігаються до точного розв'язку в задачах із диференціальним оператором другого порядку; отримано формули чисельного інтегрування по області СЕ у формі октаедра із кусково-лінійними базисними функціями; побудовано СЕ у формі біпіраміди, що наділений кращими інтерполяційними якостями у порівнянні зі СЕ правильної геометричної форми.

27.10.17.0312/0217U003672

Геометричне моделювання в САПР деталей хіміко-технологічного обладнання: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Казіміров Ігор Павлович. – ДР 0111U008146. УДК 514.18.

53 с.

Об'єкт дослідження – геометрична та математична модель хіміко-технологічного обладнання на прикладі твердотілого теплового акумулятора. Мета роботи – розробити основні алгоритми та методи геометричного моделювання поверхонь деталей хіміко-технологічного обладнання, а також системи підготовки та випуску конструкторсько-технологічної документації. Методи досліджень: розрахункові (термодинамічні та статистичні). Розроблений алгоритм геометричного моделювання поверхонь деталей хіміко-технологічного обладнання на прикладі теплового акумулятора та метод розрахунку геометричних параметрів твердотілих теплових акумуляторів. Створена універсальна система підготовки та випуску конструкторсько-технологічної документації при проектуванні теплових акумуляторів. Отримано вираз для аналізу температурного поля при різних граничних умовах. Досліджено вплив геометричних параметрів теплового акумулятора на ефективність тепловіддачі. За результатами дослідження теплового акумулятора знайдені найбільш прийнятні компоновання його вагогабаритних показників. Галузь застосування результатів роботи – М 72.19 дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.27 Теорія функцій комплексних змінних

27.10.17.0313/0217U001765

Розробка методів математичного моделю-

вання та теорії наближень для розв'язання актуальних проблем сучасного природознавства: Заключний звіт /Інститут математики НАН України; Керівник Макаров Володимир Леонідович. – ДР 0117U002829. УДК 519.6; 517.535; 517.551; 517.984; 517.988.

138 с.

Науковий звіт присвячено розробці та обґрунтуванню чисельних методів розв'язування задач, які описуються диференціальними, інтегральними та функціональними рівняннями у неklasичній постановці; а також деяким питанням апроксимації функцій однієї й багатьох змінних та інтерполяції функцій і операторів. Отримано необхідні та достатні умови існування розв'язку нелокальної за часом задачі для диференціального рівняння 1-го порядку з необмеженим операторним коефіцієнтом та лінійною багаточисловою нелокальною умовою. Сформульовано нові достатні умови існування розв'язку згаданої задачі, що узагальнюють наявні в літературі аналоги. Розроблено та обґрунтовано експоненціально збіжний чисельний метод наближення розв'язку згаданої нелокальної задачі. Розроблено експоненціально збіжний метод для диференціального рівняння з необмеженим операторним коефіцієнтом в банаховому просторі з умовою в кінцевий момент часу, який спирається на регуляризацію за допомогою нелокальних умов. Розроблені чисельні методи є методами без насичення точності. В роботі вирішена низка важливих екстремальних задач теорії наближень на класах функцій однієї й багатьох змінних. Знайдено порядкові оцінки найкращих наближень, наближень сумами Фур'є і кращих ортогональних тригонометричних наближень деяких класів функцій; обчислено точні константи в нерівностях типу Ландау-Вінера для коефіцієнтів Тейлора обмежених голоморфних функцій багатьох змінних; встановлено нове аналітичне зображення полілогарифмів; знайдені точні значення деяких важливих апроксимативних характеристик просторів Орлича; встановлено порядки ентропійних чисел класів Нікольського-Бесова періодичних функцій багатьох змінних; введено кратну базисну систему Хаара в просторах Лебега й досліджено її апроксимативні властивості; знайдені точні по порядку оцінки колмогоровських діаметрів і ентропійних чисел для класів типу Нікольського-Бесова з логарифмічною гладкістю. Розглянуто еліптичні періодичні інтегральні рівняння та досліджено задачу зменшення обсягу інформаційних затрат при чисельному розв'язанні таких рівнянь з мінімальною похибкою. Для цього запропоновано модифікацію повністю дискретного проєкційного методу в комбінації з апіорним правилом вибору рівнів дискретизації. Доведено, що такий підхід зберігає найкращу точність на досліджуваному класі задач в метриці соболевських просторів з субквадратичним обсягом арифметичних операцій. Встановлено достовірність за допомогою критерію Стьюдента відмінностей між середніми значеннями показників певних медичних характеристик пацієнтів в групах "до лікування" та "після 6-го курсу лікування" (тобто після закінчення лікування).

27.31 Диференціальні рівняння з частинними похідними

27.10.17.0314/0517U000466

Мартинюк Ольга Василівна. Задача Коші та нелокальні багаточислові задачі для еволюційних рівнянь першого порядку за часовою змінною: Дис... д.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 19.06.2017.

УДК 517.956.

354 с.: 45 іл. – Бібліогр.: 304 назви.

Дисертаційна робота присвячена побудові теорії коректної розв'язності задачі Коші та нелокальної багаточисло-

вої за часом задачі для еволюційних рівнянь вигляду $u_t + (A)u = 0$, де (A) - ціла функція від оператора A , зокрема, $(A) = A$, A - псевдобесселевий оператор, побудований як за сталим, так і за змінним символом, негладким у точці $= 0$, з класу, який містить символи, що задовольняють умову "параболічності", або A - оператор узагальненого диференціювання Гельфонда-Леонтьєва, (A) розглядається у різних зліченно-нормованих просторах нескінченно диференційовних функцій (чи їх проєктивних або індуктивних границях). Досліджені також еволюційні рівняння вказаного вигляду з невід'ємними самоспряженими операторами в абстрактному гільбертовому просторі.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.10.17.0315/0517U000245

Венгерський Петро Сергійович. Чисельне моделювання руху поверхневих і ґрунтових потоків та їх взаємодія на території водозбору: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут прикладних проблем механіки і математики імені Я.С.Підстригача НАН України. – Захищена 23.03.2017.

УДК 519.876.5:517.958.

291 с.: 4 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 324 назви.

Робота стосується математичного моделювання та чисельного дослідження проблеми взаємодії на території водозбору поверхневого та ґрунтового потоків води у гідродинамічному та кінематичному наближеннях. Рівняння стоку поверхневої води у гідродинамічному наближенні були отримані з рівнянь руху Нав'є-Стокса з усередненням за глибиною потоку. Для стоку поверхневої води в кінематичному наближенні побудована і досліджена регуляризована модель з додаванням штучної в'язкості. Для опису руху ґрунтової води використано рівняння Бусинеска та сформульовано початково-крайову і варіаційну постановку задачі у випадку залежності коефіцієнта фільтрації від невідомої величини п'єзометричного тиску. Виведено систему основних рівнянь фільтрації ґрунтової води у гідродинамічному наближенні із загальних законів збереження енергії, маси і стану рідини. Побудовано модель сумісного руху поверхневих і ґрунтових потоків та виведено умови їх взаємодії на території водозбору. Для покращення розв'язків при великих значеннях чисел Рейнольдса ($Re > 100$) в задачі стоку поверхневої води у гідродинамічному наближенні запропоновано стабілізаційну схему МСЕ. Одержано оцінку стабілізаційного множника цієї схеми для розв'язування варіаційної задачі Нав'є-Стокса. При розв'язуванні задачі кінематичної хвилі на поверхнях із складним рельєфом побудовано модифіковану модель з доданою штучною в'язкістю. Розроблено і досліджено клас інтервальних методів для розв'язування систем рівнянь з домінуючою діагоналлю. Створена веб-компонента, яка дозволяє автоматично генерувати дані про річкові системи розташовані на вибраній території.

27.10.17.0316/0217U001729

Ізомонодромні деформації та конформна теорія поля. Етап 2. Ферміонне представлення тау-функції ізомонодромних деформацій лнійної задачі Фука: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України; Керівник Іоргов Микола Зіновійович. – ДР 0116U007727. УДК 517.9.

25 с.

Виведено представлення ізомонодромних тау-функцій фуксових систем з n регулярними особливостями на сфері Рімана та із загальною монодромією з $GL(N)$ у вигляді

детермінанту Фредгольма. Відповідний інтегральний оператор задається в термінах елементарних розв'язків для фуксових систем з трьома особливими точками. У випадку двовимірних матриць монодромій ($N=2$) для детермінанта Фредгольма дано явний розклад у вигляді комбінаторних формул для тау-функцій системи Гарнье. Цим формулам дано пояснення в термінах багатокомпонентних вільних ферміонів в теоріях з полями твісту.

27.10.17.0317/0217U001827

Розробка методів комп'ютерного дослідження математичних моделей фізичних полів: Заключний звіт /Херсонський національний технічний університет; Керівник Тулущенко Галина Яківна. – ДР 0111U007951. УДК 514.18.

30 с.

Використання у методі скінчених елементів (МСЕ) базисів, які складаються із гармонічних функцій, дозволяє суттєво покращити точність отримуваних розв'язків для граничних задач еліптичного типу. Але гармонічними є базисні функції тільки білінійних серендипових скінчених елементів (ССЕ). Вперше бібліотека гармонічних базисів вказаних елементів була поповнена базисами, побудованими у вигляді нескінчених рядів, отриманих при розв'язанні задачі Діріхле за допомогою методу Фур'є. Практична апробація цих базисів не тільки підтвердила їх позитивні якості, але й виявила деякі недоліки. Так, зокрема при використанні частинних сум тригонометричних рядів значно зростає час виконання розрахунків за МСЕ у порівнянні із використанням традиційних поліноміальних базисів для СЕ того ж порядку. Тому актуальними є побудова та дослідження властивостей базисних функцій ССЕ, знайдених за допомогою таких методів наближеного розв'язання задачі Діріхле, які приводять до розв'язків поліноміальної структури.

27.43 Теорія ймовірності й математичної статистики

27.10.17.0318/0417U000774

Танцюра Максим Вікторович. Граничні теореми для злічених систем стохастичних диференціальних рівнянь зі взаємодією: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут математики НАН України. – Захищена 11.04.2017.

УДК 519.21.

125 с. – Бібліогр.: 73 назви.

У дисертаційній роботі вивчається питання існування та єдиності розв'язків нескінчених систем стохастичних диференціальних рівнянь зі взаємодією, а також гранична поведінка розв'язків таких систем. Доведені теореми існування слабкого розв'язку та теореми існування та єдиності сильного розв'язку нескінчених систем стохастичних диференціальних рівнянь з нелішшицевими коефіцієнтами. Доведені теореми існування слабкого розв'язку та теореми існування та єдиності сильного розв'язку аналогу рівняння Маккіна-Власова для випадку, коли розподіл мас частинок є локально скінченною мірою. Доведено, що розв'язок такого рівняння є границею послідовності розв'язків нескінчених систем стохастичних диференціальних рівнянь, в яких маса кожної частинки прямує до нуля, а густина частинок зростає до нескінченності.

27.10.17.0319/0417U000869

Кучук-Яценко Сергій Вікторович. Відсутність арбітражу та оцінювання опціонів у моделях фінансових ринків зі стохастичною волатильністю: Дис... к.ф.-м.н. /Київський на-

ціональний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 10.04.2017.

УДК 519.21.

133 с. – Бібліогр.: 99 назв.

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню умов відсутності арбітражу та оцінюванню похідних цінних паперів у різних моделях фінансових ринків. Дисертаційну роботу присвячено дослідженню умов відсутності арбітражу та оцінюванню похідних цінних паперів у різних моделях фінансових ринків. Дисертаційну роботу присвячено дослідженню умов відсутності арбітражу та оцінюванню похідних цінних паперів у різних моделях фінансових ринків.

27.47 Математична кібернетика

27.10.17.0320/0517U000256

Буяк Леся Михайлівна. Математичні моделі економічної динаміки з урахуванням суспільної кластеризації: Дис... д.е.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 11.04.2017.

УДК 519.866.

390 с.: 4 табл., 82 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертаційна робота присвячена подальшому розвитку теоретичних, методологічних і методичних підходів у моделюванні динаміки соціально-економічних систем із урахуванням показників економічної структури суспільства та особливостей перехідної економіки. Розроблено концепцію та методологічний інструментарій моделювання економічної динаміки у просторах економічних змінних, до яких належать показники економічної структури суспільства. На основі запропонованого концептуального підходу побудовано одну із базових моделей ринкової економіки, за допомогою якої встановлено наявність можливих стійких і нестійких рівноважних станів у економіці, умови переходу економіки як динамічної мультистабільної системи з низькопродуктивного у високопродуктивний стан і навпаки. Обґрунтовано необхідність державного регулювання перехідної економіки з метою досягнення нею високопродуктивного одномодального майнового розподілу елементів суспільства. Розроблено комплекс моделей економічної динаміки у економічно структурованому суспільстві з урахуванням ринку землі сільськогосподарського призначення, процесів одночасного функціонування легального та тіншового секторів економіки, процесів еколого-економічної взаємодії. Теоретичний аналіз цих моделей та імітаційні експерименти з ними дозволяють дослідити особливості траєкторій економічної динаміки, їх залежність від внутрішніх і зовнішніх факторів впливу, а також спрогнозувати окремі соціально-економічні наслідки та підвищити ефективність відповідних рішень в економіці.

27.10.17.0321/0517U000442

Гарт Людмила Лаврентіївна. Проекційно-ітераційні методи розв'язання операторних рівнянь та задач нескінченновимірної оптимізації: Дис... д.ф.-м.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 02.06.2017.

УДК 519.8.

293 с.: 13 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

Об'єктом дослідження є теорія наближених методів і алгоритмів розв'язання операторних рівнянь і задач нескінченновимірної оптимізації та її застосування. Предметом дослідження є проекційно-ітераційні методи і алгоритми розв'язання операторних рівнянь першого роду і нескінченновимірних задач умовної мінімізації функціоналів та їх застосування. Методи дослідження - апарат математичного і функціонального аналізу, методів оптимізації, чи-

слових методів, теорії оптимального керування, теорії алгоритмів та обчислень. Метою дослідження є розробка теоретичного апарату проекційно-ітераційних методів і алгоритмів розв'язання операторних рівнянь першого роду (в тому числі, некоректних) та нескінченновимірних екстремальних задач з обмеженнями, побудова на основі обґрунтованих методів та чисельна реалізація нових ефективних алгоритмів розв'язання деяких практично важливих класів диференціальних і інтегральних рівнянь та задач оптимального керування. Вперше досліджено питання стійкості та швидкості збіжності проекційно-ітераційних методів розв'язання лінійних операторних рівнянь першого роду у банахових просторах. Розроблено і теоретично обґрунтовано проекційно-ітераційні методи розв'язання нестійких лінійних операторних рівнянь у гільбертовому просторі. Розроблено і теоретично обґрунтовано нові ефективні обчислювальні схеми проекційно-ітераційних методів і алгоритмів розв'язання нелінійних параметричних операторних рівнянь та нескінченновимірних задач умовної мінімізації функціоналів. Одержано загальні умови апроксимації, стійкості, збіжності, оцінки похибки та швидкості збіжності запропонованих методів. Створено нові чисельні алгоритми, основані на методах сіток і прямих, розроблено комплекси комп'ютерних програм, що їх реалізують, виконано аналіз ефективності алгоритмів для розв'язання деяких практично важливих класів нелінійних, некоректних та оптимізаційних задач. Запропонований підхід, чисельні алгоритми та комплексні програм, що їх реалізують, можуть бути використані в науково-дослідних та проектно-конструкторських організаціях для проектування і розрахунку елементів конструкцій нової техніки і керованих систем.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.10.17.0322/0517U000267

Юзефович Роман Михайлович. Моделювання та статистичний аналіз взаємопов'язаних періодично нестационарних вібраційних сигналів для виявлення дефектів механізмів: Дис... д.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 06.04.2017.

УДК 621.77:621.314.

414 с.: 1 табл., 255 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

Робота присвячена розробці спектрально-кореляційної теорії взаємопов'язаних періодично корельованих випадкових процесів як математичної моделі двовимірних вібраційних сигналів та методів їх статистичного аналізу. Розвинуто методи когерентного й покомпонентного взаємокореляційного аналізу ПКВП-сигналів. Розвинуто методи оцінювання характеристик пов'язаності сигналів при невідомому періоді нестационарності. Розроблена і випробувана вібродіагностична система, створені алгоритми і програмне забезпечення для аналізу стохастичних коливань різного походження на основі експериментальних даних.

28.23 Штучний інтелект

28.10.17.0323/0217U003557

Розробка рекомендацій та алгоритму створення, організації та функціонування Оперативного диспетчерського центру при Департаменті житлово-комунального господарства, енергетики та інфраструктури Вінницької облдержадміністрації: Заключний звіт /Вінницький національний технічний університет; Керівник Мокін Віталій Борисович. – ДР 0117U004709. УДК 656.02; 004.9.

Здійснено систематизацію геопросторової та атрибутивної інформації для налагодження ефективної роботи транспорту, розроблено модель інтелектуальної інформаційної системи з використанням інноваційних GPS-технологій і розроблено рекомендації та алгоритм створення, організації та функціонування Оперативного диспетчерського центру при Департаменті житлово-комунального господарства, енергетики та інфраструктури Вінницької облдержадміністрації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29 ФІЗИКА

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.10.17.0324/0517U000428

Погорелов Станіслав Вікторович. Теоретичні та експериментальні основи створення тонкодротяних решіток болометрів для контролю потужного лазерного випромінювання: Дис... д.ф.-м.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 30.05.2017.

УДК 53.082.6:537.872:621.317.794.

302 с.: 17 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

Об'єкт - енергетичні, просторові, поляризаційні параметри та характеристики лазерного випромінювання. Мета - розробка теорії і техніки використання тонкодротяних решіткових болометрів для прецизійного багатопараметричного дослідження випромінювання потужних лазерів. Методи - математичної фізики, електродинаміки, числові методи розв'язання диференціальних рівнянь математичної фізики, числового моделювання, обробки випадкових похибок. Результати - розроблено методи абсолютних вимірювань енергетичних параметрів, а також параметрів поляризації та просторових параметрів потужного лазерного випромінювання тонкодротяними болометричними решітками

з нелінійною характеристикою перетворення. Галузь застосування - лазерна техніка та метрологія

29.15 Ядерна фізика

29.10.17.0325/0517U000257

Нестеров Олександр Володимирович. Трикластерна мікроскопічна модель опису властивостей легких атомних ядер: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 539.142.

348 с.: 44 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 348 назв.

В рамках різних варіантів запропонованої моделі досліджена кластерна структура зв'язаних станів ядер 6He , 6Li , 8He , 10B , 9Be . Передбачено існування низки резонансів, що лежать у трикластерному континуумі ядер 6He , 6Be , 5H , 9B , 9Be . Вивчено поведінку перерізів реакцій термоядерного синтезу $3\text{H}(3\text{H}, 2\text{n})4\text{He}$ та $3\text{He}(3\text{He}, 2\text{p})4\text{He}$, реакцій радіаційного захоплення $3\text{He}(4\text{He}, \text{g})7\text{Be}$, $3\text{H}(4\text{He}, \text{g})7\text{Li}$, $6\text{Li}(\text{p}, \text{g})7\text{Be}$, $6\text{Li}(\text{n}, \text{g})7\text{Li}$ та реакції $6\text{Li}(\text{n}, 4\text{He})3\text{H}$ при малих енергіях недоступних для експериментального дослідження. Передбачено існування резонансного стану у тетранейтрона.

29.17 Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика

29.10.17.0326/0517U000488

Шешин Григорій Олександрович. Кінетичні та динамічні ефекти у надплинному гелії та

його ізотопічних розчинах в умовах неоднорідності температури та тиску: Дис... д.ф.-м.н. /Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б. І. Веркіна. – Захищена 06.06.2017.

УДК 538.941.

292 с.: 3 табл., 101 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

У дисертації представлені результати експериментальних досліджень кінетичних і динамічних процесів у надплинному гелії і його розчинах 3He - 4He . Досліджено умови поява нестійкості кордону між фазами розшарується розчину і збудження нею конвекційної турбулентності в обсязі розчину. Вивчено температурна залежність рухливості між фазної межі при наднизьких температурах. Виявлено перехідну турбулентний режим течії надплинності, при температурах нижче $0,7\text{ K}$. Досліджено вплив сил Ван-дер-Ваальса на температуру надплинного переходу атомних гелієвих плівок.

29.10.17.0327/0417U000741

Чернолевська Єлизавета Анатоліївна. Кластерна структура одноатомних спиртів у конденсованому стані: Дис... к.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.03.2017.

УДК 532.74.

152 с.: 15 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 104 назви.

Дисертацію присвячено з'ясуванню кластерної структури деяких одноатомних спиртів в конденсованому стані, зокрема, поблизу точки фазового переходу тверде тіло-рідина та визначенню відмінностей спектроскопічних проявів фазового переходу тверде тіло - рідина для спиртів з парною та непарною кількістю атомів вуглецю. Виконано квантово-хімічне моделювання для різних типів кластерів метанолу, 1-нонанолу та 1-деканолу, визначено просторову будову та енергетичні параметри всіх модельних структур, розраховані частоти спектрів ІЧ поглинання. Зроблено висновки щодо особливостей змін кластерної структури досліджуваних спиртів в конденсованій фазі. З'ясовано, що в області валентних коливань гідроксильної групи для метанолу та 1-деканолу спостерігається характерне зміщення смуг поглинання в область низьких частот при плавленні, що свідчить про перехід від менших кластерів до більших, а для 1-нонанолу - навпаки, смуга зміщується в область високих частот.

29.19 Фізика твердих тіл

29.10.17.0328/0517U000249

Гриб Олександр Миколайович. Когерентна динаміка систем з джозефсонівськими еонтактами: Дис... д.ф.-м.н. /Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б.І.Веркіна. – Захищена 21.03.2017.

УДК 538,945.

303 с.: 2 табл., 114 іл. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертацію присвячено теоретичному та експериментальному дослідженню закономірностей утворення когерентного динамічного стану в системах контактів Джозефсона. Для опису синхронізації випромінювання контактів у резонансних системах та системах контактів з ємностями був вироблений систематичний підхід на основі методу амплітуд, які повільно змінюються.

29.10.17.0329/0517U000308

Рачій Богдан Іванович. Отримання та фізико-хімічні властивості нанопористого вуглецю для електростатичних систем накопичення заряду: Дис... д.ф.-м.н. /ДВНЗ

"Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 21.04.2017.

УДК 538.971+541.13+544.636.

307 с.: 49 табл., 176 іл. – Бібліогр.: 292 назви.

Робота присвячена вдосконаленню методів отримання нанопористих вуглецевих матеріалів із сировини рослинного походження з наперед заданими фізико-хімічними властивостями, розвинутою площею поверхні та контрольованою пористою структурою. Проведено апробацію даних матеріалів в якості основи електродної компоненти електрохімічних систем накопичення заряду. Показано, що термохімічна активація калій гідроксидом гідротермально карбонізованої вихідної сировини дозволяє отримати нанопористий вуглецевий матеріал із середнім розміром 1,7 - 2,2 нм та сумарним об'ємом пор 0,8 см³/г і питомою площею поверхні до 1600 м²/г з мезопорами, що становлять до 15 % від загальної кількості пор. Оптимізована методика отримання мезопористого вуглецевого матеріалу з питомою площею поверхні 1500 м²/г, сумарним об'ємом пор 1,3 см³/г та мезопорами розміром 5 - 50 нм, що становлять 75 % загального об'єму пор. Промодельовано механізми накопичення енергії в електрохімічних системах нанопористий вуглець/електроліт, встановлено характер даних процесів, а також визначено вклад пор певного розміру в питому електроємність системи. Залежно від використовуваного електроліту та структурно-морфологічних характеристик нанопористого вуглецю отримано максимальні значення питомої ємності електрохімічних систем у водних (180 - 260 Ф/г) та органічних (60 - 100 Ф/г) електролітах. Використовуючи отримані нанопористі вуглеці в якості сорбента, визначено величину сорбційної активності за метиленовим блакитним (330 - 350 мг/г), метил оранжевим (340 - 360 мг/г) та йодом (900 - 920 мг/г). Запропоновано та апробовано в якості електродного матеріалу електрохімічних конденсаторів композит, сформований на основі вуглецевого матеріалу та терморозширеного графіту. Виготовлено лабораторні зразки електрохімічних конденсаторів із електродами на основі досліджуваних нанопористих вуглецевих матеріалів та вивчено їх енергоємнісні характеристики.

29.10.17.0330/0517U000391

Петченко Гліб Олександрович. Релаксаційні та динамічні ефекти у акустичних кристалах в слабких енергетичних полях: Дис... д.ф.-м.н. / Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 548.4:534.8.

314 с.: 1 табл., 96 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Дисертацію присвячено вивченню проблеми фонон-дислокаційної взаємодії, взаємодії дислокацій з центрами закріплення, радіаційними дефектами і дислокаціями "лісу" у лужно-галоїдних кристалах. У рамках використання методів фізичної акустики вивчено динамічні і структурні характеристики кристалів, доведено незалежність константи демпфування від густини дислокацій для різних температур інтервалу 77 - 300 К та різних доз рентгенівського опромінення. Запропоновано методику визначення абсолютної величини константи демпфування і її температурного ходу за температурою Дебая кристала. У рамках використання абсорбційного методу і термоактиваційного аналізу вивчено природу радіаційних центрів (F-центри) і точкових стопорів (тетрагональні дефекти) у кристалах і динаміка їх взаємодії з дислокаціями. Проаналізовано якісну і кількісну відповідність результатів вивчення динамічних і структурних характеристик у області низьких (дослідження частотних залежностей дисперсії швидкості ультразвуку) і високих частот (дослідження частотних спектрів дислокаційного поглинання УЗ-хвиль).

29.10.17.0331/0517U000394

Білоус Оксана Іванівна. Аномальні динамічні властивості бінарних розчинів в околі їх особливих точок: Дис... д.ф.-м.н. / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 30.05.2017.

УДК 538.9:62-404.5:534-14:534-8:534.222:534.286.

359 с.: 14 табл., 115 іл. – Бібліогр.: 527 назв.

У дисертації досліджуються аномальні залежності динамічної в'язкості, ефективного коефіцієнта поглинання та швидкості поширення звуку в різних термодинамічних напрямках: межі поділу фаз, критичної ізотерми та ізоконцентрації. Досліджувалися бінарні розчини поблизу різних особливих точок: критичної точки розшарування молекулярних, йонно-електронних бінарних розчинів; та водних розчинів 1,2-пропілових спиртів в околі структурного фазового переходу. Такий вибір об'єктів дозволив встановити, що спостережуваний структурний фазовий перехід рідина зумовлений Н-зв'язками і не може бути пояснений флуктуаційною природою, яка зумовлює аномалії в околі критичної температури розшарування. Проведені акустичні дослідження у широкому діапазоні частот, (5 - 2500) МГц, вперше дозволили запропонувати метод оцінювання внеску в ефективний коефіцієнт поглинання звуку, який пов'язаний із аномальним розсіянням звуку як на флуктуаціях концентрацій, так і на мікронеодорідностях. Визначено температуру та концентрацію особливих точок водних розчинів 1,2-пропілових спиртів. Встановлено, що збільшення частоти, як і відхід від критичної температури чи концентрації, виводить систему у кросоверну чи навіть гідродинамічну область.

29.10.17.0332/0517U000414

Ільницький Роман Васильович. Інтеркаляційне струмоутворення у модифікованих нанодисперсних системах TiO₂, TiO₂/C: Дис... д.ф.-м.н. / ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 08.06.2017.

УДК 53+544.6:661.882; 620.18:542.057:538.911+54-31.

357 с.: 54 табл., 185 іл. – Бібліогр.: 414 назви.

У дисертаційній роботі представлені дослідження суцільного впливу термічного відпаду, лазерного опромінення та допування на фізико-хімічні властивості нанокомпозитів, сформованих на основі нанодисперсного TiO₂, допованого Zr, Nb, Fe та C. Встановлено взаємозв'язки між умовами та режимами отримання і модифікації складових композиту та закономірностями перебігу електрохімічних процесів у пристроях накопичення і генерування електричної енергії. Знайдені оптимальні умови лазерної модифікації, за яких даний матеріал забезпечує високі питомі ємнісні характеристики літєвих джерел струму. Показано, що питома ємність електрохімічної системи, сформованої на основі модифікованого композиту TiO₂/C, при струмах 1-5 мА в 15-50 разів більша за аналогічну ємність для вихідного композиту, що свідчить про формування матриці зі значною кількістю гостьових позицій, здатних істотно інтенсифікувати заряд/розрядні процеси. На основі комплексних досліджень показано вплив впроваджених елементів Zr і Nb та термічного відпаду на кристалічну структуру, морфологію поверхні TiO₂. Виявлено, що легування TiO₂ ніобієм забезпечує термічну стабільність фази анатазу до температур 1123 К. Згідно з результатами X-променевого аналізу TiO₂, легованого цирконієм, вміст рутилу після відпаду становив 30 %. Даний матеріал характеризується пористою структурою зі значенням питомої площі 260 м²/г, що є на 40 % більшою у порівнянні із отриманими даними для нелегованого та легованого ніобієм TiO₂. Методом термогравиметрії виявлено, що вміст води в ньому становить до 20 % від початкової

маси. Ширина забороненої зони діоксиду титану, згідно з даними УФ-спектроскопії, зменшується від 3,5 eV до 2,5 eV при легуванні TiO₂ цирконієм та відпалом при температурі до 1123 K відповідно, причиною чого є поява енергетичних рівнів у забороненій зоні TiO₂ внаслідок утворення вакансій кисню після відпалу, що підтверджено рентгенівською фотоелектронною спектроскопією. Вперше застосовано легований TiO₂ цирконієм та ніобієм і відпалений при 673 K і 1123 K у якості катодних матеріалів літєвих джерел струму (ЛДС). Показано ефективність поєднання даних методів модифікації щодо покращення інтеркаляції йонів літію у структуру діоксиду титану. Значення питомих енергетичних характеристик ЛДС збільшилося на 50 % і 20% при легуванні TiO₂ цирконієм і ніобієм відповідно із наступним їх відпалом при 1123 K. Експериментально доведено, що електрохімічна інтеркаляція йонів літію у рутильну структуру фториду магнію є двостадійним процесом, що полягає у первинному заповненні порожнин структурних каналів поверхневих шарів, накопиченні на поверхні металічного літію та подальшому заповненні вільних "гостьових" позицій в об'ємі структури катодної матриці за рахунок дифузії літію. Досліджено кінетику дифузії літію у структуру MgF₂ та MgF₂/C. Встановлено, що в процесі накопичення інтеркальованого літію матрицю селєту рутильної структури коефіцієнт дифузії змінюється немонотонно залежно від встановленої катод-анодної різниці потенціалів, при цьому спостерігається загальне його зменшення.

29.10.17.0333/0517U000426

Погорелов Олександр Євгенович. Транспортні процеси в твердому тілі в нерівноважних умовах збудження термічним імпульсом: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова НАН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 538.93:53.09:536.42:536.21:535.211:537.52:620.18:621.373.826:53.06.

330 с.: 13 табл., 126 іл. – Бібліогр.: 475 назв.

В твердому тілі досліджено транспортні процеси, що проявляються, як спрямоване перенесення маси, структурно залежне теплоперенесення та виникнення електричного потенціалу в металах в умовах нерівноважного стану, викликаного тепловим імпульсом від джерел різного фізичного походження (лазер, електричний та жевріючий розряди). Встановлено критерії, за яких вказані процеси відбуваються в твердій фазі. Один з них - критерій нестационарності, що є зворотно пропорційним температуропровідності речовини, яка локально збуджується тепловим імпульсом, дозволяє визначити час, за який введена в тверде тіло енергія не встигає релаксувати механізмами теплопровідності. Такий підхід дозволив чітко розділити режими імпульсного теплового впливу на речовину для створення в ній: нерівноважного та квазірівноважного стану, який застосовувався для отримання ряду характеристик твердого тіла. Показано, що за нерівноважного стану в твердому тілі розвиваються термодеформаційні процеси, які сприяють генерації і спрямованому руху структурних дефектів, внаслідок їх взаємодії з полем напружень. Вказано на визначну роль дислокацій, які рухаються, у всіх встановлених експериментально транспортних процесах. Зокрема, масоперенесення викликано захопленням міжвузлового атому ядром крайової дислокації і транспортуванням його на макроскопічні глибини в межах, що визначаються енергією їх взаємозв'язку та наявністю стоків. Запропонована дислокаційно-міжвузлова модель масоперенесення ретельно проаналізована з залученням модифікованого рівняння Френкеля-Конторової та методу молекулярної динаміки і доведено відповідність моделі експериментальним даним. Теплоперенесення виявляється сильно залежним від ступеню нерівноважності і про-

являється в розсіянні фононів на дислокаціях, в залежності від ступеню їх рухливості та напрямків розповсюдження теплового потоку та дислокацій. Наявність такого зв'язку підтверджена експериментально в оригінальному експерименті з застосуванням теплового зондування зразків за методом Паркера: в нестационарному режимі збудження зафіксовано більш швидке розповсюдження температури в напрямку руху структурних дефектів. Виникнення електричного потенціалу в імпульсно збудженому металі зумовлене механізмами електрон-фононної взаємодії з утворенням квазічастинок (поляронів) локалізованими пружним полем дислокації електронами. Визначна роль дислокацій в цьому процесі підтверджена експериментально в фольгах з різним структурним станом - полікристалічній (Mo) та аморфній (Fe₇₄Si₁₃5B8Cu1Nb3). Запропоновано загальну схему транспортних процесів, що відбуваються в твердому тілі, збудженому термічним імпульсом, яка дає чітке уявлення про перебіг спостережуваних експериментально явищ. На підґрунті отриманих фундаментальних здобутків розроблено нові методи впливу на тверді тіла, що являлись собою атомні і молекулярні кристали та піддавались структурній модифікації під впливом лазерного опромінення, електричного розряду та бомбардування іонами в жевріючому розряді. В роботі продемонстровано ряд оригінальних розробок з лазерного твердофазного легування Ti рутенієм та Al хромом (за межею їх взаємної розчинності). Хіміко-термічним обробленням металів в активованій лазером плазмі жевріючого розряду продемонстрована можливість застосування фотон-іонної взаємодії з використанням багатофотонної іонізації. Показана перспективність створення ендометалофулеритних сполук типу Ni@C₆₀ і Cd@C₆₀ термічним відпалом та бомбардуванням іонами в жевріючому розряді. Окрема увага приділена застосуванню імпульсного теплового збудження в квазістационарному режимі для експрес вимірювань теплофізичних характеристик твердих тіл та оцінки адгезійних властивостей покриттів і багат шарових плівкових структур. Більша частина представлених розробок захищена авторськими свідоцтвами та патентами України.

29.10.17.0334/0517U000473

Штапенко Едуард Пилипович. Кінетика формування структури і властивості електроосаджених металевих плівок: Дис... д.ф.-м.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 02.06.2017.

УДК 539.2:669.24.

354 с.: 61 табл., 110 іл. – Бібліогр.: 474 назви.

Об'єктом дослідження є фізичні закономірності формування структури електроосаджених металевих плівок на металевих підкладках, отриманих осадженням на постійному, імпульсному струмах та в умовах лазерного впливу. Метою дисертаційної роботи є встановлення взаємозв'язку між кінетикою електрокристалізації, структурою і властивостями металевих плівок. Фазовий склад і субструктуру металевих плівок досліджували методами рентгенографії та електронографії. Фізичні властивості покриттів і плівок досліджували методами вимірювання мікротвердості та адгезійної міцності. Експериментальне визначення модуля Юнга проводили акустичним і тензометричними методами. Для розрахунку кінетичних і термодинамічних величин використовували квантово-механічні розрахунки. Енергію зв'язку ад-атома з підкладкою обчислювали за допомогою теорії функціоналу густини (ТФГ). Використання взаємодоповнюючих методів дослідження, апробованого апарату математичної і статистичної фізики з пакетом сучасних обчислювальних програм дозволило отримати кореляцію між результатами модельних і експериментальних досліджень, а також їх

відповідність сучасним фізичним уявленням, що забезпечує достовірність отриманих наукових результатів. Робота розвиває існуючі уявлення щодо фізичних механізмів утворення та росту металевої плівки в адсорбованих шарах при електрокристалізації металів. Практична цінність отриманих результатів полягає у встановленні закономірностей формування структури, що дає можливість отримувати металеві плівки з необхідними заданими властивостями. Наведені результати становлять інтерес для мікроелектроніки стосовно функціональних покриттів і зміцнюючих покриттів для машинобудування.

29.10.17.0335/0417U000709

Бокотей Олесь Володимирівна. Першопринципні розрахунки електронних та фононних підсистем і оптичні властивості гіротропних кристалів типу $Hg_3X_2Y_2$: Дис... к.ф.-м.н. /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет". – Захищена 24.03.2017.

УДК 535.323; 535.56; 544.223; 544.225.

155 с.: 40 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню із перших принципів електронних та фононних підсистем і оптичних властивостей гіротропних кристалів типу $Hg_3X_2Y_2$. Проведено порівняльний аналіз впливу аніонного заміщення на електронну структуру кубічних халькогалогенідів меркурію. Встановлено, що аніонне заміщення Te Se S у сполуках $Hg_3X_2Y_2$ призводить до збільшення ширини забороненої зони. Використовуючи наближення $LDA+U$ для розрахунків зонної структури кристалів $Hg_3Te_2Cl_2$ та $Hg_3Se_2Cl_2$, вдалося отримати значення непрямой забороненої зони, близькі до експериментально визначених із аналізу оптичних спектрів. Особливістю валентної зони електронних спектрів потрійних сполук $Hg_3X_2Y_2$ є наявність п'яťох відокремлених підзон, сформованих гібридизацією s/p -станів катіона та аніонів. Проаналізовано вплив точкових дефектів на формування зонної структури кристала $Hg_3Te_2Cl_2$ з використанням моделі суперкомірок. Показано, що аніонні вакансії модифікують структуру енергетичних зон, що відображається на електронних та оптичних властивостях досліджуваного кристала. Встановлено, що природа міжатомних взаємодій у кристалах типу $Hg_3X_2Y_2$ має комбінований характер та включає іонну та ковалентну складові. Проведено детальний аналіз симетрії фундаментальних мод, дисперсії фононів, загальної та парціальних густин фононних станів для кристала $Hg_3Te_2Cl_2$. Представлено моделювання раман-спектра та ідентифікацію фононних характеристичних смуг для визначення значень коливань атомів на основі їх симетрійного аналізу в порівнянні з результатами розрахунків динаміки ґратки кристала $Hg_3Te_2Cl_2$. Встановлено, що всі оптичні моди активні в раман-спектрах. Моди T симетрії активні як у спектрах комбінаційного розсіювання, так і у спектрах ІЧ-поглинання, що пов'язано з відсутністю центра симетрії в досліджуваному кристалі. На основі досліджень електронних енергетичних спектрів проведено інтерпретацію експериментальних результатів по дослідженню оптичної активності у кристалах $Hg_3X_2Cl_2$ ($X = Se, Te$). Встановлено кореляцію між існуванням явища оптичної активності та реалізацією прямих оптичних переходів у досліджуваних сполуках. Розраховано компоненти тензора ґірації для кристала $Hg_3Se_2Cl_2$. Проведено теоретичні розрахунки значень показників заломлення, оптичних діелектричних констант та коефіцієнтів відбивання для поліморфів (а), (b), (c) - $Hg_3S_2Cl_2$ та кристала $Hg_3Te_2Cl_2$ у рамках моделі зв'язуючих орбіталей Харрісона. Розрахунки проведено для спектральної області, далекої від краю поглинання, де відсутня дисперсія показника заломлення. Показано, що модель Харрісона дозволяє аналізувати оптичні властивості сполук типу

$Hg_3X_2Y_2$.

29.10.17.0336/0417U000804

Кузнецов Володимир Миколайович. Кристалічна структура та морфологія покриттів і матеріалів на основі нанорозмірних апатиту та брушиту під впливом фізико-хімічних факторів: Дис... к.ф.-м.н. /Сумський державний університет. – Захищена 24.03.2017.

УДК 604; 537.63.

161 с.: 20 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню впливу різних фізико-хімічних факторів на кристалічну структуру і морфологію матеріалів на основі гідроксиапатиту та брушиту під час кристалізації. Установлені оптимальні параметри отримання апатитних покриттів на титанових підкладках методом термодепозиції, вивчена зміна ступеня кристалічності і мікроструктури поверхні покриттів від температури підкладки та часу осадження. Показано, що при додаванні полімерів кристалічність гідроксиапатиту погіршується. Проведені комплексні дослідження впливу магнітного поля на кристалічну структуру і морфологію брушиту без та з іонами магнію у вихідному розчині.

29.10.17.0337/0417U000805

Костюк Дмитро Миколайович. Фізичні властивості металевих наночастинок у провідній матриці: Дис... к.ф.-м.н. /Сумський державний університет. – Захищена 24.03.2017.

УДК 537.621.3; 535.511; 532.582.7.

152 с.: 4 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 216 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню магніторезистивних і оптичних властивостей та газової чутливості приладових систем на основі масивів магнітних наночастинок ($НЧ$) $NiFe_2O_4$, $CoFe_2O_4$, Fe_3O_4 у провідній немагнітній матриці Ag або мультишарового графену. У роботі проаналізовано зв'язок між структурним станом $НЧ$ і магніторезистивними, магнітооптичними та оптичними властивостями наноприладових систем. Результати досліджень можуть бути використані як практичні рекомендації при побудові наноструктурованих чутливих елементів датчиків різного функціонального призначення.

29.10.17.0338/0417U000818

Скирта Юрій Борисович. Електричні та магнітні властивості сплавів Гейслера $Ni-Mn-Ga$ та $Fe-Mn-Ga$ поблизу точок фазового переходу: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут магнетизму НАН та МОН України. – Захищена 14.04.2017.

УДК 537.621.31; 537.622; 544.015.

147 с.: 16 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 125 назв.

У дисертаційній роботі комплексно досліджено структурні, електричні та магнітні властивості сплавів Гейслера $Ni-Mn-Ga$ та $Fe-Mn-Ga$. Розглянуто особливості мартенситних переходів у плівкових та масивних монокристалічних зразках $Ni-Mn-Ga$, вплив структури та зовнішніх факторів на температури переходів. При збільшенні товщини плівки зростають розміри зерен. Зміна розмірів зерна призводить до зміщення температури фазових переходів та зміни магнітних та електричних властивостей плівок. Проаналізовано вплив підкладки та термообробки на структуру поверхні плівок. Плівки на скляній підкладці мають однорідну поверхню, на Al_2O_3 - неоднорідну структуру поверхні, яка залежить від товщини плівки. Досліджено особливості кристалічної структури, магнітні фазові переходи і пов'язані з ними електричні та магнітні властивості масивних та плівкових зразків $Fe-Mn-Ga$. Сплави $Fe-Mn-Ga$ складаються з фаз L_{21} та L_{12} , магнітні властивості сплаву обумовлені

властивостями обох фаз. Виготовлено та досліджено магнітні тунельні контакти на основі сплаву Fe-Mn-Ga. Отримані значення магнітоопору 4 - 20% відкривають перспективи їх практичного використання як датчиків магнітного поля.

29.10.17.0339/0417U000862

Пекінчак Ольга Володимирівна. Модифікація структури та властивостей функціональних матеріалів на основі кобальтитів $RCoO_3$ ($R = Pr, Tb$): Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 06.04.2017.

УДК 621.38:537.533.3.

142 с.: 24 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертація присвячена експериментальному дослідженню впливу катіонного заміщення на параметри кристалічної структури, ступінь деформації перовскитної структури, термічне розширення, а також на спінові переходи та переходи метал-діелектрик в змішаних кобальтитах-феритах $RCo_1 xFexO_3$ ($R = Pr, Nd, Sm, Eu, Gd, Tb$) як потенційних функціональних матеріалів для різноманітних застосувань. Фазова та структурна поведінка в системах $RCoO_3$ $RFeO_3$ досліджена в повному концентраційному інтервалі в діапазоні температур 298-1173 К. Встановлено утворення неперервних твердих розчинів заміщення $RCo_1 xFexO_3$ із ромбічною структурою перовскиту типу $GdFeO_3$. Методами *in situ* високотемпературної порошкової дифракції синхротронного випромінювання виявлені аномалії термічного розширення, пов'язані із переходами іонів Co^{3+} до вищих спінових станів та переходами метал-діелектрик, що відбуваються у відповідних системах. Встановлено вплив катіонного заміщення на структурні та термічні параметри систем $RCoO_3$ - $RFeO_3$. Зокрема показано, що заміщення кобальту залізом в змішаних кобальтитах-феритах $RCo_1 xFexO_3$ веде до систематичного збільшення деформації перовскитної структури, а також до значного підвищення температури спінових переходів та переходів метал-діелектрик.

29.10.17.0340/0217U002610

Розробка шаруватих напівпровідникових структур для використання в якості робочих матеріалів конденсаторів надвисокої ємності: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Жирко Юрій Іванович. – ДР 0114U006296. УДК 537.311.322.

100 с.

Об'єкти дослідження: шаруваті напівпровідникові кристали $InSe$ і $GaSe$ інтеркальовані розплавами сегнетових солей $RbNO_3$. Мета роботи: розробити методи інтеркалювання шаруватих напівпровідникових кристалів $InSe$ і $GaSe$ розплавами сегнетових солей $RbNO_3$ і дослідити оптичні та діелектричні властивості таких структур з метою їх використання в якості робочих матеріалів твердотільних конденсаторів надвисокої ємності. Методи дослідження: інтеркалювання, низькотемпературні спектральні оптичні, електричні, рентгенівські, енергодисперсійні, атомних-сил і електронно-мікроскопічні дослідження. В роботі розглядаються оптичні і електричні властивості шаруватих напівпровідникових кристалів групи A_3B_6 інтеркальованих розплавами сегнетових солей $RbNO_3$. Досліджені вплив температури і часу інтеркалювання шаруваті кристали $InSe$ і $GaSe$ розплавами сегнетових солей $RbNO_3$, ємнісні характеристики суперконденсаторів на різних частотах при їх освітленні і в темряві; вдосконалена методика і апаратура інтеркаляції шаруватих кристалів розплавами цих солей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.10.17.0341/0217U003633

Розроблення і створення комплексу неруй-

нівної діагностики хімічного складу та однорідності матеріалів і елементної бази сенсорних систем: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Валах Михайло Якович. – ДР 0114U003736. УДК 538.975;537.635.

11 с.

В процесі виконання цього проекту було розроблено та виготовлено пристрій для проведення температурних досліджень на спектрометрі ДФС-52, який був модифікований для мікрорамапівської спектроскопії з використанням багатоканальної реєстрації. Для цього було розроблено та виготовлено систему охолодження зразків рідким азотом, систему вимірювання температури досліджуваних зразків та оптичну систему для заведення лазерного збуджуючого випромінювання та виведення раманівського розсіяного світла або люмінесцентного випромінювання з поверхні досліджуваних зразків. Продемонстровано, що реєстрація раманівських спектрів різного типу зразків при варіюванні їхньої температури, дозволяє більш точно налаштувати резонансні умови для підсилення інтенсивності раманівського розсіяння та SERS (поверхнево підсилене раманівське розсіяння) сигналу. Це дозволяє використовувати розроблені раніше авторами проекту SERS підкладки в ролі чутливих сенсорів надтонких молекулярних шарів не тільки при кімнатній температурі, а й при криогенних температурах.

29.27 Фізика плазми

29.10.17.0342/0517U000483

Рапорт Юрій Григорович. Хвильові процеси в шаруватих нелінійних і активних метаматеріалах, гіротропних і плазмових середовищах: Дис... д.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 13.06.2017.

УДК [53.01:53.03/.04]:[537.6/.8+535.3/.5+533.951]:[538.9+533.9+523.31-852/3]-045.

465 с.: 1 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 551 назва.

Розвинуті методи для теоретичного дослідження хвильових процесів, що відбуваються в шаруватих середовищах різної фізичної природи, включаючи метаматеріали, гіротропні та плазмові середовища, систему "літосфера-атмосфера-іоносфера". На основі розроблених методів визначені характеристики хвильових процесів у вищезначених середовищах за наявності об'ємних та поверхневих нелінійностей та з урахуванням вищих нелінійних ефектів (дисперсії, дифракції та вимушеного комбінаційного саморозсіяння). Вперше знайдені умови просторового підсилення при одночасній негативній фазовій поведінці електромагнітних хвиль в метаматеріалах з активними метачастинками. Знайдені та пояснені нові хвильові ефекти. Запропоновані способи контролю/управління хвильовими процесами в шаруватих нелінійних, активних і гіротропних середовищах за рахунок використання неоднорідних та нестаціонарних зовнішніх полів

29.10.17.0343/0217U001718

Колективні процеси у плазмі з надтепловими йонами в тороїдальних термоядерних пристроях: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Колесниченко Ярослав Іванович. – ДР 0116U007058. УДК 533.95, 533.951.7/.8, 533.951.

38 с.

Розвинено теорію фізичних процесів у плазмі з йонами високих енергій та створено числові коди для обчислення ефектів, пов'язаних з цими йонами. Їх застосовано для інтерпретації експериментів на сучасних токамаках та прогнозних обчислень для реактора-токамака ІТЕР. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.10.17.0344/0217U001748

Теоретичні засади фізики нестационарної плазми з наночастинками: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Денисенко Ігор Борисович. – ДР 0116U005567. УДК 533.9.

36 с.

Об'єкт дослідження - заповнена газорозрядна плазма у режимі розпаду, функція розподілу електронів за енергією, густини заряджених частинок, заряд порошинок та сили, що діють на порошинки. Мета проведення науково-дослідної роботи: побудування нових теоретичних моделей та отримання даних про: - вплив частинок нано- та мікро-розміру на параметри нестационарної заповненої плазми, де робочим газом є один з інертних газів (аргон, неон та ін.); - властивості заповненої плазми, що є в режимі розпаду і в якій робочим газом є кисень; - вплив частинок нано- та мікро-розміру на параметри заповненої плазми, в якій робочим газом є вуглекислий газ. Методи дослідження - теоретичний аналіз та числове моделювання на ЕОМ. Розроблено теоретичну модель заповненої плазми, що знаходиться у режимі розпаду і в якій частота пружних електрон-атомних зіткнень має ступеневу залежність від енергії електронів (що характерно для багатьох інертних газів для енергій, які є меншими за порогову енергію збудження). Отримано аналітичні вирази для опису функції розподілу електронів за енергією та за допомогою неї розраховано інші параметри нестационарної заповненої плазми, де робочим газом є один з інертних газів. Досліджено в гідродинамічному наближенні властивості заповненої плазми, що є в режимі розпаду і в якій робочим газом є кисень. Побудовано теорію та визначено функцію розподілу електронів за енергією та інші параметри для плазми з нано- та мікро-частинками, в якій робочим газом є вуглекислий газ.

29.10.17.0345/0217U003612

Теоретичні та експериментальні дослідження резонансних явищ в плазмі ближнього космосу: механізми аномального перенесення частинок: Заключний звіт /Інститут теоретичної фізики ім. М.М.Боголюбова НАН України; Керівник Засенко Володимир Іванович. – ДР 0115U002853. УДК 533.9.

49 с.

Побудовано аналітичну модель, яка описує дифузію замагнічених частинок у випадкових заморожених електростатичних полях. Верифікація моделі здійснена прямим числовим моделюванням. Модель враховує ефект захоплення частинок і узгоджується з числовим моделюванням в широкому діапазоні ларморових радіусів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

29.29 Фізика атома і молекули

29.10.17.0346/0417U000717

Тарадій Кирил Володимирович. Вплив радіаційного опромінення на параметри фазової рівноваги рідинних систем: Дис... к.ф.-м.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.03.2017.

УДК 539.2:539.12.043.

141 с.: 5 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 106 назв.

Методами термодинаміки було показано, що дія радіаційного опромінення призводить до збудження частини молекул в співіснуючих фазах, що призводить до зменшення їх хімічних потенціалів як за рахунок ентропійних факторів, так і за рахунок енергетичних внесків. Було узагальнено метод розрахунку ентропії та термодинамічних потенціалів рідинної системи, яка знаходиться під опроміненням, шля-

хом розкладу ентропії в ряд за кореляційними потенціалами багатокомпонентних систем. На основі проведеного дослідження впливу радіаційного опромінення на 0.9% водний розчин солі було встановлено енергію радіаційного опромінення за якої структурні перетворення у досліджуваній системі є мінімальними. Було показано, що залежність зміни тиску фазового переходу від концентрації збуджених частинок має квадратичний характер і, з термодинамічної точки зору, відповідає застосуванню моделі регулярного розчину.

29.31 Оптика

29.10.17.0347/0217U003359

Синтез, методи дослідження, структура та властивості металовмісних систем у сильнокорельованому та наноструктурному стані:

Заключний звіт /Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України; Керівник Татаренко Валентин Андрійович; Уваров Віктор Миколайович. – ДР 0112U002567. УДК 681.3.07:669.002:620.22;54.002;544.225:539.2;538.915;536;53:002;002.55;024;001:002.

540 с.

Сучасними експериментальними методами, а також методами обчислювальної та теоретичної фізики з'ясовано фізичні закономірності структурних, електротранспортних і магнітних властивостей наномасштабних і мезоскопічних систем при різноманітних (термічних, механічних, енергетичних і хімічних) впливах. Розроблено фізичні основи створення металовмісних функціональних матеріалів з регулюваною термодинамічною стабільністю.

29.33 Лазерна фізика

29.10.17.0348/0517U000224

Гайворонський Володимир Ярославович. Дослідження нелінійно-оптичних властивостей композитів на основі пористих напівпровідників та наноструктурованих діелектриків: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут фізики НАН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 535.530.182.

432 с.: 57 табл., 196 іл. – Бібліогр.: 435 назв.

У дисертації представлено результати дослідження нелінійно-оптичного (НЛО) відгуку пористих напівпровідників на основі оксидів та діелектричних монокристалічних та рідкокристалічних матриць з включенням наноструктур цих напівпровідників та молекулярних агрегатів органічного барвника. Показано, що резонансне збудження нанорозмірних підсистем - інтерфейсних станів, утворених вакансіями кисню на розвинутій поверхні нанокомпозитів, або молекул барвника в агрегаті - призводить до чутливих фотоіндукованих змін показника заломлення та оптичного поглинання. Останні можна використати як для керування нелінійно-оптичним відгуком всієї композитної системи, так і для діагностики властивостей сучасних функціональних матеріалів. Вперше спостерігався ефект гігантського НЛО відгуку в пористих шарах нанокристалів TiO₂ анатаз модифікації, що на шість порядків перевищує відгук об'ємного матеріалу. Внаслідок прояву згаданого ефекту отримано істотне підсилення ефективності перетворення частоти лазерного випромінювання в монокристалах KDP:TiO₂ з інкорпорованими нанокристалами анатазу у порівнянні з номінально чистим кристалом KDP. Встановлено, що при збудженні імпульсами пс діапазону в області прозорості кубічна НЛО сприйнятливості системи нематичного РК з домішкою АХ барвника квадратично залежить (3)(532 нм) σ_{2} від концентрації АХ, а при неперервному резонансному збудженні молекул АХ залежність стає кубічною. Це пояснено кооперативним ефектом відгуку підсистеми барвника в РК.

Виявлено ефект інверсії знаку кубічної НЛО сприйнятливості в планарно-орієнтованій комірниці з домішкою АХ при зміні кута між директором в РК та поляризацією випромінювання. Передбачається, що цей кут ($\approx 50^\circ$) відповідає паралельній орієнтації осі агрегатів молекул барвника відносно директора в РК.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.10.17.0349/0417U000721

Невінський Денис Володимирович. Дослідження і розроблення нанорозмірних структур на поверхневих плазмонах для пристроїв інфокомунікаційних систем: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 31.03.2017.

УДК 537.86/.87: 621.372.22.

173 с.: 5 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 110 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальних наукових завдань виготовлення та дослідження нанорозмірних структур на поверхневих плазмон-поляритонах для їх використання у системах інфокомунікацій. В роботі проведено аналіз сучасного стану та перспектив розвитку пристроїв інфокомунікаційних систем. Розроблено математичну модель процесу поширення поверхневих плазмон-поляритонів уздовж границі між металом та діелектриком, при умові, що метал має 2 D структуру. Проведено числовий аналіз дисперсійного співвідношення для моделі Друде та моделі двовимірного електронного газу. Запропоновано метод поетапної оптичної літографії для створення плазмонних наноструктур, котрий використовує світловипромінюючі діоди з довжинами хвиль 365 нм та 410 нм та систему лінз. Розроблено та виготовлено нанорозмірні структури на поверхневих плазмон-поляритонах - плазмонні хвилеводи різної конфігурації, розгалужувачі та мультиплектори за допомогою котрих вдалося підвищити швидкодію і пропускну здатність пристроїв інфокомунікаційних систем у 100-300 разів за частотними показниками елементної бази. Показано можливість керування поверхневим плазмон-поляритоном шляхом зміни позиції та поляризації лазерного променя.

29.10.17.0350/0217U003638

Виготовити електророзрядним способом дослідний зразок водно-мазутної емульсії: Заключний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Петриченко Сергій Вікторович. – ДР 0116U008782. УДК 537.5:665.637.

11 с.

Мета роботи - експериментальний пошук режимів електророзрядної обробки водно-паливної сировини для створення нової технології отримання водно-мазутної емульсії. Проведено серію дослідів на базі лабораторного обладнання, де в розрядну камеру надходили одночасно вода і мазут у співвідношенні 10% до 90% відповідно (за умовами Замовника). Під впливом високого тиску структура мазуту стає рівномірною. За рахунок цього знижується температура займання водно-мазутної емульсії, підвищується калорійність палива і збільшується повнота його згоряння. В результаті досліджень встановлено режими електричного розряду, що дають змогу досягти високої дисперсності (від 1 до 3 мкм) емульсії і гомогенності. За попередніми даними електророзрядна обробка з питомими витратами енергії 9,375 Вт / см³ забезпечує високий ступінь дисперсності та стабільності водно-мазутної емульсії, необхідний для виробництва паливної емульсії. Використання електророзрядів для отримання

водно-мазутної емульсії має досить хорошу перспективу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.10.17.0351/0217U003640

Виготовити електророзрядним способом дослідні зразки водно-торф'яних сумішей: Заключний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Вовченко Олександр Іванович. – ДР 0116U008783. УДК 537.5:665.637.

13 с.

Мета роботи - експериментальний пошук режимів електророзрядної обробки для створення нової технології отримання водно-торф'яної суспензії. Проведена серія дослідів на базі лабораторного обладнання, встановлено режими електророзрядної обробки, що забезпечують тонку дезінтеграцію торфу, необхідну для вилугування гумінових речовин. Виходячи з аналізу отриманих результатів, найбільш доцільним для дезінтеграції торфу з метою отримання добрив є режим електророзрядів з енергією в імпульсі 1,25 кДж і частотою проходження імпульсів 2 Гц, при якому досягнуто подрібнення торфу на фракції 200 мкм і менше, що склало більше 95% від загального обсягу. Для обробки зразків водно-торф'яної суміші з вмістом твердої і рідкої фаз за масою відповідно 25% до 75% потрібна менша кількість імпульсів, тобто таке співвідношення економічно ефективніше. Електророзрядна обробка забезпечує отримання водно-торф'яної суспензії, збагаченої гуміновими речовинами, і більш високий ступінь стійкості. Робота розповсюджується за договірною ціною.

30 МЕХАНІКА

30.15 Загальна механіка

30.10.17.0352/0217U003586

Методика визначення положення географічного меридіана триступеневим маятниковим гірокомпасом під час натуральної зупинки його ротора: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Федоров Володимир Миколайович. – ДР 0116U008961. УДК 531.383.

12 с.

У цьому звіті приведені результати дослідження методу визначення меридіана трьохстатечним маятниковим гірокомпасом під час природної зупинки його ротора. За отриманими при моделюванні даними побудовані що відповідає графіки. Зроблені необхідні висновки.

30.17 Механіка рідини і газу

30.10.17.0353/0517U000448

Бровченко Ігор Олександрович. Чисельні лагранжеві методи в задачах прибережної гідродинаміки: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут гідромеханіки НАН України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 532.5.517.

370 с.: 9 табл., 146 іл. – Бібліогр.: 326 назв.

Дисертаційна робота присвячена чисельному моделюванню лагранжевими методами розповсюдження забруднень в прибережних зонах морів. Побудовані нові чисельні алгоритми розв'язку рівнянь переносу та дифузії в неоднорідному полі течії та коефіцієнту перемішування та рівнянь перетворення станів речовини. Розроблені нові чисельні моделі для переносу намулів, нафтопродуктів та радіаційних забруднень. Розроблені моделі перевірені на аналітичних розв'язках та результатах лабораторних та натурних експериментів та застосовані до прогнозування наслідків аварій в прибережних зонах.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.10.17.0354/0517U000334

Ревенко Віктор Петрович. Напружено-деформований стан локально навантажених пружних тіл з циліндричними та плоскопаралельними межами: Дис... д.ф.-м.н. /Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України. – Захищена 26.04.2017.

УДК 539.3.

328 с.: 4 табл., 92 іл. – Бібліогр.: 418 назв.

Дисертація стосується розробки ефективного аналітично-числового методу розв'язування крайових задач теорії пружності для однорідних і багатошарових циліндричних тіл, прямокутних пластин і призм як у двовимірній, так і тривимірній постановці теорії пружності і визначені їх напруженого стану. Доведено, що загальний розв'язок рівнянь Ляме містить три незалежні гармонічні функції. Знайдені критерії, за виконання яких побудований наближений розв'язок збігається з точним. Встановлені та описані якісні та кількісні закономірності поведінки компонент напружено-деформованого стану циліндричних тіл, прямокутних пластин і призм під час дії різноманітних локальних навантажень, які мають як чітко виражений максимум, так і трапецевидний розподіл.

30.10.17.0355/0517U000461

Угрімов Сергій Вікторович. Нестационарне деформування багатошарових анізотропних елементів конструкцій: Дис... д.т.н. /Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України. – Захищена 15.06.2017.

УДК 539.3:534.1.

336 с.: 31 табл., 87 іл. – Бібліогр.: 412 назв.

Об'єктом дослідження є процеси деформування і поширення хвиль в анізотропних одно- та багатошарових елементах конструкцій при нестационарних силових впливах. Метою роботи є розробка ефективних методів дослідження процесів нестационарного деформування анізотропних багатошарових тіл. Методи дослідження - аналітико-чисельні. Отримані результати є теоретичною і практичною основою для інженерних розрахунків багатошарових елементів конструкцій у різних галузях техніки. Запропоновано нову узагальнену модель багатошарових пластин з ортотропними шарами. Розроблено новий аналітико-чисельний метод розв'язання тривимірної задачі про імпульсне деформування шарнірно опертої багатошарової пластини з ортотропними шарами. Отримано нові результати теоретико-експериментального дослідження процесів деформування сапфірових конструкцій з різною орієнтацією кристалографічних осей у них. Отримані результати використано при проектуванні елементів композитної зовнішньої обшивки електровозів у ТОВ "ПКПП МДС" (м. Дніпро), при розробці імітатора птаха для випробувань на птахостійкість елементів конструкцій літаків, а також при аналізі міцності виробів конструкційної оптики в ДП "Антонов" (м. Київ) та ПАТ "Спецтехскло А" (м. Костянтинівка). Галузі використання - аерокосмічна техніка, автомобілебудування, житлове й промислове будівництво.

30.10.17.0356/0417U000796

Лавренчук Світлана Василівна. Розрахунок напружень біля штампів, отворів та тріщин у композитних пластинчатих елементах конструкцій: Дис... к.т.н. /Луцький національний технічний університет. – Захищена 04.04.2017.

УДК 539.3.

178 с.: 18 табл., 108 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Розроблено підхід до розрахунку концентрації напружень біля штампів, отворів та тріщин у анізотропній півплощині за врахування тертя, контакту берегів тріщин і створено на цій основі методику розрахунку на міцність композитних елементів конструкцій за їх взаємодії зі штампамі. Запропоновано методику розрахунку на міцність композитних пластинчатих елементів конструкцій з отворами та тріщинами при їх взаємодії зі штампамі різної форми на основі критерію Гофмана. Визначено граничні навантаження, які можуть бути прикладені до штампа.

30.10.17.0357/0417U000809

Бас Віктор Романович. Оцінювання залишкового ресурсу елементів відповідальних вузлів механічної частини локомотивів: Дис... к.т.н. /Луцький національний технічний університет. – Захищена 04.04.2017.

УДК 539.43.

140 с.: 10 табл., 78 іл. – Бібліогр.: 113 назв.

В роботі розглядали найпоширеніший вид руйнування металевих елементів таких конструкцій, а саме їх втомне розтріскування. В основі сформульованих методик закладено розрахункові моделі зародження та розвитку втомних тріщин, а також експериментальні методи визначення статичних та втомних механічних характеристик тривало експлуатованих металевих матеріалів досліджуваних деталей локомотива. Запропоновані в роботі розрахункові моделі визначення періоду зародження та кінетики поширення втомної тріщини ґрунтуються на енергетичних підходах механіки руйнування матеріалів.

30.10.17.0358/0217U001749

Синтез та структурні характеристики оксидів системи Y₂O₃-Zr₂O₃-TiO₂: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Азаренков Микола Олексійович. – ДР 0116U005566. УДК УДК 539.5 : 539.217 : 66.049.

32 с.

Об'єкт дослідження - процеси синтезу, структурні характеристики та структурно-фазові процеси в багатокомпонентних металокерамічних оксидних матеріалах на основі системи Y-Ti-Zr-O (Y₂O₃-TiO₂-ZrO₂). Мета роботи - синтез ультра- та нанодисперсних порошоків оксидів системи Y-Ti-Zr-O, розвинення та удосконалення методів компактування та консолідації матеріалів на їхній основі, визначення структурних характеристик оксидних матеріалів та впливу технологічних процесів на ці характеристики. У роботі досліджено структурно-фазову еволюцію при виготовленні оксидів ітрію та титану, а також компактованих керамік на їхній основі зі структурою пірохлору. Отримано зразки оксидних порошоків та виготовлено компактовані та консолідовані кераміки з різним вмістом пірохлорної фази оксидів Y₂Ti₂O₇, оптимізовано технологію високотемпературного впливу для підвищення вмісту зазначеної фази у зразках кераміки. Зафіксовано, що збільшення терміну високотемпературного впливу призводить до збільшення вмісту пірохлорної фази. Результати роботи можуть бути використані у виробництві при розробках та впровадженні технологій синтезу функціональної металокераміки, зокрема при створенні нових аустенітних сталей, що зміцнені дисперсними оксидами, для ядерних енергетичних пристроїв.

30.10.17.0359/0217U003660

Вдосконалення методів розрахунку механічних систем технологічного обладнання: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний

університет"; Керівник Виноградов Борис Володимирович. – ДР 0111U001122. УДК 531.3+539.3+678.05; 621.926.5+533.6.011+539.3.

73 с.

Об'єкт дослідження – пружні муфти, дводвигунові приводи барабаних млинів, станини верстатів. Мета роботи – розробка методів розрахунку та математичних моделей механічних систем приводів барабаних млинів, напружено-деформованого стану несучих конструкцій верстатів з метою вдосконалення методів їх розрахунку. Методи досліджень – розрахункові. Вдосконалено методику розрахунку динамічних характеристик гідронневообалонних муфт. Досліджено статичну та динамічну роботу приводів барабаних млинів з двома двигунами. Визначено закономірності розподілення навантаження між двигунами, динаміку пуску та сталого режиму роботи. З використанням методу скінченних елементів досліджено напружено-деформований стан станини калаандра та принципи зменшення його металоемності при збереженні несучої здатності. Галузь використання: С 28.1 Виробництво машин і устаткування загального призначення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31 ХІМІЯ

31.01 Загальні питання хімії

31.10.17.0360/0217U003667

Електрохімічні, фотометричні і хроматографічні методи визначення біоактивних речовин, харчових добавок, лікарських засобів та складових компонентів косметичних засобів в промисловій продукції та в об'єктах навколишнього середовища: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Вашкевич Олена Юрївна. – ДР 0111U007432. УДК 543.25+543.4+543.544; 543.7:543.1:541.49:543.253:543.257:544.723.

77 с.

Об'єкт дослідження – харчові добавки, складові компоненти косметичних засобів, біоактивні речовини природного походження. Мета роботи – розробка нових чутливих та експресних методик кількісного визначення харчових добавок, складових компонентів косметичних засобів та біоактивних речовин з використанням електрохімічних та фотометричних методів. Методи дослідження – амперометричне титрування, потенціометрія, фотометрія, спектрофотометрія, хроматографія. Досліджені фізико-хімічні властивості різних біоактивних речовин, розроблені нові альтернативні чутливі, селективні та експресні методики визначення цих компонентів в складі промислової продукції з використанням електрохімічних методів аналізу. Досліджено механізми виникнення селективного відгуку іон-селективних електродів (ІСЕ) з пластифікованими мембранами, які містять як електроноактивні речовини малорозчинні іонні асоціати гетерополіаніонів структури Кеггіна з органічними катіонами та аніонами та розроблені ІСЕ, оборотні до визначуваних органічних сполук. Галузі використання результатів роботи: С 10.8 - виробництво інших харчових продуктів; С 11.07 - виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки; С 20.4 – виробництво мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування, парфумних і косметичних засобів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.15 Фізична хімія

31.10.17.0361/0517U000411

Кириченко Олександр Васильович. Динамі-

ка фізико-хімічних процесів у електронно-збуджених молекулах, нанорозмірних та біологічних системах: флуоресцентна спектроскопія та комп'ютерне моделювання: Дис... д.х.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 26.05.2017.

УДК УДК 544.1+544.3+544.4+544.7.

418 с.: 44 табл., 181 іл. – Бібліогр.: 505 назв.

Дисертаційна робота спрямована на вирішення актуальної наукової проблеми - встановлення електронної будови і з'ясування електронної взаємодії та внутрішньомолекулярних електронних процесів у серії нітрогенвмісних гетероциклічних поліядерних систем на основі піролу, індолу, піридину, хіноліну, порфірину та його металокомплексів, що дозволяє з єдиних позицій проаналізувати фотофізичні і фотохімічні процеси переносу протона за участю молекул протонного розчинника, а також далекодійний синглет-синглетний та триплет-триплетний перенос енергії електронного збудження у діадах порфірину, медіатором якого виступає містковий хромофор. Експериментально досліджено і теоретично інтерпретовано електронні і коливальні тонкоструктурні спектри порфірину, порфіцену і його похідних, що ізолювані у низькотемпературній матриці аргону або ксенону у термінах набору дискретних сайтів вбудовування. За допомогою молекулярно-динамічного моделювання досліджено структуру гібридних органо-неорганічних матеріалів на основі наночастинок золота та срібла та їх кон'югантів з органічними лігандами, полімерами та пептидами.

31.10.17.0362/0517U000469

Куц Ольга Василівна. Механізми дії N-гідроксифталіміду в радикально-ланцюгових процесах полімеризації та окиснення: Дис... д.х.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 14.06.2017.

УДК УДК 544.431.7 + 544.433.3.

333 с.: 47 табл., 162 іл. – Бібліогр.: 477 назв.

Встановлено механізми дії N-гідроксифталіміду в радикально-ланцюгових процесах полімеризації та окиснення. Показано, що в процесах полімеризації вінільних мономерів N-гідроксифталімід виконує функції ініціатора, а в процесах окиснення молекулярним киснем насичених субстратів каталізує процес. Встановлено чинники, що впливають на напрям, швидкість та селективність радикально-ланцюгових процесів за участю N-гідроксифталіміду. Отримано масив даних з констант швидкостей реакцій відриву атома водню фталімід-N-оксильним радикалом від C-H зв'язків органічних сполук, а також приєднання радикала до подвійних зв'язків вінільних мономерів. Представлені в роботі результати є науковою основою для створення ефективних, екологічно безпечних технологій отримання цінних кисневмісних продуктів, а також полімерних матеріалів з комплексом важливих фізико-хімічних властивостей.

31.10.17.0363/0517U000497

Стецьків Андрій Остапович. Структурна хімія силіцидів, германідів та станідів лужних та рідкісноземельних металів: Дис... д.х.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 15.06.2017.

УДК 546.3-34.46.56.815.

435 с.: 132 табл., 175 іл. – Бібліогр.: 871 назва.

Побудовано ізотермічні перерізи дев'яти потрійних систем La, Tb, Dy-Li-Si, La, Nd-Li-Ge, Y, Ce, Eu, Tb-Li-Sn та частини діаграм фазових рівноваг тринадцяти почетвірних систем La, Sm-Li-Co-Si, Tm Li Co Sn, La Li Ni Si, La, Pr, Nd-Li-Ni-Ge, La, Tb, Dy, Ho, Er, Tm-Li-Ni-Sn. Вперше синтезовано 131 тернарну та тетрачну сполу-

ку. Для 122 з цих інтерметалідів повністю визначена кристалічна структура. Встановлено утворення 5 нових структурних типів: $\text{La}_2\text{LiGe}_4\text{Si}_2$, $\text{Tm}_2,2\text{Co}_6\text{Sn}_{20}$, $\text{TmLi}_2\text{Co}_6\text{Sn}_{20}$, $\text{Ce}_2\text{Li}_{10,39}\text{Ni}_{1,61}\text{Si}_2$ та $\text{La}_2\text{LiAlGe}_2$. Доведено, що для всіх проаналізованих потрійних систем спостерігається однакова закономірність, що переважна більшість тернарних фаз знаходиться в областях, обмежених вмістом р-елементу від 30 до 60 ат. %. Виявлено, що збільшення кількості компонентів у системі не призводить до збільшення числа інтерметалічних сполук, натомість стає більш характерним явищем утворення твердих розчинів. Вперше систематизовано інтерметаліди, базуючись на концепції електронної локалізації як причини утворення хімічного зв'язку. На основі кристалохімічного аналізу встановлено, що у більшості синтезованих сполук, окрім основного металічного зв'язку, є деяка частка інших зв'язків, зокрема ковалентного або іонного. Виявлено, що іонізація атомів може приводити до утворення структур з одноатомними катіонами/аніонами, багатоатомними полікатіонами/поліаніонами, з шаруватими 2D та 3D полікатіонами/поліаніонами. Для окремих сполук вивчено загальний процес літійовання, параметри гідрогенсорбційної та розрядної ємності.

31.10.17.0364/0417U000695

Димитрюк Тетяна Миколаївна. Стабілізація та седиментаційна стійкість спиртовугільних суспензій: Дис... к.х.н. /Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 544.778.3:662.757.

129 с.: 20 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню колоїднохімічних особливостей процесів структуроутворення у висококонцентрованих суспензіях на основі вугілля різного ступеня метаморфізму і нижчих аліфатичних спиртів, а також відходів спиртового виробництва. Запропонована технологія отримання текучих висококонцентрованих спиртовугільних суспензій на основі вугілля різного ступеня метаморфізму і нижчих аліфатичних спиртів, а також відходів спиртового виробництва. Дана технологія отримання спиртовугільних суспензій успішно пройшла випробування на пілотних установках ЗАТ "АНА-ТЕМС".

31.10.17.0365/0417U000836

Гапон Юліана Костянтинівна. Функціональні покриття тернарними сплавами кобальту з тугоплавкими металами: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 06.04.2017.

УДК 621.35.

168 с.: 30 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 162 назви.

Об'єкт дослідження: хімічні та електрохімічні перетворення в об'ємі електроліту і на міжфазових межах при спільному осадженні тернарних сплавів кобальту з тугоплавкими металами. Мета дослідження: розробка гальванохімічної технології функціональних покриттів тернарними сплавами кобальту з тугоплавкими металами для підвищення фізико-хімічних та експлуатаційних характеристик поверхонь деталей. Методи дослідження: лінійної вольтамперометрії, рентгенофлуоресцентний, мікрорентгеноспектральний, рентгенофазовий, атомно-силової зондової мікроскопії, поляризаційного опору, вдавлення алмазної піраміди, електрохімічні. Теоретичні і практичні результати: розроблено технологія гальванохімічного синтезу покриттів тернарними сплавами кобальт-молібден-вольфрам з полілігандних електролітів для одержання матеріалів з поліпшеними фізико-механічними властивостями. Новизна: вперше експериментально визначено склад і константи нестій-

кості моно- і білігандних комплексних сполук в системі $\text{Co(II)} - \text{WO}_4^{2-} - \text{MoO}_4^{2-}$. Обґрунтовано використання полілігандних електролітів (амонійно-цитратного та цитратно-дифосфатного), з яких синтезують потрійний сплав Co-Mo-W з діапазоном вмісту тугоплавких металів 20-55 мас. %. Обґрунтовано механізм катодного осадження тернарного сплаву Co-Mo-W . Запропоновано модифікування сплаву Co-Mo-W вуглецевими нанорозмірними частинками. Доведено нададдитивне зростання каталітичної активності сплаву Co-Mo-W . Ступінь упровадження: ефективність розроблених технологій підтверджено позитивними результатами лабораторно-промислових досліджень синтезованих покриттів у АТ "Харківський тракторний завод" м. Харків. Сфера використання: галузі електротехніки, авіа- та машинобудування, науково-дослідних установах та навчальному процесі.

31.10.17.0366/0217U003416

Розробка наукових основ магнітної рідини з цитотоксичними властивостями (моделі нової лікарської форми) на основі стандартизованої субстанції векторних систем протипухлинних препаратів: Заключний звіт /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України; Керівник Горбик Петро Петрович. – ДР 0114U003531. УДК 539.211:544.723.23. 58 с.

Отримані результати можуть бути використані при розробках нових форм магнітокерованих лікарських засобів спрямованої доставки і адсорбентів на основі наноконструктив типу суперпарамагнітне ядро-оболонка з багаторівневою наноархітектурою та для визначення, контролю і оптимізації розмірних параметрів її компонентів. В ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України встановлено ефективність вказаної векторної системи доклінічними випробуваннями; показано, що її застосування дозволяє поліпшити терапевтичний ефект за рахунок вищої протипухлинної активності щодо резистентних пухлин та вибіркового накопичення в пухлинному вогнищі, а також запобігти токсичному впливу цитостатика на організм в цілому. Отримані результати складають фізико-хімічну основу створення, виробництва та впровадження в клінічну онкологічну практику нових вітчизняних форм цитотоксичних лікарських засобів.

31.10.17.0367/0217U003432

Концепція прогнозування оптимального складу електролітних систем на основі сольватів та іонних рідин для літій-іонних акумуляторів нового покоління: Заключний звіт /Міжвідомче відділення електрохімічної енергетики НАН України; Керівник Кириллов Святослав Олександрович. – ДР 0114U006100. УДК 621.355+544.65. 127 с.

Об'єкт дослідження - вплив сольватації та асоціації йонів на фізико-хімічні властивості електролітних систем, що містять сіль літію, іонну рідину та один або два апротонних розчинники. Мета роботи - встановлення закономірностей сольватації й асоціації в системах, що містять сіль літію, іонну рідину та один або два апротонних розчинники, в інтервалі концентрацій від розведених розчинів до сольватів і далі - до розчинів солей у сольвататах, та розробка наукової концепції для передбачення оптимальних властивостей електролітних систем для літій-іонних акумуляторів нового покоління. За результатами аналізу спектрів комбінаційного розсіювання (КР) виявлено, що у всіх досліджених системах сіль літію - апротонний розчинник середні числа сольватації катіонів постійні та близькі до двох. Середні числа сольватації аніонів зменшуються зі збільшенням вмісту солі і наближаються до двох у концентрованих розчинах. Встановлено,

що в розчинах солей літію в диметилсульфоксиді (ДМСО) присутні як сольватовані йони, так і йонні пари всіх типів. Для систем LiClO_4 -пропіленкарбонат (ПК) та LiClO_4 -диметилкарбонат (ДМК) виявлено, що в них сольватовані йони відсутні, а провідність забезпечується іонними парами, розділеними розчинником (ППР). В системах сіль літію - бінарний розчинник показано наявність процесів конкурентної сольватації, зокрема в суміші LiCF_3SO_3 -акрилонітрил (АКН) - ДМСО диметилсульфоксид переважно сольватує і катіони і аніони. При цьому АКН схильний до утворення контактних іонних пар (КІП), а ДМСО - до домінування вільних аніонів. В системі LiClO_4 -ПК-ДМК, навпаки, обидва розчинника рівною мірою сольватують катіони, а ДМК переважно сольватує аніони. Крім того в системі кількісно переважають ППР. Дослідження спектрів КР розчинів солі літію в суміші іонна рідина - апротонний розчинник, свідчить про переважну взаємодію між біс (трифторметансульфоніл) імід-аніоном і катіонами літію. Результати проведених досліджень свідчать, що в розчинах, утворених мішаними розчинниками, молекули яких не взаємодіють, взаємодіють один з одним та з молекулами розчинників залишаються такими ж, як і в індивідуальних розчинниках, а властивості розчинів не змінюються. У розчинах, утворених мішаними розчинниками, молекули яких взаємодіють, мають місце суттєві зміни взаємодій між частинками, що призводить до значних змін у властивостях.

31.10.17.0368/0217U003433

Стратегія створення градієнтних електродних наноматеріалів на основі літійованих оксидів перехідних металів для літій-іонних акумуляторів нового покоління: Заключний звіт /Міжвідомче відділення електрохімічної енергетики НАН України; Керівник Кириллов Святослав Олександрович. - ДР 0112U002542. УДК 621.355+544.65.

86 с.

Об'єкт дослідження - електродні матеріали для літєвих хімічних джерел струму. Мета роботи - розроблення стратегії створення градієнтних електродних наноматеріалів на основі літійованих оксидів перехідних металів та випробування їх як катодних матеріалів для літій-іонних акумуляторів нового покоління. Виконано цикл досліджень, спрямованих на одержання катодних матеріалів, в яких створений градієнт концентрації складу матеріалу, спрямований від центру до оболонки наночастинки, для літій-іонних акумуляторів з підвищеними експлуатаційними характеристиками. Пропонована для цього стратегія полягала у використанні оксидно-кислотного методу для нашарування більш стабільного до деградації матеріалу на менш стабільне нанорозмірне ядро, яке володіє великою питомою ємністю. Це дало змогу отримати градієнтні електродні наноматеріали, які піддано тестуванню у макетних літій-іонних акумуляторах. Доведено, що такі матеріали більш стабільні при циклуванні і мають вищу стійкість до деградації при розрядженні великим струмом, ніж безградієнтні аналоги.

31.10.17.0369/0217U003434

Фізико-хімічні та електрохімічні властивості електролітів літєвих та літій-іонних джерел струму, які містять сольвати солей літію та апротонні дипольні розчинники: Заключний звіт /Міжвідомче відділення електрохімічної енергетики НАН України; Керівник Кириллов Святослав Олександрович. - ДР 0114U006099. УДК 621.355+544.65.

136 с.

Мета роботи - полягала в розробці наукової концепції електрохімічної та хімічної взаємодії між об'ємними та поверхневими властивостями електродних матеріалів та

компонентами електролітних систем на основі суміші комплексних сполук $[\text{Li}^n\text{R}]^+X^-$ з дипольними органічними розчинниками. Для наукового обґрунтування ефективності впливу складу комплексних сполук типу сіль-сольватних електролітів було проведено вивчення бінарних та тернарних електролітних систем, що включають суміші комплексних сполук $[\text{Li}^n\text{R}]^+X^-$, де $n=2$ та 3 розчинника, один або два з яких здатні до утворення комплексів з високим рівнем сольватації. Проведено вивчення фізико-хімічних та електрохімічних властивостей таких електролітів з компонентами електродних матеріалів літєвих та літій-іонних джерел струму. Показано, що у разі використання дисульфиду заліза в сіль-сольватних електролітах складу диметилкарбонат - сіль літію процеси циклування супроводжуються утворенням сульфідів літію, розчинність яких залежить як від аніонного складу солі літію, так і від її концентрації. Результати досліджень електролітів на основі розчинів солей літію LiBOB , LiClO_4 , $\text{LiN}(\text{SO}_3\text{CF}_3)_2$, LiBF_4 , LiCF_3SO_3 в гелях складу ДМСО-ПВДФ показують, що вони мають провідність, досить близьку до аналогічних розчинів солей в ДМСО. Це дозволяє вважати їх перспективними для використання в літєвих джерелах струму з кисневим електродом.

31.10.17.0370/0217U003440

Розробка фізико-хімічних основ нових електронно-індукованих процесів на основі фреонів та інших малих молекул з одержанням важливих органічних продуктів: Заключний звіт /Інститут фізичної хімії ім. Л.В.Писаржевського НАН України; Керівник Кошечко Вячеслав Григорович. - ДР 0114U001842. УДК 544.6+544.653.1+546.264-31;647.32.

37 с.

Проведено комплексні дослідження процесів електрохімічної активації фреонів C-2 (CF_3CHClBr , $\text{CF}_3\text{CH}_2\text{Br}$, CF_3CCl_2 , CF_2Cl , CFCl_2 , $\text{CF}_3\text{CClBr}_2$ і CF_3CFBr_2) та їх сумісної електрохімічної конверсії з діоксидом вуглецю. Встановлено характер впливу електронної будови фреонів та природи електрода (GC, Pt, Ag, Cu, вуглецеві нанотрубки) на перебіг процесів та склад кінцевих продуктів. Вперше показана можливість одержання важливих фторвмісних проіонованих кислот шляхом сумісної електрохімічної конверсії C-2 фреонів з діоксидом вуглецю. Виявлено електрокаталітичну активність ряду ароматичних сполук (диціанбензол, азобензол та ін.) у процесах відновлення як фреонів, так і діоксиду вуглецю, що відкриває можливість проводити електрохімічне карбоксилювання фреонів при менших потенціалах в енергоощадному режимі.

31.10.17.0371/0217U003657

Вплив нестаціонарних умов на багатофазні системи та дифузію в них. Квазікласична теорія коливально-обертальних спектрів молекул: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Нестеренко Олександр Іванович. - ДР 0111U008138. УДК 539.19+66.022:532:528 + 539.23 + 536.2:539.5+620.197.5+622.648.01.

153 с.

Об'єкт дослідження - обертальні спектри молекул з октаедричною симетрією; крекінг вуглеводнів в умовах кавітації; захисні покриття в вуглецевих сталях; багатшарові (складові) тіла при екстремальних впливах; явища переносу у водоносних пластах; рух пульси в поліетиленових трубах. Мета роботи - побудова механізму зміни структури і складу фаз у багатофазних системах при нестаціонарних умовах; розвиток квазікласичної теорії коливально-обертальних спектрів молекул. Метод дослідження - математичні методи те-

оретичної фізики; наближені аналітичні методи операційно-го обчислення, метод степеневих рядів, а також чисельні методи; математичне моделювання. З нової точки зору отримані квазікласичні правила квантування з урахуванням квантових поправок і поправок на неадіабатичність фази Беррі для обертальної енергії молекул октаедричної симетрії. Знайдено, що розподіл статичного тиску рідини у відцентровій вихровій камері має складний характер: кавітаційна область являє собою порожнистий усічений конус, усередині якого знаходиться циліндричний паровий вихор. Зроблено висновок, що кавітаційна область повинна існувати у самої поверхні вихору, де і відбувається інтенсифікація крекінгу вуглеводнів. Отримано залежності зміни концентрації вуглецю при різних швидкостях формування захисного покриття. Розроблено математичну модель розрахунку температурних полів багатопарової конструкції при екстремальних теплових впливах. Розв'язана задача нестационарної теплопровідності при екстремальних впливах. Розроблено чисельну модель фільтрації та теплопереносу у водоносному горизонті, що використовується як сезонне сховище теплової енергії. Розроблено ефективні методи розрахунку параметрів гідротранспорту в поліетиленових трубах. Галузь дослідження - М 72.1 Дослідження і експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.10.17.0372/0517U000213

Орисик Світлана Іванівна. Координаційна хімія ряду 3d, 4d-металів з амбідентатними функціонально заміщеними гідразидами, імінами та карботіоамідами: Дис... д.х.н. / Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України. – Захищена 23.03.2017.

УДК 546.9+546.7+546.562+546.47+547-304.6+547-304.3+547-305+546.05+544.02.

387 с.: 59 табл., 116 іл. – Бібліогр.: 569 назв.

В роботі проведено регіо- та стереоселективний синтез координаційних сполук ряду 3d, 4d-металів з функціонально заміщеними гідразидів, імінів та карботіоамідів. В результаті отримано 185 нових моно-, бі- та поліядерних комплексів з різноманітною координацією лігандів. Вивчено особливості координації лігандів в залежності від геометричного розміщення в них функціональних груп та гетероциклів. Проаналізовано електронний вплив донорних та акцепторних замісників в молекулах O,N,O-вмісних гідразидів на значення V (параметру електронного відштовхування), $\tau(C=N)$ та стійкість комплексів Ru(III) і Rh(III). Визначено константи нестійкості комплексів Ru(III), Rh(III) з похідними гідразиду та побудовано відповідний ряд стійкості синтезованих сполук. Досліджено вплив таутомерії лігандів та pH середовища на формування моно-, бі- та поліядерних комплексів перехідних металів. Встановлено вплив таутомерних форм карботіоамідів на формування відповідної геометрії координаційного поліедру в комплексах Ni(II). Розроблено екстракційно-фотометричний метод визначення та поетапного розділення Ru(III), Rh(II) і Pd(II) із розчинів в сумісній їх присутності. Встановлено вплив сполук на мітотичний цикл клітин HeLa в порівнянні з цис-платином. Показано, що комплекс $[Pd(Z-H_2L15)Cl_2]$ є найбільш перспективним для подальших досліджень "in vivo".

31.19 Аналітична хімія

31.10.17.0373/0217U003460

Дослідження якості води та встановлення

її відповідності чинним нормативним документам: Заключний звіт / Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В.Думанського НАН України; Керівник Пшинко Галина Миколаївна. – ДР 0115U004702. УДК 543.3.. 37 с.

Об'єкти дослідження - зразки води: водопровідної, фасованої, природної, з джерел централізованого господарсько-питного водопостачання, стічних, дистильованих, для потреб теплоенергетики. Мета роботи - проведення дослідження зразків води замовників із застосуванням сучасних методів дослідження на визначення органолептичних, загальносанітарних, хімічних показників, токсикологічних показників органічної та неорганічної природи, загального рівня хронічної токсичності води, мікроскопічних грибів, показників мікробіологічної та радіаційної безпеки. Методи дослідження - фотометрія, атомно-абсорбційна спектроскопія з полум'ямим та електротермічним збудженням, мас-спектрометрія з індуктивно зв'язаною плазмою, газова хроматографія, pH-метрія. Основні результати - проведено дослідження джерел питного водопостачання та інших проб води Замовника на вміст токсичних мікрокомпонентів неорганічної та органічної природи, фасованих вод, розроблено методіку визначення концентрації бром у воді спектрофотометричним методом. Практичне значення - отримані дані будуть використані для екологічної класифікації джерел питного водопостачання. Область застосування - охорона навколишнього середовища, водопідготовка та контроль якості водних систем. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.21 Органічна хімія

31.10.17.0374/0217U003648

Спрямований пошук біологічно активних сполук серед заміщених триазинохіназолінів та створення кандидатів у лікарські препарати на їх основі: Заключний звіт / Запорізький державний медичний університет; Керівник Коваленко Сергій Іванович. – ДР 0114U000968. УДК 547.856:872/874-3:615.2]-047.24.

327 с.

Представлена НДР присвячена спрямованому пошуку біологічно активних сполук серед сполук, що містять фрагмент траазинохіназоліну. Встановлено, що заміщені 3-R-[1,2,4]триазино-[2,3-с]хіназолін-2-они при взаємодії з надлишком гідрозину гідрату у пропанолі-2 призводить до утворення відповідних 3-(2-аміно-3-R1-4-R2-5-R3-феніл)-6-R-1,2,4-триазин-5(2H)-онів. Показано, що 3-(2-аміно-3-R1-4-R2-5-R3-феніл)-6-R-1,2,4-триазин-5(2H)-они являють собою класичні бінуклеофільні агенти та можуть виступати зручними вихідними сполуками для формування комбінаторних бібліотек заміщених триазинохіназолінів. Досліджено взаємодію 3-(2-аміно-3-R1-4-R2-5-R3-феніл)-6-R-1,2,4-триазин-5(2H)-они з карбонільними сполуками, ацилюючими сполуками, сірковуглецем, калію ксантогенатом, карбонільдімідозолом, нітритною кислотою, ізоціанатами, ізоціанатами, сполуками з електронодефіцитним позитивним зв'язком тощо. Встановлено, що продукти модифікації заміщених 6-R-3-(2-амінофеніл)-2H-[1,2,4]-триазин-5-онів виявляють різнобічну біологічну дію, зокрема протиракову, протимікробну, протигрибкову антиоксидантну, антигіпоксичну, актопротекторну та антишемічну дії. Запропоновано для подальших фармакологічних досліджень натрій 4-(3-метил-2-оксо-2H-[1,2,4]триазино[2,3-с]хіназолін-6-іл)бутаноат для якого встановлено високу антишемічну дію. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.10.17.0375/0217U003662

Дослідження методів синтезу, властивостей

та шляхів використання нітрогеновмісних сполук: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Просяник Олександр Васильович. – ДР 0111U008598. УДК 547.466.7–327/.326.

103 с.

Об'єкт дослідження: N-хлор-N-алкоксисечовини, N-хлор-N-алокси-карбамати, N-похідні N-алкоксисечовин, нітрогеновмісні катализатори фазового переносу, похідні пірол-2,5-діону, N-арилсульфеніл- та N-алкіліміни. Мета роботи: розробити нові методи синтезу похідних 2-аміно-3-алкілбутендіоївої кислоти та 3-(алкіл,арил)аміно-4-алкілпірол-2,5-діонів – перспективних агрохімікатів та фармпрепаратів. Методи дослідження: органічний синтез, елементний аналіз, інфрачервона спектроскопія, спектроскопія ядерного магнітного резонансу ^1H та ^{13}C , мас-спектрометрія, рентгеноструктурний аналіз, квантово-хімічні методи, кореляційний аналіз. Розроблено новий метод синтезу N,N-діалкокси-N'-арилсечовин та N,N-діалкоксикарбаматів. Встановлено, що переамінування 1-алкіл-3-(алкіл)амінопірол-2,5-діонів здійснюється завдяки утворенню таутомерних імінних форм (при відсутності катализатора), C4-протонованих форм (в присутності протонних кислот) або комплексів по атому Оксигена b-карбонільної групи (в присутності етерату трифлуориду бору). Встановлено основні фактори, які впливають на бар'єри інверсії та електронну будову N-алкілімінів. Галузь використання результатів роботи: М 72.19: дослідження і експериментальні розробки в сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.10.17.0376/0517U000302

Мітіна Наталія Євгенівна. Синтез поліпероксидів блочної та розгалуженої будови і супрамолекулярні структури на їх основі:

Дис... д.х.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 21.04.2017.

УДК 541.64:541.183.

276 с.: 87 табл., 142 іл. – Бібліогр.: 568 назв.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню наукової проблеми цільового синтезу поверхнево-активних поліпероксидів та функціональних кополімерів розгалуженої та блочної будови і на їх основі супрамолекулярних структур, міцел та поліелектролітних комплексів, з прогнозованими розміром, морфологією. Вказано шляхи контролю архітектури, молекулярно-масових та колоїдно-хімічних характеристик нових кополімерів та підвищення ефективності звязування, доставки та терапевтичної дії біологічно активних речовин супрамолекулярними структурами на їх основі

31.10.17.0377/0217U003661

Дослідження і розробка процесів, устаткування, матеріалів, захисних покриттів, які мають поліпшені фізико-хімічні та механічні властивості, що дозволяють зменшити енерго- та матеріалоємність, підвищити надійність виробів:

Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Кравець Василь Іванович. – ДР 0111U008597. УДК 678:66.099.2:634.0864.9:621.793.6..

56 с.

Об'єкт дослідження – волога деревина, дослідна струменева кавітаційна установка, окислювачі, покриття. Мета роботи – створення нових конструкційних матеріалів, які мають підвищені експлуатаційні характеристики. Методи до-

слідження – струменевий, електрохімічний. Встановлена можливість здрібнення вологої деревини з одночасною сушкою від 45 % до 6,2 % без додаткового підведення тепла. Якість здрібненої деревини відповідає нормам міжнародних стандартів і не поступається закордонним аналогам. Розроблена дослідна струменеві кавітаційна установка. Досліджено шляхи електрохімічного синтезу окислювачів (перманганату, ферату), розроблена установка для синтезу фератів. Розкрито напрям одержання конструкційних матеріалів з поліпшеними властивостями. Галузь застосування – С 20.13 Виробництво інших основних неорганічних хімічних речовин, С 25.61 Оброблення металів та нанесення покриття на метали, С 28.29 Виробництво інших машин і устаткування загального призначення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.27 Біологічна хімія

31.10.17.0378/0417U000843

Кривдюк Ірина Володимирівна. ERN1-залежна регуляція експресії генів родин GADD та TNF рецепторів у клітинах гліоми:

Дис... к.б.н. /Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАН України. – Захищена 24.04.2017.

УДК 577.112.7:616.

156 с.: 2 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

Об'єкт: механізми ERN1-опосередкованої проліферації клітин гліоми людини. Мета: – дослідження експресії генів родини GADD, а також генів рецепторів TNF та протеїнів, залучених у передачу сигналів від них, у клітинах гліоми лінії U87 за умов пригнічення активності сигнального ензиму стресу ендоплазматичного ретикулума ERN1, а також за умов гіпоксії та дефіциту глутаміну або глюкози, для з'ясування ролі цих генів в опосередкованому ERN1 контролі процесу проліферації клітин гліоми. Методи: культивування клітин гліоми лінії U87 та її субліній, виділення РНК із культури клітин гліоми, спектрофотометричні методи визначення концентрації РНК та їх спектральних характеристик, електрофоретичний аналіз нуклеїнових кислот, синтез комплементарних ДНК, оцінки рівня експресії генів за допомогою кількісної полімеразної ланцюгової реакції у реальному часі, клонування продуктів ампліфікації, вестерн-блот аналіз, комп'ютерний аналіз отриманих результатів та методи статистичного аналізу. Вперше було показано, що експресія генів родин GADD та TNF рецепторів, а також протеїнів, залучених у передачу сигналів від них, у клітинах гліоми лінії U87 залежить від функціональної активності ERN1, сенсорно-сигнального ензиму стресу ендоплазматичного ретикулума, причому виявлені зміни в експресії досліджених генів корелюють зі зменшенням інтенсивності проліферації клітин з пригніченою активністю ERN1. Встановлено, що зміни в експресії генів GADD34, GADD45, TNFRSF10D, TNFRSF21, RYBP та TNIP1 у клітинах гліоми за умови пригнічення ERN1 обумовлені виключенням саме кіназної активності цього ензиму, генів SESN1, GADD45 та BRE – виключенням ендорибонуклеазної активності ERN1, а генів GADD153, TNFRSF1A, TNFRSF10B, TNFRSF11B та FADD – обох його активностей.

31.10.17.0379/0217U003361

Створення зупиненого перев'язувального засобу для зупинки кровотеч та прискорення загоєння ран:

Заклучний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАНУ; Керівник Ніколаєв Володимир Григорович. – ДР 0115U003844с. УДК 577.1; 616-005.1-08.

65 с.

Розроблений лабораторний метод іммобілізації ензимного активатора зсідання крові на вітчизняних вуглецевих сор-

буючих пов'язках, що забезпечує необхідну міцність фіксації ферменту та максимальне збереження його коагуляційних властивостей на тлі мінімальної втрати сорбційного потенціалу вуглецевої матриці. Визначено якісний і кількісний склад та основні варіанти конструкції комбінованого перев'язувального засобу для зупинки кровотеч та прискорення загоювання ран. Доведено його висока гемостатична та сорбційна активність, що гарантує швидку зупинку кровотечі під час його використання на етапі доклінічної лікарської допомоги і створює передумови для сприятливого перебігу ранового процесу на наступних етапах лікування. Проведено останній етап державної реєстрації медичного виробу "Перев'язувальні засоби на основі волокнистих вуглецевих матеріалів", у результаті чого отримане безстрокове Реєстраційне посвідчення № 9698/2010, що надає право використовувати перев'язувальні засоби в цивільних та військових медичних закладах України, а також у якості сорбційної матриці для фіксації біологічно активних агентів при створенні нових апікаційних композитів. Розроблена, сертифікована відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 13485:2005 та впроваджена в ІЕПОР ім. Р.Є. Кавецького НАН України Система управління якістю у сфері розробки, виробництва і постачання медичних виробів для сорбційної терапії.

34 БІОЛОГІЯ

34.01 Загальні питання біології

34.10.17.0380/0217U003545

Літопис природи НПП "Подільські Товтри" том №20: Заключний звіт /Національний природний парк "Подільські Товтри"; Керівник Кучинська Олександра Петрівна. – ДР 0116U002988. УДК 57.(477.43).

312 с.

Дослідження стану біоландшафтних комплексів, моніторинг довкілля. Розробка напрямків охорони та збереження біорізноманіття. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.15 Молекулярна біологія

34.10.17.0381/0517U000550

Тодор Ігор Миколайович. Роль ліпідів у розвитку та модуляції медикаментозної резистентності пухлинних клітин: Дис... д.б.н. /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького. – Захищена 14.06.2017.

УДК 616-006.04:577.115:616-03.

289 с.: 38 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 305 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі онкології – визначенню ролі ліпідів у механізмах формування медикаментозної резистентності пухлинних клітин та обґрунтуванню шляхів модуляції ліпідного профілю плазматичних мембран для підвищення ефективності дії цитостатиків. *In vitro* та *in vivo* встановлено, що формування фенотипу медикаментозної резистентності супроводжується збільшенням вмісту холестеролу, фосфатидилсерину, сфінгомієліну та зменшенням рівня фосфатидилхоліну, фосфатидилетаноламіну і їх ненасиченості у плазматичних мембранах пухлинних клітин (більш ніж на 22%, $p < 0,05$). При розвитку резистентності зростає інтенсивність мітохондріального окисного фосфорулювання та активність всіх ферментів, які продукують НАДФН, а також глутатіонредуктази, глутатіон-S-трансферази, глутатіонпероксидази та каталази (більш ніж на 14%, $p < 0,05$). Доведено *in vivo* доцільність використання ліпосомних форм цитостатиків та феромагнітного наноконструкту, до складу якого входить цисплатин, для модуляції медикаментозної резистентності злоякісних

новоутворень. Показано, що одним із механізмів дії ліпосомних форм цитостатиків та феромагнітного наноконструкту є структурно функціональні зміни у плазматичній мембрані, які призводять до зменшення її мікров'язкості, що забезпечує більш інтенсивне надходження препарату до клітин і зростання його внутрішньоклітинної концентрації.

34.10.17.0382/0417U000707

Кочубей Тетяна Олександрівна. Вплив фітогемааглютиніну і його ізолектинів на життєздатність та апоптоз соматичних клітин ссавців *in vitro*: Дис... к.б.н. /Інститут молекулярної біології і генетики. – Захищена 28.03.2017.

УДК 579.69 : 577.12.

124 с.: 3 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню впливу ізолектинів ФГА на виживання та апоптоз соматичних клітин ссавців *in vitro*. Виявлено залежну від концентрації здатність сумарного препарату фітогемааглютиніну та його окремих ізолектинів індукувати загибель соматичних клітин ссавців опосередковано через ініціацію рецептор-залежного механізму апоптозу. Вперше виявлено підвищення рівня активованих каспаз 3 та 8 у культурах клітин раку гортані та клітинах людини непухлинного походження під дією сумарного препарату ФГА та його окремих ізолектинів та показано здатність досліджуваних препаратів модулювати експресію про- і антиапоптичних білків Вах і Bcl2 на рівні білка та РНК. Із застосуванням комп'ютерних методів аналізу нами вперше було передбачено, що лейкоаглютинін здатен утворювати специфічні білок-білкові комплекси як з про-, так і антиапоптичними рецепторами клітини.

34.10.17.0383/0417U000708

Пальчевська Оксана Леонідівна. Особливості розвитку постнатального міокарда за умови гетерозиготної делеції гена b-катеніну: Дис... к.б.н. /Інститут молекулярної біології і генетики. – Захищена 28.03.2017.

УДК 575+576.52+577+616.1.

128 с.: 3 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

Робота присвячена вивченню розвитку постнатального міокарда, адаптації дорослого серця до тривалих фізичних навантажень та розвитку гіпертрофії за умов гетерозиготної делеції гена b-катеніну. З використанням моделі умовно-нокаутних тварин було показано, що дефіцит гена b-катеніну у кардіоміоцитах спричиняє затримку росту дорослого серця, однак асоціюється з гіпертрофічним ростом міокарда з віком. Було встановлено зниження рівня активності канонічного Wnt шляху у тварин усіх вікових груп порівняно з контролями. Пригнічення сигнальної функції канонічного Wnt сигналіну спричиняє затримку активності метаболізму культури кардіоміоцитів та розвитку гіпертрофічної відповіді клітин, порушення термінального диференціювання кардіоміоцитів. Дослідження здатності міокарда адаптуватись до тривалих фізичних навантажень за умови гетерозиготної делеції гена b-катеніну виявило, що наявність сигнальної активності b-катеніну навіть на базальному рівні є необхідною умовою для ефективної адаптації дорослого серця до тривалих фізичних навантажень

34.23 Генетика

34.10.17.0384/0517U000289

Утевська Ольга Михайлівна. Генофонд українців за різними системами генетичних маркерів: походження і місце на європейському генетичному просторі: Дис... д.б.н. /Державна

установа "Науковий центр радіаційної медицини Академії медичних наук України". – Захищена 06.04.2017.

УДК 575.17:613:314(477).

371 с.: 56 табл., 81 іл. – Бібліогр.: 345 назв.

Генофонд українців, його місце в структурі загальноєвропейського генофонду і генофонду слов'янських популяцій охарактеризовані за трьома системами генетичних маркерів: NRY, мтДНК і аутосомним локусам. У дослідження включені 1197 зразків ДНК корінних українців з 13 обласних популяцій. Молекулярно-генетичний аналіз включав генотипування за SNP і STR маркерами Y хромосоми; аналіз SNP маркерів і секвенування ГВС1 мтДНК; широкогеномне аутосомне генотипування і секвенування Y-хромосоми. Генетико-статистичний аналіз був застосований для оцінки показників генетичних відстаней, генетичної різноманітності, генетичної диференціації; аналізу предкових компонентів геному та аналізу геномних сегментів, ідентичних за походженням. Застосовані картографічний аналіз і філогенетичний аналіз гаплогруп Y хромосоми. Показано, що Y-хромосомний генофонд українців характеризується високою генетичною різноманітністю, низькою диференціацією, цілісністю і відокремленістю. Показано, що українці з різних регіональних популяцій характеризуються більш високою генетичною схожістю між собою, ніж з сусідніми етнічними групами, навіть в зонах контакту. Внутрішня диференціація генофонду українців за маркерами Y хромосоми дуже низька і найбільш виражена між популяціями Полісся, Карпат, західного і східного лісостепу. Окреслено області генетичної схожості й побудовані карти генетичних відстаней для українців за мікросателітними маркерами Y хромосоми і за гаплотипами мтДНК. Виявлено кластери гаплотипів мтДНК, що спільно поширюються. Визначено компоненти аутосомного генофонду українців, його місце у структурі європейського генофонду, оцінений відсотковий внесок древніх європейських популяцій. Виявлено внутрішню структуру мікро сателітної варіації за гаплогрупами Y хромосоми R-M269, N-M178, I2a-P37.2, показано географічну специфіку нових кластерів гаплотипів і показано розподіл різних варіантів серед популяцій українців. Генетично обґрунтовано виділення території України як контактної зони і генетичного бар'єру в межах Європи та підтверджено існування двох головних дослав'янських генетичних субстратів - "централь-східноєвропейського" для західних і східних слов'ян і "південно-східноєвропейського" для південних слов'ян. Зібрана колекція ДНК зразків українців є частиною популяційно-генетичного Біобанку народонаселення Північної Євразії. Отримані дані щодо поліморфізму ДНК в популяціях українців розміщені у світових інформаційних базах даних і відкриті для використання в дослідженнях з генетики і геноміки людини.

34.25 Вірусологія

34.10.17.0385/0417U000825

Радченко Лариса Василівна. Антигенна та генетична характеристика вірусів грипу людей в Україні у 2012-2015 роках: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 11.04.2017.

УДК 578.74+575.22+578.832.1.

162 с.: 20 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 153 назви.

Дисертація присвячена аналізу мінливості вірусів грипу людей, виділених в Україні з 2012 по 2015 роки за антигенними і генетичними характеристиками та на основі філогенетичного порівняння. У роботі подана детальна етіологічна структура вірусів грипу протягом досліджуваних сезонів та порівняно її з етіологічною структурою європейських країн та світу. Виявлено відмінності за домінуючим збудником

в Україні, порівняно з іншими країнами. На основі аналізу амінокислотних послідовностей генів HA та NA вірусів грипу 2012-2015 років, виявлені унікальні амінокислотні заміщення, притаманні лише вірусам грипу, що циркулювали в Україні, та виявлені мутації, які відрізняли ці віруси від таких, що циркулювали в світі. Зроблений сезонний порівняльний аналіз амінокислотних заміщень вірусів грипу людей типу А: А(H1N1)pdm09, А(H3N2) та типу В генетичної гілки - В/Yamagata, що циркулювали в Україні та інших країнах в цей час, що дозволило виявити різноманіття циркулюючих збудників грипу, які належали до різних генетичних кластерів протягом періоду спостереження. Отримані дані при виконанні роботи дозволили дослідити мінливість вірусів грипу за антигенними та генетичними характеристиками, їх гетерогенність, що дає змогу в майбутньому поліпшити етіологічне прогнозування наступних епідемій грипу та домінуючих збудників в країні.

34.27 Мікробіологія

34.10.17.0386/0217U001776

Визначення антибактеріальної активності препаратів до збудників бактеріальних хвороб: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Патики Володимир Пилипович. – ДР 0115U005716. УДК 632.35:632.95.

9 с.

Охарактеризовані нативні препарати за їх активністю до різних видів фітопатогенних бактерій. Підібрані мінімальні концентрації до кожного з досліджених збудників хвороб. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0387/0217U001777

Визначення стерильності, токсичності, пірогенності медичних виробів одноразового застосування: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Тугай Тетяна Іванівна. – ДР 0115U005291. УДК 587.1.2.

3 с.

Було проведено оцінку медичних виробів одноразового застосування за параметрами стерильності, токсичності, пірогенності. Проаналізовано залежність цих параметрів від часу виготовлення та способу стерилізації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0388/0217U001778

Визначення стерильності, токсичності, пірогенності медичних виробів одноразового застосування: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Тугай Тетяна Іванівна. – ДР 0115U006432. УДК 587.1.2.

3 с.

Було проведено оцінку медичних виробів одноразового застосування за параметрами стерильності, токсичності, пірогенності. Проаналізовано залежність цих параметрів від часу виготовлення та способу стерилізації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0389/0217U001779

Провести випробування виробу "Поживний агар S-S-АГАР" виробництва ПП "Укрмедфарм" щодо показника рівня РН": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Тугай Тетяна Іванівна. – ДР 0115U006433. УДК 587.1.2.

3 с.

Було проведено оцінку наданого виробу щодо показника рівня РН. Дано аналіз величини РН в залежності від ком-

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0400/0217U001798

Депонування штаму мікроорганізму та паспортизація культури, що входить до складу препарату "Пончо Вотіво 610 FS, TH" згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U006632. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штаму мікроорганізму, що є об'єктом угоди, проведена процедура депонування дослідженого штаму продуценту та паспортизація культури Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0401/0217U003436

Дослідження шляхів хімічної та структурної модифікації біоактивних нанокерамік на основі фосфатів кальцію з метою розроблення нового покоління медичних матеріалів для відновлення кістки, дозованого локального виділення ліків та інших застосувань (третій рік виконання): Заклучний звіт /Відділення цільової підготовки Київського національного університету імені Тараса Шевченка при Національній академії наук України; Керівник Слободяник Микола Семенович, Дубок Віталій Андрійович. – ДР 0116U005180. УДК 535;8*539;542;579.

74 с.

Розроблені і удосконалені процеси синтезу біоактивних наноструктурованих керамік на основі фосфатів кальцію, легованих найважливішими мікроелементами. За допомогою комплексу сучасних фізичних і фізико-хімічних методів досліджена структура біомедичного гідроксоапатиту. Досліджена технологія і властивості біоактивних покриттів які відрізняються високою міцністю, довільною товщиною, відсутністю тріщин та бактеріцидністю. Досліджена клінічна ефективність з розроблених матеріалів.

34.10.17.0402/0217U003568

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження їх біологічних властивостей: Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U004650. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0403/0217U003569

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою

здійснення патентної процедури" та дослідження їх вірулентності: Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U005830. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів згідно договорів 124-2015, 127-2015 Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0404/0217U003570

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження їх вірулентності: Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U001659. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0405/0217U003571

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження їх вірулентності: Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U001660. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0406/0217U003572

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0115U005294. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів згідно договорів 1-2015, 2-2015, 3-2015, 4-2015, 10-2015 Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0407/0217U003573

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заклучний

34.10.17.0418/0217U003653

Дослідження біологічних властивостей шта-мів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U006009. УДК 579.

5 с.

Встановлена життєздатність, автентичність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, проведена паспортизація та процедура видачі досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0419/0217U003654

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U006010. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

6 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.29 Ботаніка

34.10.17.0420/0217U003692

Вивчення молекулярно-генетичних та клітинних механізмів стійкості рослин до абіотичних та біотичних факторів для покращення їх адаптивних властивостей до несприятливих умов навколишнього середовища: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Блюм Ярослав Борисович. – ДР 0112U001597. УДК 58.009.576/57.02.

114 с.

Встановлено, що вплив сольового, осмотичного стресів, а також опромінення ультрафіолетом В при сумісному інгібуванні аутофагії призводить до зниження виживаності клітин, а також до підсилення пригнічення ростових показників проростків *Arabidopsis thaliana*. Вперше показано, що вміст ендogenous оксиду азоту, що постачається нітратредуктазою, є важливим модулятором організації мікротрубочок та актинових філаментів в умовах осмотичного стресу та в присутності у середовищі фітотоксичного металу в клітинах подвійних мутантів *Arabidopsis thaliana nialnia2*. Адаптовано метод агробактеріальної трансформації для генетичної модифікації томатів та безостого ячменю. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.31 Фізіологія рослин

34.10.17.0421/0517U000292

Кляченко Оксана Леонідівна. Фізіологічні і біотехнологічні основи підвищення ефективності селекції буряків цукрових (*Beta vulgaris* L.) та ріпака (*Brassica napus* L.): Дис... д.с.-г.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 28.04.2017.

УДК 606:581.1:631.527:633.6/.81.

380 с.: 109 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 575 назв.

Дисертаційну роботу присвячено виявленню найінформативніших фізіолого-біохімічних показників у формуванні високої продуктивності буряків цукрових та удосконаленню й розробленню біотехнологічних методів експериментальної гаплоїдії, технологій клітинної селекції *in vitro* буряків

цукрових і ріпака для збільшення генетичної гетерогенності селекційного матеріалу з перспективою їх використання в підвищенні ефективності селекційного процесу. Розроблено модель функціонування системи біохімічного регулювання проростання насіння буряків цукрових на основі дослідження бар'єрних функцій перикарпіїв і формування фітоактивних захисних сфер проростків від потенційних конкурентів та патогенів. Встановлено, що вміст каротиноїдів і співвідношення каротиноїди/хлорофіли можуть слугувати фізіологічними маркерами ознак на високу цукристість і масу коренеплоду на різних етапах онтогенезу рослин. Доведено, що подовження тривалості життєдіяльності і збереженість вирощених листків у буряків цукрових в завершальний період вегетації є цінною фізіологічною ознакою, пов'язаною з підвищенням цукристості коренеплодів. Виявлено інформативні показники мезоструктури і функціональної активності фотосинтетичного апарату рослин буряків цукрових та встановлено комплекс макро- і мікроструктурних індексів коренеплодів взаємопов'язаних з цукронакопичувальною здатністю. Досліджено сортоспецифічність хімічного складу органів сортів й ди- і триплоїдних гібридів буряків цукрових та закономірності розподілу макро- й мікроелементів у різних зонах судинно-провідних пучків і міжкільцевої паренхіми коренеплодів буряків цукрових в зв'язку з локалізацією сахарози. Вивчено регуляцію морфогенних процесів у калюсах, просторову організацію і розвиток меристемодів та індукцію морфогенезу *in vitro* буряків цукрових. Оптимізовано технологію отримання ріпака озимого і ярого із пилку. Встановлено концентрацію фітогормонів в живильних середовищах для калюсогенезу, прямої регенерації та укорінення регенерованих пагонів. Розроблено схеми клітинної селекції *in vitro* отримання ліній буряків цукрових з комплексною стійкістю проти посухи і засолення та холодо-, морозо- і посухостійких ліній ріпака озимого та ярого. Виявлено біохімічні зміни у листках рослин-регенерантів буряків цукрових за умов довготривалого культивування *in vitro*, проведено кластерний аналіз спорідненості між різними генотипами за біохімічним станом метаболічного профілю. Показано взаємозв'язок між синтезом тритерпенових глікозидів та адаптивним потенціалом рослин, що може слугувати маркерною ознакою у первинній діагностиці селекційного матеріалу буряків цукрових. Досліджено молекулярно-генетичний поліморфізм генотипів буряків цукрових з використанням RAPD- і SSR-аналізу.

34.35 Екологія

34.10.17.0422/0417U000806

Гуштан Габріел Гаврилович. Формування орібатидних угруповань у лучних біотопах Закарпатської низовини: Дис... к.б.н. /Інститут екології Карпат НАН України. – Захищена 29.03.2017.

УДК 591.5:595.42]:574.4(477.87).

236 с.: 26 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Досліджено таксономічне та екологічне різноманіття угруповань орібатид у різних типах природних лучних біотопів Закарпатської низовини. Встановлено значення абіотичних факторів у формуванні угруповань панцирних кліщів у досліджених біотопах. Оцінено напрямки змін структури досліджених угруповань у градієнті вологості едафотопу та під впливом випасання та гідромеліорації лучних біотопів. Для території України вперше вказано шість видів.

34.10.17.0423/0417U000807

Гуштан Катерина Валеріївна. Спектри екоморф угруповань амфібіотичних комах (Insecta: Ephemeroptera, Plecoptera,

Odonata) в гідроекосистемах Українських Карпат: Дис... к.б.н. /Інститут екології Карпат НАН України. – Захищена 29.03.2017.

УДК 591.5:595.7]:574.5(477:292.452).

265 с.: 3 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 306 назв.

Розроблені екоморфологічні класифікації личинок бабок та веснянок Українських Карпат. Встановлено екоморфологічну структуру угруповань амфібіотичних комах у гідроекосистемах. Виявлено особливості мікростаційного та біотопного розподілу личинок амфібіотичних комах. Проаналізовано можливості використання спектрів екоморф для індикаційної оцінки стану гідроекосистем.

34.10.17.0424/0217U001728

Структурно-функціональні зміни та адаптації фітосистем України під впливом глобальних природних та антропогенних факторів: минуле, сучасність та прогнози на майбутнє:

Заключний звіт /Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України; Керівник Мосякін Сергій Леонідович. – ДР 0111U009946. УДК 574.4:581.57:551.583(477).

236 с.

З'ясовані специфіка та тенденції сучасних структурно-функціональних змін і шляхів адаптації різноманітних фітосистем України до різноманітних природних та антропогенних факторів, зокрема, глобальних коливань клімату, на основі вивчення пріоритетних модельних видів, рослинних угруповань та біотопів різних ландшафтно-кліматичних регіонів України.

34.10.17.0425/0217U001730

Оцінка токсичності стічних вод ТОВ "Чіпси Люкс": Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U003775. УДК [628.312.5+574.63] (28) (477.62).

25 с.

За результатами біотестування на *Daphnia magna* встановлено, що проби стічних вод підприємства ТОВ "Чіпси ЛЮКС" були помірно токсичними, інші дві проби - нетоксичними. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0426/0217U001731

Провести оцінку токсичності зворотних та промивних вод ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" методами біотестування: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U003776. УДК [628.312.5 + 574.63] (28) (477.62).

18 с.

Вивчено токсичність проб зворотних та промивних вод ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА" за допомогою біотестування. Досліджені проби були нетоксичними за весь період досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0427/0217U001732

Оцінка токсичності зворотних вод підприємства ТОВ "РОЗПОДІЛЬЧИЙ ЦЕНТР "ПЛЮС" за допомогою методів біотестування: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U003777. УДК [628.312.5 + 574.63] (28) (477.62).

19 с.

Вивчено токсичність проб зворотних вод ТОВ "РОЗПОДІЛЬЧИЙ ЦЕНТР "ПЛЮС" за допомогою біотестування. Досліджені проби були нетоксичними за весь період досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0428/0217U001733

Провести оцінку токсичності зворотних вод ВП РАЕС ДП НАЕК "Енергоатом" за допомогою методів біотестування: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U003779. УДК [628.312.5 + 574.63] (28) (477.62).

18 с.

Вивчено токсичність проб зворотних вод ВП РАЕС ДП НАЕК "Енергоатом" за допомогою біотестування. Досліджені проби були нетоксичними за весь період досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0429/0217U001734

Проведення аналізу стічних (зворотних) вод із застосуванням біологічних (біотестування) методів: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН

України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U003778. УДК [628.312.5 + 574.63] (28) (477.62).

19 с.

Проведена оцінка якості проб зворотних вод підприємства ТОВ "Комплекс Агромарс" за допомогою біотестування. Досліджені проби не виявляють гострої летальної токсичності на *Daphnia magna* Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.10.17.0430/0217U001735

Провести оцінку токсичності зворотних вод водопровідно-каналізаційного господарства "Тетіївводоканал" за допомогою методів біотестування: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Крот Юрій Григорович. – ДР 0116U007601. УДК [628.312.5 + 574.63] (28) (477.62).

19 с.

Вивчено токсичність проб зворотних вод водопровідно-каналізаційного господарства "Тетіївводоканал" за допомогою біотестування. Досліджені проби були нетоксичними за весь період досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.39 Фізіологія людини і тварин

34.10.17.0431/0517U000370

Цирюк Олена Іванівна. Механізми функціонування секреторного апарату шлунка в умовах тривалої гіпергастринемії: Дис... д.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.05.2017.

УДК 612.323+577.175.73+616.33-002.27.

343 с.: 13 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 670 назв.

Дисертація присвячена вивченню механізмів функціонування секреторного апарату шлунка в умовах тривалої омегапразолом індукованої гіпергастринемії. Результати роботи показали, що внаслідок розвитку гіпергастринемії і дисбіозу, які виникають при тривалій гіпохлоргідрії відбуваються структурно-функціональні зміни в секреторному апараті шлунка щурів. Було показано динаміку розвитку гіпергастринемії та її вплив на базальну шлункову секрецію через різні періоди введення омегапразолу. Встановлено, що 28-денна гіпохлоргідрія призводить до різнонаправлених змін в базальній секреції та падіння чутливості парієтальних клітин до стимуляторів шлункової секреції пентагастріну та гістаміну. Показано, що тривала гіпергастринемія викликає розвиток дисрегенеративних змін в слизовій оболонці шлунка, активує колагенолітичні процеси, посилює деполімеризацію фукопротеїнів, глікозаміногліканів сполучної тканини

і протективних білків слизу. Лектиногістохімічними дослідженнями доведено, що гіпергастринемія порушує процеси глікозилювання, призводить до порушення адгезивних міжклітинних взаємозв'язків, синтезу вуглеводних компонентів поверхні клітин та внутрішньоклітинних компартментів. В роботі були запропоновані можливі способи корекції негативних наслідків тривалої гіпергастринемії з використанням наступних речовин: проглуміду, верапамілу, агоністів PPAR (піоглітазону, меланіну) та мультипробіотиків групи Симбітер.

34.10.17.0432/0217U001746

Молекулярно-генетичні механізми метаболічної адаптації та деадаптації до впливу гіпоксії: Заключний звіт /Міжнародний центр астрономічних та медико-екологічних досліджень НАН України; Керівник Портниченко Алла Георгіївна. – ДР 0112U008196. УДК [612.223+612.275.1]: 616-092.18 + 612.017.2: 577.121:577.29.

128 с.

Звіт про НДР: 118 с., 56 рис., 1 додаток, 159 літературних джерел. Об'єкт досліджень: розвиток і молекулярно-генетичні механізми метаболічної адаптації та деадаптації до дії гіпоксії у щурів та людини. Мета роботи: встановити молекулярно-генетичні механізми перебудови метаболізму клітин та цілого організму при різних режимах високогірної гіпоксії протягом періодів адаптації та деадаптації, визначити протекторні ефекти гіпоксичної індукції регуляторних генів при метаболічних порушеннях. Методи досліджень: фізіологічні, молекулярно-біологічні, біохімічні на різних рівнях структурної організації. Проведені дослідження дозволяють вперше охарактеризувати послідовність розвитку молекулярно-генетичних механізмів періодів адаптивно-деадаптивного процесу, опосередкованих білками і транскрипційними факторами IGF-1, лептином, апеліном, AMPK, SREBP-1 і -2, p53, ApoER2, PON1 у людини та експериментальних тварин в нормі та при метаболічних порушеннях (цукровий діабет, метаболічний синдром), виявити молекулярні маркери тяжкості таких порушень у людей з різним ступенем адаптації до гіпоксії, зокрема, IGF-1, лептин і PON1. Визначено критерії застосування різних гіпоксичних режимів для таргетного впливу на гени-метаболічні регулятори, а також попередження і лікування розладів вуглеводного і ліпідного обміну за допомогою впливу високогірної гіпоксії та комбінованих гіпоксичних режимів, параметри гіпоксичних впливів для оптимізації адаптації до високогірних умов, лікування і реабілітації хворих, а також критерії ризику. В результаті НДР визначено молекулярні маркери контролю метаболічних порушень, надано клінічні рекомендації. Робота передається за кордон за довірливою ціною.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.10.17.0433/0517U000276

Комшук Тетяна Сергіївна. Становлення структур шлуночків головного мозку в онтогенезі людини: Дис... д.б.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 03.04.2017.

УДК 611.818.3/.5 + 611.814.8]013.

360 с.: 93 табл., 101 іл. – Бібліогр.: 435 назв.

Дисертація присвячена вивченню структури лікворної системи головного мозку в онтогенезі людини. Встановлені статеві відмінності шлуночкової системи головного мозку, а також проаналізовано вікові особливості різних структур лікворної системи впродовж всього онтогенезу. В ембріопографії шлуночкової системи виявлено три критичні періоди розвитку: 4-й тиждень – період утворення шлуночкової

системи у вигляді порожнин мозкових міхурів; 6-й тиждень – період формування судинного сплетення шлуночків головного мозку; 7-й тиждень – коли відбувається закладка шишкоподібної залози та диференціювання структур гіпоталамуса. У постнатальному періоді характерна асиметрія півкулі мозку в різні вікові періоди: у новонароджених розміри правої півкулі переважають над лівою, потім виникає період відносно стабільності, а починаючи з 18 років і до літнього віку спостерігається реверсія асиметрії – ліва півкуля в більшості випадків стає більшою від правої. Для постнатального періоду характерна певна динаміка росту, а саме періоди інтенсивного росту шлуночкової системи в особин чоловічої статі – це 5-6 років, 13-17 років, 18-21 рік, а в особин жіночої статі – 7-8 років, 12-14 років, 18-20 років. Періоди відносно стабільного росту припадають на 1-4 роки, 7-12 років, 22-35 років (в особин чоловічої статі) та 1-6 років, 9-11 років, 15-17 років та 21-35 років у особин жіночої статі. У другому періоді зрілого віку та в особин літнього віку спостерігається відносно розширення шлуночкової системи із подальшим зменшенням її розмірів у осіб літнього віку.

34.10.17.0434/0517U000339

Базалицька Світлана Василівна. Структурні особливості яєчка при різних формах чоловічої неплідності: Дис... д.б.н. /ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет. – Захищена 04.05.2017.

УДК 611.631+616.69-008.6]-07.

357 с.: 33 табл., 82 іл. – Бібліогр.: 450 назв.

У дисертаційній роботі комплексно на різних рівнях проаналізовано структурно-функціональні закономірності змін яєчка і стану сперматогенезу при різних формах чоловічої неплідності, з'ясовано причинно-наслідкові зв'язки змін стану сперматогенезу з екологічними факторами та канцерогенезом яєчка. Визначено молекулярні епігенетичні механізми, які лежать в основі порушень сперматогенезу – активізація процесів убіквітинації та сумоїлації в клітинах яєчка, посилена деградація шляхом убіквітинації пошкоджених протеїнів гематотестікулярного бар'єру Occludin та Claudin11, порушення регулюючого впливу TGF-beta. Встановлено, що вплив малих доз іонізуючого опромінення, як етіологічний фактор, призводить до закономірних змін структурних компонентів яєчка, а також до молекулярних змін, в тому числі епігенетичних, які можна охарактеризувати як екологічний патоморфоз чоловічої неплідності, що спричиняє порушення сперматогенезу та підвищує ризик малігнізації. Розроблено нові діагностичні методи та лабораторно-діагностичний алгоритм, які покращують ефективність діагностики і лікування чоловічої неплідності.

34.10.17.0435/0517U000425

Андрійчук Віталій Михайлович. Закономірності формування показників фізичного розвитку юнаків під час навчання у вищих навчальних закладах: Дис... д.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 07.06.2017.

УДК 616-053.7-071.3:371.24.

325 с.: 11 табл., 113 іл. – Бібліогр.: 418 назв.

Об'єкт - закономірності змін показників фізичного розвитку (соматометричних параметрів тіла, показників компонентів соматотипу, компонентного складу маси тіла, індексів гармонійності фізичного розвитку юнаків: курсантів, учнів, студентів) під час навчання у вищих навчальних закладах різних типів та рівнів акредитації; мета - визначення закономірностей формування соматометричних параметрів, показників компонентів соматотипу, компонентного складу маси

тіла та індексів гармонійності фізичного розвитку юнаків під час навчання у вищих навчальних закладах різних типів та рівнів акредитації; методи - соматометричні та соматотипологічні, метод індексів, математичні; результати - встановлено, що показники тотальних, поздовжніх та поперекових розмірів тіла юнаків протягом навчання збільшувалися, що вказує на продовження росту і формування соматотипу в юнацькому віці. Більшість обхватних параметрів також зросли, що в більшій мірі відображає реакцію організму на фізичне навантаження, а збільшення обхватних параметрів кінцівок у курсантів та учнів вказує на кращий розвиток даних частин тіла під час навчання. Зменшення обхватних параметрів кінцівок у студентів свідчить про недостатній рівень фізичного і про високу інтенсивність педагогічного навантаження під час навчання в університеті. Показники товщини шкірно-жирових складок курсантів зменшилися, а у групах учнів і студентів навпаки - зросли, що вказує на збільшення кількості жирової тканини на тлі зменшення або відсутності змін м'язової. Показник мезоморфного компонента соматотипу протягом навчання збільшився у групах курсантів і учнів, в той же час у студентів він зменшився, що вказує на кращий розвиток скелетної мускулатури і "атлетизацію" курсантів під час навчання та наближення до "граціалізації" або надлишкової маси тіла студентів. За результатами факторного аналізу у кожній з груп встановлено взаємозалежності і взаємозв'язки показників, які визначають особливості фізичного розвитку юнаків, підтверджені зміни показників фізичного розвитку курсантів, учнів, студентів під впливом складових навчально-виховного процесу ВНЗ різних типів і рівнів акредитації; галузь - медицина.

34.43 Імунологія

34.10.17.0436/0517U000371

Гаврилюк Анна Мирославівна. Механізми формування імунозалежного непліддя в осіб чоловічої статі з органоспецифічними та системними аутоімунними хворобами: Дис... д.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.05.2017.

УДК 612.697-02:616-092.19.

308 с.: 33 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 382 назви.

Дисертація присвячена дослідженню імунозалежних механізмів розвитку непліддя у осіб чоловічої статі з аутоімунними захворюваннями та іншою супутньою патологією в експерименті та клініці. Нами проведено моделювання системного захворювання сполучної тканини (колагеніндукований артрит) в експерименті на щурах-самцях та доведено, що оксидативний стрес та апоптоз є ведучими патогенетичними факторами, вторинного пошкодження яєчок та додаткових залоз шурів. На клінічному матеріалі нами було вивчено механізми формування аутоімунних процесів, асоційованих з крипторхізмом і ЮІА. При крипторхізмі синтез антиспермальних антитіл може детермінуватися генетично і залежить від домінування експресії HLA-DRB1*07,08; HLA-DQB1*06 та KIR-2DS5. Формування непліддя у різних групах дорослих пацієнтів можна прогнозувати за змінами таких імунних чинників: АСАТ в сім'яній рідині і зотипу IgA із сайтом прикріплення до кінця хвостика; збільшення числа лімфоцитів CD4+CD25+; підвищення рівнів ФНП-?, IL-6, IL-18 у сироватці крові; зниження концентрації ТФР-?1 та IL-1? у сім'яній рідині; підвищений рівень IL-18 у сім'яній рідині; підвищений рівень антитіл і зотипів IgG і IgM до фосфоліпідів та ?2-глікопротеїну 1, і зотипу IgG антитіл до МПО; підвищений рівень МДА у крові та сім'яній рідині. Загалом у формуванні імунозалежного чоловічого непліддя ключові ролі відіграють АСАТ, лімфоцитарно-цитокіновий дисбаланс, оксидативний стрес та активація апоптозу в клініці та експерименті.

36 ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ

36.33 Картографія

36.10.17.0437/0517U000345

Перович Ігор Львович. Кадастр в системі адміністрування земельними ресурсами: теорія і практика: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 17.05.2017.

УДК 332.54.

297 с.: 30 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 259 назв.

Метою проведених досліджень є проблема імплементації достовірної кадастрової інформації в систему адміністрування земельними ресурсами. З цією метою здійснено: визначення перспектив розвитку кадастру України в контексті світового та європейського досвіду; розроблення методів та технологій вдосконалення складових кадастру. На основі аналітичних досліджень визначено, що майбутній кадастр України - це багатопільова функціональна система формату 3D або 4D, тісно пов'язана з різними реєстраційними системами, яка публічна і доступна в режимі on-line. Важливою складовою частиною Державного земельного кадастру є оцінна вартість земель, алгоритм якої запропоновано удосконалити за допомогою методики, що передбачає оцінку експертних суджень, врахування фізичного зносу інженерних комунікацій та індексів цінності території. У зв'язку з вдосконаленням системи адміністративно-територіального управління, запропоновані шляхи модернізації кадастрового зонування та моделі трансформації земель. Відповідно до вимог створення Генеральної схеми планування території України розроблена технологія інтегрування в єдину систему картографічних матеріалів різноманітного спрямування, виконаних в різні періоди та в різних системах координат. У зв'язку з цим, виконані експериментальні дослідження з використанням картографічних WEB-серверів ПКК, Yandex-maps та Google-maps, а також досліджена достовірність інформації, представленій на ПКК. Теоретичні розробки, експериментальні дослідження знайшли своє застосування в організаціях, які займаються виробничими роботами із землеустрою і кадастру.

37 ГЕОФІЗИКА

37.21 Метеорологія

37.10.17.0438/0217U003533

Розроблення і створення оптоелектронних сенсорів і блоку первинних вимірювальних перетворювачів метеорологічного моніторингу та їх апробація на метеорологічних станціях: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Беляев Олександр Євгенович. – ДР 0114U003466. УДК 551.508:551.591.

7 с.

Розроблено і створено керований персональним комп'ютером з розробленим програмним забезпеченням макетний зразок оптоелектронного сенсора метеорологічних параметрів атмосфери з поліпшеними характеристиками завадозахищеності і точності вимірювання метеорологічної дальності видимості (МДВ). В діапазоні вимірювання МДВ (15-150) м методична похибка за нефелометричним рівнянням зменшена до 1,4 %, обумовлена завадою похибка не перевищує 1 %.

37.23 Кліматологія

37.10.17.0439/0217U003513

Кількісна оцінка та прогнозування стану клі-

матичної системи України за даними спостережень та регіональних кліматичних моделей: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Осадчий Володимир Іванович. – ДР 0114U004595. УДК 551.58; 551.509.

307 с.

Проведено оцінку зміни термічного режиму, режиму зволоження, вітру, екстремальних явищ погоди та агрокліматичних умов вирощування основних

сільськогосподарських культур у сучасний кліматичний період (1991-2010рр) для усіх областей України та країни загалом та встановлено швидкість, напрям, значимість і достовірність зміни їхніх показників у цей період. Побудовано проєкції зміни характеристик кліматичних та агрокліматичних умов у 2021-2050 рр. відносно 1981-2010рр для усіх областей України та країни загалом для сценарію А1В, проведено оцінку значимості цих змін та встановлено їхні можливі значення. Виявлено регіони, де спостерігаються і очікуються в майбутньому найбільш значимі зміни стану кліматичної системи в Україні. Розроблено Електронний атлас "Фактичні та очікувані зміни стану кліматичної системи в Україні". В Атласі представлено інформацію про стан та швидкість, напрям і достовірність зміни кліматичних та агрокліматичних показників у сучасний кліматичний період (1981-2010рр), проєкції їхньої зміни до середини XXI століття для сценарію А1В та очікувані середні багаторічні значення у 2021-2050рр. для усіх областей України та країни загалом

37.27 Гідрологія суші

37.10.17.0440/0517U000407

Горбачова Людмила Олександрівна. Гідролого-генетичний аналіз просторово-часових закономірностей водного стоку річок України: методологія, тенденції, прогноз: Дис... д.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 08.06.2017.

УДК 556.16.012(477).

399 с.: 21 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 415 назв.

У дисертації була вирішена актуальна наукова та практична задача, яка полягає у з'ясуванні закономірностей просторово-часових коливань водного стоку річок України на основі розробленої методології гідролого-генетичного аналізу, що дозволяє отримувати більш достовірні оцінки як сучасних, так і можливих тенденцій водного стоку річок. Встановлено, що основні багаторічні тенденції водного стоку річок України полягають у наступному: водному стоку річок, як і кліматичним чинникам його формування притаманні однорідні (квазіоднорідні) та стаціонарні (квазістаціонарні) тенденції, які вказують на наявність у рядах спостережень циклічних коливань: як довго-, так і короткотривалих.

37.10.17.0441/0217U001716

Розроблення системи прогнозування конвективних явищ (зливи, грози та град) на території України: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Шпиг Віталій Михайлович. – ДР 0115U004099. УДК 551.509.313:(551.515.4+551.578.7).

65 с.

1. Для території України встановлено та налаштовано три версії чисельної моделі прогнозу погоди WRF. Створено програмне забезпечення для керування потоками прогностичних даних атмосферної моделі. Розроблено алгоритми обчислення індексів нестійкості, прогноз яких реалізовано у вигляді значень у точках нерегулярної сітки (метеостанції), графіків та карт. На архівному матеріалі за травень-

вересень 2014 р. виконано порівняльну оцінку даних спостережень наземної мережі та ДМРЛ щодо наявності опадів, грози та граду. Досліджено прогностичні властивості індексів нестійкості для території України за гідростатичною та негідростатичною версіями моделі WRF. Показано, що використання індексів Totals total index, SWEAT index, K index, Lifted index та Showalter index буде призводити до хибних прогнозів за рахунок наявності області невизначеності у розподілах значень індексу для випадків з грозою і без грози, а самі розподіли мало залежать від типу і роздільної здатності моделі прогнозу погоди. Розроблено новий комбінований предиктор, призначений для прогнозування грози. На незалежному матеріалі здійснено оцінку якості прогнозів. Виконано оцінку можливості прогнозування граду шляхом безпосереднього обчислення у моделях WRF. Проведено чисельні експерименти. Запропоновано декілька шляхів реалізації прогнозування граду. Показано, що прогнозування злив доцільніше здійснювати через явний розрахунок мезомасштабною прогностичною моделлю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

37.10.17.0442/0217U001799

Підготовка до видання серії монографій "Ресурси поверхневих вод України" по басейнах головних річок України: Заключний звіт /Український гідрометеорологічний інститут; Керівник Осадчий Володимир Іванович. – ДР 0109U004890. УДК 556.5.

40 с.

Розроблена концепція видання серії монографій "Ресурси поверхневих вод України" по басейнах головних річок України", наведена загальна структура та структура його окремих томів. Розроблені методологічні підходи щодо дослідження елементів річкового стоку та рекомендації по їхньому використанню. Виконано наукове узагальнення гідрологічного, гідрохімічного режимів річок й водоєм України та підготовлено матеріали для їхнього видання.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.15 Літологія

38.10.17.0443/0417U000760

Сюмар Наталія Петрівна. Літологічні особливості верхньодевонської (франської) та нижньопермської соленосних формацій Дніпровсько-Донецької западини: Дис... к.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної академії наук України. – Захищена 06.04.2017.

УДК 552.53:551.73(477).

146 с.: 5 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Дисертаційна робота присвячена уточненню геологічної будови, речовинного складу та літолого-геохімічних особливостей верхньодевонської (франської) соленосної і нижньопермської калійно-магнієвої формацій Дніпровсько-Донецької западини (ДДЗ). Розроблено та використано нові методики застосування засобів просторового статистичного аналізу на масиві геологічного матеріалу для побудови та аналізу літологічних моделей формацій. Проаналізовано побудовані літофаціальні моделі франської та нижньопермських соленосної формацій. Встановлено закономірності мінливості по площі і в розрізі хімічного складу підземних вод в межах південно-східної частини ДДЗ, які відображають вплив літологічного складу соленосних утворень на хімічний склад розсолів. Виділено зони седиментогенних розсолів, змішаного типу та вилуговуваних на основі аналізу розподілу коефіцієнту Na/Cl. Встановлено приуроченість соляних штоків до ареалів розсолів вилуговування. Отримано значення ізотопного складу стронцію, що свідчать про пе-

реважно морське джерело розсолів микитівського та слов'янського солеродних басейнів ДДз та посилення континентального впливу під час формування краматорських утворень.

38.10.17.0444/0417U000761

Крошко Юлія Володимирівна. Континентальний літогенез крейда-палеогенових осадових утворень центральної частини Українського щита: Дис... к.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної Академії Наук України. – Захищена 04.04.2017.

УДК 552.14 (477.46+477.65).

255 с.: 1 табл., 149 іл. – Бібліогр.: 194 назви.

Встановлено, що в результаті крейда-палеогенового гумідного континентального літогенезу в межах центральної частини Українського щита утворився просторово-еволюційно-парагенетичний ряд осадових формаційних одиниць (латеритної й каолінової кори вивітрювання площового і лінійного морфологічних типів та флювіальних продуктів розмиву і перевідкладення елювіальних утворень у межах тектонічно-ерозійних депресій) з відповідним набором корисних копалин, які просторово-парагенетично пов'язані між собою. Еволюція континентального літогенезу та пов'язаних з ним корисних копалин визначалися і контролювалися геолого-тектонічним розвитком території. Встановлено причинно-наслідкові зв'язки корисних копалин з певними петротипами порід фундаменту, їх мінералогією та корами вивітрювання за ними. Уточнено та доповнено дані щодо просторового поширення, будови, речовинного складу, фациальних умов утворення апт-нижньоальбських та середньо-оценових континентальних флювіальних відкладів та пов'язаних з ними корисних копалин. З'ясовано, що історія становлення та розвитку річкових палеодолин апт-нижнього альбу та середнього еоцену має багато подібних і відмінних рис. Уточнено формаційну належність континентальних формаційних одиниць, що утворилися за гумідного крейда-палеогенового континентального літогенезу в межах центральної частини Українського щита. За допомогою методів геоінформаційного картографування для покладів корисних копалин кори вивітрювання та апт-нижньоальбських і середньо-оценових континентальних флювіальних утворень палеодолин побудовано цифрові карти, що візуалізують структуру покладу, розподіл в його межах корисного компоненту і є основою для інформаційного забезпечення робіт з їх промислового освоєння.

38.19 Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі

38.10.17.0445/0217U001741

Вивчення режиму гідрогеодеформаційного поля Землі для прогнозу активізації небезпечних геологічних процесів: Заключний звіт /Український державний геологорозвідувальний інститут; Керівник Швирло М.І. – ДР 0108U001879. УДК 550.343.6.

147 с.

У звіті розглядаються дані щодо природних умов функціонування мережі режимних спостережень за гідрогеодеформаційним (ГГД) полем; обґрунтування режимної мережі пунктів спостережень за ГГД-полем; критерії виділення об'єктів моніторингових спостережень за гідрогеодеформаційним полем та обґрунтування програмно-технічного оснащення пунктів спостережень; методики проведення моніторингових спостережень за гідрогеодеформаційним полем. Наводяться дані спеціалізованих режимних спостережень за рівнем підземних вод напірних водоносних горизонтів за методикою ГГД-поля та аналізуються їхні результати. Об-

ґрунтовується необхідність створення мережі пунктів спостережень за ГГД-полем у межах сейсмоактивних регіонів України та прилеглої території з метою прогнозування розвитку небезпечних геологічних процесів. Основні висновки супроводжуються графічним матеріалом.

38.31 Палеонтологія

38.10.17.0446/0517U000282

Ищенко Ігор Іванович. Стратиграфія та умови накопичення крейдових відкладів українського сектора зони зчленування Східноєвропейської платформи і Скільської плити у зв'язку з нафтогазоносністю: Дис... д.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної Академії Наук України. – Захищена 06.04.2017.

УДК 551.763:(551.3.051:553.98)(292.48)+(477-13).

363 с.: 11 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 404 назви.

Проведено розчленування крейдових відкладів до під'ярусного поділу та їх детальну кореляцію в межах території дослідження. Відтворено умови осадконакопичення в крейдовому морському басейні та реконструйовано етапність його історичного розвитку. Виділено та обґрунтовано регіональні та місцеві стратиграфічні підрозділи крейдових відкладів Півдня України: п'ять регіоарусів, 14 горизонтів, 56 світ (49 нові). Вперше створено регіональну стратиграфічну схему крейдових відкладів території дослідження (кореляційну). Оцінено перспективи нафтогазоносності виділених вперше в розрізі крейди п'яти нафтогазоносних формацій з літолого-стратиграфічних позицій. Встановлено високоперспективні і перспективні зони та першочергові структури для проведення подальших геологорозвідувальних робіт на нафту та газ.

38.10.17.0447/0517U000288

Матвеев Андрій Вячеславович. Вапняковий нанопланктон крейди південного схилу Українського щита і його південного обрамлення: Дис... д.геол.н. /Інститут геологічних наук Національної академії наук України. – Захищена 05.04.2017.

УДК 551.763:561.251.

369 с.: 4 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 357 назв.

Об'єктом дослідження є крейдова система південного схилу Українського щита і його південного обрамлення. Мета дослідження полягає у вивченні систематичного складу вапнякового нанопланктона крейдових відкладів південного схилу Українського щита і його південного обрамлення, його вікового поширення і стратиграфічного значення. Методи отримання, обробки та інтерпретації первинної інформації: літологічний, палеонтологічний, методи світлової та електронної мікроскопії, морфологічний, філогенезу, математичної статистики, описовий. Розглянуті питання методики вивчення вапнякових нанофосилій. Показано, що питання систематики, онтогенії, тафономії можуть бути вирішені тільки за допомогою електронного мікроскопа, для розв'язку задач біостратиграфії доцільніше застосовувати світловий мікроскоп. Встановлений систематичний склад крейдового нанопланктона і його стратиграфічне положення в розрізах південного схилу Українського щита і його південного обрамлення. Вперше для крейдової системи досліджуваної території розроблена регіональна зональна схема по вапняковому нанопланктону. Проведена кореляція крейдових відкладів досліджуваної території з одновіковими утвореннями Європи та Росії. Обґрунтовано проведення границі юрської і крейдової систем по появі *Nannosconus steinmannii minor*, а також границі крейдової і палеогенової систем по зникненню більшості крейдових видів.

38.10.17.0448/0417U000786

Огієнко Олег Сергійович. Палеогеографічні обставинки формування верхньочетвертинних відкладів в Західному секторі Антарктики за даними діатомового аналізу: Дис...

к.геол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 04.04.2017.

УДК 551.35+551.89+561.261(292.33).

134 с.: 6 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 143 назви.

Дисертаційна робота присвячена результатам дослідження змін палеогеографічних обставинок в пізньому плестоцені та голоцені в районі розташування Української антарктичної станції "Академік Вернадський" у Західній Антарктиці на основі вивчення видового різноманіття діатомових водоростей із поверхневих морських відкладів. Виявлено і проаналізовано залежність видового складу та екологічної структури діатомових комплексів з поверхневих морських відкладів північно-західної частини Антарктичного півострова від морфоструктурних зон шельфу, що дозволило зробити біофаціальну характеристику останніх за кремневим мікрофітопланктоном. Аналіз палеофаціальних умов формування діатомових комплексів дав можливість встановити гідрологічні умови в межах дослідженої акваторії під час формування поверхневого шару морських відкладів. Для північної, найбільш відкритої до океану та чутливої до зміни клімату частини акваторії Антарктичного півострова простежено послідовні зміни гідрологічних і кліматичних палеоумов у пізньому голоцені. Аналіз таксономічного складу діатомових комплексів показав, що накопичення осадків відбувалося не раніше за 2 400 років тому (неогляціал). У результаті вивчення кременистих мікрофітофосилій з поверхневих осадків південної частини моря Скоша (Західна Антарктика) було зафіксовано перевідкладені стулки середньоміоценових видів. Перевідкладання відбулося за участю морської криги під час останнього піку антарктичного зледеніння. Аналіз напрямку й характеру палеотечей дозволив відстежити шляхи міграції та окреслити можливі місця первинної локалізації діатоміту.

38.59 Техніка і технологія геологорозвідувальних робіт

38.10.17.0449/0217U003526

Науковий супровід геологорозвідувальних робіт і геолого-економічна переоцінка запасів ділянки "Лесогорськ-1" Усть-Лесогорського кам'яно-вугільного родовища на острові Сахалін: Заключний звіт /ДВНЗ "Криворізький національний університет"; Керівник Плотников Олександр Володимирович. – ДР 0115U006169. УДК 550.8 - 047.44 (571.64) : 622.013.

147 с.

Розроблені наукові засади геологорозвідувальних робіт в гірничо-геологічних умовах Усть-Лесогорського родовища на острові Сахалін. Встановлені закономірності геологічної будови родовища. Розроблена геолого-генетична модель палеогенового вуглеводородного родовища в межах західної частини острова Сахалін. Робота передається за кордон за договірною ціною.

41 АСТРОНОМІЯ

41.19 Сонячна система

41.10.17.0450/0517U000340

Шевченко Василь Григорович. Інтегральна фотометрія астероїдів: спостереження та чисельне моделювання: Дис... д.ф.-м.н. /Головна астрономічна обсерваторія. – Захищена 27.04.2017.

УДК 523.44+520.82+520.88.

253 с.: 22 табл., 95 іл. – Бібліогр.: 330 назв.

Робота присвячена дослідженню фазових залежностей блиску астероїдів основних композиційних типів та динамічних груп за даними фотометричних спостережень, розробці практичних рекомендацій для Міжнародного центру малих планет (MPC) з обчислення абсолютних зоряних величин астероїдів та створенню незалежної шкали альbedo астероїдів за фотометричними даними. Вперше отримано високоточні фазові залежності блиску для 46 астероїдів основних композиційних типів та динамічних груп за результатами фотометричних спостережень, проведених протягом 608 ночей. Виділено низькоальбедні астероїди, у яких відсутнє опозиційне зростання блиску і блиск змінюється лінійно аж до гранично малих значень фазового кута. Вперше одержано середні значення параметрів G1 і G2 нової HG1G2-функції для основних композиційних типів астероїдів. Ці дані будуть використані MPC для оцінок абсолютних зоряних величин при відкритті нових астероїдів та для ефемеридних обчислень видимого блиску астероїдів. Вперше одержано незалежний набір високоточних значень альbedo для 100 астероїдів різних композиційних типів, використовуючи їх діаметри з покриття зір та абсолютні зоряні величини, обчислені на момент покриття. Вперше створено Бази даних з фазових залежностей блиску та з альbedo астероїдів. У наближенні моделі тривісного еліпсоїда, закону розсіяння світла Акімова і довільної фазової функції вирішено зворотню задачу визначення параметрів моделі за кривими блиску астероїдів. Одержано координати полюсів та відношення півосей для близько 80 астероїдів, з них для більшої частини - вперше. Проведено спостереження і одержано основні обертальні та фотометричні характеристики п'яти астероїдів (4 Vesta, 21 Lutetia, 433 Eros, 2867 Steins, 4179 Toutatis) - об'єктів космічних місій Dawn, Rosetta, NEAR і Change-2. Ці результати було використано при побудові передполітних інженерних моделей астероїдів і при обробці та аналізі даних, які одержано безпосередньо космічними місіями.

41.10.17.0451/0217U001745

Дослідження потенційно небезпечних для Землі об'єктів Сонячної системи. Астрономічні спостереження за національними та міжнародними проектами в обсерваторії на піку Терскол: Заключний звіт /Міжнародний центр астрономічних та медико-екологічних досліджень НАН України; Керівник ТТарадій Володимир Кирилович, Сергеев Олександр Васильович. – ДР 0111U005959. УДК 523.985+523.945+523.942+520.84+520.85.

80 с.

Звіт з НДР: 80 стор., 24 рис., 5 табл. Об'єкт дослідження: небезпечні для Землі тіла Сонячної системи, зокрема, астероїди; вибрані зорі, міжзоряне середовище, гамма-сплески та ін. Мета роботи: одержання високоточних астрономічних даних стосовно тіл Сонячної системи та вибраних зір. Методи дослідження: фотометричні, спектральні і позиційні спостереження малих тіл та вибраних зір, математична обробка даних. Результати та їх новизна: о Модернізовано спектральні інструменти обсерваторії на піку Терскол для спостереження слабких об'єктів. о Виконано позиційні і фотометричні спостереження понад 200 астероїдів, більшість з яких - потенційно небезпечні для Землі. В рамках виконання міжнародної програми "Астрономія в Приельбруссі. 2010-2014 рр." проведено спостереження вибраних зір, оптичних джерел гамма-сплесків, міжзоряних ліній та смуг, малорозмірних об'єктів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

41.21 Сонце

41.10.17.0452/0217U003567

Хвильові процеси, викликані нестійкостями, в замагніченій турбулентній плазмі та їх вплив на генерацію і поширення високоенергійних заряджених часток: Заключний звіт /Головна астрономічна обсерваторія; Керівник Криштал Олександр Нектарович. – ДР 0114U007387. УДК 523.98.

41 с.

Знайдено і ретельно вивчено новий механізм виникнення низькочастотної турбулентності поблизу ударних хвиль - скомпенсована токова нестійкість. Досліджено особливості розвитку шлангової нестійкості в перед ударної області головної ударної хвилі Землі при розповсюдженні відбитих, проміжних та дифузійних пучків. Отримані нові результати щодо ролі турбулентності у формуванні спорадичного плазмового шару Es іоносфери Землі. Досліджено вплив потужних радіохвиль на властивості нижньої іоносфери. Отримані нові результати щодо зворотного розсіяння радіохвиль на неоднорідностях концентрації електронів плазми нижньої іоносфери. Запропоновано механізм електромагнітне випромінювання, який може бути відповідальним за виникнення сонячних радіо сплесків I-го типу. Розглянута генерація другої гармоніки квазібернштейнівських моди в декагектогаусовому діапазоні амплітуд магнітного поля в аркових структурах в передспалаховій атмосфері активної області на Сонці. Отримані нові важливі результати, що дозволяють поліпшити прогноз спалахів в хромосфері активної області на Сонці. Досліджені коливання циліндру з гвинтовим магнітним полем. Результати роботи можуть бути використані для інтерпретації динаміки магнітних трубок в магнітосфері Землі, а також в атмосфері Сонця.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.10.17.0453/0217U001790

Розробка методичних рекомендацій розвитку АК "Харківобленерго" в нових ринкових умовах: Заключний звіт /Харківський національний університет радіоелектроніки; Керівник Костін Юрій Дмитрович. – ДР 0116U005336. УДК 620.9:338;620.9:658;620.9:338.26:620.9.001.18.

329 с.

Розроблена концепція реорганізації АК "Харківобленерго", юридичного та організаційного відокремлення діяльності для забезпечення ефективного функціонування компанії в нових ринкових умовах, результатом якої має стати стратегічний плановий документ з чітко визначеними цілями та завданнями, відповідальними за їх реалізацію, строками та бюджетами.

44.10.17.0454/0217U002627

Методика розрахунку ефективності впровадження енергозберігаючих технологій (відновлюваної енергетики): Заклучний звіт /Одеський національний економічний університет; Керівник Гамма Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U002961. УДК 621.3:330.131.5.

20 с.

Рішення актуальної проблеми, що полягає в переході українських підприємств на відновлюванні енергетичні джерела в якості альтернативи традиційним енергоносіям, немислимо без економічного аналізу основних техніко-

економічних показників такого переходу. Даний аналіз має на увазі розрахунок цілого ряду економічних показників рентабельності передбачуваного проекту; періоду окупності; аналізу вартості основного і допоміжного обладнання; ризикованості проекту; необхідних технічних умов і т.д., і, в кінцевому рахунку, прийняття рішення щодо даного проекту.

44.10.17.0455/0217U002644

Муніципальна енергетична реформа в Україні: Моделювання та розробка сценаріїв для стратегічних документів державної кліматичної та енергетичної політики України: Заклучний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Дячук Олександр Анатолійович. – ДР 0116U007922. УДК 620.9:351:504:338.

40 с.

В процесі виконання дослідження встановлено, що реалізація комплексного сценарію заходів низьковуглецевого розвитку (без оподаткування) характеризується позитивними макроекономічними наслідками, а основним драйвером спостережуваних якісних змін виступає активізація процесів інвестування, яка призводить до підвищення ефективності виробництва шляхом зниження питомого споживання енергетичних ресурсів; кумулятивний характер зміни продуктивності виробництва зумовлює додатковий приріст випуску та ВВП у довгостроковій перспективі на рівні 6% та 12% відповідно. Обґрунтовано, що імплементація вуглецевих податків не має значного впливу на макроекономічні показники.

44.09 Енергоресурси. Енергетичний баланс

44.10.17.0456/0217U001805

Розробка стенда для дослідження залежності потужності сонячних батарей від кліматичних умов: Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Антоненко Олександр Миколайович. – ДР 0116U008946. УДК 620.91.

42 с.

Завданням науково-дослідної роботи є розробка стенда для дослідження залежності потужності сонячних панелей від кліматичних умов з метою визначення напрямків покращення енергетичних показників їх роботи. За час виконання роботи на даху приміщення радіотехнічного факультету НТУУ"КПІ" ім. І. Сікорського були встановлені дві сонячні панелі з максимальною потужністю 230 Вт кожна, прокладені силові та чотири пари сигнальних кабелів від панелей в лабораторію електроживлення радіоелектронної апаратури, зконструйовано електронний блок навантаження та встановлено необхідні вимірювальні прилади. Проведені вимірювання енергетичних показників роботи панелей підтвердили можливість використання розробленого стенда для проведення студентами лабораторних робіт з курсу "Електроживлення РЕА" та як базу для розробки ефективних перетворювачів для сонячної енергетики.

44.29 Електроенергетика

44.10.17.0457/0517U000214

Агамалов Олег Миколайович. Покращення динамічних властивостей енергосистем на базі нових структур систем керування збудженням синхронних машин: Дис... д.т.н. /Інститут електродинаміки НАН України. – Захищено 14.03.2017.

УДК 621.311.

327 с.: 17 табл., 112 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Об'єкт дослідження: електромеханічні процеси в енергосистемах. Мета роботи: розвиток теорії керування енергосистемами в частині забезпечення їхньої стійкості та демпфування електромеханічних коливань, покращення динамічних властивостей енергосистем та енергооб'єднань на основі розробки принципово нових структур систем автоматичного керування збудженням синхронних машин (САКЗ СМ). Методи дослідження: для вирішення поставлених завдань використовувалися методи прикладної теорії систем, нечіткої логіки, нейронних мереж, метод найменших квадратів, метод спуску за антиградієнтом при зворотному розповсюдженні похибки, обчислення Віртингера (Wirtinger), градієнтні методи пошуку локальних екстремумів похибки керування та інші. Теоретичні та практичні результати і новизна: розроблено нові структури САКЗ СМ, що включають автоматичний регулятор збудження з розрахунковим каналом стабілізації потужності, нечіткий польовий стабілізатор потужності та автоматичний регулятор збудження за фазовим вектором (фазором) напруги статора. Створені комп'ютерні моделі нових структур САКЗ СМ та алгоритми їх функціонування разом з результатами стендових випробувань надають можливість підготовки їх серійного виробництва. Розроблена методика налагодження і вибору коефіцієнтів нечіткого польового стабілізатора потужності дозволяє його якісне налагодження в умовах експлуатації. Обґрунтовано новий підхід для покращення динамічних властивостей енергооб'єднань, який передбачає усунення запізнення при формуванні вихідного сигналу стабілізаторів потужності САКЗ СМ. Розвинуто теорію синтезу систем автоматичного керування енергооб'єднань для покращення їхніх динамічних та робастних властивостей. Теоретично обґрунтовано новий підхід до синтезу САКЗ СМ за фазовим вектором напруги статора, який враховує залежність коефіцієнта підслення за відхиленням напруги статора від приросту кута ротора. Розроблено та обґрунтовано за результатами математичного моделювання режимів 6-машинної тестової схеми концепцію побудови системи централізованого керування стабілізаторами потужності. Предмет і ступінь впровадження: впроваджено в НВП "Преобразователь-комплекс" (м. Запоріжжя), зокрема для розроблення алгоритмів функціонування та програмно-апаратного забезпечення САКЗ СМ. Ефективність впровадження: виробництво і використання розроблених САКЗ СМ в енергосистемі сприятиме підвищенню її стійкості, поліпшення динамічних властивостей. Сфера використання: енергосистема.

44.10.17.0458/0417U000704

Гунько Ірина Олександрівна. Оптимальне керування режимами електричних мереж з відновлюваними джерелами енергії з використанням Smart Grid технологій: Дис... к.т.н. /Вінницький національний технічний університет. – Захищена 17.03.2017.

УДК 621.316.1.

177 с.: 16 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 100 назв.

Об'єкт дослідження - локальні електричні системи з сонячними електростанціями та малими гідроелектростанціями. Мета дослідження - зменшення втрат електроенергії в локальних електричних системах шляхом узгодженого керування генеруванням сонячних електростанцій та малих гідроелектростанцій. Методи дослідження - статистичні методи обробки даних, узагальнювальні методи теорії подібності і моделювання, лінійного та нелінійного програмування; усталені режими моделюються та аналізуються на базі методу вузлових напруг; для розроблення алгоритмів і програм аналізу режимів РДЕ та їх впливу на режими роботи ЛЕС використовувалися матрична алгебра, декомпозиція та об'єктно-орієнтований аналіз; для вдосконалення АСК РДЕ

використано положення теорії автоматичного керування та теорії мікропроцесорних систем. Теоретичні результати - вперше розроблено метод коригування потоків потужності в локальній електричній системі з різнотипними відновлюваними джерелами електроенергії шляхом оптимального керування потужністю генерування малих гідроелектростанцій, що дозволяє визначити умови для наближення поточкорозподілу в секціонованій електричній мережі до оптимального за втратами електроенергії в ній; розвинуто математичну модель нормального режиму локальної електричної системи з сонячними електростанціями і гідроелектростанціями для оцінювання впливу останніх на втрати активної потужності в електричній мережі, що дозволяє визначити зони нечутливості систем автоматичного керування джерел живлення і встановити порядок коригування ними поточкорозподілу в електричній мережі; отримав подальший розвиток метод визначення раціонального місця секціонування розподільних електричних мереж, який дозволяє оцінити і врахувати неможливість транспортування електроенергії розосереджених джерел генерування в разі пошкодження в електричній мережі та дозволяє визначити техніко-економічний ефект від встановлення додаткових комутаційних апаратів секціонування мережі. Практичні результати - розроблено алгоритми і програми коригування потоків потужності в секціонованій за умов надійності розподільній електричній мережі шляхом зміни генерування потужності керованих РДЕ, в першу чергу малих гідроелектростанцій і, в перспективі, сонячних електростанцій. Відповідним чином вдосконалено структурну схему автоматизованої системи керування станціями, які використовують ВДЕ, що дозволяє узгоджувати графіки видачі потужності та її споживання. На основі отриманих у роботі результатів – умов оптимальності, методів та алгоритмів, вдосконалено комплекс програм інтелектуальної підтримки роботи диспетчера розподільних електричних мереж, який передано для дослідної експлуатації до ПАТ «Вінницяобленерго». Результати роботи впроваджено також у навчальний процес Вінницького національного технічного університету. Галузь використання - електроенергетика.

44.10.17.0459/0217U003435

Створення електродних матеріалів регульованої дисперсності для літій-іонних джерел струму нового покоління за допомогою мікрохвильового синтезу: Заключний звіт /Міжвідомче відділення електрохімічної енергетики НАН України; Керівник Кириллов Святослав Олександрович. – ДР 0114U006101. УДК 621.355+544.65.

34 с.

Об'єкти досліджень - електродні матеріали з шаруватою, шпінельною та олівіновою структурою, синтезовані з використанням мікрохвильового випромінювання. Мета роботи - дослідження електрохімічних характеристик електродних матеріалів з різними фізико-хімічними властивостями, що були синтезовані з використанням мікрохвильового методу. Методи досліджень - циклічна вольтамперометрія, метод гальваностатичного циклування. У роботі представлені результати електрохімічних досліджень електродних матеріалів для літій-іонних джерел струму з шаруватою структурою (LiCoO₂) та зі структурами шпінелі (LiMn₂O₄, LiNi_{0,5}Mn_{1,5}O₄, Co₃O₄) і олівіну (LiFePO₄, LiCoPO₄), що були отримані на попередніх етапах з використання мікрохвильового опромінення у поєднанні з твердофазним та цитратним методами синтезу. Показано, що в залежності від умов синтезу і одержаних при цьому структурних параметрів і морфології, синтезовані матеріали володіють різними електрохімічними характеристиками (величиною питомою ємності та її схоронністю при циклуванні різними густинами

струму та тривалій експлуатації)

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.10.17.0460/0517U000398

Хайрмасов Сергій Манісович. Науково-технологічні основи створення алюмінієвих теплових труб для ресурсозберігаючих систем: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний

інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 06.06.2017.

УДК 536.24:621.643.2.

444 с.: 30 табл., 192 іл. – Бібліогр.: 465 назв.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної проблеми створення алюмінієвих теплових труб постійного термічного опору з канавчатою капілярною структурою, призначених для використання в ресурсозберігаючих системах, що виконують функції транспорту теплоти і забезпечення теплових режимів, та визначенню їх теплотехнічних характеристик у широкому температурному діапазоні в умовах їх наземного функціонування. Запропоновані й апробовані нові схемні рішення ресурсозберігаючого обладнання на основі алюмінієвих теплових труб: сонячних теплових і комбінованих колекторів, теплообмінників, систем забезпечення температурних режимів радіоелектронної апаратури та світлодіодних освітлювальних приладів, що працюють без витрат енергії та забезпечують високі значення їх ефективності при застосуванні в діапазонах температур від -40 до +210 градусів Цельсія.

44.33 Атомна енергетика

44.10.17.0461/0217U002617

Оперативний та технологічний аналіз порушень у роботі АЕС України за 2016 рік:

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки"; Керівник Воронцов Дмитро Віталійович. – ДР 0117U002932. УДК 621.039:65.012.12.

135 с.

Об'єкт дослідження- порушення в роботі атомних електричних станцій (АЕС) України, які сталися протягом 2016 року. Мета роботи- проведення аналізу порушень в роботі АЕС України за 2016 рік., який спрямований на запобігання виникненню порушень, підвищення ефективності використання досвіду експлуатації АЕС та підвищення рівня експлуатаційної безпеки. Методи дослідження: оперативний аналіз звітів про порушення в роботі АЕС (оцінка коректності проведення розслідування і документування його висновків, у тому числі правильності визначення причин порушення та адекватності призначених коригувальних заходів); статистична обробка інформації про порушення в роботі АЕС за різними аспектами (загальна статистика, розподіл за категоріями і т.ін.); аналіз причин порушень за результатами оперативних повідомлень; узагальнення висновків щодо адекватності призначених коригувальних заходів; розгляд і аналіз причин повторюваності порушень; оцінка своєчасності впровадження та статусу виконання коригувальних заходів, призначених за результатами розслідувань порушень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.03 Теоретична електротехніка

45.10.17.0462/0217U002658

Розробка конструкцій магнітних пружин та

виготовлення на їх основі клапанів для роботи в нафтових та газових свердловинах та амортизаторів для машинобудування:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Мільман Юлій Вікторович. – ДР 0116U003502. УДК 537.634,53.06.

18 с.

Запропоновано та досліджено декілька перспективних конструкцій магнітних пружин. Виведено формули на базі яких можна проводити оцінку силових характеристик пружин в залежності від їх геометричних розмірів, та магнітних властивостей використаних магнітно-твердих матеріалів.

45.09 Електротехнічні матеріали

45.10.17.0463/0217U002629

Розробка та виготовлення комплектів заготовок пластин захисних з оптичного германію: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Пекар Григорій Соломонович. – ДР 0117U004236. УДК 536.53; 621.397.579.017.

23 с.

Вирощено кристали оптичного германію за розробленою в Інституті оригінальною технологією, розроблено методику виготовлення заготовок з оптичного германію з заданими Замовником характеристиками. Виготовлені заготовки з оптичного германію передано Замовнику.

45.29 Електричні машини

45.10.17.0464/0517U000456

Макарчук Олександр Володимирович. Методи і засади створення високошвидкісних безконтактних електричних машин з постійними магнітами: Дис... д.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 02.06.2017.

УДК 621.313.84.

395 с.: 34 табл., 135 іл. – Бібліогр.: 331 назва.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуальної науково-технічної проблеми — розробці теоретично-прикладної бази для створення високошвидкісних безконтактних електричних машин зі збудженням від постійних магнітів (ВБПМ). Розглянута сукупність науково обґрунтованих засобів інформаційно-обчислювальної підтримки процесу створення ВБПМ, за використання технології віртуальних цифрових прототипів, гарантує відповідність проекту вимогам технічного завдання й не потребуватиме виконання дороговартісних етапів виготовлення фізичних макетів та проведення їх експериментальних випробувань.

45.10.17.0465/0417U000738

Крицук Роман Сергійович. Енергетичні характеристики торцевих дугостаторних електричних машин: Дис... к.т.н. /Інститут електродинаміки Національної академії наук України. – Захищена 14.03.2017.

УДК 621.313.

196 с.: 13 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Об'єкт дослідження: електромагнітні процеси в торцевих дугостаторних асинхронних двигунах (ТДАД) з масивними дисковими роторами. Мета роботи: розробка математичної моделі, аналітичних методів для розрахунку та дослідження енергетичних характеристик торцевих дугостаторних асинхронних двигунів з масивними дисковими роторами з урахуванням азимутальних струмів ротора та лінійної швидкості його обертання. Методи дослідження: система рівнянь електромагнітного поля Максвелла; аналітичні математичні методи розв'язку диференціальних рівнянь;

теорема Умова-Пойнтинга; інструменти розрахунку в системі комп'ютерної алгебри; методи інтегральних перетворень Фур'є та інтегральних перетворень в кінцевих межах; математичні методи розв'язку диференціальних рівнянь другого порядку; методи теорії узагальнених функцій; тензор натягу Максвелла. Теоретичні та практичні результати і новизна: енергетичні характеристики та рекомендації для проектування торцевих дугостаторних асинхронних двигунів з масивними дисковими роторами для кульових барабанних млинів теплових електростанцій; теоретична цінність для розвитку методів розрахунку інших варіантів конструктивного виконання статора й ротора торцевих двигунів. Розроблено тривимірну математичну модель електромагнітного поля, яка на відміну від інших враховує лінійну швидкість обертання ротора в залежності від його радіусу та азимутальну складову струмів ротора; розроблено аналітичні методи для розрахунку енергетичних показників торцевих дугостаторних асинхронних двигунів з дисковими масивними роторами з компенсованими обмотками з комплексним урахуванням товщинного, поперечного та поздовжнього крайових ефектів; розроблено аналітичні методи розрахунку аксіальних магнітних сил торцевих дугостаторних асинхронних двигунів, які діють на феромагнітні та немагнітні масивні дискові ротори з урахуванням їх положення в немагнітному проміжку між статорами. Предмет і рекомендації для впровадження: розрахунок розподілу електромагнітного поля та енергетичних характеристик торцевого дугостаторного асинхронного двигуна з масивними дисковими роторами; рекомендовано використовувати в конструкторських бюро для розробки конструкторської документації торцевих дугостаторних асинхронних двигунів з дисковими масивними роторами та в навчальному процесі; рекомендації по особливостям проектування потужних ТДАД можуть бути використані при розробленні безредукторного електроприводу кульових барабанних млинів. Сфера використання: електромашинобудування.

45.37 Силова перетворювальна техніка

45.10.17.0466/0517U000559

Тугай Дмитро Васильович. Енергоефективність інтелектуальних систем електропостачання з напівпровідниковими перетворювачами електроенергії: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 29.06.2017.

УДК 621.314.

411 с.: 58 табл., 149 іл. – Бібліогр.: 261 назва.

Об'єкт дослідження: електромагнітні процеси в трифазних системах електропостачання з енергозберігаючими напівпровідниковими перетворювачами і енергоємними накопичувачами енергії. Мета дослідження: обґрунтування і узагальнення положень сучасної теорії миттєвих активної і реактивної потужностей для оцінки енергозберігаючого ефекту від використання в трифазних системах електропостачання з двоспрямованим енергетичним потоком напівпровідникових перетворювачів електроенергії. Методи дослідження та апаратура: сучасна теорія миттєвих активної і реактивної потужностей та теорії електричних кіл, просторових векторів; елементи матричного числення і векторний аналіз; перетворення просторових декартових систем координат; метод рішення систем диференціальних і алгебраїчних рівнянь, імітаційне моделювання. Теоретичні і практичні результати: розроблено методику вибору індуктивності фазних реакторів САФ, що враховує параметри навантаження і мережі живлення; запропоновано спосіб вимірювання складових сумарної потужності втрат електроенергії в трифазній системі електропостачання і прилад для його реалізації. Новизна: розроблено нові методики розрахунку індуктивно-

сті фазних реакторів паралельного САФ та активного випрямляча, які враховують низькочастотну і високочастотну складові електромагнітних процесів та дозволяють підвищити точність вибору елементів; доведено, що для підвищення точності розрахунку модуля вектора реактивної потужності, необхідно враховувати миттєві значення фазних напруг на затискачах джерела живлення; вперше сформульовано і доведено теорему про мінімум втрат енергії в трифазних системах електроживлення та отримано розрахункове співвідношення для сумарної потужності втрат; вперше встановлено зв'язок між коефіцієнтами несиметрії струмів за зворотною, нульовою послідовностями і складовими сумарної потужності втрат, вираженими в $r\varphi q$ -координатах. Ступень впровадження: НПП "ЕОС", КП "Харківський метрополітен", ДП "НДІ ХЕМЗ", ООВ НВО "Вертикаль", навчальний процес ХНУМГ ім. О.М. Бекетова та НГУ "ХП". Галузь використання: електроенергетика.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.14 Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури

47.10.17.0467/0517U000215

Хрипко Сергій Леонідович. Модифікування структур системи кремній - пористий кремній - нанорозмірні плівки оксидів (SiO_2 , SnO_2 , ZnO) для пристроїв електронної техніки: Дис... д.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 16.03.2017.

УДК 621.382+ 621.315.592 + 539.21; 539.216.2.

303 с.: 25 табл., 124 іл. – Бібліогр.: 339 назв.

Дисертацію присвячено розробленню та вдосконаленню технології отримання структур системи кремній - пористий кремній - нанорозмірні плівки оксидів (SiO_2 , SnO_2 , ZnO) для пристроїв електронної техніки. Розроблено технологію формування шарів пористого кремнію шляхом модифікування поверхні електрохімічним травленням. Експериментально та теоретично досліджено причини та форми утворення нанокристалів кремнію під час їх росту та подальших термічних обробок. З'ясовано вплив морфології пористого кремнію на особливості електронних і фононних збуджень у наноструктурах та їхні оптичні властивості. Проведено модифікування структури нанорозмірної плівки оксиду SiO_2 кремнієм 28Si^+ методом імплантації. Встановлено закономірності та з'ясовано механізми, які відповідальні за випромінювання нанокристалів кремнію на різних етапах їхньої структурної трансформації при різних технологічних параметрах. Запропоновано модель, яка описує залежність інтенсивності фотолюмінесценції від дози імплантації та температури відпаду на засаді уявлень про гомогенний розпад перенасиченого твердого розчину з урахуванням коалесценції нанокристалів і залежності ймовірності міжзонної випромінювальної рекомбінації у квантових точках кремнію від їхнього розміру. Розроблено технологію модифікування структури нанорозмірних плівок оксидів (SiO_2 , SnO_2 , ZnO) легуванням сурмою, алюмінієм та фтором методом спреї-піролізу. Отримано значення електрооптичних параметрів: поверхневого опору, питомого опору, рухливості носіїв заряду, концентрації носіїв заряду, оптичного пропускання. Визначено величину оптичної забороненої зони плівки. Створено напівпровідникові прилади, а саме, сонячні елементи, транзисторні та світловипромінювальні структури з метою дослідження їхніх характеристик для вивчення фізичних явищ і процесів як у самих приладах, так і в структурах з використанням стандартного та нескладного нестандартного обладнання. Проведено комплексне дослідження впливу рі-

зних факторів на електрофізичні, структурні й оптичні властивості розроблених і виготовлених низькорозмірних структур

47.33 Твердотільні прилади

47.10.17.0468/0417U000718

Корнага Василь Ігорович. Методи та засоби побудови інтелектуальних систем освітлення на основі синтезу білого світла із заданими спектральними характеристиками: Дис... к.т.н. /Державний університет телекомунікацій. – Захищена 30.04.2017.

УДК 628.931.

162 с.: 9 табл., 132 іл. – Бібліогр.: 121 назва.

В роботі ставиться важливе наукове завдання, суть якого полягає в удосконаленні моделі функціонування інтелектуальної системи освітлення та розроблення методів отримання заданих світлових параметрів, які відповідають природному світлу, та їх контролю.

47.41 Радіоелектронні схеми

47.10.17.0469/0217U003493

Розробка генератора сигналів Ка-діапазону: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Секретарьов Станіслав Сергійович. – ДР 0116U000037. УДК 621.396.96.

11 с.

В результаті виконання цієї НДР розроблений, виготовлений та переданий Замовнику один переносний компактний генератор сигналів Ка-діапазону (КГС-Ка) згідно до технічного завдання контракту 2015/11/25

47.45 Антени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки

47.10.17.0470/0417U000799

Степанова Людмила Ігорівна. Енергетичні характеристики електромагнітного поля антен засобів мобільного зв'язку: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 07.04.2017.

УДК 621.396.677.

167 с.: 11 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Об'єкт дослідження - енергетичні процеси електромагнітного поля антен засобів мобільного зв'язку. Предмет дослідження - електромагнітне поле антен засобів мобільного зв'язку. Методи дослідження - для розв'язання поставлених задач у роботі використовувались методи теорії електромагнітного поля та електродинаміки, методи теорії антен, методи імітаційного моделювання. Теоретичні та практичні результати: вперше для проведення розрахунків густини потоку енергії одержано загальний вираз для визначення усередненого в часі амплітудного значення вектора Пойнтинга на довільній відстані від передавальної антени, який надано з урахуванням розкладання вектора по ортах сферичної системи координат, що дозволяє визначати числові значення з підвищеною точністю, включаючи і місця поблизу розміщення передавальних антен; вперше розроблено нові вирази для розрахунку й аналізу на довільній відстані від передавальних антен мобільного зв'язку густини потоку енергії, які є узагальненими для ближньої, проміжної і дальньої зон передавальних антен та дозволяють проводити з підвищеною точністю розрахунок і аналіз електромагнітної обстановки; дістали подальший розвиток методи розрахунку, моделювання та аналізу електромагнітної обстановки при дослідженні і проектуванні випромінюючих систем мобільного зв'язку, що дозволяє підвищити точність розрахунків; виявлено

специфічні особливості електромагнітної обстановки різних випромінюючих систем, а саме вперше показано, що розміри і конфігурація санітарно-захисних зон поблизу антени повинні бути скориговані.

47.49 Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування

47.10.17.0471/0417U000855

Поспелова Анна Олександрівна. Розвиток методів підвищення ефективності стільникових систем радіозв'язку з рухомими об'єктами: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 07.04.2017.

УДК 621.396.93.

159 с.: 13 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 88 назв.

Об'єкт дослідження - процес передавання інформації у стільникових системах. Предмет дослідження - методи оцінки впливу внутрішньосистемних завад на пропускну здатність стільникових систем. Методи дослідження. При вирішенні поставлених завдань у дисертації використовувалися: методи лінійної алгебри, методи математичного та імітаційного моделювання, а також комп'ютерне програмування у середовищі MATLAB - для розробки процедури розрахунку і аналізу динаміки завадової обстановки; теорія антен, методи оптимізації, методи апроксимації - для оптимізації кута нахилу головної пелюстки ДС антени БС; теорія ймовірності, основи теорії масового обслуговування, моделі поширення радіохвиль, методи математичної інтерпретації наукових досліджень - для аналізу впливу нерівномірності розподілу абонентів у стільнику на пропускну здатність мережі. Теоретичні та практичні результати: вперше отримано аналітичні співвідношення для визначення залежності відношення сигнал/внутрішньосистемна завада для різних моделей розповсюдження радіохвиль при переміщенні МС у межах стільника; вперше поставлена та вирішена задача оптимізації орієнтації діаграми спрямованості антени БС у просторі при нерівномірному розміщенні абонентів у стільнику; вперше отримано аналітичні вирази для визначення ємкості мережі при нерівномірному розподілі абонентів у стільнику; отримало подальшого розвитку використання косокутної (афінної) системи координат, яка є адекватною плоскій регулярній гексагональній решітці; вперше сформульовано практичні рекомендації для сучасних технологій і систем багатостанційного доступу на етапі проектування, реалізації, модернізації та оптимізації стільникових мереж мобільного радіозв'язку з урахуванням переміщення мобільних станцій у зоні обслуговування; отримало подальшого розвитку таке поняття, як "моніторинг завадової обстановки" у стільникових системах, яке дозволило визначати важливі параметри системи на етапі проектування мережі; вдосконалено метод розрахунку завадової обстановки у мережі мобільного радіозв'язку під час руху МС у межах стільника за будь-яким попередньо заданим маршрутом в режимі реального часу.

47.10.17.0472/0217U003492

Розробка метеорологічної РЛС Ка - діапазону М36: Заключний звіт /Радіоастрономічний інститут НАН України; Керівник Ваврів Дмитро Михайлович. – ДР 0115U004083. УДК 621.396.96.

23 с.

В результаті виконання цієї НДР розроблена та виготовлена метеорологічна РЛС Ка-діапазону М 36/14 з робочою частотою 35,5 ГГц згідно з технічним завданням контракту №2015/01/15

47.59 Вузли, деталі й елементи радіоелектронної апаратури

47.10.17.0473/0417U000703

Петриченко Андрій Андрійович. Методи та засоби обмеження струмів витоку на землю в системах електропостачання залізорудних шахт: Дис... к.т.н. /Вінницький національний технічний університет. – Захищена 17.03.2017.

УДК 621.316.933.8:621.316.14.

201 с.: 25 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

Об'єктом дослідження є електромагнітні процеси формування струмів витоку на землю в комбінованих мережах залізорудних шахт. Метою дисертаційної роботи є розроблення методів та засобів обмеження до нормованого рівня короткочасних струмів витоку на землю в сегментах комбінованих електричних мереж напругою до 1000 В сучасних систем електропостачання залізорудних шахт шляхом компенсації емнісних струмів витоку. Методи дослідження: системний аналіз, загальна теорія електричних кіл, методи математичної статистики, математичне моделювання, фізичне моделювання. Теоретичні результати: вперше отримано статистичні характеристики електричних параметрів ізоляції відносно землі розподільчих мереж сучасних систем електропостачання залізорудних шахт, що дозволяє використовувати отримані результати в якості вихідних даних для розроблення нових пристроїв захисного відключення; вперше обґрунтовано систему захисту від витоків струму на землю для комбінованих електричних мереж напругою до 1000 В сучасних систем електропостачання залізорудних шахт, де в якості оперативного струму використано змінний струм зниженої частоти, а джерело оперативної напруги разом з вимірювальним шунтом підключається до мережі через статичний компенсуючий дросель та емнісний фільтр приєднання, налаштовані в резонанс на оперативній та промисловій частотах, що дозволяє підвищити надійність електропостачання та забезпечити електробезпеку гірників; розроблено новий метод вимірювання ємності ізоляції фаз комбінованих електричних мереж під робочою напругою, що на відміну від відомих, забезпечує пропорційну вимірювальну функцію "оперативний струм - ємність ізоляції мережі" і тим самим дозволяє виконувати з необхідним рівнем точності резонансне налаштування статичного компенсуючого дроселя у всьому робочому діапазоні ємності ізоляції комбінованих електричних мереж; удосконалено метод автоматичної компенсації емнісних струмів витоку на землю в комбінованих електричних мережах напругою до 1000 В з застосуванням статичного компенсуючого дроселя, що проявляється у його резонансному налаштуванні на ємність середини встановлених інтервалів ємності ізоляції. Практичні результати: розроблено методику оцінювання захисних властивостей апаратів захисту від витоків струму на землю і пристрою автоматичної компенсації емнісних струмів витоку на землю, а також у реалізації запропонованих методів захисту та компенсації ємності ізоляції комбінованих мереж відносно землі в конкретних схемних рішеннях та тестових зразках системи захисту. Ступінь впровадження: результати досліджень передані для практичної реалізації ТОВ "Електрозахист" (м. Харків); впроваджено на ПАТ "Криворізький залізорудний комбінат"; у навчальному процесі ДВНЗ "Криворізький національний університет". Галузь використання - електроенергетика.

49 ЗВ'ЯЗОК

49.03 Теорія зв'язку

49.10.17.0474/0417U000722

Струбицький Ростислав Павлович. Методи

та алгоритми побудови хмаркових сховищ даних на основі розподілених телекомунікаційних систем: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 31.03.2017.

УДК 621.391.

176 с.: 6 табл., 70 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

Дисертаційну роботу присвячено розробленню елементів телекомунікаційної мережної архітектури для передавання даних через хмарні сховища. Вдосконалено модель хмаркового сховища даних і досліджено методи та протоколи доступу до нього. Проаналізовано основні підходи та проблеми реалізації хмаркових сховищ даних. Проведено аналіз методів транспортування даних в розподілених телекомунікаційних системах. Розроблено архітектуру сховища, що дало змогу збільшити продуктивність та відмовостійкість системи в цілому, шляхом введення блоку вибору оптимального шляху для передавання даних. Створено уніфікований протокол передавання даних транспортного рівня на базі UDP для високошвидкісних регіонально-розподілених мереж, ефективність якого підтверджена як стендовими, так і натурними експериментами. Розроблено метод мультипротокольного передавання даних у хмаркових сховищах, який, на відміну від методу вибору протоколу на всій ділянці мережі, характеризується вищою продуктивністю, адаптується під кожен ділянку мережі окремо. Запропонований метод дозволив розв'язати завдання передавання даних через різні телекомунікаційні мережі. Набув подальшого розвитку метод мультиплексування даних з різних джерел даних для хмаркового сховища, який, на відміну від методу балансування навантаження, в режимі реального часу визначає завантаженість каналів передавання, що дає змогу задіяти вільні канали передавання даних. Шляхом зменшення необхідної тривалості доступу користувача до даних збільшується ефективність обслуговування клієнтів. Створено динамічний метод вибору шляху за складністю виконання запиту, який дозволяє отримати найкоротший шлях від користувача до даних. На основі розробленої архітектури, протоколу та методів побудовано хмаркове сховище даних, яке пройшло успішну апробацію на практиці.

49.10.17.0475/0417U000856

Тахер Абдуллах Кайс. Підвищення динамічності взаємодії мобільних об'єктів у пакетній мережі: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 06.04.2017.

УДК 621.391.

159 с.: 8 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Об'єкт дослідження - процеси передачі даних і розподілу ресурсів радіоканалу в пакетних мережах мобільного доступу. Предмет дослідження - методи підвищення динамічності при взаємодії мобільних об'єктів в інтегрованих пакетних мережах 5G. Методи дослідження. В роботі використовувались принципи системного аналізу, теорії інформації і мереж зв'язку, теорія телетрафіку, методи теорії графів і матричного обчислення, методи імітаційного і комп'ютерного моделювання, методи теорії автоматів і формальних граматики, методи спектрального аналізу. Теоретичні та практичні результати: Удосконалено метод розподілу ресурсів в радіоканалі інтегрованої пакетної мережі мобільного доступу 5G, яка будуватиметься на основі базових фізичних принципів технології LTE 3GPP R8, шляхом об'єднання частини ресурсних блоків низхідного півфрейму у пакетні транспортні модулі, що передаються з частотою 0.5КГц чи 1.0КГц в залежності від обраного режиму, і утворюють окремий логічний підканал ad hoc. Таке рішення підвищує динамічність взаємодії мобільних об'єктів в інтегрованих пакетних мережах за рахунок зменшення циклічних затримок даних реального часу і управління команд у 2.1 рази відносно типового режиму

функціонування радіоканалу LTE. Отримав подальший розвиток метод мультиплексування сегментів реального часу і пакетних даних в радіоканалі інтегрованої пакетної мережі мобільного доступу, шляхом резервування інформаційних блоків змінної довжини у пакетних транспортних модулях для потоків реального часу, за рахунок чого забезпечуються індивідуально визначені показники динамічності взаємодії мобільних об'єктів - циклічні затримки передачі даних між об'єктами контролю і управляючим процесором. Уперше запропоновано метод комбінованого частотно-часового порозрядного кодування символів у радіоканалі інтегрованої пакетної мережі мобільного доступу, шляхом формування розрядів символу за допомогою кусково-лінійних функцій фазової модуляції. Даний метод підвищує динамічність взаємодії об'єктів інтегрованої пакетної мережі за рахунок збільшення швидкості передачі даних у 1.0-1.5 рази в залежності від поточного стану каналу зв'язку.

49.10.17.0476/0417U000857

Артющик Олександр Сергійович. Моделі та методи активного управління чергами трафіка телекомунікаційних мереж: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова. – Захищена 06.04.2017.

УДК 621.391.

130 с.: 8 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Об'єкт дослідження - процеси активного управління чергами пакетів. Предмет дослідження - моделі активного управління чергами трафіка та методи боротьби з переваженнями в телекомунікаційних мережах. Методи дослідження. Дослідження дисертаційної роботи виконано із застосуванням теорії систем масового обслуговування, теорії телетрафіка, теорії ймовірностей та теорії автоматичного регулювання систем управління, за допомогою яких розроблено математичні моделі та методи активного управління чергами. Для оцінки адекватності запропонованих рішень застосовано математичне моделювання та методи імітаційного моделювання на базі інтерактивної системи MATLAB з використанням методів математичної статистики. Теоретичні та практичні результати: Вперше запропоновано метод дослідження AQM-систем з регуляторами сукупної швидкості вхідного трафіка на основі логарифмічних фазо-частотних характеристик, що дозволяє встановлювати здатність AQM-системи мережі TCP/IP зберігати стійкість при зміні параметрів мережі і трафіка та виявляти запас стійкості по амплітуді і фазі; удосконалено математичну модель AQM-системи шляхом заміни передаточної функції ланки чистого запізнювання AQM-системи комплексною передаточною функцією Паде n-го порядку, яка вже за 2-го порядку забезпечує точність апроксимації ланки чистого запізнювання з похибкою менше 1%, що спрощує аналіз характеристик AQM-системи; удосконалено стохастичну модель AQM-системи, скорегованою PI-регулятором як замкненої системи автоматичного керування зі зворотнім зв'язком та змінними у часі параметрами, що дозволяє враховувати змінний характер інтенсивності трафіка; удосконалено модель нечіткого регулятора AQM-системи з трикутними вхідними і вихідними функціями, що дозволяє підвищити швидкодію системи при встановленні довжини черги, максимально наближеної до необхідної.

49.33 Мережі і вузли зв'язку

49.10.17.0477/0217U003488

Розробка методів, алгоритмів та програмно-забезпечення стеганографічного аналізу та ефективного за швидкодією базових асиметричних криптографічних перетворень:

Заключний звіт /Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України; Керівник Задірака Валерій Костянтинівич. – ДР 0112U008074. УДК 621.394/.396.019.3.

6 с.

Виконано аналіз існуючих стеганоаналітичних методів для аудіоконтейнерів та графічних контейнерів для поширених стеганографічних систем. Деякі методи стеганоаналізу удосконалено. Проаналізовано стеганографічні перетворення, що реалізовані в програмах Hide4PGP, S-Tools 4.0, Steghide 0.5.1, Steganos Privacy Suite 2012, SilentEye, MP3Stego, JSteg, JPHide 0.5, Steganos for Windows 95/98/NT, F5, Outguess 0.2. Проаналізована складність алгоритму додавання з передбаченням знаку переносу. Запропоновано алгоритм додавання чисел в паралельній моделі та проаналізована його складність. Розглянуто нові алгоритми багаторозрядного множення. Проаналізована складність алгоритмів багаторозрядного множення для паралельної моделі обчислень. Запропоновано алгоритми ділення для послідовної моделі обчислень та наведена порівняльна таблиця їх складності. Розглянуто новий алгоритм модулярного множення для паралельного обчислення. Для паралельної та послідовної моделей обчислення введені покрокові алгоритми та проаналізована складність елементарних багаторозрядних операцій та методів, на яких ці операції основані. Робота розповсюджується за договірною ціною.

49.37 Системи й апаратура передачі даних

49.10.17.0478/0217U003646

Електромагнітна сумісність аудіо, відео та телекомунікаційних систем: Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Пілінський Володимир Володимирович. – ДР 0114U002194. УДК 621.316.97.

147 с.

Об'єкт дослідження - процеси та технічні засоби, що визначають електромагнітну обстановку: у приміщеннях, насичених електротехнічною, радіоелектронною апаратурою різного призначення тощо. Мета роботи - визначення джерел та рецепторів електромагнітних збурень електротехнічної та радіоелектронної апаратури, моделювання електромагнітної обстановки, формулювання рекомендацій, щодо забезпечення електромагнітної сумісності. Методи дослідження - теорія електромагнітного поля, теорія електронних кіл, моделювання електричних процесів. У сучасних умовах суттєвого розширення функцій радіоелектронної апаратури різного призначення з одночасним зростанням чутливості до електромагнітних збурень актуальність проблеми забезпечення ЕМС неухильно зростає. Проаналізовано склад електронної апаратури, як джерел та рецепторів електромагнітних завад, визначення складної електромагнітної обстановки (ЕМО) у приміщеннях, насичених різноманітними приладами, зокрема підсилювачами класу D, ключовими джерелами електроживлення. Розроблено програму моделювання ЕМО, рекомендовано засоби забезпечення ЕМС за колами електроживлення тощо. Запропоновано протизавадовий інтелектуальний фільтр, особливстю якого є можливість змінення значення індуктивності внаслідок регулювання сили струму підмагнічування. Результати НДР упроваджені щодо проектування кіноконцертного комплексу, телекомунікаційних систем, та під час навчального процесу.

49.39 Телефонний зв'язок і апаратура

49.10.17.0479/0217U001809

Аналіз методів радіолокаційного виявлення людей під завалами при надзвичайних ситуаціях: Заклучний звіт /Державний університет телеко-

мунікацій; Керівник Наконечний Володимир Сергійович. – ДР 0115U004192. УДК 621.391.82.

137 с.

Об'єкт дослідження - процес обробки інформації в радіотехнічних системах розпізнавання. Мета роботи - проведення аналізу методів радіолокаційного виявлення місця знаходження живих людей під завалами при надзвичайних ситуаціях, методами математичного моделювання проведено порівняльний аналіз ефективності адаптивних алгоритмів цифрового спектрального аналізу для розпізнавання серцебиття людей, які знаходяться під завалами в умовах обмеженого часу. Результатом проведення аналізу методів радіолокаційного виявлення місця знаходження живих людей під завалами при надзвичайних ситуаціях є вибір ефективного алгоритму розпізнавання серцебиття людей, які знаходяться під завалами при впливі взаємних завад в умовах обмеженого часу. Запропоновані методи радіолокаційного виявлення місця знаходження живих людей та дозволяють проводити виявлення і розпізнавання серцебиття живої людини, яка знаходиться під завалами. Виконання проекту дозволить зменшити час на пошук людей під завалами та зменшити кількість летальних випадків при завалах в результаті надзвичайних ситуацій.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.05 Теоретичні основи програмування

50.10.17.0480/0217U001846

Розробка теорії, методології та алгоритмів структуризації образно-кластерних моделей моніторингу станів електричних підстанцій високовольтних ЛЕП: Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Николайчук Ярослав Миколайович. – ДР 0116U006792. УДК 004.421:621.316.

63 с.

Об'єкт дослідження - об'єкти електроенергетики та процеси розпізнавання накидів та коротких замикань на землю у високовольтних ЛЕП. Метою науково-дослідної роботи є розробка структурної схеми та компонентів дослідного взірця пристрою розпізнавання накидів та коротких замикань на землю у високовольтних ЛЕП. Методи роботи базуються на теорії цифрового опрацювання сигналів, розпізнавання образів та відповідають вимогам розробки та проектування спеціалізованої цифрової техніки. Узагальнений науковий результат роботи полягає в розробці структурної схеми та компонентів дослідного взірця пристрою розпізнавання накидів та коротких замикань на землю та програми побудови образно-кластерної моделі технологічних станів електричних підстанцій. Ступінь впровадження - апробовано і впроваджено в Інституті мікропроцесорних систем керування об'єктами електроенергетики (ІМСКОЕ) Карпатського державного центру інформаційних засобів та технологій НАН України (м.Львів). Ефективність - використання результатів науково-дослідної роботи полягає в тому, що запропонована структурна схема та схематичні рішення компонентів пристрою розпізнавання накидів та коротких замикань і програмного забезпечення побудови образно-кластерних моделей моніторингу станів електричних підстанцій на підприємствах обленерго дозволяють підвищити надійність промислового обладнання енергетичних високовольтних систем.

50.07 Теоретичні основи обчислювальної техніки

50.10.17.0481/0217U001740

Тактико-технічні вимоги до геопорталу Збройних Сил України: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черняховського; Керівник Чорнокнижний Олександр Анатолійович. – ДР 0116U006663. УДК 004:91.

150 с.

Об'єкт досліджень - процес інформаційного забезпечення системи топогеодезичного та навігаційного забезпечення ЗС України. Мета роботи - відпрацювати тактико-технічні вимоги до геопорталу ЗС України та створити його модель. Методи досліджень - для досягнення поставленої у роботі мети використані системний аналіз, Петрі-об'єктний підхід, математичний апарат телетрафіку, метод порівняльного корегування. Виходячи з аналізу досвіду застосування геоінформаційних систем військового призначення у локальних війнах і збройних конфліктах та можливих технічних рішень щодо створення і використання геопорталу збройними силами іноземних держав та функціонуючих аналогів у сфері народного господарства України розроблені наступні методики: методика розподілу інформаційних ресурсів геопорталу Збройних Сил України; методика визначення та розрахунку характеристик передачі інформаційних потоків користувачів до бази даних геопорталу та методика оцінки ефективності функціонування геопорталу ЗС України. На основі зазначених методик обґрунтовані тактико-технічні вимоги до геопорталу ЗС України та створена його інформаційна модель. Матеріали звіту можуть бути використані при створенні і подальшому функціонуванні геопорталу Збройних Сил України, а також у навчальному процесі вищих військових навчальних закладів, які готують фахівців топогеодезичного та навігаційного забезпечення військ (сил) та органах управління топографічної служби ЗС України.

50.33 Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси

50.10.17.0482/0517U000254

Клименко Ірина Анатоліївна. Методи та засоби підвищення ефективності обробки інформації в реконфігурованих комп'ютерних системах на базі ПЛІС: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 18.04.2017.

УДК 004.274.

287 с.: 20 табл., 126 іл. – Бібліогр.: 204 назви.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми, що полягає в розробці нової теорії організації обробки інформації в паралельних обчислювальних системах, що мають функціональні та апаратні обмеження. Запропоновані методи та засоби включають в себе взаємозв'язані рішення задач оптимізації процесу обробки даних за співвідношенням параметрів обчислювальних задач і структури обчислювального середовища, а також підвищення ефективності процесу відображення обчислювальних задач на реконфігуроване обчислювальне середовище шляхом зменшення накладних витрат часу й продуктивності. Запропоновано концепцію структурної організації динамічно реконфігурованих комп'ютерних систем, яка заснована на локальних розподілених засобах управління відображенням обчислювальних задач на реконфігуроване обчислювальне середовище, і стратегію взаємної адаптації вирішуваних задач і обчислювального середовища, яка заснована на варіюванні зернистості обчислень, що забезпечують ефективну реалізацію запропонованих методів та

засобів шляхом спрощення врахування фізичних параметрів кристалів ПЛІС.

50.10.17.0483/0517U000297

Євланов Максим Вікторович. Моделі, методи та інформаційна технологія розробки архітектури складних інформаційних систем на основі функціональних вимог: Дис... д.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 12.04.2017.

УДК 004.03; 681.518:061.

429 с.: 22 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Мета дослідження - розв'язання актуальної науково-прикладної проблеми створення методологічних основ, моделей, методів та інформаційної технології, які дозволяють сформулювати раціональний варіант опису архітектури створеної інформаційної системи (ІС) з максимально можливим задоволенням функціональних вимог Постачальника та Споживача та мінімальними витратами на реалізацію. Об'єкт дослідження - процес макропроекування інформаційних систем, до якого належать процеси визначення вимог правовласників, аналізу вимог, а також проектування архітектури системи. Предмет дослідження - методологічні основи, моделі, методи та інформаційна технологія, що забезпечують реалізацію архітектурного фреймворка макропроекування інформаційних систем. Запропоновано вдосконалений сервісний підхід до створення ІС, концепція і математичні моделі, що описують множини вимог до системи на різних стадіях їх формування, математична модель патерну проектування вимоги до ІС. На основі цих результатів розроблено моделі і методи, що дозволяють автоматизувати роботи з формування варіанту опису архітектури створеної ІС, а саме: модель архітектурного фреймворка макропроекування ІС, моделі, що описують синтаксис і семантику описів вимог до ІС на рівнях інформації і знань, модель сформульованої функціональної вимоги до ІС на рівні знань, методи формування представлень функціональних вимог до систем на рівнях інформації і знань, метод синтезу варіантів описів архітектури створеної ІС і модель синтезу опису раціональної архітектури даної системи. Для оцінювання обсягу робіт зі створення ІС на основі опису її раціональної архітектури розроблено модель онтологічних точок і метод формування описів онтологічних точок. Розроблено інформаційну технологію формування та аналізу вимог до ІС як сукупність уніфікованих в рамках запропонованої моделі архітектурного фреймворка методів, прийомів і способів застосування комплексу засобів автоматизації, що базуються на знаннях. Розглянуто питання практичної реалізації запропонованих методів і моделей, доведено їх достовірність і ефективність.

50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)

50.10.17.0484/0417U000795

Гололобов Андрій Юрійович. Методи і моделі адаптивних систем оцінки ризиків : Дис... к.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 13.04.2017.

УДК 004.056.5(043).

182 с.: 37 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 121 назва.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної наукової задачі розробки методів і засобів оцінки ризику (ОР) безпеки ресурсів інформаційних систем (РІС), які дозволяють на основі використання бістабільної інтегрованої кортежної моделі (БІМ) характеристик ризику та методів трансформування порядку лінгвістичної змінної, створювати гнучкі, адаптивні засоби оцінювання. Розроблено модель БІМ, що дозволяє динамічно визначати набори величин і таким чином забезпечити гнучкість розроблених засобів ОР

безпеки РІС. Представлено методи інкрементування і декрементування порядку лінгвістичних змінних, які дозволяють проводити трансформування еталонів параметрів без залучення експертів відповідної предметної області. Розроблено інтегрований адаптивний метод ОР, який за рахунок моделі БІМ та трансформування еталонів параметрів, дозволяє створювати ефективні, адаптивні засоби оцінювання та використовувати в якості вхідних даних динамічно змінювані набори детермінованих і нечітко визначених оціночних параметрів. На підставі запропонованих методів і моделі БІМ, розроблено модель процесу синтезу адаптивних систем ОР безпеки РІС, яка дозволяє формалізувати і узагальнити процес побудови як програмних, так і програмно-апаратних систем, призначених для ефективного ОР. Розроблена нова структурно-функціональна модель системи, яка використовує запропоновані методи, моделі БІМ та процесу синтезу для вирішення завдань в галузі оцінки інформаційних ризиків.

50.10.17.0485/0217U003357

Дослідження, аналіз та моделювання сучасних загроз безпеці операційних систем сімейства Windows: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Новіков Олексій Миколайович. – ДР 0115U006614. УДК 004.056.5:51-7. 266 с.

В роботі досліджуються засоби протидії динамічному та статичному аналізу, що використовуються шкідливим програмним забезпеченням для обходу систем антивірусного захисту та виявлення вторгнень. Метою роботи є підвищення ефективності захисту інформації в інформаційних системах з врахуванням новітніх моделей та описів механізмів та алгоритмів роботи компонентів зловмисного програмного забезпечення. Було досліджено методи протидії статичному аналізу з використанням обфускації програмного коду на рівні представлення LLVM IR, що дозволяє забезпечити універсальність, контрольовану складність ручного аналізу та символічного виконання. В класі технологій протидії динамічному аналізу розглянуто актуальні методи для операційних систем Windows 7-10 на основі детектування середовищ емуляції та віртуалізації, що використовуються в засобах антивірусного захисту. Для розглянутих методів створено програмні моделі, та досліджено ефективність в якості компонентів системи доставки засобів віддаленого керування в моделі фішингової атаки. Результати можуть бути використані для покращення механізмів захисту та вдосконалити процесів технічного аудиту державних ресурсів України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.10.17.0486/0217U003631

Дослідження методів криптоаналізу в застосуванні до сучасних систем криптографічного захисту інформації з урахуванням перспектив розвитку квантових обчислень: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Савчук Михайло Миколайович. – ДР 0116U006384. УДК 681.3.06:519.248.681. 467 с.

Проведено теоретичне дослідження сучасних методів розробки та криптоаналізу симетричних та асиметричних криптосистем; узагальнено мат. моделі методів у класичній та квантовій моделях обчислень; запропоновано нові мат. методи аналізу окремих перетворень у системах КЗІ; показано застосування методів до деяких криптосистем. Для побудованих методів обчислено оцінку складності, одержано експериментальне підтвердження. Оновлено результати та

твердження щодо стійкості систем КЗІ, перевірок конкретних оцінок стійкості, адекватності модельних припущень, оцінок складності певних алгоритмів у різних обч. системах. Уточнено та узагальнено існуючі мат. методи криптоаналізу, оновлено методи, процедури та алгоритми аналізу окремих криптографічних перетворень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.39 Обчислювальні мережі (ОМ)

50.10.17.0487/0417U000824

Діброва Михайло Олександрович. Спосіб багатопляхової маршрутизації в комп'ютерних мережах великої розмірності: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищено 18.04.2017.

УДК 004.04 (043.3).

127 с.: 50 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 105 назв.

Багатопляхова маршрутизація характеризується великою часовою складністю пошуку множини шляхів, що не перетинаються. Часова складність знаходження найкоротшого шляху по алгоритму Дейкстри представляє собою величину $O(kN^2)$. При знаходженні k -шляхів часова складність збільшується відповідно в k раз. В зв'язку з цим, для пошуку множини шляхів, що не перетинаються, в рамках цієї роботи був запропонований модифікований метод "гілок та границь". Це досягається за рахунок виключення операцій перебору варіантів формування кожного шляху. В процесі роботи алгоритму у відповідності з методом "гілок та границь" будується дерево рішень, коренем якого є початкова вершина, а листями є вершини, суміжні з кінцевою вершиною.

50.10.17.0488/0217U003524

Розробка технічного завдання на створення сайту підприємця: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Завгородня Ольга Сергіївна. – ДР 0117U000427. УДК 004.778.1 (083.744).

80 с.

У роботі здійснено розробку технічної документації для створення сайту індивідуального підприємця у сфері охорони здоров'я у вигляді технічного завдання та плану-графіку робіт, запропоновано макет сайту. Для цього проаналізовано наявні сайти лікарів та підприємців у сфері охорони здоров'я, виявлено основні технічні та дизайнерські особливості таких сайтів, проаналізовано потреби цільової аудиторії з використанням авторських розробок, обґрунтовано вибір інструментального засобу розробки, запропоновано структуру сайту, розроблено макет його дизайну, розраховано вартість розробки та графік її створення.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.10.17.0489/0517U000440

Брежнев Євген Віталійович. Методологічні основи інформаційної технології забезпечення безпеки критичних енергетичних інфраструктур: Дис... д.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищено 02.06.2017.

УДК УДК 629.039.58: 681.518.3.

131 с.: 46 табл., 111 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Об'єкт - процеси забезпечення безпеки критичних енергетичних інфраструктур та їх інформаційно-керуючих систем у процесі створення й застосування; мета - забезпечення безпеки критичних енергетичних інфраструктур та

інформаційно-керуючих систем шляхом розроблення методологічних основ та інформаційної технології (ІТ); методи - системний аналіз, теорія надійності та безпеки складних систем, нечітке та імовірнісне моделювання. Результат - вирішена актуальна науково-прикладна проблема, яка полягає у створенні інформаційного забезпечення критичних енергетичних інфраструктур (КЕІ) шляхом розробки методологічних основ інформаційної технології оцінювання та забезпечення їх безпеки з урахуванням емерджентного ризику (ЕР) в умовах невизначеності. Новизна - вперше розроблено матричну модель безпеки, метод інтеграції результатів апріорного й апостеріорного аналізів безпеки, метод оцінювання безпеки з урахуванням типів інфраструктурного ризику. Удосконалено методологію забезпечення безпеки критичних енергетичних інфраструктур, метод паралельно-последовного оцінювання безпеки, метод забезпечення безпеки шляхом вибору диверсної системи. Дістали подальшого розвитку логіко-лінгвістична модель безпеки, метод нечіткого оцінювання багаторівневої деградації, гібридний метод оцінювання безпеки, метод оцінювання безпеки з урахуванням надійності її систем (підсистем), метод забезпечення безпеки з урахуванням емерджентного ризику. Ступінь впровадження - результати дослідження впроваджено в діяльність шостьох вітчизняних підприємств та учбових закладів. Галузь використання - інформаційно-керуючі системи критичного застосування.

50.47 Автоматизовані системи керування технологічними процесами

50.10.17.0490/0517U000328

Моркун Наталя Володимирівна. Розподілене оптимальне керування взаємопов'язаними процесами збагачувального виробництва на основі динамічної просторово-часової моделі: Дис... д.т.н. /Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Захищено 28.04.2017.

УДК 519.714: 622.7.

357 с.: 16 табл., 128 іл. – Бібліогр.: 255 назв.

Дисертація присвячена розв'язанню наукової проблеми розроблення та удосконалення математичних моделей, критеріїв і методів розподіленого оптимального керування взаємопов'язаними процесами збагачувального виробництва на основі динамічної просторово-часової моделі із зосередженими входами й розподіленій по всій технологічній лінії вихідною функцією розподілу корисного компонента по класах крупності руди. Запропоновано метод ідентифікації нелінійних динамічних об'єктів збагачувального виробництва на основі просторово-часової моделі Вольтерра-Лагерра, при цьому для зниження розмірності моделі використано метод дифузійних карт.

50.10.17.0491/0417U000826

Мердх Світлана Леонідівна. Керування блочно-знесольюючою установкою у другому контурі АЕС із ВВЕР-1000: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищено 05.04.2017.

УДК 621.039.001.57.

194 с.: 10 табл., 68 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню ефективності процесу знесолення турбінного конденсату шляхом створення системи керування БЗУ другого контуру АЕС із реактором типу ВВЕР-1000 на базі розподіленої системи керування, реалізації нечіткого регулювання для розподілення навантажень між фільтрами та розробки стратегій керування процесом знесолення турбінного конденсату. Дослідже-

но особливості процесу знесолення турбінного конденсату у другому контурі АЕС із ВВЕР-1000. Проведено аналіз даних експлуатації БЗУ АЕС та досліджено вплив керувань на процес знесолення турбінного конденсату. Реалізовано регресійні залежності, що описують роботу БЗУ із використанням даних експлуатації АЕС. Розроблено нечіткий алгоритм керування паралельно працюючими фільтрами БЗУ та стратегії керування процесом знесолення турбінного конденсату другого контуру АЕС на базі розподіленої системи керування. Створено систему керування процесом знесолення турбінного конденсату.

50.49 Автоматизовані системи організаційного керування

50.10.17.0492/0517U000402

Доценко Сергій Ілліч. Теоретичні основи створення інтелектуальних систем комп'ютерної підтримки рішень при управлінні енергозбереженням організацій: Дис... д.т.н. /Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. – Захищена 18.05.2017.

УДК 007.51:65.011.56.

369 с.: 8 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертація присвячена вирішенню важливої для теорії та практики управлінської діяльності організацій науково-прикладної проблеми, яка полягає в необхідності подолання протиріччя між існуючими можливостями традиційних методів структуризації рішень при управлінні діяльністю з енергозбереження та тенденціями розвитку методу структуризації рішень на основі закономірностей інтелектуальної діяльності особи, яка приймає рішення. Для цього було введено поняття діяльності як структури організаційних та технологічних задач, які вирішує особа, яка приймає рішення. Кожна з задач представлена у формі діалектично взаємопов'язаних пар процесних та ресурсних факторів. На основі цього розроблено архітектури інформаційних факторних моделей діяльності як процесу, а також моделей мислення, смислового мислення, смислової діяльності.

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.01 Загальні питання гірничої справи

52.10.17.0493/0217U002716

Провести експертну оцінку та узгодити проекти ізоляції блоків та панелей дільниць, що відпрацьовують вугільні пласти схильні до самозаймання: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Софійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U006278. УДК 622.822.225.

17 с.

Об'єкт досліджень - теплові процеси, що виникають у вуглепородному масиві при проведенні виробок та веденні очисних робіт. Предмет досліджень - параметри концентрацій газу метану і рудникової атмосфери, що впливають на газовість гірничих виробок, спосіб їх вентиляції і розгазування ізольованої ділянки. Мета роботи - проведення експертної оцінки і погодження проектів ізоляції блоків і панелей ділянок, в яких відпрацьовують вугільні пласти схильні до самозаймання. Методи досліджень - аналітичні, теоретичні, експериментальні. В ході проведення роботи отримано експертну оцінку на "Проект ізоляції відпрацьованих панелей виїмкової дільниці № 41-1146 м. Пл. м3 "Товстий - схід" ", на "Проект ізоляції відпрацьованих панелей виїмкової дільниці № 81-1146 м пл. м3 "Мазурка - схід".

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.10.17.0494/0517U000350

Сукач Сергій Володимирович. Моніторинг і керування рівнями фізичних факторів виробничого середовища: Дис... д.т.н. /ДВНЗ "Донецький національний технічний університет". – Захищена 12.05.2017.

УДК 331.45: 697.9: 628.8: 613.155: 537.56.

311 с.: 24 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-технічної проблеми щодо створення наукових засад забезпечення комфортного та безпечного виробничого середовища робочих приміщень із використанням систем моніторингу та керуванням комплексом фізичних факторів на основі вперше встановлених взаємозалежностей між зазначеними показниками.

52.10.17.0495/0217U001877

Проведення досліджень та надання висновків щодо обґрунтування фонових концентрацій газу, визначення газовості та способу вентиляції і розгазування ізольованої дільниці" на ВП "Шахта Привільнянська" ПАТ "Лисичанськвугілля": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Софійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U003545. УДК [622.411:622.831.325.3:622.454].001.5.

35 с.

Об'єкт досліджень - процеси газовиділення, що виникають при проведенні виробок, веденні очисних робіт, експлуатації гірничого підприємства. Предмет дослідження - параметри концентрацій газу метану і копальневої атмосфери, що впливають на газовість гірських виробок, спосіб їх вентиляції і розгазування ізольованої ділянки. Мета роботи - проведення досліджень та надання висновків щодо обґрунтування фонових концентрацій газу, визначення газообільності, способу вентиляції і розгазування ізольованої ділянки. Методи досліджень - аналітичні, теоретичні, експериментальні. В ході виконання роботи буде проведено дослідження і надано висновки: «Обґрунтування фонових значень оксиду вуглецю», «Метановість ізольованої порожнини», «Вибір схеми провітрювання та розгазування ізольованого простору виробок» на шахті «Привільнянська» ПАТ «Лисичанськвугілля».

52.10.17.0496/0217U001878

Виконати експертну оцінку проекту випуску вихідного струменю повітря з тупикового вибою 1 північного конвеєрного штреку пл.16 г.885 м у свіжий струмінь повітря, що надходить у 1 північну лаву пл.16 г.885 м: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Софійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U003546. УДК 622.45-581:65.012.16.

42 с.

Об'єкт дослідження - процеси газовиділення, що виникають при проведенні виробок, веденні очисних робіт, експлуатації гірничого підприємства. Предмет досліджень - параметри концентрацій газу метану і шахтної атмосфери, що впливають на газовість гірничих виробок, спосіб їх вентиляції і розгазування ізольованої ділянки. Мета роботи - дати оцінку проекту випуску вихідного струменю повітря з тупикового вибою 1 північного конвеєрного штреку у струмінь свіжого повітря, що надходить у 1 північну лаву пл. 16 гор. 885 м. Методи дослідження - аналітичні, теоретичний, експериментальні. В ході виконання НДР проведено дослідження

та надано висновок: "Узгодження послідовної схеми провітрювання забою 1 північного конвеєрного штреку пл. І6 гор. 885м".

52.10.17.0497/0217U001880

Виконати послуги з визначення здатності вугілля до окислення у кількості 6 проб, відібраного з пласта d4 блока №10 з 9 і 13 південного конв. штр. блока 10, а також з 4 північного конв. штреку блока №10 та встановити його схильність до самозаймання: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Баранов Володимир Андрійович. – ДР 0116U005385. УДК 552.574.6.

24 с.

Відібрано проби вугілля в горних виробках "ШУ"Покровське". За допомогою комплексного методу з використанням хроматографії проведено дослідження схильності вугілля пласта d4 до самозаймання. Встановлено, що на досліджуваній ділянці шахтного поля вугілля не схильне до самозаймання. За результатами виконаних робіт зроблені рекомендації і передані шахті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0498/0217U001882

Аналіз та погодження паспорту на перевезення людей стрічковими конвеєрами 1Л-1000 по 9 південному штреку пл. м5-1в гор. 450 м. ш. "Доброшільська: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Кірія Руслан Вісаріонович. – ДР 0117U003057. УДК 622.647.2:621.867.2.

8 с.

Виконано аналіз та розглянуто паспорт на перевезення персонала стрічковим конвеєром 1Л-1000 на відповідність чинним нормативним документам. Встановлено та погоджено відповідність паспорту чинним нормативним документам. Робота передається за кордон за договірною ціною.

52.10.17.0499/0217U002715

Вибір раціональних параметрів технології внутрішнього відвалоутворення з забезпеченням стійкості ярусів для внутрішнього відвалу на південно-західному борту Першотравневого кар'єру ПАТ "Північний ГЗК": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Четверик Михайло Сергійович. – ДР 0117U002297. УДК 622.271.012.3:622.271.45/.48.

55 с.

Проаналізовано особливості геологічної будови Первомайського родовища і гідрогеологічні умови на території проектуваного внутрішнього відвалу і виконані необхідні геологічні креслення. Встановлено, що на стійкість внутрішнього відвалу і його ярусів впливають об'єкти: зовнішній відвал, накопичувач шахтних вод, гірничі виробки підземного рудника "Червоний партизан" в районі проектуваного відвалу, фізико-механічні властивості гірських порід основи відвалу і складованих у відвал. Виконано комп'ютерне моделювання за визначенням стійкості внутрішнього відвалу і його ярусів, результати якого дозволили обґрунтувати раціональні параметри технології формування внутрішнього отвалообрання при відкритій розробці крутопадаючих рудних родовищ. Наукова значимість роботи полягає у встановленні закономірностей впливу геологічних порушень, гідрогеологічних умов, фізико-механічних властивостей порід, що складають основу відвалу, а також порід

формується відвалу на зсувні процеси. Практична значимість роботи полягає в обґрунтуванні раціональних параметрів технології формування внутрішнього відвалоутворення для забезпечення стійкості ярусів і відвалу в цілому.

52.10.17.0500/0217U002732

Розробка рекомендацій з можливості проведення загальношахтного планового зимового реверсування вентиляційного потоку в умовах існуючої не списаної пожежі на Відокремленому підрозділі "Шахта "Південнодонбаська №3 ім. М.С. Сургая" ДП "ДВЕК": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U004789. УДК [622.831.332]:622.357.1.

8 с.

У результаті виконання роботи проведено аналіз вихідних даних, необхідних для проведення загальношахтного реверсування вентиляційного струменя в умовах не списаної пожежі в умовах гірничих виробок ОП "Шахта" Південнодонбаська №3 ім. Н.С. Сургая ". Розроблено рекомендації з питань планового реверсування вентиляційного струменя в гірських виробках ОП "Шахта "Південнодонбаська №3 імені М.С. Сургая". Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0501/0217U002733

Науково-технічний аналіз з видачею експертного висновку щодо проекту протипожежного захисту Відокремленого підрозділу "Шахта "Південнодонбаська №3 ім. М.С. Сургая" ДП "ДВЕК": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U004794. УДК [622.831.332]:622.357.1.

16 с.

У результаті виконання роботи проведено науково-технічний аналіз з видачею експертного висновку на проект протипожежного захисту Відокремленого підрозділу "Шахта "Південнодонбаська №3 ім. М.С. Сургая" ДП "ДВЕК", що включає: 1. Науково-технічний аналіз проекту протипожежного захисту ВП "Шахта "Південнодонбаська №3 ім. М.С. Сургая" ДП "ДВЕК". 2. Експертний висновок щодо проекту протипожежного захисту ВП "Шахта "Південнодонбаська №3 ім. М.С. Сургая" ДП "ДВЕК". Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0502/0217U002734

Науково-технічний аналіз з видачею експертного висновку щодо проекту протипожежного захисту служби "Збагачення" ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U004796. УДК [622.831.332]:622.357.1.

17 с.

У результаті виконання роботи проведено науково-технічний аналіз з видачею експертного висновку на проект протипожежного захисту служби "Збагачення" ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська". Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0503/0217U002735

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами ВСП "Шахтоуправління імені Героїв космосу" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля"

ля": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механікі ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U005003. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0504/0217U002736

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами ВСП «Шахтоуправління «Білозерське» ТОВ «ДТЕК Добропіллявугілля»:

Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механікі ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U004799. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0505/0217U002737

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами ТДВ "Шахта "Білозерська": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механікі ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U004798. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.10.17.0506/0217U003377

Розроблення Технічного регламенту вибухових матеріалів промислового призначення: Заклучний звіт /Державна установа "Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці"; Керівник Логінова Ірина Іванівна. – ДР 0116U003765. УДК 622.235.

186 с.

Об'єкт дослідження роботи є законодавство України та Європейського Союзу щодо надання на ринку вибухових матеріалів промислового призначення. Метою роботи є приведення системи технічного регулювання України у відповідність з практикою ЄС для такого виду промислової (нехарчової) продукції, як вибухові матеріали промислового призначення. Результатом виконаної роботи є проект регуляторного акту, який встановлює вимоги до вибухових матеріалів промислового призначення, проведення процедури оцін-

ки відповідності таким вимогам, забезпечення надання їх на ринку та нагляду за ними.

52.10.17.0507/0217U003527

Розробка і впровадження технології виробництва бурових коронок з твердосплавними штирями в умовах ДСД та дослідження динамічних навантажень на буровий постав верстата шарошкового буріння виробництва ДСД": Заклучний звіт /ДВНЗ "Криворізький національний університет"; Керівник Громадський Анатолій Степанович. – ДР 0115U003980. УДК 622.24.

39 с.

У звіті представлені технологія складання, заснована на пайку твердих вставок в корпус коронки, технологія складання коронки, заснована на посадці твердосплавних штирів з натягом, матеріали, використовувані для корпусів армованих коронок, надано рекомендації до виготовлення коронок в умовах ДСД, наведено приклади виготовлення коронок. Наведений розділ дослідження динамічних навантажень на буровий ставши верстата шарошечного буріння в умовах Кривбасу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

52.10.17.0508/0217U003641

Виконати науково-дослідні роботи та розробити малогабаритне розрядно-імпульсне обладнання для руйнування рудних ґрунтів:

Заклучний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Вовченко Олександр Іванович. – ДР 0116U005297. УДК 621.319.5:622.236.

14 с.

Об'єкт досліджень - параметри розрядного контуру, які забезпечують високовольтний електрохімічний вибух (ВЕХВ) із заданою величиною енергії, що виділяється, і обладнання для здійснення руйнування рудних ґрунтів методом ВЕХВ при проведенні гірничодобувних робіт. Мета роботи - розробити мобільне малогабаритне розрядно-імпульсне обладнання для шпурового руйнування рудних ґрунтів електророзрядами, ініційованими високоенергетичними сумішами (ВЕС). Визначено ефективні параметри дії електророзрядів на рудні ґрунти, що руйнуються. Встановлено вихідні дані для розробки мобільного малогабаритного розрядно-імпульсного обладнання для шпурового руйнування рудних ґрунтів, а також розроблено технічну документацію. Створене обладнання забезпечує виділення енергії ВЕХВ до 500 кДж, при цьому споживана енергія на один розряд становить 0,0016 кВт год. Наукова новизна роботи полягає у визначенні мінімальних витрат електричної енергії накопичувача, що забезпечує руйнування рудних ґрунтів. Практична цінність роботи полягає у створенні нового енергозберігаючого зразка обладнання для шпурового руйнування рудних ґрунтів електророзрядами, ініційованими високоенергетичними сумішами, адаптованого для руйнування міцних ґрунтів при проведенні гірничодобувних робіт. Робота розповсюджується за договірною ціною.

**52.39 Розробка родовищ будівельних і до-
рожніх матеріалів, вогнетривкої, керамічної,
скляної і мінеральної технічної сировини**

52.10.17.0509/0517U000265

Соболевський Руслан Вадимович. Управління якістю нерудних будівельних матеріалів на основі геостатистичного моделювання:

Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 20.04.2017.

УДК 622.1:622.83+622.35.

277 с.: 28 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-практичної проблеми управління якістю нерудних будівельних матеріалів на основі геостатистичного моделювання для обґрунтування оптимальних технологічних рішень, яке полягає у встановленні залежностей природних та технологічних параметрів, які оцінюються інтегральними показниками якості реалізованими при геостатистичному моделюванні ефективності технологічних рішень. Доведено, що при селективному способі розробки родовищ нерудної будівельної сировини управління якістю необхідно здійснювати з врахуванням фрактальної природи показників якості, які визначаються за розробленими методиками. Вперше встановлені залежності між кількістю тріщин та азимутом простягання, між орієнтацією окремих систем тріщин, виділених за результатами кластерного аналізу, і оптимальним напрямком відкочу для родовищ декоративного каменю, що може бути використано для прогнозування напрямку розвитку гірничих робіт та управління процесами видобування декоративного каменю. Встановлено, що ефективність процесу управління технологічними процесами при розробці декоративного каменю досягається за результатами оцінки геопросторової мінливості узагальнюючого показника фрактальної розмірності, який є функцією орієнтації тріщинуватості, лінійних розмірів тріщин та швидкості буріння тріщинуватого масиву. Вперше виділені групи родовищ нерудних будівельних матеріалів за геоструктурними показниками та фрактальною розмірністю роз тріщинуватості. Встановлено взаємозв'язок між геохімічними та геоструктурними показниками та оцінено вплив їх просторової мінливості на ефективність селективного видобування нерудних будівельних матеріалів.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.03 Теорія металургійних процесів

53.10.17.0510/0217U002657

Модифікування структури і складу, підвищення робочих властивостей алмазовмісних частин бурового, правлячого, свердловального інструменту (дисперсійне зміцнення зв'язки введенням мікро-та наноалмазних частинок, оптимізація процесу просочення металевим розплавом композиту з різною загальною кількістю алмазів та концентрацією адгезійноактивного компоненту), та лабораторні моделюючи і промислові випробування інструменту з метою покращення його експлуатаційних характеристик: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Найдич Юрій Володимирович. – ДР 0114U002428. УДК 621.793;621.762;622.143;622.233.

144 с.

Мета роботи: удосконалення алмазо-твердосплавного матеріалу (АВКМ) для оснащення бурових коронок алмазних олівців, а також удосконалення алмазних трубчастих свердл. В роботі проведено ретельне дослідження впливу конструкційних і технологічних параметрів: зернистості синтетичних алмазів, їх міцності, концентрації, кількості алмазоносних канавок на ефективність вставок АВКМ, якими оснащені моделі бурових коронок та алмазні олівці. Мета цих досліджень - впровадження найбільш працездатних вставок АВКМ в алмазні олівці та алмазні бурові корони для значного покращення їх стійкості та роботоспроможності. Також виготовлені та досліджені алмазні трубчасті свердла з наповнювачем мікропорошків синтетичних алмазів марки АСМ 1/0. Приведені рекомендації по концентрації наповнювача в зв'язці для отримання ефективних свердл.

Проведено дослідження пар тертя ж надтвердих матеріалів на основі щільних модифікацій нітриду бору. Доведена їх перспективність в парах тертя.

53.07 Металургійна теплотехніка

53.10.17.0511/0217U003532

Розробка технологічного процесу виготовлення пластин з титанового сплаву "МКС":

Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-виробничий центр "Титан" Інституту електроварювання ім. Є.О.Патона НАН України"; Керівник Ахонін Сергій Володимирович. – ДР 0117U001466. УДК 669.187.826.

31 с.

Метою роботи є створення технології виплавки високоякісних гомогенних зливок з хімічної і структурної однорідністю з експериментального титанового сплаву МКС, а також визначення режимів його термомеханічних обробки. Відповідно до мети роботи визначено режими електронно-променевої плавки, які забезпечують формування оптимальних структур і розподілу легуючих елементів по перетину злитка; визначені режими деформаційної і термічної обробки титанового сплаву МКС отриманого методом ЕЛП, досліджені структура отриманого матеріалу.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.10.17.0512/0217U003583

Освоєння технології виробництва дослідної партії злитків з жароміцного сплаву ХН38ВТ-ЕПП:

Заклучний звіт /Державне підприємство "Науково-виробничий центр "Титан" Інституту електроварювання ім. Є.О.Патона НАН України"; Керівник Ахонін Сергій Володимирович. – ДР 0117U002828. УДК 669.187.826.

40 с.

Визначено режими електронно-променевої плавки, які забезпечують розподіл хімічних елементів по перетину зливок сплавів ХН38ВТ і ХН60ВТ, а також формування якісної поверхні одержуваних злитків. Отримані результати показали, що електронно-променевий перепад є ефективним методом отримання якісних зливок жароміцних сплавів на основі нікелю, які за хімічним складом повністю задовольняють вимогам стандартів, таким чином, забезпечуючи можливість застосування ЕПП замість ВДП для переплаву заготовок відкритої індукційної плавки.

53.39 Порошкова металургія

53.10.17.0513/0217U002659

Розробка наноконпозиційних матеріалів на основі порошків в системі Ti - Zr - Al - B - N з застосуванням електророзрядного, мікрохвильового реакційного спікання в середовищі атомарного водню: Заклучний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Рагуля Андрій Володимирович. – ДР 0112U002297. УДК 621.762:629.73.

198 с.

Синтезовані наноконпозиційні порошки в системі Ti-Zr-Al-B-N і проведена їх консолідація електророзрядним і мікрохвильовим методами для отримання щільних керамічних наноконполитів і нанокерметов на основі тугоплавкої кераміки. Досліджено умови формування щільної однорідної наноструктурної кераміки методом мікрохвильового спікання на основі TiN, Si3N4, AlN, а також композитів, посилені нановолокнами диборида титану і нітриду кремнію. Робота передається за кордон за договірною ціною.

53.43 Прокатне виробництво

53.10.17.0514/0517U000430

Пузир Руслан Григорович. Розвиток теоретичних основ методів розрахунку технологічних параметрів процесів формозміни ободів коліс транспортних засобів: Дис... д.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 30.05.2017.

УДК 621.7.043.

407 с.: 4 табл., 101 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Об'єкт - технологічні процеси холодного локального деформування листових заготовок інструментом, що обертається; предмет - закономірності процесу радіально-ротаційного профілювання ободів коліс, методи розрахунку напружено-деформованого стану, енергосилових параметрів і способи інтенсифікації технологій профілювання; мета - підвищення техніко-економічних показників технологічних процесів радіально-ротаційного профілювання ободів коліс на підґрунті розвитку теоретичних засад методів локальної формозміни і розрахунку енергосилових параметрів; новизна - уперше встановлені функціональні залежності параметрів напружено-деформованого при профілюванні ободів коліс, виявлені закономірності розподілу компонент тензора напружень і деформацій на периферійних ділянках напів-фабрикату, формалізовано розподіл деформації в тангенціальному напрямку, визначено залежність величини і розподілу напружень, що діють у меридіональному напрямку від просторової форми заготовок, виявлені закономірності розподілу зусиль і крутних моментів за переходами залежно від схем профілювання.

53.49 Металознавство

53.10.17.0515/0517U000343

Склепус Сергій Миколайович. Повзучість та пошкоджуваність тіл складної форми із матеріалів з характеристиками, що залежать від виду навантаження: Дис... д.т.н. /Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України. – Захищена 18.05.2017.

УДК 539.3.

365 с.: 5 табл., 189 іл. – Бібліогр.: 432 назви.

Об'єктом дослідження є процеси нелінійного деформування й накопичення пошкодження в тілах із матеріалів з характеристиками, що залежать від виду навантаження (МХЗВН). Метою роботи є розробка методу дослідження повзучості

та пошкоджуваності тіл складної форми із МХЗВН. Методи дослідження: метод R-функцій, варіаційні методи, метод Рунге-Кутта-Мерсона (РКМ). Отримані визначальні співвідношення й метод розв'язання задач повзучості та пошкоджуваності складають теоретичну базу інженерних методів розрахунків повзучості та довготривалої міцності конструктивних елементів складної форми. Отримані результати можуть бути використані в організаціях, які займаються розрахунками довготривалої міцності і довговічності конструктивних елементів, виготовлених із сучасних матеріалів. Наукова новизна: побудовано нові визначальні співвідношення повзучості; розроблено новий метод розв'язання нелінійних початково-крайових задач повзучості та пошкоджуваності для тіл складної форми, що базується на спільному застосуванні методів R-функцій, Рітца та РКМ; розв'язано ряд нових задач повзучості та пошкоджуваності тіл із МХЗВН. Результати роботи використовуються у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті для розрахунків дорожніх одягів з пружньо-в'язкими властивостями. Галузі використання - машинобудування, енергетика, будівництво.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.10.17.0516/0517U000333

Циганов Володимир Васильович. Науково-методологічні засади формування зносостійких поверхонь деталей при багатокомпонентній термодетальної дії: Дис... д.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 621.891: 669.018.44.

401 с.: 36 табл., 100 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертація присвячена питанням підвищення довговічності трибоз'єднань, що експлуатуються в умовах багатокомпонентного динамічного контактного навантаження і різних температур. Досліджені закономірності тертя і зношування, а також механізм зношування при багатокомпонентному контактному навантаженні, наноструктурні властивості поверхневого шару, модель формування і руйнування поверхневого шару деталей трибоз'єднань за різних умов контактного навантаження. Розроблено комплекс методик і експериментального устаткування, за допомогою яких встановлені загальні закономірності тертя і зношування. Запропоновані ефективні способи визначення зносостійкості деталей трибоз'єднань на основі оцінки структурної однорідності поверхневого шару за трибоспектральним методом та в результаті аналізу зміни величини або розподілу роботи виходу електрона по поверхні деталей. Запропонована концепція зносостійкості трибосистем і триботехнічний принцип мінімізації зношування матеріалів на основі використання явища структурно-енергетичної адаптації матеріалів при терті за різними видами навантаження та формуванням поверхневого шару з неоднорідним структурним станом. Розроблені моделі зношування з урахуванням багатокомпонентної динаміки навантаження, наявності ЗОР і вільних макрорадикалів в контактній зоні трибоз'єднань та запропоновані науково обґрунтовані методи управління зносостійкістю трибоз'єднань введенням в зону контакту вільних макрорадикалів. Підвищена зносостійкість трибоз'єднань за рахунок використання розроблених технологічних рекомендацій отримання зносостійкого ультрадисперсного наноструктурного поверхневого шару деталей трибоз'єднань в залежності від умов контактування та виготовлення.

55.10.17.0517/0517U000492

Мікосянчик Оксана Олександрівна. Структурно-енергетичні та реологічні показники мастильного шару в контактній зоні тертя в умовах несталих режимів роботи: Дис... д.т.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 29.06.2017.

УДК 621.891.

416 с.: 23 табл., 107 іл. – Бібліогр.: 465 назв.

В дисертаційній роботі вирішувалась науково-технічна проблема управління процесами самоорганізації дисипативних структур, забезпечення мінімізації зносу і підвищення ресурсу пар тертя шляхом розробки методик оцінки і вибору мастильних матеріалів з урахуванням структурно-енергетичних і реологічних факторів, спрямованих на зменшення інтенсивності накопичення енергії руйнування контактних поверхонь та мастильного шару, створення градієнтності міцнісних характеристик внаслідок локалізації деформаційних процесів в тонкому поверхневому шарі. Розроблена термо-кінетична модель оцінки довговічності контактних поверхонь на основі структурно-енергетичних параметрів в умовах змащування при несталих режимах роботи, яка включає методику оцінки активаційних характеристик матеріалів, що характеризують довговічність області

багатоциклової втомі і області малоциклової втомі debris-шару. Розроблено математичну модель оцінки локалізації вектора максимальних дотичних напружень при переході трибосистеми від гідродинамічного до граничного режиму мащення. Встановлені залежності інтенсивності зношування трибоелементів від зміни енергоємності контакту при структурній пристосованості вторинних структур на основі оцінки температурної і механічної стійкості граничних плівок мастильного матеріалу і міцності матеріалу контактних поверхонь.

55.10.17.0518/0517U000496

Стругинський Сергій Васильович. Функціонально-орієнтована елементна база проектування систем гідро- і пневмоприводів:

Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 29.06.2017.

УДК 621.941.2.

297 с.: 4 табл., 208 іл. – Бібліогр.: 177 назв.

Виконано аналіз наявних елементних баз для проектування систем гідро- і пневмоприводів. Досліджено архітектуру і склад елементних баз та визначено їх вплив на формування функціональних можливостей систем гідро- і пневмоприводів. Розроблена принципово нова елементна база систем гідро- і пневмоприводів, що включає комплектні гідро- і пневмоприводи агреговані із приводами мікропереміщень, пружно-деформовані приводи, гідростатичні та аеростатичні шарніри, в тому числі регульовані та магнітні шарніри та інерційні демпфери коливань. В запропонованій елементній базі використані нові матеріали та технології: кераміка, фото полімери, феромагнітні металполімерні композиції. Застосовані комп'ютерно-інтегровані технології машинобудування, що включають лазерну обробку. Досліджені робочі процеси в інноваційних елементах приводів, зокрема визначені характеристики течії в щілинах шарнірів, течії феромагнітної рідини та процеси в пневматичних пристроях. Досліджено динамічні властивості розроблених систем приводів. Інерційні характеристики приводів описані стохастичними тензорними полями тензорів моментів інерції із введенням тензора-градієнта поля. Використані планарні та просторові лінійні та нелінійні динамічні моделі. Розроблені математичні моделі для розрахунку ланцюгових парціальних динамічних підсистем сферичного руху та встановлені особливості їх динамічних характеристик. Основні результати досліджень апробовані виготовленням та дослідженням конкретних систем приводів, побудованих на новій елементній базі.

55.09 Машинобудівні матеріали

55.10.17.0519/0217U003531

Розробка технологічних рекомендацій отримання матеріалу на основі алюмініду титану методом електронно-променевої плавки:

Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-виробничий центр "Титан" Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона НАН України"; Керівник Ахонін Сергій Володимирович. – ДР 0117U002827. УДК 669.187.826.

28 с.

Розраховано температурні поля й режими плавки. Відпрацьовано режими і виплавлено зливки алюмініду титану методом електронно-променевої плавки. Отримано сплави алюмінідів титану з легуючими добавками ніобію і молібдену.

55.15 Ливарне виробництво

55.10.17.0520/0217U003463

Створення наукових засад технології виготовлення твердих сплавів з трансформованим карбідним скелетом та встановлення кореляційних зв'язків характеристик скелета з фізико-механічними та експлуатаційними властивостями виробів:

Заключний звіт /Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України; Керівник Новіков Микола Васильович, Бондаренко Володимир Петрович. – ДР 0115U001366. УДК 669.018.25.

392 с.

Розроблені наукові засади особливостей впливу легування та дії зовнішніх сил на стан карбідного скелету твердих сплавів з різним вмістом зерен карбіду вольфраму. Визначено особливості одержання твердих сплавів з трансформованим карбідним скелетом та встановлені кореляційні зв'язки характеристик скелета з фізико-механічними та експлуатаційними властивостями виробів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.16 Ковальсько-штампувальне виробництво

55.10.17.0521/0517U000298

Чухліб Віталій Леонідович. Розвиток наукових основ кування з раціональним комбінуванням осаджування та протягування виробів прогнозованої якості зі сталей та титанових сплавів:

Дис... д.т.н. /Національна металургійна академія України. – Захищена 24.04.2017.

УДК 621.735.3-146.

268 с.: 19 табл., 107 іл. – Бібліогр.: 146 назв.

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-технічної проблеми, яка полягає у визначенні комплексу раціональних параметрів процесу кування з комбінацією операцій осаджування та протягування і варіацією напрямку деформування шляхом теоретичного та експериментального дослідження формозміни металу, що дає можливість одержання виробів з вуглцевих сталей, спеціальних та титанових сплавів з необхідними властивостями та економією матеріальних витрат. Для розрахунку процесів кування поковок розроблений метод визначення нерівномірності деформації при гарячій пластичній деформації. На підставі проведених досліджень розроблені основи раціонального комбінування протягування та осаджування, які дозволяють запропонувати ряд нових способів кування. Впроваджені нові технологічні процеси кування валів і дисків, які дозволили підвищити якість поковок і знизити їх собівартість.

55.10.17.0522/0417U000752

Мелентьев Руслан Юрійович. Підвищення точності форми отворів в деталях з вуглепластиків:

Дис... к.т.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 31.03.2017.

УДК 621.95.01: 621.9.019.

209 с.: 4 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Робота присвячена зниженню деламінації кромки і підвищенню ефективності обробки отворів в деталях з вуглепластиків спіральним та кільцевим свердлом.

55.19 Різання матеріалів

55.10.17.0523/0517U000291

Васильченко Яна Василівна. Основи проектування важких верстатів з адаптивним управлінням:

Дис... д.т.н. /Національний технічний

університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 18.04.2017.

УДК 621.9.23.

322 с.: 36 табл., 110 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Об'єкт дослідження - технологічна система важкого металообробного верстату. Предмет дослідження - важкий верстат з адаптивним управлінням. Методологічною основою роботи є комплексний підхід до вивчення процесу обробки деталей на важких верстатах, їх умов і особливостей, закономірностей процесів. Теоретичні дослідження базуються на основних положеннях теорії різання матеріалів, теорії проектування металорізального обладнання, кваліметрії, теорій надійності, дослідження операцій, прийняття рішень, теорії ймовірності та математичної статистики. Експериментальні дослідження базуються на теоріях регресійного та кореляційного аналізу, математичної статистики з використанням методик форсованих, прискорених, тривалих випробувань, моментних спостережень, інформаційного банку, евристичних методів. Робота виконувалася за допомогою сучасних засобів обчислювальної техніки. Новизна - Вперше розроблені наукові основи проектування важких верстатів, які полягають у оптимальному управлінні в режимі реального часу та реалізують концепцію підвищення екологічності та ефективного використання ресурсів. Вперше розроблена інформаційна модель деталі на підставі бази знань про роботу важкого металорізального обладнання, застосування якої дозволяє визначити раціональні параметри важких токарних верстатів з використанням класифікаційних ознак деталей. Встановлені критерії, цільові функції й обмеження для оптимізації режимів різання при створенні нормативів різання для важких верстатів з ЧПК, які вперше дозволяють керувати процесом різання в режимі реального часу. Вперше розроблені інформаційні моделі для реалізації системи адаптивного оптимального управління процесом обробки на важких токарних верстатах і багаторівнева система прийняття рішень з елементами штучного інтелекту, що дозволяє автоматизувати та підвищує ефективність обробки деталей на важких верстатах.

55.22 Обробка поверхонь і нанесення покриттів

55.10.17.0524/0217U002660

Вплив легуючих елементів на мартенситне перетворення в Ti3Sn: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Іванова Ольга Михайлівна. – ДР 0116U002751. УДК 621.793;669.8;621.762;669.018.45;532.696.1.

57 с.

Досліджено мікроструктуру та фазовий склад інтерметаліду Ti3Sn в області гомогенності при температурі солідуса. Показано, що сплав складу Ti75,5Sn24,5 є однофазним, сплави з меншим вмістом олова при кімнатній температурі є двофазними Ti(10at.Sn)+Ti3Sn, а сплави з більшим вмістом олова містять другу інтерметаліду фазу Ti2Sn+Ti3Sn. Визначені механічні характеристики досліджених сплавів. Встановлена їх чутливість до хімічного складу. Показано, що концентраційна залежність границі плинності має екстремальний характер і сягає мінімуму 90 МПа для однофазного сплаву Ti75.5Sn24.5, відхилення від цього складу призводить до поступового збільшення границі плинності. Методом динамічного механічного аналізу встановлено, що додавання Zr та Al призводить до зниження температури мартенситного перетворення, збільшення гістерезису, підвищення модуля пружності та зниження демпфуючої здатності. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.10.17.0525/0217U003673

Розробка складу білої покривної емалі для сталевих емальованих виробів: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Рижова Ольга Петрівна. – ДР 0115U004393. УДК 666.293.

96 с.

Об'єкт дослідження - нові склади білих титанових емалей з пониженою температурою випалу та з підвищеною хімічною стійкістю. Мета роботи - розробити склад білої титанової емалі, яка призначена для одержання внутрішнього емалевого покриття сталевого емальованого посуду з коефіцієнтом яскравості не менше 75%. Методи дослідження - розрахункові (статистичні), експериментальні (основні фізико-хімічні методи аналізу). Розроблено склади для виготовлення білих титанових емалей зі зниженою температурою випалу, що відповідають всім нормам, які пред'являють до покриттів для зовнішнього та внутрішнього емальовання. Отримані склади емалей відповідають вимогам ГОСТ 24788-2001. Встановлено співвідношення та вміст основних, допоміжних та модифікуючих оксидів. Вивчено вплив сполук літію, барію, цирконію, цинку, молібдену та калью на властивості склофрит та емалевих покриттів. Галузь застосування результатів роботи: С 25.61 Оброблення металів та нанесення покриттів на метали. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.23 Виробництво виробів із порошкових матеріалів

55.10.17.0526/0217U002606

Розробка методів інтенсифікації ущільнення і консолідації порошкових кераміко-металевих та керамічних матеріалів з застосуванням імпульсного та неізотермічного гарячого пресування: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Ковальченко Михайло Савич. – ДР 0112U002095. УДК 621.672.5:531.391:519.711.3.

435 с.

За результатами експериментальних досліджень приготування, відновлення та карбідізації складних оксидів на основі вольфраму, кобальту, нікелю та заліза опрацьовано методи отримання ультра-дрібнозернистих карбидо-металевих сумішей порошків з рівномірним розподілом компонентів. Розроблено фізико-хімічні та технологічні основи інтенсифікації ущільнення та консолідації вказаних порошкових сумішей методом імпульсного гарячого пресування у вакуумі. Встановлено, що метод неізотермічного статичного гарячого пресування поряд з інтенсифікацією ущільнення сприяє умовам формування більш дрібнозернистої структури гетерофазних керамічних матеріалів на основі неметалевих карбідів та нітридів, що в результаті забезпечує підвищення механічних та функціональних властивостей високоміцних, термостійких та ударостійких виробів з них. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.29 Верстатобудування

55.10.17.0527/0517U000450

Чуприна Володимир Михайлович. Наукові основи оцінки динамічної якості верстатів і їх вузлів при агрегатно-модульному проектуванні: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 13.06.2017.

УДК 621.9.06:621.9.-112.6.

466 с.: 17 табл., 179 іл. – Бібліогр.: 201 назва.

Основна ідея роботи полягає в розробці принципово нового підходу до оцінювання динамічних показників верстатного обладнання при агрегатно-модульному проектуванні. Його сутність полягає у розробці методів спрощеного моделювання статичних і динамічних характеристик пружної системи верстатів та верстатних комплексів на основі точних методів діакоптики і тензорного аналізу. Запропоновано тензорний підхід до оцінювання просторової жорсткості окремих підсистем (вузлів) верстата у вигляді поверхонь еліпсоїдів. Розроблено метод побудови поверхні просторової піддатливості (жорсткості) верстата по вузлах. Встановлено прямий зв'язок форми поверхні просторової жорсткості верстата і виду траєкторії ріжучого інструменту, що визначає точність обробки на верстаті. Наявність такого зв'язку підтверджена експериментально, шляхом спектрального аналізу круглограм деталей, оброблених на верстаті. На основі запропонованого підходу, сформульовані основні положення щодо підвищення технологічної жорсткості та точності процесу механічної обробки при використанні верстатів з паралельною кінематикою у складі роботизованого верстатного комплексу.

55.10.17.0528/0517U000486

Хамуйєла Жоакім Аугушто Герра. Генетико-морфологічний синтез затискних патронів:

Дис... д.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 27.06.2017.

УДК 621.941.2.

379 с.: 37 табл., 172 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

Дисертація присвячена генетико-морфологічному синтезу затискних патронів (ЗП) на основі використання теорії еволюційного і генетичного синтезу. Результати дисертаційних досліджень дозволяють описати синтезовані і, зокрема, гібридні електромеханічні системи шпindelних вузлів, затискних механізмів і ЗП з одним або двома силовими потоками, де використовувалися 5 універсальних генетичних операторів (реплікації, схрещування, інверсії, кросинговера, мутації, що дають оригінальні рішення, досі не відомі в практиці. При синтезі в якості носія генетичної інформації використана матеріальна точка – умовний (штучний) механічний ген, який розглядається з позицій міждисциплінарної галузі знань. Підтвердженням цього є аналогія між електродвигуном і обертвмим цанговим затискним патроном. Таких аналогій в роботі виявлено дуже багато. Показано, що передача інформації від однієї матеріальної точки на вході до іншої на виході здійснюється у вигляді безлічі потоків на хромосомному рівні, які описані морфологічною моделлю пар силових цих потоків з максимальним числом варіантів 144 для будь-яких механізмів; 72-для затискних механізмів для закріплення нерухомих об'єктів складної форми; 48-для тіл обертання. Показано, що основа структуроутворення популяції ЗП в механічному виконанні зводиться до 7-ми типів перетворювачів: важільні, клинові, плунжерні, спіральні, гвинтові, зубчасті, пружні. Результати роботи впроваджено в навчальний процес в Україні і Анголі, а широкодіапазонний інструментальний ЗП у виробництво в Україні.

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.10.17.0529/0517U000484

Роговий Андрій Сергійович. Розробка теорії та методів розрахунку вихорокамерних нагнітачів:

Дис... д.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний університет". – Захищена 15.06.2017.

УДК 621.22:621.694.3.

287 с.: 128 іл. – Бібліогр.: 346 назв.

Об'єкт дослідження - гідромеханічні процеси, що відбуваються в нагнітачах із вихровою камерою. Мета дослідження - розробка теорії та методів розрахунку вихорокамерних нагнітачів для підвищення техніко-економічної ефективності систем перекачування рідин із вмістом твердих компонентів в несприятливих умовах експлуатації. Методи дослідження: теоретичні дослідження проводилися на математичних моделях трьох рівнів. Математичні моделі являють собою сукупність нелінійних диференціальних рівнянь у часткових і повних похідних другого порядку, рішення яких проводилося числовими методами з використанням пакетів прикладних програм. Адекватність математичних моделей перевірялася порівнянням результатів числового розрахунку з результатами даних фізичного експерименту. Теоретичні і практичні результати: розроблені теорія та методи розрахунку струминних вихорокамерних нагнітачів, які мають більш високі показники техніко-економічної ефективності та дозволяють перекачувати середовища різних агрегатних станів в несприятливих умовах експлуатації. Наукова новизна: вперше розроблено концепцію вихорокамерних нагнітачів на основі використання гідродинамічних ефектів обертвмих потоків, що обумовлює їх енергетичну ефективність; вперше доведено існування двох різних за фізичною сутністю робочих процесів та встановлені співвідношення, що забезпечують оптимальні параметри енергоефективності; вперше встановлено фізичні картини течії під час роботи на гетерогенних середовищах із вмістом твердих частинок та газових пухирців; дістали подальший розвиток теоретичні дослідження робочих процесів у вихрових камерах. Ступінь впровадження: результати роботи впроваджені на підприємствах і організаціях України та Польщі, а також використовуються у навчальному процесі НТУ "ХПІ" та СНУ ім. В.Далія. Область використання: гідравлічні й пневматичні системи у металургійній, будівельній, хімічній, атомній промисловості, сільському господарстві.

55.10.17.0530/0217U001812

Створення дослідного зразка насоса паливного НСТ5-2 для паливної системи літаків Ан-148, Ан-178:

Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Павлюк Євген Вікторович. – ДР 0115U001135. УДК 629.7.063.6.

5 с.

Метою розробки є створення дослідного зразка насоса паливного НСТ5-2 призначеного для подання палива в двигун, перекачування палива і забезпечення роботи струминних насосів в паливних системах літаків Ан-148-100, Ан-158, Ан-178 і інших розробках ДП "Антонов". Насос НСТ5-2 забезпечує виконання наступних функцій: а) вироблення палива з баків літака і подання його на маршевий двигун; б) подання палива на допоміжний двигун; в) подання палива на струминний насос; г) перекачування палива з одного бака в інший. Насос обладнаний автоматичною системою відключення при перегріванні. При нагріві будь-якої частини насоса до температури 200°C насос відключається. Після цього насос підлягає заміні. Насос НСТ складається з електродвигуна змінного струму, на валу якого змонтовані осьове колесо з крильчаткою, дифузора і збірника з сітчастим фільтром. У збірнику встановлені: клапан зливу і кілька ущільнення. Клапан зливу призначений для зливу невеликих залишків робочої рідини або конденсату. Насос призначений для експлуатації на паливах ТС-1, РТ, Т-2 або зарубіжних аналогах відповідно до "Переліку зарубіжних паливно-мастильних матеріалів, рекомендованих до застосування на авіатехніці вітчизняного виробництва" по РТМ Ц2-2009. Живлення НСТ здійснюється від бортової системи електропостачання змінного струму з напругою 115/200

В частоту 400 Гц. Маса агрегату не більше 2,3 кг Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.42 Двигунобудування

55.10.17.0531/0517U000441

Воронков Олександр Іванович. Методологія організації робочого процесу пневмодвигуна комбінованої енергетичної установки міського автомобіля: Дис... д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 24.05.2017.

УДК 621.486.

393 с.: 28 табл., 142 іл. – Бібліогр.: 239 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню проблеми розробки методології організації робочого процесу пневмодвигуна комбінованої силової установки автомобіля, який має більш високі показники економічності й екологічності порівняно із ДВЗ при низьких обертах колінчастого вала, що є актуальною для міст з інтенсивним рухом транспорту, а також для специфічних підприємств гірничої та нафтогазовидобувної галузі. У дослідженні проведено аналіз, інтеграцію та систематизацію існуючих робіт із використання пневмодвигунів на автомобілях, розроблено теоретичні основи організації робочих процесів пневмодвигунів на базі статичної і динамічної розрахункових моделей, які відрізняються від моделей для пневмодвигунів, що застосовуються в різних галузях промисловості. Розроблено метод розрахунку процесу повітроподачі для визначення необхідних параметрів впускних і випускних каналів, швидкості, температури і витрати повітря золотникового повітророзподільника. За результатами дисертаційного дослідження розроблено програмне забезпечення для моделювання робочих процесів автомобільних пневмодвигунів з підігрівом та без нього. Здійснено впровадження результатів дисертаційного дослідження у наступних організаціях: - КП "Харківське конструкторське бюро машинобудування імені А.А. Морозова"- методики комп'ютерного графічного моделювання робочих процесів автомобільного пневматичного поршневого пневмодвигуна, результатів експериментальних досліджень, результатів впливу підігріву стисненого повітря на показники пневмодвигуна; - ДП "Завод імені Малишева"- математичної моделі робочого процесу автомобільного поршневого пневмодвигуна, методики комп'ютерного графічного моделювання робочих процесів пневмодвигуна, результатів експериментальних досліджень; - АТ "ХТЗ" - моделювання робочого процесу автомобільного пневмодвигуна, комп'ютерних технологій обробки і збереження науково-технічної й конструкторської документації, результатів експериментальних випробувань автомобільного поршневого пневмодвигуна для внутрішньоцехового транспорту; - ПрАТ "Промстроймонтаж" - математичної моделі робочого процесу автомобільного поршневого пневмодвигуна для використання на внутрішньоцеховому транспорті, результатів розрахункових випробувань автомобільних поршневих пневмодвигунів на базі ДВЗ ЗМЗ-402, можливість автономної роботи пневмодвигуна від балонів з урахуванням підігріву повітря на впуску; - у навчальний процес кафедри ДВЗ ХНАДУ для підготовки студентів за напрямками 6.05050304, 7.05050304 та 8.05050304 - "Двигуни та енергетичні установки"

55.10.17.0532/0217U001742

Розробка, виготовлення і проведення попередніх випробувань насоса-дозатора НД450МТ для двигуна АИ-450М: Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Павлюк Євген Вікторович. – ДР 0114U006426. УДК 621.45.043.

5 с.

Метою розробки є створення гідромеханічної частини системи автоматичного управління (ГМЧ САУ) двигуна АИ-450М. ГМЧ САУ двигуна АИ-450М повинна забезпечувати виконання наступних функцій: - підвищення тиску палива в підкачуючому ступені насоса-дозатора; - підвищення тиску палива в основному ступені насоса-дозатора; - фільтрацію палива, що підводиться до основного ступеня насоса-дозатора; - видачу сигналу про засмічення паливного фільтру; - перепускання палива повз паливного фільтру при його засміченні; - управління подачею палива до пускових форсунок; - управління подачею палива до форсунок; - управління витратою палива через форсунки по командах електронного регулятора на наступних режимах роботи двигуна: /- запуск; - режими, що встановилися; - змінні режими; - холодна прокрутка; - невірний запуск; - консервація; - розконсервація /; - обмеження мінімальної витрати палива; - обмеження максимальної витрати палива; - видачу сигналу про положення дозуючого елемента; - перехід на резервну систему автоматичного управління витратою палива через форсунки (насос-дозатор); - підтримку витрати палива через форсунки по командах насоса-дозатора залежно від положення важеля завдання витрати палива; - корекцію витрати палива через форсунки; - зміну витрати палива через форсунки при переміщенні важеля завдання витрати палива за тимчасовим законом; - виключення двигуна. ГМЧ САУ повинна мати модульну конструкцію, що дозволяє змінювати об'єм виконуваних функцій і відновлювати працездатність заміною окремих модулів. На п'ятому завершальному етапі проведені міжвідомчі випробування дослідного зразка насоса-дозатора НД450МТ з підтвердженням ресурсу 1000 годин, відкоригована конструкторська документація за результатами випробувань, документації присвоєна літера "О1" Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.10.17.0533/0217U001770

Застосування пневмодвигунів на транспорті: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Абрамчук Федір Іванович. – ДР 0116U004628. УДК 628.486.

86 с.

Визначено параметри пневмодвигуна транспортного призначення теоретичними і експериментальними методами. Удосконалено математичні моделі транспортних пневмодвигунів.

55.10.17.0534/0217U001814

Створення дослідного зразка електродвигуна ДА-1,4 для насосної станції НС73 літака Ан-178: Заключний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Павлюк Євген Вікторович. – ДР 0115U002556. УДК 621.313.333.

5 с.

Електродвигун ДА-1,4 трифазний асинхронний з короткозамкнутим ротором призначений для приводу насосних станцій на борту авіаційної техніки. Живлення електродвигуна здійснюється від системи електропостачання змінного трифазного струму з номінальною напругою 115/200 В і постійною частотою 400 Гц. Спосіб охолодження - самовентильація. Запуск електродвигуна робиться безпосереднім включенням у бортову мережу. До складу електродвигуна входять статор із ротором, які закріплені в корпусі, і вилка електроз'єднувача. Для приводу насосних станцій, працюючих на різних робочих рідинах, електродвигуни виготовляються в двох виконаннях. Режим роботи електродвигуна - повторно-короткочасний. Номінальна частота обертання не менше 7450 об/мін при номінальній потужності 1,53 кВт.

Маса не більше 4,8 кг Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.10.17.0535/0217U003676

Розробка і дослідження комплексної системи комбінованого прогріву транспортного двигуна на основі технології теплового акумулювання в умовах експлуатації: Заклучний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Гутаревич Юрій Феодосійович. – ДР 0116U006429. УДК 621.

86 с.

Мета роботи - розробка і дослідження систем прогріву транспортних двигунів на основі технології теплового акумулювання для зниження витрати палива та підвищення екологічної безпеки автомобілів в умовах експлуатації. Об'єкт дослідження - процеси забезпечення теплової підготовки двигунів і транспортних засобів в умовах експлуатації. Предмет дослідження - визначення шляхів забезпечення теплової підготовки двигунів і транспортних засобів в умовах експлуатації і методів їх реалізації. Найбільш доцільна система прогріву двигуна транспортного засобу визначається багатьма факторами. До таких факторів можна віднести вимоги до сприйняття двигуном зовнішнього навантаження за короткій період часу, тобто система прогріву повинна забезпечити надійний пуск і прогрів двигуна протягом всього часу зберігання. Така система розглядається і досліджується як основна при проведенні досліджень згідно даного договору про наукове співробітництво. В звіті наведені деякі результати дослідження такої системи. Однією з основних переваг цієї системи є її направленість на економію палива використанням теплового акумулятора фазового переходу. Разом з тим для прогріву двигунів легкових автомобілів доцільно використання більш простих систем. Однією з таких систем є система підігріву повітря на впуску в двигун. Результати попередніх досліджень такої системи наведені в звіті. Виконана розробка конструкції і дослідження елементів акумулятора теплової енергії на основі фазового переходу в лабораторних умовах. Розроблені основи формування комплексного забезпечення теплової підготовки транспортних двигунів на основі інформаційних можливостей ІТС в частині.

Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.43 Автомобілебудування

55.10.17.0536/0217U001715

Підвищення ефективності роботи газових двигунів шляхом використання теплоаккумуляуючих пристроїв: Заклучний звіт /Інститут газу Національної академії наук України; Керівник Вербовський Валерій Степанович. – ДР 0115U002925. УДК 629.113.

61 с.

У роботі описана технологія і обладнання для підвищення ефективності газопоршневих двигунів шляхом використання теплоаккумуляуючих пристроїв. Технологія базується на використанні тепла що відводиться з сорочки охолодження двигуна та з відпрацьованими газами. Тепло відбирається закритими теплообмінниками "рідина-рідина" та "рідина-газ". Технологія успішно випробувана на газопоршневих двигунах. Представлено рекомендації щодо перспектив покращення параметрів робочих процесів прогріву ДВЗ транспортних засобів при формуванні конструкції теплових акумуляторів, а також щодо створення теплових акумуляторів і вибору теплоаккумуляуючих матеріалів для них.

55.47 Авіабудування

55.10.17.0537/0217U001791

Дослідження та розробка методу вибору параметрів крила літака на сонячній енергії: Заклучний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Сухов В.В. – ДР 0114U004363. УДК 629.7.022.

91 с.

Науково-дослідна робота, присвячена проблемі створення крила літака на сонячній енергії, є актуальною, тому що в сучасній літературі відсутні відомості про особливості створення крила такого літака. Мета роботи - створити методику вибору основних параметрів крила літака з сонячною енергоустановкою. Об'єкт дослідження - процес створення крила літака на сонячній енергії. Предмет дослідження - особливості вибору параметрів крила на сонячній енергії. Наукова новизна одержаних результатів полягає в створенні алгоритму вибору основних параметрів крила з сонячними панелями. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.10.17.0538/0217U001813

Створення дослідного зразка розподільвача електромагнітного РЕ72Н літака Ан-132:

Заклучний звіт /Державне підприємство "Харківське агрегатне конструкторське бюро"; Керівник Павлюк Євген Вікторович. – ДР 0117U002840. УДК 629.7.062.7.

5 с.

Метою роботи є створення розподільвача гідравлічного, двопозиційного, чотирьохходового з електромагнітним управлінням. Розподільвач призначений для зміни напрямку потоків рідини в мережах споживачів гідросистеми літака Ан-132 і інших літаків розробки ГП "Антонов". Розподільвач являє собою цілісний агрегат, що складається з гідравлічного, двопозиційного, чотирьохходового розподільвача з плоским золотником і електромагнітного, двопозиційного, одноканалного клапана. Живлення електромагніту розподільвача має здійснюватися від двопровідної мережі постійного струму з номінальною напругою 28 В. Для підключення до електричної системи літака розподільвач повинен мати герметичний електричний з'єднувач (вилку). Режим роботи - тривалий. Робочі рідини НГЖ-5у, Skydrol LD-IV, HyJet IV-Aplus. Споживаний електромагнітом розподільвача струм при напрузі 28 В і нормальних умовах навколишнього середовища має бути не більше 1 А. Гарантійний ресурс розподільвача - не менше 5000 льотних годин, гарантійний термін служби - не менше 7 років. Маса розподільвача має бути не більше 0,6 кг Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.53 Будівельне і дорожнє машинобудування

55.10.17.0539/0517U000462

Мусійко Володимиро Данилович. Наукові основи створення спеціальних землерийних машин безперервної дії: Дис... д.т.н. /Харківський національний автомобільно-дорожній університет. – Захищена 25.05.2017.

УДК 621.879.4.

379 с.: 6 табл., 140 іл. – Бібліогр.: 284 назви.

Дисертація присвячена вирішенню проблеми забезпечення виконання швидкісного, безвідомного капітального ремонту магістральних трубопроводів шляхом усунення невідповідності темпів виконання земляних робіт темпам виконання ремонтних робіт на трубопроводах та необхідності підйому трубопроводів в процесі ремонту. Уперше встановлено закономірності і розроблено аналітичні залежності синтезу конструкцій спеціальних землерийних машин безперервної

дії та алгоритми управління їх робочими процесами з забезпеченням точності переміщення робочого і ходового обладнання відносно трубопроводів в межах 200+-50 мм на прямих та криволінійних в плані ділянках труби. Встановлено, що основними вимогами, щодо вибору базових тягачів спеціальних землерийних машин безперервної дії для капітального ремонту магістральних трубопроводів слід вважати забезпечення середнього тиску на ґрунт не більше 0,065 МПа з урахуванням дії зовнішніх сил на машину, положення центру тиску не ближче 1/6 опорної довжини гусениці від привідної зірочки та можливість розміщення в центрі тиску шарніру кріплення робочого обладнання. Вперше доведена та практично реалізована можливість поєднання під час роботи ланцюгово-балкових та фрезерно-роторних робочих органів процесів копання ґрунту з традиційними швидкостями різання та розвантаження робочих органів з використанням сил інерції, що надаються ґрунту в момент розвантаження за рахунок кінематики їх приводів. Ключові слова: землерийна машина, ґрунт, синтез, компонувальна схема, модель, навантаження, продуктивність, енергомісткість.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.10.17.0540/0217U003632

Вдосконалення приладу визначення вологості сипучих матеріалів: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Мелконян Ані Арменівна. – ДР 0117U003131. УДК 631.3. 89 с.

Науково - дослідна робота, звіт 89 с., 4 частин, 22 рисунків, 7 таблиць, 21 літературних джерел. Об'єктом є переносний прилад для вимірювання вологості зерна в умовах елеватора. Метою науково - дослідної роботи полягає у розробці приладу який дозволяє неодноразово провести аналіз вмісту вологості в зерні. Прилад призначений для вимірювання вологості зерна безпосередньо при надходженні на елеватор, на місці відбору проб та контролю вологовмісту під час його зберігання, переробки і видачі готової продукції. Він повинен задовольняти наступним вимогам: межі вимірювань складають від 10 до 30% у двох діапазонах. Похибка вимірювань на першому діапазоні від 10 до 20% не більше 0,4%, а на другому від 20 до 30% - не більше 0,5%. Живлення приладу здійснюється від батареї. Ємність ємнісного датчика при незаповненому датчику вологості повинно складати 3,2 пФ. Транзистори використовуватися в приладі повинні мати статичний коефіцієнт передачі струму не менше 20.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 Загальні питання ядерної техніки

58.10.17.0541/0217U001702

Аналіз вимог національних нормативно-правових актів і міжнародних норм, правил і стандартів у сфері поведінки з радіоактивними відходами та оцінка їх достатності для вирішення проблем перетворення об'єкта "Укриття": Заключний звіт /Публічне акціонерне товариство "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект"; Керівник Корчагін П.О. – ДР 0117U000461. УДК 621.039. 34 с.

В цілому, роботи з перетворення ОУ в ЕБС законодавчо та нормативно врегульовано. Обґрунтовано, що на даному етапі робіт основними напрямками удосконалення правового забезпечення є: нормативне визначення статусу системи НБК-ОУ, законодавче встановлення довічної (безстроково)

вої) заборони проживання населення в зоні відчуження, відновлення функціонування Фонду поводження з радіоактивними відходами, приведення класифікації РАВ у відповідність до норм МАГАТЕ. Для забезпечення дотримання вимог пожежної безпеки та протипожежного захисту найбільш прийнятним є шлях виконання вимог чинних НПА та, в окремих випадках, розробка та обґрунтування відхилень від вимог чинних НПА

58.10.17.0542/0217U003529

Аналіз варіантів стратегії перетворення об'єкта "Укриття": Заключний звіт /Публічне акціонерне товариство "Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут "Енергопроект"; Керівник Корчагін П.О. – ДР 0116U008883. УДК 621.039. 135 с.

Заключний звіт доопрацьовано за результатами обговорення на НТР Замовника (ДСП ЧАЕС), протокол НТР ЧАЕС №2 від 13.03.2017. Розроблені альтернативні сценарії стратегії перетворення ОУ оцінені за десятьма групами показників: Показник 1 - Здійсненість сценарію Показник 2 - Вплив на навколишнє середовище Показник 3 - Надійність і вірогідність відмови несучих будівельних конструкцій ОУ-НБК Показник 4 - Строки реалізації Показник 5 - Залежність від зовнішніх факторів Показник 6 - Соціальна значимість Показник 7 - Колективна доза при реалізації Показник 8 - Відповідність вимогам чинних НПА Показник 9 - Ризики потенційних аварій при реалізації сценаріїв Показник 10 - Ризики неготовності інфраструктури для реалізації сценаріїв

58.31 Застосування ізотопів і іонізуючих випромінювань

58.10.17.0543/0217U003370

Випробування зразків-свідків другого вивантаження корпусу реактора енергоблоку №6 ВП ЗАЕС: Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Чирко Людмила Іванівна. – ДР 0115U004892. УДК 621.039.577;620.193.2. 40 с.

Для обґрунтування терміну безпечної експлуатації корпусу реактора було проведено аналіз даних радіаційного окрихчування для досліджуваних матеріалів ,включаючи результати випробувань реконструйованих зразків-свідків першого і другого вивантажень. Аналіз даних показав, що ступінь окрихчування основного металу і металу зварного шва знаходиться в межах нормативних вимог. Установлено, що критичним елементом корпусу реактора з точки зору опору крихкому руйнуванню є метал зварного шва №3. Представлено обґрунтування терміну безпечної експлуатації корпусу реактора. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.37 Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань

59.10.17.0544/0417U000800

Кривенчук Юрій Павлович. Вимірювання температури за зсувом частоти комбінаційного розсіювання світла: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 31.03.2017. УДК 536.51.083:535-92.

134 с.: 14 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної задачі - безконтактному вимірюванню

температури за зсувом частоти комбінаційного розсіювання світла. В результаті проведених досліджень синтезовано програмно-математичні моделі оптичних елементів, оптичних схем та антистоксової компоненти спектру комбінаційного розсіювання світла. Отримано інтерполяційні вирази температурної залежності еквівалентної частоти антистоксової компоненти спектру комбінаційного розсіювання світла. Також запропоновано градування засобу вимірювання температури, побудованого на основі ефекту комбінаційного розсіювання світла двома методами: за спектром та за температурою.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.01 Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості

61.10.17.0545/0217U003670

Розробка та дослідження комп'ютерно – інтегрованих систем управління (КІСУ) :

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Тришкін Владислав Якович. – ДР 0111U008143. УДК 66.012-52:658.512.

124 с.

Об'єкт дослідження – комп'ютерно-інтегровані системи управління (КІСУ). Мета роботи – розробка теоретичних засад та створення КІСУ, які забезпечують підвищення якості продукції та економію енергетичних та матеріальних ресурсів. Методи дослідження – теоретичні, розрахункові, експериментальні (комп'ютерне моделювання). Розроблені теоретичні засади та практичні підходи до аналізу і синтезу КІСУ з використанням концепції невизначеності. Визначені шляхи пошуку компромісних рішень задач векторної оптимізації режимів. Запропоновані і захищені патентами України : система комбінованого автоматичного регулювання об'єкта з великим часом запізнювання; спосіб керування процесом ректифікації; пропорційно-інтегрально-диференціальні регулятори з додатковою керуючою дією різної структури. Розроблені: комбінований метод ідентифікації об'єктів управління КІСУ з використанням нейронних мереж, математична модель каталітичного риформінгу та експрес-метод налаштування пропорційно-інтегрального регулятора. Галузь застосування результатів роботи – С 19.20 Виробництво продуктів нафтопереробки; С 20 Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції; С 24.10 Виробництво чавуну, сталі та феросплавів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.10.17.0546/0517U000208

Гелеш Андрій Богданович. Наукові засади та технології комплексної утилізації газоподібних і рідких відходів та енергії у виробництві титану(IV) оксиду: Дис... д.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 17.02.2017.

УДК 661.882.221.

345 с.: 45 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

У дисертації наведено результати досліджень, спрямованих на розроблення теоретичних основ і технологій комплексної утилізації основних газових та рідких відходів і рекуператії їхньої енергії у межах цілісного виробничого комплексу пігментного TiO₂, на засадах взаємного знешкодження одних викидів іншими. Здійснено ґрунтовний екологічний

аналіз характеристик газових та рідких викидів виробничого комплексу TiO₂. Встановлено, що основним забруднювачем атмосфери є сульфур(IV) оксид. Опираючись на глибоке розуміння хімічних і фізичних властивостей досліджуваної систем, їхній математичний опис, запропоновано наукові концепції утилізації відходів та рекуператії енергії окремих стадій в межах виробничого комплексу. Запропоновані концепції було перевірено в лабораторних та виробничих умовах на укрупнених лабораторних та заводських установках. Експериментально підтверджені концепції стали основою для створення технологічних процесів утилізації відходів, рекуператії енергії таких стадій та виробництв: сульфатнокислотного розкладу ільменіту, гідролізу титанілу сульфату, прожарювання пасти метатитанової кислоти, сульфатної кислоти та червоних ферумоксидних пігментів. Розроблені технологічні процеси запропоновано до промислового впровадження та видано відповідні вихідні дані на промислове проектування.

61.10.17.0547/0217U003666

Електрохімічні процеси в системі електрод-електроліт для електродізерів та хімічних джерел струму:

Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Кошель Микола Дмитрович. – ДР 0111U008136. УДК 541:621.35.

45 с.

Об'єкт дослідження – електрохімічні системи та композиційні матеріали на основі нановуглецю. Мета роботи – визначення транспортних і кінетичних характеристик процесів в електрохімічних системах. Методи дослідження – метод циклічної вольтамперометрії з лінійним розгорненням струму й потенціалу; електронномікроскопічний і енергодисперсійний аналіз структури й сполуки поверхні активного шару; комп'ютерне моделювання. Визначено, що при накладенні зовнішнього електричного поля на іонітних колонках можливе істотне прискорення процесу регенерації смоли. Розроблено метод безперервного електрохімічного синтезу Ni(OH)₂ з регульованими параметрами і визначені оптимальні умови синтезу. Запропоновано новий метод швидкого визначення структурної та кінетичної активності Ni(OH)₂ шляхом спеціальної комп'ютерної обробки експериментальної кривої швидкого розрядження тонкого електрода в прискореному режимі. Встановлено, що збільшення долі вуглецевих нанотрубок в активних шарах мембранно-електродних блоків на основі суміші графіт – вуглецеві нанотрубки призводить до збільшення значень щільності струму. Галузь застосування результатів роботи: С 27.20 – виробництво батарей і акумуляторів, С 36.00 – забір, очищення та постачання води, М 71.20 – технічні випробування та дослідження. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.33 Виробництво добрив

61.10.17.0548/0217U003665

Розробка наукових основ і нових технологій тонкого неорганічного синтезу, мінеральних добрив та ресурсозбереження:

Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Набивач Валентин Михайлович. – ДР 0111U001123. УДК 678.6.628.543.

68 с.

Об'єкт досліджень – нано- та дрібнодисперсні сполуки неорганічних речовин. Мета роботи - отримання основних закономірностей утворення і керування синтезу нано-, та дрібнодисперсних металооксидних сполук та композитів на їх основі. Методи дослідження – аналітичні, дифрактометрія, фотоколориметрія, рН-метрія, оптична та електронна

мікроскопія, хроматографія та ін. Золь-гель методом отримані зразки сорбентів на основі гідратованих діоксидів цирконію та алюмінію. Досліджені їх поверхневі властивості: рН точки нульового заряду, густина поверхневого заряду, питомою поверхню, кількість активних центрів та сорбцію на поверхні зразків. Вивчено процес сірчаноокислотної переробки відпрацьованих ванадієвих каталізаторів з використанням у якості промотуючого агента пероксиду водню. Визначені умови, що дозволяють отримати високий ступінь витягнення ванадію у розчин (концентрація сірчаної кислоти та співвідношення реагентів, температура виділення та кратність обробки). Запропонована методика виділення ванадію з відпрацьованих каталізаторів сірчаноокислотного виробництва. Галузь застосування – С 20.13 Виробництво інших основних неорганічних хімічних речовин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів

61.10.17.0549/0217U002609

Синтез та дослідження складнолегованих неорганічних і композиційних матеріалів, споріднених до тканин живих організмів і здатних до цілеспрямованого впливу на процеси відновлення кісток: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Дубок Віталій Андрійович. – ДР 0112U000815. УДК 666.3.12:615.464.

242 с.

Розроблені і удосконалені процеси синтезу легованих біоактивних керамік, досліджена структура твердих розчинів, *in vivo* доведена можливість відновлення кістки і кісткового мозку внаслідок біотрансформації синтезованих матеріалів, клінічне застосування підтвердило їх високу ефективність. Синтезовано кальційфосфатну кераміку на основі біогенного гідроксиапатиту (кісткової золи) та монетиту, композиції з цієї кераміки і скла, досліджені їх властивості, відібрані перспективні матеріали

61.39 Промисловий синтез органічних барвників і пігментів

61.10.17.0550/0217U003656

Розробка методів синтезу та напрацювання біохімічних та аналітичних реагентів:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Кольцов Микола Юрійович. – ДР 0110U002990. УДК 667.289, 667.622.3.

52 с.

Об'єкт дослідження - методи отримання біохімічних реагентів та барвників. Мета роботи - розробити методи синтезу біохімічних та аналітичних реагентів, адаптовані до підприємства замовника. Методи дослідження - експериментальні (лабораторний синтез органічних сполук, їх ідентифікація та визначення частоти за допомогою стандартних фізико-хімічних методів аналізу). Розроблені методи синтезу 1-бромнафталіну, бензидину та азиду натрію з доступної сировини, які можуть бути покладені в основу технології отримання цих сполук на виробництві Замовника. Проведено лабораторне відпрацювання та оптимізація цих методів. Галузь застосування результатів роботи: С 20.14 Виробництво інших основних органічних хімічних речовин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.53 Технологія переробки твердих паливних копалин

61.10.17.0551/0217U003639

Провести серію експериментів з відпрацювання режимів для отримання альтернативного палива з вуглеводневих сумішей: Заключний звіт /Інститут імпульсних процесів і технологій; Керівник Вовченко Олександр Іванович. – ДР 0116U003313. УДК 537.5:662.73.

13 с.

Метою роботи є дослідження впливу високовольтних електричних розрядів на вуглеводні суміші для отримання альтернативного палива. Для визначення фракційного складу вугілля використано мікроскопічний і ситовий аналіз. Виконано серію дослідів на базі лабораторного обладнання, встановлено режими і параметри електричного розряду, що забезпечують тонку дезінтеграцію вугілля, його максимальну активацію і гідрогінезацію. При проведенні експериментів в розрядну камеру надходили одночасно вода і вугілля у співвідношенні 60% до 40% загальної маси. При дії імпульсними високовольтними розрядами відбувається одностадійне подрібнення вугілля до тонкодисперсного стану (до 0,05 мм), деструктивні реакції розкладання і отримання стійких водно-вуглецевих суспензій зі значно меншими витратами енергії. Електророзрядна обробка з питомими витратами енергії 34 кДж/см³ забезпечує отримання стійкої водно-вуглецевої суспензії високого ступеня дисперсності і гомогенності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.65 Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів

61.10.17.0552/0517U000433

Каравасєв Тарас Анатолійович. Формування якості наповнених крейдами і каолінами стирол-акрилових водно-дисперсійних фарб: Дис... д.т.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 22.05.2017.

УДК [624.131.25:678.046.3]:667.61.

265 с.: 58 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 342 назви.

Дисертація присвячена створенню наукового забезпечення формування якості стирол-акрилових водно-дисперсійних фарб (ВДФ), наповнених вітчизняними крейдами і каолінами. Запропоновано наукову концепцію та напрями її реалізації. Проведені комплексні дослідження структури і фізико-хімічних властивостей крейд і каолінів основних українських родовищ, на основі яких науково обґрунтовано вибір перспективних мінеральних наповнювачів ВДФ з урахуванням відповідності розробленим вимогам до їх технічних показників. Запропоновано способи ефективного поєднання крейд і каолінів зі стирол-акриловим плівкоутворювачем шляхом активації наповнювачів із застосуванням модифікаторів (диспергатора та гідрофобізатора). Виявлено закономірності формування цільної структури покриттів за математичною моделлю, розробленою з урахуванням дисперсності природних крейд та їх поєднання з каолінами. Встановлено залежність рівня експлуатаційних властивостей від структури покриттів і природи, фізико-хімічних показників та об'ємної концентрації наповнювачів у складі ВДФ. Розроблено наукові підходи до формування асортименту ВДФ з урахуванням їх призначення, сфери застосування, матеріалу поверхні, ступеня експлуатаційного навантаження, рівня експлуатаційних властивостей покриттів. Сформований асортимент включає базові білі ВДФ різного цільового призначення. Проведено комплексну товарознавчу оцінку якості розроблених ВДФ на основі вітчизняних

крейд і каолінів за показниками експлуатаційних властивостей покриттів. Безпечність ВДФ підтверджено висновком державної санітарно-епідеміологічної експертизи.

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.09 Сировина і продуценти для біотехнологічного виробництва

62.10.17.0553/0417U000777

Левтун Ігор Ігорович. Біотехнологія культивування мікроводоростей *Chlorella vulgaris* з підвищеним вмістом ліпідів: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 07.04.2017.

УДК 57.043:57.044:620.951.

119 с.: 8 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Дисертація присвячена науково-технологічним основам біотехнології культивування мікроводоростей з підвищеним вмістом ліпідів з метою подальшого одержання біодизельного палива. Обґрунтовано та визначено умови культивування, за яких спостерігається раціональне співвідношення виходу біомаси та ліпідної фракції, при дії на культуру *Chlorella vulgaris* ультразвукового опромінення, інтенсивності та комбінації довжин хвиль світлового опромінення, зміні джерела нітрогену у складі поживного середовища. Експериментально визначено раціональні параметри технологічного процесу культивування мікроводоростей *Chlorella vulgaris* при поєднанні фізичних та хімічних методів впливу для спрямування метаболізму клітин у бік синтезу ліпідної фракції. Показано можливість виробництва біодизелю з мікроводоростей. Розроблено технологічну та апаратурні схеми культивування мікроводоростей з підвищеним вмістом ліпідів та виробництва з них біодизелю.

62.10.17.0554/0417U000778

Карпенко Ілона Василівна. Біотехнологія рамноліпідних поверхнево-активних продуктів штаму *Pseudomonas* sp. PS-17 та їх застосування для олійних рослин: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 07.04.2017.

УДК 579.841.11:543.395:663.

141 с.: 26 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Дисертація присвячена розробленню технології отримання поверхнево-активних речовин штаму *Pseudomonas* sp. PS-17 та технологій їх застосування для вирощування олійних рослин. Встановлено ефективність використання економічно вигідних субстратів (фузу олійного, пересмаженої олії), композицій їх з гліцерином, а також дробного способу їх подачі для синтезу рамноліпідних ПАР: вихід підвищено на 18-39% порівняно з гліцерином. Встановлено стимулювальний вплив ПАР на ріст олійних рослин, їх фізіолого-біохімічні показники. Ефективність отриманих ПАР у вирощуванні соняшника доведено у дрібноділянкових і виробничому досліді: за їх використання значно підвищувалися ростові показники та якості врожаю. Розроблено технологічну та апаратурно-технологічну схему виробництва ПАР штаму *Pseudomonas* sp. PS-17, яка дозволяє одержати 5 форм цільових продуктів для практичного застосування у рослинництві.

62.35 Технологічна біоенергетика

62.10.17.0555/0217U003669

Підвищення ефективності використання

енергоресурсів у теплових системах: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Сухий Михайло Порфирівич. – ДР 0111U008142. УДК 662.767.1.

81 с.

Об'єкт дослідження - процеси тепло і масообміну в теплових агрегатах та системах. Мета роботи - дослідження процесів тепломасообміну в теплових агрегатах та процесів термічної переробки твердих побутових відходів з метою підвищення ефективності використання енергоресурсів. Методи дослідження - фізичні експерименти, математичне моделювання та стендові випробування. Досліджено процес сорбції води композитними сорбентами "силікагель/кристалогідрат" та розроблено конструкцію адсорбційного регенератора для систем кондиціювання повітря та апаратів для гарячого водопостачання і опалення. Аналітично досліджено особливості проведення синергетичних реакційно-розділових тепломасообмінних процесів. Проаналізовано причини впливу неоднорідності системи на швидкість реакційно-розділових процесів і процесу тепломасообміну при барботажі газом рідини, що визначає роботу апаратів погрузного горіння. Виконано моделювання теплової роботи зовнішніх компактних регенераторів спільно з теплообміном в трубопроводах, через які транспортуються гарячі гази. Зроблено огляд методів термічної переробки твердих побутових відходів і за допомогою методів математичного моделювання досліджено процес утилізації твердих побутових відходів з метою отримання теплової енергії та забезпечення економічності процесу. Галузь застосування: М 72.10 - дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.29 Текстильна промисловість

64.10.17.0556/0217U001823

Розробка, дослідження та застосування композицій на основі наночастинок для опорядження трикотажних полотен: Заключний звіт /Хмельницький національний університет; Керівник Карван Світлана Анатоліївна. – ДР 0116U005843. УДК 677.01:66.02.

92 с.

На теперішній час у легкій промисловості досить популярним є виробництво трикотажних полотен та виробів з них. Попит на трикотажні вироби стабільний, децю схильний до сезонних коливань як за асортиментом, так і за сировиною. Крім того українські виробники стрімко намагаються витіснити з внутрішнього ринку іноземні товари легкої промисловості, безпосередньо імпортує трикотажні вироби. Використання нанотехнологій в трикотажній промисловості різко зросло завдяки своїм унікальним і цінним властивостям. Існує значний потенціал для вигідного застосування нанотехнологій в текстильній галузі. Його застосування може розширити властивості і значення опорядження трикотажної продукції і готового одягу. Використання нанотехнологій дозволяє трикотажним матеріалам стати багатофункціональними і створювати вироби зі спеціальними та новими властивостями. Об'єкт дослідження - процеси опорядження трикотажних полотен. Мета дослідження - розробка та дослідження композицій на основі наночастинок для застосування у виробничому процесі опорядження трикотажних полотен. Методи дослідження - дослідження виконуються на основі фізико-хімічного і математичного підходів; під час проведення експериментів використовуються прямі вимірювання, метод безпосередньої оцінки вимірювань та диферен-

ційований метод контролю параметрів. Розроблено композиції на основі наночастинок і рекомендовано до застосування у виробництві текстильних матеріалів, а конкретно для опорядження трикотажних полотен. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розвитку наукових принципів вибору компонентів композиційних складів на основі наночастинок, розробці технології заключної обробки трикотажних виробів. При цьому: - вперше на основі аналізу фізико-хімічних показників ефективності теоретично та експериментально обґрунтовано вибір стабілізуючих компонентів для композицій на основі наночастинок; - встановлено, що адсорбція компонентів розроблених композицій на волокнах призводить до утворення полімолекулярного шару покриття, модифікації поверхні волокон та покращення експлуатаційних властивостей трикотажних виробів. Технологія виготовлення композицій на основі наночастинок відповідає чинним стандартам з техніки безпеки та загальним санітарно-гігієнічним вимогам за ДСТУ ISO 9001. За ефективністю використання розроблені композиції переважають імпорتنі аналоги німецького виробництва "Clariant", "Bezema", є безпечними для довкілля і дозволяють підвищити якість готової продукції. Застосування композицій на основі наночастинок підвищує якість процесу опорядження трикотажних полотен в 2-3 рази, дозволяє зменшити собівартість продукції. Основні результати роботи прийнято до впровадження на підприємстві ТОВ "Т-Стиль", м. Рівне

64.33 Швейна промисловість

64.10.17.0557/0417U000720

Химич Галина Миколаївна. Розроблення технології просторового формування головних уборів у рідинному середовищі: Дис... к.т.н. /Хмельницький національний університет. – Захищено 16.03.2017.

УДК 687.4.02.

215 с.: 32 табл., 90 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Розроблено технологію просторового формування головних уборів у рідинному середовищі, що дозволяє отримати якісну і стійку форму об'ємної деталі головного убору. Визначено раціональні режими процесу формування об'ємної деталі головного убору просторовою вібрацією та формоутворюючі деформації об'ємних деталей: розтягання та зсідання матеріалу на окремих зонах, зміна сітвого кута. Розроблено метод прогнозування якості головних уборів за структурними характеристиками тканин та практичні рекомендації щодо вибору матеріалів для формування об'ємних деталей головних уборів.

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.01 Загальні питання харчової промисловості

65.10.17.0558/0217U001793

Новітні концепції розробки та вдосконалення сучасних методів зберігання харчових продуктів: соціально-гуманітарна та етична складова: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Міносян Андрій Сергійович. – ДР 0116U008873. УДК 338.439.542.

83 с.

Здійснено ґрунтовний аналіз положень головних технологій зберігання продуктів харчування в контексті соціально-гуманітарної та етичної складової. Досліджено особливості застосування технологій зберігання харчової продукції на основі соціальних досліджень, а також виявлення сутності та принципів впливу на забезпечення еколо-

гічної чистоти сировини та оточуючого середовища. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.10.17.0559/0217U001849

Поглиблення теорії та розроблення апаратурного оформлення процесів сорбції з метою підвищення безпеки і якості харчових продуктів: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Мельник Людмила Миколаївна. – ДР 0112U004639. УДК 66.093.48:549.67.

36 с.

У результаті удосконалення технологічної схеми виробництва соку столового буряка шляхом їдодоповнення двома адсорберами із шунгітом, які працюють в режимі сорбція - десорбція, досягається підвищення якості та безпеки соку за рахунок видалення частини пектинових речовин, нітрат іонів, іонів важких металів, шкідливих мікроорганізмів при збереженні високих органолептичних показників соку.

65.10.17.0560/0217U001850

Економічні та соціально-трудові аспекти управління персоналом на підприємствах харчової промисловості: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Драган Олена Іванівна. – ДР 0112U006801. УДК 005.95/96:664.

127 с.

1.Розроблення теоретико-методичних підходів до удосконалення управління персоналом на підприємствах харчової промисловості. Проаналізовані сучасні концепції управління персоналом на підставі зарубіжного досвіду з метою їх впровадження в діяльність підприємств галузі.

65.10.17.0561/0217U001852

Інтенсифікація технологічних процесів в харчовій, мікробіологічній та фармацевтичній промисловості з метою розроблення нових технологій та обладнання: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Шевченко Олександр Юхимович. – ДР 0112U004640. УДК 67.02.001.73:664+579.

156 с.

Проведено розробки по створенню наукових основ та відповідного апаратурного забезпечення технологічних процесів в харчовій, мікробіологічній та фармацевтичній галузях на основі інтенсифікації масо - і енергообмінних процесів і обмеження питомих енерговитрат.

65.09 Харчова сировина і допоміжні матеріали

65.10.17.0562/0217U001796

Розробка проекту нормативної документації на технологію соусів емульсійного типу, які збагачені на сполуки йоду: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Головка Микола Павлович. – ДР 0116U004497. УДК 61.47:664.871.

81 с.

Повноцінне, якісне харчування у першу чергу формує якість життя людини. Всі незамінні нутрієнти, необхідні для забезпечення фізіологічних потреб, організм повинен отримати з їжею. Виходячи з вищевказаного метою роботи є розробка проекту нормативної документації на технологію соусів емульсійного типу, які збагачені на сполуки йоду. Науково обґрунтовано рецептурний склад та технологічні режими виробництва добавки йодобілкової. Розроблено технологію добавки йодобілкової. Визначено раціональні режими

та терміни зберігання добавки йодобілкової. Установлено загальний хімічний склад та технологічні властивості добавки йодобілкової. Науково обґрунтовано та експериментально підтверджено доцільність використання добавки йодобілкової у технології соусів емульсійного типу. Розроблено технологію виробництва соусів емульсійного типу із використанням добавки йодобілкової. Визначено, що продукція характеризується підвищеним вмістом біоорганічних сполук йоду. Розроблено проект нормативної документації на технологію соусів емульсійного типу, які збагачені на сполуки йоду.

65.10.17.0563/0217U001816

Розроблення ресурсозберігаючих технологій перероблення рослинної сировини та іноваційних технологій харчових продуктів:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Бессараб Олександр Семенович. – ДР 0112U005375. УДК 663:664.

50 с.

Робота присвячена розробленню ресурсозберігаючих технологій перероблення рослинної сировини, створення та удосконалення іноваційних технологій харчових продуктів. Об'єктом досліджень є сушильні комплекси харчової сировини та продуктів, установки утилізації твердих відходів цукрового виробництва, технологія виробництва напівфабрикатів та створення функціональних продуктів харчування на основі плодово-овочевої сировини. Предметом досліджень є рослинна сировина з підвищеним вмістом біологічно активних речовин. В роботі представлено методику аналізу енергетичної недосконалості та ефективності сушильної установки як єдиної термодинамічної системи. Визначено основні фактори та способи підвищення енергетичної ефективності сушильних установок. Досліджено вплив електроактивованих середовищ на процес зберігання консервованих продуктів. Встановлено оптимальні параметри виготовлення пореподібних напівфабрикатів з плодової та овочевої сировини. Доведена доцільність адсорбційного оброблення яблучного соку шунгітом. Досліджено фізико-хімічні властивості водних розчинів поліцукридів, зокрема крохмалю, агару, гуару, ксантану та надані рекомендації промисловості щодо поліпшення якості продукції виготовлені з їх використанням. Визначено вплив застосування осмотичного зневоднення з використанням концентрованих цукрових розчинів на якість каротиновмісних добовок.

65.13 Процеси й апарати харчових виробництв

65.10.17.0564/0217U001851

Наукове обґрунтування та апаратурне оформлення процесу віброекстрагування в харчовій і фармацевтичній промисловості:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Зав'ялов Володимир Леонідович. – ДР 0112U004674. УДК 664.061.4:084.

55 с.

В екстракційних процесах інтенсифікація масообміну вимагає створення в зоні взаємодіючих середовищ потужних турбулізуючих потоків, що забезпечують переваги оновлення поверхонь фазового контакту та збільшення відносних швидкостей на границі поділу фаз. Серед відомих і частково апробованих методів, що пропонуються для створення цього ефекту - низькочастотні механічні коливання. Якщо в процесі екстрагування традиційними методами приймають участь 20-25% всієї зовнішньої поверхні часток, то накладання низькочастотних коливань на взаємодіючі фази сприяє зменшенню зовнішнього дифузійного опору та наближує

збільшення активної поверхні до 100%. При цьому найбільший ефект для неперервного протитечійного екстрагування може бути досягнутий в поєднанні віброперемішування (для періодичного процесу) і одночасно вібротранспортування (для неперервного процесу) за допомогою віброуючих пристроїв спеціальної оригінальної конструкції. В основі такого транспортування лежать механізми розділення фаз: фіксація виділеної твердої фази на попередній віброперегородці та її подальше перенесення в зону енергетичної дії наступної віброперегородки. Необхідністю такого поділу загального процесу протитечійного транспортування на окремі механізми етапи є необхідний для практичної реалізації безперервного екстрагування за причиною складності гідродинаміки вторинних течій, які виникають навколо віброуючих перегородок і специфікою переміщення окремих частинок суспензії в умовах дії локальних низькочастотних високоамплітудних збурень. Тому для вирішення завдань проекту пропонується наукове обґрунтування названих ефектів особливо для систем подрібнене тверде тіло - рідина з малою різницею густин фаз із жорсткою механічною структурою, і на його основі розроблення нового способу та прогресивного обладнання для ефективного вилучення цільових компонентів із рослинної сировини.

65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість

65.10.17.0565/0217U002679

Наукове обґрунтування і вдосконалення технології макаронних виробів у разі перероблення борошна пониженої якості та створення продуктів оздоровчого призначення:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Юрчак Віра Гаврилівна. – ДР 0112U004635. УДК 664.69:613.2.

131 с.

У роботі удосконалено технологію макаронних виробів у разі перероблення борошна пониженої якості, збагачених харчовими волокнами та розроблені технології безглютенових макаронних виробів.

65.35 Кондитерська промисловість

65.10.17.0566/0217U002680

Розробка прогресивних ресурсозберігаючих технологій кондитерських виробів із використанням нових видів сировини з лікувальними, та радіозахисними якостями для всіх груп населення, в тому числі для хворих на цукровий діабет:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Дорохович Антанелла Миколаївна. – ДР 0112U004632. УДК 664.68:616.379-008.64.

293 с.

У роботі удосконалені та розроблені нові технології кондитерських виробів з використанням нових видів сировини та добавок для підвищення харчової цінності виробів, надання їм профілактичних та оздоровчих властивостей.

65.37 Цукрова промисловість

65.10.17.0567/0217U001817

Дослідження ефективності сучасних дезінфікуючих засобів для зменшення втрат сахарози при переробленні цукрових буряків різної технологічної якості:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Гусятинська Наталія Альфредівна. – ДР 0117U005069. УДК 664.1.

58 с.

Досліджено ефективність нових дезінфікуючих засобів та встановлено оптимальні діючі концентрації з метою їх подальшого застосування у бурякоцукровому виробництві для зменшення втрат сахарози від мікробіологічного розкладання при переробленні цукрових буряків різної технологічної якості.

65.53 Консервна, овочесушильна і харчоконцентратна промисловість

65.10.17.0568/0217U001792

Розробка технологій харчової продукції підвищеної харчової цінності з використанням концентрату ядра соняшникового насіння:

Заклучний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Євлаш Вікторія Владленівна. – ДР 0116U008872. УДК 664.87.

64 с.

Метою роботи є розробка технологій харчової продукції підвищеної харчової цінності з використанням концентрату ядра соняшникового насіння. Визначено густоту сиропу для приготування тіста для пряників та органічні показники, міцність пряників й овсяного печива залежно від кількості концентрату ядра соняшникового насіння. Розроблено рецептури та нормативна документація на нові види пряників й овсяного печива. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість

65.10.17.0569/0217U001797

Розробка рецептур сумішей криостабілізуючої дії для виробництва напівфабрикатів заморожених у тістовій оболонці:

Заклучний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Янчева Марина Олександрівна. – ДР 0116U005782. УДК 637.521.

40 с.

Об'єкт дослідження - технологія напівфабрикатів заморожених у тістовій оболонці Предмети досліджень - суміші криостабілізуючої дії, м'ясо яловичини, напівфабрикати у тістовій оболонці. Мета роботи - розробка рецептур сумішей криостабілізуючої дії для виробництва напівфабрикатів заморожених у тістовій оболонці, розширення асортименту напівфабрикатів заморожених у тістовій оболонці. На основі аналізу літературних джерел встановлено теоретичні основи застосування холодильної обробки в технології харчових продуктів. Визначено, що на етапах заморожування-розморожування м'ясних напівфабрикатів, в них відбуваються ряд змін, які мають безпосередній вплив на якість готової продукції. Науково обґрунтовано та розроблено проект рекомендацій та особливостей технологічного процесу виробництва заморожених м'ясних напівфабрикатів в тістовій оболонці з використанням СКД. Розроблено технологічну документацію на напівфабрикати заморожені у тістовій оболонці. Результати досліджень впроваджені у виробництво та навчальний процес.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.10.17.0570/0517U000242

Бородавка Євгеній Володимирович. Методологія створення інформаційної технології автоматизації життєвого циклу будівельних об'єктів: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 07.04.2017.

УДК 004.021: 004.92.

295 с.: 25 табл., 111 іл. – Бібліогр.: 171 назва.

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-практичної проблеми автоматизації життєвого циклу будівельних об'єктів. Запропоновані методологічні засади розробки уніфікованої розширюваної інформаційної технології автоматизації життєвого циклу будівельних об'єктів з використанням узагальненої моделі будівельного об'єкта, створено ядро моделі на основі базового набору графічних примітивів та атрибутів. Також в роботі пропонується класифікація програмних засобів, що використовуються на різних етапах життєвого циклу будівельного об'єкта та їх узагальнена модель. Для оптимізації бази даних, що містить інформацію про модель будівельного об'єкта, пропонується використати створений метод бінарного пакування даних.

67.10.17.0571/0217U003566

Розробка "Програми науково-технічного супроводу об'єкта "Завершення будівництва сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2) на майданчику ДСП "Чорнобильська АЕС" на етапах будівництва та введення в експлуатацію":

Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій"; Керівник Немчинов Юрій Іванович. – ДР 0116U008901. УДК 69.001.89.

34 с.

Складено програму науково-технічного супроводу (НТС) на етапі введення в експлуатацію СВЯП-2, в якій наведено пріоритетні завдання, терміни виконання та конкретні кінцеві результати, які мають бути досягнуті за результатами виконання робіт з НТС на етапі введення в експлуатацію СВЯП-2. В Програмі враховані результати, отримані при виконанні науково-технічного супроводу об'єкта на етапі будівництва. Науково-технічний супровід СВЯП-2 на етапі введення в експлуатацію розглянуто та погоджено на науково-технічній раді ДСП "Чорнобильська АЕС". Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.07 Архітектура

67.10.17.0572/0517U000384

Рибчинський Олег Валерійович. Формування і ревіталізація середмість історичних міст України: Дис... д.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 15.05.2017.

УДК 719:711.27.

437 с.: 80 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 621 назва.

Мета дослідження - визначити етапи історико-архітектурного формування, виявити актуальні проблеми та розробити стратегії ревіталізації середмість історичних міст України. У дисертації середмістя розглядається як першоджерело формування історичного міста України, цілісний архітектурно-містобудівний комплекс та один із основних місцевих ресурсів перспективного розвитку поселення. В результаті аналізу та систематизації визначено основні історико-архітектурні етапи формування та уточнено закономірності розпланування середмість; архітектурно-просторову типологію, особливості функціонального, конструктивного та стилістичного вирішення забудови у XVI - на початку XX ст. Уточнено основні етапи занепаду середмість у XX ст. та виявлено сім актуальних станів їхньої функціонально-просторової збереженості. В роботі обґрунтовано цінність, визначено актуальні проблеми збереження, ресурси функціонально-просторового розвитку та опрацьовано програмну модель комплексної ревіталізації середмість, як парадигми нової якості центру історичного міста.

Визначено, що соціальний фактор суттєво впливає на розвиток середмістя. Згідно поставлених завдань сформовано стратегії, послідовність реалізації та індикатори ревіталізації середмість історичних міст України, із врахуванням семи станів їхнього збереження.

67.10.17.0573/0517U000445

Чернявський Володимир Георгійович. Архітектурно-художні основи формування внутрішнього середовища громадських будівель:

Дис... д.арх. /Київський національний університет будівництва та архітектури. – Захищена 07.06.2017.

УДК 721.012.8:747.012.

425 с.: 2 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 383 назви.

Систематизовано дослідження та визначено актуальність теоретичних питань і необхідність вирішення практичних завдань в питаннях архітектурно-художнього формування внутрішнього середовища громадських будівель різних типів (дитячі дошкільні заклади, загальноосвітні школи, лікувально-профілактичні заклади, підприємства роздрібно торгівлі, громадського харчування). Проведено поглиблений аналіз еволюційного розвитку внутрішнього середовища закладів громадського обслуговування та роль синтезу мистецтв, виявлено сучасні напрями відродження національних традицій та пошуки нових стильових рішень в архітектурі інтер'єрів. Удосконалено методику досліджень інтер'єрів. Надано методичну оцінку факторів, що впливають на формування внутрішнього середовища громадських будівель, встановлено функціонально-ергономічні вимоги, що мають вплив на комфортний рівень середовища та його просторові параметри. Запропоновано прийоми розроблених архітектурно-типологічних схем створення інтер'єрів громадських будівель як гнучкої просторової системи на основі конструктивних та інженерно-технічних рішень. Розроблено рекомендації щодо синтезу мистецтв при створенні архітектурно-художнього образу. Виявлено художні засоби забезпечення єдності предметно-просторового середовища, запропоновано прийоми колористики в рішенні інтер'єрів громадських будівель. Розроблено та впроваджено у проектно-будівельну практику рекомендації щодо використання творів декоративного мистецтва, прийоми їх розміщення в структурі внутрішнього середовища громадських будівель. Сформульовано принципи формування і розвитку внутрішнього середовища громадських будівель. Розроблено пропозиції щодо методики проектування інтер'єрів громадських будівель та дизайну внутрішнього предметного наповнення. Визначено основні засоби та елементи предметного наповнення внутрішнього середовища, прийоми їх спільної просторової і матеріальної взаємодії.

67.10.17.0574/0517U000481

Смоленська Світлана Олексіївна. Архітектура авангардного Модернізму в Україні: генеза та спадщина:

Дис... д.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 23.06.2017.

УДК 72.01+72.036.

299 с.: 81 іл. – Бібліогр.: 711 назва.

Об'єктом дослідження є архітектура та містобудування авангардного періоду Модернізму в Україні. Предмет дослідження – соціальні чинники та містобудівні, функціональні, формотворчі, архітектурно-типологічні, стильові характеристики об'єктів Модернізму в Україні у їх розвитку в 1920–30-х рр. Розроблено історико-архітектурну теорію авангардного Модернізму в Україні як унікального явища в контексті розвитку європейської архітектури. Робота базувалась на першоджерелах: документах, архітектурній графіці, літературі 1920–30-х рр., що дало змогу ввести в науковий обіг широкий пласт фактологічного матеріалу. Ре-

зультати роботи можуть бути використані в енциклопедичних та довідникових наукових працях, у спеціальних виданнях з атрибуції творів архітектури, з історії архітектури Новітнього часу; в галузі освітньої діяльності з архітектури, мистецтвознавства, дизайну; при інвентаризації та обліку, проведенні реставраційних робіт на цінних архітектурно-містобудівних об'єктах Модернізму, при розробці методичних рекомендацій з охорони архітектурної спадщини.

67.09 Будівельні матеріали і вироби

67.10.17.0575/0517U000359

Коротун Ірина Вадимівна. Архітектурно-містобудівні основи створення буферних зон Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО:

Дис... д.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 11.05.2017.

УДК 72.01:005+711.13:504.

264 с.: 30 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 310 назв.

Мета дослідження - розробити архітектурно-містобудівні основи створення буферних зон пам'яток та ансамблів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, концепцію їх перетворення, рекомендації щодо удосконалення управління та менеджменту при їх використанні. Об'єкт дослідження - буферні зони пам'яток і ансамблів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Висвітлені архітектурно-містобудівні основи формування буферних зон об'єктів всесвітньої культурної спадщини. Науково обґрунтовано новий територіальний об'єкт - буферна зона пам'яток і ансамблів Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО. У дослідженні розроблені методи "номінаційно-експертного супроводу" об'єкта Всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО; визначення параметрів буферних зон та їх складових елементів; вдосконалено методи оцінки візуального впливу містобудівних перетворень на сприйняття об'єкту в межах і за межами буферних зон. На підставах узагальнених наукових засад містобудівного використання буферних зон об'єктів Всесвітньої культурної спадщини розширено типологію об'єктів Всесвітньої культурної спадщини (містобудівні ансамблі, урбоцентри) із введенням нових критеріїв їх територіальних параметрів (малі, середні, великі, надвеликі). За здійсненою класифікацією буферних зон, їх функціональними особливостями і засобами використання (цільового, багатопольового) та за морфотипами об'єктів (домени, морфорайони, урбоцентри тощо), розроблено концепцію їх перетворення з урахуванням вимог збереження цілісності та автентичності. За результатами проведеного дослідження запропоновано метод визначення параметрів буферних зон, що має на меті визначення розмірів площі території для трьох категорій даних зон (прямого, багатфункціонального та комбінованого використання). Удосконалено методичну основу оцінки візуального впливу містобудівних перетворень на сприйняття об'єкта у межах буферних зон, в основу якого покладено дальність сприйняття видимого горизонту з урахуванням висоти об'єкта, висоти спостерігача, інших критеріїв оцінки (обраховується за відповідною формулою). Ефективним впровадженням автором основних положень і висновків дисертаційної роботи було виконання архітектурної частини досьє об'єкта "Резиденція митрополитів Буковини і Далмації" та його менеджмент-плану та офіційне включення цього об'єкту до Списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (28. 06.2011 р.).

67.10.17.0576/0217U001767с

Виконати аналіз та прийняти участь в розробленні національних стандартів щодо технічних вимог до бітумних в'язучих з іден-тичним ступенем відповідності до європей-

ських норм EN 13924-1:2013 та EN 13924-2:2014: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Золотарьов Віктор Олександрович. – ДР 0116U008816с. УДК 691.16. 151 с.

Вдосконалення нормативної бази її гармонізація з стандартами Європейського Союзу шляхом розроблення національних стандартів щодо вимог до бітумних в'язучих Роба розповсюджується за договірною ціною.

67.10.17.0577/0217U001768с

Провести дослідження та прийняти участь в удосконаленні нормативних документів на мінеральний порошок для дорожніх асфальтобетонних та органо-мінеральних дорожніх сумішей: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Золотарьов Віктор Олександрович. – ДР 0116U008815с. УДК 691.16. 47 с.

Удосконалення нормативної бази дорожнього господарства України у сфері вимог до мінерального порошку та методів його випробувань, що забезпечить його високу якість та сприятиме підвищенню довговічності дорожніх покриттів Роба розповсюджується за договірною ціною.

67.11 Будівельні конструкції

67.10.17.0578/0517U000508

Семко Володимир Олександрович. Надійність несучих та огорожувальних конструкцій із сталевих холодноформованих тонкостінних профілів: Дис... д.т.н. /Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. – Захищена 13.06.2017.

УДК 624.014.2.004.052:693.977.

467 с.: 68 табл., 218 іл. – Бібліогр.: 414 назви.

Об'єкт - робота несучих та огорожувальних конструкцій зі сталевих холодноформованих тонкостінних профілів; мета - оцінювання надійності та проектування раціональних несучих і огорожувальних конструкцій зі сталевих холодноформованих тонкостінних профілів; методи - метод скінченних елементів, метод скінченних смуг; експериментальні методи дослідження; методи математичної статистики та теорії ймовірності; новизна - уперше представлено розрахунково-графічний метод для визначення раціонального перерізу конструкцій, що поєднують несучі й огорожувальні функції, уперше розроблено метод оцінювання ймовірності теплової відмови огорожувальних конструкцій за трьома основними теплотехнічними показниками, вперше запропоновано метод нормування необхідного рівня ймовірності безвідмовної роботи огорожувальних конструкцій за критерієм приведення опору теплопередачі; результати - реалізовано в нормативних документах ДСТУ В В.2.6-189:2013, Зміні №1 до ДБН В.2.6-31:2006, нормативно-технічному посібнику НТП РК 03-01-3.1-2011; установлено ефект від підсилення опорних частин сталевих профільованих настилів покрівель накладками та застосування нерозрізних настилів, утворених напуском окремих листів на опори; галузь - будівництво

67.13 Технологія будівельно-монтажних робіт

67.10.17.0579/0517U000226

Арутюнян Ірина Андріївна. Наукові основи будівельної логістики: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 30.04.2017.

УДК 69. 658.5.

328 с.: 73 табл., 79 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертація на отримання наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.23.08 - технологія та організація промислового та цивільного будівництва. - Київський національний університет будівництва і архітектури МОН України, Київ, 2017. Дисертацію присвячено вирішенню науково-прикладної проблеми з підвищення ефективності розвитку і функціонування виробничого кластеру будівельної галузі шляхом створення сучасного науково-методичного інструментарію заснованого на використанні галузі знань "логістики", що дає можливість формування механізму оцінки та вибору раціональних організаційних та управлінських рішень, спрямованих на нарощення рівня конкурентоздатності будівельних підприємств. Вперше з єдиних системних позицій сформульовано науково-теоретичні та методичні основи розвитку виробничого кластеру будівельної галузі за рахунок оптимізації матеріального забезпечення на базі будівельної логістики. Теоретично обґрунтовано необхідність впровадження процесів розвитку виробничого кластеру будівельної галузі в сучасних умовах на базі можливостей будівельної логістики та її використання як сучасного та доцільного інструментарію, що істотно поліпшує методи управління будівельними організаціями і підприємствами будівництва, відображаючи міжсистемні зв'язки, за рахунок оптимізації матеріальних та інформаційних потоків. Розроблено інноваційний механізм розвитку виробничого кластеру будівельної галузі на основі будівельної логістики.

67.10.17.0580/0217U003438

Виконати аналіз та розробити пропозиції до нормативного документу щодо влаштування жорстких та з жорсткими прошарками дорожніх одягів: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Гамеляк Ігор Павлович. – ДР 0115U004637. УДК 625.7/.8. 59 с.

Робота по виконанню науково-дослідної роботи: здійснений аналіз та розроблені пропозиції до нормативного документу щодо влаштування жорстких та з жорсткими прошарками покриттів за етапом 1 "Встановлення технологічних параметрів при укладанні та ущільненні цементобетонних сумішей". Проведена науково-дослідна робота у розробці другої редакції проекту ДСТУ-Н щодо влаштування шарів покриття з використанням цементобетонних сумішей. Встановлено технологічні параметри при укладанні та ущільненні цементобетонних сумішей, а також внесені пропозиції до другої редакції проекту ДСТУ-Н щодо влаштування шарів дорожніх одягів з використанням цементобетонних сумішей.

67.15 Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів

67.10.17.0581/0217U003664

Синтез нових полімерних матеріалів для сучасних технологій та модифікаторів на основі відновлюваної сировини: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Черваков Олег Вікторович. – ДР 0111U008135. УДК 666.1; 544.478; 547.1; 547.495; 665.1; 665.936; 678.664; 678.686. 131 с.

Об'єкт дослідження – нові полімерні матеріали, композитні матеріали на їх основі та теплозахисні покриття; модифікатори багатопільового призначення на основі відновлювальної сировини. Мета роботи – розробити нові клейові та

плівкові полімерні матеріали з підвищеним комплексом експлуатаційних властивостей та модифікуючі добавки до них на основі відновлюваної жировмісної сировини. Методи дослідження – розрахункові (термодинамічні та статистичні), експериментальні (основні фізико-хімічні методи аналізу). В ході проведення роботи одержано нові карбофункціональні борвмісні олігоспирти та їх суміші для застосування як модифікуюча добавка в композиції на основі триацетату целюлози; розроблено спосіб синтезу плівкоутворювачів на основі бісфенолів для антикорозійного захисту; одержано новий антифрикційний полімерний композиційний матеріал; одержано нову композицію для терморегулюючого покриття класу «Сонячні відбивачі»; розроблено спосіб переробки вторинної жирової сировини. Галузь застосування результатів роботи: С 16.21 (Виробництво фанери, дерев'яних плит і панелей, шпону); С 20.16 (Виробництво пластмас у первинних формах), С 20.30 (Виробництво фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик); С 20.52 (Виробництво клеїв); С 20.59 (Виробництво іншої хімічної продукції, н. в. і. у.). Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.23 Архітектурно-будівельне проектування

67.10.17.0582/0517U000379

Жовква Ольга Іванівна. Типологічні основи архітектурно-планувальної організації духовних навчальних закладів: Дис... д.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 30.05.2017.

УДК 726:727.4.

282 с.: 2 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню формування архітектури духовних навчальних закладів п'яти конфесій (православної, католицької, протестантської, ісламської та іудейської), визначенню наукових принципів їхньої архітектурно-планувальної організації. У процесі дослідження визначено передумови розвитку духовних навчальних закладів, а також новітні тенденції організації. Досліджено етапи розвитку духовних навчальних закладів на теренах сучасної України, виявлено тенденції еволюційного розвитку архітектури духовних навчальних закладів із залученням наукових архітектурних знань, а також знань суміжних галузей. У теорію і практику архітектурного проектування на основі узагальнення вітчизняного та світового досвіду проектування і будівництва культурних споруд та духовних навчальних закладів введено новий тип будівлі - духовний навчальний комплекс як самостійний об'єкт архітектурного проектування. Визначено внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на формування об'єкта дослідження. Виявлено базові підходи до гармонізації архітектурного середовища духовних навчальних закладів. Один із основних методів дослідження - натурне обстеження - дав змогу з'ясувати проблеми закладів, які вже функціонують, та висунути методичні підходи до модернізації поточної мережі духовних навчальних закладів. Запропоновано ієрархічну структуру мережі духовних навчальних закладів: всеукраїнські, регіональні, міські, районні, локальні ("крокової доступності"). Розроблено класифікацію духовних навчальних закладів за низкою ознак. Запропоновано типологію духовних навчальних закладів та науково обґрунтовано новий сучасний та універсальний тип - духовний навчальний комплекс для християнських, мусульманських та іудейських конфесій на основі узагальнення досвіду проектування і будівництва та сучасних вимог до формування навчальних закладів. Обґрунтовано функціональну структуру та функціональні зв'язки духовних навчальних закладів, запропоновано склад їхніх приміщень. Встановлено основні прийоми функціонально-планувальної організації будівель духовних навчальних закладів: компактний, бло-

чний, павільйонний, змішаний. Визначено закономірності та спільні для християнських, мусульманських та іудейських конфесій особливості вирішення внутрішнього простору сакрального ядра духовних навчальних закладів та комплексів у контексті релігійних канонів. Сформульовано наукові принципи архітектурно-планувальної організації духовних навчальних закладів, серед яких: "релігійної гармонійності формоутворення", "універсальності спеціалізованих блоків", "триєдності функціонального простору", "створення конфесійно толерантного середовища", "комплексності", "укрупненості", "технічності", "реорганізаційності мережі". Запропоновано шляхи удосконалення методики проектування на основі середовищного, параметричного та графоаналітичного методів та надано рекомендації щодо визначення параметрів основних приміщень духовних навчальних закладів.

67.29 Об'єкти будівництва

67.10.17.0583/0217U001871

Обстеження та паспортизація з/бетонних мостів: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Соломка Валентина Іванівна. – ДР 0116U006981. УДК 624.21.012.4-047.37.

262 с.

У процесі роботи проведено ретельне натурне обстеження мостів, а також опор і опорних частин, на які вони встановлені. Проведені інструментальні вимірювання, визначена міцність бетону основних конструкцій. Визначений фактичний фізичний стан та вантажопідйомність мостів і встановлені режими подальшої експлуатації.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.10.17.0584/0417U000724

Радогуз Сергій Анатолійович. Професор В. Л. Кирпичов (1845 - 1913) - вчений, освітянин та один із організаторів вітчизняної технічної науки: Дис... к.і.н. /Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 929.5: 531 Кирпичов.

318 с. – Бібліогр.: 483 назви.

У роботі проведено історичну реконструкцію життєвого шляху В.Л. Кирпичова. З'ясовано чинники, які сприяли його становленню як науковця. Розкрито діяльність ученого на посаді директора ХПТІ та КПІ. Встановлено, що ключовим напрямом діяльності В.Л. Кирпичова стало формування ним нової концепції вищої технічної школи, яка поєднувала в собі найкращі здобутки вітчизняної та зарубіжної систем інженерної освіти. В.Л. Кирпичов брав безпосередню чи опосередковану участь у створенні всіх вищих технічних навчальних закладів, які розпочали свою діяльність в останні роки XIX - перші роки XX ст. Увагу приділено аналізу його поглядів на методи викладання у вищій технічній школі.

68.10.17.0585/0217U001839

Розробка методичного забезпечення з ведення бухгалтерського обліку і аналізу земельних ресурсів на підприємстві ДСП "НАДЗБРУЧЧЯ-АГРО": Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керів-

ник Бруханський Руслан Феоктистович. – ДР 0116U008964. УДК 631.162.

30 с.

Внаслідок земельної реформи в Україні відбулись принципові зміни у формах власності на землю, що викликали суттєві перетворення у складі землевласників та землекористувачів. Запровадження в Україні приватної власності та особливості використання земель у виробничому процесі аграрних підприємств зумовили необхідність подальшого розвитку ефективних форм управління земельними відносинами та раціонального землекористування, що, в свою чергу, вимагає переосмислення економічної суті земельних ресурсів та включення їх до складу об'єктів бухгалтерського обліку. У зв'язку з цим зростає необхідність у практичних розробках із інструментарію економічного врегулювання і практичних методик обліково-аналітичних процесів формування інформації для потреб менеджменту. Об'єктом дослідження науково-дослідної роботи є земельні ресурси та процес їх обліково-аналітичного забезпечення на ДСП "Надзбруччя-Агро". Метою науково-дослідної роботи є розробка методичних та практичних рекомендацій щодо удосконалення організації обліку та аналізу земельних ресурсів підприємства. Методи дослідження: порівняння, аналізу та синтезу, індукції та дедукції, розрахунковий, монографічний, аналогії, формалізації та логічного підходу до вивчення відповідних процесів, емпіричного пізнання, групування, порівняння, спостереження і графічного аналізу, узагальнення, формально-логічний та ін. Узагальненим науковим результатом роботи є методичне обслуговування й розробка практичних рекомендацій з удосконалення відображення земель сільськогосподарського призначення в бухгалтерському обліку і аналізі аграрних підприємств. Ступінь впровадження - на рівні розробки. Пропозиції і науково-методичні рекомендації щодо обліково-аналітичного забезпечення земельних ресурсів будуть використані у ДСП "Надзбруччя-Агро" з метою системного розкриття інформації про землі сільськогосподарського призначення та права користування ними в бухгалтерському обліку та аналізі.

68.10.17.0586/0217U003602

Наукове забезпечення організації охорони ґрунтів на Харківщині (перша половина ХХ ст.): Заключний звіт /Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України; Керівник Вергунов Віктор Анатолійович. – ДР 0117U002751. УДК 001/89⁰61/5³49/415(477/54)¹19¹.

32 с.

Зібрано та проаналізовано архівні матеріали та наукову літературу, на основі якої виділено етапи наукового забезпечення охорони ґрунтів на Харківщині у першій половині ХХ ст.

68.05 Ґрунтознавство

68.10.17.0587/0217U001847

Розширення функціоналу програмної системи підтримки діяльності Центру надання адміністративних послуг Тернопільської міської ради: Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Пукас Андрій Васильович. – ДР 0116U008541. УДК 004.4.

79 с.

Об'єкт дослідження - автоматизація доступу до послуг бюджетних установ. Предмет дослідження - веб-орієнтована програмна система підтримки діяльності Центру надання адміністративних послуг Тернопільської міської ради. Мета роботи - підвищення якості та швидкості обслуговування населення в онлайн режимі при наданні послуг ЦНАП

ТМР у м. Тернополі. Методи дослідження - методи системного аналізу, методи комп'ютерного моделювання, методи об'єктно-орієнтованого проектування та програмування, методи оптимізації. Результати дослідження: програмна система з розширеним функціоналом, яка забезпечує підвищення якості та зручності обслуговування та покращення інформування населення щодо особливостей надання послуг засобами Інтернет в режимі онлайн. Зокрема передбачена можливість реєстрації та авторизації користувачів системи, що дозволить отримати онлайн-консультацію щодо правильності оформлення документації на надання послуги безпосередньо в ЦНАП, що суттєво знизить навантаження на обслуговування клієнтів у самому центрі при оформленні документів. А клієнту, який звертається у ЦНАП - спростить процедуру оформлення документів на отримання послуги та зменшить час та кількість відвідувань ЦНАП. Наукова новизна полягає в тому, що: створено нову архітектуру веб-орієнтованої програмної системи та проведено оптимізацію параметрів її функціонування (SEO, робочі характеристики, юзабіліті), що забезпечило підвищення ефективності надання адміністративних послуг ЦНАП ТМР.

68.29 Землеробство

68.10.17.0588/0217U001841

Обґрунтування щодо застосування енергозберігаючих технологій та патентний супровід технічних розробок: Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Гевко Роман Богданович. – ДР 0115U007203. УДК 631.17.

100 с.

Об'єкт дослідження - процес здійснення виробничої діяльності на ПАП "Дзвін". Метою науково-дослідної роботи є вивчення та всебічний аналіз виробничої діяльності агропромислового підприємства щодо вдосконалення існуючих енерговитратних технологій та устаткування, впровадження нових технічних рішень щодо використання альтернативних джерел енергії і енергозберігаючих технологій. Методи роботи - порівняння, аналіз нормативний, розрахунково-конструктивний, та інші. Узагальненим науковим результатом роботи є підготовка пропозицій та рекомендацій щодо впровадження енергозберігаючих технологій, використання альтернативних видів енергії, патентування технічних розробок в галузі енергозбереження. Наукова новизна проведених наукових досліджень полягає в проведенні аналізу та виявленні недоліків існуючих енерговитратних технологій на підприємстві, надання пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення існуючих технологій та устаткування. Підготовка заявочних матеріалів для реєстрації, розгляду та патентування в Україні нових технічних рішень щодо використання альтернативних джерел енергії та енергозберігаючих технологій. В роботі розглянуті і запропоновані методи визначення енергомісткості та виробничих витрат при виробництві продукції рослинництва і тваринництва. Ступінь впровадження - на рівні розробки.

68.10.17.0589/0217U001867

Розробити систему оптимізації мінерального живлення рослин на основі ґрунтового-рослинної діагностики та інформаційно-аналітичну систему управління технологічними процесами вирощування продукції високої якості в умовах Південного Степу Укоаїни: Заключний звіт /Інститут сільського господарства Причорномор'я НААН; Керівник Бурикіна Світлана Іванівна. – ДР 0111U005703. УДК 631.81:631.582.

132 с.

Визначені нормативні показники якості сільськогосподарської продукції на чорноземах південних залежно від

норм добрив та погодних умов. Створено базу даних.

68.10.17.0590/0217U001868

Розробити наукові основи оптимізації та адаптації систем сівозмін, основного обробітку ґрунту та ефективних технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва в Причорноморському степу: Заключний звіт /Інститут сільського господарства Причорномор'я НААН; Керівник Друз'як Віктор Григорович. – ДР 0111U005711. УДК 631.51:633.1:631.582.

57 с.

Розроблено комплекс заходів, в основу якого покладена 3-х пільна ланка сівозміни з сидеральним паром і безполіцева та диференційна системи основного обробітку ґрунту.

68.31 Сільськогосподарська меліорація

68.10.17.0591/0517U000349

Васюта Володимир Вікторович. Теоретичне і експериментальне обґрунтування технології мікрозрошення за вирощування овочевих культур у Південному Степу України: Дис... д.с.-г.н. /Інститут водних проблем і меліорації НААН. – Захищена 18.05.2017.

УДК 631.6:631.671:631.674:635:631.9 (477.72).

361 с.: 50 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 380 назв.

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та результати експериментальних досліджень, які розв'язують важливу науково-прикладну проблему управління водним режимом ґрунту, процесами росту і розвитку овочевих культур, підвищення їх продуктивності та якості врожаю за краплинного зрошення. За результатами досліджень, для гідротермічних умов південного регіону, за краплинного зрошення встановлено закономірності сумарного водоспоживання огірка, томата, цибулі ріпчастої та буряка столового. Для краплинного зрошення в умовах Південного Степу України адаптовано методику діагностування строків вегетаційних поливів овочевих культур за методами Д.А. Штойко та Пенмана-Монтейта. Визначені біофізичні коефіцієнти для огірка, томата, цибулі ріпчастої, буряка столового та розроблені моделі, які з високим ступенем достовірності ($R^2=0,91-0,98$), дозволяють здійснювати їх апроксимацію.

68.35 Рослинництво

68.10.17.0592/0417U000723

Чаплюцький Андрій Миколайович. Продуктивність яблуні залежно від способу і строку обрізування крони в умовах Правобережного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Уманський національний університет садівництва. – Захищена 16.03.2017.

УДК 634.11:631.542:631.171(477.4).

205 с.: 33 табл., 178 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

Об'єкт дослідження - процес росту і плодоношення яблуні залежно від способу та строку обрізування крони. Мета дослідження - оптимізувати спосіб та строк контурного обрізування дерев яблуні зимових сортів у зрошуваному насадженні на підщепі М.9: Методи дослідження - польові (садові), лабораторні, лабораторно-польові дослідження з використанням загальноприйнятих методів отримання й обробки інформації. Наукова новизна - вперше в умовах Правобережного Лісостепу вивчено особливості росту та плодоношення дерев яблуні зимових сортів у зрошуваному насадженні на підщепі М.9 у віці повного плодоношення й удосконалено технологію вирощування насаджень яблуні визначенням

оптимальних строків і способів обрізування дерев; встановлено економічну доцільність застосування контурного обрізування в насадженні інтенсивного типу сортів Голден Делішес та Джонавелд. Ступінь впровадження - результати досліджень запроваджено у зрошуваних насадженнях на підщепі М.9 у ФГ "Обрій" с. Ковалівка Немирівського району Вінницької області, у ФГ "Макосад" с. Рідківці Новоселицького району Чернівецької області та в господарствах Асоціації з

розвитку інтенсивного садівництва Буковини.

68.10.17.0593/0417U000798

Присяжнюк Микола Петрович. Обґрунтування біоорганічних елементів технології вирощування пшениці озимої в умовах Лісостепу західного: Дис... к.с.-г.н. /Подільський державний аграрно-технічний університет. – Захищена 24.03.2017.

УДК 633.11 "323":631.5:631.811.98(1-15)(292.485).

158 с.: 44 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 318 назв.

У дисертаційній роботі викладено результати досліджень стосовно впливу регуляторів росту рослин "Вермимаг" та "Вермийодіс" на урожайність та якість зерна сортів пшениці озимої за різних строків сівби. Встановлено, що допосівне оброблення насіння пшениці озимої, а також одно- і дворазове обприскування рослин регуляторами росту забезпечували приріст урожайності при оптимальному другому (20.09) строку сівби. Найвища урожайність пшениці озимої сорту Золотококоса 7,92 т/га спостерігалась при дворазовому обприскуванні рослин під час вегетації регулятором росту "Вермимаг" в дозі 7л/га та 8,28 т/га - регулятором росту "Вермийодіс" в дозі 5л/га.

68.10.17.0594/0217U001773

Створити високопродуктивний, посухо- та морозостійкий селекційний матеріал стоколосу безостого для умов Полісся і Лісостепу з урожайністю сухої речовини 12-13 т/га і насіння 0,70-0,75 т/га: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України"; Керівник Слюсар Сергій Миколайович. – ДР 0116U001574. УДК 633.2:631.527.

20 с.

Об'єкт дослідження - селекція і насінництво стоколосу безостого. Мета роботи - На основі використання біологічних особливостей створити селекційний матеріал, який би мав комплекс господарсько-цінних ознак: високу врожайність сухої речовини - 12-13 т/га, насіння - 0,70-0,75 т/га та відзначався високою посухо- та морозостійкістю. Методи дослідження - метод полікрівів, гібридизація, відбір рослин, польові та лабораторні досліді, виробничі випробування, статистичний аналіз. Основні результати дослідження - За ознаками посухостійкості і параметрами росту, розвитку рослин та продуктивності агроценозів виділено п'ять номерів (9, 30, 37, 40, 53), які істотно переважали сорт-стандарт. Найперспективнішим виявився № 40, який характеризувався швидким приживанням клонів, інтенсивним ростом і розвитком рослин та збором зеленої маси 42,0 т/га, сухої речовини - 9,4 т/га, Суха речовина біомаси першого укусу містила сирих протеїну 17,2 %, жиру 3,2 %, клітковини 29,3 %, золи 8,3 %, БЕР 41,9 %, другого - відповідно 14,1 %, 3,7 %, 28,0 %, 10,0 %, 44,2 %. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.10.17.0595/0217U001828

Первинна переробка соломи льону олійного: Заключний звіт /Херсонський національний технічний університет; Керівник Чурсіна Л.А. – ДР 0117U002834. УДК 677.11.21:510.67.

35 с.

Реалізація проекту сприятиме виходу на нові ринки збуту з екологічно безпечною продукцією та дозволить: - створити імпортозаміщення сировини на основі використання волокна льону олійного; - створити нові робочі місця; - дозволить ефективно використовувати щорічно відновлювану сировину - льон олійний; - покращить екологічну ситуацію в регіонах вирощування не завдаючи непоправної шкоди внаслідок її спалювання. Впровадження технології розраховано, що очікуваний дохід від переробки стебел трести льону олійного за умови вирощування його в Україні в Чернігівській області на 2 тис. га становитиме 9,95-15,39 млн. грн., при цьому рентабельність переробки дорівнюватиме 179-210 %, а окупність витрат на вирощування та переробку - 0,48-0,56 року.

68.10.17.0596/0217U001869

Розробити наукові основи волого- і енергоощадних технологій вирощування нових сортів зернових культур, спрямованих на адаптацію до умов Причорноморського степу та стабільне виробництво високоякісного зерна:

Заключний звіт /Інститут сільського господарства Причорномор'я НААН; Керівник Друз'як Віктор Григорович. – ДР 0111U005712. УДК 633.1:631.5.

48 с.

Розроблено комплекс заходів, що дозволяють забезпечити отримання високоякісного зерна при мінімально можливих затратах енергії та вологи. Визначені оптимальні строки посіву нових сортів озимих зернових.

68.10.17.0597/0217U001870

Створити конкурентоспроможні сорти і гібриди томата салатного типу адаптовані до зональних ґрунтово-кліматичних умов Півдня України:

Заключний звіт /Інститут сільського господарства Причорномор'я НААН; Керівник Ключко Володимир Петрович. – ДР 0111U005713. УДК 563.4:631.527.

32 с.

Створено та передано на Державні випробування новий сорт томату салатного типу, що адаптований до вирощування в умовах Півдня України.

68.10.17.0598/0217U003360

Дослідження генетичних ресурсів дикого родича пшениці *Aegilops biuncialis* та створення генетичної колекції, що репрезентує його різноманіття за молекулярно-генетичними маркерами:

Заключний звіт /Державна установа "Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України"; Керівник Сзінов Олексій Олексійович. – ДР 0112U001598. УДК 633.11:575.174.4.

60 с.

Охарактеризовано показники різноманітності *Ae. biuncialis* за досліджуваними локусами гліадинів та високомолекулярних субодиниць глютенінів окремих популяцій та в загальній популяції Криму. Створено колекцію зразків *Ae. biuncialis* за принципом представлення максимальної кількості різних алелів за локусами *Gli-U1*, *Gli-Mb1*, *Glu-U1*, *Glu-Mb1* при мінімальній кількості зразків. Колекція включає 24 зразки, 15 з яких вже зареєстровано. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.39 Тваринництво

68.10.17.0599/0217U001875

Обґрунтування оптимальної маси та віку великої рогатої худоби для забою:

звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Угнівенко Анатолій Миколайович. – ДР 0114U004164. УДК 636. 2: 637. 513.

53 с.

Об'єкт дослідження - особливості м'ясної продуктивності бугайців залежно від вагового росту та віку забою. Мета дослідження - встановити вплив приростів живої маси та віку забою на м'ясну продуктивність бугайців. Методи дослідження - для вирішення поставлених задач використовували зоотехнічні методи (визначення живої маси, м'ясної продуктивності), технологічні (дослідження рН, вологотримувальної здатності та penetрації найдовшого м'яза спини), фізико-хімічні (встановлення хімічного складу яловичини), органолептичні (дегустація), економічні (обчислення собівартості приросту, виручки від реалізації, прибутку і рентабельності виробництва яловичини), статистичні (обчислення середніх величин та їх похибки, коефіцієнтів кореляції). Дістало подальшого розвитку твердження, щодо зменшення виробництва яловичини на один день життя бугайців за подовження віку їх забою. Встановлено, що збільшення живої маси бугайців, перед забоем призводить до зменшення забійного виходу. Доведено зменшення чистого приросту у бугайців скороспілих м'ясних порід за збільшення їх живої маси перед забоем, а у великорослих - його зростання. Встановлено, що підвищення віку забою молодняка великої рогатої худоби сприяє потовщенню підшкірного жиру, збільшенню мармуровості яловичини, зростанню зв'язку між її мармуровістю та калорійністю. Доведено, що середньодобовий приріст бугайців, має більший вплив на зростання забійного виходу, чистого приросту, вмісту м'язової тканини вищого і першого сортів та зменшення частки кісток, жиру поливу і міжм'язового жиру, а ніж їх вік та жива маса перед забоем. Застосування - можна використовувати для адаптації методик оцінювання яловичини відповідно до світових вимог. Галузь застосування - сільське господарство, тваринництво Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.41 Ветеринарія

68.10.17.0600/0517U000229

Шарандак Павло Васильович. Поліметаболична та поліорганна патологія печінки й нирок у вівцематок в умовах східного регіону України:

Дис... д.вет.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 06.04.2017.

УДК 619:616.36/.61-085:636.3:591.5.

329 с.: 109 табл., 83 іл. – Бібліогр.: 561 назва.

Об'єкт дослідження - поліорганна і поліметаболична внутрішня патологія у жуйних. Мета дослідження - вивчити поліметаболичну і поліорганну патологію печінки й нирок в овець у господарствах східного регіону України (Луганська область). Методи досліджень - клінічні, морфологічний склад крові, біохімічні, інструментальні (сонографія, електрокардіографія), гістологічні, статистичні. Наукова новизна. Уперше проведена комплексна оцінка стану внутрішніх органів та метаболічного профілю у вівцематок різних фізіологічних груп за допомогою загальноклінічних, інструментальних і лабораторних методів. Обґрунтовані причини виникнення макро- і мікроелементної та поліорганної патології в овець. Теоретично й експериментально обґрунтовано ефективність корекції функціонального стану печінки, нирок і метаболічних порушень в овець, схеми лікування та профілактики остеодистрофії, гепаторенального і гепатоостеодистрофічного синдромів. Впроваджено. На основі виконаних досліджень розроблені науково-методичні рекомендації "Вплив довкілля на функціональний стан печінки та нирок овець" та "Діагностика, лікування і профілактика поліорганної та поліметаболичної патології овець", які затвер-

джені науково-методичною комісією Державної ветеринарної та фітосанітарної служби України (протокол № 1 від 21.12.2012 р. і протокол № 1 від 25.12.2014 р.), отримано патент України на корисну модель "Спосіб біопсії печінки овець в умовах господарства" (№ 75720, затверджений 10.12.2012 р.). Використовуються в науково-дослідній і навчальній роботі на факультетах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Сфера (галузь) використання: ветеринарна медицина

68.10.17.0601/0517U000306

Телятніков Андрій Володимирович. Застосування наночасток Mg, Fe, Co, Cu, Zn, Ag за переломів кісток та їх ускладнень у собак:

Дис... д.вет.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 27.04.2017.

УДК 619:616.71-001.5:597.116:636.7.

218 с.: 36 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 605 назв.

Об'єкт дослідження - переломи кісток кінцівок у собак та їх ускладнення. Мета дослідження - клініко-експериментально обґрунтувати методи застосування композитивних наноаквахелатів металів Mg, Fe, Co, Cu, Zn, Ag для лікування переломів кісток та їх ускладнень у собак. Методи досліджень - клінічні, комп'ютерно-томографічні, рентгенологічні, морфометричні, рентгеноденситометричні, гематологічні, біохімічні, імунологічні, гістологічні, гістохімічні, бактеріологічні та статистичні. Наукова новизна. Встановлено морфометричні та фізичні особливості променевої і великогомілкової кісток у собак за норми та різних типів травм. Доведено нешкідливість та безпечність суміші наноаквахелатів металів. Досліджені особливості системного впливу суміші наноаквахелатів металів за модельного перелому стегнової кістки у щурів та характер їх впливу на зрощення перелому. Встановлена позитивна динаміка перебігу остеорепарації закритих переломів кісток у собак із використанням суміші наноаквахелатів металів за різних методів остеосинтезу і способів її застосування за рахунок посилення щільності кісткової тканини, підвищення білоксинтезувальної функції печінки та неспецифічної імунологічної реактивності. Проведені дослідження мікрофлори ранового ексудату за відкритих переломів кісток у собак та удосконалено методи лікування сумішшю наноаквахелатів металів гнійного остеомієліту різної етіології. Впроваджено: матеріали дисертації увійшли до посібника і методичних рекомендацій, використовуються в науково-дослідній і навчальній роботі на факультетах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Сфера (галузь) використання: ветеринарна медицина

68.10.17.0602/0517U000419

Жила Микола Іванович. Фармакологічна та клінікоморфологічна оцінка імуномодулюючих і пробіотичних засобів (клінічні дослідження, документація, фармакологічний контроль ефективності дії):

Дис... д.вет.н. /Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – Захищена 26.05.2017.

УДК 619:615.284 591:615.099.

348 с.: 64 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 581 назва.

У дисертації представлені результати фармакологічної, токсикологічної і морфологічної оцінки ефективності та безпечності пробіотичної кормової добавки «Пробіон-форте» та нового ветеринарного препарату імуномодулюючої дії «Біотон» при клінічних дослідженнях на цільових видах тварин. Запропоновано науково обґрунтовану систему проведення клінічних досліджень, яка включає порядок проведення, перелік, оформлення та затвердження документації з

урахуванням вимог «Належної клінічної практики» та міжнародних стандартів. Встановлено показники якості і стабільності пробіотичної кормової добавки «Пробіон-форте», параметри нешкідливості за внутрішньошлункового одноразового введення білим мишам в дозі 5000 мг/кг м. т. та толерантності для курей-бройлерів у дозі, яка в 10 та 100 разів перевищувала рекомендовану. Доведено, що застосування кормової добавки «Пробіон-форте» курям-бройлерам упродовж всього періоду вирощування та поросяткам – 70 діб після відлучення, покращувало засвоюваність корму, підвищувало показники продуктивності та позитивно впливало на мікрофлору кишечника. Морфометрично в імунних органах встановлено збільшення площі та щільності заселення лімфоїдними елементами, зростання кількості плазмобластів, плазмодитів та їх вищу функціональну активність, що відображалось на ультраструктурному рівні. Досліджено параметри токсичності препарату «Біотон» для білих мишей і щурів, за якими його віднесено до 4 класу – малотоксичні речовини. При застосуванні «Біотону» щурам в терапевтичній дозі встановлено стимуляцію факторів імунного захисту на 15 і 30 доби. Довготривале застосування (60 діб) викликало негативні зміни в показниках крові та патологічні процеси у внутрішніх органах щурів. Випробування індиком препарату «Біотон» у дозі 1,0 та 2,0 мл/л, впродовж 7 діб з повторенням курсу на 6, 15, 21 тиждень відгодівлі, сприяло покращенню метаболічних процесів, неспецифічної резистентності і гуморального імунітету організму, що призвело до підвищення збереженості поголів'я, збільшення маси тіла та забійного виходу тушки. Гістоморфометрично встановлено сповільнення процесів вікової інволюції тимуса і клоакальної сумки порівняно з контрольною групою.

68.10.17.0603/0517U000420

Нагорна Людмила Володимирівна. Акарози і ентомози продуктивної птиці (поширення та протипаразитарні заходи):

Дис... д.вет.н. /Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – Захищена 25.05.2017.

УДК 619:616.99:614.449:636.5.

282 с.: 43 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 608 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню поширення акарозів і ентомозів та їхнього видового різноманіття у продуктивній птиці в господарствах різних виробничих потужностей та розробленню системи протипаразитарних заходів. Досліджено збудників акарозів і ентомозів продуктивної птиці, залежно від виду вирощуваного поголів'я, технологічного напрямку господарства та тривалості циклу вирощування. Виявлено тенденцію до зростання числа птахівничих господарств із промисловими технологіями вирощування птиці (яєчних курей) та клітковим їхнім утриманням, інвазованих курячими кліщами *Dermanyssus gallinae*. Визначено видовий спектр зоофільних мух, характерний для птахівничих господарств. Домінантним видом виявилася *Musca domestica* (90,57 %). Зареєстровано інші види: *Musca vitripennis*, *Muscina stabulans*, *Fannia canicularis*, *Calliphora vicina*. Розроблено рецептуру та впроваджено у виробництво, нового за формою застосування інсектоакарицидного препарату Бровермектин 2 % водорозчинний, для захисту птиці від постійних і тимчасових ектопаразитів. Також розроблено рецептуру, проведено доклінічні та клінічні випробування ектоцидних препаратів Цифлур і Цифлур-Комбі для захисту птиці та об'єктів птахівництва від нападу зоофільних мух. Створені інсектоакарицидні препарати дозволили розширити комплекс протипаразитарних заходів при ураженні птиці збудниками акарозів і ентомозів, без участі імпортованих засобів ектоцидної дії.

68.10.17.0604/0417U000713

Волинець Вікторія Олександрівна. Лептоспіроз коней в Україні (етіологічна структура, діагностика та профілактика): Дис... к.вет.н. /Сумський національний аграрний університет. – Захищена 17.03.2017.

УДК 636.09:[616.98+579.834.115]:636.1.

136 с.: 20 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Визначена етіологічна роль лептоспир в захворюванні коней: Australis -13,7%, Icterohaemorrhagiae - 10,8%, Canicola - 5,6%, Grippotyphosa - 4,0%, Tarassovi - 3,6%, Pomona - 1,9%, Sejroe - 1,1%, Hebdomadis - 1,0%. Антитіла до кількох серогруп лептоспир виявлені в сироватці крові 58,3% інфікованих коней. Розроблено технологію виробництва інактивованої вакцини проти лептоспірозу коней. Підібрана оптимальна імунізуюча доза вакцини проти лептоспірозу коней - 5 см³, що забезпечує середній титр антитіл на 14-й день після вакцинації на рівні 1:244 +- 25,08 і його збільшення до 1:400 +- 63, 54 на 21-й день. Доведена економічна доцільність використання вакцини проти лептоспірозу для захисту коней.

68.10.17.0605/0417U000714

Пискун Антон Володимирович. Розробка імуноферментної тест-системи для діагностики лептоспірозу тварин: Дис... к.вет.н. /Сумський національний аграрний університет. – Захищена 17.03.2017.

УДК 636.09:616-07:618.9.

123 с.: 31 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Визначена етіологічна структура лептоспірозу ВРХ, свиней і собак в Україні за 2013-2015 рр. Доведено роль *L.interrogans* серовар hardjo (серогрупи Sejroe), як етіологічного фактора лептоспірозу. Розроблено модифікацію ІФА з використанням рекомбінантного білка LipL 32 в якості антигену для діагностики лептоспірозу в сироватках крові ВРХ, свиней і собак. Встановлено, що чутливість розробленого ІФА 89,8% і специфічність -96,7%. В цілому ефективність цього методу висока і дорівнює 93,6%.

68.10.17.0606/0217U003394

Розроблення методів визначення якості, безпечності, ефективності ветеринарних лікарських засобів, кормів і кормових добавок та методів контролю залишків діючих речовин ветеринарних препаратів у продуктах тваринного походження: Заключний звіт /Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок; Керівник Коцюмбас Ігор Ярославович. – ДР 0114U001925. УДК 658.562:614.8[637+636.085/087].

55 с.

Проведено моніторинг методів визначення залишкових кількостей сульфаніламідів у зразках меду, молока, яєць, креветок, м'язових тканин, сечі. Встановлено і валідовано найефективніший новий сринінг-метод фірми ЄвроПроксіма MULTI-SULFONAMIDES II ELISA (5101SULMII) визначення кількісного вмісту сульфаніламідів у харчових продуктах тваринництва. Запропонований тест-набір для імуноферментного аналізу (ІФА) тест-набору фірми ЄвроПроксіма за результатами дослідження у відсотковому еквіваленті складає 89,5 - 99,1% залежно від виду досліджуваної продукції (окрім меду 62,6%). Рекомендований метод до впровадження у виробничих та регіональних ветеринарних лабораторіях (крім зразків меду).

68.47 Лісове господарство

68.10.17.0607/0517U000342

Распоіна Світлана Петрівна. Наукові основи оцінювання лісорослинного потенціалу та лісоприсадибності ґрунтів рівнинної частини України: Дис... д.с.-г.н. /Національний лісотехнічний університет України. – Захищена 12.05.2017.

УДК 630.114 : 631.452.

382 с.: 42 табл., 85 іл. – Бібліогр.: 428 назв.

Об'єкт досліджень - ґрунти рівнинної частини України. Мета - розроблення науково-теоретичних засад з оцінювання лісорослинного потенціалу та лісоприсадибності ґрунтів рівнинної частини України (Полісся, Лісостеп, Степ) на основі діагностичних показників (маркерів) ґрунту. Методи досліджень - загальнонаукові, лісознавства, лісової таксації, порівняльної екології, ґрунтознавства, аналітичні, математико-статистичні. Наукова новизна - розроблено пакети маркерів лісорослинного потенціалу й лісоприсадибності ґрунтів (дерново-підзолисті на флювіогляціальних пісках, дернові опідзолені на давньоалювіальних пісках, темно-сірі опідзолені на лесах, чорноземи південні карбонатні неповнорозвинені на щільних вапняках, техноземи після видобутку черепашнику), охарактеризовано тропотопи бір, суббір, сугруд едафічної сітки Алексеева - Погребняка за авторським пакетом показників ґрунту (вміст фізичної глини та К₂O, грубизна гумусованої частини профілю). Практичне значення. Розроблені пакети маркерів є методологічною основою під час оцінювання лісорослинного потенціалу різних типів ґрунтів, у т.ч. малопродуктивних і деградованих та підставою під час прийняття рішень щодо ефективності й доцільності залісення певних типів степових ґрунтів. Галузь використання: лісове господарство.

68.10.17.0608/0217U001873

Патологія ясена звичайного в дібровах Поділля України: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Гойчук Анатолій Федорович. – ДР 0114U007278. УДК 630*4:630*2:582.916.16.

55 с.

Об'єкт дослідження - абіотичні та біотичні, у тому числі паразитарні, чинники в патології ясена звичайного у лісових насадженнях Західного Поділля України. Мета дослідження - з'ясування ролі і місця абіотичних і біотичних у патології ясена та в насадженнях з його участю у конкретному регіоні, який певною мірою є еталонним для формування високопродуктивних дубово-ясеневих насаджень. Особлива увага приділена системній взаємодії складників як аутомікрофлори, так і мікробіоти лісового біоценозу. Методи дослідження. Загальнонаукові методи - для оцінки фітосанітарного стану ясена звичайного та системної взаємодії складників лісового біоценозу. Спеціальні: методи лісопатологічних обстежень - для з'ясування симптоматики, поширеності та шкодочинності патологічних чинників дерев ясена звичайного; мікробіологічні, мікологічні та фітопатологічні - для ізолювання міко- та мікроорганізмів з уражених органів з подальшим вивченням патогенних, анатомо-морфологічних, культуральних, антагоністичних властивостей збудників інфекційних хвороб ясена звичайного та встановлення їхнього систематичного положення; ентомологічні - для встановлення видового різноманіття комах-фітофагів та їх впливу на стан особин ясена звичайного, лісівничо-екологічні - для з'ясування особливостей патології ясена звичайного у насадженнях з різними лісівничо-таксаційними характеристиками. Галузь застосування - лісове господарство. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.85 Механізація й електрифікація сільськогосподарства

68.10.17.0609/0517U000309

Братішко Вячеслав Вячеславович.

Механіко-технологічні основи приготування повнораціонних комбікормів гвинтовими грануляторами:

Дис... д.т.н. /Національний науковий центр "Інститут механізації та електрифікації сільськогосподарства". – Захищена 04.05.2017.

УДК 631.363.285:636.03.

397 с.: 18 табл., 143 іл. – Бібліогр.: 409 назв.

Встановлено, що перспективним шляхом підвищення ефективності функціонування біотехнічної системи виробництва продукції тваринництва за цільовою функцією, визначальним показником якої є собівартість кінцевої продукції, є забезпечення підвищення ефективності приготування та використання комбікормів, переважна частка яких має згодовуватись у гранульованому вигляді. Визначено перспективний шлях забезпечення реалізації генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин, яким є застосування повнораціонних гранульованих комбікормів із вмістом грубих кормів. Розроблено геометричні моделі гвинтів грануляторів та запропоновано критерії їх геометричної подібності. Отримано моделі тиску та продуктивності процесу гранулювання. Здійснено оптимізацію відповідних конструкційних параметрів. Встановлено вплив параметрів робочого процесу на показники потужності, крутного моменту та осьового зусилля на гвинті гранулятора. Досліджено вплив сил тертя на температуру гранульованого корму. Встановлено вплив фізико-механічних властивостей кормосуміші на її в'язкість. Експериментально досліджено вплив параметрів процесу приготування кормових гранул на показники продуктивності та питомої енергоємності процесу гранулювання, а також на показники щільності, кришимості гранул, втрат вологи та нагрівання гранул. Встановлено, що питомий річний економічний ефект від впровадження результатів досліджень у виробництво становить від 194,02 грн/т при порівнянні з технологічними лініями з грануляторами гвинтового типу і від 665,99 грн/т при порівнянні з технологічними лініями з пресами вальцево-матричного типу

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.10.17.0610/0217U003475

Розрахунок поточних індивідуальних технологічних нормативів використання питної води для КП "Словміськ водоканал": Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007857. УДК 628.1.

64 с.

На базі аналізу проведено розрахунок поточних індивідуальних технологічних нормативів використання питної води для КП "Словміськ водоканал" Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.10.17.0611/0217U003476

Розрахунок поточних індивідуальних технологічних нормативів використання питної води для КПВ "Краматорськ водоканал": Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007856. УДК 628.1.

54 с.

На базі аналізу проведено розрахунок поточних індивідуальних технологічних нормативів використання питної води для КПВ "Краматорськ водоканал" Робота розповсюджується за договірною ціною.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

71.33 Громадське харчування

71.10.17.0612/0217U003681

Технологія харчової продукції ресторанного господарства оздоровчого призначення:

Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Доценко Віктор Федорович. – ДР 0112U006491. УДК 642.5:613.2.

129 с.

В роботі обґрунтовано та розроблено технологію соусів емульсійного типу підвищеної харчової цінності. Обґрунтовано використання порошоків з пряноароматичної та каротиновмісної сировини і фітоолійного каротиновмісного напівфабрикату з їх використанням. Встановлено закономірність утворення та стабілізації емульсії соусів за використання суміші порошоків оптимізованого складу з пряноароматичної та каротиновмісної сировини для забезпечення їх стійкості та відповідних структурно-механічних властивостей. Обґрунтовано раціональні кількості основних рецептурних компонентів і технологічні параметри виробництва соусів емульсійного типу на основі фітоолійного каротиновмісного напівфабрикату. Розроблено технологію та асортимент соусів підвищеної харчової цінності. Визначено комплекс їх споживних і технологічних властивостей, обґрунтовано умови та терміни зберігання. Розроблено та затверджено нормативну та технологічну документацію, здійснено впровадження нових технологій у закладах ресторанного господарства. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.10.17.0613/0417U000769

Лебідь Вікторія Вікторівна. Управління проектами транспортного забезпечення вантажних перевезень у міжнародному сполученні: Дис... к.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 06.04.2017.

УДК 005.8:65.018:656.073.

206 с.: 10 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 146 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.22 - Управління проектами та програмами. - Національний транспортний університет Міністерства освіти і науки України, Київ, 2017. В дисертаційній роботі розглянуто теоретичні підходи, моделі та методи оцінки якості проектів перевезення як засіб підвищення ефективності надання ТП у ППВ проектно-орієнтованого підприємства. Розроблено N-модель прийняття оптимального рішення щодо важливості набору критеріїв, якими визначається якість транспортного обслуговування з урахуванням експертної інформації. Вона дозволяє визначити переваги одного критерію над іншим на основі теорії важливості критеріїв, яка може бути застосована при управлінні процесами проекту. Розроблено модель забезпечення взаємозв'язку показників якості ППВ та визначення привабливості міжнародних маршрутів, в якій погоджуються інтереси перевізника, вантажовідправника, вантажоотримувача та інших УТП. Запропоновано застосування ме-

тодів нечіткої логіки з використанням лінгвістичних змінних, які дозволяють вирішити задачу термінами, що притаманні керівнику проектної команди за наявності інформації щодо реалізації проектів перевезення, різної за стилем, змістом та формалізацією. Доведено ефективність застосування на проектно-орієнтованих підприємствах транспортної галузі розроблених методів та моделей шляхом їх апробації на автотранспортних підприємствах. Ключові слова: проект, управління проектами, база знань, нечіткі продукційні правила, експертна інформація, лінгвістична змінна, привабливість маршруту руху, транспортні послуги, міжнародний транспортний коридор.

73.10.17.0614/0217U002669

Оптимізація витрат залізниць України на природоохоронну діяльність: Заключний звіт /Державний економіко-технологічний університет транспорту; Керівник Дзуліт Зоряна Петрівна. – ДР 0115U002601. УДК 502:656.2.

135 с.

Об'єкт дослідження - забезпечення оптимальної структури розподілу екологічних витрат (ЕВ) залізниць України (ЗУ) на природокористування (ПК) та природоохоронну (ПО) діяльність. Предметом дослідження виступає сукупність принципів, методів, способів та факторів, що забезпечують оптимальну структуру розподілу ЕВ ЗУ на ПК та ПО діяльність. Мета: дослідження витрат ЗУ на ПО діяльність та екологічні платежі в розрізі залізниць та років. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0615/0217U002673

Сучасні проблеми управління підприємствами транспорту і туризму: Заключний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Бідняк Михайло Нестерович. – ДР 0116U002494. УДК 656.13:338.47;656.13:658.

182 с.

Звіт про НДР: с.182, 33 рис., 8 табл., 126 джерел. Предметом дослідження є процес управління підприємствами транспорту і туризму на основі системного підходу. Об'єктом дослідження є системи управління підприємствами транспорту і туризму. Мета дослідження полягає в удосконаленні науково методичних положень щодо управління діяльністю підприємств транспорту і туризму для підвищення їх конкурентоспроможності та перспективного розвитку. На основі дослідження теоретичних основ та аналізу практичного досвіду в сфері управління діяльністю підприємств транспорту і туризму визначені організаційні форми прояву змін операційних систем та стратегії розвитку операційних систем на транспорті. Розглянуто сутність організаційного розвитку та ризиків і проаналізовано методологічний інструментарій оцінки ризиків. Визначені сучасні проблеми управління проектами на підприємствах транспорту і туризму. Розглянуто роль лідерства у контексті елемента організаційної культури, за допомогою якого можна визначити організаційну культуру на всіх стадіях розвитку організації. На підставі аналізу сучасного стану управління на транспорті і туризмі визначені та обґрунтовані напрямки удосконалення управління підприємствами транспорту і туризму, в т. ч. при розробці стратегії розвитку операційних систем на транспорті при формуванні або зміні культури організації та мотиваційного механізму розвитку підприємств транспорту і туризму та ін. Результати наукового дослідження можуть бути застосовані на підприємствах транспорту і туризму України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0616/0217U003372

Надання науково-технічних послуг з розроблення змін до технічних умов ТУ У30.2-39961858-001:2015 на капітально відремонтовані трамвайні вагони типу ТЗ: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0117U002654. УДК 656 :006.

11 с.

Надано науково-технічні послуги з розроблення змін до технічних умов ТУ У30.2-39961858-001:2015 на капітально відремонтовані трамвайні вагони типу ТЗ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0617/0217U003373

Надання науково-технічних послуг з розроблення змін до технічних умов ТУ У30.2-39961858-002:2015 на капітально відремонтовані та переобладнані трамвайні вагони типу ТЗМОД: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0117U002655. УДК 656 :006.

12 с.

Надано науково-технічні послуги з розроблення змін до технічних умов ТУ У30.2-39961858-002:2015 на капітально відремонтовані та переобладнані трамвайні вагони типу ТЗМОД. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0618/0217U003374

Надання науково-технічних послуг з розроблення технічного завдання та технічних умов на капітальний ремонт трамвайного вагону типу ТЗМ: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Джола Наталія Дмитрівна. – ДР 0117U002656. УДК 656 :006.

11 с.

Надано науково-технічні послуги з розроблення технічного завдання та технічних умов на капітальний ремонт трамвайного вагону типу ТЗМ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.29 Залізничний транспорт

73.10.17.0619/0517U000354

Босій Дмитро Олексійович. Розвиток наукових основ підвищення енергоефективності режимів електропостачання електрифікованих залізниць: Дис... д.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна. – Захищена 11.05.2017.

УДК 621.331:621.31.03.

396 с.: 24 табл., 225 іл. – Бібліогр.: 307 назв.

Дисертація присвячена проблемі зниження втрат електроенергії в системах тягового електропостачання постійного струму та зменшенню впливу транзитних перетікань потужності і перетікань реактивної електроенергії при взаємодії систем тягового і зовнішнього електропостачання. В роботі проаналізовано стан проблеми енергоефективного електропостачання залізничного транспорту, вивчені сучасні механізми ефективного використання електроенергії. Розвинуто методи розрахунку систем тягового електропостачання з урахуванням інтелектуально-керованих елементів в системах електричної тяги постійного струму. Проаналізовано режими споживання електроенергії в системах

тягового електропостачання постійного та змінного струму. Розроблено наукові основи визначення керуючої послідовності впливів на пристрої підсилення тягових мереж постійного струму та удосконалені методи узгодженої взаємодії системою тягового і зовнішнього електропостачання.

73.10.17.0620/0517U000392

Заковоротний Олександр Юрійович. Синтез автоматизованої системи управління рухомим складом на основі геометричної теорії керування та нейронних мереж: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 18.05.2017.

УДК 681.5.015.24:629.424.

433 с.: 7 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

Об'єкт дослідження: процеси керування тяговим рухомим складом. Метою роботи є розробка системи підтримки прийняття рішень машиністом для автоматизованої системи управління дизель-поїзда, яка на основі узагальненої математичної моделі, геометричної теорії керування та нейронних мереж дозволяє поліпшити енергетичні характеристики тягового рухомого складу. Методи дослідження: теорія тяги поїздів та тягового електроприводу, методи геометричної теорії керування, програмування, математичного моделювання, штучного інтелекту та нейронних мереж. Теоретичні та практичні результати: розширено науково-методичну основу створення СППРМ та адекватних математичних моделей процесів руху швидкісного рухомого складу. Поширена область застосування геометричної теорії керування на основі автоматизації аналітичних обчислень та пошуку функцій перетворення між змінними нелінійних і лінійних моделей у формі Бруновського. Обґрунтовано введення у геометричну теорію керування додаткового етапу пошуку керувань, який передбачає, крім пошуку оптимальних керувань на рівні каналів керування, ще й пошук оптимальних керувань на рівні всього об'єкта. Розроблено теорію нових стабільно-пластичних нейронних мереж Хеммінга, Хебба і мережі на основі перцептрона, котрі здатні розпізнавати нову інформацію та донавчатися. Результати роботи знайшли впровадження у підприємствах і організаціях, які займаються експлуатацією, модернізацією та виготовленням складових тягового рухомого складу. Наукова новизна: розв'язана науково-прикладна проблема розробки системи підтримки прийняття рішень машиністом дизель-поїзда на основі розвитку геометричної теорії керування та нових нейромережних баз даних та знань, що створює теоретичну передумову побудови автоматичних систем керування швидкісним рухомим складом та дозволяє поліпшити його енергетичні характеристики. Область використання: при побудові автоматичних систем керування тяговим рухомим складом Укрзалізниці, які дозволять в реальних умовах швидкісного руху й зміни дорожньої обстановки здійснювати керування поїздом згідно графіку руху, використовуючи при цьому мінімальну кількість паливно-енергетичних ресурсів та підтримуючи комфортні умови для пасажирів.

73.10.17.0621/0517U000401

Бондаренко Ірина Олександрівна. Розвиток наукових основ оцінки роботи залізничної колії під впливом рухомого складу: Дис... д.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна. – Захищена 01.06.2017.

УДК 621.331:621.31.03.

328 с.: 41 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 391 назва.

Дисертація присвячена проблемі створення основ нормативної бази для оцінки життєвого циклу роботи залізничної колії за умов забезпечення надійності залізниць. Завдя-

ки формалізації поняття та критерію деформативної роботи і сформованій класифікації станів надійної та функціонально безпечної роботи залізничної колії за допустимими відхиленнями колії при її улаштуванні та утриманні, що запропоновані в роботі, розроблено метод теоретичної оцінки деформативної роботи колії за параметрами взаємодії колії та рухомого складу, який дозволяє дослідити зв'язок між фактичними умовами експлуатації колії, періодичності міжремонтних схем та технічними станами елементів і конструкції колії. Розроблено метод опису передачі впливу рухомого складу на колію засобами теорії розповсюдження пружних хвиль. Механізм впливу рухомого складу на колію представлено імпульсами, які збуджують площадки контакту рейок з колесами, що розташовані за траєкторією руху колісної пари, з урахуванням часу появи та дії навантажень в них, що залежать від швидкості руху поїздів та надалі поширюється силовими хвилями. Поширення силової хвилі в елементах конструкції колії описано як процес виникнення (збудження) та розповсюдження об'ємних поздовжніх та поперечних сферичних хвиль, з урахуванням їх властивостей. Показано можливість спрямованого регулювання процесу деформативності залізничної колії шляхом зміни характеристик матеріалів та конструкції елементів залізничної колії.

73.10.17.0622/0217U001804

Розробка та дослідження роботи електроприводу стрілочного переводу моношпального типу: Заключний звіт /Український державний університет залізничного транспорту; Керівник Бураковський Сергій Геннадійович. – ДР 0117U000643. УДК 656.254.51 с.

Одним із шляхів підвищення інтенсивності руху поїздів є створення стрілочних переводів, що дозволяють скоротити час переводу гостряків. Іншим важливим аспектом інтенсифікації руху є автоматизація процесу підбиття баласту спеціальними автоматизованими комплексами, які працюють в безперервному режимі руху по магістралі. Найкоротшим шляхом вирішення цього завдання стосовно до стрілочного переводу є впровадження приводів шпального типу. Найбільш перспективним електроприводом є привід з електромагнітним або лінійним електродвигуном індукторного типу. Вони складаються зі спеціальної електричної машини, електронного комутатора на силових транзисторних модулях і блоку мікропроцесорного управління. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0623/0217U001833

Підвищення ефективності процесу розформування составів на гірках шляхом удосконалення методів визначення режимів гальмування відчепів: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Бобровський Володимир Ілліч. – ДР 0116U003749. УДК 656.212.5.82 с.

Об'єктом дослідження є процес розформування составів вантажних поїздів на сортувальних гірках. Предмет дослідження - взаємозв'язки режимів гальмування відчепів состава, що розформується, з показниками функціонування сортувальної гірки. В результаті роботи: виконано аналіз сучасного стану та напрямків підвищення ефективності процесу розформування составів на сортувальних гірках; виконано дослідження та визначення області допустимих швидкостей виходу відчепів з гальмових позицій з метою подальшого вирішення задачі оптимізації режимів гальмування відчепів состава, що розформується на гірці; виконано розробку методу оптимізації режиму гальмування керованого відчепу розрахункової групи; удосконалено ітераційний ме-

тод оптимізації режимів гальмування віздепів состава, що розформовується на гірці. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0624/0217U001834

Удосконалення технології роботи сортувальних комплексів станцій в умовах нерівномірності вхідного потоку поїздів: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Бобровський Володимир Ілліч. – ДР 0116U003748. УДК 656.212.5. 78 с.

Об'єктом дослідження є процес розформування-формування составів вантажних поїздів на сортувальних гірках. Предметом дослідження є взаємозв'язок швидкості розпуску составів та параметрів сортувальної гірки з показниками роботи сортувального комплексу в умовах змінної інтенсивності вхідного потоку поїздів в розформування. Вирішення окремих задач роботи виконувалось з використанням імітаційного моделювання, чисельних методів розв'язання диференціальних рівнянь, методів теорії маневрової роботи, теорії ймовірностей та математичної статистики, теорії масового обслуговування, планування експериментів та оптимізації. В результаті роботи: виконано аналіз сучасних напрямків підвищення ефективності роботи сортувальних комплексів станцій, параметрів вхідного потоку поїздів в розформування, технічного оснащення та показників роботи сортувальних комплексів залізничних станцій України; проведено дослідження впливу швидкості розпуску составів та висоти сортувальної гірки на показники якості сортувального процесу при різних параметрах вхідного потоку поїздів в розформування; формалізовано процес функціонування та удосконалено імітаційну моделі сортувального комплексу як керованої системи масового обслуговування; запропоновано процедуру вибору раціональної швидкості розпуску составів та типу сортувальної гірки в оперативних умовах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0625/0217U001835

Дослідження інтенсивності вхідного та вихідного вагонопотоків сортувальної станції НДВ: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Нестеренко Галина Іванівна. – ДР 0115U007066. УДК 656.222.3:656.212.5.

16 с.

Виконані такі дослідження: 1) Загальний аналіз вагонопотоків сортувальної станції. 2) Аналіз транзитного вагонопотоку без переробки, аналіз транзитного з переробкою та місцевого вагонопотоків. 3) Розраховані основні показники роботи сортувальної станції. 4) В результаті досліджень отримано закон розподілення вхідного та вихідного вагонопотоків сортувальної станції.

73.10.17.0626/0217U001836

Дослідження пропускної спроможності сортувальної станції НДВ: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Музикіна Світлана Ігорівна. – ДР 0115U007065. УДК 656.222.4.021.8:656.212.5.

14 с.

Виконані такі дослідження: 1) Надана техніко-експлуатаційна характеристика основних сортувальних станцій та проаналізована експлуатаційна робота сортувальної станції НДВ. 2) Розраховано пропускну (переробну) спроможності основних елементів станції. 3) Розраховано добове завантаження сортувальної гірки та витяжних колій,

яке істотно змінюється по варіантам та градаціям розмірів руху.

73.10.17.0627/0217U001837

Удосконалення методів визначення схем обігу локомотивів з урахуванням технологічних особливостей вагонопотоків: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Нестеренко Галина Іванівна. – ДР 0116U007610. УДК 656.222.4.021.8:656.212.5.

22 с.

Виконані такі дослідження: 1). Розроблено математичну модель, яка дозволяє знайти масу поїздів на маршрутах їх слідування, схеми обігу локомотивів та роботи бригад з врахуванням дислокації парку з різними серіями на полігоні мережі. 2). Для знаходження рішення оптимізаційної задачі вибору схем обігу локомотивів застосовано цілочисельний генетичний алгоритм з власною схемою кодування змінних параметрів математичної моделі.

73.10.17.0628/0217U001838

Шляхи покращення умов роботи локомотивних бригад: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Аврвменко Світлана Ігорівна. – ДР 0116U008941. УДК 629.4.072.5:331.454.

12 с.

Виконані такі дослідження: Розроблено моделі індивідуальної норми (функціонального оптимуму) машиніста з використанням теорії норми, методу статистичної закономірності, оптимізаційних методів.

73.10.17.0629/0217U001872

Наукові дослідження та проектні розроблення із захисту від підтоплення і затоплення, направлені на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів та їх негативного впливу у м. Бердянськ: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна; Керівник Соломка Валентина Іванівна. – ДР 0116U008939. УДК 624.137:627.53-047.37.

61 с.

Метою роботи є наукові дослідження і проектні розробки по захисту від підтоплення та затоплення, спрямовані на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів і їх негативного впливу в м. Бердянськ. Визначено фізико-механічні властивості ґрунтів, такі як вологість, гранулометричний склад, деформаційні властивості, зразки яких взяті на території прибережної зони м. Бердянськ, що піддаються впливу підтоплення та затоплення. Виконані наукові дослідження покликані стати першим етапом комплексної науково-дослідної та практичної роботи щодо захисту територій м. Бердянська від підтоплення та затоплення і небезпечних геологічних процесів та їх наслідків.

73.10.17.0630/0217U003588

Визначення рекомендацій з протидії експлуатаційним пошкодженням несучих систем вантажних вагонів на прикладі вагона-термоса моделі ТН 4-201 побудови заводу "Десау" Німеччина: Заключний звіт /Державний економіко-технологічний університет транспорту (ДЕТУТ); Керівник Фомін Олексій Вікторович. – ДР 0116U007820. УДК 629.4.02.001.76+629.463.122.

162 с.

1. Об'єкт дослідження – несуча здатність модулів вантажних вагонів на прикладі конструкцій вагона-термоса моделі ТН 4-201 побудови заводу «Десау» Німеччина. 2. Предмет дослідження – закономірності виникнення та розвитку експлуатаційних пошкоджень в несучих системах вантажних вагонів та методу протидії ним, наукове обґрунтування появи, причин виникнення та наслідків пошкоджень несучих систем вагона-термоса моделі ТН 4-201 побудови заводу «Десау» Німеччина. 3. Мета дослідження – визначення наукових рекомендацій з протидії експлуатаційним пошкодженням несучих систем вантажних вагонів на прикладі вагона-термоса моделі ТН 4-201 побудови заводу «Десау» Німеччина. 4. Практична значимість роботи – результати аналізу можливих причин та природи виникнення і розвитку експлуатаційних пошкоджень, рекомендацій щодо шляхів боротьби з ними. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0631/0217U003589

Визначення впливу працездатності гідравлічних гасителів коливань на динамічні показники вагонних конструкцій засобами імітаційного комп'ютерного моделювання: Заключний звіт /Державний економіко-технологічний університет транспорту; Керівник Іщенко Вадим Миколайович. – ДР 0116U008469. УДК 629.4.015.

127 с.

Об'єкт дослідження - гідравлічні гасителі коливань пасажирських вагонів на візках типу КВЗ-ЦНИИ. Предмет дослідження - несправності гідравлічних гасителів коливань, та їх вплив на динамічні показники пасажирського вагона. Мета дослідження - визначення рекомендацій з поліпшення працездатності гідравлічних гасителів коливань. Метод дослідження - аналіз конструктивних властивостей та особливостей функціонування гідравлічних гасителів коливань з використанням методу комплексного моделювання динамічних якостей пасажирського вагона в сучасному інженерному комплексі "Универсальный механизм" і проведенням стендових випробувань щодо впливу виникнення несправностей в роботі гасителя на його працездатність. Практична значимість роботи - результати аналізу з визначення ймовірних чинників виникнення несправностей в роботі амортизаторів, рекомендації з поліпшення працездатності гідравлічних гасителів коливань. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.31 Автомобільний транспорт

73.10.17.0632/0517U000281

Лановий Олександр Тимофійович. Теоретичні основи та практичні методи забезпечення умов безперервного, безпечного та зручного руху транспортних потоків мережею автомобільних доріг: Дис... д.т.н. /Національний транспортний університет. – Захищена 21.04.2017.

УДК 656.11: 625.7.

288 с.: 63 табл., 115 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Отримані нові науково обґрунтовані результати, що у сукупності вирішують важливу наукову проблему - підвищення ефективності функціонування мережі автомобільних доріг на основі прогнозування попиту користувачів доріг на умови безперервного, безпечного та зручного руху транспортних потоків із урахуванням: вартості та строків будівництва та витрат на утримання доріг, специфіки роботи дорожнього господарства, показників розвитку суспільства та економіки країни, а також розробкою методу формування системи управління функціонуванням і розвитком мережі автомобільних доріг загального користування України

73.10.17.0633/0417U000705

Смирнов Євгеній Валерійович. Підвищення ефективності використання рухомого складу автотранспортних підприємств: Дис... к.т.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 09.03.2017.

УДК 656.078:629.083.

184 с.: 20 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертація присвячена розробці моделей та методів визначення стратегій та варіантів технічного розвитку автотранспортних підприємств. Досліджено технічний розвиток з точки зору системного підходу як системи взаємозв'язків оновлення рухомого складу та виробничо-технічної бази. Розроблено математичну модель та алгоритм моделювання варіантів технічного розвитку, які враховують ці взаємозв'язки. Обґрунтовано цільову функцію визначення оптимальних варіантів на основі технічного показника - коефіцієнта технічної готовності та економічних показників - чистої теперішньої вартості та терміну окупності варіанта.

73.10.17.0634/0217U001766с

Розробити методичні рекомендації щодо оцінки соціально-економічного ефекту у безпосередніх користувачів при проїзді по концесійній автомобільній дорозі державно-приватного партнерства: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Бурмака Миколай Миколайович. – ДР 0116U007627с. УДК 656.13:338.47.

20 с.

Розроблено Методичні рекомендації щодо оцінки соціально-економічного ефекту у безпосередніх користувачів при проїзді по концесійній автомобільній дорозі державно-приватного партнерства. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0635/0217U001769

Послуги геологічні, геофізичні та пов'язані з ними вишукувальні та консультативні послуги (71351000-3 Послуги з геологічного, геофізичного та інших видів наукової розвідки, визначення просторових координат автомобільних доріг державного значення): Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Угненко Євгенія Борисівна. – ДР 0116U008435. УДК 625.7/.8.

62 с.

Проведено польові роботи по встановленню місцеположення точок визначення координат автомобільних доріг державного значення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0636/0217U001771

Оцінка ефективності заходів щодо коригування та внесення змін до існуючої схеми руху міського пасажирського транспорту міста Суми: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Горбачов Петро Федорович. – ДР 0116U003918. УДК 656.13.072/.073.

117 с.

Розроблена модель маршрутної мережі м. Суми. Проведено вибіркоче обстеження пасажиропотоків на маршрутній мережі міста. Визначено потреби населення у пересуваннях громадським транспортом. Проведена оцінка ефективності заходів щодо коригування та внесення змін до існуючої схеми руху міського пасажирського транспорту міста Суми. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0637/0217U001772

Розробка комплексної схеми руху громадського транспорту міста Біла Церква: Заключний звіт /Харківський національний автомобільно-дорожній університет; Керівник Горбачьов Петро Федорович. – ДР 0116U007010. УДК 656.13.072/.073.

153 с.

В рамках науково-дослідної роботи створена модель існуючого варіанту маршрутної мережі м. Біла Церква за допомогою сучасного програмного продукту з транспортного планування VISUM та розроблені раціональні і перспективні варіанти ММ ГТ, що спрямовані на підвищення якості обслуговування пасажирів, а також на поліпшення транспортної ситуації у місті. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0638/0217U001820

Визначення обсягів коштів, необхідних для створення комунального автотранспортного підприємства для здійснення регулярних перевезень населення в міському та приміському сполученні в регіоні міста Покровськ:

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний автотранспортний науково-дослідний та проектний інститут"; Керівник Новікова Алла Михайлівна. – ДР 0117U003388. УДК 656.13.

45 с.

Об'єкт дослідження - сфера послуг громадського пасажирського транспорту у містах Покровськ, Мирноград Донецької області. Предмет дослідження - створення комунального автотранспортного підприємства. Мета роботи - визначення обсягу коштів, необхідних для створення комунального автотранспортного підприємства. Результати роботи будуть взяті за основу при прийнятті рішення Покровською міською радою щодо доцільності створення комунального автотранспортного підприємства в регіоні. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.10.17.0639/0217U001854

Розробити нормативно-технологічні документи для впровадження нової системи експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування в умовах реформування та децентралізації. (п. пл. 95):

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Ілляш Сергій Іванович. – ДР 0116U007448. УДК 331.:625.76.

18 с.

Об'єкт дослідження - система експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування. Мета роботи - удосконалення нормативно-технологічного забезпечення робіт з експлуатаційного утримання шляхом розроблення пакету документів, що будуть використані під час впровадження нової системи експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування в умовах реформування та децентралізації дорожнього господарства. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0640/0217U001855

Провести дослідження та розробити національний стандарт на метод визначення зчеплюваності бітуму зі щебенем. (п. пл. 83):

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Копинець Іван Вікторович. – ДР 0116U007451. УДК 691.16:625.85.

49 с.

Об'єкт дослідження - бітуми нафтові дорожні в'язкі, бітуми дорожні, модифіковані полімерами, бітуми дорожні, модифіковані адгезійними добавками. Мета дослідження - розроблення національного стандарту на метод визначення зчеплюваності бітуму зі щебенем. Метод дослідження - експериментальні дослідження зчеплюваності бітумів зі щебенем. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0641/0217U001856

Розробити та наповнити інформаційно-аналітичну систему для визначення соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортних пригод. (п. пл. 160):

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Бібик Юлія Миколаївна. – ДР 0116U007453. УДК 338.1:625.096.

19 с.

Об'єкт дослідження - процес аналізу соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортних пригод на автомобільних дорогах загального користування. Мета роботи - забезпечення автоматизації розрахунку соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортних пригод, а саме: в результаті загибелі і поранення людей, пошкодження транспортних засобів, псування вантажу, пошкодження автомобільної дороги. Метод дослідження - розроблення інформаційно-аналітичної системи з визначення соціально-економічних втрат від дорожньо-транспортних пригод на автомобільних дорогах загального користування на основі чинних нормативних та методичних документів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0642/0217U001857

Провести дослідження щодо встановлення та нормування показників фізико-технічних характеристик бітумів, модифікованих добавками на основі синтетичних восків, та переглянути СОУ 45.2-00018112-068:2011. (п. пл. 93):

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Копинець Іван Вікторович. – ДР 0116U007470. УДК 691.16:625.85.

46 с.

Об'єкт дослідження - бітуми нафтові дорожні в'язкі, модифіковані добавками на основі восків, та асфальтобетони на їх основі. Мета дослідження - встановлення впливу добавок на основі восків на властивості бітумів, нормування фізико-технічних показників бітумів, модифікованих добавками на основі восків, що дозволить забезпечити їх високу якість та підвищити довговічність дорожніх покриттів. Метод дослідження - проведення експериментальних досліджень та аналіз їх результатів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0643/0217U001858

Провести дослідження та розробити методику визначення міцності бетону захисного шару залізобетонних та бетонних конструкцій мостів механічними неруйнівними способами. (п. пл. 150):

Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Оксень Євген Іванович. – ДР 0116U007481. УДК 624.21.

39 с.

Об'єкт дослідження - процес визначення міцності бетону захисного шару залізобетонних та бетонних конструкцій мостів механічними методами неруйнівного контролю. Предмет дослідження - вплив розподілу локальних неоднорідно-

стей в структурі захисного шару бетону та невизначеності розподілу міцності бетону за площиною захисного шару залізобетонних та бетонних конструкцій мостів на показники вимірювань міцності в умовах обмежень кількості зразків, що підлягають випробуванню. Мета роботи - розроблення методики визначення міцності бетону захисного шару залізобетонних та бетонних конструкцій мостів механічними неруйнівними способами. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0644/0217U001859

Розробити та наповнити інформаційно-аналітичну систему щодо техніко-економічного порівняння варіантів конструкцій дорожнього одягу. (п. пл. 158): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Ілляш Сергій Іванович. – ДР 0116U007482. УДК 388.1:625.7/.8.

28 с.

Об'єкт дослідження - механізм визначення ефективної конструкції дорожнього одягу на основі техніко-економічного порівняння різних варіантів. Мета роботи - розробка інформаційно-аналітичної системи, що дозволить проведення оперативного техніко-економічного порівняння варіантів конструкцій дорожнього одягу та прийняття об'єктивних управлінських рішень на стадії проектування. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0645/0217U001860

Провести дослідження люмінесцентної фарби для дорожньої розмітки та визначити доцільність її використання на автомобільних дорогах України. (п. пл. 144): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Гостев Юрій Георгійович. – ДР 0116U007460. УДК 625.746.5.

54 с.

Об'єкт дослідження - люмінофори, фарба, до складу якої входить люмінофор, розмітка, влаштована люмінесцентною фарбою. Мета роботи - вирішення проблеми підвищення функціональної довговічності горизонтальної дорожньої розмітки та видимості розмітки вночі і при незадовільних погодних умовах, а значить безпеки руху в цілому; розширення асортименту альтернативних матеріалів для розмітки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0646/0217U003462

Провести наукове дослідження щодо витрат на експлуатаційне утримання автомобільних доріг на нормативному і допустимому рівнях та розробити пропозиції щодо розподілу коштів на потреби дорожнього господарства з урахуванням принципу децентралізації державного управління. (п. пл. 109): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0116U007486. УДК 388.1:625.7/.8.

63 с.

Об'єкт дослідження - особливості та механізм розподілу бюджетних коштів в дорожній галузі. Мета роботи - проведення оцінки на відповідність фактичним умовам експлуатації комплексу та обсягів робіт з поточного дрібного ремонту та експлуатаційного утримання для оптимізації розподілу коштів на розвиток і утримання автомобільних доріг в регіонах з урахуванням чисельності населення цих регіонів та рівня їх соціально-економічного

розвитку в умовах децентралізації державного управління. Метод дослідження - теоретико-методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ. У процесі дослідження використовуватимуться методи комплексного і системного аналізу, статистичний, розрахунково-конструктивний, абстрактно-логічний, графічний, порівняльного аналізу, експертних оцінок та інші. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0647/0217U003489

Провести моніторинг та переглянути галузеві норми часу на роботи з ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг та мостів. (п. пл. 102): Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Ілляш Сергій Іванович. – ДР 0116U007450. УДК 338:625.76.

10 с.

Об'єкт дослідження - комплекс робіт, які виконуються при: будівництві, реконструкції та ремонтах автомобільних доріг загального користування та мостів на них; експлуатаційному утриманні автомобільних доріг загального користування та мостів на них; лабораторних та польових випробуваннях з контролю якості дорожньо-будівельних матеріалів та робіт, згідно переліку, складеному на основі запитів підприємств та організацій, що працюють на об'єктах Укравтодору. Мета роботи - моніторинг нової техніки та технологій, що використовуються при роботах з ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг та мостів, контролю якості дорожньо-будівельних матеріалів та робіт, розроблення відповідних норм часу, перегляд існуючих збірників норм часу. Метод дослідження - збір численних запитів та пропозицій від дорожніх організацій, опрацювання науково-технічної літератури, нормативних документів з нормування праці, проведення хронометражних спостережень у виробничих умовах, виконання розрахунків. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.10.17.0648/0217U003675

Удосконалення принципів і методів проектування, реконструкції та паспортизації доріг: Заклучний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Павлюк Дмитро Олександрович. – ДР 0111U010362. УДК 625.72.001.

105 с.

Об'єктом дослідження є мережа автомобільних доріг та окремі ланки існуючої мережі. Мета роботи полягає в розробці нових методів проектування доріг та організації руху, паспортизації автомобільних доріг. Розглядається питання використання геодезичних методів при проектуванні та реконструкції автомобільних доріг. Результати науково-дослідної роботи можуть використовуватися проектними організаціями при проектуванні доріг, розробці схем організації руху та розрахунках дорожнього одягу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

75 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

75.31 Комунальне господарство

75.10.17.0649/0217U002611

Розрахунок нормативів питного водопостачання для населення с.м.т. Баришівка : Заклучний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник

Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0117U002667. УДК 644.61/62;628.1.

74 с.

На базі аналізу проведено розрахунок нормативів питного водопостачання для населення с.м.т. Баришівка Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.10.17.0650/0217U002613

Розрахунок нормативів питного водопостачання для населення м. Чернігова: Заключний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007858. УДК 644.61/62;628.1.

58 с.

На базі аналізу проведено розрахунок нормативів питного водопостачання для населення м. Чернігова Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.10.17.0651/0217U002614

Розрахунок нормативів питного водопостачання та норм водоспоживання населенням при відсутності засобів обліку в м. Івано-Франковськ: Заключний звіт /Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0116U007853. УДК 644.61/62;628.1.

70 с.

На базі аналізу проведено розрахунок нормативів питного водопостачання та норми водоспоживання населенням при відсутності засобів обліку в м. Івано-Франковськ Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.10.17.0652/0217U003452

Проведення робіт з оцінки відповідності побутової техніки Кайзер вимогам Технічних регламентів України (модуль В + D), підготовка сертифікатів відповідності та їх копій:

Заключний звіт /Державне госпрозрахункове підприємство - Сертифікаційний випробувальний центр опалювального обладнання; Керівник Легкун Євсентій Порфирівич. – ДР 0116U006952. УДК 697.432.6.

127 с.

Проведення робіт з оцінки відповідності побутової техніки Кайзер вимогам Технічних регламентів України (модуль В + D), підготовка сертифікатів відповідності та їх копій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.10.17.0653/0217U003453

Проведення робіт з сертифікації в системі сертифікації УкрСЕПРО та оцінки відповідності заявлених газових та комбінованих плит, виробництва фірми "Moga Moravia s.r.o.": Заключний звіт /Державне госпрозрахункове підприємство - Сертифікаційний випробувальний центр опалювального обладнання; Керівник Легкун Євсентій Порфирівич. – ДР 0117U000177. УДК 697.432.6.

108 с.

Проведення робіт з сертифікації в системі сертифікації УкрСЕПРО та оцінки відповідності заявлених газових та комбінованих плит, виробництва фірми "Moga Moravia s.r.o.". Робота розповсюджується за договірною ціною.

75.10.17.0654/0217U003474

Розробка рекомендацій щодо впровадження ефективних заходів з метою вдосконалення системи водопостачання Луганської області: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-

дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства"; Керівник Кравченко Олександр Валерійович. – ДР 0117U002666. УДК 644.61/62;628.1.

134 с.

Проведено аналіз та розроблено рекомендації щодо впровадження ефективних заходів з метою вдосконалення системи водопостачання Луганської області Робота розповсюджується за договірною ціною.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.10.17.0655/0417U000833

Мельник Анатолій Леонідович. Антибактерійні властивості нових гелевих композицій на основі хмелепродуктів відносно домінуючих різновидів збудників захворювань пародонту: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України". – Захищена 07.04.2017.

УДК 615.28:615.332:615.243 2/9.

163 с.: 26 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Об'єкт дослідження: фармакокорекція запальних захворювань пародонту (ЗЗП), хмелепродукти: спиртовий, вуглекислотний екстракти та ефірна олія хмелю; нові гелеві композиції на основі хмелепродуктів. Мета: мікробіологічне обґрунтування перспективи використання хмелепродуктів при розробці нових гелевих композицій для підвищення ефективності профілактики і лікування запальних захворювань пародонту. Вперше розроблено лікарський засіб у формі гелю на основі екстракту хмелю вуглекислотного (ЕХВ) і допоміжних речовин з кількісним складом (мас. %): ЕХВ - 0,5, пропіленгліколь 10,0, поліетиленоксид 400 5,0, карбомер 0,7, натрію гідроксид 0,08, вода до 100. Доведено високу антибактерійну та фунгіцидну дію нової гелевої композиції відносно різних видів збудників ЗЗП. Встановлено повільне формування резистентності у клінічних штамів збудників ЗЗП (*S. mutans*, *Acinetobacter* spp. і *S. albicans*) до дії ЕХВ, який є основним протимікробним компонентом розробленого гелю. Визначено, що нова гелева композиція з ЕХВ 0,5 % за органолептичними, фізичними та фізико-хімічними властивостями цілком відповідає вимогам Державної фармакопеї України і стабільна протягом терміну зберігання - 18 місяців. Ступінь впровадження: 2 патенти України, 1 методичні рекомендації, 1 інформаційний лист. Сфера (галузь) використання: медицина (мікробіологія, стоматологія).

76.10.17.0656/0417U000834

Бондаренко Тетяна Миколаївна. Клініко-імунологічні особливості, діагностика та лікування пацієнтів з цілорічним алергічним ринітом і гельмінтозом: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України". – Захищена 07.04.2017.

УДК 616.0167:625.834:615.83+615.34:547:616.24.

185 с.: 39 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт дослідження: ЦАР із супутнім гельмінтозом, ЦАР без гельмінтозу. Мета - підвищення ефективності лікування та імунодіагностики пацієнтів із цілорічним алергічним ринітом та гельмінтозом, розробка комплексної (алерген-специфічної, імуномодуючої та антигельмінтної) терапії. Методи дослідження - загально-клінічні, алергологічні, імунологічні, статистичні. Апаратура: мікроскоп, центрифуга, ImmunoCAP-100, проточний цитофлуориметр FACSCalibur, "Хроматограф-500 №27", аналізатор імуноферментний. Вперше вивчено клініко-імунологічні зміни в залежності від стадії життєвого циклу нематодів (аскарид та токсокар) та їх вплив на перебіг алергічного запален-

ня при ЦАР як коморбідного стану. Доведений псевдоалергічний вплив гельмінтозу на перебіг ЦАР за допомогою показників гістаміну та діаміноксидази сироватки крові. Вперше запропоновано застосування молекулярної алергодіагностики для виявлення компонентів специфічних алергенів. Встановлено, що клінічні особливості перебігу ЦАР знаходяться в залежності від стадії паразитування гельмінтів. Розроблена комплексна лікувальна тактика, яка містить застосування базисної інтраназальної, протигельмінтної, імуномодуючої, АСІТ до мажорних компонентів побутових алергенів. Ступінь впровадження: впроваджено. Сфера (галузь) використання: медицина (імунологія, алергологія, інфектологія).

76.13 Медична техніка

76.10.17.0657/0217U003691

Рейтрейсинговий аналіз оптичної системи ока: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Яганов Петро Олексійович. – ДР 0115U002864. УДК 617.753-072.3.

60 с.

Об'єкт дослідження - аберації оптичної системи ока. Метою НДР є вдосконалення методу рейтрейсингової аберометрії і розробка нових апаратно-програмних засобів діагностики хвороб ока. Методи дослідження - метод аналізу та синтезу, метод абстрагування, метод формалізації та метод моделювання. Робота спрямована на подальший розвиток та вдосконалення методу рейтрейсингової аберометрії людського ока, спрощення і зниження вартості апаратно-програмних засобів діагностики офтальмологічних хвороб. Результатами є нові методи та засоби рейтрейсингової аберометрії людського ока, розробка конструкції лазерного випромінювача, що призначений для використання у складі комплексного аберометричного пристрою.

76.29 Клінічна медицина

76.10.17.0658/0517U000206

Аношина Тетяна Миколаївна. Система перинатальної охорони плода і новонародженого у ВІЛ-інфікованих жінок на тлі герпесвірусної інфекції: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 10.03.2017.

УДК 618.33:616-053.31[-082-06:616.988:578.828.6:578.825.11]-055.2-082.

316 с.: 62 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 285 назв.

У дисертації наведено нове вирішення наукової проблеми, що полягає у теоретичному узагальненні результатів вивчення механізмів і факторів, що сприяють розвитку акушерських і перинатальних ускладнень у ВІЛ-інфікованих жінок з асоційованою герпесвірусною інфекцією на цій основі - патогенетичному обґрунтуванні та розробці системи перинатальної охорони плода та новонародженого. Інтегральний аналіз отриманих результатів дозволив встановити фактори ризику перинатальної патології при асоціації ВІЛ та герпесвірусної інфекції, серед яких виділяються за значимістю показники активності інфекцій, стану системи імунітету, гемостазу, судинної регуляції, мікробіоти, фетоплацентарного комплексу. Виділені критерії ризику стали основою для розробки алгоритму прогнозування акушерських і перинатальних ускладнень. Встановлені ланки патогенезу створили теоретичне підґрунтя для розробки патогенетично спрямованої системи перинатальної охорони плода у ВІЛ-інфікованих жінок з асоційованою герпесвірусною інфекцією, з включенням етапів додаткових обстежень, прогнозування ризику ускладнень та диференційованого комплексу терапевтичних заходів, спрямованих на усунення ви-

явлених порушень (протівірусний, імуномодуючий, детоксикаційний, ендотеліопротекторний вплив, нормалізація біоценозу, відновлення місцевого імунітету слизових).

76.10.17.0659/0517U000253

Бутов Дмитро Олександрович. Рецидиви туберкульозу легень у сучасних умовах: прогнозування, клініко-рентгенологічні та імуногенетичні особливості, діагностика та лікування: Дис... д.мед.н. /ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України". – Захищена 27.03.2017.

УДК 616.24-002.5-036.87-037-07-08 (043.3).

373 с.: 87 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 483 назви.

Об'єкт дослідження: рецидив туберкульозу легень та вперше діагностований туберкульоз легень; мета - підвищення ефективності прогнозування, діагностики та лікування рецидивів туберкульозу легень шляхом вивчення клініко-рентгенологічних, імунологічних особливостей, оцінки моделюючого впливу поліморфізму генів цитокінів та С-реактивного білка при специфічному

процесі; методи дослідження: загальноклінічні, лабораторні, рентгенологічні, мікробіологічні, інструментальні, імунологічні, генетичні, математичні, статистичні; новизна: вперше отримані дані, що рецидив туберкульозу легень (РТЛ) характеризується більш тяжким клініко-рентгенологічним перебігом захворювання; обґрунтована доцільність пролонгації інтенсивної фази хіміотерапії до 4-х міс. у хворих на РТЛ з мікобактерієвиділенням та до 3-х міс. - без мікобактерієвиділення; доповнено наукові дані, що для хворих на РТЛ характерний імуносупресивний перебіг специфічного процесу за рахунок змін Т-клітинної відповіді та зниження фагоцитарної активності крові; вперше отримані наукові дані, що основними імуногенетичними факторами ризику розвитку РТЛ є відповідні генотипи поліморфізма Т330G гена ІL-2, С589Т - ІL-4, G1082A - ІL-10 та С3872Т - CRP; наявність у людини мутаційного гомозиготного або гетерозиготного генотипу; уточнені наукові дані щодо вмісту цитокінів, С-реактивного білка в сироватці крові та поліморфізму Т330G гена ІL-2, С589Т - ІL-4, G1082A - ІL-10 та С3872Т - CRP; встановлено наявність взаємозв'язку між геном стійкості до рифампіцину groV Mycobacterium tuberculosis complex та наявністю гетерозиготного генотипу поліморфізму Т330G гена ІL-2, С589Т - ІL-4, G1082A - ІL-10 та С3872Т - CRP. Галузь застосування - медицина.

76.10.17.0660/0517U000255

Щербакова Юлія Валеріївна. Попередження поширення ВІЛ-інфікування шляхом застосування системи лікувально-профілактичних заходів щодо боротьби з інфекціями, які передаються статевим шляхом: Дис... д.мед.н. /ДУ "Інститут дерматології та венерології НАМН України". – Захищена 05.04.2017.

УДК [616.97:616.98:578.828.6]-036.2-039.71.

418 с.: 52 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 274 назви.

Об'єкт дослідження - інфекції, що передаються статевим шляхом, ВІЛ. Мета дослідження - створення ефективної системи заходів з надання медико-профілактичної допомоги хворим на інфекції, що передаються статевим шляхом, та їх соціальної реабілітації в групах, уражених щодо зараження ВІЛ, для стримування епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні. Методи дослідження: клінічні методи, методи епідеміологічного аналізу, імунофлуоресцентні, імуноферментні методи, молекулярно-біологічні, біохімічні методи, імунологічні методи, бактеріоскопічне та бактеріологічне дослідження, анкетування, статистичні методи дослідження. Дисертація присвячена створенню системи заходів щодо стри-

мування епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні. Визначено найпоширеніші інфекції, що передаються статевим шляхом, серед представників уразливих груп (трихомоноз, хламідіоз, вірусні інфекції, кандидоз, бактеріальний вагіноз). Поєднання ВІЛ-інфекції з сифілісом призводить до погіршення імунітету. Рекомендуються діагностика інфекцій, що передаються статевим шляхом, з використанням швидких тестів, обстеження на наявність *Trichomonas vaginalis* із застосуванням бактеріоскопічного дослідження та імунохроматографічного тесту на сифіліс. Виявлено кореляційний зв'язок між вірусним навантаженням ВІЛ та ВПЛ-інфекцією. Встановлено високу ефективність (84 %) крему імквімод 5 % при лікуванні гострокінцевих кондилом у ВІЛ-інфікованих осіб. Запропоновано зміни до національних протоколів щодо інфекцій, що передаються статевим шляхом, з урахуванням уразливих груп населення, рекомендації щодо консультування та тестування даних осіб. Результати дослідження впроваджено у практику роботи КУ "Запорізький обласний шкірно-венерологічний клінічний диспансер" Запорізької обласної ради, КЗОЗ Обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер № 1 (м. Харків), Полтавського обласного клінічного шкірно-венерологічного диспансеру, КУ "Одеський обласний шкірно-венерологічний диспансер", КЗОЗ "Обласний центр профілактики і боротьби зі СНІДом" (м. Харків), ДУ "Інститут дерматології та венерології НАМН України", а також у навчальний процес кафедри дерматовенерології та ВІЛ/СНІДу Харківської медичної академії післядипломної освіти. Галузь використання - дерматовенерологія.

76.10.17.0661/0517U000287

Пахаренко Людмила Володимирівна. Передменструальний синдром: етіологія, патогенез та лікування: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 07.04.2017.

УДК 618.17:616.092:616-08.

268 с.: 86 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 372 назви.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей патогенетичних аспектів передменструального синдрому шляхом вивчення характеристик генетичних, гормональних, психологічних маркерів формування патології та розробки диференційованого підходу до проведення лікувально-профілактичних заходів при різних формах синдрому з метою підвищення ефективності його діагностики та лікування. Визначено основні фактори ризику захворювання, його структура. Запропоновано концепцію генетичної схильності розвитку синдрому на основі комплексного вивчення поліморфізму гена рецептора естрогену (ESR1) та прогестерону (PROGINS) та їх взаємозв'язку з рівнем жіночих статевих гормонів, а також гена ангіотензинперетворюючого ферменту (ACE) та глутатіон-S-трансфераз (GSTT1 і GSTM1). На основі проведених досліджень доповнено існуючі дані щодо гормональних, психологічних ланок розвитку патології. Таким чином, на основі отриманих результатів комплексного підходу вивчення ризиків виникнення ПМС, генетичних аспектів генезу захворювання, гормональних механізмів, психологічних особливостей залежно від форми патології розроблений диференційований підхід до лікування синдрому залежно від його клінічної форми та тяжкості.

76.10.17.0662/0517U000294

Пилипчук Володимир Іванович. Хірургічне лікування хворих на хронічний панкреатит, ускладнений біліарною гіпертензією: Дис... д.мед.н. /ДУ "Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О.Шалімова". – Захищена 28.04.2017.

УДК 616.37-006-07-089:611.37.

270 с.: 55 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 360 назв.

В роботі визначено особливості епідеміології та клінічного перебігу хронічного панкреатиту з біліарною гіпертензією. Вивчено можливості різних лабораторних та інструментальних методів в діагностиці біліарної гіпертензії при хронічному панкреатиті. За результатами аналізу ефективності методів дослідження розроблена оптимальна діагностична схема обстеження пацієнтів з використанням запропонованого методу інтраопераційного моніторингу біліарного тиску. Розроблено та доказано ефективність лікувальної схеми у хворих на хронічний панкреатит з використанням сучасних методів передопераційної та інтраопераційної діагностики біліарної гіпертензії, що дало можливість індивідуалізувати хірургічну тактику. Обґрунтовані показання до застосування кожного методу хірургічного лікування хворих з біліарною гіпертензією залежно від виду інших ускладнень панкреатиту, поширеності процесу на суміжні органи. Розроблено та впроваджено методику хірургічного лікування хворих на хронічний панкреатит з біліарною гіпертензією.

76.10.17.0663/0517U000316

Степаненко Роман Леонідович. Визначення прогностичних критеріїв клінічного перебігу і оптимізація лікування псоріазу з урахуванням імунологічних та імуногістохімічних реакцій в патогенезі і морфогенезі захворювання: Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. – Захищена 06.04.2017.

УДК 616.517-085-092:(616.13+616.16)-577.121.

393 с.: 31 табл., 110 іл. – Бібліогр.: 313 назви.

Дисертація присвячена теоретичному узагальненню і новому вирішенню наукової задачі стосовно підвищення ефективності лікування псоріазу вульгарного з урахуванням значення імунологічних та імуногістохімічних реакцій в патогенезі і морфогенезі цього дерматозу. Запропоновано оптимізовану схему терапії хворих на псоріаз вульгарний шляхом проведення курсу системної імунобіологічної терапії у комбінації з курсом місцевої вузькосмугової (311 нм) УФ-В-терапії, яка спрямована на блокування ланки імунного запалення, значимої в патогенезі дерматозу та санацію вогнищ умовно-патогенної мікрофлори під роговим шаром епідермісу у ділянках псоріатичного ураження, що дозволяє підвищити ефективність лікування. Розроблено оригінальний діагностично-лікувальний алгоритм ведення хворих на псоріаз, шляхом комплексного загальноклінічного і імунологічного обстеження пацієнтів та спеціального морфологічного і гістохімічного дослідження біопатів з ділянок шкіри ураженої псоріатичною висипкою до та після лікування

76.10.17.0664/0517U000324

Рахман Людмила Володимирівна. Терапевтично резистентні депресивні розлади (клініко-психопатологічна характеристика, патоморфоз, біологічні та психосоціальні предиктори, комплексна терапія): Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України". – Захищена 19.04.2017.

УДК 616.895-615.851-616.89-02-084.

272 с.: 40 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 328 назв.

У дисертації, використовуючи метод ретроспективного аналізу, проведено контент-аналіз 200 архівних медичних карт стаціонарних хворих з ознаками резистентності депресивних розладів до проведеного лікування за 20 річний період на базі архіву Кошівського закладу "Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня". Встановлено структуру патоморфозу терапевтично резистентних депресивних розладів (ТРД) з виділенням клінічного, терапевти-

чного та психосоціального рівнів. На основі порівняльного соціально-демографічного, клініко-психопатологічного, психодіагностичного, лабораторно-біохімічного та нейрофізіологічного аналізу, на базі Комунального закладу "Львівська обласна клінічна психіатрична лікарня", обстежено 187 хворих з ТРД, ідентифіковано клінічні маркери та біологічні і психосоціальні предиктори резистентності депресивних розладів. Ідентифіковано біологічні предиктори розвитку ТРД. Нейрохімічні дослідження довели, що при ТРД відмічається порушення рівноваги антиоксидантної та прооксидантної систем в бік підвищення останньої, порушення механізмів активного транспорту іонів Na в позаклітинне середовище, що є маркером порушення цілісності клітин з наступним їх пошкодженням. Досліджено індивідуально-психологічні властивості, особливості соціального та родинного функціонування хворих із ТРД. Хворим із ТРД в 79,7% притаманна алекситимія, в 20,3% випадків наявна "зона ризику" щодо алекситимії. Встановлено чіткі кореляційні зв'язки із наявністю у пацієнтів із ТРД алекситимії та ступенем вираженості депресивної симптоматики, також виявлений вплив алекситимії на вибір копінг-стратегій. Визначено клініко-організаційні аспекти, сформульовані засади, принципи, складові комплексної системи лікування ТРД. Терапевтична програма включає поєднання психофармако-терапевтичних, психотерапевтичних та психоосвітніх втручань, диференційованих в залежності від клінічної специфіки ТРД, індивідуально-психологічних особливостей пацієнтів з обов'язковою замученістю їхніх родин. Впроваджена система показала ефективність, виходячи з клініко-психопатологічної динаміки, а також змін у соціальному функціонуванні та якості життя пацієнтів.

76.10.17.0665/0517U000353

Коленко Юлія Геннадіївна. Наукове обґрунтування удосконалення діагностики, лікування та профілактики передракових захворювань слизової оболонки порожнини рота: Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. – Захищена 18.05.2017.

УДК 616.311-006.6-036.3-07-08-084.

420 с.: 46 табл., 148 іл. – Бібліогр.: 430 назв.

У дисертації представлено теоретичне узагальнення і обґрунтовано нове вирішення актуальної наукової проблеми сучасної стоматології - підвищення ефективності діагностики, профілактики та лікування передракових захворювань СОПР (лейкоплакії та червоного плоского лишая) шляхом наукового обґрунтування, розробки і впровадження методів ранньої діагностики на основі визначення імуногістохімічних маркерів зляклого переродження, комплексів лікувальних заходів і диференційованих моделей диспансеризації хворих на передракові захворювання СОПР.

76.10.17.0666/0517U000362

Гуцуляк Андрій Іванович. Експериментально-клінічне обґрунтування формування біліодигестивних анастомозів з використанням ВЧ-електрозварювання тканин: Дис... д.мед.н. /ДУ "Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О.Шалімова". – Захищена 26.05.2017.

УДК 616.361-002-089.86:57.089.6:621.791.7.

389 с.: 33 табл., 112 іл. – Бібліогр.: 340 назв.

Дисертаційна робота містить новий підхід до розв'язання наукової проблеми лікування хворих при порушенні прохідності позапечінокових жовчних проток та ускладненнях, що виникають внаслідок цього, шляхом застосування сучасних ВЧ-електрозварювальних технологій. В експерименті на кролях розроблений спосіб формування холецистоентеро- та енттероанастомозів з використанням методу ВЧ-

електрозварювання м'яких біологічних тканин. На підставі аналізу результатів отриманих в експерименті розроблений та впроваджений в клінічну практику у 14 хворих основної групи спосіб формування однорядних евертучих гепатикоєюноанастомозів з використанням методу ВЧ-електрозварювання м'яких біологічних тканин. На підставі аналізу клінічного матеріалу розроблений діагностично-лікувальний алгоритм для пацієнтів при захворюваннях та пошкодженні позапечінокових жовчних проток, що забезпечив чіткий поетапний підхід до діагностики та дозволив покращити результати їх лікування завдяки використанню сучасних електрозварювальних технологій.

76.10.17.0667/0517U000364

Борщов Сергій Петрович. Диференційна діагностика та комплексна інтенсивна терапія хворих на менінгоенцефаліти з використанням інтратекальних методів (клініко-експериментальне дослідження): Дис... д.мед.н. /ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України". – Захищена 30.05.2017.

УДК 616.831.9-002+616-079.4+616.832.9-089.82.

278 с.: 47 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 482 назви.

Дисертацію присвячено інтратекальним методам в диференційній діагностиці та інтенсивній терапії хворих на менінгоенцефаліти різної етіології. Запропоновано послідовність дій, при проведенні диференційно-діагностичного пошуку при підозрі на менінгоенцефаліт. Науково обґрунтовано інтратекальні методи корекції лікворної гіпертензії в залежності від етіології менінгоенцефаліту. Досліджено та встановлено позитивний ефект проведення санації ліквору фізіологічним розчином у хворих на бактеріальні менінгоенцефаліти. Доведено, що включення в комплекс інтенсивної терапії хворих на бактеріальні менінгоенцефаліти інтратекальних методів (корекції лікворного тиску, санації ліквору фізіологічним розчином та інтратекального введення антибактеріальних препаратів) призводить до зменшення летальності.

76.10.17.0668/0517U000375

Паньків Іван Володимирович. Дефіцит вітаміну D та структурно-функціональний стан кісткової тканини при патології щитоподібної залози у населення різного віку, що проживає за умов йодної недостатності: Дис... д.мед.н. /Український науково-практичний центр ендокринології, трансплантації ендокринних органів і тканин. – Захищена 29.05.2017.

УДК 616.441 - 008.61:616.7-053.9:612.015.6.

329 с.: 56 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 404 назви.

Об'єкт дослідження: вміст вітаміну D і структурно-функціональний стан кісткової тканини у хворих з патологією щитоподібної залози. Результати: Частота дефіциту і недостатності вітаміну D серед обстежених жителів Карпатського регіону становить 92,3 %. Встановлена залежність рівня 25(ОН)D в жителів регіону залежно від місця проживання над рівнем моря. Рівень 25(ОН)D в сироватці крові достовірно нижчий при субклінічному і явному гіпотиреозі у порівнянні з групою контролю. Порушення МЩКТ спостерігаються у 71,7 % хворих на первинний гіпотиреоз. У хворих на тиреотоксикоз зміни показників МЩКТ виявлені у 29 (52,7 %) випадках, з них остеопенія - у 22 (40 %) і остеопороз - у 7 (12,7 %). Вміст вітаміну D достовірно нижчий у хворих на ДТЗ, які перебували в стані суб- і декомпенсації. Встановлена достовірна асоціація між вмістом 25(ОН)D і величиною антитіл до рецептора ТТГ. Додаткове призначення вітаміну D призводить до достовірного зниження рівня

антитіл до ТПО (-48,1 %) у хворих на гіпотиреоз. Загалом зменшення рівня антитіл до ТПО на 25 % і більше досягнуто у 73,1 % хворих. Уперше обґрунтовано концепцію профілактики й лікування остеопорозу у хворих з патологією ЩЗ.

76.10.17.0669/0517U000377

Шаргородська Ірина Василівна. Роль біомеханічних властивостей фіброзної оболонки ока при аномаліях рефракції та кератоконусі: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 617.713 - 036 - 073.178 - 08 - 035.

347 с.: 76 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 507 назв.

Дисертація присвячена вивченню ролі біомеханічних властивостей фіброзної оболонки очного яблука при аномаліях рефракції та кератоконусі. Запропоновано методи і прилади для прижиттєвого вимірювання біомеханічних показників рогівки і склери. Завдяки побудові моделей напружено-деформованого стану рогівки та склери при рівномірному постійному механічному навантаженні розроблено формули визначення коефіцієнта

ригідності рогівки KER і коефіцієнта ригідності склери KES, які дозволяють провести кількісну оцінку біомеханічних властивостей рогівки і склери при різних клінічних станах. Визначено діагностичні та прогностичні можливості методів на очах з короткозорістю і кератоконусом. Встановлено факторні ознаки для визначення ризику прогресування короткозорості та кератоконуса. Визначено ефективність вимірювання ригідності рогівки та склери розробленими методами в порівнянні з аналізатором очної відповіді (ORA) і еластонометрією. Розробка нових методів оцінки біомеханічних властивостей рогівки і заднього відрізка склери *in vivo* і системи засобів боротьби з розвитком аномалій рефракції і кератоконусом актуальна і своєчасна для офтальмології, дозволить підвищити рівень і якість життя населення України з вадами зору, знизити рівень інвалідності в групі захворювань органу зору, вирішити важливу науково-прикладну проблему сучасної офтальмології.

76.10.17.0670/0517U000388

Гуменюк Галина Львівна. Саркоїдоз органів дихання в Україні: епідеміологія, структура, семіотика, алгоритми діагностики та лікування: Дис... д.мед.н. /ДУ "Національний інститут фізіатрії і пульмонології імені Ф.Г. Яновського АМН України". – Захищена 29.05.2017.

УДК 616.24-002.582-036.22-07-085.001.5(477).

297 с.: 36 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Об'єкт дослідження: саркоїдоз органів дихання; мета - вивчити захворюваність та поширеність, структуру і семіотику саркоїдозу органів дихання в Україні, розробити оптимальні алгоритми виявлення та лікування хворих; методи дослідження: епідеміологічні, ретроспективний аналіз клінічних, рентгенологічних і функціональних даних; клінічні, рентгенографія та комп'ютерна томографія органів грудної порожнини, комп'ютерна денситометрія паренхіми легень, бодіплетизмографія, вивчення дифузійної здатності легень, аналіз газового складу крові, визначення іонізованого кальцію в крові, математичні та статистичні; новизна: уперше досліджено показники епідеміології та структури саркоїдозу органів дихання в Україні, вивчені віддалені результати лікування хворих; встановлені найбільш вагомі причини неуспішного лікування саркоїдозу; уперше визначена частота класичних (високоспецифічних) і атипичних КТ-проявів саркоїдозу з ураженням паренхіми легень; вперше встановлено, що частота й ступінь гіперкальціємії не залежить від

щільності дисемінації, характеру динаміки перебігу захворювання, зберігаючись незмінними як при регресії, так і при прогресуванні; науково доведена помилковість вичувальної тактики ведення хворих на саркоїдоз II стадії з безсимптомним дебютом у розрахунку на спонтанну регресію процесу; уперше вивчено можливості застосування комп'ютерної денситометрії паренхіми легень у підвищенні точності визначення варіантів перебігу саркоїдозу, а також розроблений спосіб оцінки ефективності лікування хворих. Галузь застосування - медицина.

76.10.17.0671/0517U000395

Адамчук Назарій Васильович. Пролонгована гормональна контрацепція: профілактика непланованої вагітності та порушень репродуктивного здоров'я: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 02.06.2017.

УДК 618.2/.3-06-084-085.357:615.256.3:615.477.87.

298 с.: 56 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 413 назви.

Дисертація присвячена зниженню частоти побічних ефектів у жінок, які використовували різні методи пролонгованої гормональної контрацепції і ускладнень при наступній вагітності та пологах на основі диференційованого підходу до їх застосування з врахуванням клінічних, ендокринологічних, ехографічних, мікробіологічних та психологічних особливостей, а також алгоритму підготовки до наступної вагітності. Представлено наукове обґрунтування можливості і ефективності використання різних видів (вагінальний, на шкірний, внутрішньоматковий) пролонгованої гормональної контрацепції у жінок з порушеннями менструальної функції, передменструальним синдромом, гіперпластичними процесами матки та дисгормональною патологією молочних залоз. Встановлені нові патогенетичні аспекти побічних реакцій та ефектів, їх терміни та необхідність корекції у жінок репродуктивного віку при наявності та відсутності генітальної патології на основі встановлення взаємозв'язку між клінічними, ендокринологічними, біохімічними, мікробіологічними, психологічними змінами, а також станом біоценозу піхви. Отримані дані дозволять науково обґрунтувати необхідність розробки нового алгоритму діагностичних і лікувально-профілактичних заходів для зниження частоти непланованої вагітності у жінок репродуктивного віку, а також тактики ведення подальшої вагітності.

76.10.17.0672/0517U000396

Таран Оксана Анатоліївна. Цервікальна неоплазія: прогностично-діагностичні критерії моніторингу та лікування: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 618.146-007.17-07-085.375-089-035-037:577.23.

348 с.: 62 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 410 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та новий напрямок вирішення наукової проблеми, що виявляються у підвищенню ефективності лікування передракових захворювань шийки матки шляхом оптимізації діагностично-лікувальних заходів на основі комплексного аналізу та систематизації молекулярно-біологічних факторів, що асоціюються з непластичною трансформацією цервікального епітелію. Були обґрунтовані причини та прогностичні критеріальні фактори ризику розвитку LSIL, що збільшувався за наявності експресії CD34 у стромальний компонент ($b = 0,518$; $p < 0,001$), підвищенні біомаркерів ендотеліальної дисфункції, а саме: ДЕЦ ($b = 0,430$; $p < 0,001$), СЕФР ($b = 0,271$; $p = 0,002$), VE-кадгерину ($b = 0,157$; $p = 0,019$), при збільшенні кратності інфікування ВПЛ ВКР ($b = 0,238$; $p = 0,004$), а також паління більше п'яти цигарок на добу ($b = 0,269$;

$p=0,01$); вірогідність розвитку HSIL зростає при підвищенні у цервікальному слизу концентрації ІФН- γ ($b = 0,759$; $p<0,001$) та ІgA ($b = 0,208$; $p=0,004$), значень VE-кадгерину ($b = 0,214$; $p=0,008$), рівнів МДА ($b = 0,24$; $p=0,041$) та зниженні СОД у біопсійних зразках шийки матки ($b = 0,381$; $p<0,001$), а також наявності експресії CD34 у стромальний компонент ($b = 0,675$; $p<0,001$), експресії PgR ($b = 0,17$; $p=0,04$), вагінального дисбіозу ($b = 0,242$; $p=0,015$) та білірубінемії ($b = 0,175$; $p=0,043$). Під час проспективного клінічного дослідження науково обґрунтована клінічна ефективність призначення препарату, який містив 1 мг алоферону, по 1,0 підшкірно через день №3 до початку хірургічного лікування, після відторгнення струпа повторне підшкірне введення препарату, який містив 1 мг алоферону, по 1,0 підшкірно через день №3, що призводило до скороченні терміну відторгнення струпу, кращого результату за ефектом повноцінної епітелізації через 5-6 тижнів; до нормалізації показників локального імунітету (достовірного зниження регуляторних цитокінів ІФН- α , ІФН- γ , ФНП- α та ІgA); повної елімінації ВПЛ та патогенної мікрофлори; відновлення мікроекології піхви (збільшення кількості випадків нормоценозу та кількості лактобацил). Як наслідок виконання роботи для практичної охорони здоров'я, розроблено та впроваджено удосконалений комплекс поетапних діагностичних заходів при фоновій та передраковій патології шийки матки, який дозволяє застосовувати диференційований підхід щодо діагностики цих станів та проводити оптимальні лікувальні заходи у жінок репродуктивного віку з урахуванням молекулярно-генетичних факторів, що сприятиме підвищенню ефективності лікування даної патології.

76.10.17.0673/0517U000397

Лукашенко Андрій Володимирович. Оптимізація хірургічного лікування злоякісних пухлин підшлункової залози та пухлин периапулярної зони: Дис... д.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 31.05.2017.

УДК 616.37 006.6 089+616.342+616.367] 006 089.

351 с.: 32 табл., 76 іл. – Бібліогр.: 302 назви.

У дисертації представлено наукове вирішення актуальної проблеми клінічної онкології підвищення ефективності комплексного лікування хворих на пухлини підшлункової залози та периапулярної зони шляхом впровадження нових методик проведення хірургічних втручань, підходів до метастатичних та ускладнених форм захворювання.

76.10.17.0674/0517U000410

Сафонова Інесса Миколаївна. Антенатальні ехографічні моніторинги і визначення ступеня перинатального ризику для оптимізації ведення вагітності та постнатальної тактики: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 23.05.2017.

УДК 618.29-073.432.19-053.1/.31(043.3).

344 с.: 37 табл., 99 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Робота присвячена розробці та науковому обґрунтуванню диференційованої системи градацій перинатального ризику за даними антенатального ехографічного моніторингу. В антенатальному періоді ехографічно обстежені 6228 вагітних жінок, в яких були отримані катанестичні дані про перинатальний і постнатальний результат: 4580 жінок з одноплідною вагітністю низького ризику обстежені в рамках проспективного обсерваційного популяційного дослідження, та 1458 жінок з вагітністю високого ризику, обумовленого різними факторами, обстежені в рамках проспективних когортних досліджень і аналізів серій випадків. Вивчено та обґрунтовано значення УЗ дослідження у III триместрі вагі-

тності низького ризику. Визначені операційні характеристики показників антенатальних ехографічних моніторингів в діагностиці плацентарних порушень, діабетичної фетопатії, гемолітичної хвороби плода, рідких специфічних аномалій багатопліддя, а також при переносованні вагітності, в предикції перинатальних ускладнень та визначенні ступеня перинатального ризику. Розроблені ехографічні критерії, які слід включати до протоколів антенатального спостереження при вагітності високого ризику. Розроблені УЗ критерії градацій ступеня перинатального ризику - вкрай високого, високого та невизначеного - за даними антенатальної ехографії.

76.10.17.0675/0517U000427

Андрющенко Дмитро Вікторович. Мультидисциплінарний принцип діагностики та сучасної хірургічної тактики при гострому панкреатиті та його місцевих ускладненнях:

Дис... д.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 02.06.2017.

УДК :616.37 – 002 – 06 – 031.6 – 07 – 089.12.

437 с.: 74 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 473 назви.

У дисертації піддано поглибленому аналізу та систематизації місцеві ускладнення гострого панкреатиту за їх якісними та кількісними характеристиками. Визначено основні характеристики сучасної панкреатичної інфекції та значення їх для оцінки тяжкості клінічного перебігу захворювання. Виявлено особливості даних рН-метричних та цитоморфологічних досліджень перипанкреатичних рідинних скупчень, органічних уражень верхніх відділів травного каналу та патоморфологічних змін стінки тонкої кишки. Запропоновано діагностичний алгоритм, що сприяло підвищенню точності діагностики та виявлення місцевих ускладнень до 97 %. Опрацьовано нові способи медикаментозного лікування, зокрема, нівелювання больового синдрому, елімінації ексудативно-набрякових уражень тканин, антисекреторної терапії, корекції метаболічних порушень, вдосконалено методики антибіотикотерапії та раннього ентерального харчування. Науково обґрунтовано хірургічну тактику з використанням мінімально інвазійних та традиційних операційних технологій як в ізольованому вигляді, так і в їх поєднанні, що дозволило знизити показники післяопераційних ускладнень в 1,6, а післяопераційної летальності – в 1,5 рази.

76.10.17.0676/0517U000437

Король Павло Олександрович. Визначення остеосцинтиграфічних параметрів операбельності у хворих на деформуючий остеоартроз при ендопротезуванні кульшових та колінних суглобів: Дис... д.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 07.06.2017.

УДК 616.316:616.444-006.6-085.849.1:546.15.02.

312 с.: 55 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 421 назва.

В дисертації теоретично обґрунтовано діагностичну роль радіонуклідних методів у прогнозуванні імплантасоційованих ускладнень хворих на деформуючий остеоартроз кульшових та колінних суглобів. Розроблено діагностично-лікувальну тактику диференціальної діагностики вогнищевих патологічних змін цих суглобів при ендопротезуванні, спрямовану на підвищення стану здоров'я населення, покращення якості життя, скорочення термінів тимчасової непрацездатності, зменшення розвитку ускладнень та інвалідізації

76.10.17.0677/0517U000477

Демченко Аліна Вікторівна. Хронічна ішемія мозку (аспекти патогенезу, діагностики та лікування): Дис... д.мед.н. /Національна медична

академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 22.06.2017.

УДК 616.831-005.4-036.1-07-08.

293 с.: 107 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 475 назв.

Дисертацію присвячено уточненню концепції патогенезу ХІМ, удосконаленню діагностичних заходів при ХІМ на підставі аналізу результатів комплексного дослідження клініко-неврологічних, нейропсихологічних, молекулярно-біохімічних, гемодинамічних, нейрофізіологічних та нейровізуалізаційних параметрів у обстежених хворих на ХІМ, визначенню чинників прогресування ХІМ та оптимізації лікувальної тактики шляхом патогенетично обґрунтованого диференційованого призначення нейропротективних препаратів (цитиколіну, тіоцетама, кортексину) та методу біоадаптивного управління в комплексній терапії хворих на ХІМ. За результатами дослідження встановлено зниження активності ендогенної антиоксидантної системи глутатіону в плазмі крові та гемолізаті еритроцитів на фоні активації процесів окислювальної модифікації білків при прогресуванні стадії дисциркуляторної енцефалопатії та розвитку і прогресуванні когнітивних розладів. Виявлено зміни вмісту біомаркерів (гомоцистеїну, антитіл до NR2-пептиду, білка S100B) у хворих залежно від стадії дисциркуляторної енцефалопатії та вираженості когнітивних розладів. Визначено, що дисбаланс антиоксидантної системи глутатіону в плазмі крові та гемолізаті еритроцитів, асоційований з ендотеліальною дисфункцією, є важливою ланкою в прогресуванні ХІМ. Інформативним незалежним чинником можливого прогресування ХІМ у обстежених хворих став рівень білка S100B у сироватці крові. Експериментальним дослідженням уточнено патогенетичне значення оксидативного та нітрозативного стресів в ішемічному ураженні головного мозку. Обґрунтовано покази до диференційованого призначення нейропротективних препаратів (цитиколіну, тіоцетама, кортексину) у хворих на ХІМ, з урахуванням виявлених переваг впливу кожного препарату на клініко-нейропсихологічні, молекулярно-біохімічні та нейрофізіологічні параметри. Показано ефективність та доцільність застосування методу біоадаптивного управління в комплексній терапії хворих на ХІМ.

76.10.17.0678/0517U000514

Храновська Наталя Миколаївна. Роль дендритних клітин в активації протипухлинного імунітету (експериментальне та клініко-імунологічне дослідження): Дис... д.б.н. /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького. – Захищена 21.06.2017.

УДК 616 – 006 – 085.37:612.017.1.

335 с.: 46 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 420 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі онкології - розробці шляхів отримання функціонально активних ДК, створенню протипухлинних вакцин на їх основі, обґрунтуванню застосування та дослідженню ефективності створених вакцин у лікуванні хворих на НДРЛ та РЯ. Створені протипухлинні вакцини на основі ДК та КДПК (ЛФПК,МЛФПК, ЛПК, ЛПКЦЛ), які викликають активацію ДК за фенотиповими та цитоморфологічними ознаками. У експериментальних дослідженнях встановлено, що вакцинація на основі ДК є дієвим методом гальмування розвитку метастазів та росту первинних пухлин, підвищення ефективності якої може бути забезпечено за рахунок її застосування в режимі ХІТ у поєднанні з низькими дозами ЦФ та IFN-гамма. Визначені найбільш ефективні шляхи введення вакцин на основі ДК - в/ш та в/в. Встановлено, що ДК хворих на злоякісні новоутворення характеризуються підвищеним вмістом частково зрілих клітин, встановлена принципова можливість їх генерації та регуляції in vitro функціо-

нальних властивостей шляхом застосування комбінації IFN-гамма з агоністом TLR LPS та ЦЛ *B. subtilis*. Розроблені та апробовані схеми застосування створених вакцин на основі ДК в комплексному лікуванні хворих на РЯ III-IV стадії та НДРЛ ІВ-ІІА стадії. Встановлено, що вакцинація на основі ДК сприяє суттєвому покращенню результатів їх лікування. Визначені імунологічні маркери (рівень експресії мРНК TGF-бета, кількість CD4+CD45RO+ клітин-пам'яті в циркуляції, співвідношення кількостей CD3+ лімфоцитів, що продукують IFN-гамма та IL-4) та терміни проведення імуномоніторингу ефективності вакцинації на основі ДК.

76.10.17.0679/0517U000523

Бабій Олександр Михайлович. Діагностика та хірургічне лікування хронічного панкреатиту на етапах фіброзної трансформації підшлункової залози (клініко-експериментальне дослідження): Дис... д.мед.н. /ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 13.06.2017.

УДК 616.37-002-036.12-006.327-07-089.

328 с.: 68 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 343 назви.

В дисертаційній роботі представлені результати досліджень при хірургічному лікуванні хворих з хронічним панкреатитом на етапах фіброзної трансформації підшлункової залози. На підставі ретроспективного аналізу встановлені основні причини невдалих результатів хірургічного лікування хронічного панкреатиту та псевдокіст підшлункової залози. Проведено клініко-морфологічне співставлення на етапах фіброзної трансформації підшлункової залози при хронічному панкреатиті. Вивчено особливості фіброзної трансформації підшлункової залози при експериментальному хронічному панкреатиті, обумовленому порушенням системи NO-регуляції та прохідності панкреатичної протоки і встановлено їх зв'язок з біохімічними показниками запалення та фіброзу. Проведено дослідження валідності візуалізуючих та лабораторних неінвазивних маркерів доопераційної оцінки активності запалення та стадії фіброзної трансформації підшлункової залози при хронічному панкреатиті в клініці і створено диференційно-діагностичний алгоритм. Розроблена нова лікувальна тактика і нові методи мініінвазивних хірургічних втручань та доведена перевага їх застосування при хронічному панкреатиті та псевдокістах підшлункової залози.

76.10.17.0680/0517U000528

Венгер Олена Петрівна. Депресивні розлади у емігрантів та реемігрантів (клініко-психопатологічні, соціально-психологічні особливості, сучасні підходи до лікування та профілактики): Дис... д.мед.н. /Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України". – Захищена 15.06.2017.

УДК 616.89-008.454-07-054.72.

333 с.: 34 табл., 105 іл. – Бібліогр.: 401 назва.

У дисертаційному дослідженні здійснено комплексне клініко-психопатологічне, психометричне, психодіагностичне обстеження 585 пацієнтів з депресивними розладами, які були розділені на три групи: емігранти (196 осіб), реемігранти (191 особі), не емігранти (198 осіб). У кожній з цих груп було виділено по три підгрупи пацієнтів з депресіями психогенного, ендогенного та органічного генезу. Встановлено, що в генезі депресивних розладів у емігрантів та реемігрантів важливу роль відіграють соціально-стресові чинники, які при психогенних депресіях є причинними, при ендогенних - провокуючими рецидив депресії, а при органічних - активуючими психосоматичні механізми. До таких чинни-

ків у емігрантів належать: фізично або психологічно важка робота (76,0 %), наявність лінгвістичного бар'єру (64,8 %), нелегальне працевлаштування (46,9 %), самотність (44,4 %), труднощі у працевлаштуванні (36,9 %) та наявність проблем з родичами в Україні (17,3 %). У реемігрантів генез депресивних розладів пов'язаний з іншими чинниками: неможливість знайти роботу (74,3 %), фінансові труднощі (70,7 %), важкість звикання до нових соціально-побутових умов (69,6 %) і сімейна дезадаптація (43,3 %). Встановлено, що у клінічному оформленні депресивних розладів у емігрантів значна роль належить тривожно-депресивному афекту, а у реемігрантів - тоскному. Провідними типами афекту у емігрантів були: при психогенній депресії - тривожно-депресивний (41,2 %) і тоскний (35,3 %); при органічній депресії - апатичний (33,9 %) і тривожно-депресивний (33,3 %); при ендогенній депресії - тоскний (48,5 %) та тривожно-депресивний (33,3 %). У реемігрантів при психогенних депресіях домінуючими були тоскний (53,7 %) і тривожно-депресивний афекти (19,4 %); при органічних і ендогенних депресіях - апатичний (54,1 % і 49,2 %) і тоскний (21,3 % і 20,6 %). На підставі результатів комплексного дослідження розроблена програма комплексної терапії та реабілітації у емігрантів та реемігрантів з депресіями різного генезу. Розроблена система є комплексною, диференційованою та чотириетапною; включає диференційоване застосування антидепресантів та інших психотропних засобів, а також методів психотерапії та психо-соціальної реабілітації (раціональної, сімейної, когнітивно-біхевіоральної, групової психотерапії; аутогенного тренування та психоосвіти).

76.10.17.0681/0417U000696

Онисько Олеся Василівна. Профілактика невиношування вагітності у жінок із синдромом полікістозних яєчників на фоні інсулінорезистентності в анамнезі: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 10.03.2017.

УДК 618.39-02:618.11-003.4-031.14-008.6:616-008.9:577.175.72]-084.3.

161 с.: 19 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

Наукова робота присвячена рішення актуального питання сучасного акушерства та гінекології - зниженню частоти не виношування вагітності у жінок із синдромом полікістозних яєчників на фоні інсулінорезистентності. Встановлено особливості формування та функціонального статусу фетоплацентарного комплексу у жінок із синдромом полікістозних яєчників на фоні інсулінорезистентності в анамнезі. Науково обґрунтовані, розроблені та впроваджені практичні рекомендації щодо зниження частоти не виношування у жінок із синдромом полікістозних яєчників на фоні інсулінорезистентності на підставі удосконалення комплексу лікувально-профілактичних заходів. Все це в сукупності дозволило покращити перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду у жінок із синдромом полікістозних яєчників на фоні інсулінорезистентності.

76.10.17.0682/0417U000697

Масло Дмитро Миколайович. Оптимізація тактики ведення вагітності та пологів у жінок після допоміжних репродуктивних технологій: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 17.03.2017.

УДК 618.3/.5-036.1:618.177-089.888.61.

135 с.: 59 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Наукова робота присвячена зниженню частоти перинатальної патології у жінок після допоміжних репродуктивних технологій на підставі клініко-ехографічних, ендокриноло-

гічних, біохімічних, доплерометричних, кардіотокографічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів. Науково обґрунтовано роль різних причин жіночої безплідності, що вимагали використання допоміжних репродуктивних технологій, в генезі порушень функціонального стану фетоплацентарного комплексу та подальшої перинатальної патології. Показано, що плацентарна дисфункція після допоміжних репродуктивних технологій має поєднаний генез - поєднання гіпоксичних та гемодинамічних порушень на фоні зниження гормональної та метаболічної функції плаценти. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у жінок після допоміжних репродуктивних технологій щодо зниження частоти плацентарної дисфункції, абдомінального розродження та перинатальних втрат.

76.10.17.0683/0417U000698

Сазонова Марина Олександрівна. Профілактика перинатальної патології у жінок з аномаліями розвитку матки: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 17.03.2017.

УДК 618.14-007.1-02:618.3/7-084.

129 с.: 59 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Наукова робота присвячена зниженню частоти перинатальної патології у жінок з аномаліями розвитку матки на підставі вивчення результатів клініко-ехографічних, ендокринологічних, доплерометричних, кардіотокографічних та морфологічних досліджень, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних та прогностичних заходів. Науково обґрунтовано роль різних видів аномалій розвитку матки в генезі невиношування вагітності, істміко-цервікальної недостатності, порушень функціонального стану фетоплацентарного комплексу та подальшої перинатальної патології. Показано, що провідними причинами плацентарної дисфункції у жінок з аномаліями розвитку матки є обтяжений акушерський анамнез, висока частота вишкрібавь порожнини матки в анамнезі, яка ускладнюється ендометритом у зв'язку залишками плодового яйця, змінена анатомія матки, що зумовлює більш виражені процеси міграції хоріону, що приводить до порушення процесів імплантації бластоцисти і формування аномалій форми плаценти. Представлено ехографічні, доплерометричні, ендокринологічні ідісметаболічні порушення у жінок з аномаліями розвитку матки та їх взаємозв'язок з розвитком не виношування вагітності, істміко-цервікальної недостатності, плацентарної дисфункції та подальшої перинатальної патології. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних та прогностичних заходів у жінок з різними аномаліями розвитку матки щодо зниження частоти перинатальної патології.

76.10.17.0684/0417U000736

Буглова Наталя Олександрівна. Стан репаративної функції слизової оболонки травного тракту при виразці дванадцятипалої кишки у дітей: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 04.04.2017.

УДК 616.329-053:616.34-002.446:616-003.9.

154 с.: 46 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

Дисертацію присвячено оцінці стану репаративної функції слизової оболонки травного тракту та підвищенню ефективності диференційованої фармакологічної корекції при виразці дванадцятипалої кишки у дітей шляхом визначення взаємозв'язку між вмістом EGF в сироватці крові з ви-

разністю запального і проліферативного процесів. За допомогою комплексного обстеження дітей визначено клініко-патогенетичні особливості виразки дванадцятипалої кишки у дітей, в залежності від періоду та наявності Н.рулогі інфекції. Визначено діагностичну цінність маркера репаративної функції (EGF), а також вивчено залежність показників від стадії та ступеня важкості захворювання та наявності Н.рулогі інфекції. Доведено взаємозв'язок рівня EGF в сироватці крові з виразністю запального і проліферативного процесів в слизовій оболонці. Проведений порівняльний аналіз між показниками активності запального процесу та рівнем тол-подібних рецепторів 4 в сироватці крові дітей, хворих на виразку дванадцятипалої кишки залежно від наявності Н.рулогі інфекції. Проведена оцінка репаративної функції на основі уточнення ролі рецепторів вродженого імунітету та EGF при виразці дванадцятипалої кишки у дітей. Встановлений позитивний вплив потрійної антихелікобактерної терапії, доповненої лікарським засобом репаративної дії, на стан репаративної функції слизової оболонки травного тракту у дітей, хворих на виразку дванадцятипалої кишки, на підставі зниження вмісту показників EGF та тол-подібних рецепторів 4 в сироватці крові.

76.10.17.0685/0417U000737

Мбаркі Махер. Клініко-ендоскопічні та біохімічні особливості НПВП-гастропатій та їх лікування із застосуванням гастроцитопротекторів: Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 03.04.2017.

УДК 616.33-002-02:615.276.1]-036-072.1.-08.

113 с.: 20 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

У дисертаційній роботі вирішена актуальна проблема - покращена ефективність діагностики та лікування НПВП-гастропатій на підставі вивчення клініко-патогенетичних особливостей перебігу поєднаної патології та їх корекція пантопразолом і ребаміпідом. У пацієнтів, що приймали аспірин було більше випадків виразкування, ніж у тих, що приймали аспірин, ІПП та ребаміпід. Прийом пантопразолу зменшував кількість виразок шлунка, ерозій шлунка і ДПК, явища гіперемії та бульбіту. Комбінація пантопразолу та ребаміпіду зменшувала явища гіперемії та бульбіту. Призначення пантопразолу призводило до зменшення рівня LTВ4 без суттєвого впливу на вміст PGE2, що сприяло зменшенню кількості виразок та ерозій шлунка та ДПК, явищ гіперемії. При призначенні ребаміпіду було відмічено зростання вмісту PGE2.

76.10.17.0686/0417U000758

Коцюба Оксана Ігорівна. Особливості клінічного перебігу гіпертонічної хвороби з безсимптомною гіперурикемією на тлі діастолічної серцевої недостатності та оптимізація лікування в умовах коморбідності:

Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 21.03.2017.

УДК 616.12-008.331.1-06:616.156.857-06:616.124.2-008.64]-085.225.2/27.

201 с.: 25 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності лікування хворих на гіпертонічну хворобу з діастолічною серцевою недостатністю, обтяжену коморбідною гіперурикемією, шляхом диференційованого застосування лізиноприлу/вальсартану і алопуринолу з/без L-аргініну. У хворих на гіпертонічну хворобу у поєднанні з безсимптомною гіперурикемією вивчено особливості клінічного перебігу артеріальної гіпертензії, діастолічної серцевої недостатності, рівнів NT-proBNP, вегетативної регуляції та порушень ліпідно-

го і пуринового обміну та встановлено кореляції між цими показниками в умовах коморбідності. У хворих на гіпертонічну хворобу з суттєвою гіперурикемією на тлі діастолічної серцевої недостатності оцінено ефективність і розроблено диференційований підхід до застосування ІАПФ лізиноприлу/АРА ІІ вальсартану для корекції діастолічної дисфункції лівого шлуночка, рівнів NT-proBNP і сечової кислоти. Обґрунтовано доцільність застосування алопуринолу та L-аргініну у комплексній антигіпертензивній терапії для корекції порушень пуринового і ліпідного обміну, діастолічної дисфункції лівого шлуночка у хворих на гіпертонічну хворобу в умовах коморбідності з гіперурикемією.

76.10.17.0687/0417U000759

Козакевич Олена Борисівна. Внесок клініко-генетичних детермінант в розвиток та захворюваність дітей раннього віку, які народилися з дуже малою масою тіла: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського". – Захищена 21.03.2017.

УДК 616-053.32-002-071.

196 с.: 68 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 206 назв.

Дисертація присвячена оптимізації структурно-організаційних механізмів системи медичного та катамnestичного спостереження за дітьми, які народилися з дуже малою масою тіла, на підставі з'ясування причин підвищеної захворюваності, затримки фізичного та психомоторного розвитку, а також аналізу внеску поліморфізму генів GSTT1, GSTM1, GSTR1, ACE, AGT2R1 та eNOS у розвиток зазначених станів. Базуючись на результатах проведеного дослідження, обґрунтовано та розроблено клінічні прогностичні моделі виникнення підвищеної захворюваності, значної затримки фізичного та затримки психомоторного розвитку. Виявлено наявність достовірних асоціацій між доміантною генетичною моделлю (GG+AG vs. AA) GSTR1 гену та затримкою у фізичному, статокінетичному та мовленнєвому розвитку обстежених дітей. Розроблено модель оптимізації структурно-організаційних механізмів системи катамnestичного спостереження за дітьми, які народилися з дуже малою масою тіла, в ранньому віці.

76.10.17.0688/0417U000792

Живаго Христина Сергіївна. Медико-соціальна реабілітація хворих на параноїдну шизофренію із симптомами депресії: Дис... к.мед.н. /Український науково-дослідний інститут соціальної і судової психіатрії та наркології. – Захищена 11.04.2017.

УДК 616.895.87-036.82+616.895.4.-036.82.

186 с.: 30 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 181 назва.

Дисертація присвячена важливій темі сучасної психіатрії - депресивній симптоматиці при параноїдній шизофренії. На основі комплексного обстеження та шляхом оцінки прогностичної значимості визначено фактори диспозиції до розвитку депресивної симптоматики у хворих на шизофренію. Досліджено соціальне функціонування та виявлено зниження у сферах ($p < 0,05$): соціально-корисної діяльності, стосунків із близькими та самообслуговування, також характеристики кола спілкування, фізичної працездатності та активності в побуті. Виявлено низький рівень якості життя цих хворих ($p < 0,0001$). На основі отриманих результатів запропоновано комплекс заходів медико-соціальної реабілітації хворих із депресивною симптоматикою при параноїдній шизофренії. Його застосування дозволило знизити рівень депресії, хворі змогли не лише сформулювати цілі на майбутнє, але й досягти їх, що відображено у покращенні соціального функціонування та якості життя.

76.10.17.0689/0417U000819

Сміян-Горбунова Катерина Олександрівна. Ендогенні предиктори та оптимізація лікування несприятливого перебігу кишкових інфекцій ротавірусної етіології у дітей: Дис...

к.мед.н. /Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. – Захищена 06.04.2017.

УДК 616.34-002-036.11:616.98]-053.2(043.5).

146 с.: 25 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 234 назви.

Дисертаційна робота присвячена питанню підвищення ефективності лікування дітей, хворих на моно- та мікст-варіанти ротавірусної інфекції, на основі вивчення клітинної та гуморальної ланок імунної системи, мінерального обміну, якісного та кількісного складу мікрофлори кишок. Нами був встановлений дисбаланс фагоцитарної, клітинної, гуморальної ланок імунітету, показників інтерлейкінів, компонентів системи комплементу, умісту мікро- і макроелементів у сироватці крові та стану мікрофлори товстої кишки в дітей раннього віку з моно- та мікст-варіантами ротавірусної інфекції. З метою корекції виявлених якісних та кількісних змін мікробіоценозу товстої кишки в дітей мікст-варіантом ротавірусної інфекції віком від 4-х місяців до 5-ти років рекомендовано використовувати порошок для оральної регідратації (*Lactobacillus reuteri* DSM 17938, глюкоза, натрій, хлорид, калій, цитрат і цинк) по 50 мл/кг/добу впродовж 5 днів та пробіотичний препарат (*Bacillus clausii*) по 1 флакону 1 раз на добу впродовж 5 днів, а потім, ще 5 днів по 1 флакону 2 рази на добу при зниженні рівня біфідо-, лактобактерій та підвищенні вмісту представників умовно-патогенної мікрофлори.

76.10.17.0690/0417U000820

Фадєєва Світлана Іванівна. Ефективність застосування декаметоксину в комплексній терапії інфекційного загострення бронхіальної астми: Дис... к.мед.н. /ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України". – Захищена 27.03.2017.

УДК 616.248-036.65-085.001.5.

134 с.: 20 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Об'єкт дослідження: інфекційне загострення бронхіальної астми; мета - підвищити ефективність лікування інфекційного загострення бронхіальної астми шляхом включення в комплексну терапію антисептика декаметоксину у вигляді небулайзерних інгаляцій; методи дослідження: клінічні, біохімічні, вірусологічні, бактеріологічні, інструментальні, статистичні; новизна: вперше встановлено високу чутливість основних збудників (вірусних та бактеріальних) інфекційних загострень бронхіальної астми до декаметоксину; встановлено, що інгаляції 0,02 % розчину декаметоксину не чинять негативного впливу на показники функції зовнішнього дихання у хворих з інфекційним загостренням бронхіальної астми; доведено клінічну ефективність та обґрунтовано доцільність включення в комплексну схему лікування хворих з інфекційними загостреннями бронхіальної астми небулайзерних інгаляцій 0,02 % розчину декаметоксину. Галузь застосування - медицина.

76.10.17.0691/0417U000829

Нагорна Карерина Іванівна. Оптимізація лікування функціональних розладів біліарного тракту, поєднаних із дефіцитом заліза, у дітей шкільного віку: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України. – Захищена 20.04.2017.

УДК 616.361/.366-008.6-053.5-085:616.155.194.8.

178 с.: 33 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 216 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності лікування дітей шкільного віку з функціональним розладом біліарного тракту і дефіцитом заліза шляхом оптимізації терапевтичних заходів на основі вивчення перебігу поєднаної патології, обміну ліпідів та окремих мікроелементів. Показано, що у дітей шкільного віку із ФРБТ і дефіцитом заліза має місце обтяжений перебіг дисфункції жовчних шляхів із підвищеною частотою загострень, вираженою диспепсичною і астено-вегетативною симптоматикою, зниженням скоротливої функції жовчного міхура та гіпотонічно-гіпокінетичним типом дисфункції. Встановлено активацію процесів ліпопероксидації і композиційні зміни жирнокислотного спектру еритроцитів, плазми крові і слини у вказаних хворих. Показаний полімікроелементний дисбаланс у дітей з ФРБТ і дефіцитом заліза зі зниженням рівнів заліза, міді і марганцю. Доведено ефективність комплексної терапії із застосуванням комбінованого препарату заліза та синглетно-кисневої терапії у дітей з ФРБТ і залізодефіцитними станами.

76.10.17.0692/0417U000847

Оринчак Лідія Богданівна. Емоційні особливості дітей з психофізичними порушеннями та їх психокорекція: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України". – Захищена 05.04.2017.

УДК 616-02+616.832-004.2.

194 с.: 75 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

На базі теоретичного й емпіричного дослідження емоційних особливостей дітей із психофізичними порушеннями на прикладі дітей з аномаліями розвитку в зв'язку з недостатністю рухової сфери, дітей із затриманим психічним розвитком конституціонального походження та дітей з викривленим психічним розвитком, обґрунтовано новий підхід до оцінки емоційних особливостей дітей та розроблено психокорекційну інформаційну технологію. Розширено наукові знання про емоційні особливості дітей з психофізичними порушеннями старшого дошкільного й молодшого шкільного віку та взаємовпливу емоційних особливостей дітей та їх матерів. Визначено психологічний реабілітаційний потенціал дітей з психофізичними порушеннями за допомогою лінійної багатовимірної регресії, яка дала змогу оцінити динаміку загального самопочуття дітей та виділити мішені психокорекційної роботи. Психокорекційна інформаційна технологія для дітей з психофізичними порушеннями складається з теоретичного, методологічного, організаційного, виконавчого та аналітичного блоків; функціонує на корекційному, розвиваючому та профілактичному рівнях; побудована з урахуванням принципів системності, комплексності, етапності, диференційованості, єдності діагностики та корекції, вікової нормативності розвитку та соціальної орієнтації.

76.10.17.0693/0417U000848

Коробка Оксана Вікторівна. Клініко-генетичні детермінанти розвитку органних дисфункцій у доношених новонароджених з асфіксією: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 616-053.31:616-001.8:612.6.05:616.1/0-008.64.

187 с.: 70 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена удосконаленню алгоритму спостереження за новонародженими, які перенесли асфіксію, на основі вивчення внеску поліморфізму генів ренін-ангіотензинової системи у розвиток органних дисфункцій при асфіксії. Проведено багатоцентрове дослідження "випадок-контроль", в яке включено 72 доношені дитини з асфіксією та 35 здорових новонароджених. Показано, що домінантна модель (4aa+4ba vs. 4bb) гену eNOS, достовірно

підвищує шанси дитини мати асфіксію. Розроблено прогностичні моделі розвитку гіпоксично-ішемічної енцефалопатії, дисфункції міокарду, гострого ураження нирок та дисфункції шлунково-кишкового тракту. Новонароджені з доміантною моделлю AGT2R1 гену мають підвищений ризик розвитку гострого ураження нирок, а діти з рецесивною моделлю eNOS гену - дисфункції ШКТ/печінки. Доведено, що рівень креатиніну сироватки крові асоціюються з доміантною моделлю (CC+CA vs. AA) гену AGT2R1, а рівень NO2?+NO3? в сечі - з доміантною моделлю (4aa+4ab vs. 4bb) eNOS гену та доміантною моделлю (CC+AC vs. AA) AGT2R1 гену. Розроблено алгоритм спостереження за новонародженими з асфіксією упродовж раннього неонатального періоду.

76.10.17.0694/0417U000849

Гордієнко Ірина Вікторівна. Діагностика та прогнозування порушень фізичного, нервово-психічного розвитку у дітей раннього віку, які народилися передчасно: Дис...

к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 28.03.2017.

УДК 616-053.32-07-37-06:612.65-053.3.

188 с.: 37 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

У роботі представлено вирішення наукової задачі - удосконалення діагностики та прогнозування порушень фізичного та нервово-психічного розвитку в передчасно народжених дітей упродовж раннього віку. Визначені перинатальні фактори ризику розвитку інвалідності в ранньому віці у передчасно народжених дітей. З'ясовано, що фізичний розвиток дітей раннього віку, які народилися передчасно, має гендерні особливості та характеризується уповільненням або затримкою, особливо в дітей з порушеннями нервово-психічного розвитку та інвалідністю. Показано, що достовірно підвищення частки дельта-ритму та тетраритму стандартної ЕЕГ, дифузні зміни ЕЕГ "легкого" та "помірного" характеру, локальне уповільнення ЕЕГ у скорегованому віковому інтервалі від 6-ти до 12-ти місяців є маркером прогнозування розвитку інвалідності. З'ясовано, що застосування шкали AIMS дозволяє удосконалити ранню діагностику порушень моторного розвитку та у віковий інтервал скорегованого віку 6-12 місяців прогнозувати розвиток інвалідності. Доведено, що у передчасно народжених дітей у ранньому віці спостерігається затримка адаптивного розвитку, крупної та дрібної моторики, експресивного та імпресивного мовлення, соціо-емоційного та когнітивного розвитку при застосуванні шкали KID-RCDI-2000. Виявлено предиктори прогнозування інвалідності в ранньому віці у передчасно народжених дітей. Запропоновано моделі прогнозування порушень фізичного та нервово-психічного розвитку та алгоритм медичного спостереження, діагностики порушень розвитку та обґрунтування реабілітації у дітей раннього віку, які народилися передчасно.

76.10.17.0695/0417U000850

Печеряга Світлана Володимирівна. Профілактика та лікування первинної плацентарної дисфункції при аномальному розміщенні плідного яйця в матці: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 01.04.2017.

УДК 618.32:611.013.

172 с.: 34 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

В роботі визначені критерії діагностики первинної плацентарної дисфункції при розташуванні хоріону в нижніх відділах матки. Доведено доцільність визначення показників системи гемостазу, гормонів та білків зони вагітності при низькій плацентатії в I триместрі гестації.

76.10.17.0696/0417U000859

Стойка Вадим Іванович. Електрохірургічне лікування кіст печінки (клініко-експериментальне дослідження): Дис...

к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 18.04.2017.

УДК 616.36-089.819:546.293.

180 с.: 20 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 211 назв.

Об'єкт – кісти печінки та оточуюча паренхіма; мета – вивчити клініко-морфологічні особливості лікування кіст печінки в залежності від дії різних електрохірургічних методів; методи – клінічні, лабораторні, патоморфологічне дослідження, інструментальні, статистичні; результати – встановлені переваги використання аргоноплазмової коагуляції в режимі мінінвазивного застосування у вигляді зменшення частоти ранніх та пізніх післяопераційних ускладнень у пацієнтів із кістами печінки; про-демонстровано та обґрунтовано, що використання аргоноплазмової коагуляції при кістозних ураженнях печінки супроводжується достовірно меншим деструктивним впливом на тканини печінки, дозволяє досягти надійного гемостазу та сприяє максимальному збереженню функціонуючої печінкової паренхіми; в експериментальному дослідженні доведено переваги аргоноплазмової коагуляції, як метода гемостазу, у порівнянні із іншими методами (ультразвукова дисекція, монополярна коагуляція, ушивання розсмоктуючимся шовним матеріалом); найменшу глибину некрозу паренхіми печінки, відсутність злукового процесу; галузь – медицина.

76.10.17.0697/0217U001795

Використання ігрового стратегічного моделювання для аналізу та прогнозу ринку медичних та реабілітаційних технологій: За-

ключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Волошин Павло Валентинович. – ДР 0116U005779. УДК 615.832.9 (075.8).

33 с.

В ході роботи створено та впроваджено в практику методи і технології ігрового стратегічного моделювання для аналізу і прогнозування ринку, підвищення ефективності керівництва та антикризових заходів на підприємстві. Розроблено середньостроковий прогноз розвитку медичних та реабілітаційних технологій. Визначено та проаналізовано головні тренди розвитку медичних технологій, немедичних оздоровчо-реабілітаційних технологій та сфери велнесу. Проведено сценарний аналіз головних варіантів розвитку ринку оздоровчих технологій, визначено можливі точки біфуркації, вірогідні майбутні тренди та фактори, що впливають на розвиток ринку. Створено моделі розвитку ринку медичних та реабілітаційних технологій. Показано, що застосування ігрового стратегічного моделювання дозволяє прогнозувати розвиток ринку медичних технологій та оздоровчих технологій немедичної сфери, покращити керівницькі показники підприємств, підвищити мотивацію персоналу.

76.10.17.0698/0217U001815

Розробка індивідуального бойового раціону харчування військовослужбовців Збройних Сил України відповідно до стандартів НАТО: За-

ключний звіт /Українська військово-медична академія; Керівник Гуліч Марія Павлівна. – ДР 0115U003952. УДК 613.2.038(477).

118 с.

Об'єкт - Індивідуальний бойовий раціон харчування військовослужбовців Збройних Сил України. Мета - Науково обґрунтувати корекцію нутрієнтного складу раціону харчування військовослужбовців ЗС України, які приймають участь у бойових діях, з дотриманням основних принципів

стандартів НАТО. Методи дослідження - гігієнічний, хронометражний, анкетно-опитувальний, розрахунковий, статистичні. Результати: здійснено аналіз та узагальнення стану харчування військовослужбовців частин ЗС України, які приймають участь у проведенні антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей (АТО); отримано середньодобовий хронометраж різних видів діяльності (в т.ч. бойової) при виконанні ними завдань за призначенням в зоні АТО; здійснено наукове обґрунтування кількісного та якісного складу раціону харчування військовослужбовців ЗС України, які приймають участь у бойових діях, з дотриманням основних принципів стандартів НАТО. Робота дозволила отримати науково-обґрунтовані підходи щодо необхідного набору продуктів індивідуального бойового раціону харчування військовослужбовців Збройних Сил України для забезпечення оптимального функціонування організму військовослужбовців ЗС України при виконанні ними завдань за призначенням. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.10.17.0699/0217U001821

Застосування нових методів діагностики немедикаментозних та хіміотерапевтичних методів в лікуванні поширених інфекцій в умовах північно-східного регіону України: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Чемич Микола Дмитрович. – ДР 0107U001293. УДК 616.907/-08(477.52/.54).

169 с.

Мета дослідження. На підставі вивчення клініко-епідеміологічних, патогенетичних особливостей поширених інфекційних хвороб у Північно-Східному регіоні України, розробити нові та удосконалити існуючі методи діагностики, прогнозування та лікування. Об'єкт дослідження. Хронічний вірусний гепатит С і В, ВІЛ-інфекція, інфекційний мононуклеоз, бешіа, опісторхоз, Лайм-бореліоз, гострі кишкові інфекції. Предмет дослідження. Клініка і епідеміологія; автоімунні показники; дисфункція ЩЗ; показники загального та біохімічного аналізів крові; показники нейропсихологічних тестів; соціально-поведінкові характеристики; параметри клітинного компоненту імунної системи; мікробіоценоз товстої кишки; інтегративні показники ендогенної інтоксикації; патоморфологічні зміни кишечника і печінки. Методи дослідження. Загальноклінічні, лабораторні, імунологічні дослідження; методи для встановлення ступеню фіброзу печінки; інструментальні; визначення інтегративних показників ендогенної інтоксикації; математична обробка отриманих результатів.

76.10.17.0700/0217U002665

Експериментальні дослідження щодо визначення коригуючої дії мінеральних вод свердловин № 120-РГ(121-РГ) та № 123-РГ ділянки надр "Центральна" Помірецького родовища Львівської області в умовах розвитку експериментальних патологій: Заключний звіт /Державна установа "Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології МОЗ України"; Керівник Насібуллін Борис Абдуллайович. – ДР 0116U005838. УДК 615.327+615.838.97].076.9:616-092.9.

106 с.

Проведено експериментальні дослідження на тваринах щодо встановлення наявності коригуючої дії МВ свр. № 120-РГ (121-РГ) та 123-РГ при їх зовнішньому та внутрішньому застосуванні в умовах розвитку експериментальних патологій, що дозволило розробити рекомендації щодо проведення клінічних випробувань з метою визначення позитивного впливу цих вод на порушення, що виникають в умовах пато-

логічних станів у людини (хронічний стрес, нефрит, хронічна алкогольна інтоксикація, порушення вуглеводного обміну).

76.10.17.0701/0217U003501

Дослідження імунопатогенетичних механізмів апоптоза при гіпоксії та хронічних імунозапальних захворюваннях: Заключний звіт /Міжнародний центр астрономічних та медико-екологічних досліджень НАН України; Керівник Тарадій Неллі Миколаївна, Багдасарова Інгретта Вартавівна. – ДР 0112U006912. УДК 616.092:612.438:01.017.

75 с.

Мета роботи: вивчити роль апоптозних маркерів ВКК в хронізації запальних процесів в умовах рівнини і високогір'я, а також їх взаємозв'язок з маркерами диференціювання і етапами лікування. Методи дослідження: клініко-лабораторні, імунофлуоресцентного, мікробіологічні, біохімічні, інструментальні, УЗД. Досліджували експресію, дислокації, колокалізацію апоптозних маркерів: Fas / CD95 +, Вах, рецепторів до TNF і IFN, Bcl-2, IL-2R, iNOs, трансмембранним IgA, IgM, IgG, IgD в CD4, CD7, CD8, CD16, CD25, CD34 в ВКК і биоптахах ниркової тканини, селезінки і тимусу щурів. Маркери виявляли за допомогою моноклональних сироваток, мічених флуоресцентними мітками. Результати враховували за допомогою мультимедійної люмінесцентної (Carl Zeiss -250SF, комп'ютерна програма Multichanel AxioVision 4.4) і конфокальної лазерної скануючої мікроскопії (Axioskop-2 LSM 5 PASCAL Carl ZEISS з гелій-неоновим і аргонним лазерами) при одномоментному трьох- і чотирьохкольорового фарбування. Отримані зображення сканували і обробляли за допомогою комп'ютерної програми LSV510. Хронічний імуно-запальний процес характеризується активізацією рецептор-залежного апоптозу по TNF? шляху з активізацією одночасно рецепторів INF a, гіперекспресією iNOs, і інертністю Fas - рецепторного апоптозу. У хворих на ХГН активізована експресія антиапоптозних білків Bcl2 більше в цитотоксичних Т-лімфоцитах. В результаті лікування значно підвищується експресія TNFa рецепторів і активізується Fas - рецепторний апоптоз. Встановлено якісні та кількісні зміни колокалізації і дислокації експресуемих маркерів апоптозу в ІКК і кореляційні тісні взаємозв'язки між маркерами після курсу етіопатогенетичної терапії. Порівняльне дослідження маркерів апоптозу при мононуклеозі показало високий ступінь їх експресії, більш значно виражену у хворих ОЕБВІ. Всі досліджувані маркери апоптозу перевищували контрольні значення в 2-3 і більше разів. Як при гострому, так і хронічному процесах рівень експресії Bcl-2 був статистично рівнозначним. Активізація апоптозу при інфекційно-запальному процесі проходить по рецептор-залежному шляху через рецептори для Fas, INF? і TNF ?. AnnV в ВКК хронічних хворих був вище, ніж при гострому процесі. Експериментальні дослідження у щурів в умовах впливу гострої та хронічної гіпоксії показали, що структурні перебудови, мітохондріальні дисфункції тісно пов'язані з тривалістю і ступенем адаптації до гіпоксії і процеси апоптозу в цих умовах протікає по мітохондріальної і NO-активованому шляху. Індивідуальна карта маркерів апоптозу та диференціювання, які експресуються в ВКК на тлі проведеного імунокорегуюча лікування, є точкою відліку для корекції імунних порушень на етапах етіопатогенетичної терапії.

76.10.17.0702/0217U003512

Особливості розвитку гіпометаболічного стану при цукровому діабеті за умов гіпоксії: Заключний звіт /Міжнародний центр астрономічних та медико-екологічних досліджень НАН України; Ке-

рівник Портніченко Володимир Ілліч. – ДР 0112U008197. УДК 616.223:612.17:576.385.4+577.25:616.12-007.61.

115 с.

Звіт про НДР: 115 с; 59 рис.; 14 табл., 78 джерел; 1 додаток. Об'єкт досліджень: механізми адаптації тварин і людини з цукровим діабетом до високогір'я, вуглеводний обмін, розвиток гіпометаболічного стану. Мета роботи: встановлення фізіологічних, молекулярних, генетичних та біохімічних механізмів розвитку гіпометаболічного стану при цукровому діабеті на рівнині та у середньогір'ї. Методи: функціональні дослідження системи зовнішнього дихання і газообміну, серцево-судинної системи і транспорту кисню (трансторакальна імпульсна реоплетизмографія, реоенцефалографія, ритмокардіографія, оксигеметрія), електрофізіологічні, психофізіологічні; полярографічні, біохімічні, молекулярно-біологічні, математичні. Показано зменшення тяжкості експериментального цукрового діабету при хронічній гіпоксії, пригнічення енергетичного обміну мітохондрій печінки щурів при окисненні НАД-залежних субстратів зі зниженням активності ферментів комплексів I та III та дезорганізацією транспорту електронів дихальним ланцюгом. Цукровий діабет I типу за умов середньогір'я супроводжується меншими змінами в енергетичному обміні при окисненні ФАД- і НАД-залежних субстратів мітохондрій, ніж на рівнині. Виявлено потужні захисні механізми, пов'язані із гіпоксичною активацією АМРК і апеліну у легенях і міокарді щурів. При адаптації добровольців з початковими стадіями цукрового діабету встановлено сприятливий вплив середньогір'я на порушення ліпідного та вуглеводного обміну. У хворих на цукровий діабет мешканців середньогір'я виявлено переважання гіперкінетичного типу кровообігу. Одержані результати обґрунтовують відмінності та механізми розвитку гіпометаболічного стану на рівнині та в середньогір'ї. Встановлено критерії гіпокситерапевтичного впливу при цукровому діабеті, надано клінічні рекомендації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76.10.17.0703/0217U003647

Закономірності формування метаболічних порушень, нейроендокринного та вегетативного дисбалансів в патогенезі експериментальної артеріальної гіпертензії різного генезу: Заключний звіт /Запорізький державний медичний університет; Керівник Колесник Юрій Михайлович. – ДР 0114U000966. УДК 616-8+616-009]:616.12-008.331.1-092]-092.9.

111 с.

В проведеному експериментальному дослідженні використовуючи сучасний комплекс методик (імуногістохімічні, морфо-денситометричні, біохімічні, імуноферментний аналіз та інструментальні методи) були встановлені залежності формування артеріальної гіпертензії від етіопатогенетичних чинників, спрямованості метаболічних процесів та станів нейроендокринного й вегетативного балансів. Доведено, що у статевозрілих щурів, як за умов спадкової артеріальної гіпертензії, так і за умов зовнішніх впливів - гіперкортицизму та порушення водно-сольового балансу розвиваються типові зміни спрямованості метаболізму, гормонального та вегетативного балансів, морфо-функціонального стану інсуліноцитів панкреатичних острівців підшлункової залози, стану локальної системи монооксиду азоту міокарду та панкреатичних острівців, особливостей ремоделювання міокарду та перебудови "геометрії" серця. Однак, етіологічний чинник, що визиває хворобу вносить свій вклад в особливості патогенетичних механізмів розвитку та прогресування артеріальної гіпертензії. Якщо при спадковій формі патології характерно переважання активності симпатичної ланки вегетативної нервової системи, гіперфункції бета-

ендокриноцитів підшлункової залози та підвищеної експресії індубібельної й нейрональної NOS в міокарді лівого шлунку із розвитком гіпертрофічно-фіброзних перебудов, тоді як при симптоматичній ендокринно-сольовій гіпертензії відмічається зниження морфо-функціональної активності інсуліноцитів, низька активність усіх форм NOS в досліджуваних локальних системах, гіпертрофічно-фіброзні перебудови міокарду із атрофічними змінами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.10.17.0704/0217U003649

Дослідження інвазивно-метастатичних властивостей пухлин і їх раннє прогнозування в біоптатах хворих: Заключний звіт /Запорізький державний медичний університет; Керівник Туманський Валерій Олексійович. – ДР 0114U000967. УДК 616-006-033.2-091.8-076.

145 с.

У роботі з використанням патогістологічних, гістохімічних, імуногістохімічних, електронномікроскопічних, комп'ютерно-морфометричних та молекулярно-генетичних методів розроблені нові алгоритми ранньої молекулярно-патоморфологічної діагностики раку життєво важливих органів та нові параметри доопераційного визначення його інвазивно-метастатичних властивостей, призначені для своєчасного вибору тактики індивідуалізованого лікування хворих. Показана пряма залежність між зростанням рівнів експресії Ki-67, p53, p21WAF1 і каспази-3 у протоковій аденокарциномі підшлункової залози, та вперше визначена односпрямована динаміка зростання мРНК генів регулятора клітинного циклу CDK1 та клітинної проліферації ki67 з сильним кореляційним зв'язком між показниками. Уперше визначена роль різної експресії MMP-9, TIMP-1, E-кадгерину і b-катеніну в інвазивному рості ГЦР та ХЦР печінки. Новими ІГХ даними доповнено наукові уявлення про високу проліферативну активність і знижений рівень апоптозу клітин ГЦР та ХЦР печінки та обґрунтовані прогностично несприятливі ІГХ показники, які свідчать про схильність до інвазивного розповсюдження клітин та збільшення розмірів пухлин. Установлено, що інвазивна ЕАЕ відрізняється від нормального проліферативного ендометрію втраченою чутливістю клітин пухлинних залоз і стромі до регуляторних сигналів естрогену і прогестерону, підвищеною експресією p53 і p16, що свідчить про порушення p53 і p16-асоційованих механізмів контролю клітинного циклу, а також підвищеним рівнем проліферації і зниженим рівнем апоптозу пухлинних клітин. Показано, що рівень експресії VEGF збільшувалася в ряду: фібробластичні, менинготеліоматозні, перехідні та анапластичні менингіоми. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.10.17.0705/0217U003650

Дослідження динаміки стану імунітету, встановлення критеріїв його порушення та робота своєчасної їх корекції у хворих на хіміорезистентний туберкульоз легень в процесі інтенсивної фази лікування: Заклучний звіт /Запорізький державний медичний університет; Керівник Шальмін Олександр Самуїлович. – ДР 0114U000969. УДК 616-097:616.24-002.5-085.28.015.8 -08]-07-08.

112 с.

Вперше встановлені особливості стану імунітету у хворих на хіміорезистентний туберкульоз легень за станом цитокінового профілю; вперше встановлені критерії порушення стану імунітету, визначено параметри прогнозування перебігу хіміорезистентного туберкульозу легень; обґрунтована доцільність застосування додаткового патогенетичного лікування, яке спрямоване на корекцію імунологічних змін

шляхом призначення у комплексному лікуванні імуномодулятора глутаміл-цистеїніл-глїцин динатрію, що дозволило підвищити ефективність лікування на 33,3 %. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.10.17.0706/0217U003674

Розробка принципів реформування системи медичного менеджменту в галузі охорони психічного здоров'я населення України: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут соціальної і судової психіатрії та наркології; Керівник Степанова Наталя Михайлівна. – ДР 0114U000992. УДК 616.89:336.02.

165 с.

Третій (заключний) етап виконання НДР, що виконувався у 2016 році, був присвячений розробці та впровадженню принципів реформування системи медичного менеджменту в галузі охорони психічного здоров'я населення України. Було проаналізовано динаміку показників психічного здоров'я населення України у 2013-2015 рр., стан наукової діяльності в галузі охорони психічного здоров'я та питання міжвідомчої взаємодії при наданні спеціалізованої психіатричної допомоги. За результатами аналізу були запропоновані: нова модель надання психіатричної допомоги населенню України та її наукове обґрунтування; спільнотна служба охорони психічного здоров'я; розглянуто організаційно-правові аспекти системи, що пропонується, в межах реформи охорони здоров'я в Україні; запропоновано модель організації служби охорони психічного здоров'я в госпітальних округах.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.10.17.0707/0517U000271

Сидоренко Людмила Василівна. Синтез, фізико-хімічні властивості та біологічна активність 4-R-2-оксо-1,2-дигідрохінолін-3-карбонових кислот та їх похідних: Дис... д.фарм.н. /Національний фармацевтичний університет. – Захищена 05.04.2017.

УДК 54.057:542.8:544.165:547.831.9.

434 с.: 48 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 487 назв.

Робота присвячена розробці перспективного напрямку в синтезі нових біологічно активних сполук хінолонового ряду, основанийого на модифікації естерів 4-гідрокси-2-оксо-1,2-дигідрохінолін-3-карбонових кислот із залученням у хімічні перетворення практично усіх функціональних груп. Вивчена протитуберкульозна, діуретична, протизапальна активність синтезованих сполук, а також здатність блокувати опіоїдні рецептори. Виявлена оригінальна сполука Налквілон – синтетичний антагоніст опіоїдних рецепторів нового хімічного класу, для якої розроблено проект МКЯ та технологічний тимчасовий регламент на виробництво.

76.10.17.0708/0517U000368

Ленчик Лариса Володимирівна. Комплексне фармакогностичне вивчення сировини родин розові та отримання фітозасобів на їх основі: Дис... д.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 615.32: 582.711.71:001.891.

400 с.: 76 табл., 84 іл. – Бібліогр.: 378 назв.

Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню сировини рослин родини Розові підродина Сливові, розробці сучасних підходів до встановлення нових рослинних джерел БАР серед рослин родів Абрикос, Персик, Слива, Вишня, Мигдаль, Черемха, Лавровишня та створення на

їх основі нових лікарських засобів із протизапальною, антимікробною, діуретичною, кардіопротекторною, гепатопротекторною та антиоксидантною активністю.

76.10.17.0709/0517U000429

Власов Сергій Віталійович. Синтез, фізико-хімічні та фармакологічні властивості 6-заміщених тієно[2,3-d]піримідинів: Дис... д.фарм.н. /Національний фармацевтичний університет. – Захищена 01.06.2017.

УДК 615.276:615.281.9:547.732:547.853:004.94.

363 с.: 88 табл., 142 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Робота присвячена розробці підходів та теоретичному обґрунтуванню цілеспрямованої пошуку нових біологічно активних речовини серед похідних тієно[2,3-d]піримідин-6-карбонових кислот, 6-гетеріл(ацетил)тієно[2,3-d]піримідинів із різноманітними замісниками у положеннях 1-4. Розроблені та оптимізовані підходи до синтезу та модифікації похідних з оксо- і тіогрупами у положеннях 2 та 4 тієно[2,3-d]піримідиної системи із заміщеним положенням 3 та методики синтезу заміщених 6-ацетилтієно[2,3-d]піримідинів та 6-гетерілтієно[2,3-d]піримідинів із азольними замісниками. Проаналізовано залежність між структурою та протимікробною активністю отриманих сполук. Встановлені перспективні види фармакологічної активності та проведений скринінг протизапальної, анальгетичної, антигістамінної, протиракової активностей, впливу на ЦНС та слизову оболонку шлунку. На основі докінгових досліджень розроблено раціональний підхід для пошуку нових НПЗЗ серед 6-заміщених тієно[2,3-d]піримідинів. Рекомендовано нову перспективну субстанцію “Метилловий естер 5-метил-4-оксо-3,4-дигідро-тієно[2,3-d]піримідин-6-карбонової кислоти” із анальгетичною і протизапальною дією, для якої розроблено проект МКЯ.

76.10.17.0710/0517U000471

Дроздова Анна Олександрівна. Науково-практичне обґрунтування складу та технології лікарських засобів антимікробної та сперміцидної дії для гінекології: Дис... д.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 09.06.2017.

УДК 615.014.22:615.454.144:615.281:615.256.3:618.1-085.

493 с.: 78 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 410 назв.

Дисертація присвячена теоретичному обґрунтуванню і розробці ЛЗ у формі пінного аерозолу, вагінальних лікарських плівок, крему та гелю на основі метронідазолу, кло-тримазолу, молочної кислоти, хінозолу, нагідок екстракту густого та дерев'яного екстракту густого для профілактики та лікування запальних захворювань органів малого таза. Розроблено методологію створення вагінальних лікарських засобів антимікробної, протизапальної та сперміцидної дії, що має на увазі науково обґрунтовану та цілеспрямовану організовану послідовність дій щодо створення адекватної лікарської форми. Дане забезпечує відповідність опрацьованих препаратів певним вимогам з позицій оцінки їх конкурентоспроможності в сучасних умовах. На підставі фізико-хімічних, фізико-механічних, технологічних і біологічних досліджень розроблено технологію пінного аерозолу, вагінальних лікарських плівок, крему та гелю. Доведена можливість використання фізико-механічних методів у поstadійному контролі технології вагінальних ЛП. Уперше запропоновано метод отримання нагідок екстракту густого та дерев'яного екстракту густого методом циркуляційної ремандерації, що найменше в 2 рази менше тривалості стадії екстрагування із застосуванням методу фільтраційної екстракції, в поєднанні із забезпеченням якості одержаних густих екстрактів

відповідно до затвердженої специфікації з їх якості

76.10.17.0711/0417U000794

Попов Олексій Сергійович. Фармакологічне дослідження комбінованого нестероїдного протизапального препарату "Диклокор":

Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут фармакології та токсикології НАМН України". – Захищена 12.04.2017.

УДК 615.276:547.814.5:615.453.42]:57.084.1.

252 с.: 47 табл., 103 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

У дисертаційній роботі вперше проведено фармакологічне вивчення комбінації диклофенаку натрію та кверцетину у формі капсул й експериментально

обґрунтовано доцільність її застосування у терапії дегенеративно-дистрофічних і запаль-но-деструктивних захворювань суглобів. Уперше уточнено наукові дані щодо протизапальних властивостей диклофенаку натрію та кверцетину і доведено їх синергічну дію при поєднанні у фармацевтичній формі капсул "Диклокор" на альтеративну, ексудативну та проліферативну фази запалення. Розширено наукові уявлення про модифікацію хондротропних властивостей диклофенаку натрію при його сумісному застосуванні з кверцетином, доведено зниження інтенсивності процесів апоптозу під впливом цієї комбінації у патологічно зміненому суглобовому хрящі, що лежить в основі позитивного впливу Диклокоору на перебіг експериментального остеоартрозу.

76.10.17.0712/0217U001848

Обґрунтування переліку та потреби у наркотичних лікарських засобах і препаратах спеціального призначення для медичної служби ЗСУ та інших суб'єктів сил сектору безпеки і оборони України:

Заключний звіт /Українська військово-медична академія; Керівник Шматенко Олександр Петрович. – ДР 0114U003807. УДК 615.1.

234 с.

Спрогнозовано перелік та потребу у наркотичних лікарських засобах і препаратах спеціального призначення, що входить до складу комплектно-табельного оснащення для військової ланки Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.10.17.0713/0217U003450

3-Заміщені 1,4-бенздіазепіни, як перспективні знеболюючі та протизапальні засоби:

Заключний звіт /Фізико-хімічний інститут ім. О.В.Богатського НАН України; Керівник Андронаті Сергій Андрійович. – ДР 0114U002761. УДК 547.891.2 + 547.898 + 615.217.

52 с.

Синтезовано нові 3-заміщені бенздіазепіни: 3-алкокси-, 3-ариламіно-, 3-ариліден(гетариліден)-, 1-алкіл-3-ацетокси-, фосфорильовані 1,4-бенздіазепін-2-они та 5-стирил-3-ариліден 1,4-бенздіазепін-2-они. Будову отриманих сполук встановлено комплексом фізико-хімічних методів аналізу, у тому числі методом рентгеноструктурного аналізу. На основі одержаних даних відібрано дві найбільш перспективні сполуки для проведення розширених доклінічних іспитів: 5-(2'-хлор)феніл-3-пропокси-1,2-дигідро-3Н-1,4-бенздіазепін-2-он (007) та (3Z)-3-(4-хлорбензиліден)-5-[(E)-2-(4-хлорфеніл)вініл]-1,3-дигідро-2Н-1,4- бенздіазепін-2-он (925). Впровадження планується на базі ТДВ "ІНТЕРХІМ" м. Одеса. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.10.17.0714/0517U000278

Вавріневич Олена Петрівна. Гігієнічне обґрунтування наукових основ проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу при застосуванні фунгіцидів в агропромисловому комплексі України:

Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 20.04.2017.

УДК 613:351.77:632.952.

472 с.: 70 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 438 назв.

Об'єкт - соціально-гігієнічний моніторинг за застосуванням фунгіцидів в агропромисловому комплексі України; мета - гігієнічне обґрунтування наукових основ проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу при застосуванні фунгіцидів в агропромисловому комплексі України з метою збереження та зміцнення здоров'я працівників і населення в цілому. Методи дослідження: лабораторний та натурний гігієнічні експерименти, фізико-хімічні (хроматографічні), органолептичні, фізичні, математичного моделювання, картографування та статистичного аналізу. Результати: розроблено метод комплексної оцінки ймовірного негативного впливу на організм людини пестицидів при їх вимиванні із ґрунту в ґрунтові води, який дозволить оцінити ризик їх несприятливого впливу на здоров'я населення при споживанні забрудненої води. Обґрунтовані максимально допустимі рівні досліджуваних фунгіцидів у харчових продуктах та сільськогосподарській сировині, регламенти їх безпечного застосування. Запропоновано методіку прогнозування розрахункового нормативу у воді водою господарсько-питного призначення сучасних пестицидів різних класів. Удосконалено схему функціонування системи соціально-гігієнічного моніторингу і профілактики негативного впливу фунгіцидів на здоров'я населення та модель управління екологічним та професійним ризиком небезпечного впливу на здоров'я працівників, населення і об'єкти довкілля. Обґрунтовано критерії відбору фунгіцидів для проведення їх моніторингу в агропромисловому комплексі України.

76.10.17.0715/0217U002619

Наукові дослідження препаратів Зеро, КЕ та Інспектор, ВГ:

Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U002913. УДК 613:632.95.

30 с.

Проведено санітарно-гігієнічні дослідження з вивчення умов праці при застосуванні гербіциду Зеро, КЕ. Вивчена динаміка залишкових кількостей діючих речовин препаратів Зеро, КЕ та Інспектор, ВГ в сільськогосподарських культурах.

76.10.17.0716/0217U002620

Наукові дослідження препаратів Актара 240 SC, Гоал 2 Е і Нурел Д, КЕ:

Заключний звіт /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002298.

УДК 613:632.95.

3 с.

Проведені науково-дослідні роботи з визначення вмісту діючих речовин в наданих зразках препаратів Актара 240 SC, Гоал 2 Е і Нурел Д, КЕ

76.10.17.0717/0217U002635

Наукові дослідження препарату Сателіт, СК:

Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007168. УДК 613:632.95.

29 с.

Проведено санітарно-гігієнічні дослідження умов праці при застосуванні препарату Сателіт, СК на соняшнику, розроблено інструкції безпечного застосування препарату.

76.10.17.0718/0217U002636

Наукові дослідження хімічних засобів захисту рослин Командор Гранд, ТН, Тезис, КС, Нокаут Екстра, КС і Містард, ВГ:

Заключний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002087. УДК 613:632.95.

49 с.

Проведено санітарно-гігієнічні дослідження умов праці при застосуванні хімічних засобів захисту рослин Командор Гранд, ТН, Тезис, КС, Нокаут Екстра, КС і Містард, ВГ, розроблено інструкції безпечного застосування препаратів.

76.10.17.0719/0217U002637

Наукові дослідження препаратів МСW-2027 ТН, Кальма КЕ, Банджо Форте КС, Елегант 2 FD СЕ, Каліф КЕ, Бельведер Форте СЕ та Мерпан 780 ВГ:

Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007119. УДК 613:632.95.

59 с.

Розроблено гігієнічні нормативи і регламенти безпечного застосування препаратів МСW-2027 ТН, Кальма КЕ, Банджо Форте КС, Елегант 2 FD СЕ, Каліф КЕ, Бельведер Форте СЕ та Мерпан 780 ВГ

76.10.17.0720/0217U002638

Наукова експертиза нормативно-технічної документації "ТУ У 29.3-00232124-074:2016 "Трубопроводи звиті. Технічні умови":

Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002842. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза нормативної документації: "ТУ У 29.3-00232124-074:2016 "Трубопроводи звиті. Технічні умови".

76.10.17.0721/0217U002639

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Сировинний засіб "Sodium dichloroisocyanurate (SDIC DCCA)": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002843. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Сировинний засіб "Sodium dichloroisocyanurate (SDIC DCCA)" з метою встановлення медичних критеріїв безпеки.

76.10.17.0722/0217U002640

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Плівка багатопарова для пакування у вакуум та газомодифіковане середовище (МАР пакування)": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002845. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Плівка багатопарова для пакування у вакуум та

газомодифіковане середовище (МАР пакування)" з метою встановлення медичних критеріїв безпеки.

76.10.17.0723/0217U002641

Наукові дослідження препарату Нурел Д, КЕ: Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002846. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведені наукові дослідження з метою встановлення рівня вмісту діючих речовин в наданому зразку препарату Нурел Д, КЕ .

76.10.17.0724/0217U002651

Наукова експертиза нормативно-технічної документації ТУ У 29.2-31399548-009:2017 "Установки підготовки паливного, пускового та імпульсного газу "УПТПГ": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002942. УДК 613:632.95.

11 с.

Проведена наукова експертиза нормативної документації ТУ У 29.2-31399548-009:2017 "Установки підготовки паливного, пускового та імпульсного газу "УПТПГ" з метою встановлення відповідності вимогам діючого санітарного законодавства України.

76.10.17.0725/0217U002652

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Біопрепарат з інсектицидною дією "АгроМар" mtz": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002943. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Біопрепарат з інсектицидною дією "АгроМар" mtz" з метою встановлення медичних критеріїв безпеки

76.10.17.0726/0217U002653

Наукова експертиза нормативної документації на виготовлення біопрепаратів «НІТРО-ФІКС» (LS) та «НІТРОФІКС» (CP)», їх реєстраційних матеріалів та стимулятора росту кореневої системи «РІЗОМАКС, рідка суспензія»: Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002944. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза нормативної документації «Мікробіологічні препарати інокулянти для передпосівної обробки насіння сої «Нітрофікс» (LS) та Нітрофікс (CP). Технічні умови з метою встановлення відповідності вимогам діючого санітарного законодавства України і стимулятора росту кореневої системи «Різомакс, рідка суспензія» з метою встановлення медичних критеріїв безпеки.

76.10.17.0727/0217U002654

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів мийних засобів спеціального призначення серії "ЕКЛІН": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U002945. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Засоби мийні спеціального призначення серії "ЕКЛІН" з метою встановлення медичних критеріїв безпеки.

76.10.17.0728/0217U002693

Наукові дослідження препаратів Імазапір, 33 г/л + Імазамокс, 15 г/л, РК, Тербутилазин, 500 г/л, КС і Флорасулам, 250 г/кг, ВГ: Заключний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007133. УДК 613:632.95.

44 с.

Розроблено гігієнічні нормативи і регламенти безпечно-го застосування препаратів Імазапір, 33 г/л + Імазамокс, 15 г/л, РК, Тербутилазин, 500 г/л, КС і Флорасулам, 250 г/кг, ВГ

76.10.17.0729/0217U002694

Наукові дослідження препаратів Паритет КС, Астра КЕ, Статус КС, Селебріті КЕ, Мелон МД/КС, Грантор ВГ, База РК, Цербер КЕ, Фантом КС і Гарант РК:

Заключний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007134. УДК 613:632.95.

29 с.

Розроблено гігієнічні нормативи і регламенти безпечно-го застосування препаратів Паритет КС, Астра КЕ, Статус КС, Селебріті КЕ, Мелон МД/КС, Грантор ВГ, База РК, Цербер КЕ, Фантом КС і Гарант РК

76.10.17.0730/0217U002695

Наукові дослідження препаратів Дефолт, РК і Брокер, РК: Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007202. УДК 613:632.95.

25 с.

Проведена гігієнічна оцінка умов праці при застосуван-ні препаратів Дефолт, РК і Брокер, РК. Вивчена динаміка залишкових кількостей діючих речовин препаратів у сіль-ськогосподарських культурах.

76.10.17.0731/0217U002696

Наукові дослідження препаратів АгроЗахист, ВСК, АгроКіппер, КЕ, Покрова Екстра, КС, Знахар, КЕ, Ацетал, КЕ, АгроУніверсал, ТК, Круз 350, ТКС, ЕнВіАгро, КС, Еліт ХантерДуо та Патріот: Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0116U007205. УДК 613:632.95.

41 с.

Проведено наукові дослідження препаратів АгроЗахист, ВСК, АгроКіппер, КЕ, Покрова Екстра, КС, Знахар, КЕ, Ацетал, КЕ, АгроУніверсал, ТК, Круз 350, ТКС, ЕнВіАгро, КС, Еліт ХантерДуо та Патріот

76.10.17.0732/0217U002697

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єктів: "Поверхнево-активна речовина ЕКО ОЙЛ СПРЕЙ" і "Поверхнево-активна речовина AG-ADJ5 SL": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U006029. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єктів: "Поверхнево-активна речовина ЕКО ОЙЛ СПРЕЙ" і "Поверхнево-активна речовина AG-ADJ5 SL" з метою встановлення медичних критеріїв безпеки.

76.10.17.0733/0217U002698

Наукові дослідження препарату Скала 400 SC, КС: Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U006020. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведено науково-дослідні роботи з визначення вмісту діючої речовини в наданому зразку препарату Скала 400 SC, КС

76.10.17.0734/0217U002699

Наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Труба водопровідна поліетиленова РЕ 100 і фасонні частини до неї, труба гофрована безнапірна каналізаційна поліпропіленова та поліетиленова і фасонні частини до неї": Заклучний звіт /Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця МОЗ України; Керівник Омельчук Сергій Тихонович. – ДР 0117U006076. УДК 613:632.95.

3 с.

Проведена наукова експертиза реєстраційних матеріалів об'єкту: "Труба водопровідна поліетиленова РЕ 100 і фасонні частини до неї, труба гофрована безнапірна каналізаційна поліпропіленова та поліетиленова і фасонні частини до неї"

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.10.17.0735/0517U000341

Бакалюк Тетяна Григорівна. Оптимізація відновного лікування хворих на первинний гонартроз під час санаторно-курортного етапу реабілітації: Дис... д.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – За-шищена 25.04.2017.

УДК 616.71/72-018.3-007.248-02:616.71-007.234]-08.838-039.76.

423 с.: 92 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 635 назв.

Дисертацію присвячено опрацюванню нових диференційованих реабілітаційних програм хворих на первинний гонартроз (ПГА) залежно від стану мінеральної щільності кісткової тканини, наявності синовіту та м'язової дисфункції з застосуванням бальнео-, пелюдо-, фізіотерапії, ряду фізичних та альтернативних методів. На основі аналізу вивчення клінічного перебігу захворювання, стану хрящової, кісткової та м'язової тканини за даними лабораторних, рентгенологічного, артросонографічного, денситометричного, рео-вазографічного методів обстеження, а також функціональних м'язових тестів, запропоновано диференційований підхід до вибору реабілітаційних методів залежно від клініко-патогенетичного варіанта перебігу захворювання. Застосування запропонованих реабілітаційних комплексів дасть можливість удосконалити процес медичної реабілітації хворих на первинний гонартроз, допоможе ефективніше спланувати діагностичний, реабілітаційний та профілактичний процес, а також дозволить домогтися істотного поліпшення функціонального стану опорно-рухового апарату та якості життя хворих на гонартроз.

76.75 Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я

76.10.17.0736/0517U000279

Погоріляк Рената Юріївна. Розвиток керівних кадрів охорони здоров'я: характеристика та наукове обґрунтування шляхів його покращення: Дис... д.мед.н. /Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. – Захищена 06.04.2017.

УДК УДК 614.007(477):331.108.

316 с.: 66 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 212 назви.

Об'єкт – здоров'я населення і регіональна система охорони здоров'я; мета – наукове обґрунтування та розробка моделі системи підготовки керівних кадрів охорони здоров'я на різних етапах їх безперервного професійного розвитку; методи – соціо-логічний, соціально-психологічний, статистичний, економіко-математичні, концептуального моделювання, експертних оцінок; результати – в роботі встановлено особливості здоров'я населення на регіональному рівні; дано комплексну оцінку мережі та кадровому складу, в тому числі й керівному; визначено рівень задоволеності населення якістю та доступністю медичної допомоги; виявлено якісні та кількісні показники залежності окремих показників здоров'я та якості медичної допомоги по відношенню до зміни показників ресурсного забезпечення населення; встановлено професійно - демографічний профіль управлінців, а також соціально – психологічні характеристики керівних кадрів охорони здоров'я, що дало можливість розробити узагальнену психогрупу управлінця охорони здоров'я регіонального рівня та визначити найбільш прогнозовані щодо результату їх соціально-психологічні характеристики; науково обґрунтовано та розроблено модель системи підготовки керівних кадрів на додипломному, післядипломному етапі та на етапі забезпечення їх професійного безперервного розвитку; галузь – медицина.

76.10.17.0737/0417U000776

Мишенін Андрій Борисович. Медико-соціальне обґрунтування удосконалення системи медичної реабілітації хворих на первинну глаукому: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 31.03.2017.

УДК 617.7-007.681:001.5.

189 с.: 57 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

Комплексним медико-соціальним дослідженням встановлено недосконалість існуючої системи медичної реабілітації хворих на первинну глаукому в Україні, її невідповідність сучасним вимогам галузі, існуючим потребам хворих та необхідність наукового обґрунтування удосконалення її системи на якісно нових засадах/ Результатом роботи стало наукове обґрунтування системи організації офтальмологічної допомоги дорослому населенню України, в частині надання послуг медичної реабілітації хворим на первинну глаукому, впровадження якої засвідчило її високу медичну, соціальну та економічну ефективність.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.01 Загальні питання військової справи

78.10.17.0738/0217U002647

Обґрунтування рекомендацій щодо удосконалення підготовки фахівців з військовою оперативно-тактичною та оперативно-стратегічною вищою освітою на основі досвіду підготовки у системах військової освіти провідних країн світу: Заключний звіт /Національний університет оборони України імені Івана Черня-

ховського; Керівник Салкуцян Сергій Миколайович. – ДР 0116U006699. УДК 355.233.

208 с.

Об'єкт дослідження - підготовка фахівців з вищою військовою оперативно-стратегічною та оперативно-тактичною освітою на основі досвіду підготовки у системах військової освіти провідних країн світу. Для реалізації поставлених завдань використовувались методи теоретичного та емпіричного дослідження, які взаємозбагачувались і забезпечили досягнення мети науково-дослідної роботи. Основні результати дослідження: узагальнені основні відомості щодо дослідження досвіду підготовки фахівців у системах військової освіти провідних країн світу; систематизовані зміст, структура, обсяги підготовки, забезпечення якості освіти фахівців з вищою військовою оперативно-стратегічною та оперативно-тактичною освітою на основі досвіду підготовки у системах військової освіти провідних країн світу за спеціальностями (спеціалізаціями) Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. Реалізація запропонованих підходів до підготовки фахівців з вищою оперативно-стратегічною та військовою оперативно-тактичною освітою, на прями забезпечення якості освіти на основі досвіду підготовки у системах військової освіти провідних країн світу буде сприяти оновленню нормативного і навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у ВВНЗ з метою досягнення потрібної якості вищої військової освіти та підвищення професійної мобільності випускників.

78.10.17.0739/0217U003651

Уточнення понятійного апарату у військовій сфері: Заключний звіт /Центральний науково-дослідний інститут Збройних сил України; Керівник Смалъ Сергій Валентинович. – ДР 0116U008791. УДК 355.25.

37 с.

У процесі дослідження: визначено порядок проведення порівняльного аналізу стану термінології у військовій сфері; проаналізовано стан термінологічної бази у військовій сфері та чинників, що впливають на її функціонування. На основі аналізу законодавчих актів України, державних, галузевих та міжнародних стандартів сформовано перелік термінів, які включені до проекту тлумачного словника. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78.09 Воєнна історія

78.10.17.0740/0217U003481

Інформаційно-пропагандистське забезпечення військ (сил) в умовах воєнно-політичного конфлікту: Заключний звіт /Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України; Керівник Холох Олена Іванівна. – ДР 0117U002429. УДК УДК 316.77 : 355.01.

318 с.

Заключний звіт про науково-дослідну роботу "Інформаційно-пропагандистське забезпечення військ (сил) в умовах воєнно-політичного конфлікту" (Шифр "ІПЗ"): один том, 318 с., 420 джерел. Об'єкт дослідження - інформаційно-пропагандистське забезпечення діяльності військ (сил) як складова морально-психологічного забезпечення. Предмет дослідження - інформаційно-пропагандистське забезпечення в умовах воєнно-політичного конфлікту як цілеспрямована діяльність щодо впливу на свідомість і підсвідомість військово-службовців Збройних Сил України в інтересах підвищення бойової готовності військ (сил). Метою роботи є удосконалення теоретико-методологічних засад інформаційно-пропагандистського забезпечення діяльності військ шляхом аналізу вітчизняного та іноземного досвіду інформаційно-пропагандистського забезпечення в особливих умовах, а

також зверненням до сучасних досягнень комунікативних, військово-гуманітарних наук та теорії військового управління з метою розробки практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності заходів пропагандистської, інформаційної та контрпропагандистської роботи у Збройних Силах України. Методи дослідження - загальний (філософський) метод; аналітико-синтетичний метод; логіко-гносеологічний аналіз; порівняльно-історичний метод; проблемно-хронологічний метод; методи військово-соціологічних досліджень; системно-комплексна методологія. У звіті обґрунтовано теоретико-методологічні основи інформаційно-пропагандистського забезпечення у Збройних Силах України, досвід вирішення завдань інформаційно-пропагандистського забезпечення в умовах воєно-політичного конфлікту. Матеріали звіту можуть бути використані у ході створення системи інформаційно-пропагандистського забезпечення у Збройних Силах України, при підготовці навчальних програм і планів вищих військових навчальних закладів, Організаційно-методичних вказівок органам з морально-психологічного забезпечення, навчальних планів і методичних матеріалів з національно-патріотичної підготовки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78.17 Воєнна політика. Воєнні доктрини

78.10.17.0741/0217U001806

Організація застосування збройної сили у внутрішньому збройному конфлікті: Заключний звіт /Національна академія Національної гвардії України; Керівник Лавніченко Олександр Васильович. – ДР 0115U002847. УДК 355.431:355.42.

133 с.

Об'єктом дослідження є застосування Національної гвардії України у локалізації та ліквідації збройного конфлікту в середині держави. Метою роботи є розробити методику визначення раціонального бойового складу угруповання Національної гвардії України з локалізації та ліквідації такого конфлікту, що враховувала б окрему методику оцінки прогнозованого складу і характеру дій незаконних збройних формувань. В роботі здійснено уточнення поняття, що стосуються сутності збройного конфлікту всередині держави, проведено класифікацію збройних конфліктів за різними основами та обґрунтовано роль і місце Національної гвардії України з участю у локалізації і ліквідації таких конфліктів за різної їх інтенсивності й масштабу. Методи дослідження - загальнонаукові теоретичні та емпіричні методи, що ґрунтуються на принципах воєнного мистецтва, методи логічного, сценарно-ситуаційного, уявно-логічного моделювання, системно-структурного та системно-функціонального аналізу, дослідження операцій. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у можливості їх використання: - у вдосконаленні вітчизняної нормативно-правової бази; - для підтримки прийняття рішень зі створення угруповань Національної гвардії України під час участі в локалізації та ліквідації збройного конфлікту всередині держави; - для планування будівництва, підготовки та розвитку Національної гвардії України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.19 Воєнна наука

78.10.17.0742/0217U001764

Дослідження організації підготовки та підвищення кваліфікації фахівців з питань цивільного захисту: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Юрченко Валерій Олександрович. – ДР 0116U003781. УДК 355.58:331.363.

200 с.

Об'єкт дослідження: підготовка та підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту. Мета роботи: удосконалення організації підготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту. Методи дослідження: системний аналіз, синтез, метод аналізу ієрархій. Основні результати: пропозиції щодо удосконалення функціонування системи підготовки фахівців з питань цивільного захисту, проект Положення про організацію підготовки та підвищення кваліфікації посадових осіб з питань цивільного захисту, проект Професійної програми підвищення кваліфікації фахівців структурних підрозділів (посадових осіб) з питань цивільного захисту центральних, місцевих органів виконавчої влади та суб'єктів господарювання. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.21 Воєнно-прикладні науки

78.10.17.0743/0217U003606

Вивчення обсягу контрольних випробувань зразка стрілецького озброєння іноземного виробництва: Заключний звіт /Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України; Керівник Гурнович Анатолій Вікторович. – ДР 0116U008535. УДК 623.4.018:(623.442+623.443). 185 с.

Об'єкт наукових досліджень - процес організації та проведення контрольних випробувань типового зразка стрілецького озброєння іноземного виробництва. Розроблено типову програму та типові методики контрольних випробувань зразка стрілецького озброєння іноземного виробництва. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78.25 Озброєння і Воєнна техніка

78.10.17.0744/0217U003479

Створення програмного комплексу формування еталонних зображень цілей з оцінкою відповідності еталонних зображень пропонованим вимогам: Заключний звіт /Інститут проблем реєстрації інформації НАН України; Керівник Мезенцев Олексій Вікторович. – ДР 0116U007174.

УДК 623.462.

463 с.

В роботі представлено розробку робочої конструкторської документації на програмний комплекс формування еталонних зображень, математичне забезпечення рішення задачі створення еталонних зображень цілей, розроблене програмне забезпечення для оцінки відповідності еталонних зображень вимогам, що висуваються, а також сформульовано вимоги до апаратного забезпечення комплексу підготовки еталонних зображень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

78.10.17.0745/0217U003607

Дослідження аспектів обігу об'єктів права інтелектуальної власності, створених при виконанні договорів за державним оборонним замовленням: Заключний звіт /Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України; Керівник Комаров Володимир Олександрович. – ДР 0117U001535. УДК 623.4.

164 с.

Матеріали науково-дослідної роботи щодо розроблення пропозицій щодо вдосконалення порядку обліку об'єктів права інтелектуальної власності, створених при виконанні державного оборонного замовлення має на меті удосконалити порядок організації обліку об'єктів права інтелектуальної власності у Міністерстві оборони України на основі

аналізу законодавчої та нормативно-правової бази України та міжнародної практики щодо обліку об'єктів права інтелектуальної власності та бухгалтерського обліку нематеріальних активів Робота передається за кордон за договірною ціною.

81 ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.09 Матеріалознавство

81.10.17.0746/0517U000453

Явецький Роман Павлович. Фізико-хімічні основи технології одержання прозорих оксидних керамік $(RE_{1-x}Eu_x)_{2}O_{3}$ ($RE=Y, Lu$) і $(Y_{1-x}Nd_x)_{3}Al_{5}O_{12}$: Дис... д.т.н. /Інститут монокристалів НАН України. – Захищена 17.05.2017.

УДК [666.3-128:535.345.1]:[546.65:54-31].

299 с.: 6 табл., 141 іл. – Бібліогр.: 328 назв.

Роботу присвячено визначенню закономірностей формування структури, фазового складу та властивостей нанодисперсних порошків і консолідованих матеріалів на основі рідкісноземельних оксидів $(RE_{1-x}Eu_x)_{2}O_{3}$ ($RE=Y, Lu$) і $(Y_{1-x}Nd_x)_{3}Al_{5}O_{12}$, а також розробленню фізико-хімічних основ технології одержання прозорих керамік в умовах дії високих температур або тисків. Сформульовано фізико-хімічні закономірності створення прозорих керамік на базі тугоплавких оксидів рідкісноземельних елементів. Запропоновано спосіб отримання нанозернистих оптичних керамік $(Y_{0,99}Eu_{0,01})_{2}O_{3}$, що полягає у консолідації сферичних наночастинок при високих тисках в умовах фазового перетворення. Оптимізовано технологію одержання сцинтиляційної кераміки $(Lu_{0,95}Eu_{0,05})_{2}O_{3}$ із середнім розміром зерна 50 мкм та лінійним оптичним пропусканням 50% на довжині хвилі 611 нм методом вакуумного спікання нанодисперсних порошків. Розвинуто уявлення щодо процесів синтезу та консолідації багатокомпонентних оксидних нанопорошків. Розроблено принципи керування структурно-фазовим станом високолегованих лазерних керамік $(Y_{1-x}Nd_x)_{3}Al_{5}O_{12}$ ($x \approx 0,04$), що формуються в умовах термічно-активованих фазових перетворень. Отримано кераміку з оптичними втратами на рівні 10-2 см⁻¹ при 1064 нм, пористістю 10-3 об.% та диференційною ефективністю лазерної генерації 58% при діодній накачці на $\lambda = 807$ нм.

81.14 Проектування. Конструювання

81.10.17.0747/0517U000332

Прохоров Олександр Валерійович. Методологічні основи та інформаційна технологія створення розподілених інтелектуальних систем: Дис... д.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 05.05.2017.

УДК 004.942.

376 с.: 15 табл., 116 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

Об'єкт дослідження - процес створення розподілених інтелектуальних систем; мета дослідження - підвищення ефективності оброблення інформації та прийняття рішень у соціотехнічних системах за умов неповної визначеності й динамічного оточення шляхом розроблення методологічних основ та інформаційної технології створення розподілених інтелектуальних систем; методи дослідження - методи системного аналізу, теорії категорій та штучного інтелекту, імітаційного моделювання та теорії мультиагентних систем, хмарні технології; результати - теоретичне узагальнення та нове вирішення актуальної науково-прикладної проблеми

формування методологічних основ створення інформаційних систем, що мають необхідні інтеграційні та інтелектуальні властивості для прийняття ефективних рішень в умовах розподіленості соціотехнічних систем, а також інноваційного оновлення та розвитку інформаційного середовища; новизна - вперше одержано метод синтезу агентів розподіленої інтелектуальної системи, в якому використано комбінацію онтологічних моделей, що забезпечує автоматизацію процесу створення, адаптивність і швидку модифікацію мультиагентної системи; вперше одержано метод об'єднання онтологічних моделей знань на основі логіко-категорійного підходу, який забезпечує незалежність від вибору конкретної мови опису онтологій і специфіки реалізації; вперше одержано метод логічного висновку в обчисленні предикатів першого порядку, який дає можливість вирішити проблему обчислювальної розв'язності, що виключає необхідність використання дескриптивної логіки для опису онтологій; вперше одержано модель подання онтологічних знань на основі багатозначного числення присутності, в якій враховано невизначеність в онтологіях і роботу з суперечливими знаннями; удосконалено метод автоматизованої побудови онтологій, який оснований на виведенні предметних знань з неструктурованої текстової інформації і перетворення в онтологічні конструкції з перевіркою і аналізом протиріч; удосконалено моделі розподіленої взаємодії агентів у мультиагентній системі, які реалізують механізми взаємодії із зовнішніми активними ресурсами Semantic Web з використанням стандартів OWL і SPARQL; удосконалено агентну імітаційну модель для дослідження процесів управління ресурсами в складних динамічних середовищах, в якій використано механізм самоорганізації і колективної адаптації поведінки її елементів, що дозволяє підвищити ефективність децентралізованого планування і управління ресурсами в умовах невизначеності й динамічного оточення; удосконалено моделі управління, за допомогою яких здійснюють динамічне формування коаліцій і груп семантично схожих об'єктів, що забезпечує раціональний розподіл навантаження і управління ресурсами в конфліктних ситуаціях; дістала подальшого розвитку методологія створення розподілених інформаційних систем шляхом розроблення комплексу моделей, методів інтелектуальної інформаційної технології, за допомогою якої формалізується уявлення і оброблення розподілених знань на основі онтологій для прийняття ефективних рішень у гетерогенному інформаційному середовищі, що змінюється; дістала подальшого розвитку методи та інформаційна технологія створення розподілених інтелектуальних систем шляхом удосконалення технології хмарних обчислень, що дозволило побудувати єдине середовище для розроблення і керування інтелектуальними системами через Інтернет; дістала подальшого розвитку теорія категорій шляхом використання в ролі універсального формалізму онтологічного опису, що дає можливість автоматизувати об'єднання онтологій; дістала подальшого розвитку методи штучного інтелекту шляхом використання розробленого методу логічного висновку в численні предикатів першого порядку, що враховує проблему обчислювального розв'язання для онтологій; ступінь упровадження - результати впроваджені в Управлінні з питань комунальної власності виконавчого апарату Харківської обласної ради, у ДП "Науково-дослідний технологічний інститут приладобудування", у ТОВ "УКР-ЕХЗ-КОМПЛЕКТ", у ТОВ "Дослідний центр цивільних проєктів", у навчальному процесі Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"; галузь використання - розподілені інтелектуальні системи.

81.10.17.0748/0517U000373

Лифар Володимир Олександрович. Моделі, методи та інформаційні технології оцінки те-

техногенного ризику об'єктів підвищеної небезпеки: Дис... д.т.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 26.05.2017.

УДК 004.942:504.06:614.8: 519.876.2.

309 с.: 4 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

Об'єкт - процеси прийняття рішень при забезпеченні техногенної безпеки на державному та регіональному рівнях. Мета - зниження техногенного ризику об'єктів підвищеної небезпеки до прийнятного рівня. Методи - теорії ймовірностей, математичної статистики, математичного моделювання, регресійного аналізу, об'єктно-орієнтованого програмування. Вперше запропоновано концепцію створення і застосування інформаційних технологій комплексного аналізу та отримання множин рішень при оцінці техногенного ризику за рахунок методів синтезу імітаційно-подієвих моделей процесів складної хіміко-технологічної системи. Сформована сучасна база теоретичних засад з формування підходу до визначення основних показників техногенного ризику підприємств, пошуку рішень, які потрібні для підтримки прийнятного рівня ризику. Розроблено багаторівневий підхід до моделювання можливих аварійних подій та визначення їх наслідків і автоматизації комплексної стратегії корегування ризику. Отримали подальший розвиток методи та моделі, що дозволяють підтримку прийняття рішень в умовах невизначеності. Удосконалено метод оцінки техногенного ризику, в якому враховується зв'язок надійності та ефективності систем керування та захисту техногенних об'єктів, можливих негативних наслідків аварій, попереджувальних заходів до них, економічних можливостей сталого розвитку з урахуванням відновлювальних можливостей та виробітки заходів безпеки необхідного рівня

81.10.17.0749/0517U000439

Ісмаїлова Неллі Петрівна. Теоретичні основи геометричного моделювання зачеплень в кінематичних парах: Дис... д.т.н. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 24.05.2017.

УДК 514.18.

325 с.: 2 табл., 153 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Ісмаїлова Н. П. Теоретичні основи геометричного моделювання зачеплень в кінематичних парах. - Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.01.01 - прикладна геометрія, інженерна графіка. - Київський національний університет будівництва та архітектури. - Київ, 2016. Дисертаційні дослідження присвячені вирішенню науково-прикладної проблеми розробки і проектування спряженої контактної квазігвинтової поверхні кінематичних пар, що виключає інтерференцію. Виконаний аналіз методів моделювання зачеплень в кінематичних парах не виявив загальних підходів до вирішення проблеми. Тому виникла необхідність розглянути поверхню зачеплення і формоутворення контактної квазігвинтової поверхні зачеплення в кінематичних парах на відміну від відомих підходів з використанням переважно ліній зачеплення. Вперше виконано геометричне моделювання зачеплень в кінематичних парах із застосуванням контактної квазігвинтової поверхні зачеплення, з урахуванням зміни її характеристик, які виключають інтерференцію на стадії проектування. Запропоновано і реалізовано кінематичний метод, ряд моделей і способів побудови контактної квазігвинтової поверхні зачеплення в кінематичних парах на площині і в просторі, за допомогою яких були проведені обчислювальні експерименти: а) удосконалено способи кругового, гвинтового перетворення і розроблено спосіб узагальненого алгоритму проектування контактної квазігвинтової поверхні зачеплення криволінійним перетворенням в зубчастому зачепленні; розроблено геометричне моделювання контактної квазі-

гвинтової поверхні зачеплень в кінематичних парах на базі удосконаленого параметричного кінематичного гвинта, що виключають інтерференцію. Виконано впровадження розроблених моделей у процесі моделювання різних геометричних форм контактної квазігвинтової поверхні зачеплення в кінематичних парах, що виключає інтерференцію. Проведено комп'ютерні експерименти з дослідження контактної квазігвинтової поверхні зачеплення на базі удосконаленого параметричного кінематичного гвинта і її впливу на особливості форми деталей в машинобудуванні, отримані результати проаналізовано. Отримані результати впровадження: у виробничій діяльності ТОВ НВКФ "Спеціальні гідравлічні машини" при оптимізації конструкції робочих коліс відцентрового одноступеневого насосу (акт № 48 від № "05" липня 2016 р.). Впровадження науково-методичних розробок разом з компонентами САПР моделювання татуювальної і татуажної машини на приватному підприємстві фізичної особи Годованюк Д.Ф. за Ід. № 2581215612, (акт № 1 від № "18" квітня 2016 р.), вказало, що використання квазігвинтової поверхні зачеплення суттєво спрощує процес моделювання циклоїдального зачеплення. Розроблені ефективні моделі перспективних викопувальних робочих органів при обробці ґрунту патент на корисну модель № 89796, Корневікопувальний пристрій. Ключові слова: аналітичне моделювання, геометрична інтерпретація, кінематичний параметричний гвинт, спряжені поверхні, квазігвинтова спряжена поверхня, кінематичний метод, гелікоїди, зубчасте зачеплення, контактна поверхня.

81.10.17.0750/0417U000710

Романчук Катерина Геннадіївна. Метод Байєса при оцінці ризиків аварій та управлінні безпекою на гідровузлах: Дис... к.т.н. /Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору. – Захищена 30.03.2017.

УДК 004.942 ; 519.226.3 ; 519.87 : (504.75 + 626/627).

175 с.: 30 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 237 назв.

Об'єкт дослідження - ризику аварій на гідровузлах, надійність й безпека функціонування гідровузлів як складних ПТС в контексті ризику. Метою дослідження є розробка методів для побудови інформаційної технології ймовірнісного прогнозування аварій та кількісної оцінки ризиків аварій в задачах оцінки надійності і безпеки та управління безпекою гідровузлів як складних систем з урахуванням ризику в рамках сценарного підходу на основі байєсівських процедур перетворення ймовірностей. Методи дослідження: методи системно-структурного та абстрактно-логічного аналізу, системного аналізу, методи теорії ймовірностей та математичної статистики, математичної теорії надійності і математичної теорії ризику, методи математичної логіки та теорії прийняття рішень. Наукова новизна: отримав подальший розвиток сценарний підхід до оцінки ймовірностей аварій та оцінки ризиків аварій на гідровузлах з використанням байєсівського перетворення ймовірностей; вперше сформульовано твердження про несумісність модельних сценаріїв аварій; вперше застосовано метод Байєса до ймовірнісного прогнозування нетипових сценаріїв системних аварій на гідровузлах, пов'язаних з відмовами автоматичних засобів регулювання; розв'язано задачу оцінки ймовірності відмови зарезервованої системи з автоматичним перемиканням на резерв та задачу оцінки ймовірності аварій в системі з автоматичним регулюванням навантаження; удосконалено метод оцінки ймовірності відмови водоскиду за пропускною здатністю як однорідної системи з неповним функціональним резервуванням; вперше розроблено метод оцінки ймовірності відмови водоскиду за пропускною здатністю як неоднорідної системи з врахуванням пріоритету виконання різних функціональних запитів; вперше на основі сценарного

підходу до оцінки ризику збитків від аварій з використанням байєсівського перетворення ймовірностей розроблено метод оцінки значущості за Фусселем - Веслі аварійних подій на гідровузлі за ймовірністю та ризиком збитків з метою їх ранжирування за пріоритетом безпеки; вперше розроблено метод обґрунтування зліченної множини модельних сценаріїв аварії на гідровузлі та вибору розрахункових проектних подій екстремального характеру малої ймовірності у відповідності з принципом розумно досяжного низького рівня ризику. Практичне значення одержаних результатів. Розроблено та удосконалено методи, які дозволяють здійснювати ймовірнісне прогнозування аварій та кількісну оцінку ризиків збитків від аварій на гідровузлах з метою оцінки їх надійності і безпеки та управління їх надійністю і безпекою. Впровадження: на кафедрі гідротехнічного будівництва Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП); на кафедрі гідроенергетики, теплоенергетики та гідравлічних машин НУВГП; в ПАТ "Укргідропроєкт" при оцінці надійності і безпеки гідроспоруд Дністровської ГЕС-1 і Дністровської ГАЕС в частині формування зліченної множини розрахункових аварійних подій на гідровузлі та вибору розрахункових проектних подій екстремального характеру малої ймовірності; у навчальному процесі НУВГП на кафедрі "Гідротехнічне будівництво".

81.10.17.0751/0417U000711

Дзюняк Дмитро Юрійович. Інформаційна технологія оцінювання параметрів викидів речовин за даними оперативного моніторингу забруднення атмосферного повітря:

Дис... к.т.н. /Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору. – Захищена 30.03.2017.

УДК 004/942; 504.3.054.

97 с.: 14 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

Об'єкт дослідження: оцінювання параметрів викидів речовин за даними оперативного моніторингу забруднення атмосферного повітря. Мета - підвищення точності та ефективності оцінювання параметрів викидів речовин за даними оперативного моніторингу шляхом створення інформаційної технології. Методи дослідження: методи математичної фізики та математичного моделювання, методи ГІС-технологій для формалізації просторових даних ГІС; методи теорії реляційних баз даних, методи формалізації структурованих даних за допомогою системи керування базами даних MySQL; методи об'єктно-орієнтованого програмування з використанням мови програмування Java. Наукова новизна: вперше запропоновано метод оцінювання параметрів понаднормативних викидів стаціонарних джерел за нечіткими експертними оцінками з урахуванням чутливості якості атмосферного повітря у певному місці спостереження від апріорної інформації про координати, метеоумови та проектно-технічні характеристики кожного можливого джерела викидів, формалізованих у нечіткій базі знань; удосконалено метод оцінювання просторових та проектно-технічних параметрів стаціонарного джерела викиду за даними оперативного моніторингу зони розсіювання за допомогою БПЛА за рахунок розв'язання зворотної задачі розсіювання на основі моделі Гаусса; дістав подальший розвиток метод обробки даних моніторингу параметрів пересувних джерел викидів, з урахуванням їх просторово-часової неоднорідності; вперше розроблена інформаційна технологія оцінювання параметрів стаціонарних та пересувних джерел викидів речовин за даними оперативного моніторингу забруднення атмосферного повітря. Практичне значення: запропоновано схему універсальної інформаційно-виміральної мобільної системи для оперативного моніторингу даних про стан забруднення атмосферного повітря з використанням

мобільних пристроїв, встановлених на транспортні засоби, яку можна швидко адаптувати під задані умови та показники стану довкілля і фактори його забруднення; запропоновано та продемонстровано, яким чином можна оцінювати обсяг викидів транспортних засобів за заданими забруднюючими речовинами пропорційно до їх спеціальним чином приведеної кількості на заданих перегонах вулиць, розташованих між світлофорами; створено веб-сервіси для автоматизації процесу оцінювання параметрів джерел понаднормативних викидів на основі нечіткої бази знань з візуалізацією результатів у Google Maps з використанням запропонованого у роботі методу та інформаційної технології. Результати роботи використовуються у навчальному процесі кафедри системного аналізу, комп'ютерного моніторингу та інженерної графіки Вінницького національного технічного університету зі спеціальності 122 - "Комп'ютерні науки". Результати роботи впроваджені в Державній екологічній інспекції у Вінницькій області; в Департаменті енергетики, транспорту та зв'язку Вінницької міської ради відповідно до однієї із задач Стратегії розвитку м. Вінниці до 2020 р.

81.10.17.0752/0417U000756

Крюкова Тетяна Олександрівна. Моделі, методи та інформаційна технологія управління багатоменклатурним запасом в умовах марківського попиту:

Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 23.03.2017.

УДК 004.942: 339.144.

168 с.: 4 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 148 назв.

Об'єкт дослідження: процеси управління багатоменклатурним запасом на підприємствах автомобільного транспорту. Мета дослідження: підвищення ефективності управління багатоменклатурним запасом на підприємствах автомобільного транспорту за рахунок розробки інформаційної технології управління запасами на основі моделей прогнозування потреби у запасних частинах та методів визначення розміру багатоменклатурної поставки в умовах марківського попиту. Методи дослідження: метод штрафних функцій, метод невизначених множників Лагранжа, метод правдоподібності, поліноміальна апроксимація, метод найменших квадратів, марківська апроксимація, методи UML-моделювання. Теоретичні та практичні результати: Основою розробленої інформаційної технології управління запасами є метод визначення розміру багатоменклатурного запасу, який використовує адекватні моделі обробки даних про попит на товар, враховує комплексні обмеження в задачі управління запасами та деталізує технологію обліку складських витрат. Наукова новизна полягає у розробці методів, моделей та інформаційної технології, що дозволяють збільшити прибуток підприємства за рахунок підвищення точності визначення необхідного розміру запасів та деталізації складських витрат. Впровадження: Результати роботи впроваджені на ТОВ "Украгроснаб" (м. Харків) і ВАТ "Торговий дім ХТЗ" (м. Харків) та у навчальний процес кафедри автомобіле- і тракторобудування НТУ "ХПІ" (м. Харків). Сфера використання: управління багатоменклатурним запасом на підприємствах автомобільного транспорту.

81.10.17.0753/0217U002608

Моделювання процесу 3D - друкування за допомогою концентрованого сонячного випромінювання:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Андрущенко Денис Іванович. – ДР 0116U004894. УДК 681.3.041:001.57:621.762:53.072:621.472.

14 с.

Об'єкт дослідження - технологія 3D - друкування. Мета роботи - відпрацювати модельний варіант широковідомого прогресивного процесу виготовлення матеріальних об'єктів - 3D-друкування - із застосуванням в якості джерела енергії безкоштовного екологічного чистого концентрованого сонячного випромінювання (КСВ). Метод дослідження - обґрунтоване експериментування на модернізованому та новоствореному устаткуванні з метою створення запланованого високотехнологічного об'єкту. Створено загальну схему процесу 3D - друкування з використанням КСВ. Розроблено і виготовлено імітатор мобільної платформи і судутні пристрої. Виготовлено реальні об'єкти із порошкових матеріалів з використанням робочих температур за 1300 К.

81.33 Корозія і захист від корозії

81.10.17.0754/0417U000719

Калініченко Олег Олександрович. Оксидно-керамічні покриття різного функціонального призначення на легких сплавах: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 02.03.2017.

УДК 543.251.

136 с.: 12 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 131 назва.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.17.11 - технологія тугоплавких неметалічних матеріалів. - ДВНЗ "Український державний хіміко-технологічний університет", Дніпро, 2016. Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробленню технології одержання оксидно-керамічних покриттів на алюмінії, титані та їх сплавах. Одержані кальцій-фосфатні покриття з біорезорбційними властивостями та силікатні покриття, імпрегновані каталітично-активними речовинами. Вперше встановлена послідовність стадій зростання покриттів і показано, що основним газом, який виділяється в процесі формування покриттів, є водень - продукт термохімічної реакції між диспергованим в розрядах металом і водяною парою. Показано, що виникнення на поверхні газоподібного водню при високих температурах і тиску призводить до формування гідридів, які різко змінюють структуру поверхневого шару, викликаючи його розпушення. До складу біоактивних покриттів входять кальцій-фосфатні сполуки, при цьому атомне співвідношення кальцію і фосфору в покритті майже лінійно залежить від концентрації розчину. Показано, що анодно-керамічні покриття, одержані на алюмінії і титані в силікатному розчині, можуть слугувати інертним підшаром для подальшого нанесення каталітично-активних оксидів (Cu, Mn, Co)/Al₂O₃(TiO₂)-nSiO₂, які пришвидшують згоряння дизельної сажі при температурі близько 250°C у той час, як чиста сажа - при температурі 415°C.

81.10.17.0755/0217U003671

Дослідження і розробка антикорозійних складів на основі нетоксичних відходів промисловості: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Місянкіч Дмитро Олександрович. – ДР 0111U001077. УДК 620.197.3.

65 с.

Об'єкт дослідження – захисне протикорозійне покриття на основі нетоксичних відходів промисловості. Мета роботи – розробка і впровадження безвідходного одержання складів і полімерних покриттів на основі дешевої і доступної вітчизняної сировини. Методи досліджень: фізико-хімічні, структурно-морфологічні, триботехнічні. Розроблено захисне покриття на основі нетоксичних відходів промисловості, що підвищує довговічність та експлуатаційну надійність

обладнання харчових та хімічних виробництв. Досліджено вплив концентрації відходів промисловості, температури їх обробки на його зносостійкість та хімістійкість. Визначені фізико-хімічні властивості захисних полімерних покриттів на основі дешевої і доступної сировини. Встановлено вплив технологічних параметрів на зносостійкість і хімістійкість композиційних матеріалів для протикорозійного захисту обладнання. Встановлено, що найбільший науковий і практичний інтерес для виробництва захисних матеріалів становлять відходи виробництв метизів і сталеплавильних виробництв, відходи гальванічних цехів, а також деякі відходи харчових виробництв. Галузь використання – С 25.61 оброблення металів та нанесення покриття на метали. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.79 Кадри

81.10.17.0756/0217U002646

Формування професійних компетенцій майбутніх викладачів іноземних мов у процесі використання змішаної форми навчання:

Заключний звіт /Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського; Керівник Мироненко Тетяна Платонівна. – ДР 0115U001236. УДК 378.14:37.018.

115 с.

У роботі досліджувались професійні компетенції, що ви-сваються до сучасного вчителя іноземних мов в умовах змішаної форми навчання у процесі модернізації освіти в Україні. Запропонована методика формування професійних компетенцій майбутніх викладачів іноземних мов у рамках проекту TEMPUS "Вдосконалення викладання європейських мов на основі впровадження онлайн-технологій під час підготовки вчителів" (номер проекту 544161- TEMPUS-1-2013-1-UK-TEMPUS-JPCR). Розроблена модель формування професійних компетенцій майбутніх вчителів іноземних мов на основі імплементації змішаної форми навчання (ди-станційного та аудиторного).

81.10.17.0757/0217U003587

Удосконалення методики розробки посадових інструкцій як пріоритетного напрямку покращення організаційно-управлінської роботи кадрової служби підприємства харчової промисловості: Заключний звіт /Запорізький національний університет; Керівник Череп Алла Василівна. – ДР 0116U008738. УДК 331.108:338.439:001.89(083.13).

89 с.

Об'єкт дослідження - професійна діяльність персоналу виробничого підприємства. Мета дослідження - покращення організаційно-управлінського напрямку роботи підприємства, упорядкування кадрового діловодства та розробка методологічних і методичних основ складання посадових інструкцій персоналу підприємства на засадах європейських традицій. Методи дослідження - системний аналіз, графічний, порівняльний та аналітичний методи. Теоретичні і практичні результати - розробка методичних рекомендацій до складання посадових інструкцій для інженерно-технічного персоналу та службовців виробничого підприємства. Обґрунтовано змістовну частину посадової інструкції на основі компетентнісного та табличного підходів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.89 Складське господарство

81.10.17.0758/0217U001794

Формування конкурентних переваг підприємства на основі теорії оптимізації товарних

запасів: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Чорна Марина Віталіївна. – ДР 0116U005778. УДК 658.821.

34 с.

1. Узагальнено сучасні підходи до формування системи показників для оцінки діяльності підприємства. 2. Обґрунтовано використання збалансованої системи показників як інструменту теорії оптимізації товарних запасів підприємства. 3. Систематизовано ключові фактори успіху під час оцінки ефективності управління товарними запасами. 4. Обґрунтовано механізм формування конкурентних переваг підприємства на основі теорії оптимізації товарних запасів.

81.92 Пожежна безпека

81.10.17.0759/0217U001753

Провести дослідження та науково обґрунтувати шляхи удосконалення обліку пожеж та їх наслідків в Україні: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Климась Руслан Володимирович. – ДР 0116U001090. УДК 614.841(843).

1049 с.

Проаналізовано статистичні дані про пожежі та наслідки від них в Україні, що виникли у 2016 році, спрогнозовано основні показники статистики пожеж на 2017 рік, проаналізовано вплив порядку організації статистичного обліку пожеж і наслідків від них на його повноту та достовірність даних, визначено основні шляхи удосконалення статистичного обліку пожеж та наслідків від них, розроблено проекти документів, що регламентують правила обліку пожеж. Підготовлено Технічні вимоги на розроблення програмного забезпечення для ведення статистичного обліку пожеж.

81.10.17.0760/0217U001810

Провести дослідження та розробити посібник з практичного застосування національного стандарту щодо визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою: Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут цивільного захисту; Керівник Семичаєвський Сергій Валерійович. – ДР 0116U001230. УДК 614.841..

570 с.

Мета роботи - роз'яснення на конкретних прикладах методичних підходів щодо визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою і розроблення проекту посібника з практичного застосування національного стандарту. Об'єкт досліджень - визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Предмет досліджень - особливості практичної реалізації методичних підходів з визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою, наведених в національному стандарті, на конкретних прикладах. Метод досліджень - аналітичний. Під час виконання роботи було: - проведено аналіз методики розрахунку з визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою; - проведено апробацію методичних підходів шляхом проведення розрахунків категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою на конкретних прикладах; - розроблено проект Посібника з практичного застосування ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.93 Аварійно-рятувальні служби

81.10.17.0761/0217U003608

Основи забезпечення живучості та вибухопожежобезпеки потенційно небезпечних об'єктів Збройних Сил України: Заключний звіт /Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України; Керівник МОСІЙ-ЧУК Сергій Якович. – ДР 0116U004389. УДК 614.8.002.5.

418 с.

Визначено основні фактори, положення, показники та критерії щодо забезпечення надійного функціонування, удосконалення порядку перевірки та оцінки живучості та вибухопожежобезпеки об'єктів технічних територій потенційно небезпечних об'єктів, на яких зберігаються ракети, боеприпаси, вибухові речовини, компоненти ракетного палива та пально-мастильні матеріали з питань живучості та вибухопожежобезпеки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.10.17.0762/0217U003609

Методика оцінки потенційно небезпечних об'єктів Збройних Сил України: Заклучний звіт /Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України; Керівник МОШКОВСЬКИЙ Микола Сільвестрович. – ДР 0116U008650. УДК 614.8.002.5.

562 с.

Розроблено відповідні рекомендації (Інструкція) та проект документу "Методика оцінки потенційно небезпечних об'єктів Збройних Сил України" Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.95 Технічна естетика. Ергономіка

81.10.17.0763/0417U000773

Найда Віталій Володимирович. Методи, моделі та інформаційна технологія проведення випробувань систем автоматичного управління обладнанням гірничо-збагачувального виробництва: Дис... к.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 31.03.2017.

УДК 519.876.5:004.942.

133 с.: 6 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 128 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-практичної задачі - підвищення ефективності автоматизації виробничих процесів на етапах розробки нових керуючих алгоритмів і складних програм випробувань шляхом створення відповідних методів і моделей для емуляції сигналів і поведінки об'єкта і аналізу роботи систем автоматичного управління. Запропоновано теоретико-множинну модель структури системи емуляції поведінки складного технологічного об'єкта при його взаємодії з системою управління. Модель відрізняється наявністю інтелектуального агента, що реалізує функції відображення множини керуючих впливів і станів об'єкта в множину виходів, що дає можливість побудови ефективної системи емуляції і тестування без використання імітаційних моделей на основі рівнянь динаміки. Розроблено нечітку обчислювальну модель вирішення задачі інтерполяції вихідних сигналів об'єкта управління, яка використовує інформацію про поточні вхідні сигнали та архівні дані часових послідовностей вхідних і вихідних сигналів об'єкта управління, що дозволяє гнучко моделювати поведінку об'єкта управління без розробки і використання систем диференціальних рівнянь. Запропоновано метод емуляції безперервного об'єкту керування на основі даних дата-лоджингу, який забезпечує автоматичне впорядкування вхідної інформації та формування вихідних сигналів

об'єкту управління з відтворенням динамічних властивостей об'єкту, що дозволяє ефективно виконувати налаштування та наладку систем автоматичного керування без натурних експериментів. Удосконалено метод ідентифікації і синтезу функціональних моделей процесу випробувань складних об'єктів автоматизації за рахунок формування ситуаційних динамічних моделей технологічних об'єктів і аналізу ситуаційного відгуку об'єкта, що дозволяє знизити час і витрати на налагодження систем управління. Розроблено та реалізовано інформаційну технологію підтримки пусконаладжувальних робіт і тестових процедур систем автоматичного управління складними технологічними процесами. Досліджено якість роботи моделей, методу та інформаційної технології на прикладі емуляції електромеханічних систем і тестування керуючих алгоритмів.

81.10.17.0764/0417U000858

Савка Надія Ярославівна. Методи ідентифікації інтервальних моделей характеристик середовища моніторингу зворотного гортанного нерва: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 30.03.2017.

УДК 519.876.5:616.2.

146 с.: 10 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

У дисертації вирішено актуальне науково-прикладне завдання розробки методів, алгоритмів та програмного комплексу для структурної і параметричної ідентифікації математичних моделей із радіально-базисними функціями в умовах інтервальної невизначеності. Застосування розроблених методів дало змогу створити ряд інтервальних моделей характеристик середовища моніторингу зворотного гортанного нерва. Удосконалено інформаційну технологію на основі розроблених методів, застосування якої знижує ризик пошкодження зворотного гортанного нерва та зменшує час проведення операції на щитоподібній залозі.

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.01 Загальні питання організації й управління

82.10.17.0765/0517U000310

Кіслов Денис Васильович. Розвиток системи державних маркетингових комунікацій в Україні: Дис... д.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 26.04.2017.

УДК 35.071:339.138(477).

417 с.: 12 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 590 назв.

У дисертації досліджено процес розвитку системи державних маркетингових комунікацій як засобу державного управління в Україні на основі концепції маркетингово-комунікаційних форм взаємодії інститутів держави і суспільства. Установлено сутність такої системи; виявлені її місце, роль, завдання та функції. Розроблено класифікаційну структуру системи державних маркетингових комунікацій, розглянуто вплив політичного, правового, соціального і організаційного механізмів державного управління на її функціонування. Розкрито значення нормативно-правових і психомотиваційних змін і запропоновано принципи державного соціально-етичного маркетингу.

82.05 Загальна теорія організації й управління

82.10.17.0766/0517U000331

Бельська Тетяна Валентинівна. Державна політика та державне управління в умовах впливу глобального громадянського суспільства: Дис... д.держ.упр. /Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 16.05.2017.

УДК 35:327.83.

402 с.: 11 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 530 назв.

У дисертації з'ясовано сутність та співвідношення вихідних понять - "державна політика", "державне управління", "глобалізація" та "глобальне громадянське суспільство". Представлено структуру глобального громадянського суспільства, яке охоплює громадські рухи, міжнародні недержавні об'єднання й інформаційно-комунікаційні мережі об'єднання, що в комплексі впливають на політику національних держав, геополітичних регіонів і міждержавних об'єднань. Класифіковано міжнародні недержавні організації відповідно до функціонального призначення та цілей: адвокатські, сервісні, think tank (аналітичні "мозкові центри") та ідеологічні. Визначено основні закономірності розвитку глобального громадянського суспільства, що базуються на архетипах колективного несвідомого і пов'язані з еволюцією людини. Представлено динаміку становлення державної політики на українських землях та відносини держави з громадянським суспільством за допомогою аналітичної моделі "Універсальний епохальний цикл", структура циклу в якій складається з чотирьох елементів: революція - інволюція - коеволуція - еволюція, відповідно до яких за характером взаємовпливу держави з громадянським суспільством виділено фактори: виникнення / народження (період "революції"), становлення / функціонування ("інволюція") реформування ("коеволуція") та розвиток ("еволюція") Української держави і громадянського суспільства. Охарактеризовано фактори впливу на національну державну політику в різні історичні епохи. Досліджено діяльність інститутів глобального громадянського суспільства в конфліктних зонах сучасного світу та визначено роль нових акторів глобального громадянського суспільства - волонтерів та он-лайн спільноти - у становленні державної політики національних держав. Розроблено рекомендації для формування державної політики в умовах глобалізації.

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.10.17.0767/0517U000263

Сімак Сергій Васильович. Інституційний розвиток публічно-приватного партнерства в системі державного управління: Дис... д.держ.упр. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 28.03.2017.

УДК 351:502.

447 с.: 17 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 406 назв.

Мета дослідження полягала у розробці теоретико-методологічних положень та практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів інституційного розвитку публічно-приватного партнерства в системі державного управління України. В дослідженні: узагальнено теоретичний доробок з проблем державного управління у сфері публічно-приватного партнерства; визначено напрями формування механізму взаємодії в рамках публічно-приватного партнерства в інноваційній сфері; внесено науково обґрунтовані теоретико-методологічні та практичні рекомендації що-

до реалізації програми публічно-приватного партнерства на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України.

82.10.17.0768/0517U000305

Грищенко Ірина Миколаївна. Теоретико-методологічні засади формування та розвитку лідерства в системі місцевого самоврядування: Дис... д.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 352:316.464-027.21/.22.

448 с.: 20 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 432 назви.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення й нове розв'язання актуальної наукової проблеми обґрунтування теоретико-методологічних засад і науково-прикладних рекомендацій щодо формування та розвитку лідерства в системі місцевого самоврядування, орієнтованих на підвищення результативності вирішення питань місцевого значення.

82.10.17.0769/0517U000315

Пирожкова Юлія Володимирівна. Теорія функцій адміністративного права: Дис... д.ю.п. /Запорізький національний університет. – Захищена 21.04.2017.

УДК 342:340.12:34.03 (043.3).

543 с. – Бібліогр.: 1135 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню функцій адміністративного права як інтегративної категорії у контексті нового розуміння галузевого предмета. Поглиблено сучасні наукові дослідження змісту поняття "функція права", охарактеризовано зміст категорії "галузева функція у публічному праві". Визначено поняття та інтегративні ознаки функцій адміністративного права. З'ясовано історіографію доктринального дослідження галузевих функцій.

82.10.17.0770/0517U000389

Пивоваров Костянтин Володимирович. Удосконалення системи контролю в державному управлінні України: Дис... д.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 354:65.014.1.447.

546 с.: 2 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 433 назви.

Об'єкт дослідження: система державного контролю. Мета: обґрунтування теоретичних та методологічних засад, розробка науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення системи контролю в державному управлінні України. Методи: аналіз філософської, управлінської літератури, наукових вітчизняних та зарубіжних першоджерел, законодавчо-нормативних документів та матеріалів про контрольну діяльність; класифікація, систематизація експериментальних даних, узагальнення управлінського досвіду, інновацій; порівняльний аналіз та синтез, прогнозування; кількісний і якісний аналіз матеріалів вивчення контрольної діяльності в Україні, показників якості національної системи контролю. Результати: обґрунтовано теоретичні та методологічні засади, розроблено науково-практичні рекомендації щодо удосконалення системи контролю в державному управлінні України. Новизна: запропоновано методологічні підходи до формування стратегії удосконалення системи контролю в державному управлінні України; удосконалено механізми інформаційно-технічного забезпечення контролю на основі побудови інтегрованої єдиної державної комп'ютеризованої інформаційно-довідково-аналітичної системи; дістало подальший розвиток методичні підходи до організації митного контролю та ін. Впроваджено в діяльність Київської обласної ради, Державної фіскальної служби України, Комітету з питань податкової та митної політики Верховної

Ради України, Головного управління Державної фіскальної служби у м. Києві, Академії муніципального управління. Галузі використання: органи державної влади, органи місцевої влади та самоврядування, підприємства, громадські організації.

82.10.17.0771/0517U000423

Матвейчук Людмила Олександрівна. Механізми державного управління оподаткуванням в умовах розвитку інформаційного суспільства: Дис... д.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 351.71:004.

478 с.: 35 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 427 назв.

У дисертації запропоновано розв'язання актуальної наукової проблеми в галузі державного управління - системного державного управління оподаткуванням в умовах розвитку інформаційного суспільства, що полягає у формуванні його механізмів на сучасних теоретико-методологічних засадах з урахуванням вітчизняної та зарубіжної практики, існуючого стану електронної взаємодії державної фіскальної служби з учасниками податкових відносин і цілей сталого розвитку держави.

82.10.17.0772/0517U000482

Андреев Сергій Олександрович. Інституціональні засади розвитку державних систем цивільного захисту: Дис... д.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентові України. – Захищена 27.06.2017.

УДК 351.862.4.

532 с.: 3 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 510 назв.

Запропоновано розв'язання наукової проблеми в галузі науки державного управління - обґрунтування теоретико-методологічних засад і розроблення практичних рекомендацій стосовно вдосконалення механізмів формування інституціональних засад розвитку державних систем цивільного захисту в сучасних умовах, що динамічно змінюються

82.10.17.0773/0217U001831

Створення моделі оподаткування нерухомого майна міст України: Заключний звіт /Товариство з обмеженою відповідальністю "Інститут просторового розвитку"; Керівник Манцевич Юрій Миколайович. – ДР 0116U008423. УДК 336.226.212.1.

63 с.

Об'єкт дослідження: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Мета науково-дослідної роботи - запропонувати органам місцевого самоврядування гнучкий механізм для диференціації оподаткування нерухомого майна міст на основі базової Моделі. Методи дослідження: аналітичний, експертний, статистичний. У НДР вирішені науково-практичні завдання, які дозволяють оптимізувати процес оподаткування об'єктів нерухомості, відмінних від земельних ділянок. Досліджені всі аспекти оподаткування різних типів нерухомості. Розроблена Модель оподаткування і запропонована формула розрахунку розміру податку на нерухомість, відмінного від земельної ділянки. Ключові слова: податок, об'єкти нерухомості, нерухоме майно, земельна ділянка, модель.

82.10.17.0774/0217U001842

Оптимізація системи документообігу суб'єкта підприємницької діяльності: Заключний звіт /Тернопільський національний економічний університет; Керівник Гомотюк Оксана Євгенівна. – ДР 0116U008965. УДК 651.

Період активного входження України у світовий інформаційний простір вимагає застосування високотехнологічних і прогресивних підходів до організації системи документального забезпечення управління суб'єкта підприємництва, яка спроможна перебудувати роботу з документами. Важливість цього процесу для суб'єкта підприємництва обумовлена специфікою його документопотоків, значна частина яких знаходиться поза межами організаційних структур діловодства, разом з тим вони є важливим фактором забезпечення життєдіяльності усіх його підрозділів. Існуюча традиційна система діловодства неспроможна на високому рівні забезпечити оптимізацію документообігу і контроль за опрацюванням інформації, що має ключове значення в системі управління. Використання новітніх комунікаційних технічних засобів створює умови руху та кумуляції документів, що відбиваються через функціонування документальних потоків і масивів, дозволяє вирішувати завдання, які складно або неможливо вирішувати традиційними методами. На сьогоднішній день не існує загально визнаної методики запровадження системи документального забезпечення управління суб'єкта підприємництва, що на практиці призводить до існування різноманітних підходів його визначення. Об'єктом дослідження науково-дослідної роботи є теоретичні та практичні аспекти формування і розвитку системи інформаційно-документального забезпечення управлінської діяльності приватного підприємства. Мета науково-дослідної роботи полягає у вивченні організації документообігу на приватному підприємстві на основі комплексного аналізу діяльності структурних підрозділів ПП "Бейка". Спираючись на законодавство, яке є основою організаційно-розпорядчої документації підприємств та організацій України, напрацювання зарубіжних і вітчизняних вчених даної галузі і практику ведення документації конкретних установ, зробити теоретичний аналіз проблеми уніфікації документування у підприємствах та її вплив на ефективність реалізації функцій структурних ланок установ України. Методи дослідження: порівняння, аналізу та синтезу;

індукції та дедукції, системний, монографічний, аналогічний, формалізацій та логічного підходу до вивчення відповідних процесів, емпіричного пізнання, групування, порівняння, спостереження, узагальнення, формально-логічний та ін. Узагальненим науковим результатом роботи є розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення системи документообігу в управлінській діяльності суб'єкта підприємництва. Визначення алгоритму оптимізації системи документообігу в управлінській діяльності суб'єкта підприємництва дозволило надати методичні рекомендації з оптимізації інформаційно-документального забезпечення управлінської діяльності суб'єкта підприємництва. Проведені дослідження дозволили отримати нові наукові результати, які полягають в наступному: обґрунтовано напрямки удосконалення системи інформаційно-документального забезпечення управлінської діяльності; визначено основні фактори, які стримують практичну реалізацію проектів суб'єкта підприємництва; доповнено принципи здійснення інформаційно-документального забезпечення управління; встановлено, що оптимальною формою реалізації проекту є автоматизація системи документального забезпечення усього життєвого циклу існування документів, що підвищить ефективність взаємодії усіх ланок управління. Ступінь впровадження - на рівні розробки. Пропозиції і науково-методичні рекомендації щодо теоретико-методологічних аспектів функціонування системи інформаційно-документального забезпечення управлінської діяльності служать інструментом залучення інноваційних ресурсів приватного підприємства за використанням автоматизації ділових процесів. Це забезпечить підвищення ефективності господарської ді-

яльності підприємства, його розвиток, вихід на новий, раніше недоступний ринок.

82.10.17.0775/0217U001874

Інфраструктура фінансово-кредитного ринку України: Заключний звіт / Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Калівошко Олексій Миколайович. – ДР 0114U003562. УДК 336.77.067.22(477).

59 с.

Об'єкт дослідження - фінансово-кредитний ринок України. Мета дослідження - розробити теоретико-методологічне обґрунтування засад формування, функціонування та розвитку інфраструктури фінансово-кредитного ринку України. Методи дослідження - в основу досліджень покладено загальнонаукові методи і прийоми: теоретичного узагальнення, аналіз, синтез, аналогія і співставлення, індукція та дедукція, анкетування, опитування. Методологічною основою дослідження є розробки вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів. Інформаційною базою є чинні нормативні документи, міжнародні стандарти фінансової звітності, дані Державної служби статистики України. Галузь застосування - економіка, фінанси. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.10.17.0776/0217U003530

Професійно-психологічна готовність поліцейського до службової діяльності: Заключний звіт / Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Остапович Володимир Петрович. – ДР 0116U001764. УДК 351,741:159.

21 с.

Об'єкт дослідження діяльність поліцейського. Предмет дослідження професійно-психологічна готовність поліцейського (форми, методи і засоби) до службової діяльності. Мета дослідження здійснити аналіз ефективності існуючих способів та засобів визначення стану професійно-психологічної готовності працівників поліції до службової діяльності, запропонувати шляхи оптимізації та доцільності їх використання у практичній діяльності. Методи дослідження обрані, виходячи з поставлених в роботі мети та завдань, з урахуванням його об'єкта та предмета: теоретичний аналіз проблеми на основі вивчення історичної, філософської, нормативної, спеціальної, відомчої, прикладної та психолого-педагогічної літератури, наукових розробок з теорії та методик навчання і виховання з метою узагальнення теоретичних питань щодо формування професійно-психологічної готовності поліцейського до службової діяльності; аналіз відомчих нормативних і методичних документів, архівних матеріалів, анонімне опитування працівників територіальних органів Національної поліції України, узагальнення передового досвіду практичної роботи найбільш кваліфікованих викладачів, інструкторів-методистів, інспекторів зі службової підготовки, а також психолого-педагогічного спостереження за організацією навчального процесу з метою виявлення і визначення стану досліджуваної проблеми. Отримані результати: підготовлено посібник, у якому розкрито питання забезпечення професійно-психологічної готовності поліцейських до службової діяльності. Розглянуто теоретико-методологічні засади проблематики, здійснено аналіз ефективності методів та засобів визначення стану професійно-психологічної готовності поліцейських до діяльності. Висвітлено теоретичні й прикладні аспекти формування мотиваційних, особистісних, когнітивних та операціональних складових професійно-психологічної готовності працівників поліції, запропоновані напрями підвищення ефективності професійно-психологічної підготовки поліцейських та поради щодо забезпечення їх особистої безпеки в окремих ситу-

аціях службової діяльності.

82.15 Організація управління економікою

82.10.17.0777/0517U000269

Черкасова Світлана Василівна. Державне регулювання розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні: Дис... д.е.н. /Львівський торговельно-економічний університет. – Захищена 04.04.2017.

УДК 330.322:338.246.025.2 (477).

408 с.: 47 табл., 88 іл. – Бібліогр.: 426 назв.

Об'єкт: процес державного регулювання розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні. Мета: розроблення теоретико-методологічних засад, обґрунтування пріоритетів, механізмів і засобів державного регулювання розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні. Методи: логічного узагальнення; групування; аналізу і синтезу; науковий метод статистичного аналізу і розрахунку; методи економіко-математичного прогнозування; теоретичного узагальнення; стратегічного менеджменту; системного підходу. Запропоновано: визначено методологічні засади розробки державної стратегії розвитку небанківського інституційного інвестування; концептуальний підхід до виокремлення небанківського інституційного інвестування; методологічний підхід до типологізації моделей розвитку небанківського інституційного інвестування; методичний інструментарій оцінювання інвестиційного потенціалу та вагомості системи небанківських інституційних інвесторів у формуванні фінансово-інвестиційного забезпечення функціонування національного господарства. Сфера використання: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна регуляторна служба України.

82.10.17.0778/0417U000702

Агаї Ахмад Аболхассан. Моделі і методи формування компонентного складу керівництва з управління проектом: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". – Захищена 17.03.2017.

УДК 65.01.005.

165 с.: 25 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Об'єкт - процеси управління проектами; мета - підвищення якості управління проектом шляхом формування компонентного складу спеціальних корпоративних документів з управління; методи дослідження - системний аналіз, математичне програмування і статистика, імітаційне моделювання, апарат мереж Петрі, дослідження операцій, теорія нечітких множин; теоретичні і практичні результати - моделі і методи формування компонентного складу керівництва з управління проектом з метою скорочення витрат і часу на реалізацію складних, дорогих і відповідальних проектів та зменшення ризиків, пов'язаних з цими проектами; новизна - вперше створено узагальнений звід знань з управління проектами, який на відміну від існуючих стандартів, керівництв, методологій поєднує принципи, процеси, життєві цикли, організаційні структури, ролі та відповідальності fully plan-driven і Agile методологій, що дозволяє формувати спеціальне керівництво з управління для умов окремого проекту, вперше одержано метод формування компонентного складу керівництва з управління проектом, який відрізняється від відомих застосуванням аналітичної і імітаційної моделей, що дозволяє більш обґрунтовано обирати кращу комбінацію компонентів узагальненого зводу знань з управління проектами, дістали подальший розвиток математична модель і метод вибору методології управління проектом, які відрізняються від відомих використанням нечі-

тких уявлень про трудомісткість, вартість операцій управління, ризики з урахуванням обмежень на вартість операцій управління, що дозволяє краще врахувати наявні експертні оцінки цих параметрів, дістала подальший розвиток імітаційна модель проекту, яка на відміну від існуючих моделей роботу команди IT проекту і використовує розширення апарату простих мереж Петрі, що дозволяє оцінити час і вартість розробки програмного продукту; ступінь впровадження - результати впроваджено в компанії "International Industrial Development Company" і в Національному технічному університеті "Харківський політехнічний інститут"; область використання - управління IT- проектами.

82.10.17.0779/0217U003668

Управління розвитком організації в умовах сучасного ринку: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Ткаченко Алла Михайлівна. – ДР 0111U008145. УДК 330.34+338.242.

97 с.

Об'єкт дослідження – розвиток організації в умовах сучасного ринку. Мета роботи – на основі теоретичних та прикладних досліджень сформувати систему ефективних методик управління розвитком організації в умовах сучасного ринку. Методи дослідження – абстрактно-теоретичний, діалектичний, індукції та дедукції, розрахунковий, методи економічного, статистичного, порівняльного і графічного аналізу, метод прогнозування, експертний метод, моделювання розвитку підприємств. Удосконалено методичний підхід до розрахунку економічного ефекту логістичного ланцюга та поетапного визначення рівня логістизації підприємств, опираючись на дані фінансової звітності й управлінського обліку, з поясненням сутності показників, які характеризують рівень логістизації, та з використанням запропонованої шкали оцінювання щодо їх оптимальних і граничних значень. Розроблено методичні рекомендації щодо ефективного управління окремими аспектами розвитку організації та в цілому, в умовах ринкового середовища. Основні положення використовуються в методичному забезпеченні вищої школи. Галузь застосування результатів роботи: М 72.20 Дослідження й експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84 СТАНДАРТИЗАЦІЯ

84.15 Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації

84.10.17.0780/0417U000864

Кордіяка Юлія Миронівна. Вдосконалення нормативно-технічного забезпечення випробувань та якості косметичних засобів: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 30.03.2017.

УДК 006.83:658.562:687.55.

201 с.: 32 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

Дисертація присвячена створенню науково обґрунтованих рекомендацій для вдосконалення нормативно-технічного забезпечення випробувань та якості косметичних засобів. Встановлено залежність реологічних властивостей поверхнево-активних речовин у складі піномийних косметичних засобів від твердості води, що дозволяє вдосконалити рецептуру продукції для покращення її якості з точки зору споживача. Тому розроблено нормативно обґрунтований підхід до виробництва шампунів високої якості за встановленими категоріями на основі градації їх миючої ефективності при запропонованих інтервалах твердості води для збереження економічності використання. Розроблено послідовність

виконання експерименту для визначення закономірностей впливу антибіотиків на розвиток мікроорганізмів у шампунях. Встановлено залежність часу знебарвлення індикатора, що спричинене ферментами життєдіяльності мікроорганізмів, від концентрації антисептичних речовин. На основі опрацьованих результатів запропоновано метод визначення кількісного вмісту антисептичних речовин, що дозволяє проводити контроль ризику виробничого забруднення.

84.17 Інтеграція до ЄС

84.10.17.0781/0217U003642

Вплив транснаціоналізації на розвиток ринку телекомунікацій України: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Мельник Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U001385. УДК 339.92:621.39(477).

11 с.

У роботі досліджено теоретико-методологічні засади транснаціоналізації в сфері телекомунікацій, здійснено моделювання та сформовано рекомендації щодо підвищення ефективності впливу даного процесу на розвиток світового та вітчизняного ринку телекомунікаційних послуг. Розглянуто сутність та структуру світового ринку телекомунікаційних послуг. Визначено та окреслено екзогенні та ендогенні детермінанти транснаціоналізації світового ринку телекомунікаційних послуг. Досліджено методичні підходи щодо визначення рівня транснаціоналізації ринку телекомунікаційних послуг. Розроблено модель розвитку національного ринку телекомунікаційних послуг під впливом діяльності ТНК. Запропоновано сценарії розвитку українських компаній в залежності від посилення або послаблення процесів транснаціоналізації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

86 ОХОРОНА ПРАЦІ

86.33 Охорона праці за джерелами небезпеки і методами захисту

86.10.17.0782/0517U000382

Виноградов Анатолій Григорович. Розвиток наукових основ систем захисту працівників від потужних теплових випромінювань водними завісами: Дис... д.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет". – Захищена 11.05.2017.

УДК 331.45:62-784.7.

355 с.: 21 табл., 134 іл. – Бібліогр.: 319 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної проблеми, що полягає в розробці наукової бази для створення й експлуатації високоефективних захисних водяних завіс, призначених для екранування та зниження до безпечної рівня потужного теплового випромінювання на робочих місцях виробництв з нагрівальним мікрокліматом з метою забезпечення норм виробничої санітарії та охорони праці. Методом математичного моделювання виконано комплексний аналіз процесів формування водяних завіс, їх взаємодії з навколишнім середовищем та тепловим випромінюванням у гарячих цехах металургійних та машинобудівних підприємств, а також у випадку виникнення пожеж. Проведено експериментальні дослідження, що підтверджують результати математичного моделювання. Отримано аналітичні залежності, покладені в основу нових розрахункових методик для конструювання систем захисту робочих місць від потужних теплових випромінювань. Запропоновано рекомендації розробникам захисних водяних завіс щодо вдосконалення методик розрахунків, проектування, виробництва й експлуатації таких систем.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини

87.10.17.0783/0217U002618

Розроблення Проекту організації території національного природного парку "Кременецькі гори", охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів: Заключний звіт /Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"; Керівник Смоляр Олена Миколаївна. – ДР 0115U006560. УДК 504:37.03.

258 с.

Опрацьовані характеристика парку. Визначені пріоритети та проблеми. Розроблена стратегія розвитку парку на десять років. Розроблено п'ятирічний план заходів.

87.17 Забруднення й охорона атмосфери

87.10.17.0784/0517U000266

Гурець Лариса Леонідівна. Науково-методологічні основи екологічної безпеки при забрудненні атмосферного повітря газопиловими викидами промислових підприємств: Дис... д.т.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 20.04.2017.

УДК 502.174:66.074-963.

313 с.: 17 табл., 79 іл. – Бібліогр.: 322 назви.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної проблеми зниження

техногенного навантаження від пилогозових викидів промислових підприємств шляхом застосування високоінтенсивного газоочисного обладнання. Розроблені математичні моделі розсіювання забруднюючих речовин, та методологія вибору газоочисного обладнання. Отримані залежності для визначення оптимальних режимних параметрів процесу газоочищення. Дослідно-промислові дослідження апаратів підтвердили високу ефективність та стійку роботу запатентованого обладнання.

87.10.17.0785/0217U003679

Дослідження техногенно-екологічних наслідків Чорнобильської катастрофи на сучасному етапі: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Сидоренко Володимир Леонідович. – ДР 0115U000337. УДК 504.064.2.001.18.

325 с.

Об'єкт дослідження: процес забруднення навколишнього природного середовища радіонуклідами та їх вплив на довкілля. Мета роботи: визначення шляхів і методів попередження і мінімізації техногенно-екологічного впливу наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та розробка організаційно-технічних заходів з нагляду та контролю за техногенним станом об'єкта "Укриття". Методи дослідження: статистичний аналіз, метод системного аналізу, фізико-математичне моделювання, метод аналізу і оцінювання, метод порівняння отриманих даних. Основні результати: в процесі виконання роботи було проведено моделювання можливих сценаріїв протікання важкої аварії на ЧАЕС, дослідження процесів викиду радіонуклідів у довкілля та оцінка їх радіаційних наслідків, аналіз стану техногенної безпеки об'єкта "Укриття", моделювання можливих аварійних процесів на ньому та їх техногенно-екологічних наслідків, розробку

методичних засад і організаційно-технічних заходів з нагляду (контролю) за техногенним станом об'єкта "Укриття". Робота передається за кордон за договірною ціною.

87.19 Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів

87.10.17.0786/0517U000531

Яковлев Валерій Володимирович. Перспективні джерела природних вод для питного водопостачання України, їх охорона і раціональне використання: Дис... д.геол.н. /Державна

установа "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України". – Захищена 08.06.2017.

УДК 556.38 : 628.1(-21).

351 с.: 45 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 263 назви.

Об'єкт дослідження - водні ресурси зон активного і уповільненого водообміну геологічного середовища України. Мета досліджень - виявлення перспективних, у тому числі не задіяних, джерел екологічно чистих природних вод України та наукове обґрунтування можливості їх застосування для питного водопостачання у перспективі, їх охорони та раціонального використання, у тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій. Методи дослідження: системного і порівняльного аналізу, статистичні, аерокосмічний метод - дешифрування космічних знімків, ГІС-технологій, порівняльний і балансові методи, метод аналогії. Наукова новизна роботи. Вирішено науково-прикладну проблему - визначено перспективні, у тому числі раніше не задіяні, джерела підземних вод у геологічному середовищі, які рекомендовані для резервного питного водопостачання з урахуванням дотримання вимог екологічної безпеки та визначенням природоохоронних заходів. Вперше виконана експертна оцінка статичних запасів найбільш цінних 32 питних вод в геологічних структурах України. Обґрунтовано, що геоморфологічні, ландшафтні та екологічні умови в межах незабудованих піщаних річкових терас на Східній і Центральній Україні обумовлюють формування азональних підземних вод з низькою мінералізацією - від 0,16 до 0,48 г/дм³ і з низькою і помірно жорсткістю - від 1,2 до 4,8 ммоль/дм³, ресурси яких експертно оцінені у кількості 1,9 млн. м³ /добу. Розроблений напрямок вдосконалення нормативів якості питних вод, заснований на визначенні фізіологічно оптимального вмісту біофілних елементів і коефіцієнту змінення природного складу води. Запатентований спосіб опріснення колодязних вод і конструкцію самовиливних свердловин у долинах річок. Експертно оцінені ресурси джерельних вод в Харківській області. Виконано техніко-економічне обґрунтування створення водозаборів на базі нових джерел високоякісної питної води на прикладі свердловинного водозабору підземних вод на піщаній річковій терасі в басейні Сіверський Донець і каптажу типового джерела в Харківському регіоні. Результати робіт впроваджені у практичній роботі ТОВ "Геологічна компанія "Шерл", яка виконує роботи з оцінки запасів підземних вод у Харківській, Сумській і Полтавській областях.

87.10.17.0787/0417U000706

Яцик Богдан Петрович. Вилучення урану (VI) та важких металів з водних середовищ сорбційними та баромембранними методами: Дис... к.х.н. /Інститут колоїдної хімії та хімії води

ім. А. В. Думанського НАН України. – Захищена 30.03.2017.

УДК 504.062.2:[66.081+546.791].

162 с.: 18 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 246 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню важливої екологічної задачі - встановленню особливостей вилучення U(VI)

та важких металів з водних середовищ сорбційними методами з використанням кальцинованих та інтеркальованої гексаціаноферат(II)-іоном форм шаруватих подвійних гідроксидів (ШПГ), а також методами реагентно-підсиленої ультра- та нанофільтрації з застосуванням ПАР, ПАА та ПЕІ. Показано, що для вилучення з водних середовищ аніонних сполук Cr(VI) кальцинована форма ШПГ Zn(II) та Al(III) є значно ефективнішою, ніж Mg(II) та Fe(III). Досліджено умови вилучення U(VI) та Cr(VI) з водних середовищ методами реагентно-підсиленої ультра- та нанофільтрації.

87.24 Екологічні основи життєдіяльності населення

87.10.17.0788/0417U000745

Забишний Ярослав Олександрович. Підвищення рівня екологічної безпеки міських автотранспортних мереж (на прикладі м. Івано-Франківськ): Дис... к.т.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 30.03.2017.

УДК 504.61+629.3067(477.8).

153 с.: 27 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

Вплив автомобільного транспорту на екологічну ситуацію у нашій країні досяг критичної межі - показники забруднення атмосферного повітря і довкілля перевищують всі допустимі показники світових норм і стандартів. Тому, проблема зменшення негативного впливу на довкілля автомобільного транспорту на всіх стадіях його життєвого циклу є актуальною. В роботі теоретично і практично досліджено зв'язок системи "дорожні умови-транспортні потоки-навколишнє середовище" та основних чинників які формують хімічне і фізичне забруднення атмосферного повітря автомобільним транспортом. Проведено шляхом багатофакторного кореляційно-регресійного аналізу встановлено ступінь впливу окремих груп автомобілів транспортного потоку на концентрацію забруднюючих речовин в атмосферному повітрі. Набули подальшого розвитку дослідження найскладніших умов руху транспортних засобів на розв'язках доріг, що дозволяє регулювати утворення заторів, зменшити аварійність тим самим знизити інтенсивність викидів шкідливих компонентів у довкілля автомобільними двигунами. Набуло подальшого розвитку використання ймовірнісних моделей безпеки дорожнього руху транспортних засобів, що дозволяє попередити дорожньо-транспортні пригоди від сукупності дій дорожніх факторів.

87.10.17.0789/0217U003644

Попередня оцінка екологічних наслідків аварійного скидання вод Хаджибейського лиману в прибережну зону Одеської затоки Чорного моря: Заключний звіт /Державна

установа Інститут морської біології НАН України; Керівник Александров Борис Георгійович. – ДР 0117U001578.

УДК 574:628.394(2625:1-16).

86 с.

Замовником роботи виступило ЧП "Ретроград". У звіті наведені результати експедиційних досліджень Інституту морської біології НАН України, виконаних 9 і 14 березня 2017 року у прибережній зоні Одеської затоки шириною 1000 м у зоні впливу СБО "Північна" від молодіжного табору "Молода гвардія" до нафтогавані Одеського порту. Проби води, донних відкладів та водних організмів для оцінки можливого екологічного впливу випуску вод з Хаджибейського лиману на морське середовище відбирались на чотирьох розрізах (по три станції на кожному). Всього було виконано 13 станцій. У зв'язку з погодними умовами (формування льду товщиною до 40 см) обстеження Хаджибейського лиману

не проводилось. Однак у звіті були використані результати комплексних екологічних спостережень, що були проведені 13 і 15 липня 2016 року на півночі Хаджибейського лиману у районі скиду в лиман вод СБО "Північна" (всього 9 станцій) та у Одеській затоці на тому ж полігоні спостережень, як у поточному році, але на більшій кількості станцій (22 станції) 2 серпня 2016 р. Обидва рази усі проби в Одеській затоці відбиралися на урізі води на глибині до 1 м та на відстані 250 м (відстань оголовку збросного колектора СБО "Північна" у море) та 1000 м від берега. Загальна відстань між крайніми розрізами станцій спостережень - 5 км, при тому центральний розріз був розташований на траверсі скиду вод СБО "Північна" у море. На основі вивчення забруднення води та донних відкладів, а також просторового розподілу фітопланктону, зоопланктону, мейо- та макрозообентосу, що складають кормову базу риб, були оцінені попередні екологічні наслідки скиду вод Хаджибейського лиману у прибережну зону моря. Звіт викладений у 8 розділах на 86 сторінках, ілюстрований 19 рисунками і 71 таблицю.

87.25 Вплив антропогенних змін навколишнього середовища на здоров'я і соціально-трудовий потенціал населення

87.10.17.0790/0417U000746

Мердуч Іван Іванович. Управління соціальною складовою екологічної безпеки міських агломерацій в умовах електромагнітного випромінювання (на прикладі м. Івано-Франківська): Дис... к.т.н. /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Захищена 30.03.2017.

УДК 504.75.05.

198 с.: 9 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

Об'єктом дослідження роботи є процес забруднення урбоекосистеми міської агломерації ЕМП частотного діапазону 50 МГц - 3,5 ГГц, що впливають на соціальну складову екологічної безпеки та умови його запобігання. Предмет дослідження: соціальна складова ЕБ урбоекосистеми міської агломерації, що піддається впливу ЕМВ радіочастотного діапазону. Методи дослідження. Теоретичні та практичні методи досліджень ґрунтуються на застосуванні системного підходу до оцінювання стану ЕБ в умовах забруднення урбоекосистеми міських агломерацій ЕМП техногенного походження в частотному діапазоні 50 МГц - 3,5 ГГц. Відповідно до цього в роботі застосовувались такі методи: математичне моделювання - для прогнозування поширення ЕМП у просторі, розрахунку поверхневої ГПЕ на певній відстані від джерела ЕМВ; методи еколого-географічних досліджень - для визначення точок тест-полігону урбоекосистеми та побудови екологічних карт впливу ЕМП техногенного походження на урбоекосистему м. Івано-Франківська та ін. Проведено аналіз літературних джерел щодо розвитку досліджень соціальної складової екологічної безпеки міських агломерацій. Для дослідження електромагнітної обстановки урбоекосистеми м. Івано-Франківська застосовано методи розрахункового прогнозування електромагнітної обстановки, еколого-географічних та медико-екологічних досліджень. Створено екологічні карти електромагнітного навантаження на урбоекосистему м. Івано-Франківська.

87.26 Вплив забруднень навколишнього середовища на стан природних екосистем, популяцій і окремих рослинних і тваринних організмів

87.10.17.0791/0517U000530

Удалов Ігор Валерійович. Цикли техноген-

ної трансформації геологічного середовища та створення системи екологічної безпеки Північно-Східного Донбасу: Дис... д.геол.н. /Державна установа "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України". – Захищена 09.06.2017.

УДК 55:504.5(477.6).

287 с.: 35 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 326 назв.

Об'єкт дослідження - техногенні процеси в геологічному середовищі. Мета - оцінка ступеню екологічної небезпеки, що виникає в результаті циклів техногенної трансформації ГС Північно-Східного Донбасу. Методи дослідження: історичного, структурно-тектонічного, літолого-фаціального, гідрогеологічного, геохімічного уточнення геологічної будови вугільних та вуглевміщуючих формацій, виявлення та прогнозування зон з аномальними властивостями. Теоретичне значення та новизна дослідження: вирішено актуальну науково-практичну проблему циклічності техногенної трансформації геологічного середовища в процесі будівництва, експлуатації та закриття вугільних шахт. Виділено етапи циклу та доведено незворотність трансформації геологічного середовища у техногенну екогеосистему, зумовлену впливом техногенних процесів при великомасштабному видобутку вугілля. Розроблено систему геологічних досліджень, що базується на співставленні показників геологічних, геохімічних, міграційних та інших процесів у не порушених та порушених техногенезом умовах, що дозволило відокремити процес безпосереднього забруднення геологічного середовища та активізацію постійно діючих природних процесів. Оцінено характер розподілу та ступінь концентрації токсичних та деяких рідкісних елементів у вугіллі та вміщуючих породах геолого-промислових регіонів Північно-Східного Донбасу. Описано генезис та форми знаходження токсичних і рідкісних елементів у вугіллі і вміщуючих породах. Проаналізовано залежності концентрації токсичних і рідкісних елементів від віку порід та їх метаморфізму. Визначено основні елементи-забруднювачі ґрунтів, які утворюють великі аномальні ореоли. Виконана комплексна оцінка забруднення ґрунтів та підземної гідросфери досліджуваної території. Обґрунтовано закономірності впливу вуглевидобувних підприємств на навколишнє природне середовище та якість поверхневих та підземних вод. Результати досліджень відображені у науково-технічних розробках та представлені у двох патентах. За результатами виконаних досліджень дисертантом в співавторстві видано навчальний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів "Еколого-геологічне картографування та моніторинг геологічного середовища".

87.31 Заповідна справа. Природні території й акваторії, що охороняються

87.10.17.0792/0217U001807

Літопис природи Карпатського біосферного заповідника: Заключний звіт /Карпатський біосферний заповідник; Керівник Гамор Федір Дмитрович. – ДР 0116U008703. УДК 502.72(091), (470.21).

634 с.

Узагальнено результати наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів Карпатського біосферного заповідника у 2016 році

87.10.17.0793/0217U003546

Літопис природи. Книга 24: Заключний звіт /Природний заповідник "Медобори"; Керівник Оліяр Галина Іванівна. – ДР 0116U006506. УДК 502:[502.4+502.62+502.7]+505.05.

423 с.

Проаналізовано та узагальнено матеріали польових досліджень основних компонентів екосистем заповідника відповідно до природних умов 2016 року.

87.10.17.0794/0217U003605

Літопис природи НПП "Північне Поділля" т.5 2016 р: Заключний звіт /Національний природний парк "Північне Поділля".; Керівник Паньковська Г.П. – ДР 0117U001533. УДК 502.4:581.631.4:556.

304 с.

У Літописі природи НПП "Північне Поділля" охарактеризовано природні особливості крайніх західних уступів Подільської височини - горбогір'я Гологорів та Воросяк. Проаналізовано метеорологічні показники та явища природи за 2016 рік. Наведено характеристику гідрологічного режиму р. Західний Буг та стан водних об'єктів території парку. Охарактеризовано ґрунтовий покрив р. Західний Буг від витоків в селі Верхобуж до села Сасів Золочівського району Львівської обл. Досліджено склад флори та фауни в межах парку, в тому числі тих, які занесені до Червоної книги України. Доповнено список судинних рослин, які зустрічаються на території ПЗФ, а саме: анемони нарцисовіткової, сеслерії голубої. Також, подано дані щодо збереження регіональних рідкісних видів Львівської області (росичка круглолиста, цибуля подільська). Наведено проекти обґрунтування створення нових об'єктів ПЗФ, як у зоні дільності НПП "ПівнічнеПоділля", так і за її межами. У Літописі природи наведений перелік зникаючих видів лускокрилих. Охарактеризовано видовий склад і просторовий розподіл рукокрилих та птахів у букових лісах на півній межі їх суцільного ареалу на "Лисій горі". Підбито підсумки діяльності НПП "Північне Поділля" у галузях науки, екологічної освіти та охорони природи.

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека

87.10.17.0795/0517U000220

Дичко Аліна Олегівна. Науково-методологічні основи підвищення рівня екологічної безпеки моніторингу та біотрансформації поліютантів стічних вод: Дис... д.т.н. /Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління. – Захищена 30.03.2017.

УДК 628.35: 556.115.

271 с.: 44 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 359 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-практичної проблеми підвищення рівня екологічної безпеки довкілля за рахунок зростання ефективності очисних споруд шляхом інтенсифікації біотрансформації поліютантів при застосуванні методів деструкції надлишкового активного мулу, збільшення метанотворення в метантенку, а також підвищення достовірності даних моніторингу природних та інженерних систем водовідведення в умовах невизначеності при прийнятті рішень в екологічному менеджменті очисних споруд. Запропоновано методологію підвищення достовірності даних екологічного моніторингу природних та інженерних систем водовідведення на основі визначення структури вимірювальної мережі, меж ареалу та щільності забруднення на підставі даних вимірювальної мережі та відповідних алгоритмів інтерполяції та згладжування, а також визначення динаміки ареалу забруднення. Для оцінювання даних в умовах невизначеності при прийнятті рішень в екологічному менеджменті очисних споруд та забезпечення надання достовірної інформації щодо стану систем у контрольованому ареалі представлено методи визначення структури вимірювальної мережі, що впливають з наслідків теорії фракталів.

87.51 Охорона навколишнього середовища і природних ресурсів в окремих регіонах і країнах

87.10.17.0796/0217U003547

Літопис природи Том ХІУ: Заключний звіт /Національний парк "Гуцульщина"; Керівник Стефурак Юрій Петрович. – ДР 0117U001470. УДК 50.2 72 (091), 551, 556, 58, 582, 59, 630, 91.

340 с.

У 2013 році дослідження велися відповідно до програми "Літопису природи" та плану науково - технічних заходів НПП "Гуцульщина". Діяльність наукового відділу була спрямована на інвентаризацію флори та фауни, ведення фенологічних та метеорологічних спостережень, ведення календаря природи та моніторинг лісів, розробку та впровадження заходів зі збереження рідкісних видів флори та фауни. Продовжувалось формування комп'ютерної інформаційної бази даних, до якої входять картографічна програма MAPinfo; ІДКПЗФ- Державний кадастр природно-заповідного фонду України з додатками; Gigitals - створення ГІС тощо. За матеріалами наукових досліджень опубліковано: 1 монографія, 24 статті, проведено 2 науково-технічні ради, 7 семінарів, 1 міжнародний науково-практичний семінар.

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.17 Планування і здійснення запусків космічних апаратів і штучних небесних тіл

89.10.17.0797/0517U000210

Фриз Сергій Петрович. Методологія управління процесами в супутникових телекомунікаційних системах при вирішенні оперативних завдань: Дис... д.т.н. /Державний університет телекомунікацій. – Захищена 30.03.2017.

УДК 629.783.

296 с.: 13 табл., 95 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Об'єкт дослідження - процеси у супутникових телекомунікаційних системах, а предмет дослідження - управління процесами у супутникових телекомунікаційних системах при вирішенні оперативних завдань. Мета дослідження - забезпечення максимальної ефективності управління процесами у супутникових телекомунікаційних системах при вирішенні оперативних завдань в умовах обмежених бортових ресурсів. У дисертації використовуються методи формалізації, оптимізації, аналізу, синтезу, експертних оцінок, моделювання та фізичні експерименти. Проведено формалізацію процесів отримання цільової інформації в цих системах та розроблені математичні моделі, які адекватно відображають процеси обслуговування заданих наземних об'єктів та забезпечують відповідні аналітичні розрахунки. З огляду на результати моделювання запропоновані прийнятні шляхи забезпечення заданої оперативності обслуговування визначених наземних об'єктів на основі ефективного управління орбітальними засобами та процесами отримання цільової інформації. Розроблені методи формування раціональних маршрутів обслуговування заданих наземних об'єктів на основі управління кутовим рухом космічних апаратів. Показані можливі варіанти сумісного використання вітчизняних і зарубіжних супутникових телекомунікаційних систем як один із шляхів забезпечення необхідної оперативності обслуговування заданих наземних об'єктів. Результати роботи впроваджені у 5 державних установах.

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.03 Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення

90.10.17.0798/0417U000863

Бубела Іванна Василівна. Опрацювання результатів вимірювання при відхиленні їх статистичних властивостей від типових: Дис...

к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 31.03.2017.

УДК 006.91:621.317.

168 с.: 25 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Дисертаційна робота присвячена створенню й дослідженню нової методики визначення непевності результатів вимірювань, якими є екстремальні (мінімальне чи максимальне) спостереження, а також опрацюванню простої і ефективної методики опрацювання спостережень з відмінними від нормального розподілами, що призведе до покращення якості виробництва продукції. Запропонована методика оцінювання непевності екстремального результату вимірювання ґрунтується на попередньому обчисленні теоретичних параметрів першої чи останньої порядкових статистик, а також експериментальних характеристиках (середнього значення та стандартного відхилення) зареєстрованих спостережень. Здійснено дослідження впливу інструментальної складової (систематичних та випадкових впливів) на непевність екстремального спостереження. Запропоновану методику застосовано до опрацювання результатів експериментальних досліджень під час контролю якості пластмасових труб на виробництві. Для опрацювання спостережень з розподілами, які істотно відрізняються від нормального, опрацьовано модифікований метод порядкових статистик, який ґрунтується на їх асимптотичних властивостях і який у практичній реалізації є простим, швидким та достатньо точним. Основні наукові результати мають як теоретичне, так і пра-

ктичне значення та можуть знайти застосування при опрацюванні результатів вимірювань під час контролю параметрів якості продукції та виробів в промисловості, сільському господарстві та медицині.

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.10.17.0799/0217U003663

Фізико-хімічні основи синтезу фотонних кристалів методом самозбірки: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет"; Керівник Мисов Олег Петрович. – ДР 0111U008144. УДК 681.7.01; 621.382.

57 с.

Об'єкт дослідження - теоретичні і експериментальні основи синтезу фотонних кристалів. Мета роботи: встановлення залежностей впливу різних факторів на однорідність синтезованих частинок та визначення дефектності створення фотонних кристалів із таких частинок. Методи дослідження: скануюча електронна мікроскопія, турбідиметричні дослідження, комп'ютерне імітаційне моделювання. Методами імітаційного моделювання встановлені теоретичні основи формування фотонних кристалів седиментацією частинок. Визначені основні залежності впливу вихідних характеристик частинок на дефектність сформованого структурованого матеріалу. Методами турбідиметричних досліджень визначено кінетику гідролізу тетраетоксисилану в водно-спиртово-аміачному середовищі. Оцінено невизначеність вимірювання та виявлені найбільш впливаючі фактори на точність встановлення кінетичного рівняння гідролізу тетраетоксисилану. Галузь застосування результатів роботи: М 72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук. Робота розповсюджується за договірною ціною.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Агаї Ахмад Аболхассан	0778	Буяк Леся Михайлівна	0320
Агамалов Олег Миколайович	0457	Бялик Оксана Василівна	0250
Адамчук Назарій Васильович	0671	Вавріневич Олена Петрівна	0714
Ажаман Ірина Анатоліївна	0072	Варданян Анаїт Оганесівна	0243
Алі Оздемір Дурсун	0285	Васильченко Яна Василівна	0523
Алієва Ельвіра Ісретівна	0040	Васюта Володимир Вікторович	0591
Андреев Сергій Олександрович	0772	Вахонєва Тетяна Миколаївна	0159
Андрієвська Юлія Ігорівна	0135	Венгер Олена Петрівна	0680
Андрійчук Віталій Михайлович	0435	Венгерський Петро Сергійович	0315
Андрющенко Дмитро Вікторович	0675	Вербицька Ніна Володимирівна	0169
Аношина Тетяна Миколаївна	0658	Венцева Надія Олександрівна	0214
Апостолок Олеся Юріївна	0080	Виноградов Анатолій Григорович	0782
Арістова Наталія Олександрівна	0235	Вініченко Олена Миколаївна	0100
Артющик Олександр Сергійович	0476	Власов Петро Костянтинівич	0263
Арутюнян Ірина Андріївна	0579	Власов Сергій Віталійович	0709
Архипова Світлана Петрівна	0222	Война Марина Олексіївна	0290
Бабина Олена Євгенівна	0069	Волик Олена Юріївна	0248
Бабій Олександр Михайлович	0679	Волинець Вікторія Олександрівна	0604
Баглай Марія Василівна	0034	Воронков Олександр Іванович	0531
Базалицька Світлана Василівна	0434	Гавінська Олена Андріївна	0124
Бакалюк Тетяна Григорівна	0735	Гавловська Наталія Іванівна	0107
Бакаянова Нана Мезенівна	0164	Гавриленко Катерина Миколаївна	0242
Баланко Орися Миколаївна	0302	Гаврилів Ігор Омелянович	0015
Бас Віктор Романович	0357	Гаврилюк Анна Мирославівна	0436
Бастракова Анастасія Сергіївна	0268	Гайворонський Володимир Ярославович	0348
Бережна Катерина Вікторівна	0131	Гайдучський Іван Павлович	0050
Бельська Тетяна Валентинівна	0766	Гапон Юліана Костянтинівна	0365
Бистров Яків Володимирович	0273	Гарт Людмила Лаврентіївна	0321
Білецька Катерина Костянтинівна	0177	Гвоздїй Світлана Петрівна	0237
Білоконенко Людмила Анатоліївна	0271	Гелеш Андрій Богданович	0546
Білоус Оксана Іванівна	0331	Гололобов Андрій Юрійович	0484
Бобро Артур Анатолійович	0241	Горбачова Людмила Олександрівна	0440
Бодненко Тетяна Василівна	0239	Гордієнко Ірина Вікторівна	0694
Божко Юлія Петрівна	0256	Грабовенська Софія Петрівна	0094
Бойніцька Ольга Сергіївна	0287	Гриб Олександр Миколайович	0328
Бойчук Віталій Миколайович	0228	Гримська Марта Ігорівна	0186
Бокотей Олеся Володимирівна	0335	Гринюк Володимир Олексійович	0180
Бондаренко Ірина Олександрівна	0621	Грищенко Ірина Василівна	0299
Бондаренко Олена Сергіївна	0076	Грищенко Ірина Миколаївна	0768
Бондаренко Тетяна Миколаївна	0656	Грітчина Вікторія Юріївна	0136
Бородавка Євгеній Володимирович	0570	Гуменюк Володимир Володимирович	0089
Борщов Сергій Петрович	0667	Гуменюк Галина Львівна	0670
Босий Дмитро Олексійович	0619	Гуменюк Ольга Миколаївна	0300
Братішко Вячеслав Вячеславович	0609	Гунько Ірина Олександрівна	0458
Брежнев Євген Віталійович	0489	Гураленко Наталія Анатоліївна	0119
Бреусенко-Кузнецов Олександр Анатолійович	0254	Гурець Лариса Леонідівна	0784
Бриль Костянтин Іванович	0130	Гуцуляк Андрій Іванович	0666
Бровендер Юрій Михайлович	0031	Гуштан Габріел Гаврилович	0422
Бровченко Ігор Олександрович	0353	Гуштан Катерина Валеріївна	0423
Бродецький Олександр Євгенович	0007	Давидюк Руслана Петрівна	0014
Бубела Іванна Василівна	0798	Демченко Аліна Вікторівна	0677
Буглова Наталя Олександрівна	0684	Демчишак Назар Богданович	0078
Буданова Ліана Георгіївна	0224	Деркач Тетяна Вадимівна	0060
Бурдін Михайло Юрійович	0126	Дешко Людмила Миколаївна	0129
Бурлака Ольга Станіславівна	0160	Дзюняк Дмитро Юрійович	0751
Бутов Дмитро Олександрович	0659	Діба Вячеслав Михайлович	0044
		Димитрюк Тетяна Миколаївна	0364

Дичко Аліна Олегівна	0795	Корнага Василь Ігорович	0468
Діброва Михайло Олександрович	0487	Корнеєв Віталій Михайлович	0306
Довгалик Ірина Сергіївна	0301	Коробка Оксана Вікторівна	0693
Докаш Оксана Юріївна	0182	Коробова Ірина Володимирівна	0225
Долинська Марія Степанівна	0125	Король Павло Олександрович	0676
Дорохіна Юлія Анатоліївна	0167	Коропецька Сніжана Орестівна	0181
Доскочинська Любов Семенівна	0052	Коротун Ірина Вадимівна	0575
Доценко Сергій Ілліч	0492	Косінов Станіслав Анатолійович	0120
Дробуш Ірина Вікторівна	0128	Костюк Дмитро Миколайович	0337
Дрозд Андрій Олександрович	0047	Костяшкін Іван Олександрович	0153
Дрозд Олексій Юрійович	0158	Кот Олексій Олександрович	0144
Дроздова Анна Олександрівна	0710	Коцюба Оксана Ігорівна	0686
Духневич Андрій Вікторович	0154	Кочубей Тетяна Олександрівна	0382
Євдокіменко Світлана Вікторівна	0179	Кравець Роман Андрійович	0084
Євланов Максим Вікторович	0483	Кравченко Володимир Миколайович	0234
Єрмак Олексій Вікторович	0170	Кравченко Катерина Олексіївна	0267
Єрмакова Тетяна Сергіївна	0213	Крайлюк Анна Ігорівна	0261
Жданова-Неділько Олена Григорівна	0232	Краус Наталія Миколаївна	0039
Живаго Христина Сергіївна	0688	Кривенчук Юрій Павлович	0544
Жила Микола Іванович	0602	Кривдюк Ірина Володимирівна	0378
Жовква Ольга Іванівна	0582	Крилов Денис Валерійович	0099
Забишний Ярослав Олександрович	0788	Кришук Роман Сергійович	0465
Загурська Наталія Віталіївна	0002	Крошко Юлія Володимирівна	0444
Заковоротний Олександр Юрійович	0620	Крюкова Тетяна Олександрівна	0752
Ищенко Ігор Іванович	0446	Кузнецов Володимир Миколайович	0336
Ібатуллін Марат Льдусович	0073	Кузьмич Вячеслав Кузьмович	0240
Іванов Сергій Сергійович	0018	Купчинська Зоряна Олегівна	0272
Іванченко Андреянна Олексіївна	0255	Курильців Роман Михайлович	0071
Іващенко Ольга Віталіївна	0220	Курова Аліна Анатоліївна	0161
Ільницький Роман Васильович	0332	Куцаб-Бонк Катажина	0063
Ісмаїлова Неллі Петрівна	0749	Куций Іван Петрович	0035
Кабанцева Анастасія Валеріївна	0266	Кучер Тетяна Миколаївна	0143
Калініченко Олег Олександрович	0754	Кучма Ольга Леонідівна	0157
Караваєв Тарас Анатолійович	0552	Кучук Андрій Миколайович	0122
Карлова Олена Олексіївна	0310	Кучук-Яценко Сергій Вікторович	0319
Карпенко Глона Василівна	0554	Кушлакова Надія Миколаївна	0029
Касап Віктор Миколайович	0145	Куц Ольга Василівна	0362
Кириченко Олександр Васильович	0361	Лавренчук Світлана Василівна	0356
Кіосева Олена Вікторівна	0265	Лановий Олександр Тимофійович	0632
Кіслов Денис Васильович	0765	Лебідь Вікторія Вікторівна	0613
Клевчук Іван Іванович	0292	Левтун Ігор Ігорович	0553
Кленін Олег Володимирович	0105	Левченко Галина Сергіївна	0022
Клименко Ірина Анатоліївна	0482	Легеза Євген Олександрович	0132
Кляченко Оксана Леонідівна	0421	Ленчик Лариса Володимирівна	0708
Ковальов Ігор Миколайович	0139	Лепей Михайло Васильович	0175
Козакевич Олена Борисівна	0687	Лифар Володимир Олексійович	0748
Козлова Тетяна Олегівна	0274	Ложешник Аліса Сергіївна	0023
Коленко Юлія Геннадіївна	0665	Лубенець Ірина Григорівна	0168
Колісник Галина Миколаївна	0088	Лукашенко Андрій Володимирович	0673
Колос Катерина Ростиславівна	0206	Лук'яненко Ольга Дмитрівна	0049
Колосова Вікторія Павлівна	0075	Луцьяк Віталій Васильович	0103
Комшук Тетяна Сергіївна	0433	Македон Вікторія Валеріївна	0020
Кононенко Оксана Іванівна	0260	Максименко Олена Георгіївна	0252
Кононова Катерина Юріївна	0041	Максимчук Борис Анатолійович	0236
Коовайко Олександр Іванович	0171	Максимчук Ірина Анатоліївна	0244
Коперльос Руслана Юріївна	0001	Мамалига Олена Олексіївна	0051
Кордіяка Юлія Миронівна	0780	Мартиненко Ірина Володимирівна	0221

Мартинюк Ольга Василівна	0314	Петриченко Андрій Андрійович	0473
Масицька Тетяна Євгенівна	0276	Петченко Гліб Олександрович	0330
Масло Дмитро Миколайович	0682	Печеряга Світлана Володимирівна	0695
Матвейчук Людмила Олександрівна	0771	Пивоваров Костянтин Володимирович	0770
Матвеев Андрій Вячеславович	0447	Пилипчук Володимир Іванович	0662
Матвеева Тетяна Степанівна	0295	Пирожкова Юлія Володимирівна	0769
Матвійчук Богдана Сергіївна	0198	Пискун Антон Володимирович	0605
Матюшенко Ігор Юрійович	0091	Півень Маргарита Анатоліївна	0258
Мбаркі Махер	0685	Підгірна Віра Святославівна	0083
Медвідь Ігор Антонович	0024	Пленюк Мар'яна Дмитрівна	0142
Мединський Сергій Володимирович	0249	Побережник Альона Олександрівна	0174
Мелентьев Руслан Юрійович	0522	Погорелов Олександр Євгенович	0333
Мельник Анатолій Леонідович	0655	Погорелов Станіслав Вікторович	0324
Мельник Віра Вячеславівна	0187	Погоріляк Рената Юріївна	0736
Мердух Іван Іванович	0790	Покляцька Валерія Валеріївна	0012
Мердух Світлана Леонідівна	0491	Покровська Ірина Леонідівна	0284
Мехович Сергій Анатолійович	0062	Покуль Ольга Володимирівна	0110
Микитюк Оксана Михайлівна	0247	Поліщук Василь Анатолійович	0156
Мікосянчик Оксана Олександрівна	0517	Поліщук Євгенія Анатоліївна	0079
Мітіна Наталія Євгенівна	0376	Поліщук Наталія Володимирівна	0204
Мішенін Андрій Борисович	0737	Пономаренко Тетяна Вадимівна	0109
Міщук Ігор Пилипович	0042	Попов Олексій Сергійович	0711
Моркун Наталя Володимирівна	0490	Попов Роман Віталійович	0138
Мотрич Андрій Іванович	0163	Попова Надія Василівна	0108
Муковіз Олексій Павлович	0229	Попова Олександра Володимирівна	0226
Муравйов Кирило Володимирович	0134	Поспелова Анна Олександрівна	0471
Мусійко Володимиро Данилович	0539	Присяжнюк Микола Петрович	0593
Набока Олександр Вікторович	0013	Прокоп Юлія Віталіївна	0021
Нагорна Карерина Іванівна	0691	Прокопенко Олексій Юрійович	0133
Нагорна Людмила Володимирівна	0603	Прокопюк Александер	0064
Найда Віталій Володимирович	0763	Прохоров Олександр Валерійович	0747
Невінський Денис Володимирович	0349	Пузир Руслан Григорович	0514
Нікітіна-Дудікова Ганна Юріївна	0176	Радогуз Сергій Анатолійович	0584
Новаківський Ігор Іванович	0102	Радченко Лариса Василівна	0385
Обиход Ганна Олександрівна	0068	Рапопорт Юрій Григорович	0342
Овчар Олександр Павлович	0305	Рарицький Олег Анатолійович	0289
Огієнко Олег Сергійович	0448	Распоїна Світлана Петрівна	0607
Омельяненко Оксана Андріївна	0112	Рахман Людмила Володимирівна	0664
	0113	Рачій Богдан Іванович	0329
Онисько Олеся Василівна	0681	Ревенко Віктор Петрович	0354
Оринчак Лідія Богданівна	0692	Редько Валерій Григорович	0218
Орисик Світлана Іванівна	0372	Рибчинський Олег Валерійович	0572
Осадча Тетяна Станіславівна	0045	Роговий Андрій Сергійович	0529
Осипова Світлана Анатоліївна	0184	Рожко Олександр Дмитрович	0077
Павленко Валентина Валеріївна	0127	Романова Тетяна Володимирівна	0090
Павленко Олена Олексіївна	0209	Романчук Катерина Геннадіївна	0750
Павлик Наталія Василівна	0259	Руда Наталія Вікторівна	0286
Павликівський Віталій Іванович	0166	Рябуха Наталія Олександрівна	0197
Павліченко Надія Валеріївна	0199	Савицький Олександр Вікторович	0137
Павлова Ольга Володимирівна	0152	Савка Надія Ярославівна	0764
Палкіна Ірина Ігорівна	0304	Савченко Олена Вячеславівна	0251
Пальчевська Оксана Леонідівна	0383	Сазонова Марина Олександрівна	0683
Паньків Іван Володимирович	0668	Сафонік Лідія Миколаївна	0005
Пахаренко Людмила Володимирівна	0661	Сафонова Інесса Миколаївна	0674
Пекінчак Ольга Володимирівна	0339	Семашко Тетяна Федорівна	0275
Перович Ігор Львович	0294	Семко Володимир Олександрович	0578
	0437	Семчук Світлана Іванівна	0227

Сенишин Оксана Степанівна	0106	Хижняк Інна Анатоліївна	0230
Сидоренко Людмила Василівна	0707	Химич Галина Миколаївна	0557
Сімак Сергій Васильович	0767	Холод Сергій Борисович	0061
Сімонович Давид Володимирович	0172	Хом'як Оксана Володимирівна	0019
Скирта Юрій Борисович	0338	Хотинська-Нор Оксана Зіновіївна	0146
Склепус Сергій Миколайович	0515	Храновська Наталя Миколаївна	0678
Смирнов Євгеній Валерійович	0633	Хрипко Сергій Леонідович	0467
Сміян-Горбунова Катерина Олександрівна	0689	Хрімлі Олександр Геннадійович	0155
Смоленська Світлана Олексіївна	0574	Цесарський Фелікс Анатолійович	0121
Сняданко Ірина Ігорівна	0264	Циганов Володимир Васильович	0516
Соболевський Руслан Вадимович	0509	Цирюк Олена Іванівна	0431
Солодько Сергій Юрійович	0036	Чан Бін Лін	0123
Співак Марина Вікторівна	0185	Чаплюцький Андрій Миколайович	0592
Степаненко Роман Леонідович	0663	Чепурда Ганна Миколаївна	0016
Степанова Людмила Ігорівна	0470	Черкасова Світлана Василівна	0777
Стецьків Андрій Остапович	0363	Чернолевська Єлизавета Анатоліївна	0327
Стойка Вадим Іванович	0696	Чернявський Володимир Георгійович	0573
Стойко Олена Михайлівна	0183	Чорний Олександр Олексійович	0003
Стрелкова Анастасія Юріївна	0008	Чуприна Володимир Михайлович	0527
Струбицький Ростислав Павлович	0474	Чухліб Віталій Леонідович	0521
Струтинський Сергій Васильович	0518	Шаповал Олексій Андрійович	0081
Сукач Сергій Володимирович	0494	Шаповал Станіслав Леонідович	0082
Сухарева Світлана Володимирівна	0293	Шарандак Павло Васильович	0600
Сюмар Наталія Петрівна	0443	Шаргородська Ірина Василівна	0669
Танцюра Максим Вікторович	0318	Шарий Григорій Іванович	0070
Тарадій Кирил Володимирович	0346	Швидкий Сергій Миколайович	0033
Таран Оксана Анатоліївна	0672	Шебанова Віталія Ігорівна	0253
Тахер Абдуллах Кайс	0475	Шевченко Василь Григорович	0450
Телятніков Андрій Володимирович	0601	Шелестова Людмила Володимирівна	0208
Тимчук Лариса Іванівна	0205	Шешин Григорій Олександрович	0326
Ткач Тетяна Ярославівна	0192	Шикітка Галина Миколаївна	0215
Тодор Ігор Миколайович	0381	Шкіль Світлана Олександрівна	0309
Тортіка Марія Валеріївна	0011	Штапенко Едуард Пилипович	0334
Троїцька Олена Михайлівна	0207	Штулер Ірина Юріївна	0087
Трофименко Володимир Михайлович	0173	Шушкевич Юрій Олександрович	0017
Трохимець Олена Іванівна	0057	Шербакова Ірина Борисівна	0111
Тугай Дмитро Васильович	0466	Шербакова Юлія Валеріївна	0660
У Хуймін	0303	Юзефович Роман Михайлович	0322
Угляр Людмила Вікторівна	0291	Юзікова Наталія Семенівна	0178
Угрімов Сергій Вікторович	0355	Юр'єва Катерина Анатоліївна	0231
Удалов Ігор Валерійович	0791	Явецький Роман Павлович	0746
Утевська Ольга Михайлівна	0384	Ягельська Катерина Юріївна	0104
Ущановський Костянтин Валерійович	0101	Ягіяєв Ілля Ігорович	0257
Фадеева Світлана Іванівна	0690	Яковлев Валерій Володимирович	0786
Фартушок Тарас Богданович	0162	Янковська Жанна Олександрівна	0288
Федотова Ганна Валеріївна	0165	Янченко Тамара Василівна	0210
Фесенко Микола Васильович	0191	Яценко Таміла Олексіївна	0219
Фриз Сергій Петрович	0797	Яцик Богдан Петрович	0787
Фрицюк Валентина Анатоліївна	0223	Яциковський Богдан Ігорович	0093
Хайрмасов Сергій Манісович	0460		
Хамуйела Жоакім Аугушто Герра	0528		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.01 Загальні питання філософії	3
02.15 Загальнофілософські проблеми	3
02.41 Соціальна філософія	3
02.71 Філософія релігії й атеїзму	4
02.91 Історія філософії	4
03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ	4
03.01 Загальні питання історичних наук	4
03.09 Загальна історія	5
03.19 Історія окремих країн	5
03.29 Історія окремих процесів, сторін і явищ людської діяльності	8
03.41 Археологія	9
03.61 Етнографія й історична антропологія	9
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	10
04 СОЦІОЛОГІЯ	10
04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень	10
04.51 Соціологія сфер соціального життя, соціальних явищ і інститутів	10
06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	10
06.01 Загальні питання економічних наук	10
06.03 Економічні теорії	10
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	11
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	13
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	14
06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес	15
06.58 Відтворювальна структура економіки. Нагромадження і споживання. Добробут	15
06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка	15
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	17
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	19
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	22
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси	26
06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством	26
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	31
10.01 Загальні питання	31
10.07 Загальна теорія держави і права	32
10.09 Історія держави і права	32
10.15 Державне (конституційне) право і управління	33
10.17 Адміністративне право	33
10.27 Цивільне право	35
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	36
10.51 Аграрне право	36
10.53 Правові проблеми охорони навколишнього середовища	37
10.55 Земельне право	38
10.63 Трудове право	39
10.71 Правоохоронні органи	40
10.77 Кримінальне право	40
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)	41
10.81 Кримінологія	43
10.85 Криміналістика	43
11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	43
11.07 Методологія політичних досліджень	43
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	44
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	45
12 НАУКОЗНАВСТВО	46

12.41	Організація науки. Політика в галузі науки	46
13	КУЛЬТУРА	46
13.01	Загальні питання культури	46
13.07	Теорія, методологія і філософія культури	47
13.09	Історія культури. Історія вивчення культури	47
13.11	Культура в сучасному світі	47
13.51	Музейна справа. Музеезнавство	48
14	НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	48
14.01	Загальні питання народної освіти і педагогіки	48
14.07	Загальна педагогіка	49
14.09	Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	50
14.23	Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка	51
14.25	Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	52
14.29	Спеціальні школи. Дефектологія	52
14.35	Вища освіта. Педагогіка вищої школи	53
14.37	Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта	59
14.91	Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	60
15	ПСИХОЛОГІЯ	60
15.21	Загальна психологія	60
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	62
15.41	Соціальна психологія	63
15.81	Прикладна психологія	63
16	МОВОЗНАВСТВО	65
16.01	Загальні питання мовознавства	65
16.21	Загальне мовознавство	65
16.31	Прикладне мовознавство	67
16.41	Мови світу	67
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	68
17.07	Теорія літератури	68
17.09	Історія літератури	69
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	70
18.31	Образотворче мистецтво	70
18.41	Музика. Музикознавство	70
19	МАСОВА КОМУНІКАЦІЯ. ЖУРНАЛІСТИКА. ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	72
19.21	Масова комунікація	72
20	ІНФОРМАТИКА	72
20.01	Загальні питання інформатики	72
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	72
21.01	Загальні питання наукового атеїзму і релігієзнавства	72
21.15	Окремі релігії, церкви і культури	72
27/43	ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	73
27	МАТЕМАТИКА	73
27.19	Топологія	73
27.21	Геометрія	73
27.27	Теорія функцій комплексних змінних	73
27.31	Диференціальні рівняння з частинними похідними	74
27.35	Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	74
27.43	Теорія ймовірності й математичної статистики	74
27.47	Математична кібернетика	75
28	КІБЕРНЕТИКА	75
28.17	Теорія моделювання	75
28.23	Штучний інтелект	76
29	ФІЗИКА	76
29.03	Загальні проблеми фізичного експерименту	76
29.15	Ядерна фізика	76
29.17	Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика	76
29.19	Фізика твердих тіл	77
29.27	Фізика плазми	80
29.29	Фізика атома і молекули	81
29.31	Оптика	81
29.33	Лазерна фізика	81
29.35	Радіофізика. Фізичні основи електроніки	82
30	МЕХАНІКА	82
30.15	Загальна механіка	82
30.17	Механіка рідини і газу	83
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	83
31	ХІМІЯ	84
31.01	Загальні питання хімії	84

31.15	Фізична хімія	84
31.17	Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	87
31.19	Аналітична хімія	87
31.21	Органічна хімія	87
31.25	Хімія високомолекулярних сполук	88
31.27	Біологічна хімія	88
34	БІОЛОГІЯ	89
34.01	Загальні питання біології	89
34.15	Молекулярна біологія	89
34.23	Генетика	90
34.25	Вірусологія	90
34.27	Мікробіологія	90
34.29	Ботаніка	94
34.31	Фізіологія рослин	94
34.35	Екологія	95
34.39	Фізіологія людини і тварин	96
34.41	Морфологія людини і тварин	96
34.43	Імунологія	97
36	ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ	97
36.33	Картографія	97
37	ГЕОФІЗИКА	98
37.21	Метеорологія	98
37.23	Кліматологія	98
37.27	Гідрологія суші	98
38	ГЕОЛОГІЯ	99
38.15	Літологія	99
38.19	Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі	99
38.31	Палеонтологія	99
38.59	Техніка і технологія геологорозвідувальних робіт	100
41	АСТРОНОМІЯ	100
41.19	Сонячна система	100
41.21	Сонце	101
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	101
44	ЕНЕРГЕТИКА	101
44.01	Загальні питання енергетики	101
44.09	Енергоресурси. Енергетичний баланс	101
44.29	Електроенергетика	102
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка	103
44.33	Атомна енергетика	103
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	103
45.03	Теоретична електротехніка	103
45.09	Електротехнічні матеріали	103
45.29	Електричні машини	103
45.37	Силова перетворювальна техніка	104
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	104
47.14	Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури	104
47.33	Твердотільні прилади	105
47.41	Радіоелектронні схеми	105
47.45	Антиени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки	105
47.49	Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування	105
47.59	Вузли, деталі й елементи радіоелектронної апаратури	106
49	ЗВ'ЯЗОК	106
49.03	Теорія зв'язку	106
49.33	Мережі і вузли зв'язку	107
49.37	Системи й апаратура передачі даних	107
49.39	Телефонний зв'язок і апаратура	108
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	108
50.05	Теоретичні основи програмування	108
50.07	Теоретичні основи обчислювальної техніки	108
50.33	Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси	109
50.37	Обчислювальні центри (ОЦ)	109
50.39	Обчислювальні мережі (ОМ)	110
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	110
50.47	Автоматизовані системи керування технологічними процесами	110
50.49	Автоматизовані системи організаційного керування	111
52	ГІРНИЧА СПРАВА	111
52.01	Загальні питання гірничої справи	111
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	111

	52.39 Розробка родовищ будівельних і дорожніх матеріалів, вогнетривкої, керамічної, скляної і мінеральної технічної сировини	114
53	МЕТАЛУРГІЯ	114
	53.03 Теорія металургійних процесів	114
	53.07 Металургійна теплотехніка	114
	53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів	114
	53.39 Порошкова металургія	115
	53.43 Прокатне виробництво	115
	53.49 Металознавство	115
55	ТЕХНОЛОГІЯ, МАШИНОБУДУВАННЯ	115
	55.03 Машинознавство і деталі машин	115
	55.09 Машинобудівні матеріали	116
	55.15 Ливарне виробництво	116
	55.16 Ковальсько-штампувальне виробництво	116
	55.19 Різання матеріалів	117
	55.22 Обробка поверхонь і нанесення покриттів	117
	55.23 Виробництво виробів із порошкових матеріалів	117
	55.29 Верстатобудування	118
	55.39 Хімічне і нафтове машинобудування	118
	55.42 Двигунобудування	119
	55.43 Автомобілебудування	120
	55.47 Авіабудування	120
	55.53 Будівельне і дорожнє машинобудування	121
	55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	121
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	121
	58.01 Загальні питання ядерної техніки	121
	58.31 Застосування ізотопів і іонізуючих випромінювань	121
59	ПРИЛАДОБУДУВАННЯ	122
	59.37 Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань	122
61	ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ, ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	122
	61.01 Загальні питання хімічної технології і хімічної промисловості	122
	61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів	122
	61.33 Виробництво добрив	123
	61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів	123
	61.39 Промисловий синтез органічних барвників і пігментів	123
	61.53 Технологія переробки твердих паливних копалин	123
	61.65 Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів	123
62	БІОТЕХНОЛОГІЯ	124
	62.09 Сировина і продуценти для біотехнологічного виробництва	124
	62.35 Технологічна біоенергетика	124
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	125
	64.29 Текстильна промисловість	125
	64.33 Швейна промисловість	125
65	ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	125
	65.01 Загальні питання харчової промисловості	125
	65.09 Харчова сировина і допоміжні матеріали	126
	65.13 Процеси й апарати харчових виробництв	126
	65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість	126
	65.35 Кондитерська промисловість	127
	65.37 Цукрова промисловість	127
	65.53 Консервна, овочесушильна і харчоконцентратна промисловість	127
	65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість	127
67	БУДІВНИЦТВО, АРХІТЕКТУРА	127
	67.01 Загальні питання будівництва	127
	67.07 Архітектура	128
	67.09 Будівельні матеріали і вироби	128
	67.11 Будівельні конструкції	129
	67.13 Технологія будівельно-монтажних робіт	129
	67.15 Технологія виробництва будівельних матеріалів і виробів	130
	67.23 Архітектурно-будівельне проектування	130
	67.29 Об'єкти будівництва	130
68	СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	131
	68.01 Загальні питання сільського господарства	131
	68.05 Ґрунтознавство	131
	68.29 Землеробство	131
	68.31 Сільськогосподарська меліорація	132
	68.35 Рослинництво	132
	68.39 Тваринництво	133

68.41	Ветеринарія	134
68.47	Лісове господарство	135
68.85	Механізація й електрифікація сільського господарства	136
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	136
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	136
71	ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ, ТУРИСТ-СЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	136
71.33	Громадське харчування	136
73	ТРАНСПОРТ	137
73.01	Загальні питання транспорту	137
73.29	Залізничний транспорт	138
73.31	Автомобільний транспорт	140
75	ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО, ДОМОВЕДЕННЯ, ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	143
75.31	Комунальне господарство	143
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	143
76.03	Медико-біологічні дисципліни	143
76.13	Медична техніка	144
76.29	Клінічна медицина	144
76.31	Клінічна фармакологія, Фармація	156
76.33	Гігієна й епідеміологія	157
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	160
76.75	Соціальна гігієна, Організація й управління охороною здоров'я	160
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	160
78.01	Загальні питання військової справи	160
78.09	Воєнна історія	161
78.17	Воєнна політика, Воєнні доктрини	161
78.19	Воєнна наука	161
78.21	Воєнно-прикладні науки	161
78.25	Озброєння і Воєнна техніка	162
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	162
81.09	Матеріалознавство	162
81.14	Проектування, Конструювання	162
81.33	Корозія і захист від корозії	165
81.79	Кадри	165
81.89	Складське господарство	166
81.92	Пожежна безпека	166
81.93	Аварійно-рятувальні служби	166
81.95	Технічна естетика, Ергономіка	167
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	167
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	167
82.01	Загальні питання організації й управління	167
82.05	Загальна теорія організації й управління	167
82.13	Організація й управління державою, Адміністративне управління	168
82.15	Організація управління економікою	170
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ	171
84.15	Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації	171
84.17	Інтеграція до ЄС	171
86	ОХОРОНА ПРАЦІ	171
86.33	Охорона праці за джерелами небезпеки і методами захисту	171
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	171
87.01	Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини	171
87.17	Забруднення й охорона атмосфери	171
87.19	Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів	172
87.24	Екологічні основи життєдіяльності населення	172
87.25	Вплив антропогенних змін навколишнього середовища на здоров'я і соціально-трудова потенціал населення	173
87.26	Вплив забруднень навколишнього середовища на стан природних екосистем, популяцій і окремих рослинних і тваринних організмів	173
87.31	Заповідна справа, Природні території й акваторії, що охороняються	174
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження, Екологічна безпека	174
87.51	Охорона навколишнього середовища і природних ресурсів в окремих регіонах і країнах	174
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	175
89.17	Планування і здійснення запусків космічних апаратів і штучних небесних тіл	175
90	МЕТРОЛОГІЯ	175
90.03	Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення	175
90.27	Вимірювання окремих величин і характеристик	175
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	176